॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯੇ

ਮਜ੍ਝਿਮਪਣ੍ਣਾਸ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ

੧. ਗਹਪਤਿਵਗ੍ਗੋ

੧. ਕਨ੍ਦਰਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਨ੍ਦਰਕਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਚਮ੍ਪਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਨਗਰੇ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਨਗਰਸ੍ਸ ਆਰਾਮਪੋਕ੍ਖਰਣੀਆਦੀਸੁ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਚਮ੍ਪਕਰੁਕ੍ਖਾਵ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਚਮ੍ਪਾਤਿ ਸਙ੍ਖਮਗਮਾਸਿ। **ਗਗ੍ਗਰਾਯ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਤੀਰੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਚਮ੍ਪਾਨਗਰਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਗਗ੍ਗਰਾਯ ਨਾਮ ਰਾਜਮਹੇਸਿਯਾ ਖਣਿਤਤ੍ਤਾ **ਗਗ੍ਗਰਾ**ਤਿ ਲਦ੍ਧਵੋਹਾਰਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਅਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਤੀਰੇ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਨੀਲਾਦਿਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਕੁਸੁਮਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਚਮ੍ਪਕਵਨਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਗਵਾ ਕੁਸੁਮਗਨ੍ਧਸੁਗਨ੍ਧੇ ਚਮ੍ਪਕਵਨੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਗਗ੍ਗਰਾਯ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਤੀਰੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਦਸ੍ਸਿਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ। **ਪੇਸ੍ਸੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ। **ਹਤ੍ਥਾਰੋਹਪੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ। **ਕਨ੍ਦਰਕੋ ਚ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ**ਤਿ ਕਨ੍ਦਰਕੋਤਿ ਏਵਂਨਾਮੋ ਛਨ੍ਨਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ। **ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਾਨਂ ਘਨਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਲਾਖਾਰਸੇ ਨਿਮੁਜ੍ਜਮਾਨੋ ਵਿਯ, ਸਿਙ੍ਗੀਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਂ ਦੁਸ੍ਸਵਰਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਪਮਾਨੋ ਵਿਯ, ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਸਮ੍ਪਨ੍ਨਚਮ੍ਪਕਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਸਿਰਸਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਿਯ, ਸਿਨੇਰੁਪਾਦਂ ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਭਗਵਤੋ ਚਕ੍ਕਲਕ੍ਖਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੇ ਅਲਤ੍ਤਕਵਣ੍ਣਫੁਲ੍ਲਪਦੁਮਸਸ੍ਸਿਰਿਕੇ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦੀ**ਤਿ ਛਨਿਸਜ੍ਜਦੋਸਵਿਰਹਿਤੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਓਕਾਸੇ ਨਿਸੀਦਿ।

ਤੁਣ੍ਹੀਭੂ ਤਂ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਨ੍ਤਿ ਯਤੋ ਯਤੋ ਅਨੁਵਿਲੋਕੇਤਿ, ਤਤੋ ਤਤੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਮੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾਪਿ ਹਤ੍ਥਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਵਾ ਪਾਦਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਭਗਵਤੋ ਚੇਵ ਗਾਰਵੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਤਾਯ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਵਿਗਤਸਲ੍ਲਾਪਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਉਕ੍ਕਾਸਿਤਸਦ੍ਦਮ੍ਪਿ ਅਕਰੋਨ੍ਤਾ ਸੁਨਿਖਾਤਇਨ੍ਦਖੀਲਾ ਵਿਯ ਨਿਵਾਤਟ੍ਠਾਨੇ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਉਦਕਂ ਵਿਯ ਕਾਯੇਨਪਿ ਨਿਚ੍ਚਲਾ ਮਨਸਾਪਿ ਅਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਰਤ੍ਤਵਲਾਹਕਾ ਵਿਯ ਸਿਨੇਰੁਕੂਟਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਏਵਂ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਪਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪਨ ਅਨ੍ਤੋਹਦਯਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਸਨ੍ਨਿਦਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਪਿਯਸਮੁਦਾਹਾਰਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਾ **ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਭੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ ਅਨ੍ਧਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਤਾਰੋਹਨਂ ਵਿਯ ਨਿਚ੍ਚਂ ਨ ਹੋਤੀਤਿ **ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ**। ਅਯਂ ਤਾਵ ਸਦ੍ਦਨਯੋ। ਅਯਂ ਪਨ ਅਟ੍ਠਕਥਾਨਯੋ , ਅਚ੍ਛਰਾਯੋਗ੍ਗਨ੍ਤਿ **ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ**। ਅਚ੍ਛਰਂ ਪਹਰਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਭੂਤਪੁਬ੍ਬਂ ਭੂਤਨ੍ਤਿ **ਅਬ੍ਭੁਤਂ**। ਉਭਯਮ੍ਪੇਤਂ ਵਿਮ੍ਹਯਸ੍ਸੇਵਾਧਿਵਚਨਂ। ਤਂ ਪਨੇਤਂ ਗਰਹਅਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਪਸਂਸਾਅਚ੍ਛਰਿਯਨ੍ਤਿ ਦੁਵਿਧਂ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਯਾਵ ਬਾਹਾਗਹਣਾਪਿ ਨਾਮ ਸੋ ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ ਆਗਮੇਸ੍ਸਤੀਤਿ (ਚੂਲਵ॰ ੩੮੩; ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੨੦), ਇਦਂ ਗਰਹਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਨਾਮ। ''ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਨਨ੍ਦਮਾਤੇ ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਨਨ੍ਦਮਾਤੇ, ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਮ੍ਪਿ ਪਰਿਸੋਧੇਸ੍ਸਸੀਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੭.੫੩) ਇਦਂ ਪਸਂਸਾਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਨਾਮ। ਇਧਾਪਿ ਇਦਮੇਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ'' ਅਯਞ੍ਹਿ ਤਂ ਪਸਂਸਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

ਯਾਵਞ੍ਚਿਦਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਇਦ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਯਾਵਾ**ਤਿ ਪਮਾਣਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ, ਯਾਵ ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਪਾਦਿਤੋ, ਯਤ੍ਤਕੇਨ ਪਮਾਣੇਨ ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਪਾਦਿਤੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੇ ਵਤ੍ਤੁਂ, ਅਥ ਖੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯਮੇਵੇਤਂ ਅਬ੍ਭੁਤਮੇਵੇਤਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਏਤਪਰਮਂਯੇਵਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਪਾਦਿਤੋ ਏਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਰਮੋਤਿ ਏਤਪਰਮੋ, ਤਂ ਏਤਪਰਮਂ ਯਥਾ ਅਯਂ ਪਟਿਪਾਦਿਤੋ, ਏਵਂ ਪਟਿਪਾਦਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਾਦੇਸੁਂ, ਨ ਇਤੋ ਭਿਯ੍ਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦੁਤਿਯਨਯੇ ਏਵਂ ਪਟਿਪਾਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਇਤੋ ਭਿਯ੍ਯੋਤਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ **ਪਟਿਪਾਦਿਤੋ**ਤਿ ਆਭਿਸਮਾਚਾਰਿਕਵਤ੍ਤਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾ ਅਪਚ੍ਚੁਨੀਕਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਂ ਯੋਜਿਤੋ। ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਅਯਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਕਿਮਸ੍ਸ ਤਿਯਦ੍ਧਜਾਨਨਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਨਤ੍ਥਿ, ਨਯਗ੍ਗਾਹੇ ਪਨ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਯੇਨਾਕਾਰੇਨ ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਦਨ੍ਤੋ ਵਿਨੀਤੋ ਉਪਸਨ੍ਤੋ, ਅਤੀਤਬੁਦ੍ਧਾਪਿ ਏਤਪਰਮਂਯੇਵ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਪੇਸੁਂ, ਅਨਾਗਤਬੁਦ੍ਧਾਪਿ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਇਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿ ਪਟਿਪਾਦਨਾ’’ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਅਨੁਬੁਦ੍ਧਿਯਾ ਏਵਮਾਹ।

੨. **ਏਵਮੇਤਂ ਕਨ੍ਦਰਕਾ**ਤਿ ਪਾਟਿਏਕ੍ਕੋ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿ। ਭਗਵਾ ਕਿਰ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਨ੍ਦਰਕ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਨ੍ਤੋਤਿ ਵਦਸਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਉਪਸਨ੍ਤਕਾਰਣਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਅਪਾਕਟਂ, ਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ ਸਮਤਿਂਸ ਪਾਰਮਿਯਾ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਕੁਸਲਮੂਲਂ ਪਰਿਪਾਚੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿ, ਮਯਾ ਪਨ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਞਾਤਤ੍ਥਚਰਿਯਂ ਲੋਕਤ੍ਥਚਰਿਯਂ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਥਚਰਿਯਞ੍ਚ ਕੋਟਿਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਂ, ਮਯ੍ਹਂ ਏਤੇਸਂ ਉਪਸਨ੍ਤਕਾਰਣਂ ਪਾਕਟ’’ਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ।

ਸਨ੍ਤਿ ਹਿ ਕਨ੍ਦਰਕਾਤਿ ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਟਿਏਕ੍ਕੋ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿ। ਭਗਵਤੋ ਕਿਰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਅਯਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਇਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਨ੍ਤੋਤਿ ਵਦਤਿ, ਅਯਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਕੁਹਕਭਾਵੇਨ ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਸਣ੍ਠਪੇਨ੍ਤੋ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਨੁਪਸਨ੍ਤੋ ਨ ਉਪਸਨ੍ਤਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਟਿਪਦਂ ਪੂਰਯਮਾਨਾਪਿ ਪਟਿਪਦਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਵਾ ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੂਪਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਪਦਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਗੁਣੇਹੇਵ ਉਪਸਨ੍ਤਾ, ਪਟਿਪਦਂ ਪੂਰਯਮਾਨਾ ਉਪਰਿਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪਸਨ੍ਤਾ, ਇਤੋ ਮੁਤ੍ਤਾ ਪਨ ਅਵਸੇਸਾ ਚਤੂਹਿ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇਹਿ ਉਪਸਨ੍ਤਾ। ਤਂ ਨੇਸਂ ਉਪਸਨ੍ਤਕਾਰਣਂ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ‘‘ਇਮਿਨਾ ਚ ਇਮਿਨਾ ਚ ਕਾਰਣੇਨ ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਉਪਸਨ੍ਤੋ’’ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ‘‘ਸਨ੍ਤਿ ਹਿ ਕਨ੍ਦਰਕਾ’’ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਖੀਣਾਸਵਾ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਯਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਮੂਲਪਰਿਯਾਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾਯਮੇਵ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸੇਖਪਟਿਪਦਮ੍ਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਂ। **ਸਨ੍ਤਤਸੀਲਾ**ਤਿ ਸਤਤਸੀਲਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰਸੀਲਾ। **ਸਨ੍ਤਤਵੁਤ੍ਤਿਨੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ, ਸਨ੍ਤਤਜੀਵਿਕਾ ਵਾਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਨ੍ਤਤਸੀਲੇ ਠਤ੍ਵਾਵ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਦੁਸ੍ਸੀਲ੍ਯਂ ਮਰਣਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਨਿਪਕਾਤਿ ਨੇਪਕ੍ਕੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤੋ। **ਨਿਪਕਵੁਤ੍ਤਿਨੋ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯ ਵੁਤ੍ਤਿਨੋ, ਪਞ੍ਞਾਯ ਠਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਏਕਚ੍ਚੋ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾਪਿ ਜੀਵਿਤਕਾਰਣਾ ਛਸੁ ਅਗੋਚਰੇਸੁ ਚਰਤਿ, ਵੇਸਿਯਾਗੋਚਰੋ ਹੋਤਿ, ਵਿਧਵਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਪਣ੍ਡਕਪਾਨਾਗਾਰਭਿਕ੍ਖੁਨਿਗੋਚਰੋ ਹੋਤਿ। ਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਰਾਜੂਹਿ ਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ਤੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕੇਹਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਨ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਨ (ਵਿਭਂ॰ ੫੧੪), ਵੇਜ੍ਜਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਦੂਤਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਪਹਿਣਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਗਣ੍ਡਂ ਫਾਲੇਤਿ, ਅਰੁਮਕ੍ਖਨਂ ਦੇਤਿ, ਉਦ੍ਧਂਵਿਰੇਚਨਂ ਦੇਤਿ, ਅਧੋਵਿਰੇਚਨਂ ਦੇਤਿ, ਨਤ੍ਥੁਤੇਲਂ ਪਚਤਿ, ਪਿਵਨਤੇਲਂ ਪਚਤਿ, ਵੇਲੁਦਾਨਂ, ਪਤ੍ਤਦਾਨਂ, ਪੁਪ੍ਫਦਾਨਂ, ਫਲਦਾਨਂ, ਸਿਨਾਨਦਾਨਂ, ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਦਾਨਂ, ਮੁਖੋਦਕਦਾਨਂ, ਚੁਣ੍ਣਮਤ੍ਤਿਕਦਾਨਂ ਦੇਤਿ, ਚਾਟੁਕਮ੍ਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਮੁਗ੍ਗਸੂਪਿਯਂ, ਪਾਰਿਭਟ੍ਯਂ, ਜਙ੍ਘਪੇਸਨਿਯਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਏਕਵੀਸਤਿਵਿਧਾਯ ਅਨੇਸਨਾਯ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤੋ ਅਨਿਪਕਵੁਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਨ ਪਞ੍ਞਾਯ ਠਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਤਤੋ ਕਾਲਕਿਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ **ਸਮਣਯਕ੍ਖੋ** ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਾਟਿਪਿ ਆਦਿਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਲਿਤਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭੋਤਿ। ਏਵਂਵਿਧਾ ਅਹੁਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਹੇਤੁਪਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਚਤੁਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਯਥਾਬਲਂ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਰਥਵਿਨੀਤਪਟਿਪਦਂ, ਮਹਾਗੋਸਿਙ੍ਗਪਟਿਪਦਂ, ਮਹਾਸੁਞ੍ਞਤਪਟਿਪਦਂ, ਅਨਙ੍ਗਣਪਟਿਪਦਂ, ਧਮ੍ਮਦਾਯਾਦਪਟਿਪਦਂ, ਨਾਲਕਪਟਿਪਦਂ, ਤੁਵਟ੍ਟਕਪਟਿਪਦਂ, ਚਨ੍ਦੋਪਮਪਟਿਪਦਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ

ਅਰਿਯਪਟਿਪਦਾਨਿ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯ-ਸਨ੍ਤੋਸ-ਭਾਵਨਾਰਾਮ-ਅਰਿਯਵਂਸਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਂ ਕਾਯਸਕ੍ਖਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨੀਕਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਹਤ੍ਥੀ ਵਿਯ ਯੂਥਾ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਸੀਹੋ ਵਿਯ ਨਿਪਚ੍ਛਾਬਨ੍ਧਮਹਾਨਾਵਾ ਵਿਯ ਚ ਗਮਨਾਦੀਸੁ ਏਕਵਿਹਾਰਿਨੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਜਅਜ੍ਜੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਪਵਤ੍ਤਉਸ੍ਸਾਹਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਚਿਤ੍ਤਾਤਿ ਚਤੂਸੁ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਸੁਟ੍ਠਪਿਤਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ। ਸੇਸਾ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਕਥਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਵ। ਇਧ ਪਨ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਿਸ੍ਸਕਾ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ ਕਥਿਤਾ, ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਉਪਸਨ੍ਤਕਾਰਣਂ ਕਥਿਤਂ ਹੋਤਿ।

੩. **ਯਾਵ ਸੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਯਾਵ ਸੁਟ੍ਠਪਿਤਾ ਸੁਦੇਸਿਤਾ। **ਮਯਮ੍ਪਿ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਏਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਾਰਕਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚ ਉਕ੍ਖਿਪਤਿ। ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਿਹਿ...ਪੇ॰... ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਹਰਾਮ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਨ ਅਯਮੇਵ ਕਸਿ ਚ ਬੀਜਞ੍ਚ ਯੁਗਨਙ੍ਗਲਞ੍ਚ ਫਾਲਪਾਚਨਞ੍ਚ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਪਰਾਯਣੋ, ਮਯਂ ਪਨ ਕਾਲੇਨ ਕਾਲਂ ਓਕਾਸਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਏਤਂ ਮਨਸਿਕਾਰਂ ਕਰੋਮ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਕਾਰਕਾ, ਨ ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾਯੇਵਾਤਿ। **ਮਨੁਸ੍ਸਗਹਨੇ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਗਹਨੇਨ ਗਹਨਤਾ, ਅਜ੍ਝਾਸਯਸ੍ਸਾਪਿ ਨੇਸਂ ਕਿਲੇਸਗਹਨੇਨ ਗਹਨਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਕਸਟਸਾਠੇਯਜੇਸੁਪਿ** ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਤਤ੍ਥ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਟ੍ਠੇਨ **ਕਸਟਤਾ,** ਕੇਰਾਟਿਯਟ੍ਠੇਨ **ਸਾਠੇਯਜਤਾ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਹਿਤਾਹਿਤਂ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਏਵਂ ਗਹਨਕਸਟਕੇਰਾਟਿਯਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਹਿਤਾਹਿਤਪਟਿਪਦਂ ਯਾਵ ਸੁਟ੍ਠੁ ਭਗਵਾ ਜਾਨਾਤਿ। **ਯਦਿਦਂ ਪਸਵੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਚਤੁਪ੍ਪਦਜਾਤਿ ਪਸਵੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। **ਪਹੋਮੀ**ਤਿ ਸਕ੍ਕੋਮਿ। **ਯਾਵਤਕੇਨ ਅਨ੍ਤਰੇਨਾ**ਤਿ ਯਤ੍ਤਕੇਨ ਖਣੇਨ। **ਚਮ੍ਪਂ ਗਤਾਗਤਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਅਸ੍ਸਮਣ੍ਡਲਤੋ ਯਾਵ ਚਮ੍ਪਾਨਗਰਦ੍ਵਾਰਾ ਗਮਨਞ੍ਚ ਆਗਮਨਞ੍ਚ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ। **ਸਾਠੇਯਜਾਨੀ**ਤਿ ਸਠਤ੍ਤਾਨਿ। **ਕੂਟੇਯਜਾਨੀ**ਤਿ ਕੂਟਤ੍ਤਾਨਿ। **ਵਙ੍ਕੇਯਜਾਨੀ**ਤਿ ਵਙ੍ਕਤ੍ਤਾਨਿ। **ਜਿਮ੍ਹੇਯਜਾਨੀ**ਤਿ ਜਿਮ੍ਹਤ੍ਤਾਨਿ। **ਪਾਤੁਕਰਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਪਕਾਸੇਸ੍ਸਤਿ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਤਿ। ਨ ਹਿ ਸਕ੍ਕਾ ਤੇਨ ਤਾਨਿ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਅਨ੍ਤਰੇਨ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ।

ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਸ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਠਾਨੇ ਠਾਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਸਤੋ ਯਂ ਠਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਂ, ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਠਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਤੁਕਾਮਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਨਿਖਾਤਤ੍ਥਮ੍ਭੋ ਵਿਯ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਦੇ ਨਿਚ੍ਚਲੇ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਅਯਂ **ਸਠੋ** ਨਾਮ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਠਾਨੇ ਅਵਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਗਤਂ ਪਾਤੇਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਸਤੋ ਯਂ ਠਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਂ, ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਵਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਤਿ, ਅਯਂ **ਕੂਟੋ** ਨਾਮ। ਯਸ੍ਸ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਠਾਨੇ ਮਗ੍ਗਾ ਉਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਮਗ੍ਗਂ ਆਰੋਹਿਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਸਤੋ ਯਂ ਠਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਂ, ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਗ੍ਗਾ ਉਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਮਗ੍ਗਂ ਆਰੋਹਤਿ, ਅਯਂ **ਵਙ੍ਕੋ** ਨਾਮ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਕਾਲੇਨ ਵਾਮਤੋ ਕਾਲੇਨ ਦਕ੍ਖਿਣਤੋ ਕਾਲੇਨ ਉਜੁਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਸਤੋ ਯਂ ਠਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਂ, ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਕਾਲੇਨ ਵਾਮਤੋ ਕਾਲੇਨ ਦਕ੍ਖਿਣਤੋ ਕਾਲੇਨ ਉਜੁਮਗ੍ਗਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਥਾ ਲਣ੍ਡਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਸਤੋ ਇਦਂ ਠਾਨਂ ਸੁਸਮ੍ਮਟ੍ਠਂ ਆਕਿਣ੍ਣਮਨੁਸ੍ਸਂ ਰਮਣੀਯਂ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਏਵਰੂਪਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਕਰੋਤਿ, ਅਯਂ **ਜਿਮ੍ਹੋ** ਨਾਮ। ਇਤਿ ਇਮਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਮ੍ਪਿ ਕਿਰਿਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਤਾਨਿ ਸਾਠੇਯਜਾਨਿ ਕੂਟੇਯਜਾਨਿ ਵਙ੍ਕੇਯਜਾਨਿ ਜਿਮ੍ਹੇਯਜਾਨਿ ਪਾਤੁਕਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਏਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾਪਿ ਤੇ ਸਠਾਦਯੋ ਤਾਨਿ ਸਾਠੇਯਜਾਦੀਨਿ ਪਾਤੁਕਰੋਨ੍ਤਿ ਨਾਮ।

ਏਵਂ ਪਸੂਨਂ ਉਤ੍ਤਾਨਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਗਹਨਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਦਾਸਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਤੋਜਾਤਕਾ ਵਾ ਧਨਕ੍ਕੀਤਾ ਵਾ ਕਰਮਰਾਨੀਤਾ ਵਾ ਸਯਂ ਵਾ ਦਾਸਬ੍ਯਂ ਉਪਗਤਾ। **ਪੇਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪੇਸਨਕਾਰਕਾ। **ਕਮ੍ਮਕਰਾ**ਤਿ ਭਤ੍ਤਵੇਤਨਭਤਾ। **ਅਞ੍ਞਥਾਵ ਕਾਯੇਨਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਨੇਵਾਕਾਰੇਨ ਕਾਯੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨੇਵਾਕਾਰੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਚ ਨੇਸਂ ਆਕਾਰੇਨ ਚਿਤ੍ਤਂ ਠਿਤਂ ਹੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯੇ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਸਾਮਿਕੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਹਤ੍ਥਤੋ ਭਣ੍ਡਕਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਇਮਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਸੇਸਾਨਿਪਿ ਆਸਨ-ਪਞ੍ਞਾਪਨ-ਤਾਲਵਣ੍ਟਬੀਜਨ-ਪਾਦਧੋਵਨਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ

ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਪਰਮ੍ਮੁਖਕਾਲੇ ਪਨ ਤੇਲਮ੍ਪਿ ਉਤ੍ਤਰਨ੍ਤੁਂ ਨ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਿ, ਸਤਗ੍ਘਨਕੇਪਿ ਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕੇਪਿ ਕਮ੍ਮੇ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੇ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਤੁਮ੍ਪਿ ਨ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਇਮੇ ਅਵ੍ਵਥਾ ਕਾਯੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਨਾਮ। ਯੇ ਪਨ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਾਮਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਯ੍ਯੋ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਸਂਸਨ੍ਤਿ, ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਅਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਇਮੇ ਅਵ੍ਵਥਾ ਵਾਚਾਯ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਨਾਮ।

੪. **ਚਤ੍ਤਾਰੋਮੇ ਪੇਸ੍ਸਪੁਗ੍ਗਲਾ**ਤਿ ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਟਿਏਕ੍ਕੋ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਪੇਸ੍ਸੋ ''ਯਾਵਞ੍ਚਿਦਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਏਵਂ ਮਨੁਸ੍ਸਗਹਣੇ ਏਵਂ ਮਨੁਸ੍ਸਕਸਟੇ ਏਵਂ ਮਨੁਸ੍ਸਸਾਠੇਯ੍ਯੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਹਿਤਾਹਿਤਂ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਪੁਰਿਮੇ ਚ ਤਯੋ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਅਹਿਤਪਟਿਪਦਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ, ਉਪਰਿ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਹਿਤਪਟਿਪਦਂ, ਏਵਮਹਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਹਿਤਾਹਿਤਂ ਜਾਨਾਮੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ। ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਨ੍ਦਰਕਸ੍ਸ ਕਥਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੋਜੇਤੁਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਯਾਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭੋਤਾ ਗੋਤਮੇਨ ਸਮ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਪਟਿਪਾਦਿਤੋ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ''ਪੁਰਿਮੇ ਤਯੋ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਪਹਾਯ ਉਪਰਿ ਚਤੁਤ੍ਥਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਿਤਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਂਯੇਵ ਪਟਿਪਾਦੇਮੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋਪਿ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ। **ਸਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਇਦਂ ਸਂਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾਤਿ ਪਦਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। ''ਸਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ''ਤਿ (ਵਿਭਂ ੫੪੨) ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾ ਸਨ੍ਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ''ਸਨ੍ਤਾ ਏਤੇ ਵਿਹਾਰਾ ਅਰਿਯਸ੍ਸ ਵਿਨਯੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ (ਮਂ ਨਿਂ ੧.੮੨) ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ। ''ਸਨ੍ਤੋ ਹਵੇ ਸਬ੍ਭਿ ਪਵੇਦਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ (ਜਾਂ ੨.੨੧.੪੧੩) ਪਣ੍ਡਿਤਾ। ਇਧ ਪਨ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪਲਬ੍ਭਮਾਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਤ੍ਤਨ੍ਤਪਾਦੀਸੁ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਤਪਤਿ ਦੁਕ੍ਖਾਪੇਤੀਤਿ **ਅਤ੍ਤਨ੍ਤਪੋ**। ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਤਾਪਨਾਨੁਯੋਗਂ **ਅਤ੍ਤਪਰਿਤਾਪਨਾਨੁਯੋਗਂ**। ਪਰਂ ਤਪਤਿ ਦੁਕ੍ਖਾਪੇਤੀਤਿ **ਪਰਨ੍ਤਪੋ**। ਪਰੇਸਂ ਪਰਿਤਾਪਨਾਨੁਯੋਗਂ **ਪਰਪਰਿਤਾਪਨਾਨੁਯੋਗਂ**। **ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ। **ਨਿਚ੍ਛਾਤੋ**ਤਿ ਛਾਤਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਤਣ੍ਹਾ, ਸਾ ਅਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨਿਚ੍ਛਾਤੋ। ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬੁਤਤ੍ਤਾ **ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ**। ਅਨ੍ਤੋ ਤਾਪਨਕਿਲੇਸਾਨਂ ਅਭਾਵਾ ਸੀਤਲੋ ਜਾਤੋਤਿ **ਸੀਤਿਭੂਤੋ**। ਝਾਨਮਗ੍ਗਫਲਨਿਬ੍ਬਾਨਸੁਖਾਨਿ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤੀਤਿ **ਸੁਖਪਟਿਸਂਵੇਦੀ**। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਭੂਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨਾ**ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਭੂਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨਾ। **ਚਿਤ੍ਤਂ ਆਰਾਧੇਤੀ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਪਰਿਪੂਰੇਤਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਸਾਦੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੫. **ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਕ੍ਕੂਲ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਟਿਕੂਲਂ, ਪਚ੍ਚਨੀਕਸਣ੍ਠਿਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਪਤ੍ਥਯਮਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੬. **ਪਣ੍ਡਿਤੋ**ਤਿ ਇਧ ਚਤੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਪਨ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਮਹਾਪਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਇਦਮ੍ਪਿ ਮਹਨ੍ਤੇ ਅਤ੍ਥੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਮਹਾਪਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣੇਨ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਪਰਿਗ੍ਗਾਹਿਕਾਯ ਪਨ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ ਮਹਾਪਞ੍ਞੋਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਮਹਤਾ ਅਤ੍ਥੇਨ ਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਅਗਮਿਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਹਤਾ ਅਤ੍ਥੇਨ ਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਪਾਪੁਣੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਿਂ ਪਨ ਯੇਸਂ ਮਗ੍ਗਫਲਾਨਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭਾਵੇ ਠਿਤੇਪਿ ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਆਮ ਹੋਤਿ, ਨ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧੇ ਪਟਿਚ੍ਚ, ਅਥ ਖੋ ਕਿਰਿਯਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਵਾ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾਯ ਵਾ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਰਿਯਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਹੋਤਿ ਨਾਮ – ਸਚੇ ਹਿ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਧਨਞ੍ਜਾਨਿਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਆਸਯਂ ਞਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਅਦੇਸਯਿਸ੍ਸਾ, ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਅਭਵਿਸ੍ਸਾ, ਏਵਂ ਤਾਵ ਕਿਰਿਯਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਹੋਤਿ। ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾਯ ਹੋਤਿ ਨਾਮ – ਸਚੇ ਹਿ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁਘਾਤਕਮ੍ਮਂ ਨਾਕਰਿਸ੍ਸਾ, ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਸੁਤ੍ਤਕਥਿਤਦਿਵਸੇਵ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਅਭਵਿਸ੍ਸਾ, ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁਘਾਤਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਪਨ ਨ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾਯ ਹੋਤਿ। ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਪਰਿਹਾਨਿ ਜਾਤਾ, ਅਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤਾਯ ਦੇਸਨਾਯ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। **ਅਪਿਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾਪਿ ਪੇਸ੍ਸੋ ਹਤ੍ਥਾਰੋਹਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਤਾ ਅਤ੍ਥੇਨ ਸਂਯੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਕਤਰੇਨ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਥੇਨ? ਦ੍ਵੀਹਿ ਆਨਿਸਂਸੇਹਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਉਪਾਸਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਚ ਪਸਾਦਂ ਪਟਿਲਭਿ, ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਪਰਿਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਚਸ੍ਸ ਅਭਿਨਵੋ ਨਯੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਮਹਤਾ ਅਤ੍ਥੇਨ ਸਂਯੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ਕਨ੍ਦਰਕੋ ਪਨ ਸਙ੍ਘੇ ਪਸਾਦਮੇਵ ਪਟਿਲਭਿ। **ਏਤਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਕਾਲੋ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕ੍ਖਾਨਸ੍ਸ, ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਵਿਭਜਨਸ੍ਸ ਕਾਲੋ।

੮. **ਓਰਬ੍ਭਿਕਾ**ਦੀਸੁ ਉਰਬ੍ਭਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਏਲ਼ਕਾ, ਉਰਬ੍ਭੇ ਹਨਤੀਤਿ **ਓਰਬ੍ਭਿਕੋ। ਸੂਕਰਿਕਾ**ਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਲੁਦ੍ਦੋ**ਤਿ ਦਾਰੁਣੋ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ। **ਮਚ੍ਛਘਾਤਕੋ**ਤਿ ਮਚ੍ਛਬਨ੍ਧਕੇਵਟ੍ਟੋ। **ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਿਕੋ**ਤਿ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਗੋਪਕੋ। **ਕੁਰੁਰਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਦਾਰੁਣਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ।

੯. **ਮੁਦ੍ਧਾਵਸਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਾਭਿਸੇਕੇਨ ਮੁਦ੍ਧਨਿ ਅਭਿਸਿਤ੍ਤੋ। **ਪੁਰਤ੍ਥਿਮੇਨ ਨਗਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਨਗਰਤੋ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਦਿਸਾਯ। **ਸਨ੍ਥਾਗਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਯਞ੍ਞਸਾਲ਼ੰ। **ਖਰਾਜਿਨੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਖੁਰੰ ਅਜਿਨਚਮ੍ਮੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ। **ਸਪ੍ਪਿਤੇਲੇਨਾ**ਤਿ ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਚ ਤੇਲੇਨ ਚ। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਹਿ ਸਪ੍ਪਿੰ ਅਵਸੇਸੋ ਯੋ ਕੋਚਿ ਸ੍ਨੇਹੋ ਤੇਲਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਕਣ੍ਡੁਵਮਾਨੋ**ਤਿ ਨਖਾਨੰ ਛਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਕਣ੍ਡੁਵਿਤਬ੍ਬਕਾਲੇ ਤੇਨ ਕਣ੍ਡੁਵਮਾਨੋ। **ਅਨਨ੍ਤਰਹਿਤਾਯਾ**ਤਿ ਅਸਨ੍ਥਤਾਯ। **ਸਰੂਪਵਚ੍ਛਾਯਾ**ਤਿ ਸਦਿਸਵਚ੍ਛਾਯ। ਸਚੇ ਗਾਵੀ ਸੇਤਾ ਹੋਤਿ, ਵਚ੍ਛੋਪਿ ਸੇਤਕੋਵ। ਸਚੇ ਗਾਵੀ ਕਬਰਾ ਵਾ ਰਤ੍ਤਾ ਵਾ, ਵਚ੍ਛੋਪਿ ਤਾਦਿਸੋ ਵਾਤਿ ਏਵੰ ਸਰੂਪਵਚ੍ਛਾਯ। **ਸੋ ਏਵਮਾਹਾ**ਤਿ ਸੋ ਰਾਜਾ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ। **ਵਚ੍ਛਤਰਾ**ਤਿ ਤਰੁਣਵਚ੍ਛਕਭਾਵੰ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਬਲਵਵਚ੍ਛਾ। **ਵਚ੍ਛਤਰੀ**ਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਬਰਿਹਿਸਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਚੇਵ ਯਞ੍ਞਭੂਮਿਯੰ ਅਤ੍ਥਰਣਤ੍ਥਾਯ ਚ। ਸੇਸੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਤ੍ਤਾ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਕਨ੍ਦਰਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਅਟ੍ਠਕਨਾਗਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭. **ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਨਾਗਰਸੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਬੇਲੁਵਗਾਮਕੋ**ਤਿ ਵੇਸਾਲਿਯਾ ਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸੇ ਅਵਿਦੂਰੇ ਬੇਲੁਵਗਾਮਕੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੰ ਗੋਚਰਗਾਮੰ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਸਮੋ**ਤਿ ਸੋ ਹਿ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਵਸੇਨ ਚੇਵ ਸਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਕੁਲਗਣਨਾਯ ਚ ਦਸਮੇ ਠਾਨੇ ਗਣੀਯਤਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਦਸਮੋਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮੰ ਜਾਤੰ। **ਅਟ੍ਠਕਨਾਗਰੋ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਨਗਰਵਾਸੀ। **ਕੁਕ੍ਕੁਟਾਰਾਮੋ**ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਟਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਕਾਰਿਤੋ ਆਰਾਮੋ।

੧੮. **ਤੇਨ ਭਗਵਤਾ…ਪੇ॰… ਅਕ੍ਖਾਤੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਯੰ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ, ਯੋ ਸੋ ਭਗਵਾ ਸਮਤਿੰਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸੇ ਭਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਤੇਨ ਭਗਵਤਾ, ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਆਸਯਾਨੁਸਯੰ **ਜਾਨਤਾ,** ਹਤ੍ਥਤਲੇ ਠਪਿਤਆਮਲਕੰ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬੰ ਞੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੰ **ਪਸ੍ਸਤਾ**। ਅਪਿਚ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਦੀਹਿ ਜਾਨਤਾ, ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਪਸ੍ਸਤਾ, ਤੀਹਿ ਵਿਜ੍ਜਾਹਿ ਛਹਿ ਵਾ ਪਨ ਅਭਿਞ੍ਞਾਹਿ ਜਾਨਤਾ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਪ੍ਪਟਿਹਤੇਨ ਸਮਨ੍ਤਚਕ੍ਖੁਨਾ ਪਸ੍ਸਤਾ, ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਜਾਨਨਸਮਤ੍ਥਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਜਾਨਤਾ, ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨੰ ਚਕ੍ਖੁਵਿਸਯਾਤੀਤਾਨਿ ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟਾਦਿਗਤਾਨਿਪਿ ਰੂਪਾਨਿ ਅਤਿਵਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਮੰਸਚਕ੍ਖੁਨਾ ਪਸ੍ਸਤਾ, ਅਤ੍ਤਹਿਤਸਾਧਿਕਾਯ ਸਮਾਧਿਪਦਟ੍ਠਾਨਾਯ ਪਟਿਵੇਧਪਞ੍ਞਾਯ ਜਾਨਤਾ, ਪਰਹਿਤਸਾਧਿਕਾਯ ਕਰੁਣਾਪਦਟ੍ਠਾਨਾਯ ਦੇਸਨਾਪਞ੍ਞਾਯ ਪਸ੍ਸਤਾ, ਅਰੀਨੰ ਹਤਤ੍ਤਾ ਪਚ੍ਚਯਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਰਹਤ੍ਤਾ **ਅਰਹਤਾ,** ਸਮ੍ਮਾ ਸਾਮਞ੍ਚ ਸਚ੍ਚਾਨੰ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ **ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ**। ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਧਮ੍ਮੇ ਵਾ ਜਾਨਤਾ, ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਧਮ੍ਮੇ ਪਸ੍ਸਤਾ, ਕਿਲੇਸਾਰੀਨੰ ਹਤਤ੍ਤਾ ਅਰਹਤਾ, ਸਾਮੰ ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਾਨੰ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨਾਤਿ ਏਵੰ ਚਤੁਵੇਸਾਰਜ੍ਜਵਸੇਨ ਚਤੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਥੋਮਿਤੇਨ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਏਕੋ ਧਮ੍ਮੋ ਅਕ੍ਖਾਤੋਤਿ।

੧੯. **ਅਭਿਸਙ੍ਖਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਤੰ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤੰ। **ਅਭਿਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਚੇਤਯਿਤੰ ਪਕਪ੍ਪਿਤੰ। **ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਠਿਤੋ**ਤਿ ਸੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਧਮ੍ਮੇ ਠਿਤੋ। **ਧਮ੍ਮਰਾਗੇਨ ਧਮ੍ਮਨਨ੍ਦਿਯਾ**ਤਿ ਪਦਦ੍ਵਯੇਹਿ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਸੁ ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਸੁ ਹਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬੰ ਛਨ੍ਦਰਾਗੰ ਪਰਿਯਾਦਿਯਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਰਹਾ ਹੋਤਿ, ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਨਾਗਾਮੀ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਸੁ ਛਨ੍ਦਰਾਗਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਚੇਤਨਾਯ ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ, ਅਯੰ ਆਚਰਿਯਾਨੰ ਸਮਾਨਕਥਾ।

ਵਿਤਣ੍ਡਵਾਦੀ ਪਨਾਹ ''ਤੇਨੇਵ ਧਮ੍ਮਰਾਗੇਨਾਤਿ ਵਚਨਤੋ ਅਕੁਸਲੇਨ ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ ਸੋ ''ਸੁਤ੍ਤੰ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਦ੍ਧਾ ਅਞ੍ਞੰ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਇਦਮੇਵ ਆਹਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਤੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ''ਕਿੰ ਪਨਿਦੰ ਸੁਤ੍ਤੰ ਨੇਯਤ੍ਥੰ ਨੀਤਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ, ਅਦ੍ਧਾ ਨੀਤਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਵਕ੍ਖਤਿ। ਤਤੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਤ੍ਥਿਕੇਨ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਸੁ ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਛਨ੍ਦਰਾਗੇ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤੇ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੰ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ''ਮਾ ਸੁਤ੍ਤੰ ਮੇ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਯੰ ਵਾ ਤੰ ਵਾ ਦੀਪੇਹਿ। ਪਞ੍ਹੰ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨ ਹਿ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਰਸੰ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਕੁਸਲੇਨ ਹਿ ਸਗ੍ਗੇ, ਕੁਸਲੇਨ ਵਾ ਅਪਾਯੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਭਗਵਤਾ –

> ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲੋਭਜੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਦੋਸਜੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਮੋਹਜੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਦੇਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਯਾ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਾਪਿ ਕਾਚਿ ਸੁਗਤਿਯੋ, ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲੋਭਜੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਦੋਸਜੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਮੋਹਜੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਨਿਰਯੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਯਾ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਾਪਿ ਕਾਚਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿਯੋ''ਤਿ –

ਏਵੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਸਞ੍ਜਾਨਾਤਿ ਸਞ੍ਜਾਨਾਤੁ, ਨੋ ਚੇ ਸਞ੍ਜਾਨਾਤਿ, ''ਗਚ੍ਛ ਪਾਤੋਵ ਵਿਹਾਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁੰ ਪਿਵਾਹੀ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੋ।

ਯਥਾ ਚ ਪਨ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸੁਤ੍ਤੇ, ਏਵੰ ਮਹਾਮਾਲੁਕ੍ਯੋਵਾਦੇਪਿ ਮਹਾਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਸੁਤ੍ਤੇਪਿ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਕਥਿਤਾ। ਤਤ੍ਥ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸੁਤ੍ਤੇ ਸਮਥਵਸੇਨ ਗਚ੍ਛਤੋਪਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨ ਗਚ੍ਛਤੋਪਿ ਸਮਥਧੁਰਮੇਵ ਧੁਰੰ, ਮਹਾਮਾਲੁਕ੍ਯੋਵਾਦੇ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵ ਧੁਰੰ, ਮਹਾਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੰ ਪਨ ਵਿਪਸ੍ਸਨੁਤ੍ਤਰੰ ਨਾਮ ਕਥਿਤੰ, ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਸੁਤ੍ਤੰ ਸਮਥੁਤ੍ਤਰਨ੍ਤਿ।

ਅਯੰ ਖੋ ਗਹਪਤਿ…ਪੇ॰… ਏਕਧਮ੍ਮੋ ਅਕ੍ਖਾਤੋਤਿ ਏਕਧਮ੍ਮੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤੇਨ ਅਯਮ੍ਪਿ ਏਕਧਮ੍ਮੋਤਿ ਏਵੰ ਪੁਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਕਥਿਤਤ੍ਤਾ ਏਕਾਦਸਪਿ ਧਮ੍ਮਾ ਏਕਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਜਾਤੋ। ਮਹਾਸਕੁਲੁਦਾਯਿਸੁਤ੍ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿ ਪਬ੍ਬਾਨਿ ਪਟਿਪਦਾਵਸੇਨ ਏਕਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਜਾਤਾਨਿ, ਇਧ ਏਕਾਦਸਪੁਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਏਕਧਮ੍ਮੋਤਿ ਆਗਤਾਨਿ। ਅਮਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਏਕਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ।

੨੧. ਨਿਧਿਮੁਖੰ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋਤਿ ਨਿਧਿੰ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ। **ਸਕਿਦੇਵਾ**ਤਿ ਏਕਪਯੋਗੇਨ। ਕਥੰ ਪਨ ਏਕਪਯੋਗੇਨੇਵ ਏਕਾਦਸਨ੍ਨੰ ਨਿਧੀਨੰ ਅਧਿਗਮੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਨਿਧਿੰ ਗਵੇਸਮਾਨੋ ਚਰਤਿ, ਤਮੇਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਅਤ੍ਥਚਰਕੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿੰ ਭੋ ਚਰਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਸੋ ''ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿੰ ਪਰਿਯੇਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਇਤਰੋ ''ਤੇਨ ਹਿ ਸਮ੍ਮ ਆਗਚ੍ਛ, ਏਤੰ ਪਾਸਾਣੰ ਪਵਤ੍ਤੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰੂਪਰਿ ਠਪਿਤਾ ਵਾ ਕੁਚ੍ਛਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿੰ ਆਹਚ੍ਚ ਠਿਤਾ ਵਾ ਏਕਾਦਸ ਕੁਮ੍ਭਿਯੋ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਏਵੰ ਏਕਪਯੋਗੇਨ ਏਕਾਦਸਨ੍ਨੰ ਨਿਧੀਨੰ ਅਧਿਗਮੋ ਹੋਤਿ।

ਆਚਰਿਯਧਨੰ ਪਰਿਯੇਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਹਿ ਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਿਪ੍ਪੁਗ੍ਗਹਣਤੋ ਪੁਰੇ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰੇ ਵਾ ਗੇਹਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਧਨੰ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਯੇਸੰ ਗੇਹੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇ ਞਾਤਿਸਭਾਗਤੋ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਅਲਭਮਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖਮ੍ਪਿ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਕਿਮਙ੍ਗੰ ਪਨਾਹਨ੍ਤਿ ਬਾਹਿਰਕਾ ਤਾਵ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੇਪਿ ਸਾਸਨੇ ਸਿਪ੍ਪਮਤ੍ਤਦਾਯਕਸ੍ਸ ਧਨੰ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਿ; ਅਹੰ ਪਨ ਏਵੰਵਿਧੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਏਕਾਦਸਵਿਧੰ ਅਮਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਪਦੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪੂਜੰ ਕਿੰ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿਯੇਵਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਪਚ੍ਚੇਕਦੁਸ੍ਸਯੁਗੇਨ ਅਚ੍ਛਾਦੇਸੀ**ਤਿ ਏਕਮੇਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕੇਕੰ ਦੁਸ੍ਸਯੁਗਮਦਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਮੁਦਾਚਾਰਵਚਨੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਏਵਰੂਪੰ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਚ੍ਛਾਦੇਸੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਪਞ੍ਚਸਤਵਿਹਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਸਤਗ੍ਘਨਿਕੰ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਕਾਰੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਕਨਾਗਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਸੇਖਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੨. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਸੇਖਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਨਵਂ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਧੁਨਾ ਕਾਰਿਤਂ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ, ਏਕਾ ਮਹਾਸਾਲਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਉਯ੍ਯੋਗਕਾਲਾਦੀਸੁ ਹਿ ਰਾਜਾਨੋ ਤਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾ ''ਏਤ੍ਤਕਾ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਪਚ੍ਛਾ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਉਭੋਹਿ ਪਸ੍ਸੇਹਿ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਹਤ੍ਥੀਸੁ ਅਭਿਰੂਹਨ੍ਤੁ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਅਸ੍ਸੇਸੁ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਰਥੇਸੁ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਨ੍ਥਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਮਰਿਯਾਦਂ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਠਾਨਂ **ਸਨ੍ਥਾਗਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਉਯ੍ਯੋਗਟ੍ਠਾਨਤੋ ਚ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਗੇਹੇਸੁ ਅਲ੍ਲਗੋਮਯਪਰਿਭਣ੍ਡਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਦ੍ਵੇ ਤੀਣਿ ਦਿਵਸਾਨਿ ਤੇ ਰਾਜਾਨੋ ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਥਮ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿਪਿ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ। ਤੇਸਂ ਰਾਜੂਨਂ ਸਹ ਅਤ੍ਥਾਨੁਸਾਸਨਂ ਅਗਾਰਨ੍ਤਿਪਿ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ ਗਣਰਾਜਾਨੋ ਹਿ ਤੇ , ਤਸ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਿਚ੍ਚਂ ਏਕਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਨ ਛਿਜ੍ਜਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਛਨ੍ਦੋ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇ ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਾਸਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਸਹ ਅਤ੍ਥਾਨੁਸਾਸਨਂ ਅਗਾਰਨ੍ਤਿਪਿ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰ''ਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤੇ ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਕਸਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਵਪਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਘਰਾਵਾਸਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਯਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਛਿਦ੍ਦਾਵਛਿਦ੍ਦਂ ਘਰਾਵਾਸਂ ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਥਰਨ੍ਤੀਤਿਪਿ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ। **ਅਚਿਰਕਾਰਿਤਂ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਕਟ੍ਠਕਮ੍ਮ-ਸਿਲਾਕਮ੍ਮ-ਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਾਦਿਵਸੇਨ ਸੁਸਜ੍ਜਿਤਂ ਦੇਵਵਿਮਾਨਂ ਵਿਯ ਅਧੁਨਾ ਨਿਟ੍ਠਾਪਿਤਂ। **ਸਮਣੇਨ** ਵਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਸ੍ਮਾ ਘਰਵਤ੍ਥੁਪਰਿਗ੍ਗਹਕਾਲੇਯੇਵ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਦੇਵੇਨ ਵਾ''ਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ''ਸਮਣੇਨ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਵਾ ਕੇਨਚਿ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੇਨਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੂਤਿ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਾਮ, ਨਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ ਦੇਵਵਿਮਾਨਸਦਿਸਂ ਅਤਿਵਿਯ ਮਨੋਰਮਂ ਸਸ੍ਸਿਰਿਕਂ ਕੇਨ ਪਠਮਂ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਅਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਞਾਤਿਸੇਟ੍ਠਸ੍ਸ ਪਠਮਂ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨੇਪਿ ਸਤ੍ਥੁਨੋਵ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਵਸੇਨ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨੇਪਿ ਸਤ੍ਥੁਨੋਵ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਠਮਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਾਪੇਸ੍ਸਾਮ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਗਮਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਆਗਤੇ ਤੇਪਿਟਕਂ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਆਗਤਮੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਤਿਯਾਮਰਤ੍ਤਿਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥਾਪੇਸ੍ਸਾਮ, ਇਤਿ ਤੀਹਿ ਰਤਨੇਹਿ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਂ ਮਯਂ ਪਚ੍ਛਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮ , ਏਵਂ ਨੋ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ।

ਯੇਨ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੂਤਿ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਕਿਰ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਰਾਜਕੁਲਾਨਂ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਦੇਵਵਿਮਾਨਂ ਵਿਯ ਸੁਸਜ੍ਜਿਤਂ ਹੋਤਿ ਸੁਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤਂ, ਬੁਦ੍ਧਾਰਹਂ ਪਨ ਕਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਬੁਦ੍ਧਾ ਹਿ ਨਾਮ ਅਰਞ੍ਞਜ੍ਝਾਸਯਾ ਅਰਞ੍ਞਾਰਾਮਾ ਅਨ੍ਤੋਗਾਮੇ ਵਸੇਯ੍ਯੁਂ ਵਾ ਨੋ ਵਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਤੋ ਮਨਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾਵ ਪਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤੁਕਾਮਾ ਯੇਨ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ।

ਸਬ੍ਬਸਨ੍ਥਰਿਂ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾਤਿ ਯਥਾ ਸਬ੍ਬਮੇਵ ਸਨ੍ਥਤਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਤਂ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ। ਸਬ੍ਬਪਠਮਂ ਤਾਵ ''ਗੋਮਯਂ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਮਙ੍ਗਲੇਸੁ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਸੁਧਾਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਮ੍ਪਿ ਭੂਮਿਂ ਅਲ੍ਲਗੋਮਯੇਨ ਓਪੁਞ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸੁਕ੍ਖਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਪਦਂ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਏਵਂ ਚਤੁਜ੍ਜਾਤਿਯਗਨ੍ਧੇਹਿ ਲਿਮ੍ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣੇ ਕਟਸਾਰਕੇ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਉਪਰਿ ਮਹਾਪਿਟ੍ਠਿਕਕੋਜਵਕੇ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਤ੍ਥਰਕ-ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਰਕ-ਸੀਹਤ੍ਥਰਕ-ਬ੍ਯਗ੍ਘਤ੍ਥਰਕ-ਚਨ੍ਦਤ੍ਥਰਕ-ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਰਕ-ਚਿਤ੍ਤਤ੍ਥਰਕਾਦੀਹਿ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣੇਹਿ ਅਤ੍ਥਰਣੇਹਿ ਸਨ੍ਥਰਿਤਬ੍ਬਕਯੁਤ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬੋਕਾਸਂ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਸੁਂ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਸਬ੍ਬਸਨ੍ਥਰਿਂ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ''ਤਿ।

ਆਸਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਮਜ੍ਝਟ੍ਠਾਨੇ ਤਾਵ ਮਙ੍ਗਲਤ੍ਥਮ੍ਭੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਾਰਹੰ ਬੁਦ੍ਧਾਸਨੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਯੰ ਯੰ ਮੁਦੁਕਞ੍ਚ ਮਨੋਰਮਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣੰ, ਤੰ ਤੰ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਲੋਹਿਤਕੰ ਮਨੁਞ੍ਞਦਸ੍ਸਨੰ ਉਪਧਾਨੰ ਉਪਦਹਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਤਾਰਕਵਿਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਤਾਨੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਦਾਮਪੁਪ੍ਫਦਾਮਪਤ੍ਤਦਾਮਾਦੀਹਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਦਸਹਤ੍ਥਟ੍ਠਾਨੇ ਪੁਪ੍ਫਜਾਲੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਤਿੰਸਹਤ੍ਥਮਤ੍ਤੰ ਠਾਨੰ ਪਟਸਾਣਿਯਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਭਿਤ੍ਤਿੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਪੀਠ-ਅਪਸ੍ਸਯਪੀਠ-ਮੁਣ੍ਡਪੀਠਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਸੇਤਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣੇਹਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਚੀਨਭਿਤ੍ਤਿੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਹਾਪਿਟ੍ਠਿਕਕੋਜਵਕੇ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹੰਸਲੋਮਾਦਿਪੂਰਿਤਾਨਿ ਉਪਧਾਨਾਨਿ ਠਪਾਪੇਸੁੰ ''ਏਵੰ ਅਕਿਲਮਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿੰ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਇਦੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਆਸਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ''ਤਿ।

ਉਦਕਮਣਿਕਨ੍ਤਿ ਮਹਾਕੁਚ੍ਛਿਕੰ ਉਦਕਚਾਟਿੰ। **ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਵੰ ਭਗਵਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਚ ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਹਤ੍ਥੇ ਵਾ ਧੋਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਾਦੇ ਵਾ, ਮੁਖੰ ਵਾ ਵਿਕ੍ਖਾਲੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਮਣਿਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਉਦਕਸ੍ਸ ਪੂਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾਸਤ੍ਥਾਯ ਨਾਨਾਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਚੇਵ ਉਦਕਵਾਸਚੁਣ੍ਣਾਨਿ ਚ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕਦਲਿਪਣ੍ਣੇਹਿ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ। ਇਦੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ''ਤਿ।

ਤੇਲਪ੍ਪਦੀਪੰ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਰਜਤਸੁਵਣ੍ਣਾਦਿਮਯਦਣ੍ਡਾਸੁ ਦੀਪਿਕਾਸੁ ਯੋਨਕਰੂਪਕਿਰਾਤਰੂਪਕਾਦੀਨੰ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪਿਤਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਾਦਿਮਯਕਪਲ੍ਲਕਾਦੀਸੁ ਚ ਤੇਲਪ੍ਪਦੀਪੰ ਜਲਯਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੂ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਤੇ ਸਕਜਰਾਜਾਨੋ ਨ ਕੇਵਲੰ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਮੇਵ, ਅਥ ਖੋ ਯੋਜਨਾਵਟ੍ਟੇ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਨਗਰਵੀਥਿਯੋਪਿ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਜੇ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਪੁਣ੍ਣਘਟੇ ਚ ਕਦਲਿਯੋ ਚ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਨਗਰੰ ਦੀਪਮਾਲਾਦੀਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਤਾਰਕੰ ਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ''ਖੀਰਪਾਯਕੇ ਦਾਰਕੇ ਖੀਰੰ ਪਾਯੇਥ, ਦਹਰੇ ਕੁਮਾਰੇ ਲਹੁੰ ਲਹੁੰ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਯਾਪੇਥ, ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦੰ ਮਾ ਕਰਿਤ੍ਥ, ਅਜ੍ਜ ਏਕਰਤ੍ਤਿੰ ਸਤ੍ਥਾ ਅਨ੍ਤੋਗਾਮੇ ਵਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਕਾਮਾ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਭੇਰਿੰ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਦਣ੍ਡਦੀਪਿਕਾ ਆਦਾਯ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਸਦ੍ਧਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਯੇਨ ਨਵੰ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰੰ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮੀਤਿ। ''ਯਸ੍ਸ ਦਾਨਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਕਾਲੰ ਮਞ੍ਞਤੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਕਿਰ ਕਾਲੇ ਆਰੋਚਿਤੇ ਭਗਵਾ ਲਾਖਾਰਸੇਨ ਤਿਨ੍ਤਰਤ੍ਤਕੋਵਿਲਾਰਪੁਪ੍ਫਵਣ੍ਣੰ ਰਤ੍ਤਦੁਪਟ੍ਟੰ ਕਤ੍ਤਰਿਯਾ ਪਦੁਮੰ ਕਨ੍ਤਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸੰਵਿਧਾਯ ਤਿਮਣ੍ਡਲੰ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤੋ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਮਙ੍ਗੇਨ ਪਦੁਮਕਲਾਪੰ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਵਿਜ੍ਜੁਲ੍ਲਤਾਸਸ੍ਸਿਰਿਕੰ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲੇਨ ਗਜਕੁਮ੍ਭੰ ਪਰਿਯੋਨਦ੍ਧਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਰਤਨਸਤੁਬ੍ਬੇਧੇ ਸੁਵਣ੍ਣਗ੍ਘਿਕੇ ਪਵਾਲਜਾਲੰ ਖਿਪਮਾਨੋ ਵਿਯ ਸੁਵਣ੍ਣਚੇਤਿਯੇ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਕਞ੍ਚੁਕੰ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੰ ਰਤ੍ਤਵਣ੍ਣਵਲਾਹਕੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਯਮਾਨੋ ਵਿਯ ਕਞ੍ਚਨਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਸੁਪਕ੍ਕਲਾਖਾਰਸੰ ਪਰਿਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੰ ਵਿਜ੍ਜੁਲ੍ਲਤਾਯ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਸਚਕ੍ਕਵਾਲਸਿਨੇਰੁਯੁਗਨ੍ਧਰੰ ਮਹਾਪਥਵਿੰ ਚਾਲੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤੰ ਨਿਗ੍ਰੋਧਪਲ੍ਲਵਸਮਾਨਵਣ੍ਣੰ ਰਤ੍ਤਵਰਪੰਸੁਕੂਲੰ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਦ੍ਵਾਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਤੋ ਸੀਹੋ ਵਿਯ ਉਦਯਪਬ੍ਬਤਕੂਟਤੋ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਚ। ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪਮੁਖੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਕਾਯਤੋ ਮੇਘਮੁਖੇਹਿ ਵਿਜ੍ਜੁਕਲਾਪਾ ਵਿਯ ਰਸ੍ਮਿਯੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਰਸਧਾਰਾਪਰਿਸੇਕਮਞ੍ਜਰਿਪਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਫਲਵਿਟਪੇ ਵਿਯ ਆਰਾਮਰੁਕ੍ਖੇ ਕਰਿੰਸੁ। ਤਾਵਦੇਵ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਮਹਾਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਰਿਵਾਰੇਸਿ। ਤੇ ਪਨ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਰੂਪਾ ਅਹੇਸੁੰ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਪਵਿਵਿਤ੍ਤਾ ਅਸੰਸਟ੍ਠਾ ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯਾ ਵਤ੍ਤਾਰੋ ਵਚਨਕ੍ਖਮਾ ਚੋਦਕਾ ਪਾਪਗਰਹੀ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ। ਤੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਭਗਵਾ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸੁਵਣ੍ਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਰਤ੍ਤਪਦੁਮਸਣ੍ਡਮਜ੍ਝਗਤਾ ਵਿਯ ਸੁਵਣ੍ਣਨਾਵਾ ਪਵਾਲਵੇਦਿਕਾਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਸਾਦੋ ਵਿਰੋਚਿਤ੍ਥ।

ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾਦਯੋ ਮਹਾਥੇਰਾਪਿ ਨਂ ਮੇਘਵਣ੍ਣਂ ਪਂਸੁਕੂਲਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਮਣਿਵਮ੍ਮਵਮ੍ਮਿਕਾ ਵਿਯ ਮਹਾਨਾਗਾ ਪਰਿਵਾਰਯਿਂਸੁ ਵਨ੍ਤਰਾਗਾ ਭਿਨ੍ਨਕਿਲੇਸਾ ਵਿਜਟਿਤਜਟਾ ਛਿਨ੍ਨਬਨ੍ਧਨਾ ਕੁਲੇ ਵਾ ਗਣੇ ਵਾ ਅਲਗ੍ਗਾ।

ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਸਯਂ ਵੀਤਰਾਗੋ ਵੀਤਰਾਗੇਹਿ, ਵੀਤਦੋਸੋ ਵੀਤਦੋਸੇਹਿ, ਵੀਤਮੋਹੋ ਵੀਤਮੋਹੇਹਿ, ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹੋ ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹੇਹਿ, ਨਿਕ੍ਕਿਲੇਸੋ ਨਿਕ੍ਕਿਲੇਸੇਹਿ, ਸਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਬੁਦ੍ਧੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ, ਪਤ੍ਤਪਰਿਵਾਰਿਤਂ ਵਿਯ ਕੇਸਰਂ, ਕੇਸਰਪਰਿਵਾਰਿਤਾ ਵਿਯ ਕਣ੍ਣਿਕਾ, ਅਟ੍ਠਨਾਗਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਵਿਯ ਛਦ੍ਦਨ੍ਤੋ ਨਾਗਰਾਜਾ, ਨਵੁਤਿਹਂਸਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਵਿਯ ਧਤਰਟ੍ਠੋ ਹਂਸਰਾਜਾ, ਸੇਨਙ੍ਗਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਵਿਯ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿ, ਮਰੁਗਣਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਵਿਯ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਗਣਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਵਿਯ ਹਾਰਿਤਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ, ਤਾਰਾਗਣਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਵਿਯ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ, ਅਸਮੇਨ ਬੁਦ੍ਧਵੇਸੇਨ ਅਪਰਿਮਾਣੇਨ ਬੁਦ੍ਧਵਿਲਾਸੇਨ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਗਮਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਕਾਯਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾ ਰਸ੍ਮੀ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਕਾਯਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥਤੋ, ਵਾਮਹਤ੍ਥਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾ ਰਸ੍ਮੀ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਉਪਰਿ ਕੇਸਨ੍ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬਕੇਸਾਵਟ੍ਟੇਹਿ ਮੋਰਗੀਵਵਣ੍ਣਾ ਰਸ੍ਮੀ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਗਗਨਤਲੇ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਾਦਤਲੇਹਿ ਪਵਾਲ਼ਵਣ੍ਣਾ ਰਸ੍ਮੀ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਘਨਪਥਵਿਯਂ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਏਵਂ ਸਮਨ੍ਤਾ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਮਤ੍ਤਂ ਠਾਨਂ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਾ ਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨਾ ਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਮਾਨਾ ਕਞ੍ਚਨਦਣ੍ਡਦੀਪਿਕਾਹਿ ਨਿਚ੍ਛਰਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਜਾਲਾ ਵਿਯ ਚਾਤੁਦ੍ਦੀਪਿਕਮਹਾਮੇਘਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਵਿਜ੍ਜੁਲ੍ਲਤਾ ਵਿਯ ਵਿਧਾਵਿਂਸੁ। ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਭਾਗਾ ਸੁਵਣ੍ਣਚਮ੍ਪਕਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਵਿਕਿਰਿਯਮਾਨਾ ਵਿਯ, ਸੁਵਣ੍ਣਘਟਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸੁਵਣ੍ਣਰਸਧਾਰਾਹਿ ਸਿਞ੍ਚਮਾਨਾ ਵਿਯ, ਪਸਾਰਿਤਸੁਵਣ੍ਣਪਟਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਵਿਯ, ਵੇਰਮ੍ਭਵਾਤਸਮੁਟ੍ਠਿਤਕਿਂਸੁਕਕਣਿਕਾਰਪੁਪ੍ਫਚੁਣ੍ਣਸਮੋਕਿਣ੍ਣਾ ਵਿਯ ਵਿਪ੍ਪਕਿਰਿਂਸੁ।

ਭਗਵਤੋਪਿ ਅਸੀਤਿਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਵਰਲਕ੍ਖਣਸਮੁਜ੍ਜਲਂ ਸਰੀਰਂ ਸਮੁਗ੍ਗਤਤਾਰਕਂ ਵਿਯ ਗਗਨਤਲਂ, ਵਿਕਸਿਤਮਿਵ ਪਦੁਮਵਨਂ, ਸਬ੍ਬਪਾਲਿਫੁਲ੍ਲੋ ਵਿਯ ਯੋਜਨਸਤਿਕੋ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕੋ, ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਠਪਿਤਾਨਂ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਚਨ੍ਦਾਨਂ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਸੂਰਿਯਾਨਂ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਦੇਵਰਾਜਾਨਂ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਸਿਰਿਯਾ ਸਿਰਿਂ ਅਭਿਭਵਮਾਨਂ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਿਤ੍ਥ, ਯਥਾ ਤਂ ਦਸਹਿ ਪਾਰਮੀਹਿ ਦਸਹਿ ਉਪਪਾਰਮੀਹਿ ਦਸਹਿ ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀਹਿ ਸੁਪੂਰਿਤਾਹਿ ਸਮਤਿਂਸਪਾਰਮਿਤਾਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਂ। ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸਾਧਿਕਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨਂ ਰਕ੍ਖਿਤਸੀਲਂ ਕਤਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਓਸਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪਾਕਂ ਦਾਤੁਂ ਠਾਨਂ ਅਲਭਮਾਨਂ ਸਮ੍ਬਾਧਪਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਨਾਵਾਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਂ ਏਕਨਾਵਂ ਆਰੋਪਨਕਾਲੋ ਵਿਯ, ਸਕਟਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਂ ਏਕਸਕਟਂ ਆਰੋਪਨਕਾਲੋ ਵਿਯ, ਪਞ੍ਚਵੀਸਤਿਯਾ ਨਦੀਨਂ ਓਘਸ੍ਸ ਸਮ੍ਭਿਜ੍ਜ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕਤੋ ਰਾਸੀਭੂਤਕਾਲੋ ਵਿਯ ਚ ਅਹੋਸਿ।

ਇਮਾਯ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ ਓਭਾਸਮਾਨਸ੍ਸਾਪਿ ਚ ਭਗਵਤੋ ਪੁਰਤੋ ਅਨੇਕਾਨਿ ਦਣ੍ਡਦੀਪਿਕਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਉਕ੍ਖਿਪਿਂਸੁ। ਤਥਾ ਪਚ੍ਛਤੋ। ਵਾਮਪਸ੍ਸੇ ਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸੇ। ਜਾਤਿਕੁਸੁਮਚਮ੍ਪਕਵਨਮਲ੍ਲਿਕਰਤ੍ਤੁਪ੍ਪਲਨੀਲੁਪ੍ਪਲਮਕੁਲਸਿਨ੍ਦੁਵਾਰਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਚੇਵ ਨੀਲਪੀਤਾਦਿਵਣ੍ਣਸੁਗਨ੍ਧਗਨ੍ਧਚੁਣ੍ਣਾਨਿ ਚ ਚਾਤੁਦ੍ਦੀਪਿਕਮੇਘਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋਦਕਵੁਟ੍ਠਿਯੋ ਵਿਯ ਵਿਪ੍ਪਕਿਰਿਂਸੁ। ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਤੂਰਿਯਨਿਗ੍ਘੋਸਾ ਚੇਵ ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਸਙ੍ਘਗੁਣਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾ ਥੁਤਿਘੋਸਾ ਚ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪੂਰਯਿਂਸੁ। ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਨਾਗਸੁਪਣ੍ਣਗਨ੍ਧਬ੍ਬਯਕ੍ਖਾਦੀਨਂ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਅਮਤਪਾਨਂ ਵਿਯ ਲਭਿਂਸੁ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ **ਪਦਸਹਸ੍ਸੇਨ** ਗਮਨਵਣ੍ਣਂ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਮੁਖਮਤ੍ਤਂ –

‘‘ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਕਮ੍ਪਯਨ੍ਤੋ ਵਸੁਨ੍ਧਰਂ।
ਅਹੇਠਯਨ੍ਤੋ ਪਾਣਾਨਿ, ਯਾਤਿ ਲੋਕਵਿਨਾਯਕੋ॥

ਦਕ੍ਖਿਣਂ ਪਠਮਂ ਪਾਦਂ, ਉਦ੍ਧਰਨ੍ਤੋ ਨਰਾਸਭੋ।
ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਿਰਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਸੋਭਤੇ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ॥

ਗਚ੍ਛਤੋ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਾਦਤਲਂ ਮੁਦੁ।
ਸਮਂ ਸਮ੍ਫੁਸਤੇ ਭੂਮਿਂ, ਰਜਸਾ ਨੁਪਲਿਪ੍ਪਤਿ॥

ਨਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਂ ਉਨ੍ਨਮਤਿ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਲੋਕਨਾਯਕੇ।
ਉਨ੍ਨਤਞ੍ਚ ਸਮਂ ਹੋਤਿ, ਪਥਵੀ ਚ ਅਚੇਤਨਾ॥

ਪਾਸਾਣਾ ਸਕ੍ਖਰਾ ਚੇਵ, ਕਥਲਾ ਖਾਣੁਕਣ੍ਟਕਾ।
ਸਬ੍ਬੇ ਮਗ੍ਗਾ ਵਿਵਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਲੋਕਨਾਯਕੇ॥

ਨਾਤਿਦੂਰੇ ਉਦ੍ਧਰਤਿ, ਨਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ ਚ ਨਿਕ੍ਖਿਪਂ।
ਅਘਟ੍ਟਯਨ੍ਤੋ ਨਿਯਜਾਤਿ, ਉਭੋ ਜਾਣੂ ਚ ਗੋਪ੍ਫਕੇ॥

ਨਾਤਿਸੀਘਂ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਚਰਣੋ ਮੁਨਿ।
ਨ ਚਾਤਿਸਣਿਕਂ ਯਾਤਿ, ਗਚ੍ਛਮਾਨੋ ਸਮਾਹਿਤੋ॥

ਉਦ੍ਧਂ ਅਧੋ ਚ ਤਿਰਿਯਂ, ਦਿਸਞ੍ਚ ਵਿਦਿਸਂ ਤਥਾ।
ਨ ਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਸੋ ਯਾਤਿ, ਯੁਗਮਤ੍ਤਮ੍ਹਿ ਪੇਕ੍ਖਤਿ॥

ਨਾਗਵਿਕ੍ਕਨ੍ਤਚਾਰੋ ਸੋ, ਗਮਨੇ ਸੋਭਤੇ ਜਿਨੋ।
ਚਾਰੁਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਲੋਕਗ੍ਗੋ, ਹਾਸਯਨ੍ਤੋ ਸਦੇਵਕੇ॥

ਉਲੁਰਾਜਾਵ ਸੋਭਨ੍ਤੋ, ਚਤੁਚਾਰੀਵ ਕੇਸਰੀ।
ਤੋਸਯਨ੍ਤੋ ਬਹੂ ਸਤ੍ਤੇ, ਪੁਰਂ ਸੇਟ੍ਠਂ ਉਪਾਗਮੀ’’ਤਿ॥

ਵਣ੍ਣਕਾਲੋ ਨਾਮ ਕਿਰੇਸ, ਏਵਂਵਿਧੇਸੁ ਕਾਲੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣੇ ਵਾ ਗੁਣਵਣ੍ਣੇ ਵਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਸ੍ਸ ਥਾਮੋਯੇਵ ਪਮਾਣਂ ਚੁਣ੍ਣਿਯਪਦੇਹਿ ਵਾ ਗਾਥਾਬਨ੍ਧੇਨ ਵਾ ਯਤ੍ਤਕਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਤ੍ਤਕਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਦੁਕ੍ਕਥਿਤਨ੍ਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਵਣ੍ਣਾ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾ, ਤੇਸਂ ਬੁਦ੍ਧਾਪਿ ਅਨਵਸੇਸਤੋ ਵਣ੍ਣਂ ਵਤ੍ਤੁਂ ਅਸਮਤ੍ਥਾ, ਪਗੇਵ ਇਤਰਾ ਪਜਾਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਸਿਰਿਵਿਲਾਸੇਨ ਅਲਙ੍ਕਤਪ੍ਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਸਕਜਰਾਜਪੁਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੇਨ ਜਨੇਨ ਗਨ੍ਧਧੂਮਵਾਸਚੁਣ੍ਣਾਦੀਹਿ ਪੂਜਯਮਾਨੇ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ‘‘ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਯੇਨ ਏਵਂ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮੀ’’ਤਿ।

ਭਗਵਨ੍ਤਂਯੇਵ ਪੁਰਕ੍ਖਤ੍ਵਾਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ। ਤਤ੍ਥ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਸਕਾਨਞ੍ਚ ਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਕੂਲਚੁਮ੍ਬਟਕੇਨ ਵੋਦਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜਾਤਿਹਿਙ੍ਗੁਲਕੇਨ ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਪਲਿਵੇਠਿਤੇ ਪੀਠੇ ਠਪਿਤਰਤ੍ਤਸੁਵਣ੍ਣਘਨਪਟਿਮਾ ਵਿਯ ਅਤਿਵਿਰੋਚਿਤ੍ਥ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪੋਰਾਣਾਨਂ ਵਣ੍ਣਭਣਨਮਗ੍ਗੋ –

‘‘ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ ਮਣ੍ਡਲਮਾਲਂ, ਨਾਗਵਿਕ੍ਕਨ੍ਤਚਰਣੋ।
ਓਭਾਸਯਨ੍ਤੋ ਲੋਕਗ੍ਗੋ, ਨਿਸੀਦਿ ਵਰਮਾਸਨੇ॥

ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਨਰਦਮ੍ਮਸਾਰਥਿ,
ਦੇਵਾਤਿਦੇਵੋ ਸਤਪੁਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣੋ।
ਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਮਜ੍ਝਗਤੋ ਵਿਰੋਚਤਿ,
ਸੁਵਣ੍ਣਨੇਕ੍ਖਂ ਵਿਯ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲੇ॥

ਨੇਕ੍ਖਂ ਜਮ੍ਬੋਨਦਸ੍ਸੇਵ, ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲੇ।
ਵਿਰੋਚਤਿ ਵੀਤਮਲੋ, ਮਣਿਵੇਰੋਚਨੋ ਯਥਾ॥

ਮਹਾਸਾਲੋਵ ਸਮ੍ਫੁਲ੍ਲੋ, ਨੇਰੁਰਾਜਾਵਲਙ੍ਕਤੋ।
ਸੁਵਣ੍ਣਯੂਪਸਙ੍ਕਾਸੋ, ਪਦੁਮੋ ਕੋਕਨਦੋ ਯਥਾ॥

ਜਲਨ੍ਤੋ ਦੀਪਰੁਕ੍ਖੋਵ, ਪਬ੍ਬਤਗ੍ਗੇ ਯਥਾ ਸਿਖੀ।
ਦੇਵਾਨਂ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤੋਵ, ਸਬ੍ਬਫੁਲ੍ਲੋ ਵਿਰੋਚਥਾ''ਤਿ॥

ਕਾਪਿਲਵਤ੍ਥਵੇ ਸਕਜੇ ਬਹੁਦੇਵ ਰਤ੍ਤਿਂ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮੀ ਕਥਾ ਨਾਮ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਅਨੁਮੋਦਨਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾ ਪਕਿਣ੍ਣਕਕਥਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਦਾ ਹਿ ਭਗਵਾ ਆਕਾਸਗਙ੍ਗਂ ਓਤਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਥਵੋਜਂ ਆਕਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਮਹਾਜਮ੍ਬੁਂ ਖਨ੍ਧੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਾਲੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਯੋਜਨਿਕਂ ਮਧੁਭਣ੍ਡਂ ਚਕ੍ਕਯਨ੍ਤੇਨ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਮਧੁਪਾਨਂ ਪਾਯਮਾਨੋ ਵਿਯ ਕਾਪਿਲਵਤ੍ਥਵਾਨਂ ਸਕਜਾਨਂ ਹਿਤਸੁਖਾਵਹਂ ਪਕਿਣ੍ਣਕਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ''ਆਵਾਸਦਾਨਂ ਨਾਮੇਤਂ ਮਹਾਰਾਜ ਮਹਨ੍ਤਂ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਆਵਾਸੋ ਮਯਾ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੋ ਮਯਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਚ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਧਮ੍ਮਰਤਨੇਨ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੋ ਯੇਵਾਤਿ ਤੀਹਿ ਰਤਨੇਹਿ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਆਵਾਸਦਾਨਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਦਿਨ੍ਨੇ ਸਬ੍ਬਦਾਨਂ ਦਿਨ੍ਨਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਭੂਮਟ੍ਠਕਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਵਾ ਸਾਖਾਮਣ੍ਡਪਸ੍ਸ ਵਾਪਿ ਆਨਿਸਂਸੋ ਨਾਮ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਨਾਨਾਨਯਵਿਚਿਤ੍ਤਂ ਬਹੁਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ –

''ਸੀਤਂ ਉਣ੍ਹਂ ਪਟਿਹਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਵਾਲ਼ਮਿਗਾਨਿ ਚ।
ਸਰੀਸਪੇ ਚ ਮਕਸੇ, ਸਿਸਿਰੇ ਚਾਪਿ ਵੁਟ੍ਠਿਯੋ॥

ਤਤੋ ਵਾਤਾਤਪੋ ਘੋਰੋ, ਸਞ੍ਜਾਤੋ ਪਟਿਹਞ੍ਞਤਿ।
ਲੇਣਤ੍ਥਞ੍ਚ ਸੁਖਤ੍ਥਞ੍ਚ, ਝਾਯਿਤੁਞ੍ਚ ਵਿਪਸ੍ਸਿਤੁਂ॥

ਵਿਹਾਰਦਾਨਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਅਗ੍ਗਂ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਵਣ੍ਣਿਤਂ।
ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੋਸੋ, ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਂ ਅਤ੍ਥਮਤ੍ਤਨੋ॥

ਵਿਹਾਰੇ ਕਾਰਯੇ ਰਮ੍ਮੇ, ਵਾਸਯੇਤ੍ਥ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੇ।
ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ, ਵਤ੍ਥਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਚ॥

ਦਦੇਯ੍ਯ ਉਜੁਭੂਤੇਸੁ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ।
ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਾਪਨੂਦਨਂ।
ਯਂ ਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਇਧਞ੍ਞਾਯ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਤਿ ਅਨਾਸਵੋ''ਤਿ॥ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੯੫) –

ਏਵਂ ਅਯਮ੍ਪਿ ਆਵਾਸੇ ਆਨਿਸਂਸੋ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਆਨਿਸਂਸੋਤਿ ਬਹੁਦੇਵਰਤ੍ਤਿਂ ਅਤਿਰੇਕਤਰਂ ਦਿਯਡ੍ਢਯਾਮਂ ਆਵਾਸਾਨਿਸਂਸਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਇਮਾ ਗਾਥਾਵ ਸਙ੍ਗਹਂ ਆਰੂਲ੍ਹਾ, ਪਕਿਣ੍ਣਕਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਪਨ ਸਙ੍ਗਹਂ ਨ ਆਰੋਹਤਿ। **ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸੀ**ਤਿਆਦੀਨਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾਨੇਵ।

ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸੀਤਿ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਜਾਨਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਮਹਾਕਸ੍ਸਪਾਦੀਸੁ ਅਸੀਤਿਮਹਾਥੇਰੇਸੁ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਭਗਵਾ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਭਾਰਮਕਾਸੀਤਿ। ਪਰਿਸਜ੍ਝਾਸਯਵਸੇਨ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਹਿ ਆਨਨ੍ਦੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾਨਂ ਅਗ੍ਗੋ, ਪਹੋਸਿ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲੇਹਿ ਪਦਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇਹਿ ਮਧੁਰਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਤੁਨ੍ਤਿ ਸਾਕਿਯਮਣ੍ਡਲੇ ਪਾਕਟੋ ਪਞ੍ਞਾਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਸਕ੍ਯਰਾਜੂਹਿ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਪਿ ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਸੁਤਪੁਬ੍ਬਾ, ਓਰੋਧਾ ਪਨ ਨੇਸਂ ਨ ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਹੋ ਵਤ ਭਗਵਾ ਅਪ੍ਪਂਯੇਵ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਞਾਤਿਸੇਟ੍ਠਸ੍ਸ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਭਾਰਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਤੇਸਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਵਸੇਨ ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਭਾਰਮਕਾਸਿ।

ਸੇਖੋ ਪਾਟਿਪਦੋਤਿ ਪਟਿਪਨ੍ਨਕੋ ਸੇਖਸਮਣੋ। ਸੋ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਟਿਭਾਤੁ ਉਪਟ੍ਠਾਤੁ, ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਪਦਂ ਦੇਸੇਹੀਤਿ ਪਟਿਪਦਾਯ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਭਗਵਾ ਇਮਂ ਪਟਿਪਦਂ ਨਿਯਮੇਸਿ? ਬਹੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ। ਇਮੇ ਤਾਵ ਸਕ੍ਯਾ ਮਙ੍ਗਲਸਾਲਾਯ ਮਙ੍ਗਲਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨ੍ਤਿ ਵਡ੍ਢਿਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਯਞ੍ਚ ਸੇਖਪਟਿਪਦਾ ਮਯ੍ਹਂ ਸਾਸਨੇ ਮਙ੍ਗਲਪਟਿਪਦਾ ਵਡ੍ਢਮਾਨਕਪਟਿਪਦਾਤਿਪਿ ਇਮਂ ਪਟਿਪਦਂ ਨਿਯਮੇਸਿ। ਤਸ੍ਸਞ੍ਚ ਪਰਿਸਤਿ ਸੇਖਾਵ ਬਹੂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ, ਤੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਟ੍ਠਾਨੇ ਕਥੀਯਮਾਨੇ ਅਕਿਲਮਨ੍ਤਾਵ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿਪਿ ਇਮਂ ਪਟਿਪਦਂ ਨਿਯਮੇਸਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਆਨਨ੍ਦੋ ਸੇਖਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਪਤ੍ਤੋਵ, ਸੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧੇ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਟ੍ਠਾਨੇ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਅਕਿਲਮਨ੍ਤੋ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀਤਿਪਿ ਇਮਂ ਪਟਿਪਦਂ ਨਿਯਮੇਸਿ। ਸੇਖਪਟਿਪਦਾਯ ਚ ਤਿਸ੍ਸੋਪਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਓਸਟਾ , ਤਤ੍ਥ ਅਧਿਸੀਲਸਿਕ੍ਖਾਯ ਕਥਿਤਾਯ ਸਕਲਂ ਵਿਨਯਪਿਟਕਂ ਕਥਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਅਧਿਚਿਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਕਥਿਤਾਯ ਸਕਲਂ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਪਿਟਕਂ ਕਥਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਿਪਞ੍ਞਾਸਿਕ੍ਖਾਯ ਕਥਿਤਾਯ ਸਕਲਂ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕਂ ਕਥਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਨਨ੍ਦੋ ਚ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਤਿਪਿਟਕਧਰੋ, ਸੋ ਪਹੋਤਿ ਤੀਹਿ ਪਿਟਕੇਹਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਥੇਤੁਂ, ਏਵਂ ਕਥਿਤੇ ਸਕ੍ਯਾਨਂ ਮਙ੍ਗਲਮੇਵ ਵਡ੍ਢਿਯੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿਪਿ ਇਮਂ ਪਟਿਪਦਂ ਨਿਯਮੇਸਿ।

ਪਿਟ੍ਠਿ ਮੇ ਆਗਿਲਾਯਤੀਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਆਗਿਲਾਯਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਹਿ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਂ ਕਾਯਦੁਕ੍ਖਂ ਅਹੋਸਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਪਿਟ੍ਠਿਵਾਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਅਕਾਰਣਂ ਵਾ ਏਤਂ। ਪਹੋਤਿ ਹਿ ਭਗਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵੇਦਨਂ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮ੍ਪਿ ਦ੍ਵੇਪਿ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਏਕਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤੁਂ। ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਸਾਲਂ ਪਨ ਚਤੂਹਿ ਇਰਿਯਾਪਥੇਹਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਤ੍ਥ ਪਾਦਧੋਵਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਯਾਵ ਧਮ੍ਮਾਸਨਾ ਅਗਮਾਸਿ, ਏਤ੍ਤਕੇ ਠਾਨੇ ਗਮਨਂ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਂ। ਧਮ੍ਮਾਸਨਂ ਪਤ੍ਤੋ ਥੋਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ, ਏਤ੍ਤਕੇ ਠਾਨਂ। ਦਿਯਡ੍ਢਯਾਮਂ ਧਮ੍ਮਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ, ਏਤ੍ਤਕੇ ਠਾਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਾ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਾ। ਇਦਾਨਿ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਥੋਕਂ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਸਯਨਂ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਏਵਂ ਚਤੂਹਿ ਇਰਿਯਾਪਥੇਹਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਕਸਰੀਰਞ੍ਚ ਨਾਮ ''ਨੋ ਆਗਿਲਾਯਤੀ''ਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਚਿਰਂ ਨਿਸਜ੍ਜਾਯ ਸਞ੍ਜਾਤਂ ਅਪ੍ਪਕਮ੍ਪਿ ਆਗਿਲਾਯਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ।

ਸਙ੍ਘਾਟਿਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਸ੍ਸ ਕਿਰ ਏਕਪਸ੍ਸੇ ਤੇ ਰਾਜਾਨੋ ਪਟ੍ਟਸਾਣਿਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਮਞ੍ਚਕਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣੇਨ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਸੁਵਣ੍ਣ-ਤਾਰਕ-ਗਨ੍ਧਮਾਲਾ-ਦਾਮਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਵਿਤਾਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਤੇਲਪ੍ਪਦੀਪਂ ਆਰੋਪਯਿਂਸੁ ''ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਾਸਨਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਥੋਕਂ ਵਿਸ੍ਸਮਨ੍ਤੋ ਇਧ ਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਨੋ ਇਮਂ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ ਭਗਵਤਾ ਚਤੂਹਿ ਇਰਿਯਾਪਥੇਹਿ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਂ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਤਦੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਾਟਿਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। **ਉਟ੍ਠਾਨਸਞ੍ਞਂ ਮਨਸਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਞ੍ਞਂ ਚਿਤ੍ਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ।

੨੩. **ਮਹਾਨਾਮਂ ਸਕ੍ਕਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸੀ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਤਸ੍ਸਂ ਪਰਿਸਤਿ ਜੇਟ੍ਠਕੋ ਪਾਮੋਕ੍ਖੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਙ੍ਗਹਿਤੇ ਸੇਸਪਰਿਸਾ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਵ ਹੋਤੀਤਿ ਥੇਰੋ ਤਮੇਵ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ। **ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਸੀਲੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸੀਲੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸੀਲੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਹੀਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਧਮ੍ਮੇਹਿ, ਸਤਂ ਵਾ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮੇਹਿ।

੨੪. **ਕਥਞ੍ਚ ਮਹਾਨਾਮਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਠਾਨੇਨ ਸੇਖਪਟਿਪਦਾਯ ਮਾਤਿਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤੁਕਾਮੋ ਏਵਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿਆਦੀਨਿ ''ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸੀਲਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਹਰਥਾ''ਤਿ ਆਕਙ੍ਖੇਯ੍ਯਸੁਤ੍ਤਾਦੀਸੁ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ।

੨੫. **ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇਨਾ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਕਰਣਵਚਨਂ, ਹਿਰਿਯਿਤਬ੍ਬਾਨਿ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦੀਨਿ ਹਿਰਿਯਤਿ ਜਿਗੁਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਹੇਤ੍ਵਤ੍ਥੇ ਕਰਣਵਚਨਂ, ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦੀਹਿ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਸ੍ਸ ਹੇਤੁਭੂਤੇਹਿ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਤਿ ਭਾਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ**ਤਿ ਪਗ੍ਗਹਿਤਵੀਰਿਯੋ ਅਨੋਸਕ੍ਕਿਤਮਾਨਸੋ। **ਪਹਾਨਾਯਾ**ਤਿ ਪਹਾਨਤ੍ਥਾਯ। **ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਯਾ**ਤਿ ਪਟਿਲਾਭਤ੍ਥਾਯ। **ਥਾਮਵਾ**ਤਿ ਵੀਰਿਯਥਾਮੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਦਲ਼੍ਹਪਰਕ੍ਕਮੋ**ਤਿ ਥਿਰਪਰਕ੍ਕਮੋ। **ਅਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਧੁਰੋ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੂ**ਤਿ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਨੋਰੋਪਿਤਧੁਰੋ ਅਨੋਸਕ੍ਕਿਤਵੀਰਿਯੋ। **ਪਰਮੇਨਾ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਮੇਨ। **ਸਤਿਨੇਪਕ੍ਕੇਨਾ**ਤਿ ਸਤਿਯਾ ਚ ਨਿਪਕਭਾਵੇਨ ਚ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਸਤਿਭਾਜਨਿਯੇ ਪਞ੍ਞਾ ਆਗਤਾਤਿ? ਸਤਿਯਾ ਬਲਵਭਾਵਦੀਪਨਤ੍ਥਂ। ਪਞ੍ਞਾਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਹਿ ਸਤਿ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਹੋਤਿ, ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਬਲਵਤੀਤਿ।

ਚਿਰਕਤਮ੍ਪੀਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਾ ਪਰੇਨ ਵਾ ਕਾਯੇਨ ਚਿਰਕਤਂ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਵਤ੍ਤਾਦਿ ਅਸੀਤਿ ਮਹਾਵਤ੍ਤਪਟਿਪਤ੍ਤਿਪੂਰਣਂ। **ਚਿਰਭਾਸਿਤਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਾ ਪਰੇਨ ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਚਿਰਭਾਸਿਤਂ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ-ਉਦ੍ਦਿਸਾਪਨ-ਧਮ੍ਮੋਸਾਰਣ-ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ-ਉਪਨਿਸਿਨ੍ਨਕਥਾ-ਅਨੁਮੋਦਨਿਯਾਦਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ। **ਸਰਿਤਾ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਯੇਨ ਚਿਰਕਤੇ ''ਕਾਯੋ ਨਾਮ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਚਿਰਭਾਸਿਤੇ ਵਾਚਾ ਨਾਮ ਵਚੀਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਤਦੁਭਯਮ੍ਪਿ ਰੂਪਂ, ਤਂਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਅਰੂਪਂ। ਇਤਿ ਇਮੇ ਰੂਪਾਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਏਵਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾ''ਤਿ ਸਰਤਿ ਚੇਵ ਅਨੁਸ੍ਸਰਤਿ ਚ, ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਹਿ ਸਤਿ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਤਾਯ ਸਤਿਯਾ ਏਸ ਸਕਿਮ੍ਪਿ ਸਰਣੇਨ ਸਰਿਤਾ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸਰਣੇਨ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਉਦਯਤ੍ਥਗਾਮਿਨਿਯਾਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਉਦਯਵਯਗਾਮਿਨਿਯਾ ਉਦਯਞ੍ਚ ਵਯਞ੍ਚ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾਯ। **ਅਰਿਯਾਯਾ**ਤਿ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨਵਸੇਨ ਚ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਚ ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਆਰਕਾ ਠਿਤਾਯ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਯ। **ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ**ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਞ੍ਞਾਯ ਚੇਵ ਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਾਯ ਚ ਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤੋ। **ਨਿਬ੍ਬੇਧਿਕਾਯਾ**ਤਿ ਸਾਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਿਜ੍ਝਨਤੋ ਨਿਬ੍ਬੇਧਿਕਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਅਨਿਬ੍ਬਿਦ੍ਧਪੁਬ੍ਬਂ ਅਪਦਾਲਿਤਪੁਬ੍ਬਂ ਲੋਭਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਦੋਸਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਮੋਹਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਨਿਬ੍ਬਿਜ੍ਝਤਿ ਪਦਾਲੇਤੀਤਿ ਨਿਬ੍ਬੇਧਿਕਾ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਞ੍ਞਾਯ ਤਦਙ੍ਗਵਸੇਨ ਨਿਬ੍ਬੇਧਿਕਾਯ ਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਾਯ ਪਟਿਲਾਭਸਂਵਤ੍ਤਨਤੋ ਚਾਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ''ਨਿਬ੍ਬੇਧਿਕਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਸਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਯਗਾਮਿਨਿਯਾ**ਤਿ ਇਧਾਪਿ ਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਾ ''ਸਮ੍ਮਾ ਹੇਤੁਨਾ ਨਯੇਨ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਂ ਖੇਪਯਮਾਨਾ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਸਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਯਗਾਮਿਨੀ ਨਾਮ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਤਦਙ੍ਗਵਸੇਨ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਕਿਲੇਸਦੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਖੇਪਯਮਾਨਾ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਯਗਾਮਿਨੀ। ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਯਗਾਮਿਨਿਯਾ ਵਾ ਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਾਯ ਪਟਿਲਾਭਸਂਵਤ੍ਤਨਤੋ ਏਸਾ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਯਗਾਮਿਨੀ''ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

੨੬. **ਅਭਿਚੇਤਸਿਕਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਚਿਤ੍ਤਂ ਸੇਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਂ ਸਿਤਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਿਤਾਨਂ। **ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਿਤਪ੍ਪਿਤਕ੍ਖਣੇ ਸੁਖਪਟਿਲਾਭਹੇਤੂਨਂ। **ਨਿਕਾਮਲਾਭੀ**ਤਿ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਕ੍ਖਣੇ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤਾ। **ਅਕਿਚ੍ਛਲਾਭੀ**ਤਿ ਨਿਦੁਕ੍ਖਲਾਭੀ। **ਅਕਸਿਰਲਾਭੀ**ਤਿ ਵਿਪੁਲਲਾਭੀ। ਪਗੁਣਭਾਵੇਨ ਏਕੋ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਕ੍ਖਣੇ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਸਮਾਧਿਪਾਰਿਪਨ੍ਥਿਕਧਮ੍ਮੇ ਪਨ ਅਕਿਲਮਨ੍ਤੋ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਿਚ੍ਛਾਯ ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਯਥਾਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਠਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਅਯਂ

ਕਿਚ੍ਛਲਾਭੀ ਕਸਿਰਲਾਭੀ ਨਾਮ। ਏਕੋ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਕ੍ਖਣੇ ਚ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਸਮਾਧਿਪਾਰਿਪਨ੍ਥਿਕਧਮ੍ਮੇ ਚ ਅਕਿਲਮਨ੍ਤੋ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭੇਤਿ, ਸੋ ਯਥਾਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਯਂ ਅਕਿਚ੍ਛਲਾਭੀ ਅਕਸਿਰਲਾਭੀ ਨਾਮ।

੨੭. ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਮਹਾਨਾਮ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਸੇਖੋ ਪਾਟਿਪਦੋਤਿ ਮਹਾਨਾਮ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਸੇਖੋ ਪਾਟਿਪਦੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਗਬ੍ਭਾਯ ਵਡ੍ਢਮਾਨਕਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਅਪੁਚ੍ਚਣ੍ਡਤਾਯਾ**ਤਿ ਅਪੂਤਿਅਣ੍ਡਤਾਯ। **ਭਬ੍ਬੋ ਅਭਿਨਿਬ੍ਭਿਦਾਯਾ**ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਦਿਞਾਣਪ੍ਪਭੇਦਾਯ ਭਬ੍ਬੋ। **ਸਮ੍ਬੋਧਾਯਾ**ਤਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਾਯ। **ਅਨੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ ਯੋਗਕ੍ਖੇਮੋ ਨਾਮ, ਤਦਧਿਗਮਾਯ ਭਬ੍ਬੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਯਾ ਪਨਾਯਮੇਤ੍ਥ ਅਣ੍ਡਦੀਪਨਤ੍ਥਂ ਉਪਮਾ ਆਹਟਾ, ਸਾ ਚੇਤੋਖਿਲਸੁਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਕੇਵਲਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ ''ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਕ੍ਕੁਟਿਯਾ ਅਣ੍ਡੇਸੁ ਤਿਵਿਧਕਿਰਿਯਕਰਣਂ ਵਿਯ ਹਿ ਇਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਸ੍ਸੋਲ੍ਹਿਪਨ੍ਨਰਸੇਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਭਾਵੋ''ਤਿ ਯਂ ਏਵਂ ਓਪਮ੍ਮਸਂਸਨ੍ਦਨਂ ਆਗਤਂ, ਤਂ ਇਧ ਏਵਂ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀਤਿਆਦਿਵਚਨਤੋ ''ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਕ੍ਕੁਟਿਯਾ ਅਣ੍ਡੇਸੁ ਤਿਵਿਧਕਿਰਿਯਕਰਣਂ ਵਿਯ ਇਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾਦੀਹਿ ਪਨ੍ਨਰਸੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਙ੍ਗਿਭਾਵੋ''ਤਿ। ਏਵਂ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵ।

੨੮. ਇਮਂਯੇਵ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਪਠਮਾਦਿਜ੍ਝਾਨੇਹਿ ਅਸਦਿਸਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਿਕਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ। **ਪਠਮਾਭਿਨਿਬ੍ਭਿਦਾ**ਤਿ ਪਠਮੋ ਞਾਣਭੇਦੋ। ਦੁਤਿਯਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਕੁਕ੍ਕੁਟਚ੍ਛਾਪਕੋ ਪਨ ਏਕਵਾਰਂ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਏਕਵਾਰਂ ਅਣ੍ਡਕੋਸਤੋਤਿ ਦ੍ਵੇ ਵਾਰੇ ਜਾਯਤਿ। ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਤੀਹਿ ਵਿਜ੍ਜਾਹਿ ਤਯੋ ਵਾਰੇ ਜਾਯਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਚ੍ਛਾਦਕਂ ਤਮਂ ਵਿਨੋਦੇਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਞਾਣੇਨ ਪਠਮਂ ਜਾਯਤਿ, ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚੁਤਿਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚ੍ਛਾਦਕਂ ਤਮਂ ਵਿਨੋਦੇਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਞਾਣੇਨ ਦੁਤਿਯਂ ਜਾਯਤਿ, ਚਤੁਸਚ੍ਚਪਟਿਚ੍ਛਾਦਕਂ ਤਮਂ ਵਿਨੋਦੇਤ੍ਵਾ ਆਸਵਕ੍ਖਯਞਾਣੇਨ ਤਤਿਯਂ ਜਾਯਤਿ।

੨੯. ਇਦਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਚਰਣਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਇਦਮ੍ਪਿ ਸੀਲਂ ਅਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਚਰਣਂ ਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਰਣਂ** ਨਾਮ ਬਹੁ ਅਨੇਕਵਿਧਂ, ਸੀਲਾਦਯੋ ਪਨ੍ਨਰਸਧਮ੍ਮਾ, ਤਤ੍ਥ ਇਦਮ੍ਪਿ ਏਕਂ ਚਰਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਦਤ੍ਥੋ ਪਨ ਚਰਤਿ ਤੇਨ ਅਗਤਪੁਬ੍ਬਂ ਦਿਸਂ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਚਰਣਂ। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ।

ਇਦਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਵਿਜ੍ਜਾਯਾਤਿ ਇਦਂ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਞਾਣਂ ਤਸ੍ਸ **ਵਿਜ੍ਜਾ** ਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵਿਜ੍ਜਾ ਨਾਮ ਬਹੁ ਅਨੇਕਵਿਧਾ, ਵਿਪਸ੍ਸਨਞਾਣਾਦੀਨਿ ਅਟ੍ਠ ਞਾਣਾਨਿ, ਤਤ੍ਥ ਇਦਮ੍ਪਿ ਞਾਣਂ ਏਕਾ ਵਿਜ੍ਜਾਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਦਤ੍ਥੋ ਪਨ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਏਤਾਯ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਵਿਜ੍ਜਾ। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। **ਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਇਤਿਪੀ**ਤਿ ਤੀਹਿ ਵਿਜ੍ਜਾਹਿ ਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਇਤਿਪਿ। **ਚਰਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਇਤਿਪੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਦਸਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਚਰਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਇਤਿਪਿ। ਤਦੁਭਯੇਨ ਪਨ ਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਇਤਿਪੀਤਿ।

੩੦. ਸਨਙ੍ਕੁਮਾਰੇਨਾਤਿ ਪੋਰਾਣਕਕੁਮਾਰੇਨ, ਚਿਰਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕੁਮਾਰੋਤਿ ਪਞ੍ਞਾਤੇਨ। ਸੋ ਕਿਰ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੇ ਪਞ੍ਚਚੂਲਕਕੁਮਾਰਕਕਾਲੇ ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਪਿਯੋ ਅਹੋਸਿ ਮਨਾਪੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਦਿਸੇਨੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਚਰਤਿ, ਤੇਨ ਨਂ **ਸਨਙ੍ਕੁਮਾਰੋ**ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਜਨੇਤਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਜਨਿਤਸ੍ਮਿਂ, ਪਜਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੇ ਗੋਤ੍ਤਪਟਿਸਾਰਿਨੋ**ਤਿ ਯੇ ਜਨੇਤਸ੍ਮਿਂ ਗੋਤ੍ਤਂ ਪਟਿਸਰਨ੍ਤਿ ''ਅਹਂ ਗੋਤਮੋ, ਅਹਂ ਕਸ੍ਸਪੋ''ਤਿ, ਤੇਸੁ ਲੋਕੇ ਗੋਤ੍ਤਪਟਿਸਾਰੀਸੁ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸੇਟ੍ਠੋ। **ਅਨੁਮਤਾ ਭਗਵਤਾ**ਤਿ ਮਮ ਪਞ੍ਹਬ੍ਯਾਕਰਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਸਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦੇਸਿਤਾਤਿ ਅਮ੍ਬਟ੍ਠਸੁਤ੍ਤੇ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਭਗਵਤਾ ''ਅਹਮ੍ਪਿ, ਅਮ੍ਬਟ੍ਠ, ਏਵਂ ਵਦਾਮਿ –

'ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸੇਟ੍ਠੋ ਜਨੇਤਸ੍ਮਿਂ, ਯੇ ਗੋਤ੍ਤਪਟਿਸਾਰਿਨੋ।
ਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਸੋ ਸੇਟ੍ਠੋ ਦੇਵਮਾਨੁਸੇ'ਤਿ''॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੭੭) –

ਏਵਂ ਭਾਸਨ੍ਤੇਨ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ ਅਨੁਮੋਦਿਤਾ। **ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ ਆਨਨ੍ਦਾ**ਤਿ, ਭਗਵਾ ਕਿਰ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਦ੍ਦੂ ਅਨੋਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋਵ ਇਮਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਨਨ੍ਦੇਨ ਸੇਖਪਟਿਪਦਾਯ ਕੂਟਂ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਅਦਾਸਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਚ ਪਨ ਇਦਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਜਿਨਭਾਸਿਤਂ ਨਾਮ ਜਾਤਂ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਸੇਖਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਪੋਤਲਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੧. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਪੋਤਲਿਯਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਾਪੇਸੂ**ਤਿ ਅਙ੍ਗਾਯੇਵ ਸੋ ਜਨਪਦੋ, ਮਹਿਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰੇਨ ਯਾ ਆਪੋ, ਤਾਸਂ ਅਵਿਦੂਰਤ੍ਤਾ ਉਤ੍ਤਰਾਪੋਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਤਰਮਹਿਯਾ ਉਤ੍ਤਰੇਨ ਯਾ ਆਪੋਤਿ, ਮਹਾਮਹਿਯਾ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਆਵਿਭਾਵਕਥਾ – ਅਯਂ ਕਿਰ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੋ ਦਸਸਹਸ੍ਸਯੋਜਨਪਰਿਮਾਣੋ। ਤਤ੍ਥ ਚ ਚਤੁਸਹਸ੍ਸਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੋ ਪਦੇਸੋ ਉਦਕੇਨ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਟੋ ਸਮੁਦ੍ਦੋਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤੋ । ਤਿਸਹਸ੍ਸਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਤਿਸਹਸ੍ਸਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੇ ਹਿਮਵਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਉਬ੍ਬੇਧੇਨ ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਸਤਿਕੋ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਕੂਟਸਹਸ੍ਸਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੋ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸਨ੍ਦਮਾਨਪਞ੍ਚਸਤਨਦੀਵਿਚਿਤ੍ਤੋ, ਯਤ੍ਥ ਆਯਾਮਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਚੇਵ ਗਮ੍ਭੀਰਤਾਯ ਚ ਪਣ੍ਣਾਸਪਣ੍ਣਾਸਯੋਜਨਾ ਦਿਯਡ੍ਢਯੋਜਨਸਤਪਰਿਮਣ੍ਡਲਾ ਅਨੋਤਤ੍ਤਦਹੋ ਕਣ੍ਣਮੁਣ੍ਡਦਹੋ ਰਥਕਾਰਦਹੋ ਛਦ੍ਦਨ੍ਤਦਹੋ ਕੁਣਾਲਦਹੋ ਮਨ੍ਦਾਕਿਨੀਦਹੋ ਸੀਹਪਪਾਤਦਹੋਤਿ ਸਤ੍ਤ ਮਹਾਸਰਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ। ਤੇਸੁ ਅਨੋਤਤ੍ਤਦਹੋ ਸੁਦਸ੍ਸਨਕੂਟਂ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਂ ਕਾਲ਼ਕੂਟਂ ਗਨ੍ਧਮਾਦਨਕੂਟਂ ਕੇਲਾਸਕੂਟਨ੍ਤਿ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਪਬ੍ਬਤੇਹਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ।

ਤਤ੍ਥ ਸੁਦਸ੍ਸਨਕੂਟਂ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ ਦ੍ਵਿਯੋਜਨਸਤੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਨ੍ਤੋਵਙ੍ਕਂ ਕਾਕਮੁਖਸਣ੍ਠਾਨਂ ਤਮੇਵ ਸਰਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ। ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਂ ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਯਂ। ਕਾਲ਼ਕੂਟਂ ਅਞ੍ਜਨਮਯਂ। ਗਨ੍ਧਮਾਦਨਕੂਟਂ ਸਾਨੁਮਯਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਮੁਗ੍ਗਵਣ੍ਣਂ, ਮੂਲਗਨ੍ਧੋ ਸਾਰਗਨ੍ਧੋ ਫੇਗ੍ਗੁਗਨ੍ਧੋ ਤਚਗਨ੍ਧੋ ਪਪਟਿਕਗਨ੍ਧੋ ਰਸਗਨ੍ਧੋ ਪਤ੍ਤਗਨ੍ਧੋ ਪੁਪ੍ਫਗਨ੍ਧੋ ਫਲਗਨ੍ਧੋ ਗਨ੍ਧਗਨ੍ਧੋਤਿ ਇਮੇਹਿ ਦਸਹਿ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਓਸਧਸਞ੍ਛਨ੍ਨਂ, ਕਾਲ਼ਪਕ੍ਖਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਆਦਿਤ੍ਤਮਿਵ ਅਙ੍ਗਾਰਂ ਜਲਨ੍ਤਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਕੇਲਾਸਕੂਟਂ ਰਜਤਮਯਂ। ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਸੁਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਮਾਨੁਬ੍ਬੇਧਸਣ੍ਠਾਨਾਨਿ, ਤਮੇਵ ਸਰਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾਨਿ। ਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਦੇਵਾਨੁਭਾਵੇਨ ਨਾਗਾਨੁਭਾਵੇਨ ਚ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਦਿਯੋ ਚ ਤੇਸੁ ਸਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਉਦਕਂ ਅਨੋਤਤ੍ਤਮੇਵ ਪਵਿਸਤਿ। ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਵਾ ਉਤ੍ਤਰੇਨ ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਪਬ੍ਬਤਨ੍ਤਰੇਨ ਤਤ੍ਥ ਓਭਾਸਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਉਜੁਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਨੇਵਸ੍ਸ ਅਨੋਤਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਾ ਉਦਪਾਦਿ।

ਤਤ੍ਥ ਮਨੋਹਰਸਿਲਾਤਲਾਨਿ ਨਿਮ੍ਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪਾਨਿ ਫਲਿਕਸਦਿਸਨਿਮ੍ਮਲੁਦਕਾਨਿ ਨ੍ਹਾਨਤਿਤ੍ਥਾਨਿ ਸੁਪਟਿਯਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਯੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਖੀਣਾਸਵਾ ਚ ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤੋ ਚ ਇਸਯੋ ਨ੍ਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਦੇਵਯਕ੍ਖਾਦਯੋ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ਕਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ।

ਤਸ੍ਸ ਚਤੂਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਸੀਹਮੁਖਂ ਹਤ੍ਥਿਮੁਖਂ ਅਸ੍ਸਮੁਖਂ ਉਸਭਮੁਖਨ੍ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਮੁਖਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਯੇਹਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਨਦਿਯੋ ਸਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। ਸੀਹਮੁਖੇਨ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਨਦੀਤੀਰੇ ਸੀਹਾ ਬਹੁਤਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਹਤ੍ਥਿਮੁਖਾਦੀਹਿ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਉਸਭਾ। ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਦਿਸਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਨਦੀ ਅਨੋਤਤ੍ਤਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਨਦਿਯੋ ਅਨੁਪਗਮ੍ਮ ਪਾਚੀਨਹਿਮਵਨ੍ਤੇਨੇਵ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਵਿਸਤਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਦਿਸਤੋ ਚ ਉਤ੍ਤਰਦਿਸਤੋ ਚ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਨਦਿਯੋਪਿ ਤਥੇਵ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਹਿਮਵਨ੍ਤੇਨੇਵ ਉਤ੍ਤਰਹਿਮਵਨ੍ਤੇਨੇਵ ਚ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ। ਦਕ੍ਖਿਣਦਿਸਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਨਦੀ ਪਨ ਤਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਉਜੁਕਂ ਪਾਸਾਣਪਿਟ੍ਠੇਨੇਵ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਾਨਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪੇਨ ਤਿਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣਾ ਉਦਕਧਾਰਾ ਚ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਾਨਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਿਯਗ੍ਗਲ਼ੇ ਨਾਮ ਪਾਸਾਣੇ ਪਤਿਤਾ, ਪਾਸਾਣੋ

ਉਦਕਧਾਰਾਵੇਗੇਨ ਭਿਨ੍ਨੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚਾਸਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਾ ਤਿਯਗ੍ਗਲਾ ਨਾਮ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਜਾਤਾ, ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਕੂਲਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਣਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਾਨਿ ਗਤਾ। ਤਤੋ ਘਨਪਥਵਿਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਮਙ੍ਗੇਨ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਾਨਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਝਂ ਨਾਮ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਪਬ੍ਬਤਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਤਲੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਸਦਿਸਾ ਪਞ੍ਚਧਾਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਅਨੋਤਤ੍ਤਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਆਵਟ੍ਟਗਙ੍ਗਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਉਜੁਕਂ ਪਾਸਾਣਪਿਟ੍ਠੇਨ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਾਨਿ ਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਕਣ੍ਹਗਙ੍ਗਾਤਿ, ਆਕਾਸੇਨ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਾਨਿ ਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਆਕਾਸਗਙ੍ਗਾਤਿ, ਤਿਯਗ੍ਗਲਪਾਸਾਣੇ ਪਞ੍ਚਾਸਯੋਜਨੋਕਾਸੇ ਠਿਤਾ ਤਿਯਗ੍ਗਲਪੋਕ੍ਖਰਣੀਤਿ, ਕੂਲਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਣਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਾਨਿ ਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਬਹਲਗਙ੍ਗਾਤਿ, ਉਮਙ੍ਗੇਨ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਾਨਿ ਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਉਮਙ੍ਗਗਙ੍ਗਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਵਿਞ੍ਝਂ ਨਾਮ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਪਬ੍ਬਤਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਧਾਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਪਨ ਗਙ੍ਗਾ ਯਮੁਨਾ ਅਚਿਰਵਤੀ ਸਰਭੂ ਮਹੀਤਿ ਪਞ੍ਚਧਾ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਾ। ਏਵਮੇਤਾ ਪਞ੍ਚ ਮਹਾਨਦਿਯੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਤੋ ਪਭਵਨ੍ਤਿ। ਤਾਸੁ ਯਾ ਅਯਂ ਪਞ੍ਚਮੀ ਮਹੀ ਨਾਮ, ਸਾ ਇਧ ਮਹਾਮਹੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਤਸ੍ਸਾ ਉਤ੍ਤਰੇਨ ਯਾ ਆਪੋ, ਤਾਸਂ ਅਵਿਦੂਰਤ੍ਤਾ ਸੋ ਜਨਪਦੋ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਾਪੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਾਪੇਸੁ ਜਨਪਦੇ।

ਆਪਣਂ ਨਾਮਾਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਨਿਗਮੇ ਵੀਸਤਿ ਆਪਣਮੁਖਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਵਿਭਤ੍ਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਇਤਿ ਸੋ ਆਪਣਾਨਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਆਪਣਨ੍ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਚ ਨਿਗਮਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਦੀਤੀਰੇ ਘਨਚ੍ਛਾਯੋ ਰਮਣੀਯੋ ਭੂਮਿਭਾਗੋ ਮਹਾਵਨਸਣ੍ਡੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਗਵਾ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨੇਵੇਤ੍ਥ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਨਿਯਾਮਿਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਯੇਨਞ੍ਞਤਰੋ ਵਨਸਣ੍ਡੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਏਕਕੋਵ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ ਪੋਤਲਿਯਂ ਗਹਪਤਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯ। **ਪੋਤਲਿਯੋਪਿ ਖੋ ਗਹਪਤੀ**ਤਿ ਪੋਤਲਿਯੋਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੋ ਗਹਪਤਿ। **ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਨਿਵਾਸਨਪਾਵੁਰਣੋ**ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਨਿਵਾਸਨਪਾਵੁਰਣੋ , ਏਕਂ ਦੀਘਦਸਂ ਸਾਟਕਂ ਨਿਵਤ੍ਥੋ ਏਕਂ ਪਾਰੁਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਾਹੀ**ਤਿ ਛਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਹਨਾ ਆਰੁਯ੍ਹਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਸਨਾਨੀ**ਤਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਪੀਠਪਲਾਲਪੀਠਕਾਦੀਨਿ। ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਸਾਖਾਭਙ੍ਗਮ੍ਪਿ ਹਿ ਆਸਨਨ੍ਤ੍ਵੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਗਹਪਤਿਵਾਦੇਨਾ**ਤਿ ਗਹਪਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵਚਨੇਨ। **ਸਮੁਦਾਚਰਤੀ**ਤਿ ਵੋਹਰਤਿ।

ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚਾਤਿ ਤਤਿਯਂ ਗਹਪਤੀਤਿ ਵਚਨਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਭਗਵਨ੍ਤਮੇਤਂ ''ਤਯਿਦਂ, ਭੋ, ਗੋਤਮਾ''ਤਿਆਦਿਵਚਨਂ ਅਵੋਚ। ਤਤ੍ਥ **ਨਚ੍ਛਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ। **ਨਪ੍ਪਤਿਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਸਾਰੁਪ੍ਪਂ। **ਆਕਾਰਾ**ਤਿਆਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨੇਵ ਕਾਰਣਵੇਵਚਨਾਨਿ। ਦੀਘਦਸਵਤ੍ਥਧਾਰਣ-ਕੇਸਮਸ੍ਸੁਨਖਠਪਨਾਦੀਨਿ ਹਿ ਸਬ੍ਬਾਨੇਵ ਗਿਹਿਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਨਿ ਤਸ੍ਸ ਗਿਹਿਭਾਵਂ ਪਾਕਟਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ **ਆਕਾਰਾ,** ਗਿਹਿਸਣ੍ਠਾਨੇਨ ਸਣ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾ **ਲਿਙ੍ਗਾ,** ਗਿਹਿਭਾਵਸ੍ਸ ਸਞ੍ਜਾਨਨਨਿਮਿਤ੍ਤਤਾਯ **ਨਿਮਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਯਥਾ ਤਂ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਆਕਾਰਲਿਙ੍ਗਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਭਵੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਥੇਵ ਤੁਯ੍ਹਂ। ਤੇਨ ਤਾਹਂ ਏਵਂ ਸਮੁਦਾਚਰਾਮੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਅਥ ਸੋ ਯੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਗਹਪਤਿਵਾਦਂ ਨਾਧਿਵਾਸੇਤਿ, ਤਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ''ਤਥਾ ਹਿ ਪਨ ਮੇ''ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਨਿਯ੍ਯਾਤਨ੍ਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਤਿਤਂ। **ਅਨੋਵਾਦੀ ਅਨੁਪਵਾਦੀ**ਤਿ ''ਤਾਤਾ, ਕਸਥ, ਵਪਥ, ਵਣਿਪ੍ਪਥਂ ਪਯੋਜੇਥਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਹਿ ਨਯੇਨ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਓਵਾਦੀ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਕਸਥ, ਨ ਵਪਥ, ਨ ਵਣਿਪ੍ਪਥਂ ਪਯੋਜੇਥ, ਕਥਂ ਜੀਵਿਸ੍ਸਥ, ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਂ ਵਾ ਭਰਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਨ ਉਪਵਦਨ੍ਤੋ ਉਪਵਾਦੀ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਅਹਂ ਪਨ ਉਭਯਮ੍ਪਿ ਤਂ ਨ ਕਰੋਮਿ। ਤੇਨਾਹਂ ਤਤ੍ਥ ਅਨੋਵਾਦੀ ਅਨੁਪਵਾਦੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਘਾਸਚ੍ਛਾਦਨਪਰਮੋ ਵਿਹਰਾਮੀ**ਤਿ ਘਾਸਮਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਅਚ੍ਛਾਦਨਮਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਰਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਾਮਿ, ਤਤੋ ਪਰਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਨ ਚ ਪਤ੍ਥੇਮੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

੩੨. **ਗਿਦ੍ਧਿਲੋਭੋ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਗੇਧਭੂਤੋ ਲੋਭੋ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। **ਅਨਿਨ੍ਦਾਰੋਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਿਨ੍ਦਾਭੂਤਂ ਅਘਟ੍ਟਨਂ। **ਨਿਨ੍ਦਾਰੋਸੋ**ਤਿ ਨਿਨ੍ਦਾਘਟ੍ਟਨਾ। **ਵੋਹਾਰਸਮੁਚ੍ਛੇਦਾਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਵੋਹਾਰੋ**ਤਿ ਬ੍ਯਵਹਾਰਵੋਹਾਰੋਪਿ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਪਿ ਵਚਨਮ੍ਪਿ ਚੇਤਨਾਪਿ। ਤਤ੍ਥ –

''ਯੋ ਹਿ ਕੋਚਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ, ਵੋਹਾਰਂ ਉਪਜੀਵਤਿ।
ਏਵਂ ਵਾਸੇਟ੍ਠ ਜਾਨਾਹਿ, ਵਾਣਿਜੋ ਸੋ ਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ''ਤਿ॥ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੪੫੭) –

ਅਯਂ ਬਜਵਹਾਰਵੋਹਾਰੋ ਨਾਮ। ‘‘ਸਙ੍ਖਾ ਸਮਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਵੋਹਾਰੋ’’ਤਿ (ਧ॰ ਸ॰ ੧੩੧੩-੧੩੧੫) ਅਯਂ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵੋਹਾਰੋ ਨਾਮ। ‘‘ਤਥਾ ਤਥਾ ਵੋਹਰਤਿ ਅਪਰਾਮਸ’’ਨ੍ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੩੨) ਅਯਂ ਵਚਨਵੋਹਾਰੋ ਨਾਮ। ‘‘ਅਟ੍ਠ ਅਰਿਯਵੋਹਾਰਾ ਅਟ੍ਠ ਅਨਰਿਯਵੋਹਰਾ’’ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੬੭) ਅਯਂ ਚੇਤਨਾਵੋਹਾਰੋ ਨਾਮ, ਅਯਮਿਧਾਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਿਹੀਤਿ ਚੇਤਨਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਮਣੋਤਿ ਚੇਤਨਾ ਹੋਤਿ। ਗਿਹੀਤਿ ਵਚਨਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਮਣੋਤਿ ਵਚਨਂ ਹੋਤਿ। ਗਿਹੀਤਿ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਮਣੋਤਿ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ। ਗਿਹੀਤਿ ਬਜਵਹਾਰੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਮਣੋਤਿ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਤਿ ਵਾ ਬਜਵਹਾਰੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ।

੩੩. ਯੇਸਂ ਖੋ ਅਹਂ ਸਂਯੋਜਨਾਨਂ ਹੇਤੁ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋਵ ਸਂਯੋਜਨਂ। ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਸ੍ਸੇਵ ਹਿ ਹੇਤੁ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਪਚ੍ਚਯਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੀ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਨਂ ਪਨ ਬਹੁਤਾਯ ‘‘ਯੇਸਂ ਖੋ ਅਹ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਤੇਸਾਹਂ ਸਂਯੋਜਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂ ਅਹਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਬਨ੍ਧਨਾਨਂ। **ਪਹਾਨਾਯ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਣਾਤਿਪਾਤਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਕਾਯਿਕਸੀਲਸਂਵਰੇਨ ਪਹਾਨਤ੍ਥਾਯ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਨਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ। **ਅਤ੍ਤਾਪਿ ਮਂ ਉਪਵਦੇਯਜਾ**ਤਿ ਕੁਨ੍ਥਕਿਪਿਲ੍ਲਿਕਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਜੀਵਿਤਾ ਅਵੋਰੋਪਨਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਮਤ੍ਤਤੋਪਿ ਓਰਮਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਕਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯਾਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਾਪਿ ਮਂ ਉਪਵਦੇਯਜ। **ਅਨੁਵਿਚ੍ਚਾਪਿ ਮਂ ਵਿਞ੍ਞੂ ਗਰਹੇਯਜੁ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪੇ ਨਾਮ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਮਤ੍ਤਤੋਪਿ ਓਰਮਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਕਿਂ ਏਤਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯਾਤਿ ਏਵਂ ਅਨੁਵਿਚ੍ਚ ਤੁਲਯਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯੋਗਾਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਞ੍ਞੂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਗਰਹੇਯਜੁਂ। **ਏਤਦੇਵ ਖੋ ਪਨ ਸਂਯੋਜਨਮੇਤਂ ਨੀਵਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਦਸਸੁ ਸਂਯੋਜਨੇਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਚ ਨੀਵਰਣੇਸੁ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ‘‘ਅਟ੍ਠ ਨੀਵਰਣਾ’’ਤਿ ਦੇਸਨਾਵਸੇਨੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਵਟ੍ਟਬਨ੍ਧਨਟ੍ਠੇਨ ਹਿ ਹਿਤਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਟ੍ਠੇਨ ਚ ਸਂਯੋਜਨਨ੍ਤਿਪਿ ਨੀਵਰਣਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਆਸਵਾ**ਤਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਕਾਰਣਾ ਏਕੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। **ਵਿਘਾਤਪਰਿਲ਼ਾਹਾ**ਤਿ ਵਿਘਾਤਾ ਚ ਪਰਿਲ਼ਾਹਾ ਚ। ਤਤ੍ਥ ਵਿਘਾਤਗ੍ਗਹਣੇਨ ਕਿਲੇਸਦੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਵਿਪਾਕਦੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਗਹਿਤਂ, ਪਰਿਲ਼ਾਹਗ੍ਗਹਣੇਨਪਿ ਕਿਲੇਸਪਰਿਲ਼ਾਹੋ ਚ ਵਿਪਾਕਪਰਿਲ਼ਾਹੋ ਚ ਗਹਿਤੋ। ਇਮਿਨਾ ਉਪਾਯੇਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

੩੪-੪੦. ਅਯਂ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ – **ਤੇਸਾਹਂ ਸਂਯੋਜਨਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇ ਇਮਿਨਾ ਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਕਾਯਿਕਸੀਲਸਂਵਰੇਨ, ਸਚ੍ਚਵਾਚਾਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਵਾਚਸਿਕਸੀਲਸਂਵਰੇਨ, ਅਪਿਸੁਣਾਵਾਚਾਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਵਾਚਸਿਕਸੀਲਸਂਵਰੇਨ, ਅਗਿਦ੍ਧਿਲੋਭਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਮਾਨਸਿਕਸੀਲਸਂਵਰੇਨ, ਅਨਿਨ੍ਦਾਰੋਸਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕਸੀਲਸਂਵਰੇਨ , ਅਕੋਧੁਪਾਯਾਸਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਮਾਨਸਿਕਸੀਲਸਂਵਰੇਨ, ਅਨਤਿਮਾਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਮਾਨਸਿਕਸੀਲਸਂਵਰੇਨ ਪਹਾਨਤ੍ਥਾਯ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਨਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋਤਿ ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਵਾਰੇਸੁ ਯੋਜਨਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ।

ਅਤ੍ਤਾਪਿ ਮਂ ਉਪਵਦੇਯਜ ਅਨੁਵਿਚ੍ਚਾਪਿ ਮਂ ਵਿਞ੍ਞੂ ਗਰਹੇਯਜੁਨ੍ਤਿ ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਪਦੇਸੁ ਤਿਣਸਲਾਕਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਉਪਾਦਾਯ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਅਗ੍ਗਹਣਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਮਤ੍ਤਤੋਪਿ ਵਿਰਮਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਕਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯਾਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਾਪਿ ਮਂ ਉਪਵਦੇਯਜ। ਏਵਰੂਪੇ ਨਾਮ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਮਤ੍ਤਤੋਪਿ ਓਰਮਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਕਿਂ ਇਮਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯਾਤਿ ਏਵਂ ਅਨੁਵਿਚ੍ਚਾਪਿ ਮਂ ਵਿਞ੍ਞੂ ਗਰਹੇਯਜੁਂ? ਹਸਾਪੇਕ੍ਖਤਾਯਪਿ ਨਾਮ ਦਵਕਮ੍ਯਤਾਯ ਵਾ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਅਕਰਣਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ। ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਪਿਸੁਣਂ ਅਕਰਣਸਾਸਨੇ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ। ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਗਿਦ੍ਧਿਲੋਭਂ ਅਕਰਣਸਾਸਨੇ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾਪਿ। ਕਕਚੇਨ ਅਙ੍ਗੇਸੁ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿਯਮਾਨੇਸੁਪਿ ਨਾਮ ਪਰੇਸਂ ਨਿਨ੍ਦਾਰੋਸਂ ਅਕਰਣਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ। ਛਿਨ੍ਨਖਾਣੁਕਣ੍ਟਕਾਦੀਸੁਪਿ ਨਾਮ ਕੋਧੁਪਾਯਾਸਂ ਅਕਰਣਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ। ਅਧਿਮਾਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਮਾਨਂ ਅਕਰਣਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਮਾਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਜਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਕਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯਾਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਾਪਿ ਮਂ ਉਪਵਦੇਯਜ। ਏਵਰੂਪੇ ਨਾਮ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਮਾਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਜਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਕਿਂ ਇਮਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯਾਤਿ ਏਵਂ ਅਨੁਵਿਚ੍ਚਾਪਿ ਮਂ ਵਿਞ੍ਞੂ ਗਰਹੇਯਜੁਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਵਾਰੇਸੁ ਯੋਜਨਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ।

ਆਸਵਾਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਪਦੇ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਕਾਰਣਾ ਕਾਮਾਸਵੋ ਦਿਟ੍ਠਾਸਵੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋਤਿ ਤਯੋ ਆਸਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਮੁਸਾਵਾਦਕਾਰਣਾ ਪਿਸੁਣਾਵਾਚਾਕਾਰਣਾ ਚ, ਗਿਦ੍ਧਿਲੋਭਕਾਰਣਾ ਦਿਟ੍ਠਾਸਵੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋ ਚ, ਨਿਨ੍ਨਾਰੋਸਕਾਰਣਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋਵ, ਤਥਾ ਕੋਧੁਪਾਯਾਸਕਾਰਣਾ, ਅਤਿਮਾਨਕਾਰਣਾ ਭਵਾਸਵੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇਵ ਆਸਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵਂ ਆਸਵੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਅਟ੍ਠਸੁਪਿ ਵਾਰੇਸੁ ਅਸਮ੍ਮੋਹਤ੍ਥਂ ਪੁਨ ਅਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਪੁਰਿਮੇਸੁ ਤਾਵ ਚਤੂਸੁ ਵਿਰਮਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਪਚ੍ਛਿਮੇਸੁ ਪਜਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀਤਿ। ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਨਿਨ੍ਨਾਰੋਸਕੋਧੁਪਾਯਾਸੇਸੁ ਚ ਏਕੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋਵ ਹੋਤਿ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਮੁਸਾਵਾਦਪਿਸੁਣਾਵਾਚਾਸੁ ਕਾਮਾਸਵੋ ਦਿਟ੍ਠਾਸਵੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋ, ਗਿਦ੍ਧਿਲੋਭੇ ਦਿਟ੍ਠਾਸਵੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋ, ਅਤਿਮਾਨੇ ਭਵਾਸਵੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋ, ਅਪਾਣਾਤਿਪਾਤਂ ਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਂ ਕਾਯਿਕਂ ਸੀਲਂ, ਅਮੁਸਾ ਅਪਿਸੁਣਂ ਵਾਚਸਿਕਸੀਲਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨਿਨ੍ਨਾਰੋਸਂ ਸੇਸਾਨਿ ਤੀਣਿ ਮਾਨਸਿਕਸੀਲਾਨਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਕਾਯੇਨਪਿ ਘਟ੍ਟੇਤਿ ਰੋਸੇਤਿ ਵਾਚਾਯਪਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਨਿਨ੍ਨਾਰੋਸੋ ਦ੍ਵੇ ਠਾਨਾਨਿ ਯਾਤਿ, ਕਾਯਿਕਸੀਲਮ੍ਪਿ ਹੋਤਿ ਵਾਚਸਿਕਸੀਲਮ੍ਪਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਕਿਂ ਕਥਿਤਂ? ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਂਵਰਸੀਲਂ। ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਂਵਰਸੀਲੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਪਹਾਨਵਸੇਨ ਗਿਹਿਵੋਹਾਰਸਮੁਚ੍ਛੇਦੋ ਕਥਿਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਕਾਮਾਦੀਨਵਕਥਾਵਣ੍ਣਨਾ

੪੨. ਵਿਤ੍ਥਾਰਦੇਸਨਾਯਂ **ਤਮੇਨਂ ਦਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਪਦਸ੍ਸ **ਉਪਸੁਮ੍ਭੇਯਜਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਤਮੇਨਂ ਕੁਕ੍ਕੁਰਂ ਉਪਸੁਮ੍ਭੇਯਜ, ਤਸ੍ਸ ਸਮੀਪੇ ਖਿਪੇਯਜਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਟ੍ਠਿਕਙ੍ਕਲ**ਨ੍ਤਿ ਉਰਟ੍ਠਿਂ ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਕਣ੍ਟਕਂ ਵਾ ਸੀਸਟ੍ਠਿਂ ਵਾ। ਤਞ੍ਹਿ ਨਿਮ੍ਮਂਸਤ੍ਤਾ ਕਙ੍ਕਲਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸੁਨਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਕਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਸੁਨਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਨਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਨਿਲ੍ਲਿਖਿਤਂ, ਯਦੇਤ੍ਥ ਅਲ੍ਲੀਨਮਂਸਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਨਿਲ੍ਲਿਖਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤਮੇਵ ਕਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨੇਵਾਹ ''ਨਿਮ੍ਮਂਸ''ਨ੍ਤਿ। ਲੋਹਿਤਂ ਪਨ ਮਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਲੋਹਿਤਮਕ੍ਖਿਤ''ਨ੍ਤਿ।

ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾਤਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕੇਹਿ ਦੁਕ੍ਖੇਹਿ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ, ਉਪਾਯਾਸਸਂਕਿਲੇਸੇਹਿ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ। **ਯਾਯਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਨਾਨਤ੍ਤਾ ਨਾਨਤ੍ਤਸਿਤਾ**ਤਿ ਯਾ ਅਯਂ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਾਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨ ਨਾਨਾਸਭਾਵਾ, ਤਾਨੇਵ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਨਿਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤਾ ''ਨਾਨਤ੍ਤਸਿਤਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣੂਪੇਕ੍ਖਾ, ਤਂ ਅਭਿਨਿਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ। **ਏਕਤ੍ਤਾ ਏਕਤ੍ਤਸਿਤਾ**ਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨੁਪੇਕ੍ਖਾ, ਸਾ ਹਿ ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋ ਏਕਸਭਾਵਾ, ਤਦੇਵ ਏਕਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਨਿਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤਾ ਏਕਤ੍ਤਸਿਤਾ ਨਾਮ। **ਯਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਸੋ ਲੋਕਾਮਿਸੂਪਾਦਾਨਾ ਅਪਰਿਸੇਸਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨੁਪੇਕ੍ਖਾਯਂ ਯਂ ਉਪੇਕ੍ਖਂ ਆਗਮ੍ਮ ਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਅਪਰਿਸੇਸਾ ਲੋਕਾਮਿਸਸਙ੍ਖਾਤਾ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਾਮਿਸਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। **ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਾਮਿਸਾ**ਤਿ ਚ ਕਾਮਗੁਣਾਰਮ੍ਮਣਛਨ੍ਦਰਾਗਾ, ਗਹਣਟ੍ਠੇਨ ਤੇਯੇਵ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਤਮੇਵੂਪੇਕ੍ਖਂ ਭਾਵੇਤੀ**ਤਿ ਤਂ ਲੋਕਾਮਿਸੂਪਾਦਾਨਾਨਂ ਪਟਿਪਕ੍ਖਭੂਤਂ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨੁਪੇਕ੍ਖਮੇਵ ਵਡ੍ਢੇਤਿ।

੪੩. **ਉਡ੍ਡੀਯੇਯਜਾ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯਜ। **ਅਨੁਪਤਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ। **ਵਿਤਚ੍ਛੇਯਜੁ**ਨ੍ਤਿ ਮੁਖਤੁਣ੍ਡਕੇਨ ਡਂਸਨ੍ਤਾ ਤਚ੍ਛੇਯਜੁਂ। **ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯਜੁ**ਨ੍ਤਿ ਮਂਸਪੇਸਿਂ ਨਖੇਹਿ ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਯਜੁਂ।

੪੭. **ਯਾਨਂ ਵਾ ਪੋਰਿਸੇਯਜ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਸਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਯਾਨਂ। **ਪਵਰਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਉਤ੍ਤਮਮਣਿਞ੍ਚ ਕੁਣ੍ਡਲਞ੍ਚ। **ਸਾਨਿ ਹਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਣ੍ਡਕਾਨਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ।

੪੮. **ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਮਧੁਰਫਲਂ। **ਉਪਪਨ੍ਨਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਫਲੂਪਪਨ੍ਨਂ ਬਹੁਫਲਂ।

੪੯. ਅਨੁਤ੍ਤੁਰਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਂ ਪਭਸ੍ਸਰਂ ਨਿਰੁਪਕ੍ਕਿਲੇਸਂ।

੫੦. ਆਰਕਾ ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ ਪਥਵਿਤੋ ਨਭਂ ਵਿਯ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਓਰਿਮਤੀਰਤੋ ਪਰਤੀਰਂ ਵਿਯ ਚ ਸੁਵਿਦੂਰਵਿਦੂਰੇ ਅਹਂ। **ਅਨਾਜਾਨੀਯੇ**ਤਿ ਗਿਹਿਵੋਹਾਰਸਮੁਚ੍ਛੇਦਨਸ੍ਸ ਕਾਰਣਂ ਅਜਾਨਨਕੇ। **ਆਜਾਨੀਯਭੋਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰਣਂ ਜਾਨਨ੍ਤੇਹਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਭੋਜਨਂ। **ਅਨਾਜਾਨੀਯਭੋਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰਣਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੇਹਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਭੋਜਨਂ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਪੋਤਲਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਜੀਵਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੫੧. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਜੀਵਕਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਜੀਵਕਸ੍ਸ ਕੋਮਾਰਭਚ੍ਚਸ੍ਸ ਅਮ੍ਬਵਨੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਜੀਵਤੀਤਿ **ਜੀਵਕੋ।** ਕੁਮਾਰੇਨ ਭਤੋਤਿ **ਕੋਮਾਰਭਚ੍ਚੋ।** ਯਥਾਹ ''ਕਿਂ ਏਤਂ ਭਣੇ ਕਾਕੇਹਿ ਸਮ੍ਪਰਿਕਿਣ੍ਣਨ੍ਤਿ? ਦਾਰਕੋ ਦੇਵਾਤਿ। ਜੀਵਤਿ ਭਣੇਤਿ? ਜੀਵਤਿ ਦੇਵਾਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਭਣੇ ਤਂ ਦਾਰਕਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਧਾਤੀਨਂ ਦੇਥ ਪੋਸੇਤੁਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਜੀਵਤੀਤਿ ਜੀਵਕੋਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ, ਕੁਮਾਰੇਨ ਪੋਸਾਪਿਤੋਤਿ ਕੋਮਾਰਭਚ੍ਚੋਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੂ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੩੨੮)। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ। ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਪਨ ਜੀਵਕਵਤ੍ਥੁ ਖਨ੍ਧਕੇ ਆਗਤਮੇਵ। ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾਪਿਸ੍ਸ **ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯ ਵਿਨਯਟ੍ਠਕਥਾਯ** ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਅਯਂ ਪਨ ਜੀਵਕੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਭਗਵਤੋ ਦੋਸਾਭਿਸਨ੍ਨਂ ਕਾਯਂ ਵਿਰੇਚੇਤ੍ਵਾ ਸੀਵੇਯ੍ਯਕਂ ਦੁਸ੍ਸਯੁਗਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥਾਨੁਮੋਦਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮਯਾ ਦਿਵਸਸ੍ਸ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਇਦਞ੍ਚ ਵੇਲੁਵਨਂ ਅਤਿਦੂਰੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਆਸਨ੍ਨਤਰਂ, ਯਂਨੂਨਾਹਮੇਤ੍ਥ ਭਗਵਤੋ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਮ੍ਬਵਨੇ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨਲੇਣਕੁਟਿਮਣ੍ਡਪਾਦੀਨਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੇਨ ਤਮ੍ਬਪਟ੍ਟਵਣ੍ਣੇਨ ਪਾਕਾਰੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਚੀਵਰਭਤ੍ਤੇਨ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੋਦਕਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਸਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਜੀਵਕਸ੍ਸ ਕੋਮਾਰਭਚ੍ਚਸ੍ਸ ਅਮ੍ਬਵਨੇ''ਤਿ।

ਆਰਭਨ੍ਤੀਤਿ ਘਾਤੇਨ੍ਤਿ। **ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤ੍ਵਾ ਕਤਂ। **ਪਟਿਚ੍ਚਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕਤਂ। ਅਥ ਵਾ **ਪਟਿਚ੍ਚਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ, ਤਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕਮ੍ਮਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਮਂਸਂ ''ਪਟਿਚ੍ਚਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ ਯੋ ਏਵਰੂਪਂ ਮਂਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਦਾਯਾਦੋ ਹੋਤਿ, ਵਧਕਸ੍ਸ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਾਣਘਾਤਕਮ੍ਮਂ ਹੋਤੀਤਿ ਤੇਸਂ ਲਦ੍ਧਿ। **ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚਾਨੁਧਮ੍ਮਂ ਬ੍ਯਾਕਰੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਭਗਵਤਾ ਵੁਤ੍ਤਕਾਰਣਸ੍ਸ ਅਨੁਕਾਰਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਕਾਰਣਂ ਨਾਮ ਤਿਕੋਟਿਪਰਿਸੁਦ੍ਧਮਚ੍ਛਮਂਸਪਰਿਭੋਗੋ, ਅਨੁਕਾਰਣਂ ਨਾਮ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਤਥਾ ਬ੍ਯਾਕਰਣਂ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਭਗਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕਤਂ ਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨੇਵ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਤਥਾ ਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਅਨੁਕਾਰਣਂ। **ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੋ ਵਾਦਾਨੁਵਾਦੋ**ਤਿ ਪਰੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤਕਾਰਣੇਨ ਸਕਾਰਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵਾਦੋ ਵਾ ਅਨੁਵਾਦੋ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞੂਹਿ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਕਾਰਣਂ ਕੋਚਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋਪਿ ਕਿਂ ਨ ਆਗਚ੍ਛਤਿ । ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ''ਕਿਂ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨਪਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵਾਦੇ ਗਾਰਯ੍ਹਂ ਕਾਰਣਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। **ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ।

੫੨. ਠਾਨੇਹੀਤਿ ਕਾਰਣੇਹਿ। ਦਿਟ੍ਠਾਦੀਸੁ **ਦਿਟ੍ਠਂ** ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਮਿਗਮਚ੍ਛੇ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਗਯ੍ਹਮਾਨਂ ਦਿਟ੍ਠਂ। **ਸੁਤਂ** ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਮਿਗਮਚ੍ਛੇ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਸੁਤਂ। **ਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ** ਨਾਮ ਦਿਟ੍ਠਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ ਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ ਤਦੁਭਯਵਿਮੁਤ੍ਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਨ੍ਤਿ ਤਿਵਿਧਂ ਹੋਤਿ।

ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਕਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਜਾਲਵਾਗੁਰਾਦਿਹਤ੍ਥੇ ਗਾਮਤੋ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੇ। ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਚ ਨੇਸਂ ਤਂ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠਾਨਂ ਸਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਅਭਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਪਰਿਸਙ੍ਕਨ੍ਤਿ ''ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਨੁ ਖੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ, ਇਦਂ **ਦਿਟ੍ਠਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ** ਨਾਮ, ਏਤਂ ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਂ ਏਵਂ ਅਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ, ਤਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਕਸ੍ਮਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨਯਿਦਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਤਂ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਰਾਜਯੁਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਕਪ੍ਪਤਿ।

ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਪਿਚ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ''ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਕਿਰ ਜਾਲਵਾਗੁਰਾਦਿਹਤ੍ਥਾ ਗਾਮਤੋ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਚ ਨੇਸਂ ਤਂ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠਾਨਂ ਸਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਅਭਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤੇਨ ਸੁਤੇਨ ਪਰਿਸਙ੍ਕਨ੍ਤਿ ''ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਨੁ ਖੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ, ਇਦਂ **ਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ** ਨਾਮ, ਏਤਂ ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਂ ਏਵਂ ਅਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ, ਤਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਕਸ੍ਮਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨਯਿਦਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਤਂ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਰਾਜਯੁਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਕਪ੍ਪਤਿ।

ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਪਨ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਅਪਿਚ ਤੇਸਂ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਪਰਿਸਙ੍ਕਨ੍ਤਿ ''ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਨੁ ਖੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ, ਇਦਂ **ਤਦੁਭਯਵਿਮੁਤ੍ਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ** ਨਾਮ। ਏਤਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਂ ਏਵਂ ਅਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ, ਤਂ ਵਟ੍ਟਤਿ । ਸਚੇ ਪਨ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਕਸ੍ਮਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨਯਿਦਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਤਂ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਰਾਜਯੁਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਕਤਂ, ਪਵਤ੍ਤਮਂਸਂ ਵਾ ਕਤਂ, ਕਪ੍ਪਿਯਮੇਵ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਮ੍ਪਾਦਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਕਪ੍ਪਤਿ।

ਮਤਾਨਂ ਪੇਤਕਿਚ੍ਚਤ੍ਥਾਯ ਮਙ੍ਗਲਾਦੀਨਂ ਵਾ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਤੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯਂ ਯਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂਯੇਵ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਕਤਂ, ਯਤ੍ਥ ਚ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਕਪ੍ਪਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਤੇ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਤਭਾਵਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਇਤਰੇਸਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਞ੍ਞੇ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤੇਯੇਵ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂਯੇਵ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤੇਪਿ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਤਂ''ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ''ਏਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਤਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਪਞ੍ਚਸੁ ਹਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇਸੁ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਵਾ ਅਤ੍ਥਾਯ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਕਤਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਨ ਕਪ੍ਪਤਿ।

ਸਚੇ ਪਨ ਕੋਚਿ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਪਾਣਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਚੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਤਭਾਵਂ ਜਾਨਂਯੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਾਯ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਕਸ੍ਸਾਪਤ੍ਤੀਤਿ? ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਯਞ੍ਹਿ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਕਤਂ, ਤਸ੍ਸ ਅਭੁਤ੍ਤਤਾਯ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਇਤਰਸ੍ਸ ਅਜਾਨਨਤਾਯ। ਕਪ੍ਪਿਯਮਂਸਸ੍ਸ ਹਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕਤਞ੍ਚ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾ ਞਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਦੇਸਨਾਕਿਚ੍ਚਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਕਪ੍ਪਿਯਮਂਸਂ ਪਨ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤੇਨ ਪਚ੍ਛਾ ਞਤ੍ਵਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਾ। ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕਤਞ੍ਹਿ ਞਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤੋਵ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਅਕਪ੍ਪਿਯਮਂਸਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਆਪਤ੍ਤਿਭੀਰੁਕੇਨ ਰੂਪਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਨ੍ਤੇਨਾਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਵ ਮਂਸਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਰਿਭੋਗਕਾਲੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਵ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਕਸ੍ਮਾ? ਦੁਵਿਞ੍ਞੇਯਤ੍ਤਾ। ਅਚ੍ਛਮਂਸਞ੍ਹਿ ਸੂਕਰਮਂਸਸਦਿਸਂ ਹੋਤਿ, ਦੀਪਿਮਂਸਾਦੀਨਿ ਚ ਮਿਗਮਂਸਸਦਿਸਾਨਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਗਹਣਮੇਵ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਅਦਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਗਯ੍ਹਮਾਨਂ ਅਦਿਟ੍ਠਂ। **ਅਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਅਸੁਤਂ। **ਅਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਾਦਿਵਸੇਨ ਅਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ। **ਪਰਿਭੋਗਨ੍ਤਿ** ਵ**ਦਾਮੀ**ਤਿ ਇਮੇਹਿ ਤੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ **ਤਿਕੋਟਿਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਭੋਗੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਜਾਤਸੂਪੇਯ੍ਯਸਾਕਪਰਿਭੋਗਸਦਿਸੋ ਹੋਤਿ, ਤਥਾਰੂਪਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮੇਤ੍ਤਾਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦੋਸੋ ਵਾ ਵਜ੍ਜਂ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵਦਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੫੩. ਇਦਾਨਿ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਪਰਿਭੋਗੇ ਮੇਤ੍ਤਾਵਿਹਾਰਿਨੋਪਿ ਅਨਵਜ੍ਜਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਇਧ, ਜੀਵਕ, ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਅਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ **ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ** ਵੁਤ੍ਤਂ, ਅਥ ਖੋ ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਏਤਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਭਗਵਤਾ ਹਿ ਮਹਾਵਚ੍ਛਗੋਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤੇ, ਚਙ੍ਕੀਸੁਤ੍ਤੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸੁਤ੍ਤੇਤਿ ਤੀਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਅਤ੍ਤਾਨਂਯੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਦੇਸਨਾ ਕਤਾ। **ਪਣੀਤੇਨ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੇਨਾ**ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਨਙ੍ਗਣਸੁਤ੍ਤੇ ਯੋ ਕੋਚਿ ਮਹਗ੍ਘੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਪਣੀਤਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ, ਇਧ ਪਨ ਮਂਸੂਪਸੇਚਨੋਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। **ਅਗਥਿਤੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਯ ਅਗਥਿਤੋ। **ਅਮੁਚ੍ਛਿਤੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਮੁਚ੍ਛਨਾਯ ਅਮੁਚ੍ਛਿਤੋ। **ਅਨਜ੍ਝੋਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਨ ਅਧਿਓਪਨ੍ਨੋ, ਸਬ੍ਬਂ ਆਲੁਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਗਿਲਿਤੁਕਾਮੋ ਕਾਕੋ ਵਿਯ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਦੀਨਵਦਸ੍ਸਾਵੀ**ਤਿ ਏਕਰਤ੍ਤਿਵਾਸੇਨ ਉਦਰਪਟਲਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਵਹਿ ਵਣਮੁਖੇਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਆਦੀਨਵਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ। **ਨਿਸ੍ਸਰਣਪਞ੍ਞੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਇਦਮਤ੍ਥਮਾਹਾਰਪਰਿਭੋਗੋਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ। **ਅਤ੍ਤਬ੍ਯਾਬਾਧਾਯ ਵਾ ਚੇਤੇਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵਾ ਚਿਤੇਤਿ। **ਸੁਤਮੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਤਂ ਮਯਾ ਏਤਂ ਪੁਬ੍ਬੇ, ਏਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਸਵਨਮਤ੍ਤਮੇਵਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸਚੇ ਖੋ ਤੇ, ਜੀਵਕ, ਇਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਭਾਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ, ਜੀਵਕ, ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨਪ੍ਪਹਾਨੇਨ ਬ੍ਯਾਪਾਦਾਦਯੋ ਪਹੀਨਾ, ਤੇਨ ਸੋ ਮੇਤ੍ਤਾਵਿਹਾਰੀ ਮਯ੍ਹਂ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਪ੍ਪਹਾਨੇਨ, ਸਚੇ ਤੇ ਇਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਭਾਸਿਤਂ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਤਵ ਇਦਂ ਵਚਨਂ ਅਨੁਜਾਨਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ।

੫੪. ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਸੇਸਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰਵਸੇਨਾਪਿ ਉਤ੍ਤਰਿ ਦੇਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਇਧ, ਜੀਵਕ, ਭਿਕ੍ਖੂ’’ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਂ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਮੇਵ।

੫੫. **ਯੋ ਖੋ ਜੀਵਕਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਪਾਟਿਏਕ੍ਕੋ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਠਾਨੇ ਭਗਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਥਕੇਤਿ, ਸਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਸਚੇ ਹਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ‘‘ਏਕਂ ਰਸਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਸਗ੍ਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਲਭਨ੍ਤਿ, ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾਪਿ ਰਸਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋਵ ਦਾਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ, ਤਂ ਪਟਿਸੇਧੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਯੋ ਖੋ, ਜੀਵਕ, ਤਥਾਗਤਂ ਵਾ’’ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਇਮਿਨਾ ਪਠਮੇਨ ਠਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਆਣਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਤਾਵ ਪਠਮੇਨ ਕਾਰਣੇਨ। **ਗਲਪ੍ਪਵੇਧਕੇਨਾ**ਤਿ ਯੋਤ੍ਤੇਨ ਗਲੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਕਡ੍ਢਿਤੋ ਗਲੇਨ ਪਵੇਧੇਨ੍ਤੇਨ। **ਆਰਭਿਯਮਾਨੋ**ਤਿ ਮਾਰਿਯਮਾਨੋ। **ਅਕਪ੍ਪਿਯੇਨ ਆਸਾਦੇਤੀ**ਤਿ ਅਚ੍ਛਮਂਸਂ ਸੂਕਰਮਂਸਨ੍ਤਿ, ਦੀਪਿਮਂਸਂ ਵਾ ਮਿਗਮਂਸਨ੍ਤਿ ਖਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਤ੍ਵਂ ਕਿਂ ਸਮਣੋ ਨਾਮ, ਅਕਪ੍ਪਿਯਮਂਸਂ ਤੇ ਖਾਦਿਤ’’ਨ੍ਤਿ ਘਟ੍ਟੇਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਵਾ ਬ੍ਯਾਧਿਨਿਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥਂ ਵਾ ‘‘ਅਚ੍ਛਮਂਸਂ ਨਾਮ ਸੂਕਰਮਂਸਸਦਿਸਂ, ਦੀਪਿਮਂਸਂ ਮਿਗਮਂਸਸਦਿਸ’’ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਾ ‘‘ਸੂਕਰਮਂਸਂ ਇਦਂ, ਮਿਗਮਂਸਂ ਇਦ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਹਿਤਜ੍ਝਾਸਯੇਨ ਖਾਦਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਬਹੁਪੁਞ੍ਞਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਏਸਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛਾਮਿ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਆਗਤਫਲੋ ਵਿਞ੍ਞਾਤਸਾਸਨੋ ਦਿਟ੍ਠਸਚ੍ਚੋ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ। ਇਮਂ ਪਨ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਓਗਾਹਨ੍ਤੋ ਪਸਾਦਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਕਥਾਯ ਥੁਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਜੀਵਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਉਪਾਲਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੫੬. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਾਲਿਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਨਾਲ਼ਨ੍ਦਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਲਨ੍ਦਾਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਨਗਰੇ ਤਂ ਨਗਰਂ ਗੋਚਰਗਾਮਂ ਕਤ੍ਵਾ। **ਪਾਵਾਰਿਕਮ੍ਬਵਨੇ**ਤਿ ਦੁਸ੍ਸਪਾਵਾਰਿਕਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਅਮ੍ਬਵਨੇ। ਤਂ ਕਿਰ ਤਸ੍ਸ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਅਹੋਸਿ, ਸੋ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਿ ਪਸਨ੍ਨੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਕੁਟਿਲੇਣਮਣ੍ਡਪਾਦਿਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਭਗਵਤੋ ਵਿਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸਿ, ਸੋ ਵਿਹਾਰੋ ਜੀਵਕਮ੍ਬਵਨਂ ਵਿਯ ਪਾਵਾਰਿਕਮ੍ਬਵਨਨ੍ਤੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤੋ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਾਵਾਰਿਕਮ੍ਬਵਨੇ ਵਿਹਰਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੀਘਤਪਸ੍ਸੀ**ਤਿ

ਦੀਘਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਲਦ੍ਧਨਾਮੋ। **ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਤੋ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। ਸਾਸਨੇ ਵਿਯ ਕਿਂ ਪਨ ਬਾਹਿਰਾਯਤਨੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋਤਿ ਵੋਹਾਰੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿ, ਨਤ੍ਥਿ।

ਪਵ੍ਵਪੇਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਠਪੇਤਿ। **ਦਣ੍ਡਾਨਿ ਪਵ੍ਵਪੇਤੀ**ਤਿ ਇਦਂ ਨਿਗਣ੍ਠਸਮਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਆਹ। **ਕਾਯਦਣ੍ਡਂ ਵਚੀਦਣ੍ਡਂ ਮਨੋਦਣ੍ਡ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਦਣ੍ਡਦ੍ਵਯਂ ਤੇ ਅਚਿਤ੍ਤਕਂ ਪਯਜਪੇਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਕਿਰ ਵਾਤੇ ਵਾਯਨ੍ਤੇ ਸਾਖਾ ਚਲਤਿ, ਉਦਕਂ ਚਲਤਿ, ਨ ਚ ਤਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਵਂ ਕਾਯਦਣ੍ਡੋਪਿ ਅਚਿਤ੍ਤਕੋਵ ਹੋਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਵਾਤੇ ਵਾਯਨ੍ਤੇ ਤਾਲਪਣ੍ਣਾਦੀਨਿ ਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਉਦਕਾਨਿ ਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ , ਨ ਚ ਤਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਵਂ ਵਚੀਦਣ੍ਡੋਪਿ ਅਚਿਤ੍ਤਕੋਵ ਹੋਤੀਤਿ ਇਮਂ ਦਣ੍ਡਦ੍ਵਯਂ ਅਚਿਤ੍ਤਕਂ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਤਿ। ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਨ ਮਨੋਦਣ੍ਡਨ੍ਤਿ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਵਚਨਂ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਤੁਕਾਮੋ ''ਕਿਂ ਪਨ ਤਪਸ੍ਸੀ''ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਕਥਾਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਥਾਯੇਵ ਕਥਾਵਤ੍ਥੁ। ਕਥਾਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਭਗਵਾ ਏਵਮਕਾਸਿ? ਪਸ੍ਸਤਿ ਹਿ ਭਗਵਾ ''ਅਯਂ ਇਮਂ ਕਥਂ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਤ੍ਥੁ ਮਹਾਨਿਗਣ੍ਠਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਾਸਵ੍ਚ ਪਰਿਸਤਿ, ਉਪਾਲਿ ਗਹਪਤਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਸੋ ਇਮਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਮ ਵਾਦਂ ਆਰੋਪੇਤੁਂ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸਾਹਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੋ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਰਣਂ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੋ ਸਚ੍ਚਪਕਾਸਨਾਵਸਾਨੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਰੇਸਂ ਸਙ੍ਗਹਤ੍ਥਮੇਵ ਹਿ ਮਯਾ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰਿਤਾ''ਤਿ। ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਏਵਮਕਾਸਿ।

੫੧. ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਪਵ੍ਵਪੇਸੀਤਿ ਇਦਂ ਨਿਗਣ੍ਠੋ ਬੁਦ੍ਧਸਮਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਆਹ। **ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਆਦਾਨਗਹਣਮੁਵ੍ਚਨਚੋਪਨਪਤ੍ਤਾ ਅਟ੍ਠਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਚੇਤਨਾ ਦ੍ਵਾਦਸਾਕੁਸਲਚੇਤਨਾਤਿ ਵੀਸਤਿਚੇਤਨਾ **ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ** ਨਾਮ। ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਆਦਾਨਾਦੀਨਿ ਅਪਤ੍ਵਾ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ ਵਚਨਭੇਦਂ ਪਾਪਯਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਤਾਯੇਵ ਵੀਸਤਿਚੇਤਨਾ **ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ** ਨਾਮ। ਉਭਯਦ੍ਵਾਰੇ ਚੋਪਨਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਵਾ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਏਕੂਨਤਿਂਸਕੁਸਲਾਕੁਸਲਚੇਤਨਾ **ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ** ਨਾਮ। ਅਪਿਚ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਤਿਵਿਧਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ, ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ, ਤਿਵਿਧਂ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ। ਇਮਸ੍ਮਿਵ੍ਚ ਸੁਤ੍ਤੇ ਕਮ੍ਮਂ ਧੁਰਂ, ਅਨਨ੍ਤਰਸੁਤ੍ਤੇ ''ਚਤ੍ਤਾਰਿਮਾਨਿ ਪੁਣ੍ਣ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਮਯਾ ਸਯਂ ਅਭਿਵ੍ਵਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਪਵੇਦਿਤਾਨੀ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੮੧) ਏਵਮਾਗਤੇਪਿ ਚੇਤਨਾ ਧੁਰਂ। ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪਵਤ੍ਤਾ ਚੇਤਨਾ ''ਕਣ੍ਹਂ ਕਣ੍ਹਵਿਪਾਕ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਭੇਦਂ ਲਭਤਿ। ਨਿਦ੍ਦੇਸਵਾਰੇ ਚਸ੍ਸ ''ਸਬਜਾਬਜ੍ਝਂ ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰਂ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਤੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਾ ਵੁਤ੍ਤਾਵ। ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਾ ਪਨ ਇਧ ਕਾਯਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ, ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਾ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਾ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸੁਤ੍ਤੇ ਕਮ੍ਮਂ ਧੁਰਂ, ਅਨਨ੍ਤਰਸੁਤ੍ਤੇ ਚੇਤਨਾ''ਤਿ। ਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਹਿ ਭਗਵਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਪਵ੍ਵਪੇਤਿ ਯਥਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਸੁਤ੍ਤੇ। ਚੇਤਨਮ੍ਪਿ, ਯਥਾਹ – ''ਚੇਤਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਮ੍ਮਂ ਵਦਾਮਿ, ਚੇਤਯਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੬.੬੩)। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਚੇਤਨਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ? ਚੇਤਨਾਮੂਲਕਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ।

ਏਤ੍ਥ ਚ ਅਕੁਸਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਮਹਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਨ ਕਿਲਮਤਿ, ਕੁਸਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ। ਤਥਾ ਹਿ ਮਾਤੁਘਾਤਾਦੀਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਾਯੇਨੇਵ ਉਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਕਾਯੇਨੇਵ ਕਰੋਤਿ, ਨਿਰਯੇ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠਿਕਸਙ੍ਘਭੇਦਕਮ੍ਮਂ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇਨ ਕਰੋਤਿ। ਏਵਂ ਅਕੁਸਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਮਹਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਨ ਕਿਲਮਤਿ ਨਾਮ। ਏਕਾ ਪਨ ਝਾਨਚੇਤਨਾ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਗ੍ਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਆਵਹਤਿ, ਏਕਾ ਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾ ਸਬ੍ਬਾਕੁਸਲਂ ਸਮੁਗ੍ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤਿ। ਏਵਂ ਕੁਸਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ ਮਹਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਨ ਕਿਲਮਤਿ ਨਾਮ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਠਾਨੇ ਭਗਵਾ ਅਕੁਸਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ ਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜਂ ਵਦਮਾਨੋ ਨਿਯਤਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਤੇਨੇਵਾਹ – ''ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਵ੍ਵਂ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਂ ਏਵਂ ਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜਂ, ਯਥਯਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ। ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਪਰਮਾਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜਾਨੀ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੧੦)।

ਇਦਾਨਿ ਨਿਗਣ੍ਠੋਪਿ ਤਥਾਗਤੇਨ ਗਤਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਥਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋਪਿ ‘‘ਕਿਂ ਪਨਾਵੁਸੋ, ਗੋਤਮਾ’’ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

੫੮. **ਬਾਲਕਿਨਿਯਾ**ਤਿ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਕਿਰ ਬਾਲਕਲੋਣਕਾਰਗਾਮੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤੋ ਆਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਆਗਤਾ, ਸੋ ‘‘ਏਥ ਭਣੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਮਹਾਨਿਗਣ੍ਠਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਬਾਲਕਿਨਿਯਾ ਪਰਿਸਾਯਾ’’ਤਿ, ਬਾਲਕਗਾਮਵਾਸਿਨਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਪਾਲਿਪਮੁਖਾਯਾ**ਤਿ ਉਪਾਲਿਜੇਟ੍ਠਕਾਯ। ਅਪਿਚ **ਬਾਲਕਿਨਿਯਾ**ਤਿ ਬਾਲਵਤਿਯਾ ਬਾਲੁਸ੍ਸਨ੍ਨਾਯਾਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਪਾਲਿਪਮੁਖਾਯਾ**ਤਿ ਉਪਾਲਿਗਹਪਤਿਯੇਵ ਤਤ੍ਥ ਥੋਕਂ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞੋ, ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਪਮੁਖੋ ਜੇਟ੍ਠਕੋ। ਤੇਨਾਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਉਪਾਲਿਪਮੁਖਾਯਾ’’ਤਿ। **ਹਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਵਚਸਾਯਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਛਵੋ**ਤਿ ਲਾਮਕੋ। **ਓਲ਼ਾਰਿਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਸ੍ਸ । **ਉਪਨਿਧਾਯਾ**ਤਿ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਕਾਯਦਣ੍ਡਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਨੁ ਖੋ ਮਹਨ੍ਤੋ, ਅਯਂ ਮਹਨ੍ਤੋ’’ਤਿ ਏਵਂ ਓਲੋਕਿਯਮਾਨੋ ਛਵੋ ਮਨੋਦਣ੍ਡੋ ਕਿਂ ਸੋਭਤਿ, ਕੁਤੋ ਸੋਭਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਸੋਭਤਿ, ਉਪਨਿਕ੍ਖੇਪਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਪ੍ਪਹੋਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤਪਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਦੀਘਤਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਦੇਨ੍ਤੋ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ ਨਾਟਪੁਤ੍ਤਮਾਲਪਤਿ।

੬੦. **ਨ ਖੋ ਮੇਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ। **ਮਾਯਾਵੀ**ਤਿ ਮਾਯਾਕਾਰੋ। **ਆਵਟ੍ਟਨਿਮਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਆਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਗਹਣਮਾਯਂ। **ਆਵਟ੍ਟੇਤੀ**ਤਿ ਆਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। **ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ ਗਹਪਤੀ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਮਹਾਨਿਗਣ੍ਠੋ ਗਹਪਤਿਂ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਪਹਿਣਤਿਯੇਵ? ਦੀਘਤਪਸ੍ਸੀ ਪਨ ਪਟਿਬਾਹਤੇਵ? ਮਹਾਨਿਗਣ੍ਠੇਨ ਹਿ ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਂ ਨਗਰਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇਨਪਿ ਨ ਭਗਵਾ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਹਿ ਸਤ੍ਥਵਾਦਪਟਿਞ੍ਞੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਤਂ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਬੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨੇ ਅਭਬ੍ਬੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਸ ਬੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨਸ੍ਸ ਅਲਦ੍ਧਪੁਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਕਥਾਭਾਵਞ੍ਚ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਪਹਿਣਤੇਵ। ਦੀਘਤਪਸ੍ਸੀ ਪਨ ਕਾਲੇਨ ਕਾਲਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿਪਿ ਨਿਸੀਦਤਿਪਿ ਪਞ੍ਹਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਸੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਕਥਾਭਾਵਮ੍ਪਿ ਜਾਨਾਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਅਯਂ ਗਹਪਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਨੇਪਿ ਪਸੀਦੇਯ੍ਯ, ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾਪਿ ਪਸੀਦੇਯ੍ਯ। ਤਤੋ ਨ ਪੁਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਪਟਿਬਾਹਤੇਵ।

ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾਤਿ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ। ਤਥਾਗਤਞ੍ਹਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਾਪਿ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਪਿ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਨ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਅਤਿਉਚ੍ਚੇ ਹਿ ਕੁਲੇ ਜਾਤੋ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਨ੍ਤੋਪਿ ਵਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬੋਯੇਵਾਤਿ। ਅਯਂ ਪਨ ਗਹਪਤਿ ਪਸਨ੍ਨਤ੍ਤਾਵ ਵਨ੍ਦਿ, ਦਸ੍ਸਨੇਯੇਵ ਕਿਰ ਪਸਨ੍ਨੋ। **ਆਗਮਾ ਨੁ ਖ੍ਵਿਧਾ**ਤਿ ਆਗਮਾ ਨੁ ਖੋ ਇਧ।

੬੧. **ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤਪਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਦੀਘਤਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਦੇਨ੍ਤੋ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਆਲਪਤਿ। **ਸਚ੍ਚੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯਾ**ਤਿ ਥੁਸਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਆਕੋਟਿਤਖਾਣੁਕੋ ਵਿਯ ਅਚਲਨ੍ਤੋ ਵਚੀਸਚ੍ਚੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ। **ਸਿਯਾ ਨੋ**ਤਿ ਭਵੇਯ੍ਯ ਅਮ੍ਹਾਕਂ।

੬੨. **ਇਧਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ। **ਅਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਭਵੇਯ੍ਯ। **ਸੀਤੋਦਕਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਨਿਗਣ੍ਠਾ ਸਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾਯ ਸੀਤੋਦਕਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਮਨੋਸਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਦੇਵਾ**ਤਿ ਮਨਮ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਲਗ੍ਗਾ ਲਗਿਤਾ। **ਮਨੋਪਟਿਬਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਮਨਮ੍ਹਿ ਪਟਿਬਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਾਲਙ੍ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਨੋਸਤ੍ਤੇਸੁ ਦੇਵੇਸੁ ਉਪਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਪਿਤ੍ਤਜਰਰੋਗੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹੋਦਕਂ ਪਿਵਿਤੁਂ ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾਦਿਧੋਵਨਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਗਤ੍ਤਪਰਿਸਿਞ੍ਚਨਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਉਪਨੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਰੋਗੋ ਬਲਵਤਰੋ ਹੋਤਿ। ਸੀਤੋਦਕਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਰੋਗਂ ਵੂਪਸਮੇਤਿ। ਅਯਂ ਪਨ ਉਣ੍ਹੋਦਕਮੇਵ ਪਟਿਸੇਵਤਿ, ਤਂ ਅਲਭਮਾਨੋ ਓਦਨਕਞ੍ਜਿਕਂ ਪਟਿਸੇਵਤਿ। ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਨ ਸੀਤੋਦਕਂ ਪਾਤੁਕਾਮੋ ਚ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮੋ ਚ ਹੋਤਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਮਨੋਦਣ੍ਡੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਸੋ ਕਾਯਦਣ੍ਡਂ ਵਚੀਦਣ੍ਡਂ ਰਕ੍ਖਾਮੀਤਿ ਸੀਤੋਦਕਂ ਪਾਤੁਕਾਮੋ ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮੋ ਵਾ ਸੀਤੋਦਕਮੇਵ ਦੇਥਾਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਨ ਵਿਸਹਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਰਕ੍ਖਿਤਾਪਿ ਕਾਯਦਣ੍ਡਵਚੀਦਣ੍ਡਾ

ਚੁਤਿਂ ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਵਾ ਆਕਡ੍ਢਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਮਨੋਦਣ੍ਡੋ ਪਨ ਭਿਨ੍ਨੋਪਿ ਚੁਤਿਮ੍ਪਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਮ੍ਪਿ ਆਕਡ੍ਢਤਿਯੇਵ। ਇਤਿ ਨਂ ਭਗਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲਕਾਯਦਣ੍ਡਵਚੀਦਣ੍ਡਾ ਛਵਾ ਲਾਮਕਾ, ਮਨੋਦਣ੍ਡੋਵ ਬਲਵਾ ਮਹਨ੍ਤੋਤਿ ਵਦਾਪੇਸਿ।

ਤਸ੍ਸਪਿ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ। ''ਮੁਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਅਸਞ੍ਞਿਭੂਤਾਨਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾਹਮ੍ਪਿ ਅਸ੍ਸਾਸਪਸ੍ਸਾਸਾ ਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਤਿਪਵਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਪਨ ਤੇ ਮਤਾਤਿ ਨ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਯਦਾ ਨੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਤਦਾ 'ਮਤਾ ਏਤੇ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਝਾਪੇਥਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਤਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਕਾਯਦਣ੍ਡੋ ਨਿਰੀਹੋ ਅਬ੍ਯਾਪਾਰੋ, ਤਥਾ ਵਚੀਦਣ੍ਡੋ। ਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਪਨ ਤੇਸਂ ਚੁਤਿਪਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਪਿ ਹੋਤਿ । ਇਤਿਪਿ ਮਨੋਦਣ੍ਡੋਵ ਮਹਨ੍ਤੋ। ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਪਿ ਚੁਤਿਪਟਿਸਨ੍ਧਿਆਕਡ੍ਢਨਤੋ ਏਸੇਵ ਮਹਨ੍ਤੋ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਮਹਾਨਿਗਣ੍ਠਸ੍ਸ ਕਥਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ''ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿ। ਭਗਵਤੋ ਪਨ ਵਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਹਪਟਿਭਾਨਾਨਿ ਸੋਤੁਕਾਮੋ ਨ ਤਾਵ ਅਨੁਜਾਨਾਤਿ।

ਨ ਖੋ ਤੇ ਸਨ੍ਧਿਯਤੀਤਿ ਨ ਖੋ ਤੇ ਘਟਿਯਤਿ। **ਪੁਰਿਮੇਨ ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮ**ਨ੍ਤਿ ''ਕਾਯਦਣ੍ਡੋ ਮਹਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪੁਰਿਮੇਨ ਵਚਨੇਨ ਇਦਾਨਿ ''ਮਨੋਦਣ੍ਡੋ ਮਹਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਇਦਂ ਵਚਨਂ। **ਪਚ੍ਛਿਮੇਨ ਵਾ ਪੁਰਿਮ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਨ ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮੇਨ ਅਦੁਂ ਪੁਰਿਮਵਚਨਂ ਨ ਘਟਿਯਤਿ।

੬੩. ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਅਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਕਾਰਣਾਨਿ ਆਹਰਨ੍ਤੋ ''ਤਂ ਕਿਂ ਮਞ੍ਞਸੀ''ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਚਾਤੁਯਾਮਸਂਵਰਸਂਵੁਤੋ**ਤਿ ਨ ਪਾਣਮਤਿਪਾਤੇਤਿ, ਨ ਪਾਣਮਤਿਪਾਤਯਤਿ, ਨ ਪਾਣਮਤਿਪਾਤਯਤੋ ਸਮਨੁਞ੍ਞੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਆਦਿਯਤਿ, ਨ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਆਦਿਯਾਪੇਤਿ, ਨ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਆਦਿਯਤੋ ਸਮਨੁਞ੍ਞੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਮੁਸਾ ਭਣਤਿ, ਨ ਮੁਸਾ ਭਣਾਪੇਤਿ, ਨ ਮੁਸਾ ਭਣਤੋ ਸਮਨੁਞ੍ਞੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਭਾਵਿਤਮਾਸੀਸਤਿ, ਨ ਭਾਵਿਤਮਾਸੀਸਾਪੇਤਿ, ਨ ਭਾਵਿਤਮਾਸੀਸਤੋ ਸਮਨੁਞ੍ਞੋ ਹੋਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚਤੁਕੋਟ੍ਠਾਸੇਨ ਸਂਵਰੇਨ ਸਂਵੁਤੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ **ਭਾਵਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਾ।

ਸਬ੍ਬਵਾਰਿਵਾਰਿਤੋਤਿ ਵਾਰਿਤਸਬ੍ਬਉਦਕੋ, ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸਬ੍ਬਸੀਤੋਦਕੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋ ਹਿ ਸੀਤੋਦਕੇ ਸਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਤਂ ਵਲਞ੍ਜੇਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਸਬ੍ਬਵਾਰਿਵਾਰਿਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਪਾਪਵਾਰਣੇਨ ਵਾਰਿਤਪਾਪੋ। **ਸਬ੍ਬਵਾਰਿਯੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਪਾਪਵਾਰਣੇਨ ਯੁਤ੍ਤੋ। **ਸਬ੍ਬਵਾਰਿਧੁਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਪਾਪਵਾਰਣੇਨ ਧੁਤਪਾਪੋ। **ਸਬ੍ਬਵਾਰਿਫੁਟੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਪਾਪਵਾਰਣੇਨ ਫੁਟੋ। **ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਪਾਣੇ ਸਙ੍ਘਾਤਂ ਆਪਾਦੇਤੀ**ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਪਾਣੇ ਵਧਂ ਆਪਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਏਕਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਪਾਣਂ ਦੁਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਪਾਣਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ। ਸੁਕ੍ਖਦਣ੍ਡਕ-ਪੁਰਾਣਪਣ੍ਣਸਕ੍ਖਰ-ਕਥਲਾਨਿਪਿ ਪਾਣੋਤੇਵ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਖੁਦ੍ਦਕਂ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੁਂ ਖੁਦ੍ਦਕੋ ਪਾਣੋ, ਮਹਨ੍ਤਂ ਮਹਨ੍ਤੋਤਿ ਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤੀ**ਤਿ ਕਤ੍ਥ ਕਤਰਸ੍ਮਿਂ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ। **ਮਨੋਦਣ੍ਡਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਮਨੋਦਣ੍ਡਕੋਟ੍ਠਾਸੇ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ਅਯਂ ਪਨ ਉਪਾਸਕੋ ਭਣਨ੍ਤੋਵ ਸਯਮ੍ਪਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਹਾਨਿਗਣ੍ਠੋ 'ਅਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਪ੍ਪਸਾਵਜ੍ਜਂ, ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜ'ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਚੇਤਨਂ ਮਨੋਦਣ੍ਡੋਤਿ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ, ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ ਏਤਸ੍ਸ ਕਥਾ, ਭਗਵਤੋਵ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ''ਤਿ।

੬੪. **ਇਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਸਮਿਦ੍ਧਾ। **ਫੀਤਾ**ਤਿ ਅਤਿਸਮਿਦ੍ਧਾ ਸਬ੍ਬਪਾਲਿਫੁਲ੍ਲਾ ਵਿਯ। **ਆਕਿਣ੍ਣਮਨੁਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਜਨਸਮਾਕੁਲਾ। **ਪਾਣਾ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਾਦਯੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾ ਚੇਵ ਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸਦਾਰਕਾਦਯੋ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕਾ ਚ। **ਏਕਂ ਮਂਸਖਲ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਂ ਮਂਸਰਾਸਿਂ। **ਪੁਞ੍ਜ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। **ਇਦ੍ਧਿਮਾ**ਤਿ ਆਨੁਭਾਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਚੇਤੋਵਸਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੇ ਵਸੀਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। **ਭਸ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਛਾਰਿਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਕਿਞ੍ਹਿ ਸੋਭਤਿ ਏਕਾ ਛਵਾ ਨਾਲ਼ਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਇਦਮ੍ਪਿ ਭਣਨ੍ਤੋ ਸੋ ਗਹਪਤਿ – ''ਕਾਯਪਯੋਗੇਨ ਪਞ੍ਞਾਸਮ੍ਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਏਕਂ ਨਾਲ਼ਨ੍ਦਂ ਏਕਂ ਮਂਸਖਲਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਇਦ੍ਧਿਮਾ ਪਨ ਏਕੋ ਏਕੇਨੇਵ ਮਨੋਪਦੋਸੇਨ ਭਸ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਹਾਨਿਗਣ੍ਠਸ੍ਸ ਕਥਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ, ਭਗਵਤੋਵ ਕਥਾ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ''ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿ।

੬੫. **ਅਰਞ੍ਞਂ ਅਰਞ੍ਞਭੂਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਗਾਮਕਂ ਅਰਞ੍ਞਮੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਜਾਤਂ। **ਇਸੀਨਂ ਮਨੋਪਦੋਸੇਨਾ**ਤਿ ਇਸੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਤੇਨ ਮਨੋਪਦੋਸੇਨ ਤਂ ਮਨੋਪਦੋਸਂ ਅਸਹਮਾਨਾਹਿ ਦੇਵਤਾਹਿ ਤਾਨਿ ਰਟ੍ਠਾਨਿ ਵਿਨਾਸਿਤਾਨਿ। ਲੋਕਿਕਾ ਪਨ ਇਸਯੋ ਮਨਂ ਪਦੋਸੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸਯਿਂਸੂਤਿ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾਵ ਇਦਂ ਵਾਦਾਰੋਪਨਂ ਕਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਤਤ੍ਰ ਦਣ੍ਡਕੀਰਞ੍ਞਵਾਦੀਨਂ ਏਵਂ ਅਰਞ੍ਞਭੂਤਭਾਵੋ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬੋ – ਸਰਭਙ੍ਗਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਾਵ ਪਰਿਸਾਯ ਅਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਤਂ ਗਤਾਯ ਕਿਸਵਚ੍ਛੋ ਨਾਮ ਤਾਪਸੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸੀ ਵਿਵੇਕਵਾਸਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ ਗਣਂ ਪਹਾਯ ਗੋਧਾਵਰੀਤੀਰਤੋ ਕਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠੇ **ਦਣ੍ਡਕੀਰਞ੍ਞੋ** ਕੁਮ੍ਭਪੁਰਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਵੇਕਮਨੁਬ੍ਰੂਹਯਮਾਨੋ ਵਿਹਰਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸੇਨਾਪਤਿ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਹੋਤਿ।

ਤਦਾ ਚ ਏਕਾ ਗਣਿਕਾ ਰਥਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਾਤੁਗਾਮਸਤਪਰਿਵਾਰਾ ਨਗਰਂ ਉਪਸੋਭਯਮਾਨਾ ਵਿਚਰਤਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਤਮੇਵ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਤਿ, ਨਗਰਵੀਥਿਯੋ ਨਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਵਾਤਪਾਨਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਾ ਏਸਾਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਨਗਰਸੋਭਿਨੀ ਦੇਵਾਤਿ। ਸੋ ਉਸ੍ਸੂਯਮਾਨੋ ''ਕਿਂ ਏਤਾਯ ਸੋਭਤਿ, ਨਗਰਂ ਸਯਂ ਸੋਭਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਸਿ।

ਸਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕੇਨਚਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਥਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿਯਂ ਆਲਮ੍ਬਨਫਲਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਾਸਾਣਫਲਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਤਾਪਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਵਤਾਯਂ ਤਾਪਸੋ ਅਨਞ੍ਜਿਤਮਣ੍ਡਿਤੋ, ਦਾਠਿਕਾਹਿ ਪਰੁਲ੍ਹਾਹਿ ਮੁਖਂ ਪਿਹਿਤਂ, ਮਸ੍ਸੁਨਾ ਉਰਂ ਪਿਹਿਤਂ, ਉਭੋ ਕਚ੍ਛਾ ਪਰੁਲ੍ਹਾ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ – ''ਅਹਂ ਏਕੇਨ ਕਿਚ੍ਚੇਨ ਵਿਚਰਾਮਿ, ਅਯਞ੍ਚ ਮੇ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਉਦਕਂ ਆਹਰਥ, ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਧੋਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਦਕਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਪਿਣ੍ਡਂ ਪਿਣ੍ਡਂ ਖੇਲ਼ਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਜਟਾਮਤ੍ਥਕੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਵਿਕ੍ਖਾਲੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ – ''ਯੇਹਿ ਮੇ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਤਾਨਿ ਧੋਤਾਨਿ ਕਲਿਪਵਾਹਿਤੋ''ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ।

ਤਂਦਿਵਸਞ੍ਚ ਰਾਜਾ ਸਤਿਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ – ''ਭੋ ਕੁਹਿਂ ਨਗਰਸੋਭਿਨੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਦੇਵਾਤਿ। ਪਕਤਿਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਥਾਤਿ ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਸਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸੁਕਤਕਮ੍ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਲਦ੍ਧਂ ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਖੇਲ਼ਪਾਤਨੇਨ ਲਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਮਕਾਸਿ।

ਤਤੋ ਕਤਿਪਾਹਸ੍ਸਚ੍ਚਯੇਨ ਰਾਜਾ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋ ਨਗਰਸੋਭਿਨਿਯਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਭਗਿਨਿ ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਪਟਿਲਭੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਕਿਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਅਞ੍ਞਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਅਨਞ੍ਜਿਤਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਏਕੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਖੇਲ਼ਂ ਪਾਤੇਹਿ, ਏਵਂ ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਏਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭਗਿਨੀ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਕਥਿਤਸਦਿਸਮੇਵ ਸਬ੍ਬਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਤਂਦਿਵਸਮੇਵ ਸਤਿਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ – ''ਕੁਹਿਂ, ਭੋ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਦੇਵਾਤਿ। ''ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਅਨੁਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ, ਤਦੇਵਸ੍ਸ ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਪੁਞ੍ਞਬਲੇਨ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਖੇਲ਼ਪਾਤਨੇਨ ਲਦ੍ਧਂ ਮੇ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਮਕਾਸਿ।

ਤਤੋ ਕਤਿਪਾਹਸ੍ਸਚ੍ਚਯੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੋ ਕੁਪਿਤੋ। ਰਾਜਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਵੂਪਸਮੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰਤੋ ਠਤ੍ਵਾ ''ਜਯਤੁ ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ – ''ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਜਯਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਆਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਤਿ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਅਨਞ੍ਜਿਤਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਏਕੋ ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਵਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਖੇਲ਼ਂ ਪਾਤੇਥਾਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਗਣਿਕਾਯ ਚ ਤੇਨ ਚ ਕਤਂ, ਤਥੇਵ ਸਬ੍ਬਂ ਕਤ੍ਵਾ ਓਰੋਧੇਪਿ ਆਣਾਪੇਸਿ – ''ਏਤਸ੍ਸ ਕੂਟਜਟਿਲਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਖੇਲ਼ਂ ਪਾਤੇਥਾ''ਤਿ। ਤਤੋ ਓਰੋਧਾਪਿ ਓਰੋਧਪਾਲਕਾਪਿ ਤਥੇਵ ਅਕਂਸੁ। ਅਥ ਰਾਜਾ ਉਯ੍ਯਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਰਕ੍ਖਂ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੇ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਖੇਲ਼ਂ ਅਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਂ ਨ ਲਭਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਸਬ੍ਬੋ ਬਲਕਾਯੋ ਚ ਸੇਨਿਯੋ ਚ ਤੇਨੇਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਖੇਲ਼ਞ੍ਚ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਾਨਿ ਚ ਮੁਖਵਿਕ੍ਖਾਲਿਤ ਉਦਕਞ੍ਚ ਪਾਪਯਿਂਸੁ, ਖੇਲ਼ੋ ਚ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਾਨਿ ਚ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਅਵਤ੍ਥਰਿਂਸੁ।

ਸੇਨਾਪਤਿ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਾ ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹਂ ਕਿਰ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਭਵਨ੍ਤੁਂ ਪੁਵ੍ਵਕ੍ਖੇਤ੍ਤੁਂ ਸਗ੍ਗਸੋਪਾਨਂ ਏਵਂ ਘਟ੍ਟਯਿਂਸੂ''ਤਿ ਉਸ੍ਸੁਮਜਾਤਹਦਯੋ ਮੁਖੇਨ ਅਸ੍ਸਸਨ੍ਤੋ ਵੇਗੇਨ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਬਜ੍ਝਨ੍ਤਪਤ੍ਤੁਂ ਇਸਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਚ੍ਛਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੀਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਦਨ੍ਤੁਕਟ੍ਠਾਨਿ ਅਪਵਿਯੂਹਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਓਸਧੇਹਿ ਚੇਵ ਚਤੁਜ੍ਜਾਤਿਗਨ੍ਧੇਹਿ ਚ ਸਰੀਰਂ ਉਬ੍ਬਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਸੁਖੁਮਸਾਟਕੇਨ ਪੁਞ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਏਵਮਾਹ ''ਅਯੁਤ੍ਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਕਤਂ, ਏਤੇਸਂ ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਦੇਵਤਾ ਸੇਨਾਪਤਿ ਤਿਧਾ ਭਿਨ੍ਨਾ, ਏਕਚ੍ਚਾ ''ਰਾਜਾਨਮੇਵ ਨਾਸੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ''ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਸਾਯ ਰਾਜਾਨ''ਨ੍ਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ''ਰਞ੍ਞੋ ਵਿਜਿਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਨਾਸੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਇਦਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪਨ ਤਾਪਸੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਕੋਪਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਲੋਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਉਪਾਯਮੇਵ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਆਹ ''ਅਪਰਾਧੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਅਚ੍ਚਯਂ ਪਨ ਦੇਸੇਤ੍ਤੁਂ ਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਕਤਿਕਮੇਵ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

ਸੇਨਾਪਤਿ ਨਯਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਨਿਰਾਪਰਾਧੇ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੇ ਤਾਪਸੇ ਅਪਰਜ੍ਝਨ੍ਤੇਹਿ ਭਾਰਿਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ, ਦੇਵਤਾ ਕਿਰ ਤਿਧਾ ਭਿਨ੍ਨਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ – ''ਖਮਾਪਿਤੇ ਕਿਰ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪਾਕਤਿਕਂ ਹੋਤਿ, ਰਟ੍ਠਂ ਮਾ ਨਾਸੇਥ, ਤਾਪਸਂ ਖਮਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨਿ ਦੋਸਂ ਕਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਏਵਂ ਵਦਤਿ ''ਨ ਤਂ ਖਮਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੇਨਾਪਤਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤਮਾਹ – ''ਅਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਬਲਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਨ ਸੋ ਅਭੂਤਵਾਦੀ, ਨਾਪਿ ਕੁਪਿਤੋ, ਸਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯੇਨ ਪਨ ਏਵਮਾਹ ਖਮਾਪੇਥ ਨਂ ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ਨ ਖਮਾਪੇਮੀਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਸੇਨਾਪਤਿਟ੍ਠਾਨਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਦੇਥ, ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਆਣਾਪਵਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨੇ ਨ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਤ੍ਵਂ ਯੇਨਕਾਮਂ ਗਚ੍ਛ, ਅਹਂ ਮਯ੍ਹਂ ਸੇਨਾਪਤਿਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਤਤੋ ਸੇਨਾਪਤਿ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕਥਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਆਹ। ਸੇਨਾਪਤਿ ਯੇ ਤੇ ਵਚਨਂ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਸਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਸਧਨੇ ਸਦ੍ਵਿਪਦਚਤੁਪ੍ਪਦੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਦਿਵਸਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਬਹਿ ਰਜ੍ਜਸੀਮਂ ਗਚ੍ਛ, ਦੇਵਤਾ ਅਤਿਵਿਯ ਕੁਪਿਤਾ ਧੁਵਂ ਰਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਅਰਟ੍ਠਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਸੇਨਾਪਤਿ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ।

ਰਾਜਾ ਗਤਮਤ੍ਤੋਯੇਵ ਅਮਿਤ੍ਤਮਥਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜਨਪਦਂ ਵੂਪਸਮੇਤ੍ਵਾ ਆਗਮ੍ਮ ਜਯਖਨ੍ਧਾਵਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਦੇਵਤਾ ਪਠਮਂਯੇਵ ਉਦਕਵੁਟ੍ਠਿਂ ਪਾਤਯਿਂਸੁ। ਮਹਾਜਨੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ ਅਹੋਸਿ ''ਕੂਟਜਟਿਲਂ ਅਪਰਦ੍ਧਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਵਡ੍ਢਿਯੇਵ, ਅਮਿਤ੍ਤੇ ਨਿਮ੍ਮਥੇਸਿ, ਆਗਤਦਿਵਸੇਯੇਵ ਦੇਵੋ ਵੁਟ੍ਠੋ''ਤਿ। ਦੇਵਤਾ ਪੁਨ ਸੁਮਨਪੁਪ੍ਫਵੁਟ੍ਠਿਂ ਪਾਤਯਿਂਸੁ, ਮਹਾਜਨੋ ਅਤ੍ਤਮਨਤਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਦੇਵਤਾ ਪੁਨ ਮਾਸਕਵੁਟ੍ਠਿਂ ਪਾਤਯਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਕਹਾਪਣਵੁਟ੍ਠਿਂ, ਤਤੋ ਕਹਾਪਣਤ੍ਥਂ ਨ ਨਿਕ੍ਖਮੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਹਤ੍ਥੂਪਗਪਾਦੂਪਗਾਦਿਕਤਭਣ੍ਡਵੁਟ੍ਠਿਂ ਪਾਤੇਸੁਂ। ਮਹਾਜਨੋ ਸਤ੍ਤਭੂਮਿਕਪਾਸਾਦੇ ਠਿਤੋਪਿ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਆਭਰਣਾਨਿ ਪਿਲਨ੍ਧਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ ਅਹੋਸਿ। ''ਅਰਹਤਿ ਵਤ ਕੂਟਜਟਿਲਕੇ ਖੇਲ਼ਪਾਤਨਂ, ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਖੇਲ਼ਪਾਤਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਵਡ੍ਢਿ ਜਾਤਾ, ਅਮਿਤ੍ਤਮਥਨਂ ਕਤਂ, ਆਗਤਦਿਵਸੇਯੇਵ ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਿ, ਤਤੋ ਸੁਮਨਵੁਟ੍ਠਿ ਮਾਸਕਵੁਟ੍ਠਿ ਕਹਾਪਣਵੁਟ੍ਠਿ ਕਤਭਣ੍ਡਵੁਟ੍ਠੀਤਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵੁਟ੍ਠਿਯੋ ਜਾਤਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਮਨਵਾਚਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਕਤਪਾਪੇ ਸਮਨੁਞ੍ਞੋ ਜਾਤੋ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੇਵਤਾ ਏਕਤੋਧਾਰਉਭਤੋਧਾਰਾਦੀਨਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਆਵੁਧਾਨਿ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਫਲਕੇ ਮਂਸਂ ਕੋਟ੍ਟਯਮਾਨਾ ਵਿਯ ਪਾਤਯਿਂਸੁ। ਤਦਨਨ੍ਤਰਂ ਵੀਤਚ੍ਚਿਕੇ ਵੀਤਧੂਮੇ ਕਿਂਸੁਕਪੁਪ੍ਫਵਣ੍ਣੇ ਅਙ੍ਗਾਰੇ, ਤਦਨਨ੍ਤਰਂ ਕੂਟਾਗਾਰਪ੍ਪਮਾਣੇ ਪਾਸਾਣੇ, ਤਦਨਨ੍ਤਰਂ ਅਨ੍ਤੋਮੁਟ੍ਠਿਯਂ ਅਸਣ੍ਠਹਨਿਕਂ ਸੁਖੁਮਵਾਲਿਕਂ ਵਸ੍ਸਾਪਯਮਾਨਾ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਥਲਂ ਅਕਂਸੁ। ਰਞ੍ਞੋ ਵਿਜਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਕਿਸਵਚ੍ਛਤਾਪਸੋ ਸੇਨਾਪਤਿ ਮਾਤੁਪੋਸਕਰਾਮੋਤਿ ਤਯੋਵ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਅਰੋਗਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੇਸਾਨਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਮ੍ਮੇ ਅਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਨਂ ਪਾਨੀਯਟ੍ਠਾਨੇ ਪਾਨੀਯਂ ਨਾਹੋਸਿ, ਤਿਣਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਣਂ। ਤੇ ਯੇਨ ਪਾਨੀਯਂ ਯੇਨ ਤਿਣਨ੍ਤਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤੋਯੇਵ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਬਹਿਰਜ੍ਜਸੀਮਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਤੇਨਾਹ ਸਰਭਙ੍ਗਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ –

''ਕਿਸਞ੍ਹਿ ਵਚ੍ਛਂ ਅਵਕਿਰਿਯ ਦਣ੍ਡਕੀ,

ਉਚ੍ਛਿਨ੍ਨਮੂਲੋ ਸਜਨੋ ਸਰਟ੍ਠੋ।
ਕੁਕ੍ਕੁਲਨਾਮੇ ਨਿਰਯਮ੍ਹਿ ਪਚ੍ਚਤਿ,
ਤਸ੍ਸ ਫੁਲਿਙ੍ਗਾਨਿ ਪਤਨ੍ਤਿ ਕਾਯੇ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੧੭.੭੦)।

ਏਵਂ ਤਾਵ **ਦਣ੍ਡਕੀਰਞ੍ਞਸ੍ਸ** ਅਰਞ੍ਞਭੂਤਭਾਵੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਕਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠੇ ਪਨ **ਨਾਲ਼ਿਕਿਰਰਞ੍ਞੇ** ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰਯਮਾਨੇ ਹਿਮਵਤਿ ਪਞ੍ਚਸਤਤਾਪਸਾ ਅਨਿਤ੍ਥਿਗਨ੍ਧਾ ਅਜਿਨਜਟਵਾਕਚੀਰਧਰਾ ਵਨਮੂਲਫਲਭਕ੍ਖਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਂ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਕਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠੇ ਨਾਲ਼ਿਕਿਰਰਞ੍ਞੋ ਨਗਰਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ। ਤੇ ਜਟਾਜਿਨਵਾਕਚੀਰਾਨਿ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੁਰੂਪਂ ਉਪਸਮਸਿਰਿਂ ਦਸ੍ਸਯਮਾਨਾ ਨਗਰਂ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੇ ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਨਿਸਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਦਂਸੁ। ਤਾਪਸਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਅਕਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ''ਕੁਹਿਂ ਭਦਨ੍ਤਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਯਥਾਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨਂ, ਆਵੁਸੋਤਿ। ਭਨ੍ਤੇ, ਅਲਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਮਨੇਨ, ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਥ, ਮਯਂ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੋਸ੍ਸਾਮਾਤਿ। ਤਾਪਸਾ ਅਧਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਨਾਗਰਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸਾ ਸੁਦ੍ਧਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਾ ''ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੋਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਙ੍ਘਾ ਗਣਾ ਗਣੀਭੂਤਾ ਉਯ੍ਯਾਨਾਭਿਮੁਖਾ ਅਗਮਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦੇ ਠਿਤੋ ਤੇ ਤਥਾ ਗਚ੍ਛਮਾਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਿਂ ਏਤੇ ਭਣੇ ਨਾਗਰਾ ਸੁਦ੍ਧਵਤ੍ਥਾ ਸੁਦ੍ਧੁਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਾਭਿਮੁਖਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਕਿਮੇਤ੍ਥ ਸਮਜ੍ਜਂ ਵਾ ਨਾਟਕਂ ਵਾ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ? ਨਤ੍ਥਿ ਦੇਵ, ਏਤੇ ਤਾਪਸਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮਂ ਸੋਤੁਕਾਮਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਭਣੇ ਅਹਮ੍ਪਿ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੂਤਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਰਾਜਾਪਿ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਰਾਜਾਨਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾਵ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ। ਨਾਗਰਾ ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਅਤ੍ਤਮਨਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਾਜਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ, ਤਾਪਸਾ ਧਮ੍ਮਿਕਾ, ਤੇ ਆਗਮ੍ਮ ਰਾਜਾਪਿ ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਮਨਤਰਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਰਾਜਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਾਪਸਾ ਰਾਜਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਿਕਥਾਯ ਕੁਸਲਸ੍ਸੇਕਸ੍ਸ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ''ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਹੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਮਦਂਸੁ, ਸੋ ਤਾਪਸੋ ਪਰਿਸਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵੇਰੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਆਨਿਸਂਸਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ –

> ''ਪਾਣੋ ਨ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਨਾਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋ ਨ ਚਰਿਤਬ੍ਬੋ, ਮੁਸਾ ਨ ਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ, ਮਜ੍ਜਂ ਨ ਪਾਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ ਨਾਮ ਨਿਰਯਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕੋ ਹੋਤਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕੋ ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕੋ, ਤਥਾ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾਦੀਨਿ। ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਾਵਸੇਸੇਨ ਅਪ੍ਪਾਯੁਕਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਂ ਅਪ੍ਪਭੋਗਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ, ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋ ਬਹੁਸਪਤ੍ਤਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕੋ, ਮੁਸਾਵਾਦੋ ਅਭੂਤਬ੍ਭਕ੍ਖਾਨਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕੋ, ਮਜ੍ਜਪਾਨਂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਭਾਵਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕ''ਨ੍ਤਿ –

ਪਞ੍ਚਸੁ ਵੇਰੇਸੁ ਇਮਂ ਆਦੀਨਵਂ ਕਥੇਸਿ।

ਰਾਜਾ ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ, ਦੁਸ੍ਸੀਲਸ੍ਸ ਚ ਸੀਲਕਥਾ ਨਾਮ ਦੁਕ੍ਕਥਾ, ਕਣ੍ਣੇ ਸੂਲਪ੍ਪਵੇਸਨਂ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਹਂ 'ਏਤੇ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਆਗਤੋ, ਇਮੇ ਪਨ ਮਯ੍ਹਂ ਆਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਂਯੇਵ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਾ ਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤਾ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਕਥੇਨ੍ਤਿ, ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨੇਸਂ ਕਾਤੁਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਧਮ੍ਮਕਥਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ''ਆਚਰਿਯਾ ਸ੍ਵੇ ਮਯ੍ਹਂ ਗੇਹੇ ਭਿਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਮਹਨ੍ਤੇ ਮਹਨ੍ਤੇ ਕੋਲ਼ੁਮ੍ਬੇ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੂਥਸ੍ਸ ਪੂਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਦਲਿਪਤ੍ਤੇਹਿ ਨੇਸਂ ਮੁਖਾਨਿ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਠਪਾਪੇਸਿ, ਪੁਨ ਬਹਲਮਧੁਕਤੇਲਨਾਗਬਲਪਿਚ੍ਛਿਲ੍ਲਾਦੀਨਂ ਕੂਟੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਮਤ੍ਥਕੇ ਠਪਾਪੇਸਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਚ ਮਹਾਮਲ੍ਲੇ ਬਦ੍ਧਕਚ੍ਛੇ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਮੁਗ੍ਗਰੇ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਆਹ ''ਕੂਟਤਾਪਸਾ ਅਤਿਵਿਯ ਮਂ

ਵਿਹੇਠਯਿਂਸੁ, ਤੇਸਂ ਪਾਸਾਦਤੋ ਓਤਰਣਕਾਲੇ ਕੂਟੇਹਿ ਪਿਚ੍ਛਿਲ੍ਲਂ ਸੋਪਾਨਮਤ੍ਥਕੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸੇ ਮੁਗ੍ਗਰੇਹਿ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਗਲੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੋਪਾਨੇ ਖਿਪਥਾ''ਤਿ। ਸੋਪਾਨਪਾਦਮੂਲੇ ਪਨ ਚਣ੍ਡੇ ਕੁਕ੍ਕੁਰੇ ਬਨ੍ਧਾਪੇਸਿ।

ਤਾਪਸਾਪਿ ''ਸ੍ਵੇ ਰਾਜਗੇਹੇ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਓਵਦਿਂਸੁ – ''ਮਾਰਿਸਾ ਰਾਜਗੇਹਂ ਨਾਮ ਸਾਸਙ੍ਕਂ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਂ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਹਿ ਨਾਮ ਛਦ੍ਵਾਰਾਰਮ੍ਮਣੇ ਸਞ੍ਞਤੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰੇ ਸਂਵਰੋ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵੇਲਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਵਾਕਚੀਰਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਅਜਿਨਚਮ੍ਮਂ ਏਕਂਸਗਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜਟਾਕਲਾਪਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਂ ਅਭਿਰੁਲ਼੍ਹਾ। ਰਾਜਾ ਆਰੁਲ਼੍ਹਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਗੂਥਕੋਲ਼ੁਮ੍ਬਮੁਖਤੋ ਕਦਲਿਪਤ੍ਤਂ ਨੀਹਰਾਪੇਸਿ। ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਤਾਪਸਾਨਂ ਨਾਸਪੁਟਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਥਲੁਙ੍ਗਪਾਤਨਾਕਾਰਪਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਾਤਾਪਸੋ ਰਾਜਾਨਂ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਰਾਜਾ – ''ਏਤ੍ਥ ਭੋਨ੍ਤੋ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੁ ਚੇਵ ਹਰਨ੍ਤੁ ਚ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਮੇਤਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਹਿਯ੍ਯੋ ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਆਗਤੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਮਂਯੇਵ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤਾ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਕਥਯਿਤ੍ਥ , ਤੁਮ੍ਹਾਕਮਿਦਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਭੁਞ੍ਜਥਾ''ਤਿ ਮਹਾਤਾਪਸਸ੍ਸ ਉਲੁਙ੍ਕੇਨ ਗੂਥਂ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। ਮਹਾਤਾਪਸੋ ਧੀ ਧੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿ। ''ਏਤ੍ਤਕੇਨੇਵ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਥ ਤੁਮ੍ਹੇ''ਤਿ ਸੋਪਾਨੇ ਕੂਟੇਹਿ ਪਿਚ੍ਛਿਲ੍ਲਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਲ੍ਲਾਨਂ ਸਞ੍ਞਮਦਾਸਿ। ਮਲ੍ਲਾ ਮੁਗ੍ਗਰੇਹਿ ਸੀਸਾਨਿ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਗੀਵਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੋਪਾਨੇ ਖਿਪਿਂਸੁ, ਏਕੋਪਿ ਸੋਪਾਨੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ , ਪਵਟ੍ਟਮਾਨਾ ਸੋਪਾਨਪਾਦਮੂਲਂਯੇਵ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਚਣ੍ਡਕੁਕ੍ਕੁਰਾ ਪਟਪਟਾਤਿ ਲੁਞ੍ਚਮਾਨਾ ਖਾਦਿਂਸੁ। ਯੋਪਿ ਨੇਸਂ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਤਿ, ਸੋਪਿ ਆਵਾਟੇ ਪਤਤਿ, ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਨਂ ਕੁਕ੍ਕੁਰਾ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਇਤਿ ਨੇਸਂ ਕੁਕ੍ਕੁਰਾ ਅਟ੍ਠਿਸਙ੍ਖਲਿਕਮੇਵ ਅਵਸੇਸਯਿਂਸੁ। ਏਵਂ ਸੋ ਰਾਜਾ ਤਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਤਾਪਸੇ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਰਟ੍ਠੇ ਦੇਵਤਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਪੁਨ ਨਵਵੁਟ੍ਠਿਯੋ ਪਾਤੇਸੁਂ। ਤਸ੍ਸ ਰਜ੍ਜਂ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨੁਬ੍ਬੇਧੇਨ ਵਾਲਿਕਥਲੇਨ ਅਵਚ੍ਛਾਦਿਯਿਤ੍ਥ। ਤੇਨਾਹ ਸਰਭਙ੍ਗੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ –

''ਯੋ ਸਞ੍ਞਤੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਅਵਞ੍ਚਯਿ,
ਧਮ੍ਮਂ ਭਣਨ੍ਤੇ ਸਮਣੇ ਅਦੂਸਕੇ।
ਤਂ ਨਾਲਿਕੇਰਂ ਸੁਨਖਾ ਪਰਤ੍ਥ,
ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ ਖਾਦਨ੍ਤਿ ਵਿਫਨ੍ਦਮਾਨ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੧੭.੭੧)।

ਏਵਂ **ਕਾਲਿਙ੍ਗਾਰਞ੍ਞਸ੍ਸ** ਅਰਞ੍ਞਭੂਤਭਾਵੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਅਤੀਤੇ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰੇ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕੋਟਿਵਿਭਵਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਏਕਾ ਧੀਤਾ ਅਹੋਸਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਪਾਸਾਦਿਕਾ। ਸਾ ਰੂਪਭੋਗਕੁਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾਯ ਬਹੂਨਂ ਪਤ੍ਥਨੀਯਾ ਅਹੋਸਿ। ਯੋ ਪਨਸ੍ਸਾ ਵਾਰੇਯ੍ਯਤ੍ਥਾਯ ਪਹਿਣਾਤਿ, ਤਂ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਨਸ੍ਸ ਜਾਤਿਯਂ ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾਦੀਸੁ ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਦੋਸਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕੋ ਏਸ ਦੁਜ੍ਜਾਤੋ ਦੁਸ੍ਸਣ੍ਠਿਤੋ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ – ''ਨੀਹਰਥ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਨੀਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਏਵਰੂਪਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਅਦ੍ਦਸਂ, ਉਦਕਂ ਆਹਰਥ, ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਧੋਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਧੋਵਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਦਿਟ੍ਠਂ ਦਿਟ੍ਠਂ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਾਪੇਤੀਤਿ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾ ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਾ ਉਦਪਾਦਿ, ਮੂਲਨਾਮਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ।

ਸਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਗਙ੍ਗਾਯ ਉਦਕਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਤਿਤ੍ਥਂ ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਹੂਤਂ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਸਕਟੇਸੁ ਪੂਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਹੂਨਿ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਨਿ ਆਦਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਯਾਨਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਞਾਤਿਗਣਪਰਿਵੁਤਾ ਗੇਹਮ੍ਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ

ਚਣ੍ਡਾਲਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਬਹਿਨਗਰੇ ਚਮ੍ਮਗੇਹੇ ਵਸਤਿ, ਮਾਤਙ੍ਗੋਤ੍ਵੇਵਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਸੋਲਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤੁਕਾਮੋ ਏਕਂ ਨੀਲਪਿਲੋਤਿਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਹਤ੍ਥੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਚ੍ਛਿਂ, ਏਕੇਨ ਘਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਉਸ੍ਸਰਥ ਅਯ੍ਯਾ, ਚਣ੍ਡਾਲੋਹ''ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਾਪਨਤ੍ਥਂ ਤਂ ਵਾਦੇਨ੍ਤੋ ਨੀਚਚਿਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਥਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ।

ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾ ਘਣ੍ਡਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਾਣਿਅਨ੍ਤਰੇਨ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਦੂਰਤੋਵ ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਮਾਤਙ੍ਗੋ ਅਯ੍ਯੇਤਿ। ''ਕਿਂ ਵਤ, ਭੋ, ਅਕੁਸਲਂ ਅਕਰਮ੍ਹ, ਕਸ੍ਸਾਯਂ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੋ, ਵਿਨਾਸੋ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੋ, ਮਙ੍ਗਲਕਿਚ੍ਚੇਨ ਨਾਮ ਗਚ੍ਛਮਾਨਾ ਚਣ੍ਡਾਲਂ ਅਦ੍ਦਸ''ਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਂ ਕਮ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਜਿਗੁਚ੍ਛਮਾਨਾ ਖੇਲਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਧਾਤਿਯੋ ਆਹ – ''ਵੇਗੇਨ ਉਦਕਂ ਆਹਰਥ, ਚਣ੍ਡਾਲੋ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਚੇਵ ਨਾਮ ਗਹਿਤਮੁਖਞ੍ਚ ਧੋਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਰਥਂ ਨਿਵਤ੍ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪਟਿਯਾਦਾਨਂ ਗੇਹਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਸੁਰਾਸੋਣ੍ਡਾਦਯੋ ਚੇਵ ਤਸ੍ਸਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ ''ਕੁਹਿਂ, ਭੋ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾ, ਇਮਾਯਪਿ ਵੇਲਾਯ ਨਾਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ – ''ਮਹਨ੍ਤਂ ਵਤ, ਭੋ, ਸੁਰਾਮਂਸਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦਿਸਕ੍ਕਾਰਂ ਚਣ੍ਡਾਲਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਨੁਭਵਿਤੁਂ ਨ ਲਭਿਮ੍ਹ, ਗਣ੍ਹਥ ਚਣ੍ਡਾਲ''ਨ੍ਤਿ ਗਤਟ੍ਠਾਨਂ ਗਵੇਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰਾਪਰਾਧਂ ਮਾਤਙ੍ਗਪਣ੍ਡਿਤਂ ਤਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਰੇ ਮਾਤਙ੍ਗ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਅਨੁਭਵਿਤੁਂ ਨ ਲਭਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਕੇਸੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਜਾਣੁਕਪ੍ਪਰਪਾਸਾਣਾਦੀਹਿ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਮਤੋਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਪਾਦੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਡ੍ਢਨ੍ਤਾ ਸਙ੍ਕਾਰਕੂਟੇ ਛਡ੍ਡੇਸੁਂ।

ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਸਞ੍ਞਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ – ''ਇਦਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ – ''ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਕਞ੍ਚਿ, ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਸਚਾਹਂ ਪੁਰਿਸੋ, ਪਾਦੇਸੁ ਨਂ ਨਿਪਾਤੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਵੇਧਮਾਨੋ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾਯ ਕੁਲਦ੍ਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ''ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਂ ਲਭਨ੍ਤੋ ਵੁਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਲਭਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਤ੍ਥੇਵ ਮਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਗੇਹਙ੍ਗਣੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਤਾ ਹੋਤਿ – ਯਸ੍ਸ ਚਣ੍ਡਾਲੋ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਗਬ੍ਭਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਮਰਤਿ, ਯੇ ਚ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਬ੍ਭੇ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਗੇਹਮਜ੍ਝਮ੍ਹਿ ਮਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਗੇਹਵਾਸਿਨੋ, ਦ੍ਵਾਰਮ੍ਹਿ ਮਤੇ ਉਭਤੋ ਅਨਨ੍ਤਰਗੇਹਵਾਸਿਕਾ, ਅਙ੍ਗਣਮ੍ਹਿ ਮਤੇ ਇਤੋ ਸਤ੍ਤ ਇਤੋ ਸਤ੍ਤਾਤਿ ਚੁਦ੍ਦਸਗੇਹਵਾਸਿਨੋ ਸਬ੍ਬੇ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਙ੍ਗਣੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ – ''ਮਾਤਙ੍ਗੋ ਤੇ ਸਾਮਿ ਗੇਹਙ੍ਗਣੇ ਪਤਿਤੋ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਥ ਭਣੇ, ਕਿਂ ਕਾਰਣਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਕਮਾਸਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਪੇਥਾਤਿ। ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਕਿਰ ਮਾਸਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਹਾ''ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ਸੋ – ''ਨਾਹਂ ਮਾਸਕਤ੍ਥਾਯ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾਯ ਸ੍ਵਾਹਂ ਨਿਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਆਹ। ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾਯ ਕੋ ਦੋਸੋਤਿ? ਕਿਂ ਤਸ੍ਸਾ ਦੋਸਂ ਨ ਪਸ੍ਸਥ, ਨਿਰਪਰਾਧੋ ਅਹਂ ਤਸ੍ਸਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਬ੍ਯਸਨਂ ਪਾਪਿਤੋ, ਤਂ ਲਭਨ੍ਤੋਵ ਵੁਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਨ ਵੁਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਧੀਤੁ ਦੋਸਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਥ, ਏਕਂ ਕਹਾਪਣਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਪੇਸੇਤਿ। ਸੋ ''ਨ ਇਚ੍ਛਾਮਿ ਕਹਾਪਣਂ, ਤਮੇਵ ਇਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿ ਚ ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਾ ਚ – ''ਏਕਾਯੇਵ ਨੋ ਪਿਯਧੀਤਾ, ਪਵੇਣਿਯਾ ਘਟਕੋ ਅਞ੍ਞੋ ਦਾਰਕੋਪਿ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਸਂਵੇਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ – ''ਗਚ੍ਛਥ ਤਾਤਾ, ਕੋਚਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਸਹਨਕੋ ਏਤਂ ਜੀਵਿਤਾਪਿ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ, ਏਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਮਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਮਯਂ ਨਟ੍ਠਾ ਹੋਮ, ਆਰਕ੍ਖਮਸ੍ਸ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਰਕ੍ਖਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਯਾਗੁਂ ਪੇਸਯਿਂਸੁ, ਭਤ੍ਤਂ ਧਨਂ ਪੇਸਯਿਂਸੁ, ਏਵਂ ਸੋ ਸਬ੍ਬਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਏਵਂ ਏਕੋ ਦਿਵਸੋ ਗਤੋ; ਦ੍ਵੇ, ਤਯੋ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ, ਪਞ੍ਚ ਦਿਵਸਾ ਗਤਾ।

ਤਤੋ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਗੇਹਵਾਸਿਕਾ ਉਟ੍ਠਾਯ – ''ਨ ਸਕ੍ਕੋਮ ਮਯਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਭਵਿਤੁਂ, ਅਮ੍ਹੇ ਮਾ ਨਾਸੇਥ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਾਰਿਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਏਤਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤੇ ਸਤਮ੍ਪਿ ਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਪਹਿਣਿਂਸੁ, ਸੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤੇਵ। ਏਵਂ ਛ ਦਿਵਸਾ

ਗਤਾ। ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਉਭਤੋ ਚੁਦ੍ਦਸਗੇਹਵਾਸਿਕਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ – ''ਨ ਮਯੰ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਭਵਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਮ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਅਕਾਮਕਾਨਮ੍ਪਿ ਮਯੰ ਏਤਸ੍ਸ ਦਾਰਿਕੰ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ।

ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਸੋਕਸਲ੍ਲਸਮਪ੍ਪਿਤਾ ਵਿਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਯਨੇ ਨਿਪਤਿੰਸੁ। ਉਭਤੋ ਚੁਦ੍ਦਸਗੇਹਵਾਸਿਨੋ ਪਾਸਾਦੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਕਿੰਸੁਕਸਾਖੰ ਉਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸਾ ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਾਨਿ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਨਖੇਹਿ ਸੀਮਨ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਕੇਸੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨੀਲਸਾਟਕੰ ਨਿਵਾਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਨੀਲਪਿਲੋਤਿਕਖਣ੍ਡੰ ਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਣੇਸੁ ਤਿਪੁਪਟ੍ਟਕੇ ਪਿਲਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਾਲਪਣ੍ਣਪਚ੍ਛਿੰ ਦਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਤੋ ਓਤਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੀਸੁ ਬਾਹਾਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ – ''ਤਵ ਸਾਮਿਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਾਹੀ''ਤਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਦੰਸੁ।

ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਮ੍ਪਿ ਅਤਿਭਾਰੋਤਿ ਅਨੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤਪੁਬ੍ਬਾ ਸੁਖੁਮਾਲਦਾਰਿਕਾ ''ਉਟ੍ਠਾਹਿ ਸਾਮਿ, ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਿਪਨ੍ਨਕੋਵ ਆਹ ''ਨਾਹੰ ਉਟ੍ਠਹਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਕਿਨ੍ਤਿ ਵਦਾਮੀਤਿ। ''ਉਟ੍ਠੇਹਿ ਅਯ੍ਯ ਮਾਤਙ੍ਗਾ''ਤਿ ਏਵੰ ਮੰ ਵਦਾਹੀਤਿ। ਸਾ ਤਥਾ ਅਵੋਚ। ਨ ਤੁਯ੍ਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਟ੍ਠਾਨਸਮਤ੍ਥੰ ਮੰ ਅਕੰਸੁ, ਬਾਹਾਯ ਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਪੇਹੀਤਿ। ਸਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਰਿਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਪਤਿਤ੍ਵਾ – ''ਨਾਸਿਤੰ, ਭੋ, ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾਯ ਪਠਮੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਇਦਾਨਿ ਸਯੰ ਕੋਟ੍ਟੇਤੀ''ਤਿ ਵਿਰਵਿ। ਸਾ ਕਿੰ ਕਰੋਮਿ ਅਯ੍ਯਾਤਿ? ਦ੍ਵੀਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਪੇਹੀਤਿ। ਸਾ ਤਥਾ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਮ ਸਾਮੀਤਿ। ਗਚ੍ਛਾ ਨਾਮ ਅਰਞ੍ਞੇ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮਯੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਅਤਿਕੋਟ੍ਟਿਤੋਮ੍ਹਿ ਤੁਯ੍ਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਪਦਸਾ ਗਨ੍ਤੁੰ, ਪਿਟ੍ਠਿਯਾ ਮੰ ਨੇਹੀਤਿ। ਸਾ ਓਨਮਿਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿੰ ਅਦਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਕੁਹਿੰ ਨੇਮਿ ਸਾਮੀਤਿ? ਬਹਿਨਗਰੰ ਨੇਹੀਤਿ। ਸਾ ਪਾਚੀਨਦ੍ਵਾਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ''ਇਧ ਤੇ ਸਾਮਿ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਕਤਰਟ੍ਠਾਨੰ ਏਤਨ੍ਤਿ? ਪਾਚੀਨਦ੍ਵਾਰੰ ਸਾਮੀਤਿ। ਪਾਚੀਨਦ੍ਵਾਰੇ ਚਣ੍ਡਾਲਪੁਤ੍ਤਾ ਵਸਿਤੁੰ ਨ ਲਭਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਅਨਾਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾਵ ਸਬ੍ਬਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਆਹਿਣ੍ਡਾਪੇਸਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਭਵਗ੍ਗਪਤ੍ਤਮਸ੍ਸਾ ਮਾਨੰ ਪਾਤੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਮਕਾਸਿ – ''ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੰ ਅਞ੍ਞੋ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਮਾਨੰ ਭੇਦਕੋ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ।

ਸਾ ਪਚ੍ਛਿਮਦ੍ਵਾਰੰ ਪਤ੍ਵਾ ''ਇਧ ਤੇ ਸਾਮਿ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਕਤਰਟ੍ਠਾਨੰ ਏਤਨ੍ਤਿ? ਪਚ੍ਛਿਮਦ੍ਵਾਰੰ ਸਾਮੀਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਚਮ੍ਮਗੇਹੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਗਚ੍ਛਾਤਿ। ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਹ ''ਇਦੰ ਚਮ੍ਮਗੇਹੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਸਾਮੀ''ਤਿ? ਆਮਾਤਿ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਚਮ੍ਮਗੇਹੰ ਪਾਵਿਸਿ।

ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠਦਿਵਸੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਗਵੇਸਨਧੀਰੋ ਏਤ੍ਤਕੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਨ ਚ ਜਾਤਿਸਮ੍ਭੇਦਮਕਾਸਿ। ''ਮਹਾਕੁਲਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਸਚੇ ਮੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਨ੍ਤੰ ਯਸੰ ਨ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਨ ਚਮ੍ਹਾਹੰ ਚਤੁਵੀਸਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ। ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਪਾਦਧੋਵਨਉਦਕੇਨ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਰਾਜੂਨੰ ਅਭਿਸੇਕਕਿਚ੍ਚੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇਵਸਨ੍ਤੋ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕੇ ਮਯੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਏਕਚਰਾ ਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾਪਿ ਅਕਤ੍ਵਾਪਿ ਸਕ੍ਕਾ ਜੀਵਿਤੁੰ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਦਾਰਭਰਣੰ ਪਟਿਪਨ੍ਨਮ੍ਹ, ਕਮ੍ਮੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਜੀਵਿਤੁੰ, ਤ੍ਵੰ ਯਾਵਾਹੰ ਆਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਤਾਵ ਮਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸੁਸਾਨਾਦੀਸੁ ਨਨ੍ਤਕਾਨਿ ਸਙ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਣਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਏਕਚਰੋ ਲਦ੍ਧਕਾਯਵਿਵੇਕੋ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਞ੍ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਸਕ੍ਕਾ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾਯ ਅਵਸ੍ਸਯੇਨ ਮਯਾ ਭਵਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਬਾਰਾਣਸਿਅਭਿਮੁਖੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੰ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੰ ਚਰਮਾਨੋ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾਯ ਗੇਹਾਭਿਮੁਖੋ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਾ ਤੰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤੀ – ''ਅਤਿਚ੍ਛਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚਣ੍ਡਾਲਾਨੰ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਉਰੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਰਵਮਾਨਾ ਪਾਦਮੂਲੇ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਯਦਿ ਤੇ ਸਾਮਿ ਏਦਿਸੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਮੰ ਮਹਤਾ ਯਸਾ ਪਰਿਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨਾਥੰ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ। ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੰ ਪਰਿਦੇਵੰ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਵਾ

ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪੁਞ੍ਛਮਾਨਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਗੇਹੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੰ ਅਦਾਸਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕੇ ਮਾ ਸੋਚਿ ਮਾ ਪਰਿਦੇਵਿ, ਅਹੰ ਤੁਯ੍ਹੰ ਪਾਦਧੋਵਨਉਦਕੇਨ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਰਾਜੂਨੰ ਅਭਿਸੇਕਕਿਚ੍ਚੰ ਕਾਰੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ, ਤ੍ਵੰ ਪਨ ਏਕੰ ਮਮ ਵਚਨੰ ਕਰੋਹਿ, ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ 'ਨ ਮਯ੍ਹੰ ਸਾਮਿਕੋ ਚਣ੍ਡਾਲੋ, ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਮਯ੍ਹੰ ਸਾਮਿਕੋ'ਤਿ ਉਗ੍ਘੋਸਯਮਾਨਾ ਸਕਲਨਗਰੰ ਚਰਾਹੀ''ਤਿ।

ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾ – ''ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਅਹੰ ਸਾਮਿ ਮੁਖਦੋਸੇਨੇਵ ਬਜਸਨੰ ਪਤ੍ਤਾ, ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੇਵੰ ਵਤ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ – ''ਕਿੰ ਪਨ ਤਯਾ ਮਯ੍ਹੰ ਅਗਾਰੇ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਲਿਕਵਚਨੰ ਸੁਤਪੁਬ੍ਬੰ, ਅਹੰ ਤਦਾਪਿ ਅਲਿਕੰ ਨ ਭਣਾਮਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਕਿੰ ਵਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਚ੍ਚਵਾਦੀ ਪੁਰਿਸੋ ਨਾਮਾਹ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ – ''ਅਜ੍ਜ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਮੀ, ਤ੍ਵੰ 'ਇਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਸ੍ਸਚ੍ਚਯੇਨ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਮਯ੍ਹੰ ਸਾਮਿਕੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਸਕਲਨਗਰੇ ਉਗ੍ਘੋਸੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਾ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਸੂਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਾਯੰਪਾਤੰ ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਉਗ੍ਘੋਸੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਾਣਿਨਾ ਪਾਣਿੰ ਪਹਰਨ੍ਤਾ – ''ਪਸ੍ਸਥ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾ ਚਣ੍ਡਾਲਪੁਤ੍ਤੰ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੰ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਹਸਨ੍ਤਾ ਕੇਲ਼ਿੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇਪਿ ਤਥੇਵ ਸਾਯੰਪਾਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ – ''ਇਦਾਨਿ ਛਾਹਚ੍ਚਯੇਨ, ਪਞ੍ਚਾਹ-ਚਤੂਹ-ਤੀਹ-ਦ੍ਵੀਹ-ਏਕਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਮਯ੍ਹੰ ਸਾਮਿਕੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਉਗ੍ਘੋਸੇਸਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿੰਸੁ – ''ਅਯੰ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾ ਅਤਿਸੂਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਏਵੰ ਸਿਯਾ, ਏਥ ਮਯੰ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾਯ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਮਾ''ਤਿ ਚਮ੍ਮਗੇਹਸ੍ਸ ਬਾਹਿਰਭਾਗੰ ਸਮਨ੍ਤਾ ਤਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾਲਿਕੰ ਓਕਿਰਿੰਸੁ। ਸਾਪਿ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਪਾਤੋਵ ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਮਯ੍ਹੰ ਸਾਮਿਕੋ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਉਗ੍ਘੋਸੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿੰਸੁ – ''ਅਯੰ ਭੋ ਨ ਦੂਰੰ ਅਪਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਕਿਰ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਸੰਵਿਦਹਾਮਾ''ਤਿ ਚਮ੍ਮਗੇਹੰ ਸਮਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਰਿਤੂਪਲਿਤ੍ਤੰ ਅਹਤਵਤ੍ਥੇਹਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਹੰ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਚੇਲਵਿਤਾਨੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਦਾਮਾਨਿ ਓਸਾਰਯਿੰਸੁ। ਤੇਸੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤਾਨੰਯੇਵ ਸੂਰਿਯੋ ਅਤ੍ਥੰ ਗਤੋ।

ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਚਨ੍ਦੇ ਉਗ੍ਗਤਮਤ੍ਤੇ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਕਾਮਾਵਚਰਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਇਦ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਭਾਵੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵੇਹਾਸੰ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਨਨ੍ਤਤੋ ਅਬ੍ਭੁਸ੍ਸਕ੍ਕਮਾਨੰ ਚਨ੍ਦੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦਵਿਮਾਨੰ ਓਹਾਯ ਪੁਰਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਜਨੋ ਮੰ ਪਸ੍ਸਤੂ''ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭੋ, ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾਯ ਵਚਨੰ, ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੰ ਪੂਜੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਗਨ੍ਧਮਾਲੰ ਆਦਾਯ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾਯ ਘਰੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਮਤ੍ਥਕਮਤ੍ਥਕੇਨ ਸਤ੍ਤਵਾਰੇ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਅਨੁਪਰਿਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੇਨ ਦਿਟ੍ਠਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵੰ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਪ੍ਪਮਾਣਮੇਵ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਚਮ੍ਮਗੇਹੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਓਤਿਣ੍ਣੋ ਨੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ, ਸਾਣਿੰ ਆਹਰਥਾ''ਤਿ ਨਿਵੇਸਨੰ ਮਹਾਸਾਣਿਯਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ।

ਮਹਾਪੁਰਿਸੋਪਿ ਸਿਰਿਸਯਨਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾ ਸਮੀਪੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਉਤ੍ਤੁਸਮਯੋ ਤੇ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕੇ''ਤਿ। ਆਮ ਅਯਜਾਤਿ। ਮਯਾ ਦਿਨ੍ਨੰ ਪੁਤ੍ਤੰ ਗਣ੍ਹਾਹੀਤਿ ਅਙ੍ਗੁਟ੍ਠਕੇਨ ਨਾਭਿਮਣ੍ਡਲੰ ਫੁਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਾਮਸਨੇਨੇਵ ਗਬ੍ਭੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ – ''ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਤੇ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕੇ ਪਾਦਧੋਵਨਉਦਕੰ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਰਾਜੂਨੰ ਅਭਿਸੇਕੋਦਕੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤ੍ਵੰ ਤਿਟ੍ਠਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਭਾਵੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਵੇਹਾਸੰ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਣ੍ਡਮਣ੍ਡਲਮੇਵ ਪਵਿਟ੍ਠੋ। ਸਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਜਾਪਤੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਪਾਦਧੋਵਨਉਦਕੰ ਲਭਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ – ‘‘ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਜਾਪਤਿਂ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰੇ ਵਸਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਸਿਵਿਕਾਯ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਕੋਟਿਯਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਜਾਤਿਕਸ੍ਸ ਸਿਵਿਕਂ ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਅਦਂਸੁ। ਸੋਲ਼ਸ ਜਾਤਿਮਨ੍ਤਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਸੇਸਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਭੋ, ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਗੇਹੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਜਾਪਤਿਯਾ ਵਸਿਤੁਂ, ਵਤ੍ਥੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਯਾਵ ਪਨ ਤਂ ਕਰੀਯਤਿ, ਤਾਵ ਮਣ੍ਡਪੇਵ ਵਸਤੂ’’ਤਿ ਮਣ੍ਡਪੇ ਵਸਾਪੇਸੁਂ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚਕ੍ਖੁਪਥੇ ਠਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤੁਕਾਮਾ ਕਹਾਪਣਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤੁਂ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਸਵਨੂਪਚਾਰੇ ਵਨ੍ਦਿਤੁਕਾਮਾ ਸਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਆਸਨ੍ਨੇ ਪਕਤਿਕਥਂ ਸਵਨਟ੍ਠਾਨੇ ਵਨ੍ਦਿਤੁਕਾਮਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਪਾਦਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਸੀਸਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤੁਕਾਮਾ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਪਾਦਧੋਵਨਉਦਕਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਬਹਿਨਗਰਤੋ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰੇ ਯਾਵ ਮਣ੍ਡਪਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਲਦ੍ਧਧਨਂਯੇਵ ਕੋਟਿਸਤਮਤ੍ਤਂ ਅਹੋਸਿ।

ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੋ ਸਙ੍ਖੁਭਿ, ਤਤੋ ਸਬ੍ਬਰਾਜਾਨੋ ‘‘ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਜਾਪਤਿਯਾ ਪਾਦਧੋਵਨੇਨ ਅਭਿਸੇਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਲਭਿਂਸੁ। ਮਣ੍ਡਪੇ ਵਸਨ੍ਤਿਯਾ ਏਵ ਗਬ੍ਭਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਲਦ੍ਧਕੁਮਾਰੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ ਅਹੋਸਿ ਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋਤਿ ਸਕਲ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੋ ਏਕਕੋਲਾਹਲੋ ਅਹੋਸਿ। ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਖੀਰਮਣ੍ਮੂਲਂ ਹੋਤੂਤਿ ਤਤੋ ਤਤੋ ਆਗਤਧਨਂ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਂ ਅਹੋਸਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨਿਵੇਸਨਮ੍ਪਿ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ। ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਨਾਮਕਰਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਨਿਵੇਸਨਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਂ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਪੇ ਜਾਤਤ੍ਤਾ **ਮਣ੍ਡਬਜੋ**ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ।

ਕੁਮਾਰੋ ਸੁਖੇਨ ਸਂਵਡ੍ਢਮਾਨੋ ਸਿਪ੍ਪੁਗ੍ਗਹਣਵਯਪਤ੍ਤੋਤਿ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਸਿਪ੍ਪਜਾਨਨਕਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਮੇਧਾਵੀ ਪਞ੍ਞਵਾ ਸੁਤਂ ਸੁਤਂ ਮੁਤਂ ਆਵੁਣਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਗਹਿਤਗਹਿਤਂ ਸੁਵਣ੍ਣਘਟੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਤੇਲਂ ਵਿਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਯਾਵਤਾ ਵਾਚੁਗ੍ਗਤਾ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਅਨੁਗ੍ਗਹਿਤਾ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਤਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤਿ, ਸੋਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਭਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਗੇਹੇ ਅਸੀਤਿਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਗੇਹਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਹੋਸਿ। ਗੇਹੇ ਮਙ੍ਗਲਦਿਵਸੇ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਵਾਸੀਹਿ ਪੇਸਿਤਧਨਂ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਂ ਅਹੋਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਵਜ੍ਜੇਸਿ – ‘‘ਪਮਤ੍ਤੋ ਨੁ ਖੋ ਕੁਮਾਰੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ’’ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਞਤ੍ਵਾ – ‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਭਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ, ਯਤ੍ਥ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਗਚ੍ਛਾਮਿ ਨਂ ਦਮੇਮੀ’’ਤਿ ਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਾ ਅਤਿਸਮ੍ਬਾਧਾ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕੋਟ੍ਠਕੇਨ ਪਵਿਸਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸੀਤਿਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਭੁਞ੍ਜਨਟ੍ਠਾਨੇ ਆਕਾਸਙ੍ਗਣੇ ਓਤਰਿ। ਮਣ੍ਡਬਜਕੁਮਾਰੋਪਿ ਸੁਵਣ੍ਣਕਟਚ੍ਛੁਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਇਧ ਸੂਪਂ ਦੇਥ ਇਧ ਓਦਨ’’ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਵਿਸਾਪੇਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਣ੍ਡਕੇਨ ਘਟ੍ਟਿਤਆਸਿਵਿਸੋ ਵਿਯ ਕੁਪਿਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

‘‘ਕੁਤੋ ਨੁ ਆਗਚ੍ਛਸਿ ਦੁਮ੍ਮਵਾਸੀ,
ਓਤਲ੍ਲਕੋ ਪਂਸੁਪਿਸਾਚਕੋਵ।
ਸਙ੍ਕਾਰਚੋਲ਼ਂ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚ ਕਣ੍ਠੇ,
ਕੋ ਰੇ ਤੁਵਂ ਹੋਸਿ ਅਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੋ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੧)।

ਅਥ ਨਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਅਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾਵ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਆਹ –

‘‘ਅਨ੍ਨਂ ਤਵੇਦਂ ਪਕਤਂ ਯਸਸ੍ਸਿ,
ਤਂ ਖਜ੍ਜਰੇ ਭੁਞ੍ਜਰੇ ਪਿਯ੍ਯਰੇ ਚ।
ਜਾਨਾਸਿ ਮਂ ਤ੍ਵਂ ਪਰਦਤ੍ਤੂਪਜੀਵਿਂ,
ਉਤ੍ਤਿਟ੍ਠ ਪਿਣ੍ਡਂ ਲਭਤਂ ਸਪਾਕੋ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੨)।

ਸੋ ਨਯਿਦਂ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾਨਂ ਪਟਿਯਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਆਹ –

''ਅਨ੍ਨਂ ਮਮੇਦਂ ਪਕਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ,
ਅਤ੍ਥਤ੍ਥਿਤਂ ਸਦ੍ਧਹਤੋ ਮਮੇਦਂ।
ਅਪੇਹਿ ਏਤ੍ਤੋ ਕਿਮਿਧਟ੍ਠਿਤੋਸਿ,
ਨ ਮਾਦਿਸਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਦਦਨ੍ਤਿ ਜਮ੍ਮਾ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੩)।

ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਦਾਨਂ ਨਾਮ ਸਗੁਣਸ੍ਸਪਿ ਨਿਗ੍ਗੁਣਸ੍ਸਪਿ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਯਥਾ ਹਿ ਨਿਨ੍ਨੇਪਿ ਥਲੇਪਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪਿਤਂ ਬੀਜਂ ਪਥਵੀਰਸਂ ਆਪੋਰਸਞ੍ਚ ਆਗਮ੍ਮ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਵਂ ਨਿਪ੍ਫਲਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੁਖੇਤ੍ਤੇ ਵਪਿਤਬੀਜਂ ਵਿਯ ਗੁਣਵਨ੍ਤੇ ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

''ਥਲੇ ਚ ਨਿਨ੍ਨੇ ਚ ਵਪਨ੍ਤਿ ਬੀਜਂ,
ਅਨੂਪਖੇਤ੍ਤੇ ਫਲਮਾਸਮਾਨਾ।
ਏਤਾਯ ਸਦ੍ਧਾਯ ਦਦਾਹਿ ਦਾਨਂ,
ਅਪ੍ਪੇਵ ਆਰਾਧਯੇ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੇ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੪)।

ਅਥ ਕੁਮਾਰੋ ਕੋਧਾਭਿਭੂਤੋ – ''ਕੇਨਿਮਸ੍ਸ ਮੁਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਪਵੇਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਦ੍ਵਾਰਰਕ੍ਖਾਦਯੋ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ –

''ਖੇਤ੍ਤਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਵਿਦਿਤਾਨਿ ਲੋਕੇ,
ਯੇਸਾਹਂ ਬੀਜਾਨਿ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਮਿ।
ਯੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਜਾਤਿਮਨ੍ਤੂਪਪਨ੍ਨਾ,
ਤਾਨੀਧ ਖੇਤ੍ਤਾਨਿ ਸੁਪੇਸਲਾਨੀ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੫) –

ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਜਮ੍ਮਂ ਵੇਣੁਪਦਰੇਨ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਗੀਵਾਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਪਿ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਨੀਹਰਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਆਹ –

''ਗਿਰਿਂ ਨਖੇਨ ਖਣਸਿ, ਅਯੋ ਦਨ੍ਤੇਭਿ ਖਾਦਸਿ।
ਜਾਤਵੇਦਂ ਪਦਹਸਿ, ਯੋ ਇਸਿਂ ਪਰਿਭਾਸਸੀ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੯)।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ – ''ਸਚੇ ਮਜਾਯਂ ਹਤ੍ਥੇ ਵਾ ਪਾਦੇ ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ, ਬਹੁਂ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਸਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਤਾਯ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯਂ ਓਤਰਿ। ਭਗਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਤੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

''ਇਦਂ ਵਤ੍ਵਾਨ ਮਾਤਙ੍ਗੋ, ਇਸਿ ਸਚ੍ਚਪਰਕ੍ਕਮੋ।
ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਸ੍ਮਿਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਉਦਿਕ੍ਖਤ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੧੦)।

ਤਾਵਦੇਵ ਨਗਰਰਕ੍ਖਿਕਦੇਵਤਾਨਂ ਜੇਟ੍ਠਕਦੇਵਰਾਜਾ ਮਣ੍ਡਬ੍ਯਸ੍ਸ ਗੀਵਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੁਖਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਮੁਖਂ ਜਾਤਂ, ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤਾਨਿ, ਮੁਖੇਨ ਖੇਲ਼ਂ ਵਮਤਿ, ਸਰੀਰਂ ਥਦ੍ਧਂ ਸੂਲੇ ਆਰੋਪਿਤਂ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਾ ਪਰਿਚਾਰਕਯਕ੍ਖਾ ਅਸੀਤਿਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਤਥੇਵ ਅਕਂਸੁ। ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਜਾਪਤਿਯਾ ਆਰੋਚਯਿਂਸੁ। ਸਾ ਤਰਮਾਨਰੂਪਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਾਥਮਾਹ –

‘‘ਆਵੇਧਿਤੰ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗੰ,
ਬਾਹੁੰ ਪਸਾਰੇਤਿ ਅਕਮ੍ਮਨੇਯ੍ਯੰ।
ਸੇਤਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਯਥਾ ਮਤਸ੍ਸ,
ਕੋ ਮੇ ਇਮੰ ਪੁਤ੍ਤਮਕਾਸਿ ਏਵ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੧੧)।

ਅਥਸ੍ਸਾ ਆਰੋਚੇਸੁੰ –

‘‘ਇਧਾਗਮਾ ਸਮਣੋ ਦੁਮ੍ਮਵਾਸੀ,
ਓਤਲ੍ਲਕੋ ਪੰਸੁਪਿਸਾਚਕੋਵ,
ਸਙ੍ਕਾਰਚੋਲ਼ੰ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚ ਕਣ੍ਠੇ,
ਸੋ ਤੇ ਇਮੰ ਪੁਤ੍ਤਮਕਾਸਿ ਏਵ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੧੨)।

ਸਾ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ਅਞ੍ਞਾਸਿ – ‘‘ਮਯ੍ਹੰ ਯਸਦਾਯਕੋ ਅਯ੍ਯੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਮਤ੍ਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਤਤੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇ ਪੁਚ੍ਛਿ –

‘‘ਕਤਮੰ ਦਿਸੰ ਅਗਮਾ ਭੂਰਿਪਞ੍ਞੋ,
ਅਕ੍ਖਾਥ ਮੇ ਮਾਣਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥੰ।
ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ ਤੰ ਪਟਿਕਰੇਮੁ ਅਚ੍ਚਯੰ,
ਅਪ੍ਪੇਵ ਨੰ ਪੁਤ੍ਤ ਲਭੇਮੁ ਜੀਵਿਤ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੧੩)।

ਤੇ ਆਹੰਸੁ –

‘‘ਵੇਹਾਯਸੰ ਅਗਮਾ ਭੂਰਿਪਞ੍ਞੋ,
ਪਥਦ੍ਧੁਨੋ ਪਨ੍ਨਰਸੇਵ ਚਨ੍ਦੋ।
ਅਪਿਚਾਪਿ ਸੋ ਪੁਰਿਮਦਿਸੰ ਅਗਚ੍ਛਿ,
ਸਚ੍ਚਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞੋ ਇਸਿ ਸਾਧੁਰੂਪੋ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੧੪)।

ਮਹਾਪੁਰਿਸੋਪਿ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯੰ ਓਤਿਣ੍ਣਟ੍ਠਾਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ – ‘‘ਮਯ੍ਹੰ ਪਦਵਲ਼ਞ੍ਜੰ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਾਦੀਨੰ ਵਸੇਨ ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿਤ੍ਥ, ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾਯੇਵ ਨੰ ਪਸ੍ਸਤੁ, ਮਾ ਅਞ੍ਞੇ’’ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤੰ ਮਿਸ੍ਸਕੋਦਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਕਮਨਸਾਲਾਯੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਥੋਕੰ ਭੁਤ੍ਤਾਵਸੇਸੰ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨੇਯੇਵ ਠਪੇਸਿ। ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਿਕਾਪਿ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਪਦਵਲ਼ਞ੍ਜੰ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਇਦੰ ਮਯ੍ਹੰ ਯਸਦਾਯਕਸ੍ਸ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਪਦ’’ਨ੍ਤਿ ਪਦਾਨੁਸਾਰੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਹ – ‘‘ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਾਸੇਨ ਕਤਾਪਰਾਧੰ ਮਯ੍ਹੰ ਖਮਥ, ਨ ਹਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕੋਧਵਸਿਕਾ ਨਾਮ, ਦੇਥ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤ’’ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ –

‘‘ਆਵੇਧਿਤੰ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗੰ,
ਬਾਹੁੰ ਪਸਾਰੇਤਿ ਅਕਮ੍ਮਨੇਯ੍ਯੰ।
ਸੇਤਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਯਥਾ ਮਤਸ੍ਸ,
ਕੋ ਮੇ ਇਮੰ ਪੁਤ੍ਤਮਕਾਸਿ ਏਵ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੧੫) –

ਗਾਥਂ ਅਭਾਸਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਆਹ – ‘‘ਨ ਮਯਂ ਏਵਰੂਪਂ ਕਰੋਮ, ਪਬ੍ਬਜਿਤਂ ਪਨ ਹਿਂਸਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਸੁ ਸਗਾਰਵਾਹਿ ਭੂਤਯਕ੍ਖਦੇਵਤਾਹਿ ਕਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ।

ਕੇਵਲਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਮਨੋਪਦੋਸੋ ਮਾ ਹੋਤੁ, ਦੇਵਤਾਹਿ ਕਤਂ ਹੋਤੁ, ਸੁਖਮਾਪਯਾ , ਭਨ੍ਤੇ, ਦੇਵਤਾ, ਅਪਿਚਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਥਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਮੀਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਓਸਧਂ ਤੇ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਮ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨੇ ਭੁਤ੍ਤਾਵਸੇਸਂ ਭਤ੍ਤਮਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਥੋਕਂ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਥੋਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਵ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪ, ਅਵਸੇਸਂ ਉਦਕਚਾਟਿਯਂ ਆਲੋਲੇਤ੍ਵਾ ਅਸੀਤਿਯਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਾਤਿ। ਸਾ ਏਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਭਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ।

ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਜੇਟ੍ਠਕਦੇਵਰਾਜਾ – ‘‘ਸਾਮਿਮ੍ਹਿ ਸਯਂ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਕੁਮਾਰਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਪੁਬ੍ਬੋ ਵਿਯ ਪਕਤਿਵਣ੍ਣੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਮਾਤਾ ਅਵੋਚ – ‘‘ਪਸ੍ਸ ਤਾਤ ਤਵ ਕੁਲੁਪਕਾਨਂ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਰਹਿਤਾਨਂ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ, ਸਮਣਾ ਪਨ ਨ ਏਵਰੂਪਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਮਣੇ ਤਾਤ ਭੋਜੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ। ਤਤੋ ਸੇਸਕਂ ਉਦਕਚਾਟਿਯਂ ਆਲੁਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਾਪੇਸਿ। ਯਕ੍ਖਾ ਤਾਵਦੇਵ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਂਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਮਾਤਙ੍ਗਇਸਿਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਭਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤੇ ‘‘ਚਣ੍ਡਾਲਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਕਂ ਖਾਦਾਪਿਤਮ੍ਹਾ, ਅਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਦਾਨਿਮ੍ਹਾ ਜਾਤਾ, ਇਦਾਨਿ ਨੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ‘ਅਸੁਦ੍ਧਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਇਮੇ’ਤਿ ਸਮ੍ਭੋਗਂ ਨ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਤਤੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਰਟ੍ਠਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਰਾਜਸ੍ਸ ਨਗਰੇ ਅਗ੍ਗਾਸਨਿਕਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਨਾਮ ਮਯਨ੍ਤਿ ਰਾਜਗੇਹੇ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਪਨਿਗ੍ਗਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਮਾਨਜਾਤਿਕੇ ਨਿਮ੍ਮਦਯਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਅਥੇਕੋ ‘‘ਜਾਤਿਮਨ੍ਤਤਾਪਸੋ ਨਾਮ ਮਯਾ ਸਦਿਸੋ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਸਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਨ ਕਰੋਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਵਸਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਮਾਨਨਿਗ੍ਗਹਮਸ੍ਸ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ । ਤਂ ਜਾਤਿਮਨ੍ਤਤਾਪਸੋ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਕਿਂ ਜਚ੍ਚੋ ਭਵ’’ਨ੍ਤਿ? ਚਣ੍ਡਾਲੋ ਅਹਂ ਆਚਰਿਯਾਤਿ। ਅਪੇਹਿ ਚਣ੍ਡਾਲ ਅਪੇਹਿ ਚਣ੍ਡਾਲ, ਹੇਟ੍ਠਾਗਙ੍ਗਾਯ ਵਸ, ਮਾ ਉਪਰਿਗਙ੍ਗਾਯ ਉਦਕਂ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਮਕਾਸੀਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ – ‘‘ਸਾਧੁ ਆਚਰਿਯ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾਗਙ੍ਗਾਯ ਵਸਨ੍ਤੋ ‘‘ਗਙ੍ਗਾਯ ਉਦਕਂ ਪਟਿਸੋਤਂ ਸਨ੍ਦਤੂ’’ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਜਾਤਿਮਨ੍ਤਤਾਪਸੋ ਪਾਤੋਵ ਗਙ੍ਗਂ ਓਰੁਯ੍ਹ ਉਦਕਂ ਆਚਮਤਿ, ਜਟਾ ਧੋਵਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਪਿਣ੍ਡਂ ਪਿਣ੍ਡਂ ਖੇਲ਼ਂ ਉਦਕੇ ਪਾਤੇਤਿ। ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਕੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠਕਮ੍ਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਵਾਹੇਤਿ। ਯਥਾ ਚੇ ਤਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਲਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਸ੍ਸੇਵ ਜਟਾਸੁ ਲਗ੍ਗਤਿ, ਤਥਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਜਟਾਸੁਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ।

ਤਾਪਸੋ ਚਣ੍ਡਾਲਸ੍ਸਿਦਂ ਕਮ੍ਮਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਇਦਂ, ਭੋ ਚਣ੍ਡਾਲ, ਗਙ੍ਗਾਯ ਉਦਕਂ ਤਯਾ ਪਟਿਸੋਤਗਾਮਿਕਤ’’ਨ੍ਤਿ? ਆਮ ਆਚਰਿਯ। ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ ਹੇਟ੍ਠਾਗਙ੍ਗਾਯ ਮਾ ਵਸ, ਉਪਰਿਗਙ੍ਗਾਯ ਵਸਾਤਿ। ਸਾਧੁ ਆਚਰਿਯ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੋ ਇਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਸਿ, ਉਦਕਂ ਯਥਾਗਤਿਕਮੇਵ ਜਾਤਂ। ਪੁਨ ਤਾਪਸੋ ਤਦੇਵ ਬ੍ਯਸਨਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ, – ‘‘ਭੋ ਚਣ੍ਡਾਲ, ਤ੍ਵਮਿਦਂ ਗਙ੍ਗਾਯ ਉਦਕਂ ਕਾਲੇਨ ਪਟਿਸੋਤਗਾਮਿਂ ਕਾਲੇਨ ਅਨੁਸੋਤਗਾਮਿਂ ਕਰੋਸੀ’’ਤਿ? ਆਮ ਆਚਰਿਯ। ਚਣ੍ਡਾਲ, ‘‘ਤ੍ਵਂ ਸੁਖਵਿਹਾਰੀਨਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਸੁਖੇਨ ਵਸਿਤੁਂ ਨ ਦੇਸਿ, ਸਤ੍ਤਮੇ ਤੇ ਦਿਵਸੇ ਸਤ੍ਤਧਾ ਮੁਦ੍ਧਾ ਫਲਤੂ’’ਤਿ। ਸਾਧੁ ਅਚਰਿਯ, ਅਹਂ ਪਨ ਸੂਰਿਯਸ੍ਸ ਉਗ੍ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਅਥ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਏਤਸ੍ਸ ਅਭਿਸਾਪੋ ਏਤਸ੍ਸੇਵ ਉਪਰਿ ਪਤਿਸ੍ਸਤਿ, ਰਕ੍ਖਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਤਾਯ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਸੂਰਿਯਸ੍ਸ ਉਗ੍ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਅਦਾਸਿ। ਇਦ੍ਧਿਮਤੋ ਇਦ੍ਧਿਵਿਸਯੋ ਨਾਮ ਅਚਿਨ੍ਤੇਯ੍ਯੋ, ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਂ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਸਿਵਣਿਜ੍ਜਾਦੀਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਪਯੋਜੇਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ।

ਮਨੁਸ੍ਸਾ – ‘‘ਯਕ੍ਖਾਵਟ੍ਟੋ ਨੁ ਖੋ ਅਯਂ ਭੂਤਦੇਵਟ੍ਟੋਨਾਗਸੁਪਣ੍ਣਾਵਟ੍ਟੋ’’ਤਿ ਉਪਦ੍ਦੁਵਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਰਾਜਕੁਲਂ ਨਾਮ ਮਹਾਪਞ੍ਞਂ, ਲੋਕਸ੍ਸ ਹਿਤਂ ਚਿਨ੍ਤੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਾਮਾ’’ਤਿ ਰਾਜਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭੀਤੋਪਿ ਅਭੀਤਾਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ – ‘‘ਮਾ ਤਾਤਾ ਭਾਯਥ, ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰਵਾਸੀ ਜਾਤਿਮਨ੍ਤਤਾਪਸੋ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਕਤਿਪਯੇਹੇਵ ਅਤ੍ਥਚਰਕੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਾਪਸਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਾਪਸੋ ਆਹ – ‘‘ਆਮ ਮਹਾਰਾਜ, ਏਕੋ ਚਣ੍ਡਾਲੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਇਮਂ ਗਙ੍ਗਾਯ ਉਦਕਂ ਕਾਲੇਨ ਅਨੁਸੋਤਗਾਮਿਂ ਕਾਲੇਨ ਪਤਿਸੋਤਗਾਮਿਂ ਕਰੋਤਿ, ਮਯਾ ਤਦਤ੍ਥਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਥਿਤਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਥ, ਸੋ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ।

ਰਾਜਾ ਮਾਤਙ੍ਗਇਸਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਰੁਣਸ੍ਸ ਉਗ੍ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ ਭਨ੍ਤੇਤਿ? ਜਾਤਿਮਨ੍ਤਤਾਪਸਕਾਰਣਾ, ਮਹਾਰਾਜ, ਜਾਤਿਮਨ੍ਤਤਾਪਸੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪਿਤਕਾਲੇ ਦਸ੍ਸਾਮਿ ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਰਾਜਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਥ ਆਚਰਿਯ, ਤਾਪਸਂ ਖਮਾਪੇਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਨਾਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਚਣ੍ਡਾਲਂ ਵਨ੍ਦਾਮੀਤਿ। ਮਾ ਆਚਰਿਯ, ਏਵਂ ਕਰੋਥ, ਜਨਪਦਸ੍ਸ ਮੁਖਂ ਪਸ੍ਸਥਾਤਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਯੇਵ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਚਰਿਯੋ ਖਮਾਪੇਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਖਮਾਪਿਤੇ ਅਹਂ ਸੂਰਿਯਂ ਨ ਮੁਞ੍ਚਾਮੀਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਅਯਂ ਖਮਾਪੇਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਅਯਂ ਅਖਮਾਪਿਤੇ ਸੂਰਿਯਂ ਨ ਮੁਞ੍ਚਤਿ, ਕਿਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਤੇਨ ਤਾਪਸੇਨ, ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ‘‘ਗਚ੍ਛਥ, ਭੋ, ਤਾਪਸਸਨ੍ਤਿਕਂ, ਤਂ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਚ ਪਾਦੇਸੁ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਙ੍ਗਇਸਿਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਥ ਏਤਸ੍ਸ ਜਨਪਦਾਨੁਦ੍ਦਯਤਂ ਪਟਿਚ੍ਚਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਙ੍ਗਇਸਿਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਸੁਂ।

ਅਹਂ ਨਾਮ ਖਮਿਤਬ੍ਬਂ ਖਮਾਮਿ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਪਨ ਏਤਸ੍ਸ ਕਥਾ ਏਤਸ੍ਸੇਵ ਉਪਰਿ ਪਤਿਸ੍ਸਤਿ। ਮਯਾ ਸੂਰਿਯੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਸੂਰਿਯਰਸ੍ਮਿ ਏਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਪਤਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਧਾ ਮੁਦ੍ਧਾ ਫਲਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਪਨੇਸ ਬਜਸਨਂ ਮਾ ਪਾਪੁਣਾਤੁ, ਏਥ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤਂ ਗਲਪ੍ਪਮਾਣੇ ਉਦਕੇ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਿਣ੍ਡਮਸ੍ਸ ਸੀਸੇ ਠਪੇਥ। ਅਥਾਹਂ ਸੂਰਿਯਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੂਰਿਯਰਸ੍ਮਿ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਿਣ੍ਡੇ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਤ੍ਤਧਾ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥੇਸ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਿਣ੍ਡਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਤਿਤ੍ਥੇਨ ਉਤ੍ਤਰਤੁ, ਇਤਿ ਨਂ ਵਦਥ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਸੋਤ੍ਥਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ‘‘ਏਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਤਥਾ ਕਾਰੇਸੁਂ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਥੇਵ ਸੋਤ੍ਥਿ ਜਾਤਾ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ – ‘‘ਜਾਤਿ ਨਾਮ ਅਕਾਰਣਂ, ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਗੁਣੋਵ ਕਾਰਣ’’ਨ੍ਤਿ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਮਾਨਂ ਪਹਾਯ ਨਿਮ੍ਮਦੋ ਅਹੋਸਿ।

ਇਤਿ ਜਾਤਿਮਨ੍ਤਤਾਪਸੇ ਦਮਿਤੇ ਮਹਾਜਨੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਥਾਮਂ ਅਞ੍ਞਾਸਿ, ਮਹਾਕੋਲਾਹਲਂ ਜਾਤਂ। ਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰਂ ਗਮਨਤ੍ਥਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਚ ਅਸੀਤਿਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਮੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਪਟਿਞ੍ਞਞ੍ਚ ਮੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਮਜ੍ਝਰਾਜਸ੍ਸ ਨਗਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ – ਭੋ, ‘‘ਅਯਂ ਸੋ, ਭੋ ਮਹਾਚੋਰੋ, ਆਗਤੋ, ਇਦਾਨੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਏਤੇ ਮਯ੍ਹਂ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਕਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਜਾਤਾਤਿ ਅਮ੍ਹੇ ਪਾਕਟੇ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਨੋ ਇਧਾਪਿ ਆਵਾਸੋ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਟਿਕਚ੍ਚੇਵ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪੁਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਹਂਸੁ – ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਤਂ ਚਣ੍ਡਾਲਪਬ੍ਬਜਿਤਂ ਮਾ ਸਾਧੁਰੂਪੋਤਿ ਮਞ੍ਞਿਤ੍ਥ, ਏਸ ਗਰੁਕਮਨ੍ਤਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਪਥਵਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਕਾਸਂ ਪਥਵਿਂ, ਦੂਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਦੂਰਂ, ਗਙ੍ਗਂ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਗਾਮਿਨਿਂ ਕਰੋਤਿ, ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਥਵਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਤੁਂ ਮਞ੍ਞੇ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਪਰਸ੍ਸ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਗਹੇਤੁਂ, ਅਯਂ ਇਧ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਲਭਨ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਰਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਨਾਸੇਯ੍ਯ, ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯਮ੍ਪਿ ਵਂਸੁਪਚ੍ਛੇਦਮ੍ਪਿ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਚਨਂ ਕਰੋਥ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਇਮਂ ਮਾਰੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ।

ਰਾਜਾਨੋ ਨਾਮ ਪਰਪਤ੍ਤਿਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਇਤਿ ਸੋ ਬਹੂਨਂ ਕਥਾਵਸੇਨ ਨਿਟ੍ਠਂ ਗਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਨਗਰੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਮਿਸ੍ਸਕੋਦਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਰਾਪਰਾਧਤਾਯ ਨਿਰਾਸਙ੍ਕੋ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਪਟ੍ਟੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਤੀਤੇ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ, ਅਨਾਗਤੇ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਾਤਿ ਅਸੀਤਿਕਪ੍ਪੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਞਾਣਸ੍ਸ ਅਨਾਵਜ੍ਜਨਤਾਯ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤਕੇ ਕਾਲੇ ਸਤਿ

ਨਪ੍ਪਹੋਤਿ, ਰਾਜਾ ਅਞ੍ਞਂ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਰਾਵਜ੍ਜਨਤਾਯ ਪਮਾਦੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਅਸਿਨਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਭਾਗੇ ਅਕਾਸਿ। ਇਮਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਵਿਜਿਤੇ ਅਟ੍ਠਮਂ ਲੋਹਕੂਟਵਸ੍ਸਂ, ਨਵਮਂ ਕਲਲਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਿ। ਇਤਿ ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਰਟ੍ਠੇ ਨਵ ਵੁਟ੍ਠਿਯੋ ਪਤਿਤਾ। ਸੋ ਚ ਰਾਜਾ ਸਪਰਿਸੋ ਮਹਾਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਤੇਨਾਹ ਸਂਕਿਚ੍ਚਪਣ੍ਡਿਤੋ –

> ‘‘ਉਪਹਚ੍ਚ ਮਨਂ ਮਜ੍ਝੋ, ਮਾਤਙ੍ਗਸ੍ਮਿਂ ਯਸਸ੍ਸਿਨੇ।
> ਸਪਾਰਿਸਜ੍ਜੋ ਉਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ, ਮਜ੍ਝਾਰਞ੍ਞਂ ਤਦਾ ਅਹੂਤਿ’’॥ (ਜਾ॰ ੨.੧੯.੯੬) –

ਏਵਂ ਮਜ੍ਝਾਰਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਰਞ੍ਞਭੂਤਭਾਵੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਮਾਤਙ੍ਗਸ੍ਸ ਪਨ ਇਸਿਨੋ ਵਸੇਨ ਤਦੇਵ **ਮਾਤਙ੍ਗਾਰਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੬੬. **ਪਞ੍ਹਪਟਿਭਾਨਾਨੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਹਬ੍ਯਾਕਰਣਾਨਿ। **ਪਚ੍ਚਨੀਕਂ ਕਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚਨੀਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। **ਅਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਲੋਮਭਾਗਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੬੭. **ਅਨੁਵਿਚ੍ਚਕਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੁਲਯਿਤ੍ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਕਰੋਹੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਸਾਧੁ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰੋ ਹੋਤਿ। ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਂ ਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਨਿਗਣ੍ਠਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਗਣ੍ਠਂ ਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ – ‘‘ਕਿਂ ਅਯਂ ਉਪਾਲਿ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਮੇਵ ਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ? ਗਰਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਨੁਵਿਚ੍ਚਕਾਰੋ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾਨਂ ਸਾਧੂਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਪਟਾਕਂ ਪਰਿਹਰੇਯ੍ਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਤੇ ਕਿਰ ਏਵਰੂਪਂ ਸਾਵਕਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਵਾ ਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ਤੋ ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿ ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਰਣਂ ਗਤੋ ਸਾਵਕੋ ਜਾਤੋ’’ਤਿ ਪਟਾਕਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰੇ ਘੋਸੇਨ੍ਤਾ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਏਵਂ ਨੋ ਮਹਨ੍ਤਭਾਵੋ ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਚ, ਸਚੇ ਤਸ੍ਸ ‘‘ਕਿਮਹਂ ਏਤੇਸਂ ਸਰਣਂ ਗਤੋ’’ਤਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਤਮ੍ਪਿ ਸੋ ‘‘ਏਤੇਸਂ ਮੇ ਸਰਣਗਤਭਾਵਂ ਬਹੂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਇਦਾਨਿ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਵਿਨੋਦੇਤ੍ਵਾ ਨ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਚ। ‘‘ਤੇਨਾਹ ਪਟਾਕਂ ਪਰਿਹਰੇਯ੍ਯੁ’’ਨ੍ਤਿ।

੬੮. **ਓਪਾਨਭੂਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਯਤ੍ਤਉਦਪਾਨੋ ਵਿਯ ਠਿਤਂ। **ਕੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਤਵ ਨਿਵੇਸਨਂ। **ਦਾਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾਸੀ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਦਸਪਿ ਵੀਸਤਿਪਿ ਸਟ੍ਠਿਪਿ ਜਨੇ ਆਗਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਮਂ ਸਰਣਂ ਗਤਕਾਰਣਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਮਾ ਇਮੇਸਂ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਂ, ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਥ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਞ੍ਹਿ ਦਾਤਬ੍ਬਮੇਵਾਤਿ ਓਵਦਤਿ। **ਸੁਤਮੇਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਕੁਤੋ ਸੁਤਂ? ਨਿਗਣ੍ਠਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ, ਤੇ ਕਿਰ ਕੁਲਘਰੇਸੁ ਏਵਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਮਯਂ ‘ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਾਤਬ੍ਬ’ਨ੍ਤਿ ਵਦਾਮ, ਸਮਣੋ ਪਨ ਗੋਤਮੋ ‘ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਦਾਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਸਾਵਕਾਨਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲ’ਨ੍ਤਿ ਵਦਤੀ’’ਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਅਯਂ ਗਹਪਤਿ ‘‘ਸੁਤਮੇਤ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

੬੯. **ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਂ ਕਥ**ਨ੍ਤਿ ਦਾਨਾਨਨ੍ਤਰਂ ਸੀਲਂ, ਸੀਲਾਨਨ੍ਤਰਂ ਸਗ੍ਗਂ, ਸਗ੍ਗਾਨਨ੍ਤਰਂ ਮਗ੍ਗਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਅਨੁਪਟਿਪਾਟਿਕਥਂ। ਤਤ੍ਥ **ਦਾਨਕਥ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਦਾਨਂ ਨਾਮ ਸੁਖਾਨਂ ਨਿਦਾਨਂ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਂ, ਭੋਗਾਨਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾ, ਵਿਸਮਗਤਸ੍ਸ ਤਾਣਂ ਲੇਣਂ ਗਤਿਪਰਾਯਣਂ, ਇਧਲੋਕਪਰਲੋਕੇਸੁ ਦਾਨਸਦਿਸੋ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਤਾਣਂ ਲੇਣਂ ਗਤਿ ਪਰਾਯਣਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਅਵਸ੍ਸਯਟ੍ਠੇਨ ਰਤਨਮਯਸੀਹਾਸਨਸਦਿਸਂ, ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ ਮਹਾਪਥਵਿਸਦਿਸਂ, ਆਲਮ੍ਬਨਟ੍ਠੇਨ ਆਲਮ੍ਬਨਰਜ੍ਜੁਸਦਿਸਂ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਦੁਕ੍ਖਨਿਤ੍ਥਰਣਟ੍ਠੇਨ ਨਾਵਾ, ਸਮਸ੍ਸਾਸਨਟ੍ਠੇਨ ਸਙ੍ਗਾਮਸੂਰੋ, ਭਯਪਰਿਤ੍ਤਾਣਟ੍ਠੇਨ ਸੁਸਙ੍ਖਤਨਗਰਂ, ਮਚ੍ਛੇਰਮਲਾਦੀਹਿ ਅਨੁਪਲਿਤ੍ਤਟ੍ਠੇਨ ਪਦੁਮਂ, ਤੇਸਂ ਨਿਦਹਨਟ੍ਠੇਨ ਅਗ੍ਗਿ, ਦੁਰਾਸਦਟ੍ਠੇਨ ਆਸੀਵਿਸੋ। ਅਸਨ੍ਤਾਸਨਟ੍ਠੇਨ ਸੀਹੋ, ਬਲਵਨ੍ਤਟ੍ਠੇਨ ਹਤ੍ਥੀ, ਅਭਿਮਙ੍ਗਲਸਮ੍ਮਤਟ੍ਠੇਨ ਸੇਤਵਸਭੋ, ਖੇਮਨ੍ਤਭੂਮਿਸਮ੍ਪਾਪਨਟ੍ਠੇਨ ਵਲਾਹਕੋ ਅਸ੍ਸਰਾਜਾ। ਦਾਨਂ ਨਾਮੇਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਗਤਮਗ੍ਗੋ, ਮਯ੍ਹੇਵੇਸੋ ਵਂਸੋ, ਮਯਾ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਨ੍ਤੇਨ ਵੇਲਾਮਮਹਾਯਞ੍ਞੋ, ਮਹਾਗੋਵਿਨ੍ਦਮਹਾਯਞ੍ਞੋ ਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨਮਹਾਯਞ੍ਞੋ, ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਮਹਾਯਞ੍ਞੋਤਿ ਅਨੇਕਮਹਾਯਞ੍ਞਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਾ, ਸਸਭੂਤੇਨ ਜਲਿਤੇ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਨ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਯਾਚਕਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਿਤਂ। ਦਾਨਞ੍ਹਿ ਲੋਕੇ ਸਕ੍ਕਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਤਿ, ਮਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਤਿ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਤਿ, ਸਾਵਕਪਾਰਮੀਞਾਣਂ, ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਞਾਣਂ, ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਞਾਣਂ ਦੇਤੀਤਿ ਏਵਮਾਦਿਂ ਦਾਨਗੁਣਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਕਥਂ।

ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਦਾਨੰ ਦਦਨ੍ਤੋ ਸੀਲੰ ਸਮਾਦਾਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਦਨਤਰੰ ਸੀਲਕਥੰ ਕਥੇਸਿ। **ਸੀਲਕਥ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲੰ ਨਾਮੇਤੰ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਤਾਣੰ ਲੇਣੰ ਗਤਿ ਪਰਾਯਣੰ, ਸੀਲੰ ਨਾਮੇਤੰ ਮਮ ਵੰਸੋ, ਅਹੰ ਸਙ੍ਖਪਾਲਨਾਗਰਾਜਕਾਲੇ, ਭੂਰਿਦਤ੍ਤਨਾਗਰਾਜਕਾਲੇ, ਚਮ੍ਪੇਯ੍ਯਨਾਗਰਾਜਕਾਲੇ, ਸੀਲਵਨਾਗਰਾਜਕਾਲੇ, ਮਾਤੁਪੋਸਕਹਤ੍ਥਿਰਾਜਕਾਲੇ, ਛਦ੍ਦਨ੍ਤਹਤ੍ਥਿਰਾਜਕਾਲੇਤਿ ਅਨਨ੍ਤੇਸੁ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਸੁ ਸੀਲੰ ਪਰਿਪੂਰੇਸਿੰ। ਇਧਲੋਕਪਰਲੋਕਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਹਿ ਸੀਲਸਦਿਸੋ ਅਵਸ੍ਸਯੋ, ਸੀਲਸਦਿਸਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾ, ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਤਾਣੰ ਲੇਣੰ ਗਤਿ ਪਰਾਯਣੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੀਲਾਲਙ੍ਕਾਰਸਦਿਸੋ ਅਲਙ੍ਕਾਰੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੀਲਪੁਪ੍ਫਸਦਿਸੰ ਪੁਪ੍ਫੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੀਲਗਨ੍ਧਸਦਿਸੋ ਗਨ੍ਧੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਸੀਲਾਲਙ੍ਕਾਰੇਨ ਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤੰ ਸੀਲਕੁਸੁਮਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨੰ ਸੀਲਗਨ੍ਧਾਨੁਲਿਤ੍ਤੰ ਸਦੇਵਕੋਪਿ ਲੋਕੋ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਿਤ੍ਤਿੰ ਨ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਏਵਮਾਦਿੰ ਸੀਲਗੁਣਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੰ ਕਥੰ।

ਇਦੰ ਪਨ ਸੀਲੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਯੰ ਸਗ੍ਗੋ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਸੀਲਾਨਨ੍ਤਰੰ ਸਗ੍ਗਕਥੰ ਕਥੇਸਿ। **ਸਗ੍ਗਕਥ**ਨ੍ਤਿ ਅਯੰ ਸਗ੍ਗੋ ਨਾਮ ਇਟ੍ਠੋ ਕਨ੍ਤੋ ਮਨਾਪੋ, ਨਿਚ੍ਚਮੇਤ੍ਥ ਕੀਲ਼ਾ, ਨਿਚ੍ਚੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ, ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾ ਦੇਵਾ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਿਬ੍ਬਸੁਖੰ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਾਵਤਿੰਸਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਵਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਸਟ੍ਠਿ ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੀਤਿ ਏਵਮਾਦਿੰ ਸਗ੍ਗਗੁਣਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੰ ਕਥੰ। ਸਗ੍ਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਕਥਯਨ੍ਤਾਨਞ੍ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਮੁਖੰ ਨਪ੍ਪਹੋਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤੰ ''ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਖੋ ਅਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਗ੍ਗਕਥੰ ਕਥੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿਆਦਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੫੫)।

ਏਵੰ ਸਗ੍ਗਕਥਾਯ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਹਤ੍ਥਿੰ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸੋਣ੍ਡੰ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਵਿਯ – ''ਅਯਮ੍ਪਿ ਸਗ੍ਗੋ ਅਨਿਚ੍ਚੋ ਅਦ੍ਧੁਵੋ, ਨ ਏਤ੍ਥ ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ – ''ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਪਾਚਿ॰ ੪੧੭; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੩੫) ਨਯੇਨ ਕਾਮਾਨੰ ਆਦੀਨਵੰ ਓਕਾਰੰ ਸੰਕਿਲੇਸੰ ਕਥੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ **ਆਦੀਨਵੋ**ਤਿ ਦੋਸੋ। **ਓਕਾਰੋ**ਤਿ ਅਵਕਾਰੋ ਲਾਮਕਭਾਵੋ। **ਸੰਕਿਲੇਸੋ**ਤਿ ਤੇਹਿ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਸੰਸਾਰੇ ਸੰਕਿਲਿਸ੍ਸਨੰ। ਯਥਾਹ ''ਕਿਲਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਤ, ਭੋ, ਸਤ੍ਤਾ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੫੧)।

ਏਵੰ ਕਾਮਾਦੀਨਵੇਨ ਤਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਆਨਿਸੰਸੰ ਪਕਾਸੇਸਿ। **ਕਲ੍ਲਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਰੋਗਚਿਤ੍ਤੰ। **ਸਾਮੁਕ੍ਕੰਸਿਕਾ**ਤਿ ਸਾਮੰ ਉਕ੍ਕੰਸਿਕਾ ਅਤ੍ਤਨਾਯੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਾ, ਸਯਮ੍ਭੁਞਾਣੇਨ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਅਸਾਧਾਰਣਾ ਅਞ੍ਞੇਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਾ ਪਨੇਸਾਤਿ, ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਦੇਸਨਾ? ਤੇਨੇਵਾਹ – ''ਦੁਕ੍ਖੰ ਸਮੁਦਯੰ ਨਿਰੋਧੰ ਮਗ੍ਗ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਿਰਜੰ ਵੀਤਮਲਨ੍ਤਿ ਰਾਗਰਜਾਦੀਨੰ ਅਭਾਵਾ ਵਿਰਜੰ, ਰਾਗਮਲਾਦੀਨੰ ਵਿਗਤਤ੍ਤਾ ਵੀਤਮਲੰ। **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਰਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਯੁਸੁਤ੍ਤੇ ਤਿਣ੍ਣੰ ਮਗ੍ਗਾਨੰ, ਚੂਲ਼ਰਾਹੁਲੋਵਾਦੇ ਆਸਵਕ੍ਖਯਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮੰ। ਇਧ ਪਨ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਆਕਾਰਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ''ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਸਮੁਦਯਧਮ੍ਮੰ, ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਨਿਰੋਧਧਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤਞ੍ਹਿ ਨਿਰੋਧੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਕਿਚ੍ਚਵਸੇਨ ਏਵੰ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਤੰ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ।

ਦਿਟ੍ਠੋ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮੋ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੋ**। ਏਸ ਨਯੋ ਸੇਸਪਦੇਸੁਪਿ। ਤਿਣ੍ਣਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਅਨੇਨਾਤਿ **ਤਿਣ੍ਣਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੋ**। ਵਿਗਤਾ ਕਥੰਕਥਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਵਿਗਤਕਥੰਕਥੋ।** **ਵੇਸਾਰਜ੍ਜਪ੍ਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਵੇਸਾਰਜ੍ਜੰ ਪਤ੍ਤੋ। ਕਤ੍ਥ? ਸਤ੍ਥੁ ਸਾਸਨੇ। ਨਾਸ੍ਸ ਪਰੋ ਪਚ੍ਚਯੋ, ਨ ਪਰਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਾਯ ਏਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ **ਅਪਰਪ੍ਪਚ੍ਚਯੋ**।

੧੦. ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਮਾਨੋ **ਅਭਿਨਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ,** ਵਾਚਾਯ ਪਸੰਸਮਾਨੋ **ਅਨੁਮੋਦਿਤ੍ਵਾ। ਆਵਰਾਮੀ**ਤਿ ਥਕੇਮਿ ਪਿਦਹਾਮਿ। **ਅਨਾਵਟ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਆਵਰਿਤੰ ਵਿਵਟੰ ਉਗ੍ਘਾਟਿਤੰ।

੧੧. **ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਦੀਘਤਪਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਤਸ੍ਸ ਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ – ''ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਗਹਪਤਿ , ਸਮਣੋ ਚ ਗੋਤਮੋ ਦਸ੍ਸਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਕਥੋ, ਦਸ੍ਸਨੇਪਿ ਤਸ੍ਸ ਪਸੀਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਧਮ੍ਮਕਥਾਯਪਿ ਪਸੀਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਰਣੰ

ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਗਤੋ ਨੁ ਖੋ ਸਰਣਂ ਗਹਪਤਿ ਨ ਤਾਵ ਗਤੋ’’ਤਿ ਓਹਿਤਸੋਤੋਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਠਮਂਯੇਵ ਅਸ੍ਸੋਸਿ।

੧੨. ਤੇਨ ਹਿ ਸਮ੍ਮਾਤਿ ਬਲਵਸੋਕੇਨ ਅਭਿਭੂਤੋ ‘‘ਏਤ੍ਥੇਵ ਤਿਟ੍ਠਾ’’ਤਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾਪਿ ਅਤ੍ਥਂ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਨ੍ਤੋ ਦੋਵਾਰਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਤਿਯੇਵ।

ਮਜ੍ਝਿਮਾਯ ਦ੍ਵਾਰਸਾਲਾਯਾਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਘਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਾ, ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਤੋ ਵਾ ਸਬ੍ਬਬਾਹਿਰਤੋ ਵਾ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚਤੁਤ੍ਥਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੋ, ਯਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ, ਤਸ੍ਸ ਤਤਿਯੋ, ਯਸ੍ਸ ਤਯੋ, ਤਸ੍ਸ ਦੁਤਿਯੋ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੋ **ਮਜ੍ਝਿਮਦ੍ਵਾਰਸਾਲਾ** ਨਾਮ। ਏਕਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਪਨ ਘਰਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝਟ੍ਠਾਨੇ ਮਙ੍ਗਲਤ੍ਥਮ੍ਭਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਜ੍ਝਿਮਦ੍ਵਾਰਸਾਲਾ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਗੇਹਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਾ, ਪਞ੍ਚਾਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੧੩. ਅਗ੍ਗਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵੇਵਚਨਾਨਿ। **ਯਂ ਸੁਦ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਯ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਨਾਟਪੁਤ੍ਤਂ। **ਸੁਦ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇਨ ਉਦਰੇ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ। **ਨਿਸੀਦਾਪੇਤੀ**ਤਿ ਸਣ੍ਹਿਕਂ ਆਚਰਿਯ, ਸਣ੍ਹਿਕਂ ਆਚਰਿਯਾਤਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਤੇਲਘਟਂ ਠਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤਿ। **ਦਤ੍ਤੋਸੀ**ਤਿ ਕਿਂ ਜਲ਼ੋਸਿ ਜਾਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਟਿਮੁਕ੍ਕੋ**ਤਿ ਸੀਸੇ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤੋ। **ਅਣ੍ਡਹਾਰਕੋ**ਤਿਆਦਿਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਵਚਨਮ੍ਪਿ ਸਮਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਾਕਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਥਾਭਾਵੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਬਲਵਸੋਕਤਾਯ ਇਦਂ ਨਾਮ ਭਣਾਮੀਤਿ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾਵ ਭਣਤਿ।

੧੪. ਭਦ੍ਦਿਕਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਵਟ੍ਟਨੀਤਿ ਨਿਗਣ੍ਠੋ ਮਾਯਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ, ਉਪਾਸਕੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਂ। **ਤੇਨ ਹੀ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਮੇਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਉਪਮਂ ਤੇ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿਚ੍ਚੇਵ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਾਰਣਵਚਨਂ ਵਾ, ਯੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਾਸਨਂ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ, ਮਮ ਸਤ੍ਥੁ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ, ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਉਪਮਂ ਤੇ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੧੫. ਉਪਵਿਜਞ੍ਞਾਤਿ ਵਿਜਾਯਨਕਾਲਂ ਉਪਗਤਾ। **ਮਕ੍ਕਟਚ੍ਛਾਪਕ**ਨ੍ਤਿ ਮਕ੍ਕਟਪੋਤਕਂ। **ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਆਨੇਹੀ**ਤਿ ਮੂਲਂ ਦਤ੍ਵਾਵ ਆਹਰ। ਆਪਣੇਸੁ ਹਿ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਮ੍ਪਿ ਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕਮ੍ਪਿ ਮਕ੍ਕਟਾਦਿਕੀਲ਼ਨਭਣ੍ਡਕਂ ਵਿਕ੍ਕਿਣਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਆਹ। **ਰਜਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਬਹਲਬਹਲਂ ਪੀਤਾਵਲੇਪਨਰਙ੍ਗਜਾਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਜਿਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਇਮਂ ਇਚ੍ਛਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਕੋਟਿਤਪਚ੍ਚਾਕੋਟਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਆਕੋਟਿਤਞ੍ਚੇਵ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਆਕੋਟਿਤਞ੍ਚ। **ਉਭਤੋਭਾਗਵਿਮਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਮਣਿਪਾਸਾਣੇਨ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਮਟ੍ਠਂ ਘਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਚ੍ਛਵਿਂ।

ਰਙ੍ਗਕ੍ਖਮੋ ਹਿ ਖੋਤਿ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਮ੍ਪਿ ਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕਮ੍ਪਿ ਰਙ੍ਗਂ ਪਿਵਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਨੋ ਆਕੋਟ੍ਟਨਕ੍ਖਮੋ**ਤਿ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਸ੍ਸ ਤਾਵ ਆਕੋਟ੍ਟਨਫਲਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਆਕੋਟਿਤਸ੍ਸ ਕੁਚ੍ਛਿ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਕਰੀਸਂ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ। ਸੀਸੇ ਆਕੋਟਿਤਸ੍ਸ ਸੀਸਂ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਮਤ੍ਥਲੁਙ੍ਗਂ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ। ਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕੋ ਖਣ੍ਡਖਣ੍ਡਿਤਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਨੋ ਵਿਮਜ੍ਜਨਕ੍ਖਮੋ**ਤਿ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕੋ ਮਣਿਪਾਸਾਣੇਨ ਵਿਮਦ੍ਦਿਯਮਾਨੇ ਨਿਲ੍ਲੋਮਤਂ ਨਿਚ੍ਛਵਿਤਞ੍ਚ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕੋਪਿ ਵਚੁਣ੍ਣਕਭਾਵਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਰਙ੍ਗਕ੍ਖਮੋ ਹਿ ਖੋ ਬਾਲਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਬਾਲਾਨਂ ਮਨ੍ਦਬੁਦ੍ਧੀਨਂ ਰਙ੍ਗਕ੍ਖਮੋ, ਰਾਗਮਤ੍ਤਂ ਜਨੇਤਿ, ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ। ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਪਨ ਨਿਗਣ੍ਠਵਾਦੋ ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਵਾ ਭਾਰਤਰਾਮਸੀਤਾਹਰਣਾਦਿ ਨਿਰਤ੍ਥਕਕਥਾਮਗ੍ਗੋ ਅਪ੍ਪਿਯੋਵ ਹੋਤਿ। **ਨੋ ਅਨੁਯੋਗਕ੍ਖਮੋ, ਨੋ ਵਿਮਜ੍ਜਨਕ੍ਖਮੋ**ਤਿ ਅਨੁਯੋਗਂ ਵਾ ਵੀਮਂਸਂ ਵਾ ਨ ਖਮਤਿ, ਥੁਸੇ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਤਣ੍ਡੁਲਪਰਿਯੇਸਨਂ ਵਿਯ ਕਦਲਿਯਂ ਸਾਰਗਵੇਸਨਂ ਵਿਯ ਚ ਰਿਤ੍ਤਕੋ ਤੁਚ੍ਛਕੋਵ ਹੋਤਿ। **ਰਙ੍ਗਕ੍ਖਮੋ ਚੇਵ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਕਥਾ ਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਪਿਯਾ ਹੋਤਿ, ਵਸ੍ਸਸਤਮ੍ਪਿ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਤਿਤ੍ਤਿਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਪਨ ਯਥਾ ਯਥਾਪਿ ਓਗਾਹਿਸ੍ਸਤਿ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਗਮ੍ਭੀਰਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ‘‘ਅਨੁਯੋਗਕ੍ਖਮੋ ਚ ਵਿਮਜ੍ਜਨਕ੍ਖਮੋ ਚਾ’’ਤਿ ਆਹ। **ਸੁਣੋਹਿ ਯਸ੍ਸਾਹਂ ਸਾਵਕੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਗੁਣੇ ਸੁਣਾਹੀਤਿ ਭਗਵਤੋ ਵਣ੍ਣੇ ਵਤ੍ਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧੋ।

੧੬. ਧੀਰਸ੍ਸਾਤਿ ਧੀਰਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਣ੍ਡਿਚ੍ਚਂ, ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਧਾਤੁਆਯਤਨਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਟ੍ਠਾਨਾਟ੍ਠਾਨਕੁਸਲਸ੍ਸ ਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸਾਹਂ ਸਾਵਕੋ, ਸੋ ਮਯ੍ਹਂ ਸਤ੍ਥਾਤਿ ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਪਦੇਸੁ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਪਭਿਨ੍ਨਖੀਲਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਭਿਨ੍ਨਪਞ੍ਚਚੇਤੋਖਿਲਸ੍ਸ। ਸਬ੍ਬਪੁਥੁਜ੍ਜਨੇ ਵਿਜਿਨਿਂਸੁ ਵਿਜਿਨਨ੍ਤਿ ਵਿਜਿਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾਤਿ ਵਿਜਯਾ। ਕੇ ਤੇ, ਮਚ੍ਚੁਮਾਰਕਿਲੇਸਮਾਰਦੇਵਪੁਤ੍ਤਮਾਰਾਤਿ? ਤੇ ਵਿਜਿਤਾ ਵਿਜਯਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਵਿਜਿਤਵਿਜਯੋ। ਭਗਵਾ, ਤਸ੍ਸ **ਵਿਜਿਤਵਿਜਯਸ੍ਸ। ਅਨੀਘਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਦੁਕ੍ਖੇਨਪਿ ਵਿਪਾਕਦੁਕ੍ਖੇਨਪਿ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ। **ਸੁਸਮਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤਧਨਪਾਲਕਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲਰਾਹੁਲਥੇਰਾਦੀਸੁਪਿ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਮਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਵੁਦ੍ਧਸੀਲਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵਡ੍ਢਿਤਾਚਾਰਸ੍ਸ। **ਸਾਧੁਪਞ੍ਞਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਪਞ੍ਞਸ੍ਸ। **ਵੇਸਮਨ੍ਤਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਰਾਗਾਦਿਵਿਸਮਂ ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਤਰਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸ੍ਸ। **ਵਿਮਲਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵਿਗਤਰਾਗਾਦਿਮਲਸ੍ਸ।

ਤੁਸਿਤਸ੍ਸਾਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਵਨ੍ਤਲੋਕਾਮਿਸਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵਨ੍ਤਕਾਮਗੁਣਸ੍ਸ। **ਮੁਦਿਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮੁਦਿਤਾਵਿਹਾਰਵਸੇਨ ਮੁਦਿਤਸ੍ਸ, ਪੁਨਰੁਤ੍ਤਮੇਵ ਵਾ ਏਤਂ। ਪਸਾਦਵਸੇਨ ਹਿ ਏਕਮ੍ਪਿ ਗੁਣਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਵਦਤਿਯੇਵ। **ਕਤਸਮਣਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕਤਸਾਮਞ੍ਞਸ੍ਸ, ਸਮਣਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਨੁਜਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਲੋਕਵੋਹਾਰਵਸੇਨ ਏਕਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਨਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪੁਨਰੁਤ੍ਤਂ। ਅਞ੍ਞਥਾ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇ ਏਕੇਕਗਾਥਾਯ ਦਸ ਗੁਣਾ ਨਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤਿ।

ਵੇਨਯਿਕਸ੍ਸਾਤਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਵਿਨਾਯਕਸ੍ਸ। **ਰੁਚਿਰਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੁਚਿਧਮ੍ਮਸ੍ਸ। **ਪਭਾਸਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਓਭਾਸਕਸ੍ਸ। **ਵੀਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ। **ਨਿਸਭਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਉਸਭਵਸਭਨਿਸਭੇਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਪ੍ਪਟਿਸਮਟ੍ਠੇਨ ਨਿਸਭਸ੍ਸ। **ਗਮ੍ਭੀਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਗਮ੍ਭੀਰਗੁਣਸ੍ਸ, ਗੁਣੇਹਿ ਵਾ ਗਮ੍ਭੀਰਸ੍ਸ। **ਮੋਨਪਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਞਾਣਪਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਵੇਦਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵੇਦੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਞਾਣਂ, ਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ। **ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਧਮ੍ਮੇ ਠਿਤਸ੍ਸ। **ਸਂਵੁਤਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਿਹਿਤਤ੍ਤਸ੍ਸ।

ਨਾਗਸ੍ਸਾਤਿ ਚਤੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਨਾਗਸ੍ਸ। **ਪਨ੍ਤਸੇਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਨ੍ਤਸੇਨਾਸਨਸ੍ਸ। **ਪਟਿਮਨ੍ਤਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਟਿਮਨ੍ਤਨਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ। **ਮੋਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮੋਨਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਞਾਣਂ, ਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ, ਧੁਤਕਿਲੇਸਸ੍ਸ ਵਾ। **ਦਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨਸ੍ਸ।

ਇਸਿਸਤ੍ਤਮਸ੍ਸਾਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਿਆਦਯੋ ਛ ਇਸਯੋ ਉਪਾਦਾਯ ਸਤ੍ਤਮਸ੍ਸ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਪਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਨ੍ਹਾਤਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਨ੍ਹਾਤਕਿਲੇਸਸ੍ਸ। **ਪਦਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਕ੍ਖਰਾਦੀਨਿ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਗਾਥਾਪਦਕਰਣਕੁਸਲਸ੍ਸ। **ਵਿਦਿਤਵੇਦਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵਿਦਿਤਞਾਣਸ੍ਸ। **ਪੁਰਿਨ੍ਦਦਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਪਠਮਂ ਧਮ੍ਮਦਾਨਦਾਯਕਸ੍ਸ। **ਸਕ੍ਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਮਤ੍ਥਸ੍ਸ। **ਪਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯੇ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਗੁਣਾ, ਤੇ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਦੀਪਕਸ੍ਸ। ਭਗਵਤਾ ਹਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ ਨਾਮ ਤਨ੍ਤਿ ਪਦਂ ਨਤ੍ਥਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂਯੇਵ ਅਤ੍ਥੋ ਕਥਿਤੋ।

ਵਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਕਸ੍ਸ। **ਅਨਭਿਨਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਨਤਸ੍ਸ। **ਨੋ ਅਪਨਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਦੁਟ੍ਠਸ੍ਸ।

ਅਨਨੁਗਤਨ੍ਤਰਸ੍ਸਾਤਿ ਕਿਲੇਸੇ ਅਨਨੁਗਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਅਸਿਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਬਦ੍ਧਸ੍ਸ।

ਭੂਰਿਪਞ੍ਞਸ੍ਸਾਤਿ ਭੂਰਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਥਵੀ, ਤਾਯ ਪਥਵੀਸਮਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਵਿਪੁਲਾਯ ਮਹਨ੍ਤਾਯ ਵਿਤ੍ਥਤਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਹਾਪਞ੍ਞਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਹਾਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਲਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠਿਕਿਲੇਸੇਹਿ ਅਲਿਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਆਹੁਨੇਯ੍ਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਆਹੁਤਿਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਯਕ੍ਖਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਆਨੁਭਾਵਦਸ੍ਸਨਟ੍ਠੇਨ ਆਦਿਸ੍ਸਮਾਨਕਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਭਗਵਾ ਯਕ੍ਖੋ ਨਾਮ। ਤੇਨਾਹ ''ਯਕ੍ਖਸ੍ਸਾ''ਤਿ। **ਮਹਤੋ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਤਸ੍ਸ ਸਾਵਕੋਹਮਸ੍ਮੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਏਵਂਵਿਵਿਧਗੁਣਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਅਹਂ ਸਾਵਕੋਤਿ। ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਆਗਤਾ।

ਇਤਿ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਵਿਸਯੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਦਸਤੇਨ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਨਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ''ਕਸ੍ਸ ਤਂ ਗਹਪਤਿ ਸਾਵਕਂ ਧਾਰੇਮਾ''ਤਿ ਪਞ੍ਹਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ।

੭੭. **ਕਦਾ ਸਞ੍ਞੂਲ੍ਹਾ**ਤਿ ਕਦਾ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਿਤਾ। ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ''ਅਯਂ ਇਦਾਨੇਵ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ, ਕਦਾਨੇਨ ਏਤੇ ਵਣ੍ਣਾ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਵਿਚਿਤ੍ਤਂ ਮਾਲਂ ਗਨ੍ਥੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸਯਮ੍ਪਿ ਦਕ੍ਖਤਾਯ ਪੁਪ੍ਫਾਨਮ੍ਪਿ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣਤਾਯ ਏਕਤੋਵਣ੍ਟਿਕਾਦਿਭੇਦਂ ਵਿਚਿਤ੍ਤਮਾਲਂ ਗਨ੍ਥੇਯ੍ਯ। **ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਨਾਨਾਪੁਪ੍ਫਾਨਂ ਮਹਾਪੁਪ੍ਫਰਾਸਿ ਵਿਯ ਨਾਨਾਵਿਧਾਨਂ ਵਣ੍ਣਾਨਂ ਭਗਵਤੋ ਸਿਨੇਰੁਮਤ੍ਤੋ ਵਣ੍ਣਰਾਸਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਛੇਕਮਾਲਾਕਾਰੋ ਵਿਯ ਉਪਾਲਿ ਗਹਪਤਿ। ਮਾਲਾਕਾਰਸ੍ਸ ਵਿਚਿਤ੍ਤਮਾਲਾਗਨ੍ਥਨਂ ਵਿਯ ਗਹਪਤਿਨੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਵਿਚਿਤ੍ਤਵਣ੍ਣਗਨ੍ਥਨਂ।

ਉਣ੍ਹਂ ਲੋਹਿਤਂ ਮੁਖਤੋ ਉਗ੍ਗਞ੍ਛੀਤਿ ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਭਗਵਤੋ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਅਸਹਮਾਨਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਨਤ੍ਥਿਕੋ ਦਾਨਿ ਅਯਂ ਗਹਪਤਿ ਅਮ੍ਹੇਹਿ, ਸ੍ਵੇ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਣ੍ਣਾਸ ਸਟ੍ਠਿ ਜਨੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਤਸ੍ਸ ਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਭਿਨ੍ਨਾ ਮੇ ਭਤ੍ਤਕੁਮ੍ਭੀ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕਵਿਪਰਿਣਾਮੇਨ ਬਲਵਸੋਕੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਇਮੇ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋਵ ਚਿਨ੍ਤਯਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਉਣ੍ਹਂ ਅਹੋਸਿ, ਲੋਹਿਤਂ ਵਿਲੀਯਿਤ੍ਥ, ਤਂ ਮਹਾਵਾਤੇਨ ਸਮੁਦ੍ਧਰਿਤਂ ਕੁਟੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਰਜਨਂ ਵਿਯ ਪਤ੍ਤਮਤ੍ਤਂ ਮੁਖਤੋ ਉਗ੍ਗਞ੍ਛਿ। ਨਿਧਾਨਗਤਲੋਹਿਤਂ ਵਮਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਅਪ੍ਪਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਜੀਵਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਨਿਗਣ੍ਠੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜਾਣੁਨਾ ਪਤਿਤੋ, ਅਥ ਨਂ ਪਾਟਙ੍ਕਿਯਾ ਬਹਿਨਗਰਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਕਸਿਵਿਕਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਵਂ ਅਗਮਂਸੁ, ਸੋ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਪਾਵਾਯਂ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਸੁਤ੍ਤੇ ਉਗ੍ਘਾਟਿਤਞ੍ਞੂਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਉਪਾਲਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਕੁਕ੍ਕੁਰਵਤਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੭੮. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਰਵਤਿਕਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਕੋਲਿਯੇਸੂ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਜਨਪਦੇ। ਸੋ ਹਿ ਏਕੋਪਿ ਕੋਲਨਗਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾਨਂ ਕੋਲਿਯਾਨਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰਾਨਂ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕੋਲਿਯੇਸੁ ਜਨਪਦੇ। **ਹਲਿਦ੍ਦਵਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਨਿਗਮਸ੍ਸ ਮਾਪਿਤਕਾਲੇ ਪੀਤਕਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਕੀਲਿਂਸੁ। ਤੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਕੀਲਾਵਸਾਨੇ ਨਿਗਮਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਆਰੋਪੇਨ੍ਤਾ ਹਲਿਦ੍ਦਵਸਨਨ੍ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਂ ਗੋਚਰਗਾਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵਿਹਾਰੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਨ ਨਿਯਾਮਿਤੋ, ਤਥਾਪਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੇ ਸੇਨਾਸਨੇਯੇਵ ਵਿਹਾਸੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਗੋਵਤਿਕੋ**ਤਿ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਗੋਵਤੋ, ਸੀਸੇ ਸਿਙ੍ਗਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਗਾਵੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਿਣਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚਰਤਿ। **ਅਚੇਲੋ**ਤਿ ਨਗ੍ਗੋ ਨਿਚ੍ਚੇਲੋ। **ਸੇਨਿਯੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ।

ਕੁਕ੍ਕੁਰਵਤਿਕੋਤਿ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਕੁਕ੍ਕੁਰਵਤੋ, ਸਬ੍ਬਂ ਸੁਨਖਕਿਰਿਯਂ ਕਰੋਤਿ। ਉਭੋਪੇਤੇ ਸਹਪਂਸੁਕੀਲਿਕਾ ਸਹਾਯਕਾ। **ਕੁਕ੍ਕੁਰੋਵ ਪਲਿਕੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸੁਨਖੋ ਨਾਮ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੀਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਭੂਮਿਯਂ ਵਿਲੇਖਿਤ੍ਵਾ ਕੁਕ੍ਕੁਰਕੂਜਿਤਂ ਕੂਜਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ''ਕੁਕ੍ਕੁਰਕਿਰਿਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਮੋਦਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੀਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਭੂਮਿਯਂ ਵਿਲੇਖਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸਂ ਵਿਧੁਨਨ੍ਤੋ 'ਭੁ ਭੁ'ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਸਮਿਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੁਨਖੋ ਵਿਯ ਨਿਸੀਦਿ। **ਛਮਾਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਭੂਮਿਯਂ ਠਪਿਤਂ। **ਸਮਤ੍ਤਂ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਂ। **ਕਾ ਗਤੀ**ਤਿ ਕਾ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ। **ਕੋ ਅਭਿਸਮ੍ਪਰਾਯੋ**ਤਿ ਅਭਿਸਮ੍ਪਰਾਯਮ੍ਹਿ ਕਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। **ਅਲ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਿਯਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਪਟਿਬਾਹਤਿ। **ਕੁਕ੍ਕੁਰਵਤ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਰਵਤਸਮਾਦਾਨਂ।

੭੯. **ਭਾਵੇਤੀ**ਤਿ ਵਡ੍ਢੇਤਿ। **ਪਰਿਪੁਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੂਨਂ। **ਅਬ੍ਬੋਕਿਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ। **ਕੁਕ੍ਕੁਰਸੀਲ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਰਾਚਾਰਂ। **ਕੁਕ੍ਕੁਰਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕੁਕ੍ਕੁਰੇਹਿ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਏਵਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਂ। **ਕੁਕ੍ਕੁਰਾਕਪ੍ਪ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਰਾਨਂ ਗਮਨਾਕਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਿਟ੍ਠਨਾਕਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਨਿਸੀਦਨਾਕਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਯਨਾਕਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਕਰਣਾਕਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਕੁਕ੍ਕੁਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤੇ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਗਮਨਾਕਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਯਂ ਕੁਕ੍ਕੁਰਾਕਪ੍ਪੋ ਨਾਮ, ਤਂ ਭਾਵੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । **ਇਮਿਨਾਹਂ ਸੀਲੇਨਾ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਅਹਂ ਇਮਿਨਾ ਆਚਾਰੇਨ ਵਾ ਵਤਸਮਾਦਾਨੇਨ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਰਤਪਚਰਣੇਨ ਵਾ ਮੇਥੁਨਵਿਰਤਿਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੇਵੋ**ਤਿ ਸਕ੍ਕਸੁਯਾਮਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੋ। **ਦੇਵਞ੍ਞਤਰੋ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਦੁਤਿਯਤਤਿਯਟ੍ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਦੇਵੋ। **ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠੀ**ਤਿ ਅਦੇਵਲੋਕਗਾਮਿਮਗ੍ਗਮੇਵ ਦੇਵਲੋਕਗਾਮਿਮਗ੍ਗੋਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਤਾਯ ਸਾ ਅਸ੍ਸ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। **ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਗਤਿਂ ਵਦਾਮੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਨਿਰਯਤੋ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਤੋ ਵਾ ਅਞ੍ਞਾ ਗਤਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮਿਸ੍ਸਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਮਾਨਂ।

ਨਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤਂ ਰੋਦਾਮਿ, ਯਂ ਮਂ ਭਗਵਾ ਏਵਮਾਹਾਤਿ ਯਂ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਏਵਮਾਹ, ਅਹਮੇਤਂ ਭਗਵਤੋ ਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਨ ਰੋਦਾਮਿ ਨ ਪਰਿਦੇਵਾਮਿ, ਨ ਅਨੁਤ੍ਥੁਨਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵਂ ਸਕਮ੍ਮਕਵਸੇਨੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਅਸ੍ਸੁਮੁਞ੍ਚਨਮਤ੍ਤੇਨ।

‘‘ਮਤਂ ਵਾ ਅਮ੍ਮ ਰੋਦਨ੍ਤਿ, ਯੋ ਵਾ ਜੀਵਂ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ।
ਜੀਵਨ੍ਤਂ ਅਮ੍ਮ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ, ਕਸ੍ਮਾ ਮਂ ਅਮ੍ਮ ਰੋਦਸੀ’’ਤਿ॥ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੩੯) –

ਅਯਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਪਯੋਗੋ। **ਅਪਿਚ ਮੇ ਇਦਂ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਅਪਿਚ ਖੋ ਮੇ ਇਦਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੁਕ੍ਕੁਰਵਤਂ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇਪਿ ਵੁਦ੍ਧਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਵਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇਪਿ। ਇਤਿ ‘‘ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਮਯਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਮੋਘਂ ਜਾਤ’’ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਪਤ੍ਤਿਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਰੋਦਾਮਿ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ।

੮੦. **ਗੋਵਤ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਕੁਕ੍ਕੁਰਵਤਾਦੀਸੁ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। **ਗਵਾਕਪ੍ਪ**ਨ੍ਤਿ ਗੋਆਕਪ੍ਪਂ। ਸੇਸਂ ਕੁਕ੍ਕੁਰਾਕਪ੍ਪੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵ। ਯਥਾ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞੇ ਕੁਕ੍ਕੁਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤੇ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਗਮਨਾਕਾਰੋ, ਏਵਮਿਧ ਅਞ੍ਞੇ ਗਾਵੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਣ੍ਣੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਮਨਾਕਾਰੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਸਂ ਤਾਦਿਸਮੇਵ।

੮੧. **ਚਤ੍ਤਾਰਿਮਾਨਿ ਪੁਣ੍ਣ ਕਮ੍ਮਾਨੀ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ? ਅਯਞ੍ਹਿ ਦੇਸਨਾ ਏਕਚ੍ਚਕਮ੍ਮਕਿਰਿਯਵਸੇਨ ਆਗਤਾ, ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਚਤੁਕ੍ਕੇ ਕਥਿਤੇ ਇਮੇਸਂ ਕਿਰਿਯਾ ਪਾਕਟਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ। ਅਪਿਚ ਇਮਂ ਕਮ੍ਮਚਤੁਕ੍ਕਮੇਵ ਦੇਸਿਯਮਾਨਂ ਇਮੇ ਸਞ੍ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ , ਤਤੋ ਏਕੋ ਸਰਣਂ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਕੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਯਮੇਵ ਏਤੇਸਂ ਸਪ੍ਪਾਯਾਤਿ ਞਤ੍ਵਾਪਿ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਕਣ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਲਕਂ ਦਸਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਕਮ੍ਮਂ। **ਕਣ੍ਹਵਿਪਾਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਪਾਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਤੋ ਕਾਲਕਵਿਪਾਕਂ। **ਸੁਕ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਰਂ ਦਸਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਕਮ੍ਮਂ। **ਸੁਕ੍ਕਵਿਪਾਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਤੋ ਪਣ੍ਡਰਵਿਪਾਕਂ। **ਕਣ੍ਹਸੁਕ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਵੋਮਿਸ੍ਸਕਕਮ੍ਮਂ। **ਕਣ੍ਹਸੁਕ੍ਕਵਿਪਾਕ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਵਿਪਾਕਂ। ਮਿਸ੍ਸਕਕਮ੍ਮਞ੍ਹਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਕੁਸਲੇਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਂ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਟ੍ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਕੁਸਲੇਨ ਪਵਤ੍ਤੇ ਸੁਖਂ ਵੇਦਿਯਤਿ। ਕੁਸਲੇਨ ਰਾਜਕੁਲੇਪਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਅਕੁਸਲੇਨ ਪਵਤ੍ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਿਯਤਿ। **ਅਕਣ੍ਹਂ ਅਸੁਕ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਕ੍ਖਯਕਰਂ ਚਤੁਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾਕਮ੍ਮਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਤਞ੍ਹਿ ਯਦਿ ਕਣ੍ਹਂ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਕਣ੍ਹਵਿਪਾਕਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਯਦਿ ਸੁਕ੍ਕਂ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਸੁਕ੍ਕਵਿਪਾਕਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਉਭਯਵਿਪਾਕਸ੍ਸ ਪਨ ਅਦਾਨਤੋ ਅਕਣ੍ਹਾਸੁਕ੍ਕਵਿਪਾਕਤ੍ਤਾ ‘‘ਅਕਣ੍ਹਂ ਅਸੁਕ੍ਕ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਯਂ ਤਾਵ ਉਦ੍ਦੇਸੇ ਅਤ੍ਥੋ।

ਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਪਨ **ਸਬ੍ਯਾਬਜ੍ਝ**ਨ੍ਤਿ ਸਦੁਕ੍ਖਂ। ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰਾਦੀਸੁ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਗਹਣਾਦਿਵਸੇਨ ਚੋਪਨਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਦਸ ਅਕੁਸਲਚੇਤਨਾ **ਸਬ੍ਯਾਬਜ੍ਝਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰੋ** ਨਾਮ। ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ ਹਨੁਸਞ੍ਚੋਪਨਵਸੇਨ ਵਚੀਭੇਦਪਵਤ੍ਤਿਕਾ ਤਾਯੇਵ ਦ੍ਵਾਦਸ **ਵਚੀਸਙ੍ਖਾਰੋ** ਨਾਮ। ਉਭਯਚੋਪਨਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਰਹੋ ਚਿਨ੍ਤਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਾ **ਮਨੋਸਙ੍ਖਾਰੋ** ਨਾਮ। ਇਤਿ ਤੀਸੁਪਿ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦਿਭੇਦਾ ਅਕੁਸਲਚੇਤਨਾਵ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸੁਤ੍ਤੇ ਚੇਤਨਾ ਧੁਰਂ, ਉਪਾਲਿਸੁਤ੍ਤੇ ਕਮ੍ਮਂ। **ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ, ਪਿਣ੍ਡਂ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਬ੍ਯਾਬਜ੍ਝਂ ਲੋਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਦੁਕ੍ਖਂ ਲੋਕਂ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। **ਸਬ੍ਯਾਬਜ੍ਝਾ ਫਸ੍ਸਾ ਫੁਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਦੁਕ੍ਖਾ ਵਿਪਾਕਫਸ੍ਸਾ ਫੁਸਨ੍ਤਿ। **ਏਕਨ੍ਤਦੁਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਰਨ੍ਤਰਦੁਕ੍ਖਂ। **ਭੂਤਾ**ਤਿ ਹੇਤ੍ਵਤ੍ਥੇ ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕਵਚਨਂ, ਭੂਤਕਮ੍ਮਤੋ ਭੂਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾਭੂਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਸਤ੍ਤਾ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਥਾਭੂਤੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕਮ੍ਮਸਭਾਗਵਸੇਨ ਤੇਸਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ। ਤੇਨੇਵਾਹ ''ਯਂ ਕਰੋਤਿ ਤੇਨ ਉਪਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ **ਤੇਨਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮੇਨ ਵਿਯ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਉਪਪਤ੍ਤਿ ਚ ਨਾਮ ਵਿਪਾਕੇਨ ਹੋਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਵਿਪਾਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਹੇਤੁ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਨ ਮੂਲਹੇਤੁਭੂਤੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ। **ਫਸ੍ਸਾ ਫੁਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇਨ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਤਂਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਫਸ੍ਸਾ ਫੁਸਨ੍ਤਿ। **ਕਮ੍ਮਦਾਯਾਦਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਦਾਯਜ੍ਜਾ ਕਮ੍ਮਮੇਵ ਨੇਸਂ ਦਾਯਜ੍ਜਂ ਸਨ੍ਤਕਨ੍ਤਿ ਵਦਾਮਿ।

ਅਬ੍ਯਾਬਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖਂ । ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਾਰੇ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਾ ਅਟ੍ਠ ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਚੇਤਨਾ **ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰੋ** ਨਾਮ। ਤਾਯੇਵ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਾ **ਵਚੀਸਙ੍ਖਾਰੋ** ਨਾਮ। ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਾ ਤਾਯੇਵ ਅਟ੍ਠ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਹੇਟ੍ਠਿਮਝਾਨਚੇਤਨਾ **ਅਬ੍ਯਾਬਜ੍ਝਮਨੋਸਙ੍ਖਾਰੋ** ਨਾਮ। ਝਾਨਚੇਤਨਾ ਤਾਵ ਹੋਤੁ, ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਕਿਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਯਾਬਜ੍ਝਮਨੋਸਙ੍ਖਾਰੋ ਨਾਮ ਜਾਤਾਤਿ। ਕਸਿਣਸਜ੍ਜਨਕਾਲੇ ਚ ਕਸਿਣਾਸੇਵਨਕਾਲੇ ਚ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਕਾਮਾਵਚਰਚੇਤਨਾ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਚੇਤਨਾਯ ਘਟਿਤਾ, ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਚੇਤਨਾ ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਚੇਤਨਾਯ ਘਟਿਤਾ। ਇਤਿ ਤੀਸੁਪਿ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਾਦਿਭੇਦਾ ਕੁਸਲਚੇਤਨਾਵ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਵਾਰੋ ਉਭਯਮਿਸ੍ਸਕਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਤਿਆਦੀਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਤਾਵ ਕਾਲੇਨ ਸੁਖਂ ਕਾਲੇਨ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪਾਕਟਮੇਵ, ਦੇਵੇਸੁ ਪਨ ਭੁਮ੍ਮਦੇਵਤਾਨਂ, ਵਿਨਿਪਾਤਿਕੇਸੁ ਵੇਮਾਨਿਕਪੇਤਾਨਂ ਕਾਲੇਨ ਸੁਖਂ ਕਾਲੇਨ ਦੁਕ੍ਖਂ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਹਤ੍ਥਿਆਦੀਸੁ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨੇਸੁਪਿ ਲਬ੍ਭਤਿਯੇਵ।

ਤਤ੍ਰਾਤਿ ਤੇਸੁ ਤੀਸੁ ਕਮ੍ਮੇਸੁ। **ਤਸ੍ਸ ਪਹਾਨਾਯ ਯਾ ਚੇਤਨਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਹਾਨਤ੍ਥਾਯ ਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾ। ਕਮ੍ਮਂ ਪਤ੍ਵਾਵ ਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾਯ ਅਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਡਰਤਰੋ ਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਇਦਂ ਪਨ ਕਮ੍ਮਚਤੁਕ੍ਕਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸ ਅਕੁਸਲਚੇਤਨਾ ਕਣ੍ਹਾ ਨਾਮ, ਤੇਭੂਮਕਕੁਸਲਚੇਤਨਾ ਸੁਕ੍ਕਾ ਨਾਮ, ਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾ ਅਕਣ੍ਹਾ ਅਸੁਕ੍ਕਾਤਿ ਆਗਤਾ।

੮੨. **''ਲਭੇਯ੍ਯਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ**''ਤਿ ਇਦਂ ਸੋ ''ਚਿਰਂ ਵਤ ਮੇ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਪਕ੍ਖੇ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾ ਕਿਲਮਿਤੋ, 'ਸੁਕ੍ਖਨਦੀਤੀਰੇ ਨ੍ਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੇਨ ਵਿਯ ਥੁਸੇ ਕੋਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਵਿਯ ਚ ਨ ਕੋਚਿ ਅਤ੍ਥੋ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤੋ, ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਯੋਗੇ ਯੋਜੇਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਹ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਯੋਨੇਨ ਖਨ੍ਧਕੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯਪਰਿਵਾਸੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੋ, ਯਂ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਪੁਬ੍ਬੋ ਸਾਮਣੇਰਭੂਮਿਯਂ ਠਿਤੋ – ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਪੁਬ੍ਬੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਆਕਙ੍ਖਾਮਿ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ, ਸ੍ਵਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਾਮੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਮਹਾਵ॰ ੮੬) ਨਯੇਨ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਸਤਿ, ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਯੋ ਖੋ, ਸੇਨਿਯ, ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਪੁਬ੍ਬੋ''ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਪਬ੍ਬਜ੍ਜ**ਨ੍ਤਿ ਵਚਨਸਿਲਿਟ੍ਠਤਾਵਸੇਨੇਵ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਪਰਿਵਸਿਤ੍ਵਾਯੇਵ ਹਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਲਭਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਨ ਨਾਤਿਕਾਲੇਨ ਗਾਮਪ੍ਪਵੇਸਨਾਦੀਨਿ ਅਟ੍ਠ ਵਤ੍ਤਾਨਿ ਪੂਰੇਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬਂ । **ਆਰਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਤਪੂਰਣੇਨ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ। ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਨੇਸ ਤਿਤ੍ਥਿਯਪਰਿਵਾਸੋ **ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯ ਵਿਨਯਟ੍ਠਕਥਾਯ** ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਖਨ੍ਧਕਵਣ੍ਣਨਾਯਂ

(ਮਹਾਵ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੮੬) ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਅਪਿਚ ਮੇਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਅਪਿਚ ਮੇ ਏਤ੍ਥ। **ਪੁਗ੍ਗਲਵੇਮਤ੍ਤਤਾ ਵਿਦਿਤਾ**ਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲਨਾਨਤ੍ਤੰ ਵਿਦਿਤੰ। ਅਯੰ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਰਿਵਾਸਾਰਹੋ, ਅਯੰ ਨ ਪਰਿਵਾਸਾਰਹੋਤਿ ਇਦੰ ਮਯ੍ਹੰ ਪਾਕਟਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਤਤੋ ਸੇਨਿਯੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਹੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੰ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੰ, ਯਤ੍ਥ ਏਵੰ ਘੰਸਿਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਯੁਤ੍ਤਮੇਵ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਅਯੁਤ੍ਤੰ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਤਤੋ ਸੁਟ੍ਠੁਤਰੰ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਸਞ੍ਜਾਤੁਸ੍ਸਾਹੋ **ਸਚੇ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸ ਤਿਬ੍ਬਚ੍ਛਨ੍ਦਤੰ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਨ ਸੇਨਿਯੋ ਪਰਿਵਾਸੰ ਅਰਹਤੀਤਿ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵੰ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸੇਨਿਯੰ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਨਯਿ। ਭਗਵਾ ਗਣੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ – ''ਅਲਤ੍ਥ ਖੋ ਅਚੇਲੋ ਸੇਨਿਯੋ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਅਲਤ੍ਥ ਉਪਸਮ੍ਪਦ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਚਿਰੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਚਿਰਮੇਵ। **ਵੂਪਕਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਕਿਲੇਸਕਾਮੇਹਿ ਕਾਯੇਨ ਚ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਚ ਵੂਪਕਟ੍ਠੋ। **ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇ ਸਤਿੰ ਅਵਿਜਹਨ੍ਤੋ। **ਆਤਾਪੀ**ਤਿ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਵੀਰਿਯਾਤਾਪੇਨ ਆਤਾਪੀ। **ਪਹਿਤਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਕਾਯੇ ਚ ਜੀਵਿਤੇ ਚ ਅਨਪੇਕ੍ਖਤਾਯ ਪੇਸਿਤਤ੍ਤੋ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਅਤ੍ਤਭਾਵੋ। **ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ। **ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਆਚਾਰਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ। **ਸਮ੍ਮਦੇਵਾ**ਤਿ ਹੇਤੁਨਾਵ ਕਾਰਣੇਨੇਵ। **ਤਦਨੁਤ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਨੁਤ੍ਤਰੰ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਪਰਿਯੋਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਪਰਿਯੋਸਾਨਭੂਤੰ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੰ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਿ। **ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ। **ਸਯੰ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾਯੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਅਪਰਪ੍ਪਚ੍ਚਯੰ ਞਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਾਸੀ**ਤਿ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਸਿ। ਏਵੰ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋਵ **ਖੀਣਾ ਜਾਤਿ…ਪੇ॰… ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਾਸਿ**।

ਏਵਮਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਭੂਮਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਨਿਕੂਟੇਨੇਵ ਦੇਸਨੰ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤੁੰ ''ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਾ ਸੇਨਿਯੋ ਅਰਹਤੰ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਅਞ੍ਞਤਰੋ**ਤਿ ਏਕੋ। **ਅਰਹਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਹਨ੍ਤਾਨੰ, ਭਗਵਤੋ ਸਾਵਕਾਨੰ ਅਰਹਨ੍ਤਾਨੰ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਯਮੇਵਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਕੁਕ੍ਕੁਰਵਤਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਅਭਯਰਾਜਕੁਮਾਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੮੩. **ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਯਸੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਅਭਯੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮੰ। **ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ**ਤਿ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਸ੍ਸ ਓਰਸਪੁਤ੍ਤੋ। **ਵਾਦੰ ਆਰੋਪੇਹੀ**ਤਿ ਦੋਸੰ ਆਰੋਪੇਹਿ। **ਨੇਰਯਿਕੋ**ਤਿ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕੋ। **ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠਿਤਿਕੋ। **ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਸਹਸ੍ਸੇਨਾਪਿ ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ। **ਉਗ੍ਗਿਲਿਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਅਨ੍ਤੇ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਉਗ੍ਗਿਲਿਤੁੰ ਬਹਿ ਨੀਹਰਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਤਿ। **ਓਗਿਲਿਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਾਯ ਦੋਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਹਾਰੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਓਗਿਲਿਤੁੰ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵੇਸੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਤਿ।

ਏਵੰ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ ਨਿਗਣ੍ਠੋ ਕਿਰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਮਯ੍ਹੰ ਸਾਵਕੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਹਨ੍ਦਾਹੰ ਏਕੰ ਪਞ੍ਹੰ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਮਿ, ਯੰ ਪੁਟ੍ਠੋ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਉਟ੍ਠਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਅਭਯਸ੍ਸ ਗੇਹਾ ਨੀਹਟਭਤ੍ਤੋ ਸਿਨਿਦ੍ਧਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਬਹੂ ਪਞ੍ਹੇ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ – ''ਏਤ੍ਥ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਇਮੰ ਨਾਮ ਦੋਸੰ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਇਮੰ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਪਹਾਯ ਚਾਤੁਮਾਸਮਤ੍ਤਕੇ ਇਮੰ ਪਞ੍ਹੰ ਅਦ੍ਦਸ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਇਮਸ੍ਸ ਪਞ੍ਹਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਾਯ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ ਵਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦੋਸੋ ਦਾਤੁੰ, ਓਵਟ੍ਟਿਕਸਾਰੋ ਅਯੰ, ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਇਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਵਾਦੰ ਆਰੋਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤਤੋ ''ਅਭਯੋ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ

ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਸੋ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਤਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਮੀ’’ਤਿ ਨਿਟ੍ਠਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਵ◌ਾਦਜ੍ਝਾਸਯਤਾਯ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ‘‘ਏਵ◌ਂ, ਭਨ੍ਤੇ,’’ਤਿ ਆਹ।

੮੪. **ਅਕਾਲੇ ਖੋ ਅਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਪਞ੍ਹੋ ਚਤੂਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤੋ, ਤਤ੍ਥ ਇਦਂ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਇਦਂ ਵ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਮਾਨੇ ਦਿਵਸਭਾਗੋ ਨਪ੍ਪਹੋਸ੍ਸਤੀਤਿ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤੋ ਏਵ◌ਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। **ਸੋ ਦਾਨੀ**ਤਿ ਸ੍ਵ◌ੇ ਦਾਨਿ। **ਅਤ੍ਤਚਤ੍ਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਬਹੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ? ਏਵ◌ਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ‘‘ਬਹੂਸੁ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ ਥੋਕਂ ਦਤ੍ਵ◌ਾ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਅਞ੍ਞਂ ਕਾਰਣਂ ਅਞ੍ਞਂ ਤਥਾਰੂਪਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਤਿ, ਏਵ◌ਂ ਸਨ੍ਤੇ ਕਲਹੋ ਵ◌ਾ ਕੋਲਾਹਲਮੇਵ ਵ◌ਾ ਭਵ◌ਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥਾਪਿ ਏਕਕਂਯੇਵ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਵਮ੍ਪਿ ਮੇ ਗਰਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ ‘ਯਾਵਮਚ੍ਛਰੀ ਵ◌ਾਯਂ ਅਭਯੋ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਤੇਨਪਿ ਸਹਸ੍ਸੇਨਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚਰਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾਪਿ ਏਕਕਂਯੇਵ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸੀ’’’ਤਿ। ‘‘ਏਵ◌ਂ ਪਨ ਦੋਸੋ ਨ ਭਵ◌ਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਅਪਰੇਹਿ ਤੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਤ੍ਤਚਤ੍ਤ੍ਥਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ।

੮੫. **ਨ ਖ੍ਵ◌ੇਤ੍ਥ, ਰਾਜਕੁਮਾਰ, ਏਕਂਸੇਨਾ**ਤਿ ਨ ਖੋ, ਰਾਜਕੁਮਾਰ, ਏਤ੍ਥ ਪਞ੍ਹੇ ਏਕਂਸੇਨ ਵ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ ਹੋਤਿ। ਏਵਰੂਪਞ੍ਹਿ ਵ◌ਾਚਂ ਤਥਾਗਤੋ ਭਾਸੇਯਜਾਪਿ ਨ ਭਾਸੇਯਜਾਪਿ। ਭਾਸਿਤਪਚ੍ਚਯੇਨ ਅਤ੍ਥਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਭਾਸੇਯਜ, ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਨ ਭਾਸੇਯਜਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਤਿ ਭਗਵ◌ਾ ਮਹਾਨਿਗਣ੍ਠੇਨ ਚਤੂਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤਂ ਪਞ੍ਹਂ ਅਸਨਿਪਾਤੇਨ ਪਬ੍ਬਤਕੂਟਂ ਵ◌ਿਯ ਏਕਵਚਨੇਨੇਵ ਸਂਚੁਣ੍ਣੇਸਿ। **ਅਨਸ੍ਸੁਂ ਨਿਗਣ੍ਠਾ**ਤਿ ਨਟ੍ਠਾ ਨਿਗਣ੍ਠਾ।

੮੬. **ਅਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਊਰੂਸੁ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਲੇਸਵ◌ਾਦਿਨੋ ਹਿ ਵ◌ਾਦਂ ਪਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤਾ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਫਲਂ ਵ◌ਾ ਪੁਪ੍ਫਂ ਵ◌ਾ ਪੋਤ੍ਥਕਂ ਵ◌ਾ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਯੇ ਸਤਿ ਪਰਂ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਨ੍ਤਿ, ਪਰਸ੍ਸ ਜਯੇ ਸਤਿ ਫਲਂ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਵ◌ਿਯ ਪੁਪ੍ਫਂ ਘਾਯਨ੍ਤਾ ਵ◌ਿਯ ਪੋਤ੍ਥਕਂ ਵ◌ਾਚੇਨ੍ਤਾ ਵ◌ਿਯ ਵ◌ਿਕ੍ਖੇਪਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਪਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਏਸ ਓਸਟਸਙ੍ਗਾਮੋ ਪਰਵ◌ਾਦਮਦ੍ਦਨੋ। ਸਚੇ ਮੇ ਜਯੋ ਭਵ◌ਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਭਵ◌ਿਸ੍ਸਤਿ, ਦਾਰਕਂ ਵ◌ਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵ◌ਾ ਰੋਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ। ਤਤੋ ਪਸ੍ਸਥ, ਭੋ, ਅਯਂ ਦਾਰਕੋ ਰੋਦਤਿ, ਉਟ੍ਠਹਥ ਤਾਵ, ਪਚ੍ਛਾਪਿ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਦਾਰਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਭਗਵ◌ਾ ਪਨ ਰਾਜਕੁਮਾਰਤੋ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨਪਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨਪਿ ਵ◌ਾਦੀਵਰਤਰੋ, ‘‘ਇਮਮੇਵਸ੍ਸ ਦਾਰਕਂ ਉਪਮਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਾਦਂ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵ◌ਾ ‘‘ਤਂ ਕਿਂ ਮਞ੍ਞਸਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰਾ’’ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਮੁਖੇ ਆਹਰੇਯਜਾ**ਤਿ ਮੁਖੇ ਠਪੇਯਜ। **ਆਹਰੇਯਜਸ੍ਸਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਪਨੇਯਜਂ ਅਸ੍ਸ ਅਹਂ। **ਆਦਿਕੇਨੇ**ਵ◌ਾਤਿ ਪਠਮਪਯੋਗੇਨੇਵ। **ਅਭੂਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਭੂਤਤ੍ਥਂ। **ਅਤਚ੍ਛ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਤਚ੍ਛਂ। **ਅਨਤ੍ਥਸਂਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਅਤ੍ਥਸਂਹਿਤਂ ਨ ਵਡ੍ਢਿਨਿਸ੍ਸਿਤਂ। **ਅਪ੍ਪਿਯਾ ਅਮਨਾਪਾ**ਤਿ ਨੇਵ ਪਿਯਾ ਨ ਮਨਾਪਾ। ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

ਤਤ੍ਥ ਅਪ੍ਪਿਯਪਕ੍ਖੇ **ਪਠਮਵ◌ਾਚਾ** ਅਚੋਰਂਯੇਵ ਚੋਰੋਤਿ, ਅਦਾਸਂਯੇਵ ਦਾਸੋਤਿ, ਅਦੁਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂਯੇਵ ਦੁਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋਤਿ ਪਵਤ੍ਤਾ। ਨ ਤਂ ਤਥਾਗਤੋ ਭਾਸਤਿ। **ਦੁਤਿਯਵ◌ਾਚਾ** ਚੋਰਂਯੇਵ ਚੋਰੋ ਅਯਨ੍ਤਿਆਦਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ। ਤਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਨ ਭਾਸਤਿ। **ਤਤਿਯਵ◌ਾਚਾ** ‘‘ਇਦਾਨਿ ਅਕਤਪੁਞ੍ਞਤਾਯ ਦੁਗ੍ਗਤੋ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੋ ਅਪ੍ਪੇਸਕ੍ਖੋ , ਇਧ ਠਤ੍ਵ◌ਾਪਿ ਪੁਨ ਪੁਞ੍ਞਂ ਨ ਕਰੋਸਿ, ਦੁਤਿਯਚਿਤ੍ਤਵ◌ਾਰੇ ਕਥਂ ਚਤੂਹਿ ਅਪਾਯੇਹਿ ਨ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਏਵ◌ਂ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੇਨ ਧਮ੍ਮਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਨੁਸਾਸਨੀਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੇਨ ਚ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਵ◌ਾਚਾ। **ਤਤ੍ਰ ਕਾਲਞ੍ਞੂ ਤਥਾਗਤੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਤਿਯਬਜਾਕਰਣੇ ਤਸ੍ਸਾ ਵ◌ਾਚਾਯ ਬਜਾਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਤਥਾਗਤੋ ਕਾਲਞ੍ਞੂ ਹੋਤਿ, ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਆਦਾਨਕਾਲਂ ਗਹਣਕਾਲਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵ◌ਾਵ ਬਜਾਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਪਿਯਪਕ੍ਖੇ ਪਠਮਵ◌ਾਚਾ ਅਟ੍ਠਾਨਿਯਕਥਾ ਨਾਮ। ਸਾ ਏਵ◌ਂ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਾ – ਏਵ◌ਂ ਕਿਰ ਗਾਮਵ◌ਾਸਿਮਹਲ੍ਲਕਂ ਨਗਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਪਾਨਾਗਾਰੇ ਪਿਵਨ੍ਤਂ ਵਞ੍ਚੇਤੁਕਾਮਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਧੁਤ੍ਤਾ ਪੀਤਟ੍ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵ◌ਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੁਰਂ ਪਿਵਨ੍ਤਾ ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਨਿਵ◌ਾਸਨਪਾਵ◌ੁਰਣਮ੍ਪਿ ਹਤ੍ਥੇ ਭਣ੍ਡਕਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵ◌ਾ ਕਤਿਕਂ ਅਕਂਸੁ – ‘‘ਏਕੇਕਂ ਅਤ੍ਤਪਚ੍ਚਕ੍ਖਕਥਂ ਕਥੇਮ,

ਯੋ ‘ਅਭੂਤ’ਨ੍ਤਿ ਕਥੇਸਿ, ਕਥਿਤਂ ਵਾ ਨ ਸਦ੍ਦਹਤਿ, ਤਂ ਦਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਮਹਲ੍ਲਕਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ‘‘ਤੁਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਤਾਤ ਰੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ। ਏਵਂ ਹੋਤੁ ਤਾਤਾਤਿ।

ਏਕੋ ਧੁਤ੍ਤੋ ਆਹ – ਮਯ੍ਹਂ, ਭੋ ਮਾਤੁ, ਮਯਿ ਕੁਚ੍ਛਿਗਤੇ ਕਪਿਟ੍ਠਫਲਦੋਹਲੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਅਞ੍ਞਂ ਕਪਿਟ੍ਠਹਾਰਕਂ ਅਲਭ੍ਭਮਾਨਾ ਮਂਯੇਵ ਪੇਸੇਸਿ। ਅਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਾਦੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮੁਗ੍ਗਰਂ ਵਿਯ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਖਿਪਿਂ; ਅਥ ਸਾਖਤੋ ਸਾਖਂ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਫਲਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਤਰਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਫਲਾਨਿ ਮਾਤੁਯਾ ਅਦਾਸਿਂ; ਤਾਨਿ ਪਨ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਚਾਟਿਪ੍ਪਮਾਣਾਨਿ। ਤਤੋ ਮੇ ਮਾਤਰਾ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਯ ਸਮਸਟ੍ਠਿਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਤਾਨਿ। ਮਯਾ ਏਕੁਚ੍ਛਙ੍ਗੇਨ ਆਨੀਤਫਲੇਸੁ ਸੇਸਕਾਨਿ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕੇ ਗਾਮੇ ਖੁਦ੍ਦਕਮਹਲ੍ਲਕਾਨਂ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰਂ ਸੋਲ਼ਸਹਤ੍ਥਂ, ਸੇਸਪਰਿਕ੍ਖਾਰਭਣ੍ਡਕਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਕਪਿਟ੍ਠਫਲੇਹੇਵ ਯਾਵ ਛਦਨਂ ਪੂਰਿਤਂ। ਤਤੋ ਅਤਿਰੇਕਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਸਿਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੋ ਪਬ੍ਬਤੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਕਿਂ ਈਦਿਸਂ, ਭੋ ਸਕ੍ਕਾ, ਸਦ੍ਦਹਿਤੁਨ੍ਤਿ?

ਗਾਮਿਕਮਹਲ੍ਲਕੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਕਥਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਆਹ – ‘‘ਏਵਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਤਾਤਾ, ਮਹਨ੍ਤਂ ਰਟ੍ਠਂ, ਰਟ੍ਠਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਸਕ੍ਕਾ ਸਦ੍ਦਹਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਤੇਨ, ਏਵਂ ਸੇਸੇਹਿਪਿ ਤਥਾਰੂਪਾਸੁ ਨਿਕ੍ਕਾਰਣਕਥਾਸੁ ਕਥਿਤਾਸੁ ਆਹ – ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਤਾਤਾ ਸੁਣਾਥ, ਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂਯੇਵ ਕੁਲਾਨਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਕੁਲਂ ਮਹਾਕੁਲਂ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਅਵਸੇਸਖੇਤ੍ਤੇਹਿ ਕਪ੍ਪਾਸਖੇਤ੍ਤਂ ਮਹਨ੍ਤਤਰਂ । ਤਸ੍ਸ ਅਨੇਕਕਰੀਸਸਤਸ੍ਸ ਕਪ੍ਪਾਸਖੇਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਏਕੋ ਕਪ੍ਪਾਸਰੁਕ੍ਖੋ ਮਹਾ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਸਾਖਾ, ਤਾਸੁ ਅਵਸੇਸਸਾਖਾ ਫਲਂ ਨ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ, ਪਾਚੀਨਸਾਖਾਯ ਏਕਮੇਵ ਮਹਾਚਾਟਿਮਤ੍ਤਂ ਫਲਂ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਛ ਅਂਸਿਯੋ, ਛਸੁ ਅਂਸੀਸੁ ਛ ਕਪ੍ਪਾਸਪਿਣ੍ਡਿਯੋ ਪੁਪ੍ਫਿਤਾ। ਅਹਂ ਮਸ੍ਸੁਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਤਵਿਲਿਤ੍ਤੋ ਖੇਤ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾ ਕਪ੍ਪਾਸਪਿਣ੍ਡਿਯੋ ਪੁਪ੍ਫਿਤਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਂ। ਤਾ ਕਪ੍ਪਾਸਪਿਣ੍ਡਿਯੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਛ ਦਾਸਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਮਂ ਏਕਕਂ ਓਹਾਯ ਪਲਾਤਾ। ਏਤ੍ਤਕੇ ਅਦ੍ਧਾਨੇ ਤੇ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਜ੍ਜ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਤੇ ਛ ਜਨਾ। ਤ੍ਵਂ ਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮ, ਤ੍ਵਂ ਪੁਣ੍ਣੋ ਨਾਮ, ਤ੍ਵਂ ਵਡ੍ਢਮਾਨੋ ਨਾਮ, ਤ੍ਵਂ ਚਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ ਮਙ੍ਗਲੋ ਨਾਮ, ਤ੍ਵਂ ਪੋਟ੍ਠਿਯੋ ਨਾਮਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕੇਯੇਵ ਚੂਲ਼ਾਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇ ‘‘ਨ ਮਯਂ ਦਾਸਾ’’ਤਿਪਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਅਥ ਨੇ ਕਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਲਕ੍ਖਣਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਦਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ। ਏਵਰੂਪਿਂ ਕਥਂ ਤਥਾਗਤੋ ਨ ਭਾਸਤਿ।

ਦੁਤਿਯਵਾਚਾ ਆਮਿਸਹੇਤੁਚਾਟੁਕਮ੍ਯਤਾਦਿਵਸੇਨ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾ ਪਰੇਸਂ ਥੋਮਨਵਾਚਾ ਚੇਵ, ਚੋਰਕਥਂ ਰਾਜਕਥਨ੍ਤਿ ਆਦਿਨਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾ ਚ। ਤਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਨ ਭਾਸਤਿ। **ਤਤਿਯਵਾਚਾ** ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਕਥਾ, ਯਂ ਵਸ੍ਸਸਤਮ੍ਪਿ ਸੁਣਨ੍ਤਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਨੇਵ ਤਿਤ੍ਤਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਨੇਵ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਅਪ੍ਪਿਯਵਾਚਂ ਭਾਸਤਿ ਨ ਪਿਯਵਾਚਂ। ਤਤਿਯਂ ਤਤਿਯਮੇਵ ਪਨ ਭਾਸਿਤਬ੍ਬਕਾਲਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਾਸਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਤਤਿਯਂ ਅਪ੍ਪਿਯਵਾਚਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਹੇਟ੍ਠਾ ਦਹਰਕੁਮਾਰਉਪਮਾ ਆਗਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

੮੭. **ਉਦਾਹੁ ਠਾਨਸੋਵੇਤਨ੍ਤਿ** ਉਦਾਹੁ ਠਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਞਾਣੇਨ ਤਙ੍ਖਣਂਯੇਵ ਤਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਸਞ੍ਞਾਤੋ**ਤਿ ਞਾਤੋ ਪਞ੍ਞਾਤੋ ਪਾਕਟੋ। **ਧਮ੍ਮਧਾਤੂ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਸਭਾਵੋ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ । ਤਂ ਭਗਵਤਾ ਸੁਪ੍ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਂ, ਹਤ੍ਥਗਤਂ ਭਗਵਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਯਂ ਯਂ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਠਾਨਸੋਵ ਪਟਿਭਾਤੀਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਅਯਂ ਪਨ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਵਸੇਨ ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਅਭਯਰਾਜਕੁਮਾਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਬਹੁਵੇਦਨੀਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੮੮. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਬਹੁਵੇਦਨੀਯਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਪਞ੍ਚਕਙ੍ਗੋ ਥਪਤੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਕਙ੍ਗੋਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ। ਵਾਸਿਫਰਸੁਨਿਖਾਦਨਦਣ੍ਡਮੁਗ੍ਗਰਕਾਲਸੁਤ੍ਤਨਾਲ਼ਿਸਙ੍ਖਾਤੇਹਿ ਵਾ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ ਸੋ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗੋਤਿ ਪਞ੍ਞਾਤੋ। **ਥਪਤੀ**ਤਿ ਵਡ੍ਢਕੀਜੇਟ੍ਠਕੋ। **ਉਦਾਯੀ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਉਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰੋ।

੮੯. **ਪਰਿਯਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰਣਂ। **ਦ੍ਵੇਪਾਨਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਦ੍ਵੇਪਿ, ਆਨਨ੍ਦ। **ਪਰਿਯਾਯੇਨਾ**ਤਿ ਕਾਰਣੇਨ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਵਸੇਨ **ਦ੍ਵੇ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸੁਖਾਦਿਵਸੇਨ **ਤਿਸ੍ਸੋ,** ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਵਸੇਨ ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਦਿਕਾ **ਪਞ੍ਚ,** ਦ੍ਵਾਰਵਸੇਨ ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾਦਿਕਾ **ਛ,** ਉਪਵਿਚਾਰਵਸੇਨ ''ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨਿਯਂ ਰੂਪਂ ਉਪਵਿਚਰਤੀ''ਤਿਆਦਿਕਾ **ਅਟ੍ਠਾਰਸ,** ਛ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਾਨਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ, ਛ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸਿਤਾਨਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ, ਛ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਾਨਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ, ਛ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸਿਤਾਨਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ, ਛ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਛ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸਿਤਾਤਿ ਏਵਂ **ਛਤ੍ਤਿਂਸ,** ਤਾ ਅਤੀਤੇ ਛਤ੍ਤਿਂਸ, ਅਨਾਗਤੇ ਛਤ੍ਤਿਂਸ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਛਤ੍ਤਿਂਸਾਤਿ ਏਵਂ **ਅਟ੍ਠਵੇਦਨਾਸਤਂ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

੯੦. **ਪਞ੍ਚ ਖੋ ਇਮੇ, ਆਨਨ੍ਦ, ਕਾਮਗੁਣਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਪਾਟਿਏਕ੍ਕੋ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿ। ਨ ਕੇਵਲਮ੍ਪਿ ਦ੍ਵੇ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੇਦਨਾ ਭਗਵਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ, ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਏਕਾਪਿ ਵੇਦਨਾ ਕਥਿਤਾ। ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਕਙ੍ਗਸ੍ਸ ਥਪਤਿਨੋ ਵਾਦਂ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤੁਂ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ।

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਤਰਨ੍ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਤਰਂ। **ਪਣੀਤਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਪ੍ਪਕਤਰਂ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ, ਸਾਪਿ ਸਨ੍ਤਟ੍ਠੇਨ ਪਣੀਤਟ੍ਠੇਨ ਚ ਸੁਖਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਛ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਾਨਿ ਸੁਖਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਨਿਰੋਧੋ ਅਵੇਦਯਿਤਸੁਖਵਸੇਨ ਸੁਖਂ ਨਾਮ ਜਾਤੋ। ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਵਸੇਨ ਹਿ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵੇਦਯਿਤਸੁਖਂ ਨਾਮ। ਨਿਰੋਧੋ ਅਵੇਦਯਿਤਸੁਖਂ ਨਾਮ। ਇਤਿ ਵੇਦਯਿਤਸੁਖਂ ਵਾ ਹੋਤੁ ਅਵੇਦਯਿਤਸੁਖਂ ਵਾ, ਤਂ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਸੁਖਟ੍ਠੇਨ ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਮੇਵ ਜਾਤਂ।

੯੧. **ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਯਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ। **ਸੁਖਂ ਉਪਲਬ੍ਭਤੀ**ਤਿ ਵੇਦਯਿਤਸੁਖਂ ਵਾ ਅਵੇਦਯਿਤਸੁਖਂ ਵਾ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ। **ਤਂ ਤਂ ਤਥਾਗਤੋ ਸੁਖਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤੀ**ਤਿ ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਤਥਾਗਤੋ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖਭਾਵਂ ਸੁਖਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪਞ੍ਞਪੇਤੀਤਿ। ਇਧ ਭਗਵਾ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸੀਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਵਸੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਨਿਕੂਟੇਨੇਵ ਦੇਸਨਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸੀਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਬਹੁਵੇਦਨੀਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਅਪਣ੍ਣਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੯੨. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਪਣ੍ਣਕਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਚਾਰਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਤੁਰਿਤਚਾਰਿਕਂ।

੯੩. **ਅਤ੍ਥਿ ਪਨ ਵੋ ਗਹਪਤਯੋ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਆਹ? ਸੋ ਕਿਰ ਗਾਮੋ ਅਟਵਿਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਵਿਟ੍ਠੋ। ਨਾਨਾਵਿਧਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਦਿਵਸਂ ਮਗ੍ਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਤਂ ਗਾਮਂ ਵਾਸਤ੍ਥਾਯ ਉਪੇਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਞ੍ਚਪੀਠਾਨਿ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਪਾਨਕਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ ''ਅਤ੍ਥਿ ਪਨ ਵੋ ਗਹਪਤਯੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਸ੍ਸਨਂ ਗਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ? ਨਤ੍ਥਿ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ''ਗਹਪਤਯੋ ਵਿਨਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਲੋਕੋ ਨ ਨਿਯ੍ਯਾਤਿ, ਏਕਂ ਦਸ੍ਸਨਂ ਰੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, 'ਸਸ੍ਸਤੋ ਲੋਕੋ'ਤਿ ਦਸ੍ਸਨਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ। ਅਪਰਦਿਵਸੇ

ਅਞ੍ਞੇ ਆਗਤਾ। ਤੇਪਿ ਤਥੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ। ਤੇ ਤੇਸੰ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪੁਰਿਮੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ 'ਸਸ੍ਸਤੋ ਲੋਕੋ'ਤਿ ਅਮ੍ਹੇ ਇਦੰ ਦਸ੍ਸਨੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਤਾ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਤੇ ਬਾਲਾ ਕਿੰ ਜਾਨਨ੍ਤਿ? 'ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਅਯੰ ਲੋਕੋ'ਤਿ ਉਚ੍ਛੇਦਦਸ੍ਸਨੰ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਏਵੰ ਤੇਪਿ ਉਚ੍ਛੇਦਦਸ੍ਸਨੰ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ। ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਅਞ੍ਞੇ ਏਕਚ੍ਚਸਸ੍ਸਤੰ, ਅਞ੍ਞੇ ਅਨ੍ਤਾਨਨ੍ਤੰ , ਅਞ੍ਞੇ ਅਮਰਾਵਿਕ੍ਖੇਪਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਸੁੰ। ਤੇ ਪਨ ਏਕਦਿਟ੍ਠਿਯਮ੍ਪਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿੰਸੁ। ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਾ ਭਗਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਤੇਸੰ ਹਿਤਤ੍ਥਾਯ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ''ਅਤ੍ਥਿ ਪਨ ਵੋ ਗਹਪਤਯੋ''ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਆਕਾਰਵਤੀ**ਤਿ ਕਾਰਣਵਤੀ ਸਹੇਤੁਕਾ। **ਅਪਣ੍ਣਕੋ**ਤਿ ਅਵਿਰਦ੍ਧੋ ਅਦ੍ਵੇਜ੍ਝਗਾਮੀ ਏਕੰਸਗਾਹਿਕੋ।

੯੪. **ਨਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਦਸਵਤ੍ਥੁਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਸਾਲੇਯ੍ਯਕਸੁਤ੍ਤੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾ। ਤਥਾ ਤਬ੍ਬਿਪਚ੍ਚਨੀਕਭੂਤਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ।

੯੫. **ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਆਨਿਸੰਸ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਨੇਸੰ ਅਕੁਸਲਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਭਾਵੇ ਆਨਿਸੰਸੋ, ਯੋ ਚ ਵੋਦਾਨਪਕ੍ਖੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਪਕ੍ਖੋ, ਤੰ ਨ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਭੂਤਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾਪਨਾ । **ਅਤ੍ਤਾਨੁਕ੍ਕੰਸੇਤੀ**ਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮੰ ਕੋ ਅਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਸ੍ਸਨੰ ਪਰੇ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਉਕ੍ਖਿਪਤਿ। **ਪਰੰ ਵਮ੍ਭੇਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਤਕੇਸੁ ਜਨੇਸੁ ਏਕੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਸ੍ਸਨੰ ਪਰੇ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਏਵੰ ਪਰੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਖਿਪਤਿ। **ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਖੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਿਚ੍ਛਾਦਸ੍ਸਨੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸੁਸੀਲ੍ਯੰ ਪਹੀਨੰ ਹੋਤਿ, ਦੁਸ੍ਸੀਲਭਾਵੋ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੋ। **ਏਵਮਸ੍ਸਿਮੇ**ਤਿ ਏਵੰ ਅਸ੍ਸ ਇਮੇ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਆਦਯੋ ਸਤ੍ਤ। ਅਪਰਾਪਰੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਪਨ ਤੇਯੇਵ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਪਚ੍ਚਯਾ ਅਨੇਕੇ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਨਾਮ।

ਤਤ੍ਰਾਤਿ ਤਾਸੁ ਤੇਸੰ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨੰ ਲਦ੍ਧੀਸੁ। **ਕਲਿਗ੍ਗਹੋ**ਤਿ ਪਰਾਜਯਗ੍ਗਾਹੋ। **ਦੁਸ੍ਸਮਤ੍ਤੋ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੋ ਦੁਪ੍ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ। **ਏਕੰਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤੀ**ਤਿ ਏਕਨ੍ਤੰ ਏਕਕੋਟ੍ਠਾਸੰ ਸਕਵਾਦਮੇਵ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ''ਸਚੇ ਖੋ ਨਤ੍ਥਿ ਪਰੋ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਯੇਵ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਾਵਹੋ ਹੋਤਿ। **ਰਿਞ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਵਜ੍ਜੇਤਿ।

੯੬. **ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਭੂਤਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾਪਨਾ।

ਕਟਗ੍ਗਹੋਤਿ ਜਯਗ੍ਗਾਹੋ। **ਸੁਸਮਤ੍ਤੋ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਸੁਗ੍ਗਹਿਤੋ ਸੁਪਰਾਮਟ੍ਠੋ। **ਉਭਯੰਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤੀ**ਤਿ ਉਭਯਨ੍ਤੰ ਉਭਯਕੋਟ੍ਠਾਸੰ ਸਕਵਾਦੰ ਪਰਵਾਦਞ੍ਚ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ''ਸਚੇ ਖੋ ਅਤ੍ਥਿ ਪਰੋ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ''ਸਚੇ ਖੋ ਨਤ੍ਥਿ ਪਰੋ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਾਵਹੋ ਹੋਤਿ। ਪਰਤੋਪਿ ਏਕੰਸਉਭਯੰਸੇਸੁ ਇਮਿਨਾਵ ਨਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

੯੭. **ਕਰੋਤੋ**ਤਿ ਸਹਤ੍ਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਕਾਰਯਤੋ**ਤਿ ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ ਕਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਛਿਨ੍ਦਤੋ**ਤਿ ਪਰੇਸੰ ਹਤ੍ਥਾਦੀਨਿ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਪਚਤੋ**ਤਿ ਦਣ੍ਡੇਨ ਪੀਲੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਤਜ੍ਜੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ। **ਸੋਚਯਤੋ**ਤਿ ਪਰਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਹਰਣਾਦੀਹਿ ਸੋਕੰ ਸਯੰ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਪਰੇਹਿ ਕਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ। **ਕਿਲਮਤੋ**ਤਿ ਆਹਾਰੂਪਚ੍ਛੇਦ-ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਪ੍ਪਵੇਸਨਾਦੀਹਿ ਸਯੰ ਕਿਲਮਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਰੇਹਿ ਕਿਲਮਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ। **ਫਨ੍ਦਤੋ ਫਨ੍ਦਾਪਯਤੋ**ਤਿ ਪਰੰ ਫਨ੍ਦਨ੍ਤੰ ਫਨ੍ਦਨਕਾਲੇ ਸਯਮ੍ਪਿ ਫਨ੍ਦਤੋ ਪਰਮ੍ਪਿ ਫਨ੍ਦਾਪਯਤੋ। **ਪਾਣਮਤਿਪਾਤਯਤੋ**ਤਿ ਪਾਣੰ ਹਨਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਹਨਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ। ਏਵੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਕਰਣਕਾਰਾਪਨਵਸੇਨੇਵ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਸਨ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਘਰਸਨ੍ਧਿੰ। **ਨਿਲ੍ਲੋਪ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਵਿਲੋਪੰ। **ਏਕਾਗਾਰਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਮੇਵ ਘਰੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਲੁਮ੍ਪਨੰ। **ਪਰਿਪਨ੍ਥੇ ਤਿਟ੍ਠਤੋ**ਤਿ ਆਗਤਾਗਤਾਨੰ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਤ੍ਥੰ ਮਗ੍ਗੇ ਤਿਟ੍ਠਤੋ। **ਕਰੋਤੋ ਨ ਕਰੀਯਤਿ ਪਾਪ**ਨ੍ਤਿ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਪਾਪੰ ਕਰੋਮੀਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਕਰੋਤੋਪਿ ਪਾਪੰ ਨ ਕਰੀਯਤਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਪਾਪੰ। ਸਤ੍ਤਾ ਪਨ ਕਰੋਮਾਤਿ ਏਵੰਸਞ੍ਞਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਖੁਰਪਰਿਯਨ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਖੁਰਨੇਮਿਨਾ, ਖੁਰਧਾਰਸਦਿਸਪਰਿਯਨ੍ਤੇਨ ਵਾ। **ਏਕੰ ਮੰਸਖਲ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੰ ਮੰਸਰਾਸਿੰ। **ਪੁਞ੍ਜ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨੰ। **ਤਤੋਨਿਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ

ਏਕਮੰਸਖਲਕਰਣਨਿਦਾਨੰ। ਦਕ੍ਖਿਣਤੀਰੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਕਕ੍ਖਲ਼ਾ ਦਾਰੁਣਾ, ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ **ਹਨਨ੍ਤੋ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਉਤ੍ਤਰਤੀਰੇ ਸਦ੍ਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਸਨ੍ਨਾ ਬੁਦ੍ਧਮਾਮਕਾ ਧਮ੍ਮਮਾਮਕਾ ਸਙ੍ਘਮਾਮਕਾ, ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ **ਦਦਨ੍ਤੋ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਤਤ੍ਥ **ਯਜਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਮਹਾਯਾਗੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ। **ਦਮੇਨਾ**ਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਦਮੇਨ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮੇਨ। **ਸੰਯਮੇਨਾ**ਤਿ ਸੀਲਸੰਯਮੇਨ। **ਸਚ੍ਚਵਜ੍ਜੇਨਾ**ਤਿ ਸਚ੍ਚਵਚਨੇਨ। **ਆਗਮੋ**ਤਿ ਆਗਮਨੰ, ਪਵਤ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਪਾਪਪੁਞ੍ਞਾਨੰ ਕਿਰਿਯਮੇਵ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖੋਪਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਵਾਰੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵ।

੧੦੦. ਨਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ ਨਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੇਤੁਵੇਵਚਨੰ। ਉਭਯੇਨਾਪਿ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਕਮੇਵ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦਿਸੰਕਿਲੇਸਪਚ੍ਚਯੰ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਾਦਿਵਿਸੁਦ੍ਧਿਪਚ੍ਚਯੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। **ਨਤ੍ਥਿ ਬਲੰ, ਨਤ੍ਥਿ ਵੀਰਿਯੰ, ਨਤ੍ਥਿ ਪੁਰਿਸਥਾਮੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਪੁਰਿਸਪਰਕ੍ਕਮੋ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਸੰਕਿਲੇਸਿਤੁੰ ਵਾ ਵਿਸੁਜ੍ਝਿਤੁੰ ਵਾ ਬਲੰ ਵਾ ਵੀਰਿਯੰ ਵਾ ਪੁਰਿਸੇਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ ਨਾਮ ਪੁਰਿਸਥਾਮੋ ਵਾ ਪੁਰਿਸਪਰਕ੍ਕਮੋ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ।

ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਾਤਿ ਓਟ੍ਠਗੋਣਗਦ੍ਰਭਾਦਯੋ ਅਨਵਸੇਸੇ ਨਿਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ। **ਸਬ੍ਬੇ ਪਾਣਾ**ਤਿ ਏਕਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਪਾਣੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਪਾਣੋਤਿ ਆਦਿਵਸੇਨ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਸਬ੍ਬੇ ਭੂਤਾ**ਤਿ ਅਣ੍ਡਕੋਸਵਤ੍ਥਿਕੋਸੇਸੁ ਭੂਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਸਬ੍ਬੇ ਜੀਵਾ**ਤਿ ਸਾਲਿਯਵਗੋਧੁਮਾਦਯੋ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਹੇਤੇ ਵਿਰੁਹਨਭਾਵੇਨ ਜੀਵਸਞ੍ਞਿਨੋ। **ਅਵਸਾ ਅਬਲਾ ਅਵੀਰਿਯਾ**ਤਿ ਤੇਸੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੋ ਵਾ ਬਲੰ ਵਾ ਵੀਰਿਯੰ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ। **ਨਿਯਤਿਸਙ੍ਗਤਿਭਾਵਪਰਿਣਤਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਨਿਯਤੀ**ਤਿ ਨਿਯਤਤਾ। **ਸਙ੍ਗਤੀ**ਤਿ ਛਨ੍ਨੰ ਅਭਿਜਾਤੀਨੰ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਗਮਨੰ। **ਭਾਵੋ**ਤਿ ਸਭਾਵੋਯੇਵ। ਏਵੰ ਨਿਯਤਿਯਾ ਚ ਸਙ੍ਗਤਿਯਾ ਚ ਭਾਵੇਨ ਚ ਪਰਿਣਤਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਤੰ ਪਤ੍ਤਾ। ਯੇਨ ਹਿ ਯਥਾ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਸੋ ਤਥੇਵ ਭਵਤਿ। ਯੇਨ ਨੋ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਸੋ ਨ ਭਵਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ। **ਛਸ੍ਵੇਵਾਭਿਜਾਤੀਸੂ**ਤਿ ਛਸੁ ਏਵ ਅਭਿਜਾਤੀਸੁ ਠਤ੍ਵਾ ਸੁਖਞ੍ਚ ਦੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਪਟਿਸੰਵੇਦੇਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਾ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਭੂਮਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਛ ਅਭਿਜਾਤਿਯੋ ਨਾਮ ਕਣ੍ਹਾਭਿਜਾਤਿ ਨੀਲਾਭਿਜਾਤਿ ਲੋਹਿਤਾਭਿਜਾਤਿ ਹਲਿਦ੍ਦਾਭਿਜਾਤਿ ਸੁਕ੍ਕਾਭਿਜਾਤਿ ਪਰਮਸੁਕ੍ਕਾਭਿਜਾਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਾਕੁਣਿਕੋ ਸੂਕਰਿਕੋ ਲੁਦ੍ਦੋ ਮਚ੍ਛਘਾਤਕੋ ਚੋਰੋ ਚੋਰਘਾਤਕੋ, ਯੇ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞੇਪਿ ਕੇਚਿ ਕੁਰੂਰਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ, ਅਯੰ ਕਣ੍ਹਾਭਿਜਾਤਿ ਨਾਮ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਨੀਲਾਭਿਜਾਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਕਿਰ ਚਤੂਸੁ ਪਚ੍ਚਯੇਸੁ ਕਣ੍ਟਕੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿ। ''ਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਕਣ੍ਟਕਵੁਤ੍ਤਿਨੋ''ਤਿ ਅਯਞ੍ਹਿ ਨੇਸੰ ਪਾਲ਼ਿਯੇਵ। ਅਥ ਵਾ ਕਣ੍ਟਕਵੁਤ੍ਤਿਕਾ ਏਵੰ ਨਾਮ ਏਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ''ਸਮਣਕਣ੍ਟਕਵੁਤ੍ਤਿਕਾ''ਤਿਪਿ ਹਿ ਨੇਸੰ ਪਾਲ਼ਿ। ਲੋਹਿਤਾਭਿਜਾਤਿ ਨਾਮ ਨਿਗਣ੍ਠਾ ਏਕਸਾਟਕਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਇਮੇ ਕਿਰ ਪੁਰਿਮੇਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਪਣ੍ਡਰਤਰਾ। ਗਿਹੀ ਅਚੇਲਕਸਾਵਕਾ ਹਲਿਦ੍ਦਾਭਿਜਾਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਚਯਦਾਯਕੇ ਨਿਗਣ੍ਠੇਹਿਪਿ ਜੇਟ੍ਠਕਤਰੇ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਨਨ੍ਦੋ, ਵਚ੍ਛੋ, ਸਙ੍ਕਿਚ੍ਚੋ, ਅਯੰ ਸੁਕ੍ਕਾਭਿਜਾਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਕਿਰ ਪੁਰਿਮੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਪਣ੍ਡਰਤਰਾ। ਆਜੀਵਕੇ ਪਨ ਪਰਮਸੁਕ੍ਕਾਭਿਜਾਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਕਿਰ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਪਣ੍ਡਰਤਰਾ।

ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਾ ਪਠਮੰ ਸਾਕੁਣਿਕਾਦਯੋਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਵਿਸੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਸਕਜਸਮਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਵਿਸੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਗਣ੍ਠਾ, ਤਤੋ ਆਜੀਵਕਸਾਵਕਾ, ਤਤੋ ਨਨ੍ਦਾਦਯੋ, ਤਤੋ ਆਜੀਵਕਾਤਿ ਅਯਮੇਤੇਸੰ ਲਦ੍ਧਿ। ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖੋ ਵੁਤ੍ਤਪਚ੍ਚਨੀਕੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਸਮਿਧਾਪਿ ਪੁਰਿਮਵਾਰੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵ।

ਇਮਾਸੁ ਪਨ ਤੀਸੁ ਦਿਟ੍ਠੀਸੁ ਨਤ੍ਥਿਕਦਿਟ੍ਠਿ ਵਿਪਾਕੰ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਅਕਿਰਿਯਦਿਟ੍ਠਿ ਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਅਹੇਤੁਕਦਿਟ੍ਠਿ ਉਭਯਮ੍ਪਿ ਪਟਿਬਾਹਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਬਾਹਨ੍ਤੇਨਾਪਿ ਵਿਪਾਕੋ ਪਟਿਬਾਹਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਵਿਪਾਕੰ ਪਟਿਬਾਹਨ੍ਤੇਨਾਪਿ ਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਬਾਹਿਤੰ। ਇਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਅਤ੍ਥਤੋ ਉਭਯਪਟਿਬਾਹਕਾ ਨਤ੍ਥਿਕਵਾਦਾ ਚੇਵ ਅਹੇਤੁਕਵਾਦਾ ਅਕਿਰਿਯਵਾਦਾ ਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਤੇਸੰ ਲਦ੍ਧਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨੇ ਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਵੀਮੰਸਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੰ – ''ਨਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨੰ ਨਤ੍ਥਿ ਯਿਟ੍ਠੰ, ਕਰੋਤੋ ਨ

ਕਰਿਯਤਿ ਪਾਪਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ ਨਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚਯੋ’’ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਮਿਚ੍ਛਾਸਤਿ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ , ਚਿਤ੍ਤਂ ਏਕਗ੍ਗਂ ਹੋਤਿ, ਜਵ਼ਨਾਨਿ ਜਵ਼ਨ੍ਤਿ, ਪਠਮਜਵ਼ਨੇ ਸਤੇਕਿਚ੍ਛਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਦੁਤਿਯਾਦੀਸੁ। ਸਤ੍ਤਮੇ ਬੁਦ੍ਧਾਨਮ੍ਪਿ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛਾ ਅਨਿਵ਼ਤ੍ਤਿਨੋ ਅਰਿਟ੍ਠਕਣ੍ਟਕਸਦਿਸਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕੋਚਿ ਏਕਂ ਦਸ੍ਸਨਂ ਓਕ੍ਕਮਤਿ, ਕੋਚਿ ਦ੍ਵ਼ੇ, ਕੋਚਿ ਤੀਣਿਪਿ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੇਪਿ ਦ੍ਵ਼ੀਸੁ ਤੀਸੁ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਨਿਯਤਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੋਵ਼ ਹੋਤਿ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਗ੍ਗਮਗ੍ਗਾਵ਼ਰਣਞ੍ਚੇਵ਼ ਮੋਕ੍ਖਮਗ੍ਗਾਵ਼ਰਣਞ੍ਚ, ਅਭਬ੍ਬੋ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵ਼ਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ਸਗ੍ਗਮ੍ਪਿ ਗਨ੍ਤੁਂ, ਪਗੇਵ਼ ਮੋਕ੍ਖਂ। ਵ਼ਟ੍ਟਖਾਣੁ ਨਾਮੇਸ ਸਤ੍ਤੋ ਪਥਵ਼ੀਗੋਪਕੋ। ਕਿਂ ਪਨੇਸ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ਼ ਅਤ੍ਤਭਾਵ਼ੇ ਨਿਯਤੋ ਹੋਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਮ੍ਪੀਤਿ? ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਞੇਵ਼ ਨਿਯਤੋ, ਆਸੇਵ਼ਨਵ਼ਸੇਨ ਪਨ ਭਵ਼ਨ੍ਤਰੇਪਿ ਤਂ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਰੋਚੇਤਿਯੇਵ਼। ਏਵ਼ਰੂਪਸ੍ਸ ਹਿ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਭਵ਼ਤੋ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ।

> ਤਸ੍ਮਾ ਅਕਲ੍ਯਾਣਜਨਂ, ਆਸੀਵ਼ਿਸਮਿਵ਼ੋਰਗਂ।
> ਆਰਕਾ ਪਰਿਵ਼ਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਭੂਤਿਕਾਮੋ ਵ਼ਿਚਕ੍ਖਣੋਤਿ॥

੧੦੩. ਨਤ੍ਥਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਰੁਪ੍ਪਾਤਿ ਅਰੂਪਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੋ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਨਤ੍ਥਿ। **ਮਨੋਮਯਾ**ਤਿ ਝਾਨਚਿਤ੍ਤਮਯਾ। **ਸਞ੍ਞਾਮਯਾ**ਤਿ ਅਰੂਪਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞਾਯ ਸਞ੍ਞਾਮਯਾ। **ਰੂਪਾਨਂਯੇਵ਼ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਵ਼ਿਰਾਗਾਯ ਨਿਰੋਧਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਅਯਂ ਲਾਭੀ ਵ਼ਾ ਹੋਤਿ ਤਕ੍ਕੀ ਵ਼ਾ। ਲਾਭੀ ਨਾਮ ਰੂਪਾਵ਼ਚਰਜ੍ਝਾਨਲਾਭੀ। ਤਸ੍ਸ ਰੂਪਾਵ਼ਚਰੇ ਕਙ੍ਖਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਰੂਪਾਵ਼ਚਰਲੋਕੇ ਅਤ੍ਥਿ । ਸੋ – ‘‘ਅਹਂ ਆਰੁਪ੍ਪਾ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵ਼ਦਨ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵ਼ਦਨ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਸੁਣਾਮਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਪਨ ਨ ਜਾਨਾਮਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਂ ਪਦਟ੍ਠਾਨਂ ਕਤ੍ਵ਼ਾ ਅਰੂਪਾਵ਼ਚਰਜ੍ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸ੍ਸਾਮਿ। ਸਚੇ ਆਰੁਪ੍ਪਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਚੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਰੂਪਾਵ਼ਚਰਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਏਵ਼ਂ ਮੇ ਅਪਣ੍ਣਕੋ ਧਮ੍ਮੋ ਅਪਣ੍ਣਕੋਵ਼ ਅਵ਼ਿਰਦ੍ਧੋਵ਼ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਤਥਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਕ੍ਕੀ ਪਨ ਅਪ੍ਪਟਿਲਦ੍ਧਜ੍ਝਾਨੋ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਰੂਪਜ੍ਝਾਨੇ ਕਙ੍ਖਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਰੂਪਲੋਕੇ ਪਨ ਅਤ੍ਥਿ। ਸੋ – ‘‘ਅਹਂ ਆਰੁਪ੍ਪਾ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵ਼ਦਨ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵ਼ਦਨ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਸੁਣਾਮਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਪਨ ਨ ਜਾਨਾਮਿ। ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵ਼ਾ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵ਼ਾ ਤਂ ਪਦਟ੍ਠਾਨਂ ਕਤ੍ਵ਼ਾ ਅਰੂਪਾਵ਼ਚਰਜ੍ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸ੍ਸਾਮਿ। ਸਚੇ ਆਰੁਪ੍ਪਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਸਚੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਰੂਪਾਵ਼ਚਰਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਏਵ਼ਂ ਮੇ ਅਪਣ੍ਣਕੋ ਧਮ੍ਮੋ ਅਪਣ੍ਣਕੋਵ਼ ਅਵ਼ਿਰਦ੍ਧੋਵ਼ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਤਥਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ।

੧੦੪. ਭਵ਼ਨਿਰੋਧੋਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। **ਸਾਰਾਗਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ**ਤਿ ਰਾਗਵ਼ਸੇਨ ਵ਼ਟ੍ਟੇ ਰਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। **ਸਂਯੋਗਾਯਾ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਵ਼ਸੇਨ ਸਂਯੋਜਨਤ੍ਥਾਯ। **ਅਭਿਨਨ੍ਦਨਾਯਾ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠਿਵ਼ਸੇਨ ਅਭਿਨਨ੍ਦਨਾਯ। **ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਅਯਮ੍ਪਿ ਲਾਭੀ ਵ਼ਾ ਹੋਤਿ ਤਕ੍ਕੀ ਵ਼ਾ। ਲਾਭੀ ਨਾਮ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭੀ। ਤਸ੍ਸ ਆਰੁਪ੍ਪੇ ਕਙ੍ਖਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਅਤ੍ਥਿ। ਸੋ – ‘‘ਅਹਂ ਨਿਰੋਧੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿਪਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿਪਿ ਸੁਣਾਮਿ, ਸਯਂ ਨ ਜਾਨਾਮਿ। ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਪਾਦਕਂ ਕਤ੍ਵ਼ਾ ਵ਼ਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵ਼ਡ੍ਢੇਸ੍ਸਾਮਿ। ਸਚੇ ਨਿਰੋਧੋ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵ਼ਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਨੋ ਚੇ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸਤਿ, ਆਰੁਪ੍ਪੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਏਵ਼ਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਕ੍ਕੀ ਪਨ ਏਕਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾਪਿ ਨ ਲਾਭੀ, ਆਰੁਪ੍ਪੇ ਪਨਸ੍ਸ ਕਙ੍ਖਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਭਵ਼ਨਿਰੋਧੇ ਅਤ੍ਥਿ। ਸੋ – ‘‘ਅਹਂ ਨਿਰੋਧੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿਪਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿਪਿ ਸੁਣਾਮਿ, ਸਯਂ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵ਼ਾ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵ਼ਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਪਦਟ੍ਠਾਨਂ ਵ਼ਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵ਼ਡ੍ਢੇਸ੍ਸਾਮਿ। ਸਚੇ ਨਿਰੋਧੋ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵ਼ਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਨੋ ਚੇ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸਤਿ, ਆਰੁਪ੍ਪੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਏਵ਼ਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਤ੍ਥਾਹ – ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਤਾਵ਼ ਅਪਣ੍ਣਕਾਨਿ ਭਵ਼ਨ੍ਤੁ, ਨਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਪਨ ਕਥਂ ਅਪਣ੍ਣਕਾਨੀ’’ਤਿ। ਗਹਣਵ਼ਸੇਨ। ਤਾਨਿ ਹਿ ਅਪਣ੍ਣਕਂ ਅਪਣ੍ਣਕਨ੍ਤਿ ਏਵ਼ਂ ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ ਅਪਣ੍ਣਕਾਨਿ ਨਾਮ ਜਾਤਾਨਿ।

੧੦੫. ਚਤ੍ਤਾਰੋਮੇਤਿ ਅਯਂ ਪਾਟਿਏਕ੍ਕੋ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿ। ਨਤ੍ਥਿਕਵ਼ਾਦੋ, ਅਹੇਤੁਕਵ਼ਾਦੋ ਅਕਿਰਿਯਵ਼ਾਦੋ, ਆਰੁਪ੍ਪਾ ਨਤ੍ਥਿ ਨਿਰੋਧੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਏਵ਼ਂਵ਼ਾਦਿਨੋ ਚ ਦ੍ਵ਼ੇਤਿ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਤਯੋ ਪੁਗ੍ਗਲਾਵ਼ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿਕਵ਼ਾਦਾਦਯੋ ਪਞ੍ਚ ਏਕੋ ਚਤੁਤ੍ਥਪੁਗ੍ਗਲੋਵ਼ ਹੋਤਿ।

ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਭਗਵਾ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਂ ਅਤ੍ਥਤੋ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਅਪਣ੍ਣਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਠਮਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਭਿਕ੍ਖੁਵਗ੍ਗੋ

੧. ਅਮ੍ਬਲਟ੍ਠਿਕਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੦੭. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਬਲਟ੍ਠਿਕਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਅਮ੍ਬਲਟ੍ਠਿਕਾਯਂ ਵਿਹਰਤੀ**ਤਿ ਵੇਲ਼ੁਵਨਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਪਧਾਨਘਰਸਙ੍ਖੇਪੇ ਵਿਵੇਕਕਾਮਾਨਂ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਕਤੇ ਅਮ੍ਬਲਟ੍ਠਿਕਾਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਪਾਸਾਦੇ ਪਵਿਵੇਕਂ ਬ੍ਰੂਹਯਨ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤਿ। ਕਣ੍ਟਕੋ ਨਾਮ ਜਾਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਿਖਿਣੋਵ ਹੋਤਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਅਯਮ੍ਪਿ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਿਕਸਾਮਣੇਰਕਾਲੇਯੇਵ ਪਵਿਵੇਕਂ ਬ੍ਰੂਹਯਮਾਨੋ ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਾਸਿ। **ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ**ਤਿ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ। **ਆਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਕਤਿਪਞ੍ਞਤ੍ਤਮੇਵੇਤ੍ਥ ਆਸਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ। **ਉਦਕਾਧਾਨੇ**ਤਿ ਉਦਕਭਾਜਨੇ। ‘‘ਉਦਕਟ੍ਠਾਨੇ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ।

ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰਾਹੁਲਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸੀਤਿ ਓਵਾਦਦਾਨਤ੍ਥਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਭਗਵਤਾ ਹਿ ਰਾਹੁਲਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਕਤਾ। ਸਾਮਣੇਰਪਞ੍ਹਂ ਥੇਰਸ੍ਸੇਵ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਥਾ ਰਾਹੁਲਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਮਹਾਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਂ ਚੂਲ਼ਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਮਿਦਂ ਅਮ੍ਬਲਟ੍ਠਿਕਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਅਯਞ੍ਹਿ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਿਕਕਾਲੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਚੀਵਰਕਣ੍ਣੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਦਾਯਜ੍ਜਂ ਮੇ ਸਮਣ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਦਾਯਜ੍ਜਂ ਯਾਚਮਾਨੋ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜਿਤੋ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਦਹਰਕੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਯੁਤ੍ਤਾਯੁਤ੍ਤਂ ਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਿ, ਓਵਾਦਮਸ੍ਸ ਦੇਮੀਤਿ ਰਾਹੁਲਕੁਮਾਰਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਾਮਣੇਰੇਨ ਨਾਮ, ਰਾਹੁਲ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਂ ਕਥੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਕਥਯਮਾਨੋ ਏਵਰੂਪਂ ਕਥਂ ਕਥੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧੇਹਿ ਅਵਿਜਹਿਤਂ ਦਸਪੁਚ੍ਛਂ ਪਞ੍ਹਪਣ੍ਣਾਸਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ – ‘‘ਏਕੋ ਪਞ੍ਹੋ ਏਕੋ ਉਦ੍ਦੇਸੋ ਏਕਂ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਂ ਦ੍ਵੇ ਪਞ੍ਹਾ…ਪੇ॰… ਦਸ ਪਞ੍ਹਾ ਦਸ ਉਦ੍ਦੇਸਾ ਦਸ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਾਤਿ। ਏਕਂ ਨਾਮ ਕਿਂ? ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਾ ਆਹਾਰਟ੍ਠਿਤਿਕਾ…ਪੇ॰… ਦਸ ਨਾਮ ਕਿਂ? ਦਸਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਅਰਹਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ (ਖੁ॰ ਪਾ॰ ੪.੧੦) ਇਮਂ ਸਾਮਣੇਰਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਸਿ। ਪੁਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਦਹਰਕੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਪਿਯਮੁਸਾਵਾਦਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਦਿਟ੍ਠਮੇਵ ਦਿਟ੍ਠਂ ਅਮ੍ਹੇਹਿ, ਦਿਟ੍ਠਮੇਵ ਨ ਦਿਟ੍ਠਂ ਅਮ੍ਹੇਹੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ ਓਵਾਦਮਸ੍ਸ ਦੇਮੀ’’ਤਿ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾਪਿ ਸੁਖਸਞ੍ਜਾਨਨਤ੍ਥਂ ਪਠਮਮੇਵ ਚਤਸ੍ਸੋ ਉਦਕਾਧਾਨੂਪਮਾਯੋ , ਤਤੋ ਦ੍ਵੇ ਹਤ੍ਥਿਉਪਮਾਯੋ ਏਕਂ ਆਦਾਸੂਪਮਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਕਥੇਸਿ। ਚਤੂਸੁ ਪਨ ਪਚ੍ਚਯੇਸੁ ਤਣ੍ਹਾਵਿਵਟ੍ਟਨਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਛਨ੍ਦਰਾਗਪ੍ਪਹਾਨਂ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤੂਪਨਿਸ੍ਸਯਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਭਾਵਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ **ਰਾਹੁਲਸੁਤ੍ਤਂ** (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ਰਾਹੁਲਸੁਤ੍ਤ) ਕਥੇਸਿ। ਆਗਤਾਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਭਵੇਸੁ ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਰਾਹੁਲਸਂਯੁਤ੍ਤਂ** (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੨.੧੮੮ ਆਦਯੋ) ਕਥੇਸਿ। ‘‘ਅਹਂ ਸੋਭਾਮਿ, ਮਮ ਵਣ੍ਣਾਯਤਨਂ ਪਸਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੋਤਿ **ਮਹਾਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਂ** ਕਥੇਸਿ।

ਤਤ੍ਥ ਰਾਹੁਲਸੁਤ੍ਤਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਕਾਲੇ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਤਞ੍ਹਿ ਅਭਿਣ੍ਹੋਵਾਦਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਰਾਹੁਲਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਿਕਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਅਵਸ੍ਸਿਕਭਿਕ੍ਖੁਕਾਲਾ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਮਹਾਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਵਸ੍ਸਸਾਮਣੇਰਕਾਲੇ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਚੂਲ਼ਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਂ ਅਵਸ੍ਸਿਕਭਿਕ੍ਖੁਕਾਲੇ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਕੁਮਾਰਕਪਞ੍ਹਞ੍ਚ ਇਦਞ੍ਚ ਅਮ੍ਬਲਟ੍ਠਿਕਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਂ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਿਕਸਾਮਣੇਰਕਾਲੇ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਸੁ ਰਾਹੁਲਸੁਤ੍ਤਂ ਅਭਿਣ੍ਹੋਵਾਦਤ੍ਥਂ, ਰਾਹੁਲਸਂਯੁਤ੍ਤਂ, ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਗਬ੍ਭਗਹਣਤ੍ਥਂ, ਮਹਾਰਾਹੁਲੋਵਾਦਂ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਛਨ੍ਦਰਾਗਵਿਨੋਦਨਤ੍ਥਂ, ਚੂਲ਼ਰਾਹੁਲੋਵਾਦਂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਦਸ-ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਪਰਿਪਾਚਨੀਯ-ਧਮ੍ਮਪਰਿਪਾਕਕਾਲੇ ਅਰਹਤ੍ਤਗਾਹਾਪਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਇਦਞ੍ਚ ਪਨ ਸਨ੍ਧਾਯ ਰਾਹੁਲਤ੍ਥੇਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਇਦਮਾਹ –

‘‘ਕਿਕੀਵ ਬੀਜਂ ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, ਚਾਮਰੀ ਵਾਲਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਨਿਪਕੋ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਮਮਂ ਰਕ੍ਖਿ ਤਥਾਗਤੋ’’ਤਿ॥ (ਅਪ॰ ੧.੨.੮੩)।

ਸਾਮਣੇਰਪਞ੍ਹੰ ਅਯੁਤ੍ਤਵਚਨਪਹਾਨਤ੍ਥੰ, ਇਦੰ ਅਮ੍ਬਲਟ੍ਠਿਕਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤੰ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦਸ੍ਸ ਅਕਰਣਤ੍ਥੰ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਤਤ੍ਥ **ਪਸ੍ਸਸਿ ਨੋ**ਤਿ ਪਸ੍ਸਸਿ ਨੁ। **ਪਰਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਥੋਕੰ। **ਸਾਮਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਣਧਮ੍ਮੋ। **ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਧੋਮੁਖੰ ਕਤ੍ਵਾ। **ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ।

੧੦੮. ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਰਾਹੁਲ, ਰਞ੍ਞੋ ਨਾਗੋਤਿ ਅਯੰ ਉਪਮਾ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੇ ਸੰਵਰਰਹਿਤਸ੍ਸ ਓਪਮ੍ਮਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਤ੍ਥ **ਈਸਾਦਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਰਥੀਸਾਸਦਿਸਦਨ੍ਤੋ । **ਉਰੂਲ੍ਹਵਾ**ਤਿ ਅਭਿਵਡ੍ਢਿਤੋ ਆਰੋਹਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਅਭਿਜਾਤੋ**ਤਿ ਸੁਜਾਤੋ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਸਙ੍ਗਾਮਾਵਚਰੋ**ਤਿ ਸਙ੍ਗਾਮੰ ਓਤਿਣ੍ਣਪੁਬ੍ਬੋ। **ਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਤੀ**ਤਿ ਆਗਤਾਗਤੇ ਪਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਘਾਤੇਤਿ। ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਕਾਯਾਦੀਸੁ ਪਨ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਕਾਯੇਨ ਤਾਵ ਪਟਿਸੇਨਾਯ ਫਲਕਕੋਟ੍ਠਕਮੁਣ੍ਡਪਾਕਾਰਾਦਯੋ ਪਾਤੇਤਿ, ਤਥਾ ਪਚ੍ਛਿਮਕਾਯੇਨ। ਸੀਸੇਨ ਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ਏਤੰ ਪਦੇਸੰ ਮਦ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਤਿ, ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਸਤਮ੍ਪਿ ਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਦ੍ਵੇਧਾ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਕਣ੍ਣੇਹਿ ਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਆਗਤਾਗਤੇ ਸਰੇ ਕਣ੍ਣੇਹਿ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤਨੰ। ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਪਟਿਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਹਤ੍ਥਾਰੋਹਅਸ੍ਸਾਰੋਹਪਦਾਦੀਨੰ ਵਿਜ੍ਝਨੰ। ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠੇਨ ਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠੇ ਬਨ੍ਧਾਯ ਦੀਘਾਸਿਲਟ੍ਠਿਯਾ ਵਾ ਅਯਮੁਸਲੇਨ ਵਾ ਛੇਦਨਭੇਦਨੰ। **ਰਕ੍ਖਤੇਵ ਸੋਣ੍ਡ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਣ੍ਡੰ ਪਨ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਤਿ।

ਤਤ੍ਥਾਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਿਨੋ ਕਰਣੇ। **ਅਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੰ, ਪਰੇਸੰ ਜਯੰ ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਪਰਾਜਯੰ ਪਸ੍ਸੀਤਿ ਮਞ੍ਞਤਿ। **ਸੋਣ੍ਡਾਯਪਿ ਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਤੀ**ਤਿ ਅਯਮੁਗ੍ਗਰੰ ਵਾ ਖਦਿਰਮੁਸਲੰ ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਤ੍ਥਟ੍ਠਾਨੰ ਮਦ੍ਦਤਿ। **ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੰ, ਇਦਾਨਿ ਹਤ੍ਥਿਯੋਧਾਦੀਸੁ ਨ ਕੁਤੋਚਿ ਭਾਯਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਜਯੰ ਪਰੇਸਞ੍ਚ ਪਰਾਜਯੰ ਪਸ੍ਸੀਤਿ ਮਞ੍ਞਤਿ। **ਨਾਹੰ ਤਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਾਪ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਾਦਿਆਪਤ੍ਤਿਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ ਵਾ ਮਾਤੁਘਾਤਕਾਦਿਕਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਾਪੰ ਅਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। **ਤਸ੍ਮਾ ਤਿਹ ਤੇ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦਿਨੋ ਅਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਪਾਪੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਯਾ ਹਸਾਯਪਿ ਦਵਕਮ੍ਯਤਾਯਪਿ ਮੁਸਾ ਨ ਭਣਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੰ। **ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਓਲੋਕਨਤ੍ਥੋ, ਯੰ ਮੁਖੇ ਵਜ੍ਜੰ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। **ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ।

੧੦੯. ਸਸਕ੍ਕੰ ਨ ਕਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਏਕੰਸੇਨੇਵ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬੰ। **ਪਟਿਸੰਹਰੇਯ੍ਯਾਸੀ**ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯਾਸਿ ਮਾ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। **ਅਨੁਪਦਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਸੀ**ਤਿ ਅਨੁਪਦੇਯ੍ਯਾਸਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਯ੍ਯਾਸਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। **ਅਹੋਰਤ੍ਤਾਨੁਸਿਕ੍ਖੀ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਦਿਵਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੋ।

੧੧੧. ਅਟ੍ਟੀਯਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਟੇਨ ਪੀਲ਼ਿਤੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ। **ਹਰਾਯਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਲਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। **ਜਿਗੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਗੂਥੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਿਯ ਜਿਗੁਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਾ। ਮਨੋਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਨ ਅਦੇਸਨਾਵਤ੍ਥੁਕਤ੍ਤਾ ਇਧ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਨ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਕਿਤ੍ਤਕੇ ਪਨ ਠਾਨੇ ਕਾਯਕਮ੍ਮਵਚੀਕਮ੍ਮਾਨਿ ਸੋਧੇਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਕਿਤ੍ਤਕੇ ਮਨੋਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ। ਕਾਯਕਮ੍ਮਵਚੀਕਮ੍ਮਾਨਿ ਤਾਵ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੇਯੇਵ ਸੋਧੇਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਨ ਹਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੰ ''ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਾ ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪਰੇਸੰ ਅਪ੍ਪਿਯੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਵਾ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਵਾ''ਤਿ। ਸਚੇ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਦੇਸਨਾਯੁਤ੍ਤੰ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੰ, ਆਵਿਕਰਣਯੁਤ੍ਤੰ ਆਵਿਕਾਤਬ੍ਬੰ। ਸਚੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇਨੇਵ ਪੀਤਿਪਾਮੋਜ੍ਜੇਨ ਵਿਹਾਤਬ੍ਬੰ। ਮਨੋਕਮ੍ਮੰ ਪਨ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਰਿਯੇਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਸੋਧੇਤਬ੍ਬੰ। ਕਥੰ? ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਅਜ੍ਜ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਰਿਯੇਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਛਨ੍ਦੋ ਵਾ ਰਾਗੋ ਵਾ ਪਟਿਘੰ ਵਾ''ਤਿ? ਸਚੇ ਅਤ੍ਥਿ, ''ਪੁਨ ਨ ਏਵੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੰ। ਸਚੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇਨੇਵ ਪੀਤਿਪਾਮੋਜ੍ਜੇਨ ਵਿਹਾਤਬ੍ਬੰ।

੧੧੨. ਸਮਣਾ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਵਾਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਵਾ ਤਥਾਗਤਸਾਵਕਾ ਵਾ। **ਤਸ੍ਮਾਤਿਹਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਅਤੀਤੇਪਿ ਏਵੰ ਪਰਿਸੋਧੇਸੁੰ, ਅਨਾਗਤੇਪਿ ਪਰਿਸੋਧੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਤਰਹਿਪਿ ਪਰਿਸੋਧੇਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿਪਿ ਤੇਸੰ ਅਨੁਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇਹਿ ਏਵੰ

ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਇਮਂ ਪਨ ਦੇਸਨਂ ਭਗਵਾ ਯਾਵ ਭਵਗ੍ਗਾ ਉਸ੍ਸਿਤਸ੍ਸ ਰਤਨਰਾਸਿਨੋ ਯੋਜਨਿਯਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇਨ ਕੂਟਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਵਸੇਨ ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸੀਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਅਮ੍ਬਲਟ੍ਠਿਕਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਮਹਾਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੧੩. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਮਹਾਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧੀ**ਤਿ ਦਸ੍ਸਨਂ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਗਮਨਂ ਅਬ੍ਬੋਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਪਚ੍ਛਤੋ ਇਰਿਯਾਪਥਾਨੁਬਨ੍ਧਨੇਨ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਭਗਵਾ ਪਦੇ ਪਦਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਵਿਲਾਸਿਤਗਮਨੇਨ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਰਾਹੁਲਤ੍ਥੇਰੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਦਾਨੁਪਦਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਪਚ੍ਛਤੋ।

ਤਤ੍ਥ ਭਗਵਾ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਸਾਲਵਨਮਜ੍ਝਗਤੋ ਸੁਭੂਮਿਓਤਰਣਤ੍ਥਾਯ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮਤ੍ਤਵਰਵਾਰਣੋ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਿਤ੍ਥ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋ ਚ ਵਰਵਾਰਣਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਗਜਪੋਤਕੋ ਵਿਯ। ਭਗਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਮਣਿਗੁਹਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਕੇਸਰਸੀਹੋ ਵਿਯ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋ ਚ ਸੀਹਮਿਗਰਾਜਾਨਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਨ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸੀਹਪੋਤਕੋ ਵਿਯ। ਭਗਵਾ ਮਣਿਪਬ੍ਬਤਸਸ੍ਸਿਰਿਕਵਨਸਣ੍ਡਤੋ ਦਾਠਬਲੋ ਮਹਾਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਵਿਯ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋ ਚ ਬ੍ਯਗ੍ਘਰਾਜਾਨਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਬ੍ਯਗ੍ਘਪੋਤਕੋ ਵਿਯ। ਭਗਵਾ ਸਿਮ੍ਬਲਿਦਾਯਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਾ ਵਿਯ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋ ਚ ਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸੁਪਣ੍ਣਪੋਤਕੋ ਵਿਯ। ਭਗਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਪਬ੍ਬਤਤੋ ਗਗਨਤਲਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਸੁਵਣ੍ਣਹਂਸਰਾਜਾ ਵਿਯ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋ ਚ ਹਂਸਾਧਿਪਤਿਂ ਅਨੁਪਕ੍ਖਨ੍ਦਹਂਸਪੋਤਕੋ ਵਿਯ। ਭਗਵਾ ਮਹਾਸਰਂ ਅਜ੍ਝੋਗਾਲ੍ਹਾ ਸੁਵਣ੍ਣਮਹਾਨਾਵਾ ਵਿਯ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋ ਚ ਸੁਵਣ੍ਣਨਾਵਂ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨੁਬਨ੍ਧਨਾਵਾਪੋਤਕੋ ਵਿਯ। ਭਗਵਾ ਚਕ੍ਕਰਤਨਾਨੁਭਾਵੇਨ ਗਗਨਤਲੇ ਸਮ੍ਪਯਾਤਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਵਿਯ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋ ਚ ਰਾਜਾਨਂ ਅਨੁਸਮ੍ਪਯਾਤਪਰਿਣਾਯਕਰਤਨਂ ਵਿਯ। ਭਗਵਾ ਵਿਗਤਵਲਾਹਕਂ ਨਭਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨਤਾਰਕਰਾਜਾ ਵਿਯ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋ ਚ ਤਾਰਕਾਧਿਪਤਿਨੋ ਅਨੁਮਗ੍ਗਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਓਸਧਿਤਾਰਕਾ ਵਿਯ।

ਭਗਵਾਪਿ ਮਹਾਸਮ੍ਮਤਪਵੇਣਿਯਂ ਓਕ੍ਕਾਕਰਾਜਵਂਸੇ ਜਾਤੋ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋਪਿ। ਭਗਵਾਪਿ ਸਙ੍ਖੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਖੀਰਸਦਿਸੋ ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧਜਾਤਿਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੇ ਜਾਤੋ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋਪਿ। ਭਗਵਾਪਿ ਰਜ੍ਜਂ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋਪਿ। ਭਗਵਤੋਪਿ ਸਰੀਰਂ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਦੇਵਨਗਰੇਸੁ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਰਤਨਤੋਰਣਂ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਪਾਲਿਫੁਲ੍ਲੋ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕੋ ਵਿਯ ਚ ਅਤਿਮਨੋਹਰਣਂ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦਸ੍ਸਾਪਿ। ਇਤਿ ਦ੍ਵੇਪਿ ਅਭਿਨੀਹਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਦ੍ਵੇਪਿ ਰਾਜਪਬ੍ਬਜਿਤਾ, ਦ੍ਵੇਪਿ ਖਤ੍ਤਿਯਸੁਖੁਮਾਲਾ, ਦ੍ਵੇਪਿ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾ, ਦ੍ਵੇਪਿ ਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਏਕਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਾਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਸੂਰਿਯਮਣ੍ਡਲਾਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਸਕ੍ਕਸੁਯਾਮਸਨ੍ਤੁਸਿਤਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤਿਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਦੀਨਂ ਸਿਰਿਯਾ ਸਿਰਿਂ ਅਭਿਭਵਮਾਨਾ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਿਂਸੁ।

ਤਤ੍ਰਾਯਸ੍ਮਾ ਰਾਹੁਲੋ ਭਗਵਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਵ ਪਾਦਤਲਤੋ ਯਾਵ ਉਪਰਿ ਕੇਸਨ੍ਤਾ ਤਥਾਗਤਂ ਆਲੋਕੇਸਿ। ਸੋ ਭਗਵਤੋ ਬੁਦ੍ਧਵੇਸਵਿਲਾਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸੋਭਤਿ ਭਗਵਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਵਿਚਿਤ੍ਤਸਰੀਰੋ ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਤਾਯ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਸੁਵਣ੍ਣਚੁਣ੍ਣਮਜ੍ਝਗਤੋ ਵਿਯ, ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਕਨਕਪਬ੍ਬਤੋ ਵਿਯ, ਯਨ੍ਤਸੁਤ੍ਤਸਮਾਕਡ੍ਢਿਤਰਤਨਵਿਚਿਤ੍ਤਂ ਸੁਵਣ੍ਣਅਗ੍ਘਿਕਂ ਵਿਯ, ਰਤ੍ਤਪਂਸੁਕੂਲਚੀਵਰਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋਪਿ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਨਕਪਬ੍ਬਤੋ ਵਿਯ, ਪਵਾਲ਼ਲਤਾਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਸੁਵਣ੍ਣਅਗ੍ਘਿਕਂ ਵਿਯ , ਚੀਨਪਿਟ੍ਠਚੁਣ੍ਣਪੂਜਿਤਂ ਸੁਵਣ੍ਣਚੇਤਿਯਂ ਵਿਯ, ਲਾਖਾਰਸਾਨੁਲਿਤ੍ਤੋ ਕਨਕਯੂਪੋ ਵਿਯ, ਰਤ੍ਤਵਲਾਹਕਨ੍ਤਰਤੋ ਤਙ੍ਖਣਬ੍ਭੁਗ੍ਗਤਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ, ਅਹੋ

ਸਮਤਿੰਸਪਾਰਮਿਤਾਨੁਭਾਵਸਜ੍ਜਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸ੍ਸ ਸਿਰੀਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਤਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵ◌ਾ – ''ਅਹਮ੍ਪਿ ਸੋਭਾਮਿ। ਸਚੇ ਭਗਵ◌ਾ ਚਤੂਸੁ ਮਹਾਦੀਪੇਸੁ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਜ੍ਜੰ ਅਕਰਿਸ੍ਸਾ, ਮਯ੍ਹੰ ਪਰਿਣਾਯਕਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਰੰ ਅਦਸ੍ਸਾ। ਏਵ◌ੰ ਸਨ੍ਤੇ ਅਤਿਵ◌ਿਯ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਤਲੰ ਅਸੋਭਿਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵ◌ੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤੰ ਛਨ੍ਦਰਾਗੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ।

ਭਗਵ◌ਾਪਿ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਵ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਚ੍ਛਵ◌ਿਮੰਸਲੋਹਿਤੋ ਦਾਨਿ ਰਾਹੁਲਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵ◌ੋ। ਰਜਨੀਯੇਸੁ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾਦੀਸੁ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਨਕਾਲੋ ਜਾਤੋ, ਕਿਂ ਬਹੁਲਤਾਯ ਨੁ ਖੋ ਰਾਹੁਲੋ ਵ◌ੀਤਿਨਾਮੇਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਸਹਾਵਜ੍ਜਨੇਨੇਵ ਪਸਨ੍ਨਉਦਕੇ ਮਚ੍ਛੰ ਵ◌ਿਯ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇ ਆਦਾਸਮਣ੍ਡਲੇ ਮੁਖਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਵ◌ਿਯ ਚ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੰ ਅਦ੍ਦਸ। ਦਿਸ੍ਵ◌ਾਵ – ''ਅਯੰ ਰਾਹੁਲੋ ਮਯ੍ਹੰ ਅਤ੍ਰਜੋ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਮਮ ਪਚ੍ਛਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ 'ਅਹਂ ਸੋਭਾਮਿ, ਮਯ੍ਹੰ ਵਣ੍ਣਾਯਤਨੰ ਪਸਨ੍ਨ'ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵ◌ੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਛਨ੍ਦਰਾਗੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਅਤਿਤ੍ਥੇ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦੋ ਉਪ੍ਪਥੰ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਅਗੋਚਰੇ ਚਰਤਿ, ਦਿਸਾਮੂਲ੍ਹਅਦ੍ਧਿਕੋ ਵ◌ਿਯ ਅਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ ਦਿਸੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਯੰ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਕਿਲੇਸੋ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਸ੍ਸਿਤੁੰ ਨ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਪਰਤ੍ਥਮ੍ਪਿ, ਉਭਯਤ੍ਥਮ੍ਪਿ। ਤਤੋ ਨਿਰਯੇਪਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਣ੍ਹਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਮ੍ਪਿ, ਪੇਤ੍ਤਿਵ◌ਿਸਯੇਪਿ, ਅਸੁਰਕਾਯੇਪਿ, ਸਮ੍ਬਾਧੇਪਿ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸੰਸਾਰਵਟ੍ਟੇ ਪਰਿਪਾਤੇਸ੍ਸਤਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ –

ਅਨਤ੍ਥਜਨਨੋ ਲੋਭੋ, ਲੋਭੋ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਕੋਪਨੋ।
ਭਯਮਨ੍ਤਰਤੋ ਜਾਤੰ, ਤਂ ਜਨੋ ਨਾਵਬੁਜ੍ਝਤਿ॥

ਲੁਦ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥੰ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਲੁਦ੍ਧੋ ਧਮ੍ਮੰ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ।
ਅਨ੍ਧਤਮੰ ਤਦਾ ਹੋਤਿ, ਯੰ ਲੋਭੋ ਸਹਤੇ ਨਰੰ॥ (ਇਤਿਵ◌ੁ॰ ੮੮) –

ਯਥਾ ਖੋ ਪਨ ਅਨੇਕਰਤਨਪੂਰਾ ਮਹਾਨਾਵ◌ਾ ਭਿਨ੍ਨਫਲਕਨ੍ਤਰੇਨ ਉਦਕੰ ਆਦਿਯਮਾਨਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾ ਹੋਤਿ, ਵ◌ੇਗੇਨਸ੍ਸਾ ਵ◌ਿਵਰੰ ਪਿਦਹਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਏਵਮੇਵ◌ੰ ਅਯਮ੍ਪਿ ਨ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਾਵਸ੍ਸ ਅਯੰ ਕਿਲੇਸੋ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਸੀਲਰਤਨਾਦੀਨਿ ਨ ਵ◌ਿਨਾਸੇਤਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਨਂ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਜ੍ਝਾਸਯਮਕਾਸਿ। ਏਵਰੂਪੇਸੁ ਪਨ ਠਾਨੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਨਾਗਵ◌ਿਲੋਕਨੰ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤਸੁਵਣ੍ਣਪਟਿਮਾ ਵ◌ਿਯ ਸਕਲਕਾਯੇਨੇਵ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵ◌ਾ ਠਿਤੋ ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਅਥ ਖੋ ਭਗਵ◌ਾ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵ◌ਾ''ਤਿਆਦਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੰ।

ਤਤ੍ਥ **ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਰੂਪ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ **ਵ◌ਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ** ਖਨ੍ਧਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਵ◌ਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਨਿ। **ਨੇਤੰ ਮਮਾ**ਤਿਆਦੀਨਿ ਮਹਾਹਤ੍ਥਿਪਦੋਪਮੇ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਰੂਪਮੇਵ ਨੁ ਖੋ ਭਗ**ਵ◌ਾਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ? ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ – ''ਸਬ੍ਬੰ ਰੂਪੰ ਨੇਤੰ ਮਮ, ਨੇਸੋਹਮਸ੍ਮਿ ਨ ਮੇਸੋ ਅਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵ◌ਾ – ''ਭਗਵ◌ਾ ਸਬ੍ਬੰ ਰੂਪੰ ਵ◌ਿਪਸ੍ਸਨਾਪਞ੍ਞਾਯ ਏਵ◌ੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ, ਵ◌ੇਦਨਾਦੀਸੁ ਨੁ ਖੋ ਕਥੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਨਯੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਯੇ ਠਿਤੋ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਨਯਕੁਸਲੋ ਹੇਸ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰਾਹੁਲੋ, ਇਦੰ ਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੇ ਇਦਮ੍ਪਿ ਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਇਦਮ੍ਪਿ ਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ◌ਾਤਿ ਨਯਸਤੇਨਪਿ ਨਯਸਹਸ੍ਸੇਨਪਿ ਪਟਿਵ◌ਿਜ੍ਝਤਿ। ਇਦੰ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ ਹਿ ਅਯੰ ਆਯਸ੍ਮਾ, ਪਾਤੋਵ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪਰਿਵ◌ੇਣੇ ਪਤ੍ਥਮਤ੍ਤੰ ਵ◌ਾਲਿਕੰ ਓਕਿਰਤਿ – ''ਅਜ੍ਜ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਮਯ੍ਹੰ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਏਤ੍ਤਕੰ ਓਵ◌ਾਦੰ ਏਤ੍ਤਕੰ ਪਰਿਭਾਸੰ ਲਭਾਮੀ''ਤਿ। ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਨਂ ਏਤਦਗ੍ਗੇ ਠਪੇਨ੍ਤੋ – ''ਏਤਦਗ੍ਗੰ, ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ, ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾਨਂ ਯਦਿਦੰ ਰਾਹੁਲੋ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੦੯) ਸਿਕ੍ਖਾਯਮੇਵ ਅਗ੍ਗੰ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਠਪੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਆਯਸ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਮੇਵ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਿ –

''ਸਬ੍ਬਮੇਤੰ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ, ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ ਪਿਤਾ ਮਮ।

ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਏਤਦਗ੍ਗੇ ਠਪੇਸਿ ਮਂ॥

ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾਨਹਂ ਅਗ੍ਗੋ, ਧਮ੍ਮਰਾਜੇਨ ਥੋਮਿਤੋ।
ਸਦ੍ਧਾਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਞ੍ਚ, ਸਹਾਯੋ ਪਵਰੋ ਮਮ॥

ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ ਪਿਤਾ ਮਯ੍ਹਂ, ਧਮ੍ਮਾਰਕ੍ਖੋ ਚ ਪੇਤ੍ਤਿਯੋ।
ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ, ਸਬ੍ਬਂ ਮੇ ਜਿਨਸਾਸਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਯਸ੍ਮਾ ਨ ਕੇਵਲਂ ਰੂਪਮੇਵ, ਵੇਦਨਾਦਯੋਪਿ ਏਵਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ, ਤਸ੍ਮਾ **ਰੂਪਮ੍ਪਿ ਰਾਹੁਲਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਕੋ ਨਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਕੋ ਨੁ ਅਜ੍ਜ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਿਰ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਮਯ੍ਹਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਛਨ੍ਦਰਾਗਂ ਞਤ੍ਵਾ 'ਸਮਣੇਨ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਨ ਵਿਤਕ੍ਕਿਤਬ੍ਬੋ'ਤਿ ਨੇਵ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਕਥਂ ਕਥੇਸਿ, ਗਚ੍ਛ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰਾਹੁਲਂ ਵਦੇਹਿ 'ਮਾ ਪੁਨ ਏਵਰੂਪਂ ਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਿਤਕ੍ਕੇਸੀ'ਤਿ ਨ ਦੂਤਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਮਂ ਸਮ੍ਮੁਕ੍ਖੇ ਠਤ੍ਵਾਯੇਵ ਪਨ ਸਭਣ੍ਡਕਂ ਚੋਰਂ ਚੂਲ਼ਾਯ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਸੁਗਤੋਵਾਦਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੁਗਤੋਵਾਦੋ ਚ ਨਾਮ ਅਸਙ੍ਖੇਯ੍ਯੇਹਿਪਿ ਕਪ੍ਪੇਹਿ ਦੁਲ੍ਲਭੋ। ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਓਵਾਦਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਕੋ ਨੁ ਵਿਞ੍ਞੂ ਪਣ੍ਡਿਤਜਾਤਿਕੋ ਅਜ੍ਜ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਅਥੇਸ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਹਾਰਕਿਚ੍ਚਂ ਪਹਾਯ ਯਸ੍ਮਿਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤੇਨ ਓਵਾਦੋ ਲਦ੍ਧੋ, ਤਤੋਵ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਭਗਵਾਪਿ ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਨਿਵਤ੍ਤਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਏਵਮਾਹ – ''ਮਾ ਨਿਵਤ੍ਤ ਤਾਵ, ਰਾਹੁਲ, ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਕਾਲੋ ਤੇ''ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ''ਅਜ੍ਜ ਤਾਵ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਅਮਤਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਤੂ''ਤਿ।

ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋਤਿ ਭਗਵਤਿ ਗਤੇ ਪਚ੍ਛਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸ। ਏਤਸ੍ਸ ਕਿਰਾਯਸ੍ਮਤੋ ਏਕਕਸ੍ਸ ਵਿਹਰਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਵਤ੍ਤਂ, ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਹਰਤੋ ਅਞ੍ਞਂ। ਯਦਾ ਹਿ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਏਕਾਕਿਨੋ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਪਾਤੋਵ ਸੇਨਾਸਨਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਅਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਰੁਚਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤਾ ਪਨ ਥੇਰਾ ਏਵਂ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵਾਰੋ ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਤੇ ਥੇਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੇਨਾਸਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ – ''ਬਹੂਨਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬੇਵ ਪਾਸਾਦਿਕਂ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਨ ਵਾ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸਮ੍ਮਟ੍ਠਂ ਠਾਨਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਤਿ। ਸਚੇ ਕਚਵਰੋ ਅਛਡ੍ਡਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਛਡ੍ਡੇਤਿ। ਪਾਨੀਯਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਮ੍ਹਿ ਪਾਨੀਯਕੂਟੇ ਅਸਤਿ ਪਾਨੀਯਘਟਂ ਠਪੇਤਿ। ਗਿਲਾਨਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ''ਆਵੁਸੋ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਂ ਆਹਰਾਮਿ, ਕਿਂ ਵੋ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਅਵਸ੍ਸਿਕਦਹਰਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ''ਅਭਿਰਮਥ, ਆਵੁਸੋ, ਮਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤ੍ਥ, ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਸਾਰਕਂ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨ''ਨ੍ਤਿ ਓਵਦਤਿ। ਏਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿ ਕੁਹਿਞ੍ਚਿ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਸੇਨਾਯ ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਪਠਮਂ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਪਰਿਣਾਯਕਰਤਨਂ ਸੇਨਙ੍ਗਾਨਿ ਸਂਵਿਧਾਯ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਏਵਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵਾਰੋ ਪਠਮਂ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਰਿਣਾਯਕਰਤਨਭੂਤੋ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਇਮਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਾ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਪਚ੍ਛਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਆਨਾਪਾਨਸ੍ਸਤਿਯਂ ਨਿਯੋਜੇਸਿ? ਨਿਸਜ੍ਜਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕਤ੍ਤਾ। ਥੇਰੋ ਕਿਰ ''ਏਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤਾ ਰੂਪਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਅਨਾਵਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਵ ਯੇਨਾਕਾਰੇਨ ਅਯਂ ਅਚਲੋ ਅਨੋਬਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਇਦਮਸ੍ਸ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਨਿਸਜ੍ਜਾਯ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਆਨਾਪਾਨਸ੍ਸਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਸ੍ਸਾਸਪਸ੍ਸਾਸੇ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਚਤੁਕ੍ਕਪਞ੍ਚਕਜ੍ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਾਹੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਮਹਪ੍ਫਲਾ ਹੋਤੀਤਿ ਕੀਵਮਹਪ੍ਫਲਾ ਹੋਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਨਾਪਾਨਸ੍ਸਤਿਂ ਅਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਸਬ੍ਬਾਸਵੇ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਤਥਾ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਮਰਣਕਾਲੇ ਸਮਸੀਸੀ ਹੋਤਿ, ਤਥਾ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਤਤੋ ਵਿਰਦ੍ਧੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੇ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਂ ਸਚ੍ਛਿਕਰੋਤਿ, ਤਂ ਅਸਚ੍ਛਿਕਰੋਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭਾਵੇ ਬਾਹਿਯਤ੍ਥੇਰਾਦਯੋ ਵਿਯ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਞ੍ਞੋ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਮਹਪ੍ਫਲਾ। **ਮਹਾਨਿਸਂਸਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

‘‘ਆਨਾਪਾਨਸ੍ਸਤੀ ਯਸ੍ਸ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾ ਸੁਭਾਵਿਤਾ।
ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਂ ਪਰਿਚਿਤਾ, ਯਥਾ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਦੇਸਿਤਾ।
ਸੋਮਂ ਲੋਕਂ ਪਭਾਸੇਤਿ, ਅਬ੍ਭਾ ਮੁਤ੍ਤੋਵ ਚਨ੍ਦਿਮਾ’’ਤਿ॥ (ਥੇਰਗਾ॰ ੫੪੮; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੧.੧.੬੦) –

ਇਮਂ ਮਹਪ੍ਫਲਤਂ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨੋ ਥੇਰੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਂ ਤਤ੍ਥ ਨਿਯੋਜੇਤਿ।

ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਰੂਪਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ, ਥੇਰੋ ਆਨਾਪਾਨਸ੍ਸਤਿਨ੍ਤਿ ਉਭੋਪਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਗਤਾ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋ ਵਿਹਾਰੇਯੇਵ ਓਹੀਨੋ। ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸ ਓਹੀਨਭਾਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋਪਿ ਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ, ਨ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਪੇਸੇਸਿ, ਨ ਪਸੇਨਦਿਮਹਾਰਾਜਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਾਦੀਨਂ ਸਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸਿ। ਸਞ੍ਞਾਮਤ੍ਤਕਞ੍ਹਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਕਾਜਭਤ੍ਤਂ ਅਭਿਹਰੇਯ੍ਯੁਂ। ਯਥਾ ਚ ਭਗਵਾ, ਏਵਂ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋਪਿ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਕਾਸਿ। ਰਾਹੁਲਤ੍ਥੇਰੋ ਨਿਰਾਹਾਰੋ ਛਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨਾਯਸ੍ਮਤੋ – ‘‘ਭਗਵਾ ਮਂ ਵਿਹਾਰੇ ਓਹੀਨਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਨਾਪਿ ਸਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ, ਨ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਪਹਿਣਿ , ਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੋਪਿ ਮੇ ਓਹੀਨਭਾਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਤਥੇਵ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਕਾਸੀ’’ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਕੁਤੋ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਓਮਾਨਂ ਵਾ ਅਤਿਮਾਨਂ ਵਾ ਜਨੇਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤਾ ਪਨ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿ – ‘‘ਇਤਿਪਿ ਰੂਪਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ, ਇਤਿਪਿ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਇਤਿਪਿ ਅਸੁਭਂ, ਇਤਿਪਿ ਅਨਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਂ ਅਭਿਮਤ੍ਥੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਮਨਸਿਕਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਹਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਆਨਾਪਾਨਸ੍ਸਤਿਂ ਭਾਵੇਹੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ , ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਾਨਞ੍ਹਿ ਵਚਨਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਦੁਬ੍ਬਚੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ‘ਦੁਬ੍ਬਚੋ ਰਾਹੁਲੋ, ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸਪਿ ਵਚਨਂ ਨ ਕਰੋਤੀ’ਤਿ ਚ ਗਰਹੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਤੋ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤਰਾ ਪੀਲ਼ਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਭਾਵਨਾਵਿਧਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਕਾਮੋ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰਾਹੁਲੋ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੧੧੪. ਤਤ੍ਥ **ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਾ**ਤਿ ਏਕੀਭਾਵਤੋ। **ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਰਾਹੁਲਾ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ? ਭਗਵਾ ਆਨਾਪਾਨਸ੍ਸਤਿਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਰੂਪਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥੇਤੀਤਿ। ਰੂਪੇ ਛਨ੍ਦਰਾਗਪ੍ਪਹਾਨਤ੍ਥਂ। ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ‘‘ਰਾਹੁਲਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਚਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖੇਪੇਨ ਰੂਪਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥਿਤਂ। ਇਦਾਨਿਸ੍ਸਾਪਿ ਦ੍ਵਿਚਤ੍ਤਾਲੀਸਾਯ ਆਕਾਰੇਹਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਵਿਰਾਜੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਛਨ੍ਦਰਾਗਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮਤਂ ਆਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਆਕਾਸਧਾਤੁਂ ਕਸ੍ਮਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਸੀਤਿ? ਉਪਾਦਾਰੂਪਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ। ਹੇਟ੍ਠਾ ਹਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਮਹਾਭੂਤਾਨੇਵ ਕਥਿਤਾਨਿ, ਨ ਉਪਾਦਾਰੂਪਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਮਿਨਾ ਮੁਖੇਨ ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਆਕਾਸਧਾਤੁਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਸਿ। ਅਪਿਚ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੇਨ ਆਕਾਸੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਰੂਪਮ੍ਪਿ ਪਾਕਟਂ ਹੋਤਿ।

ਆਕਾਸੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ, ਰੂਪਂ ਯਾਤਿ ਵਿਭੂਤਤਂ।
ਤਸ੍ਸੇਵਂ ਆਵਿਭਾਵਤ੍ਥਂ, ਤਂ ਪਕਾਸੇਸਿ ਨਾਯਕੋ॥

ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਪੁਰਿਮਾਸੁ ਤਾਵ ਚਤੂਸੁ ਧਾਤੂਸੁ ਯਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਮਹਾਹਤ੍ਥਿਪਦੋਪਮੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ।

੧੧੮. ਆਕਾਸਧਾਤੁਯਂ **ਆਕਾਸਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਆਕਾਸਭਾਵਂ ਗਤਂ। **ਉਪਾਦਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਨ੍ਨਂ ਗਹਿਤਂ ਪਰਾਮਟ੍ਠਂ, ਸਰੀਰਟ੍ਠਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਣ੍ਣਚ੍ਛਿਦ੍ਦ**ਨ੍ਤਿ ਮਂਸਲੋਹਿਤਾਦੀਹਿ ਅਸਮ੍ਫੁਟ੍ਠਕਣ੍ਣਵਿਵਰਂ। ਨਾਸਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਯੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਛਿਦ੍ਦੇਨ। **ਅਜ੍ਝੋਹਰਤੀ**ਤਿ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵੇਸੇਤਿ, ਜਿਵ੍ਹਾਬਨ੍ਧਨਤੋ ਹਿ ਯਾਵ ਉਦਰਪਟਲਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਵਿਦਤ੍ਥਿਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਂ ਛਿਦ੍ਦਟ੍ਠਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਯਤ੍ਥ ਚਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਓਕਾਸੇ। **ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤੀ**ਤਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਞ੍ਹਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪਟਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਮਤ੍ਤਞ੍ਚ ਉਦਰਪਟਲਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਧੋਭਾਗਂ ਨਿਕ੍ਖਮਤੀ**ਤਿ ਯੇਨ ਹੇਟ੍ਠਾ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ। ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਹਤ੍ਥਮਤ੍ਤਂ ਏਕਵੀਸਤਿਯਾ ਠਾਨੇਸੁ ਵਙ੍ਕਂ ਅਨ੍ਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸੁਖੁਮਸੁਖੁਮਂ ਚਮ੍ਮਮਂਸਾਦਿਅਨ੍ਤਰਗਤਞ੍ਚੇਵ ਲੋਮਕੂਪਭਾਵੇਨ ਚ ਠਿਤਂ ਆਕਾਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥਾਪਿ ਪਥਵੀਧਾਤੁਆਦੀਸੁ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

੧੧੯. ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਤਾਦਿਭਾਵਲਕ੍ਖਣਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ **ਪਥਵੀਸਮ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠੇਸੁ ਹਿ ਅਰਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਅਦੁਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਤਾਦੀ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। **ਮਨਾਪਾਮਨਾਪਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠ ਲੋਭਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਮਨਾਪਾ ਨਾਮ, ਦ੍ਵੇ ਦੋਮਨਸ੍ਸਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਮਨਾਪਾ ਨਾਮ। **ਚਿਤ੍ਤਂ ਨ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਠਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਤੇ ਫਸ੍ਸਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਵ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਨ੍ਤੋਮੁਟ੍ਠਿਗਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ''ਅਹਂ ਸੋਭਾਮਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਵਣ੍ਣਾਯਤਨਂ ਪਸਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ। **ਗੂਥਗਤ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਗੂਥਮੇਵ ਗੂਥਗਤਂ। ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ।

ਨ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋਤਿ ਪਥਵੀਪਬ੍ਬਤਰੁਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਏਕਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਨ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ, ਯਦਿ ਹਿ ਪਥਵਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਪਥਵਿਯਾ ਭਿਜ੍ਜਮਾਨਾਯ ਸਹੇਵ ਭਿਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਬ੍ਬਤੇ ਪਤਮਾਨੇ ਸਹੇਵ ਪਤੇਯ੍ਯ, ਰੁਕ੍ਖੇ ਛਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਸਹੇਵ ਛਿਜ੍ਜੇਯ੍ਯ।

੧੨੦. ਮੇਤ੍ਤਂ ਰਾਹੁਲਾਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਆਰਭਿ? ਤਾਦਿਭਾਵਸ੍ਸ ਕਾਰਣਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ। ਹੇਟ੍ਠਾ ਹਿ ਤਾਦਿਭਾਵਲਕ੍ਖਣਂ ਦਸ੍ਸਿਤਂ, ਨ ਚ ਸਕ੍ਕਾ ਅਹਂ ਤਾਦੀ ਹੋਮੀਤਿ ਅਕਾਰਣਾ ਭਵਿਤੁਂ, ਨਪਿ ''ਅਹਂ ਉਚ੍ਚਾਕੁਲਪ੍ਪਸੁਤੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਲਾਭੀ, ਮਂ ਰਾਜਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ਤਾਦਯੋ ਭਜਨ੍ਤਿ, ਅਹਂ ਤਾਦੀ ਹੋਮੀ''ਤਿ ਇਮੇਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਕੋਚਿ ਤਾਦੀ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਮੇਤ੍ਤਾਦਿਭਾਵਨਾਯ ਪਨ ਹੋਤੀਤਿ ਤਾਦਿਭਾਵਸ੍ਸ ਕਾਰਣਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਭਾਵਯਤੋ**ਤਿ ਉਪਚਾਰਂ ਵਾ ਅਪ੍ਪਨਂ ਵਾ ਪਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਯੋ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ**ਤਿ ਯੋ ਸਤ੍ਤੇ ਕੋਪੋ, ਸੋ ਪਹੀਯਿਸ੍ਸਤਿ। **ਵਿਹੇਸਾ**ਤਿ ਪਾਣਿਆਦੀਹਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਵਿਹਿਂਸਨਂ। **ਅਰਤੀ**ਤਿ ਪਨ੍ਤਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਚੇਵ ਅਧਿਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਤਾ। **ਪਟਿਘੋ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਚ ਪਟਿਹਞ੍ਞਨਕਿਲੇਸੋ। **ਅਸੁਭ**ਨ੍ਤਿ ਉਦ੍ਧੁਮਾਤਕਾਦੀਸੁ ਉਪਚਾਰਪ੍ਪਨਂ। ਉਦ੍ਧੁਮਾਤਕਾਦੀਸੁ ਅਸੁਭਭਾਵਨਾ ਚ ਨਾਮੇਸਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ** ਕਥਿਤਾਵ। **ਰਾਗੋ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਿਕਰਾਗੋ। **ਅਨਿਚ੍ਚਸਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਯ ਸਹਜਾਤਸਞ੍ਞਂ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਏਵ ਵਾ ਏਸਾ ਅਸਞ੍ਞਾਪਿ ਸਞ੍ਞਾਸੀਸੇਨ ਸਞ੍ਞਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਅਸ੍ਮਿਮਾਨੋ**ਤਿ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ।

੧੨੧. ਇਦਾਨਿ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਂ ਪਞ੍ਹਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ੍ਤੋ **ਆਨਾਪਾਨਸ੍ਸਤਿ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਇਦਂ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਭਾਵਨਾ ਚ ਪਾਲ਼ਿਅਤ੍ਥੋ ਚ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਨਿਸਂਸਕਥਾਯ ਸਬ੍ਬੋ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ** ਅਨੁਸ੍ਸਤਿਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤੋਯੇਵ। ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਭਗਵਾ ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਵਸੇਨੇਵ ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸੀਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਮਹਾਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਚੂਲ਼ਮਾਲੁਕ੍ਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੨੨. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਲੁਕ੍ਯਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਮਾਲੁਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ**ਾਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕਸ੍ਸ ਥੇਰਸ੍ਸ। **ਠਪਿਤਾਨਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਿ ਨਾਮ ਨ ਬ੍ਯਾਕਾਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ ਏਵਂ ਠਪਿਤਾਨਿ ਚੇਵ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨਿ ਚ। **ਤਥਾਗਤੋ**ਤਿ ਸਤ੍ਤੋ। **ਤਂ ਮੇ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਤਂ ਅਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਮਯ੍ਹਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯਾ**ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ।

੧੨੫. **ਕੋ ਸਨ੍ਤੋ ਕਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਸੀ**ਤਿ ਯਾਚਕੋ ਵਾ ਹਿ ਯਾਚਿਤਕਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, ਯਾਚਿਤਕੋ ਵਾ ਯਾਚਕਂ। ਤ੍ਵਂ ਨੇਵ ਯਾਚਕੋ ਨ ਯਾਚਿਤਕੋ, ਸੋ ਦਾਨਿ ਤ੍ਵਂ ਕੋ ਸਨ੍ਤੋ ਕਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੨੬. ਵ**ਿਦ੍ਧੋ ਅਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਰਸੇਨਾਯ ਠਿਤੇਨ ਵਿਦ੍ਧੋ ਭਵੇਯ੍ਯ। **ਗਾਲ਼੍ਹਪਲੇਪਨੇਨਾ**ਤਿ ਬਹਲਲੇਪਨੇਨ। **ਭਿਸਕ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਜ੍ਜਂ। **ਸਲ੍ਲਕਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਲ੍ਲਕਨ੍ਤਨਂ ਸਲ੍ਲਕਨ੍ਤਿਯਸੁਤ੍ਤਵਾਚਕਂ। **ਅਕ੍ਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਕ੍ਕਵਾਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਅਕ੍ਕਸ੍ਸਾ''ਤਿ। **ਸਣ੍ਹਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵੇਣੁਵਿਲੀਵਸ੍ਸ। ਮਰੁਵਾਖੀਰਪਣ੍ਣੀਨਮ੍ਪਿ ਵਾਕੇਹਿਯੇਵ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਯਦਿ ਵਾ ਮਰੁਵਾਯ ਯਦਿ ਵਾ ਖੀਰਪਣ੍ਣਿਨੇ**ਤਿ। **ਗਚ੍ਛ**ਨ੍ਤਿ ਪਬ੍ਬਤਗਚ੍ਛਨਦੀਗਚ੍ਛਾਦੀਸੁ ਜਾਤਂ। **ਰੋਪਿਮ**ਨ੍ਤਿ ਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਿਤਂ ਸਰਵਨਤੋ ਸਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ। **ਸਿਥਿਲਹਨੁਨੇ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕਸ੍ਸ ਪਕ੍ਖਿਨੋ। **ਭੇਰਵਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕਾਲ਼ਸੀਹਸ੍ਸ। **ਸੇਮ੍ਹਾਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। **ਏਵਂ ਨੇ**ਤਿ ਏਤਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸਤਿ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੨੭. **ਅਤ੍ਥੇਵ ਜਾਤੀ**ਤਿ ਏਤਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸੋਵ ਨਤ੍ਥਿ, ਜਾਤਿ ਪਨ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ। ਤਥਾ ਜਰਾਮਰਣਾਦੀਨੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਯੇਸਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਯੇਸਂ ਅਹਂ। **ਨਿਘਾਤ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਘਾਤਂ ਵਿਨਾਸਂ। ਮਮ ਸਾਵਕਾ ਹਿ ਏਤੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਨਾ ਇਧੇਵ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

੧੨੮. **ਤਸ੍ਮਾਤਿਹਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਮੇਤਂ, ਚਤੁਸਚ੍ਚਮੇਵ ਮਯਾ ਬ੍ਯਾਕਤਂ, ਤਸ੍ਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਹੇਤਂ ਮਾਲੁਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤ ਅਤ੍ਥਸਂਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਵਾ ਏਤਂ ਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਵਾ ਕਾਰਣਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਨ ਹੋਤਿ। **ਨ ਆਦਿਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਕ**ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਆਦਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਸੀਲਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਹੋਤਿ। **ਨ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯਾ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਵਟ੍ਟੇ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਦਨਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਵਿਰਜ੍ਜਨਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਵਟ੍ਟਨਿਰੋਧਾਯ ਵਾ ਰਾਗਾਦਿਵੂਪਸਮਨਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੇ ਧਮ੍ਮੇ ਅਭਿਜਾਨਨਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਚਤੁਮਗ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਸਮ੍ਬੋਧਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਅਸਙ੍ਖਤਨਿਬ੍ਬਾਨਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਨ ਹੋਤਿ। **ਏਤਂ ਹੀ**ਤਿ ਏਤਂ ਚਤੁਸਚ੍ਚਬ੍ਯਾਕਰਣਂ। **ਆਦਿਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਕ**ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਆਦਿਭੂਤਂ ਪੁਬ੍ਬਪਦਟ੍ਠਾਨਂ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਪਟਿਵਿਪਕ੍ਖਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਮਮ੍ਪਿ ਦੇਸਨਂ ਭਗਵਾ ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਵਸੇਨ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸੀਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਚੂਲ਼ਮਾਲੁਕ੍ਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਮਹਾਮਾਲੁਕ੍ਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੨੯. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਮਾਲੁਕ੍ਯਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਓਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨੀ**ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕੋਟ੍ਠਾਸਿਕਾਨਿ ਕਾਮਭਵੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਾਨਿ। **ਸਂਯੋਜਨਾਨੀ**ਤਿ ਬਨ੍ਧਨਾਨਿ। **ਕਸ੍ਸ ਖੋ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਸ੍ਸ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਵਾ ਦੇਸਿਤਾਨਿ ਧਾਰੇਸਿ, ਕਿਂ ਤ੍ਵਮੇਵੇਕੋ ਅਸ੍ਸੋਸਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚੀਤਿ? **ਅਨੁਸੇਤੀ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਹੀਨਤਾਯ ਅਨੁਸੇਤਿ। ਅਨੁਸਯਮਾਨੋ ਸਂਯੋਜਨਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ਚ ਭਗਵਤਾ ਸਂਯੋਜਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਂ, ਥੇਰੇਨਪਿ ਸਂਯੋਜਨਮੇਵ ਬ੍ਯਾਕਤਂ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਤਸ੍ਸ ਵਾਦੇ ਭਗਵਤਾ ਦੋਸੋ ਆਰੋਪਿਤੋ। ਸੋ ਕਸ੍ਮਾਤਿ ਚੇ? ਥੇਰਸ੍ਸ ਤਥਾਲਦ੍ਧਿਕਤ੍ਤਾ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਿ ''ਸਮੁਦਾਚਾਰਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਇਤਰਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਅਸਂਯੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਭਗਵਤਾ ਦੋਸੋ ਆਰੋਪਿਤੋ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ

ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯੇਵ ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਆਰਦ੍ਧਾ, ਸਾ ਇਮਿਨਾ ਅਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਵਿਸਂਵਾਦਿਤਾ। ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਏਵਮਕਾਸਿ। ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ''ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ''ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ **ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੇਨਾ**ਤਿ ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਗਹਿਤੇਨ ਅਭਿਭੂਤੇਨ। **ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿਪਰੇਤੇਨਾ**ਤਿ ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਨੁਗਤੇਨ। **ਨਿਸ੍ਸਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਨਿਸ੍ਸਰਣਂ ਨਾਮ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ, ਤਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਨਪ੍ਪਜਾਨਾਤਿ। **ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਨੀਤਾ**ਤਿ ਅਵਿਨੋਦਿਤਾ ਅਨੀਹਟਾ। **ਓਰਮ੍ਭਾਗਿਯਂ ਸਂਯੋਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾਭਾਗਿਯਸਂਯੋਜਨਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਪਦੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖੋ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥੋਯੇਵ। ''ਸਾਨੁਸਯਾ ਪਹੀਯਤੀ''ਤਿ ਵਚਨਤੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਏਕਚ੍ਚੇ ''ਅਞ੍ਞਂ ਸਂਯੋਜਨਂ ਅਞ੍ਞੋ ਅਨੁਸਯੋ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ''ਯਥਾ ਹਿ ਸਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਭਤ੍ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ''ਸਾਨੁਸਯਾ''ਤਿ ਵਚਨਤੋ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿਤੋ ਅਞ੍ਞੇਨ ਅਨੁਸਯੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂ ਲਦ੍ਧਿ। ਤੇ ''ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ''ਤਿਆਦੀਹਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਹਿ ਸੀਸਤੋ ਅਞ੍ਞੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਅਥਾਪਿ ਸਿਯਾ – ''ਯਦਿ ਤਦੇਵ ਸਂਯੋਜਨਂ ਸੋ ਅਨੁਸਯੋ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਭਗਵਤਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਤਰੁਣੂਪਮੋ ਉਪਾਰਮ੍ਭੋ ਦੁਆਰੋਪਿਤੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਨ ਦੁਆਰੋਪਿਤੋ, ਕਸ੍ਮਾ? ਏਵਂਲਦ੍ਧਿਕਤ੍ਤਾਤਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਯੇਵ ਕਿਲੇਸੋ ਬਨ੍ਧਨਟ੍ਠੇਨ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਅਪ੍ਪਹੀਨਟ੍ਠੇਨ ਅਨੁਸਯੋਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਭਗਵਤਾ ''ਸਾਨੁਸਯਾ ਪਹੀਯਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

੧੩੨. **ਤਚਂ ਛੇਤ੍ਵਾ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਇਦਂ ਓਪਮ੍ਮਸਂਸਨ੍ਦਨਂ – ਤਚਚ੍ਛੇਦੋ ਵਿਯ ਹਿ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ, ਫੇਗ੍ਗੁਚ੍ਛੇਦੋ ਵਿਯ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ, ਸਾਰਚ੍ਛੇਦੋ ਵਿਯ ਮਗ੍ਗੋ। ਪਟਿਪਦਾ ਪਨ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਿਸ੍ਸਕਾਵ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਏਵਮੇਤੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਾ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਏਵਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

੧੩੩. **ਉਪਧਿਵਿਵੇਕਾ**ਤਿ ਉਪਧਿਵਿਵੇਕੇਨ। ਇਮਿਨਾ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਵਿਵੇਕੋ ਕਥਿਤੋ। **ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਨੀਵਰਣਪ੍ਪਹਾਨਂ ਕਥਿਤਂ। **ਕਾਯਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਨਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਾਯਾਲਸਿਯਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ ਕਥਿਤਾ। **ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹੀ**ਤਿ ਉਪਧਿਵਿਵੇਕੇਨ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹੀ**ਤਿ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨੇਨ ਕਾਯਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਨਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਾ ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਵਿਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਯਦੇਵ ਤਤ੍ਥ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਯਂ ਤਤ੍ਥ ਅਨ੍ਤੋਸਮਾਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਿਤਞ੍ਚ ਰੂਪਾਦਿਧਮ੍ਮਜਾਤਂ ਹੋਤਿ। **ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਤੇ ਰੂਪਗਤਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤੇ ਰੂਪਾਦਯੋ ਧਮ੍ਮੇ। **ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ**ਤਿ ਨ ਨਿਚ੍ਚਤੋ। **ਦੁਕ੍ਖਤੋ**ਤਿ ਨ ਸੁਖਤੋ। **ਰੋਗਤੋ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਆਬਾਧਟ੍ਠੇਨ ਰੋਗਤੋ, ਅਨ੍ਤੋਦੋਸਟ੍ਠੇਨ **ਗਣ੍ਡਤੋ**, ਅਨੁਪਵਿਦ੍ਧਟ੍ਠੇਨ ਦੁਕ੍ਖਜਨਨਟ੍ਠੇਨ ਚ **ਸਲ੍ਲਤੋ**, ਦੁਕ੍ਖਟ੍ਠੇਨ **ਅਘਤੋ**, ਰੋਗਟ੍ਠੇਨ **ਆਬਾਧਤੋ**, ਅਸਕਟ੍ਠੇਨ **ਪਰਤੋ**, ਪਲੁਜ੍ਜਨਟ੍ਠੇਨ **ਪਲੋਕਤੋ**, ਨਿਸ੍ਸਤ੍ਤਟ੍ਠੇਨ **ਸੁਞ੍ਞਤੋ**, ਨ ਅਤ੍ਤਟ੍ਠੇਨ **ਅਨਤ੍ਤਤੋ।** ਤਤ੍ਥ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ, ਪਲੋਕਤੋਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਪਦੇਹਿ ਅਨਿਚ੍ਚਲਕ੍ਖਣਂ ਕਥਿਤਂ, ਦੁਕ੍ਖਤੋਤਿਆਦੀਹਿ ਛਹਿ ਦੁਕ੍ਖਲਕ੍ਖਣਂ, ਪਰਤੋ ਸੁਞ੍ਞਤੋ ਅਨਤ੍ਤਤੋਤਿ ਤੀਹਿ ਅਨਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਂ।

ਸੋ ਤੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹੀਤਿ ਸੋ ਤੇਹਿ ਏਵਂ ਤਿਲਕ੍ਖਣਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠੇਹਿ ਅਨ੍ਤੋਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਂ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਧਮ੍ਮੇਹਿ। **ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਟਿਵਾਪੇਤੀ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਟਿਸਂਹਰਤਿ ਮੋਚੇਤਿ ਅਪਨੇਤਿ। **ਉਪਸਂਹਰਤੀ**ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਚਿਤ੍ਤਂ ਤਾਵ ਸਵਨਵਸੇਨ ਥੁਤਿਵਸੇਨ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਚ ਏਤਂ ਸਨ੍ਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਅਸਙ੍ਖਤਾਯ ਅਮਤਾਯ ਧਾਤੁਯਾ ਉਪਸਂਹਰਤਿ। ਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਕਰਣਵਸੇਨੇਵ ਏਤਂ ਸਨ੍ਤਮੇਤਂ ਪਣੀਤਨ੍ਤਿ ਨ ਏਵਂ ਵਦਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਆਕਾਰੇਨ ਤਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪਸਂਹਰਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਠਿਤੋ**ਤਿ ਤਾਯ ਤਿਲਕ੍ਖਣਾਰਮ੍ਮਣਾਯ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਠਿਤੋ। **ਆਸਵਾਨਂ ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀ**ਤਿ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਗ੍ਗੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਾਪੁਣਾਤਿ । **ਤੇਨੇਵ ਧਮ੍ਮਰਾਗੇਨਾ**ਤਿ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਧਮ੍ਮੇ ਛਨ੍ਦਰਾਗੇਨ। ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਸੁ ਹਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਛਨ੍ਦਰਾਗਂ ਪਰਿਯਾਦਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਨਾਗਾਮੀ ਹੋਤਿ।

ਯਦੇਵ ਤਤ੍ਥ ਹੋਤਿ ਵੇਦਨਾਗਤਨ੍ਤਿ ਇਧ ਪਨ ਰੂਪਂ ਨ ਗਹਿਤਂ। ਕਸ੍ਮਾ? ਸਮਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਰੂਪਾਵਚਰਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨੋਤਿ ਸਮਥਵਸੇਨਪਿਨੇਨ ਰੂਪਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਰੂਪਂ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਇਦਾਨਿ ਅਰੂਪਂ ਸਮ੍ਮਸਤੀਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨਪਿਨੇਨ ਰੂਪਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਅਰੂਪੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬਸੋਪਿ ਰੂਪਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਪਿ ਇਧ ਰੂਪਂ ਨ ਗਹਿਤਂ।

ਅਥ ਕਿਞ੍ਚਰਹੀਤਿ ਕਿਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ? ਸਮਥਵਸੇਨ ਗਚ੍ਛਤੋ ਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਤਾ ਧੁਰਂ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨ ਗਚ੍ਛਤੋ ਪਞ੍ਞਾ ਧੁਰਂ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਙ੍ਖਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਯਂ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮੋਯੇਵ, ਸਮਥਵਸੇਨੇਵ ਪਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤੋ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਏਕੋ ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਿਂ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਵੇਮਤ੍ਤਤਂ ਵਦਾਮੀਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨਾਨਤ੍ਤਤਂ ਵਦਾਮਿ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਤ੍ਵਂ, ਆਨਨ੍ਦ, ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿ, ਤੇਨ ਤੇ ਏਤਂ ਅਪਾਕਟਂ। ਅਹਂ ਪਨ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਂ, ਤੇਨ ਮੇ ਏਤਂ ਪਾਕਟਂ। ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨਾਨਤ੍ਤਤਾ ਕਾਰਣਂ। ਸਮਥਵਸੇਨੇਵ ਹਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਸੁ ਏਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਤਾ ਧੁਰਂ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਏਕਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਾ ਧੁਰਂ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨੇਵ ਚ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਸੁ ਏਕਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਾ ਧੁਰਂ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਏਕਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਤਾ ਧੁਰਂ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਧੁਰੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤਾ। ਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ, ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੋ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤੋ। ਇਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਵੇਮਤ੍ਤਮੇਤ੍ਥ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਮਹਾਮਾਲੁਕ੍ਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਭਦ੍ਦਾਲਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੩੪. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਭਦ੍ਦਾਲਿਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਏਕਾਸਨਭੋਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੇ ਅਸਨਭੋਜਨਂ, ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਭਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਤ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਕਕਚੂਪਮੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਨਿ। **ਨ ਉਸ੍ਸਹਾਮੀ**ਤਿ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ। **ਸਿਯਾ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ**ਤਿ ਏਵਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਯਾਵਜੀਵਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨੁ ਖੋ, ਨ ਨੁ ਖੋਤਿ ਇਤਿ ਮੇ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਭਵੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਕਦੇਸਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪੋਰਾਣਕਤ੍ਥੇਰਾ ਕਿਰ ਪਤ੍ਤੇ ਭਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਿਮ੍ਹਿ ਦਿਨ੍ਨੇ ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਉਣ੍ਹਮੇਵ ਥੋਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਂ ਬਹਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਯੂਦਕਫਾਸੁਕੇ ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਏਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸਤ੍ਥਾ ਆਹ। ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਪਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਚੇ ਸਕਿਂ ਪਤ੍ਤਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਤ੍ਤਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਓਦਨਸ੍ਸ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਂ ਬਹਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਯੂਦਕਫਾਸੁਕੇ ਠਾਨੇ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਤਿ ਏਵਂ ਵਟ੍ਟੇਯ੍ਯ, ਇਤਰਥਾ ਕੋ ਸਕ੍ਕੋਤੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ **ਏਵਮ੍ਪਿ ਖੋ ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨ ਉਸ੍ਸਹਾਮੀ**ਤਿ ਆਹ। ਅਯਂ ਕਿਰ ਅਤੀਤੇ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਕਾਕਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਕਾਕਾ ਚ ਨਾਮ ਮਹਾਛਾਤਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਛਾਤਕਤ੍ਥੇਰੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਵਿਰਵਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਭਗਵਾ ਤਂ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ – ''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਕਾਲੇ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੨੪੮) ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ, ਭਦ੍ਦਾਲਿ,...ਪੇ॰... ਅਨੁਸ੍ਸਾਹਂ ਪਵੇਦੇਸੀ**ਤਿ।

ਯਥਾ ਤਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਨ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀ ਏਕਵਿਹਾਰੇਪਿ ਵਸਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭਾਵਂ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਤਥੇਵ ਨ ਅਦਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਨੇਵ ਭਗਵਤੋ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਨ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਵਿਤਕ੍ਕਮਾਲ਼ਕਂ, ਨ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ।

ਯਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਭਗਵਾ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰੇਪਿ ਨ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਚਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਭਗਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸੋ ਪੁਰੇਤਰਮੇਵ ਞਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਦ੍ਧਾਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਕਿਰੇਸ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਨ ਅਞ੍ਞੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਅਹੋਸਿ, – ''ਮਯਾ ਨਾਮ ਉਦਰਕਾਰਣਾ ਭਗਵਤੋ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਪਞ੍ਞਾਪਨਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤਂ, ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਮੇ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਅਯਮੇਵ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਕਵਿਹਾਰੇ ਵਸਨ੍ਤੋਪਿ ਲਜ੍ਜਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭਾਵਂ ਨਾਦਾਸਿ।

੧੩੫. **ਚੀਵਰਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਗਵਤੋ ਚੀਵਰਸਾਟਕਂ ਅਦਂਸੁ, ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। **ਏਤਂ ਦੋਸਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਂ ਓਕਾਸਮੇਤਂ ਅਪਰਾਧਂ, ਸਤ੍ਥੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਬਾਹਿਤਕਾਰਣਂ ਸਾਧੁਕਂ ਮਨਸਿ ਕਰੋਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੁਕ੍ਕਰਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਵਸ੍ਸਞ੍ਹਿ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਦਿਸਾਪਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਹਿਂ ਵਸਿਤ੍ਥਾਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਜੇਤਵਨੇ ਵਸਿਮ੍ਹਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ, ''ਆਵੁਸੋ, ਭਗਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸੇ ਕਤਰਂ ਜਾਤਕਂ ਕਥੇਸਿ, ਕਤਰਂ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ, ਕਤਰਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਰੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ''ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ, ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਨਾਮ ਨਂ ਏਕੋ ਥੇਰੋ ਪਟਿਬਾਹੀ''ਤਿ ਵਕ੍ਖਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਭਗਵਤੋਪਿ ਨਾਮ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਬਾਹਿਤਂ ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਅਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਤੇ ਅਯਂ ਦੋਸੋ ਮਹਾਜਨਨ੍ਤਰੇ ਪਾਕਟੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੁਪ੍ਪਟਿਕਾਰਤਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ। ਅਪਿਚ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਤ੍ਵਂ ''ਏਥਾਵੁਸੋ, ਮਮ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਖਮਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਹਾਯਾ ਹੋਥਾ''ਤਿ ਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਸ੍ਸਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ''ਆਵੁਸੋ, ਕਿਂ ਇਮਿਨਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਭਾਰਿਯਂ ਕਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ, ਦਸਬਲਂ ਨਾਮ ਪਟਿਬਾਹਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਯੁਤ੍ਤਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਕ੍ਖਨ੍ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਤੇ ਅਯਂ ਅਪਰਾਧੋ ਮਹਾਜਨਨ੍ਤਰੇ ਪਾਕਟੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੁਪ੍ਪਟਿਕਾਰਤਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾਪਿ ਏਵਮਾਹਂਸੁ। ਅਥ ਵਾ ਭਗਵਾ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥ ਤ੍ਵਂ ਗਤਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਭਗਵਤੋ ਖਮਾਪਨਤ੍ਥਾਯ ਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਸ੍ਸਸਿ। ਤਤ੍ਰ ਦਿਸਾਵਾਸਿਨੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ''ਆਵੁਸੋ, ਕਿਂ ਇਮਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ... ਪੇ॰... ਦੁਪ੍ਪਟਿਕਾਰਤਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾਪਿ ਏਵਮਾਹਂਸੁ।

ਏਤਦਵੋਚਾਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ ਮਯਾ ਕਤਂ, ਭਗਵਾ ਪਨ ਮਹਨ੍ਤੋਪਿ ਅਗੁਣੇ ਅਲਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਅਚ੍ਚਯਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਏਤਂ ''ਅਚ੍ਚਯੋ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ,''ਤਿਆਦਿਵਚਨਂ ਅਵੋਚ। ਤਤ੍ਥ **ਅਚ੍ਚਯੋ**ਤਿ ਅਪਰਾਧੋ। **ਮਂ ਅਚ੍ਚਗਮਾ**ਤਿ ਮਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤੋ। **ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੂ**ਤਿ ਖਮਤੁ। **ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰਾਯਾ**ਤਿ ਅਨਾਗਤੇ ਸਂਵਰਣਤ੍ਥਾਯ, ਪੁਨ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਅਪਰਾਧਸ੍ਸ ਦੋਸਸ੍ਸ ਖਲਿਤਸ੍ਸ ਅਕਰਣਤ੍ਥਾਯ। **ਤਗ੍ਘਾ**ਤਿ ਏਕਂਸੇਨ। **ਸਮਯੋਪਿ ਖੋ ਤੇ, ਭਦ੍ਦਾਲੀ**ਤਿ, ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਤਯਾ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਏਕਂ ਕਾਰਣਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਤੇ ਨ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਂ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਿਤਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

੧੩੬. **ਉਭਤੋਭਾਗਵਿਮੁਤ੍ਤੋ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਰੀ, ਸਦ੍ਧਾਨੁਸਾਰੀਤਿ ਦ੍ਵੇ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕਾ ਮਗ੍ਗਸਮਙ੍ਗਿਪੁਗ੍ਗਲਾ। ਏਤੇ ਪਨ ਸਤ੍ਤਪਿ ਅਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲੇ ਭਗਵਤਾਪਿ ਏਵਂ ਆਣਾਪੇਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਭਗਵਤਾ ਆਣਤ੍ਤੇ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਏਵਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ। ਅਟ੍ਠਾਨਪਰਿਕਪ੍ਪਵਸੇਨ ਪਨ ਅਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਸੁਵਚਭਾਵਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਭਦ੍ਦਾਲਿਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਚ ਦੁਬ੍ਬਚਭਾਵਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਮੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਅਪਿ ਨੁ ਤ੍ਵਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਉਭਤੋਭਾਗਵਿਮੁਤ੍ਤੋਤਿ ਦੇਸਨਂ ਕਸ੍ਮਾ ਆਰਭਿ? ਭਦ੍ਦਾਲਿਸ੍ਸ ਨਿਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥਂ। ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਇਮੇ ਸਤ੍ਤ ਅਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲਾ ਲੋਕੇ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਾ ਮਮ ਸਾਸਨੇ ਸਾਮਿਨੋ, ਮਯਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤੇ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤੇ ਕਾਰਣੇ ਸਤਿ ਏਤੇਸਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਂ। ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਮਮ ਸਾਸਨਤੋ ਬਾਹਿਰਕੋ, ਮਯਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤੇ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਰਿਤ੍ਤੋ ਤੁਚ੍ਛੋਤਿ ਅਨ੍ਤੋ ਅਰਿਯਗੁਣਾਨਂ ਅਭਾਵੇਨ ਰਿਤ੍ਤਕੋ ਤੁਚ੍ਛਕੋ, ਇਸ੍ਸਰਵਚਨੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਹੋਤਿ। **ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਕਰੋਸੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਧਮ੍ਮੋ ਠਿਤੋ, ਤਥੇਵ ਕਰੋਸਿ, ਖਮਾਪੇਸੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਤਂ ਤੇ ਮਯਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮਾ**ਤਿ ਤਂ ਤਵ ਅਪਰਾਧਂ ਮਯਂ ਖਮਾਮ। **ਵੁਡ੍ਢਿ ਹੇਸਾ, ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਅਰਿਯਸ੍ਸ ਵਿਨਯੇ**ਤਿ ਏਸਾ, ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਅਰਿਯਸ੍ਸ ਵਿਨਯੇ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨੇ ਵੁਡ੍ਢਿ ਨਾਮ। ਕਤਮਾ?

ਅਚ੍ਚਯਂ ਅਚ੍ਚਯਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਕਰਿਤ੍ਵਾ ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰਾਪਜ੍ਜਨਾ। ਦੇਸਨਂ ਪਨ ਪੁਗ੍ਗਲਾਧਿਟ੍ਠਾਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ''ਯੋ ਅਚ੍ਚਯਂ ਅਚ੍ਚਯਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਕਰੋਤਿ, ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਆਹ।

੧੩੭. **ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਉਪਵਦਤੀ**ਤਿ ''ਅਸੁਕਵਿਹਾਰਵਾਸੀ ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ – ''ਕਿਂ ਤਸ੍ਸ ਅਰਞ੍ਞਵਾਸੇਨ, ਯੋ ਮਯ੍ਹਂ ਪਨ ਸਾਸਨੇ ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਅਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਉਪਵਦਤਿ, ਸੇਸਪਦੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ, ਅਪਿਚੇਤ੍ਥ ਦੇਵਤਾ ਨ ਕੇਵਲਂ ਉਪਵਦਨ੍ਤਿ, ਭੇਰਵਾਰਮ੍ਮਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਨਾਕਾਰਮ੍ਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। **ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਅਤ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਂ ਆਵਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਂ ਪਾਕਟਂ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਧਾਵਤਿ, ਨ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਅਲ੍ਲੀਯਤਿ। ਸੋ ''ਕਿਂ ਮਾਦਿਸਸ੍ਸ ਅਰਞ੍ਞਵਾਸੇਨਾ''ਤਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਕ੍ਕਮਤਿ। **ਅਤ੍ਤਾਪਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਵਦਿਤੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਅਤ੍ਤਾ ਉਪਵਦਿਤੋ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖੋ ਵੁਤ੍ਤਪਚ੍ਚਨੀਕਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਸੋ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹੀ**ਤਿਆਦਿ ਏਵਂ ਸਚ੍ਛਿਕਰੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੧੪੦. **ਪਸਯ੍ਹ ਪਸਯ੍ਹ ਕਾਰਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੇਪਿ ਦੋਸੇ ਨਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤਿ। **ਨੋ ਤਥਾ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇਪਿ ਅਪਰਾਧੇ ਯਥਾ ਇਤਰਂ, ਏਵਂ ਪਸਯ੍ਹ ਨ ਕਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਕਿਰ, ''ਆਵੁਸੋ, ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥ, ਏਵਰੂਪਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਏਹਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਖਮਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਤੋਪਿ, ਕਞ੍ਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ, ''ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥ, ਏਵਰੂਪਂ ਨਾਮ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਤ੍ਥੁਸਨ੍ਤਿਕਾਪਿ ਅਨੁਗ੍ਗਹਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਤਿ। ਤਤੋ ''ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨਾਪਿ ਨ ਸਮਸ੍ਸਾਸਿਤੋ, ਸਤ੍ਥਾਰਾਪੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ।

ਅਥ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋਪਿ ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਮੇਵ ਓਵਦਤਿ, ਨ ਇਤਰਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਇਧ, ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਏਕਚ੍ਚੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਞ੍ਞੇਨਾਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਅਨੁਮਾਨਸੁਤ੍ਤੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਨਿ। **ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤੀ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਵਤ੍ਤਤਿ। **ਨ ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤੀ**ਤਿ ਅਨੁਲੋਮਵਤ੍ਤੇ ਨ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਵਿਲੋਮਮੇਵ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। **ਨ ਨਿਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤੀ**ਤਿ ਨਿਤ੍ਥਾਰਣਕਵਤ੍ਤਮ੍ਹਿ ਨ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਵੁਟ੍ਠਾਨਤ੍ਥਂ ਤੁਰਿਤਤੁਰਿਤੋ ਛਨ੍ਦਜਾਤੋ ਨ ਹੋਤਿ। **ਤਤ੍ਰਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਚਕਰਣੇ। **ਅਭਿਣ੍ਹਾਪਤ੍ਤਿਕੋ**ਤਿ ਨਿਰਨ੍ਤਰਾਪਤ੍ਤਿਕੋ। **ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ**ਤਿ ਸਾਪਤ੍ਤਿਕਕਾਲੋਵਸ੍ਸ ਬਹੁ, ਸੁਦ੍ਧੋ ਨਿਰਾਪਤ੍ਤਿਕਕਾਲੋ ਅਪ੍ਪੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤੀ**ਤਿ ਖਿਪ੍ਪਂ ਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਦੀਘਸੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਵਿਨਯਧਰਾ ਪਾਦਧੋਵਨਕਾਲੇ ਆਗਤਂ ''ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਵਤ੍ਤਵੇਲਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਕਾਲਂ ਮਞ੍ਞਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਂ ''ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਵਿਹਾਰਵੇਲਾ, ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਸਾਮਣੇਰਾਦੀਨਂ ਉਦ੍ਦੇਸਦਾਨਵੇਲਾ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨ੍ਹਾਨਵੇਲਾ, ਥੇਰੂਪਟ੍ਠਾਨਵੇਲਾ, ਮੁਖਧੋਵਨਵੇਲਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸਭਾਗੇਪਿ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇਪਿ ਆਗਤਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਨ੍ਤਿਯੇਵ। ''ਕਾਯ ਵੇਲਾਯ, ਭਨ੍ਤੇ, ਓਕਾਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ''ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਤ੍ਵਂ ਇਮਮੇਵ ਠਾਨਂ ਜਾਨਾਸਿ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਵਿਨਯਧਰਤ੍ਥੇਰੋ ਸਿਨੇਹਪਾਨਂ ਪਿਵਤਿ, ਅਸੁਕੋ ਵਿਰੇਚਨਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਤੁਰਿਤੋਸੀ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੀਘਸੁਤ੍ਤਮੇਵ ਕਰੋਨ੍ਤਿ।

੧੪੧. **ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤੀ**ਤਿ ਲਹੁਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਨ ਦੀਘਸੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਾਪਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਯਂ ਸੁਬ੍ਬਚੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਜਨਪਦਵਾਸਿਨੋ ਨਾਮ ਗਾਮਨ੍ਤਸੇਨਾਸਨੇ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਨਿਸਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਨ ਫਾਸੁਕਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰੋਪਿ ਦੁਕ੍ਖੋ ਹੋਤਿ, ਸੀਘਮਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਮਾ''ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ।

੧੪੨. **ਅਧਿਚ੍ਚਾਪਤ੍ਤਿਕੋ**ਤਿ ਕਦਾਚਿ ਕਦਾਚਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੋ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਲਜ੍ਜੀ ਹੋਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤੋ, ਦੁਬ੍ਬਚਤ੍ਤਾ ਪਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਥੇਵ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

੧੪੪. **ਸਦ੍ਧਾਮਤ੍ਤਕੇਨ ਵਹਤਿ ਪੇਮਮਤ੍ਤਕੇਨਾ**ਤਿ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇਸੁ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਸਦ੍ਧਾਯ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੇਨ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਪੇਮੇਨ ਯਾਪੇਤਿ। ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਗ੍ਗਹਣਸਦਿਸਾ ਹਿ ਅਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਨਾਮ, ਨਵਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਗੁਣਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇਸੁ ਪੇਮਮਤ੍ਤੇਨ ਯਾਪੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਾ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਹਿ ਸਙ੍ਗਹਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ

ਠਿਤਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਤ੍ਤਾ ਮਹਾਸਮਣਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਕਥਾਮਗ੍ਗੇਨ ''ਓਵਦਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਓਵਦਨ੍ਤਿ, ਨ ਇਤਰ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਮੇਵ ਭਗਵਤਾ ਦਸ੍ਸਿਤਂ।

੧੪੫. **ਅਞ੍ਞਾਯ ਸਣ੍ਠਹਿਂਸੂ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। **ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਹਾਯਮਾਨੇਸੂ**ਤਿ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਹਾਯਮਾਨਾਯ ਸਤ੍ਤਾ ਹਾਯਨ੍ਤਿ ਨਾਮ। **ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਮਾਨੇ**ਤਿ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਮਾਨੇ। ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਸਦ੍ਧਮ੍ਮੋਪਿ ਹਿ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਪੂਰਕੇਸੁ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਅਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਤਿ ਨਾਮ । **ਆਸਵਟ੍ਠਾਨੀਯਾ**ਤਿ ਆਸਵਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਏਤੇਸੂਤਿ ਆਸਵਟ੍ਠਾਨੀਯਾ। ਯੇਸੁ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਾ ਪਰੂਪਵਾਦਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਵਧਬਨ੍ਧਨਾਦਯੋ ਚੇਵ ਅਪਾਯਦੁਕ੍ਖਵਿਸੇਸਭੂਤਾ ਚ ਆਸਵਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਯਸ੍ਮਾ ਨੇਸਂ ਤੇ ਕਾਰਣਂ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇ ਆਸਵਟ੍ਠਾਨੀਯਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਧਮ੍ਮਾ ਯਾਵ ਨ ਸਙ੍ਘੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਨ ਤਾਵ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਵਕਾਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਯੋਜਨਾ।

ਏਵਂ ਅਕਾਲਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਕਾਲਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਯਤੋ ਚ ਖੋ, ਭਦ੍ਦਾਲੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਯਤੋ**ਤਿ ਯਦਾ, ਯਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਾਨੁਸਾਰੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਂ ਵਾ ਏਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਯਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਆਸਵਟ੍ਠਾਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਦੋਸਾ ਸਙ੍ਘੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਵਕਾਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਤੇਸਂਯੇਵ ਆਸਵਟ੍ਠਾਨੀਯਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤਾਨਂ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਦੋਸਾਨਂ ਪਟਿਘਾਤਾਯ।

ਏਵਂ ਆਸਵਟ੍ਠਾਨੀਯਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਅਕਾਲਂ, ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਕਾਲਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਾਲਞ੍ਚ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਾਲਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **"ਨ ਤਾਵ, ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ"**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਮਹਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਭਾਵਂ। ਸਙ੍ਘੋ ਹਿ ਯਾਵ ਨ ਥੇਰਨਵਮਜ੍ਝਿਮਾਨਂ ਵਸੇਨ ਮਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਾਵ ਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਪਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਾਸਨੇ ਏਕਚ੍ਚੇ ਆਸਵਟ੍ਠਾਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਮਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੇ ਪਨ ਤੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਮਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ –

''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਉਤ੍ਤਰਿਦ੍ਵਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ (ਪਾਚਿ॰ ੫੧)। ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨੁਵਸ੍ਸਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ (ਪਾਚਿ॰ ੧੧੭੧)। ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਵਸ੍ਸਂ ਦ੍ਵੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੧੧੭੫)।

ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ।

ਲਾਭਗ੍ਗਨ੍ਤਿ ਲਾਭਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਂ। ਸਙ੍ਘੋ ਹਿ ਯਾਵ ਨ ਲਾਭਗ੍ਗਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਾਵ ਲਾਭਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਆਸਵਟ੍ਠਾਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਪਤ੍ਤੇ ਪਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ –

''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਚੇਲਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਦਦੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੨੭੦)।

ਇਦਞ੍ਹਿ ਲਾਭਗ੍ਗਪਤ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ।

ਯਸਗ੍ਗਨ੍ਤਿ ਯਸਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਂ। ਸਙ੍ਘੋ ਹਿ ਯਾਵ ਨ ਯਸਗ੍ਗਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਾਵ ਯਸਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਆਸਵਟ੍ਠਾਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਪਤ੍ਤੇ ਪਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ ''ਸੁਰਾਮੇਰਯਪਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੩੨੭)। ਇਦਞ੍ਹਿ ਯਸਗ੍ਗਪਤ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ।

ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਭਾਵੰ। ਸਙ੍ਘੋ ਹਿ ਯਾਵ ਨ ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਾਵ ਆਸਵਟ੍ਠਾਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਪਤ੍ਤੇ ਪਨ ਯਸ੍ਮਾ ਏਕੰ ਨਿਕਾਯੰ ਦ੍ਵੇ ਨਿਕਾਯੇ ਪਞ੍ਚਪਿ ਨਿਕਾਯੇ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਯੋਨਿਸੋ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਮਾਨਾ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਰਸੇਨ ਰਸੰ ਸੰਸਨ੍ਦੇਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮੰ ਉਬ੍ਬਿਨਯੰ ਸਤ੍ਥੁ ਸਾਸਨੰ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ – ''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ ਤਥਾਹੰ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ (ਪਾਚਿ॰ ੪੧੮)...ਪੇ॰... ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੋਪਿ ਚੇ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਪਾਚਿ॰ ੪੨੯) ਨਯੇਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ।

ਰਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤੰ ਪਤ੍ਤੇਤਿ ਏਤ੍ਥ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਨ੍ਤੀਤਿ ਰਤ੍ਤਞ੍ਞੂ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬਹੂ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਚਿਰਪਬ੍ਬਜਿਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਰਤ੍ਤਞ੍ਞੂਨੰ ਭਾਵੋ ਰਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤੰ। ਤਤ੍ਰ ਰਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤੰ ਪਤ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸੇਨੰ ਵਙ੍ਗਨ੍ਤਪੁਤ੍ਤੰ ਆਰਬ੍ਭ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਸੋ ਹਾਯਸ੍ਮਾ ਊਨਦਸਵਸ੍ਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕਵਸ੍ਸੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੰ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਊਨਦਸਵਸ੍ਸੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਯੋ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੭੫)। ਏਵੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਪੁਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਦਸਵਸ੍ਸਮ੍ਹਾ ਦਸਵਸ੍ਸਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਬਾਲਾ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਾਲੇਨ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਯੋ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਦਸਵਸ੍ਸੇਨ ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਦਸਵਸ੍ਸੇਨ ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਰਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤੰ ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਦ੍ਵੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਨਿ।

੧੪੬. ਆਜਾਨੀਯਸੁਸੂਪਮੰ ਧਮ੍ਮਪਰਿਯਾਯੰ ਦੇਸੇਸਿਨ੍ਤਿ ਤਰੁਣਾਜਾਨੀਯਉਪਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਯਿ। **ਤਤ੍ਰਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਸਰਣੇ। **ਨ ਖੋ, ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਏਸੇਵ ਹੇਤੂ**ਤਿ ਨ ਏਸ ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਅਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀਭਾਵੋਯੇਵ ਏਕੋ ਹੇਤੁ।

੧੪੭. ਮੁਖਾਧਾਨੇ ਕਾਰਣੰ ਕਾਰੇਤੀਤਿ ਖਲੀਨਬਨ੍ਧਾਦੀਹਿ ਮੁਖਟ੍ਠਪਨੇ ਸਾਧੁਕੰ ਗੀਵੰ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਤੁੰ ਕਾਰਣੰ ਕਾਰੇਤਿ। **ਵਿਸੂਕਾਯਿਤਾਨੀ**ਤਿਆਦੀਹਿ ਵਿਸੇਵਨਾਚਾਰੰ ਕਥੇਸਿ। ਸਬ੍ਬਾਨੇਵ ਹੇਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵੇਵਚਨਾਨਿ। **ਤਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਸੇਵਨਾਚਾਰੇ। **ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਤੀ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨੋ ਹੋਤਿ, ਤੰ ਵਿਸੇਵਨੰ ਜਹਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੁਗਾਧਾਨੇ**ਤਿ ਯੁਗਟ੍ਠਪਨੇ ਯੁਗਸ੍ਸ ਸਾਧੁਕੰ ਗਹਣਤ੍ਥੰ।

ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਪਾਦੇ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਉਕ੍ਖਿਪਨੇ ਚ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨੇ ਚ। ਪਰਸੇਨਾਯ ਹਿ ਆਵਾਟੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਸਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਏਸ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਪਾਦੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਰਜ੍ਜੁਬਨ੍ਧਨਵਿਧਾਨੇਨ ਏਤੰ ਕਾਰਣੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। **ਮਣ੍ਡਲੇ**ਤਿ ਯਥਾ ਅਸ੍ਸੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਯੇਵ ਭੂਮਿਯੰ ਪਤਿਤੰ ਆਵੁਧੰ ਗਹੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਏਵੰ ਕਰਣਤ੍ਥੰ ਮਣ੍ਡਲੇ ਕਾਰਣੰ ਕਾਰੇਤਿ। **ਖੁਰਕਾਸੇ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਗ੍ਗਖੁਰੇਹਿ ਪਥਵੀਕਮਨੇ। ਰਤ੍ਤਿੰ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਕਰਣਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਯਥਾ ਪਦਸਦ੍ਦੋ ਨ ਸੁਯ੍ਯਤਿ, ਤਦਤ੍ਥੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਸਞ੍ਞੰ ਦਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਗ੍ਗਖੁਰੇਹਿਯੇਵ ਗਮਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਜਵੇ**ਤਿ ਸੀਘਵਾਹਨੇ। ''ਧਾਵੇ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਾਜਯੇ ਸਤਿ ਪਲਾਯਨਤ੍ਥੰ, ਪਰੰ ਪਲਾਯਨ੍ਤੰ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਗਹਣਤ੍ਥਞ੍ਚ ਏਤੰ ਕਾਰਣੰ ਕਾਰੇਤਿ। **ਦਵਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਦਵਤ੍ਤਾਯ, ਯੁਦ੍ਧਕਾਲਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਹਤ੍ਥੀਸੁ ਵਾ ਕੋਞ੍ਚਨਾਦੰ ਕਰੋਨ੍ਤੇਸੁ ਅਸ੍ਸੇਸੁ ਵਾ ਹਸਨ੍ਤੇਸੁ ਰਥੇਸੁ ਵਾ ਨਿਘੋਸਨ੍ਤੇਸੁ ਯੋਧੇਸੁ ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿੰ ਕਰੋਨ੍ਤੇਸੁ ਤਸ੍ਸ ਰਵਸ੍ਸ ਅਭਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਰਸੇਨਪਵੇਸਨਤ੍ਥੰ ਅਯੰ ਕਾਰਣਾ ਕਰੀਯਤਿ।

ਰਾਜਗੁਣੇਤਿ ਰਞ੍ਞਾ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਗੁਣੇ। ਕੂਟਕਣ੍ਣਰਞ੍ਞੋ ਕਿਰ ਗੁਲ਼ਵਣ੍ਣੋ ਨਾਮ ਅਸ੍ਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਪਾਚੀਨਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਪਬ੍ਬਤੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਕਲਮ੍ਬਨਦੀਤੀਰੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ। ਅਸ੍ਸੋ ਤੀਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਉਦਕੰ ਓਤਰਿਤੁੰ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਰਾਜਾ ਅਸ੍ਸਾਚਰਿਯੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ – ''ਅਹੋ ਤਯਾ ਅਸ੍ਸੋ ਸਿਕ੍ਖਾਪਿਤੋ ਉਦਕੰ ਓਤਰਿਤੁੰ ਨ ਇਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਆਚਰਿਯੋ – ''ਸੁਸਿਕ੍ਖਾਪਿਤੋ ਦੇਵ ਅਸ੍ਸੋ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤੰ 'ਸਚਾਹੰ ਉਦਕੰ ਓਤਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਵਾਲੰ ਤੇਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਾਲੇ ਤਿਨ੍ਤੇ ਰਞ੍ਞੋ ਅਙ੍ਗੇ ਉਦਕੰ ਪਾਤੇਯ੍ਯਾ'ਤਿ ਏਵੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਸਰੀਰੇ ਉਦਕਪਾਤਨਭਯੇਨ ਨ ਓਤਰਤਿ, ਵਾਲੰ ਗਣ੍ਹਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਕਾਰੇਸਿ।

ਅਸ੍ਸੋ ਵੇਗੇਨ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰਂ ਗਤੋ। ਏਤਦਤ੍ਥਂ ਅਯਂ ਕਾਰਣਾ ਕਰੀਯਤਿ। **ਰਾਜਵਂਸੋ**ਤਿ ਅਸ੍ਸਰਾਜਵਂਸੋ। ਵਂਸੋ ਚੇਸੋ ਅਸ੍ਸਰਾਜਾਨਂ, ਤਥਾਰੂਪੇਨ ਪਹਾਰੇਨ ਛਿਨ੍ਨਭਿਨ੍ਨਸਰੀਰਾਪਿ ਅਸ੍ਸਾਰੋਹਂ ਪਰਸੇਨਾਯ ਅਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਨੀਹਰਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਏਤਦਤ੍ਥਂ ਕਾਰਣਂ ਕਾਰੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਉਤ੍ਤਮੇ ਜਵੇਤਿ ਜਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ, ਯਥਾ ਉਤ੍ਤਮਜਵੋ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਕਾਰਣਂ ਕਾਰੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਤ੍ਤਮੇ ਹਯੇ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਹਯਭਾਵੇ, ਯਥਾ ਉਤ੍ਤਮਹਯੋ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਕਾਰਣਂ ਕਾਰੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਕਤਿਯਾ ਉਤ੍ਤਮਹਯੋਵ ਉਤ੍ਤਮਹਯਕਾਰਣਂ ਅਰਹਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੋ। ਉਤ੍ਤਮਹਯਕਾਰਣਾਯ ਏਵ ਚ ਹਯੋ ਉਤ੍ਤਮਜਵਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੋਤਿ।

ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ – ਏਕੋ ਕਿਰ ਰਾਜਾ ਏਕਂ ਸਿਨ੍ਧਵਪੋਤਕਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸਿਨ੍ਧਵਭਾਵਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾਵ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਹੀਤਿ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਆਚਰਿਯੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਸਿਨ੍ਧਵਭਾਵਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਤਂ ਮਾਸਖਾਦਕਘੋਟਕਾਨਂ ਕਾਰਣਾਸੁ ਉਪਨੇਤਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਤ੍ਤਾ ਕਾਰਣਂ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਮੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ‘‘ਕੂਟਸ੍ਸੋ ਅਯਂ ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਏਕੋ ਅਸ੍ਸਾਚਰਿਯਪੁਬ੍ਬਕੋ ਦਹਰੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਂ ਪਰਿਖਾਪਿਟ੍ਠੇ ਚਰਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਅਨਗ੍ਘੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਿਨ੍ਧਵਪੋਤਕੋ’’ਤਿ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਕਥੇਸਿ। ਸਚੇ ਰਾਜਾ ਜਾਨੇਯ੍ਯ, ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸਂ ਨਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਥੇਰੋ ਆਹ – ‘‘ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੋ, ਤਾਤ, ਰਾਜਾ ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਪਸੀਦੇਯ੍ਯ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥੇਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, – ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਅਨਗ੍ਘੋ ਸਿਨ੍ਧਵਪੋਤਕੋ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਕਥੇਸਿ। ਤਯਾ ਦਿਟ੍ਠੋ , ਤਾਤਾਤਿ? ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਕਿਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ? ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਭੁਞ੍ਜਨਕਸੁਵਣ੍ਣਥਾਲੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਭੁਞ੍ਜਨਕਭਤ੍ਤਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਵਨਕਰਸੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗਨ੍ਧਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਮਾਲਾਤਿ। ਰਾਜਾ ਸਬ੍ਬਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਦਹਰੋ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ।

ਅਸ੍ਸੋ ਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾਵ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਗੁਣਜਾਨਨਕਆਚਰਿਯੋ ਅਤ੍ਥਿ ਮਞ੍ਞੇ’’ਤਿ ਸੀਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਦਹਰੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਾ’’ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਂ ਪਹਰਿ। ਅਸ੍ਸੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਥਾਲੇ ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿ, ਰਸਂ ਪਿਵਿ। ਅਥ ਨਂ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਵਿਲਿਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਂ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਂ ਪਹਰਿ। ਸੋ ਦਹਰਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਦਹਰੋ – ‘‘ਅਯਂ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਨਗ੍ਘੋ ਸਿਨ੍ਧਵਪੋਤਕੋ, ਇਮਿਨਾਵ ਨਂ ਨਿਯਾਮੇਨ ਕਤਿਪਾਹਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਪੇਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ।

ਅਥ ਕਤਿਪਾਹਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਸਿ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਸਾਧੁ ਆਚਰਿਯ ਕੁਹਿਂ ਠਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਮਾਤਿ? ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਚ੍ਛ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਰਾਜਾ ਅਸ੍ਸਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਦਹਰੋ ਅਚ੍ਛਰਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਤਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਪਰਿਯਾਹੀ’’ਤਿ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸਿ। ਅਸ੍ਸੋ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਪਰਿਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ। ਰਾਜਾ ਨੇਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਦਿਟ੍ਠੋ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ? ਨ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਤਾਤਾਤਿ। ਵਲਞ੍ਜਕਦਣ੍ਡਂ ਏਤਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਠਪੇਥਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਰਂ ਪਹਰਿ ‘‘ਵਲਞ੍ਜਕਦਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਹੀ’’ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ। ਦਿਟ੍ਠਂ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਦਿਟ੍ਠਂ, ਤਾਤਾਤਿ।

ਪੁਨ ਅਚ੍ਛਰਂ ਪਹਰਿ ‘‘ਉਯ੍ਯਾਨਸ੍ਸ ਪਾਕਾਰਮਤ੍ਥਕੇਨ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਏਹੀ’’ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਦਿਟ੍ਠੋ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਨ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਤਾਤਾਤਿ। ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਸਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸਿ। ਅਸ੍ਸੋ ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਪਾਕਾਰਮਤ੍ਥਕੇਨ ਅਨੁਪਰਿਯਾਯਿ। ਬਲਵਤਾ ਪੁਰਿਸੇਨ ਆਵਿਞ੍ਛਨਅਲਾਤਗ੍ਗਿਸਿਖਾ ਵਿਯ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਕਾਰਮਤ੍ਥਕੇ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਅਸ੍ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਮੀਪੇ ਠਿਤੋ। ਦਿਟ੍ਠਂ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਦਿਟ੍ਠਂ, ਤਾਤਾਤਿ। ਮਙ੍ਗਲਪੋਕ੍ਖਰਣਿਪਾਕਾਰਮਤ੍ਥਕੇ ਅਨੁਪਰਿਯਾਹੀਤਿ ਸਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸਿ।

ਪੁਨ ‘‘ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਪਤ੍ਤੇਸੁ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਾਹੀ’’ਤਿ ਸਵ੍ਵਂ ਅਦਾਸਿ। ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪਦੁਮਪਤ੍ਤੇ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ, ਏਕਂ ਪਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਨਕ੍ਕਨ੍ਤੁਂ ਵਾ ਫਾਲਿਤਂ ਵਾ ਛਿਨ੍ਨਿਤਂ ਵਾ ਖਣ੍ਡਿਤਂ ਵਾ ਨਾਹੋਸਿ। ਦਿਟ੍ਠਂ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਦਿਟ੍ਠਂ, ਤਾਤਾਤਿ। ਅਚ੍ਛਰਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਹਤ੍ਥਤਲਂ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। ਧਾਤੂਪਤ੍ਥਦ੍ਧੋ ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਤਲੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਦਿਟ੍ਠਂ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ? ਦਿਟ੍ਠਂ, ਤਾਤਾਤਿ। ਏਵਂ ਉਤ੍ਤਮਹਯੋ ਏਵ ਉਤ੍ਤਮਕਾਰਣਾਯ ਉਤ੍ਤਮਜਵਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ।

ਉਤ੍ਤਮੇ ਸਾਖਲ੍ਯੇਤਿ ਮੁਦੁਵਾਚਾਯ। ਮੁਦੁਵਾਚਾਯ ਹਿ, ‘‘ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਰਾਜਭੋਜਨਾਦੀਨਿ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਹਯਕਾਰਣਂ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਉਤ੍ਤਮੇ ਸਾਖਲ੍ਯੇ’’ਤਿ। **ਰਾਜਭੋਗ੍ਗੋ**ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਉਪਭੋਗੋ। **ਰਞ੍ਞੋ ਅਙ੍ਗਨ੍ਤੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਹਤ੍ਥਂ ਵਿਯ ਪਾਦਂ ਵਿਯ ਅਨੋਹਾਯੇਵ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਚਤੂਸੁ ਵਾ ਸੇਨਙ੍ਗੇਸੁ ਏਕਂ ਅਙ੍ਗਂ ਹੋਤਿ।

ਅਸੇਖਾਯ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾਦਯੋਪਿ ਤਂਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਵ। **ਸਮ੍ਮਾਞਾਣਂ** ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਯੇਵ। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਅਟ੍ਠ ਫਲਙ੍ਗਾਨਿ ਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ **ਵਿਮੁਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਅਯਂ ਪਨ ਦੇਸਨਾ ਉਗ੍ਘਟਿਤਞ੍ਞੁਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਨਿਕੂਟਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਟ੍ਠਾਪਿਤਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਭਦ੍ਦਾਲਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਲਟੁਕਿਕੋਪਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੪੮. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਲਟੁਕਿਕੋਪਮਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਯੇਨ ਸੋ ਵਨਸਣ੍ਡੋ**ਤਿ ਅਯਮ੍ਪਿ ਮਹਾਉਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰੋ ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੇਨ ਸੋ ਭਗਵਤਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਵਨਸਣ੍ਡੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਅਪਹਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਅਪਹਾਰਕੋ। **ਉਪਹਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਉਪਹਾਰਕੋ। **ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ**ਤਿ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ।

੧੪੯. ਯਂ ਭਗਵਾਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਭਗਵਾ। **ਇਙ੍ਘਾ**ਤਿ ਆਣਤ੍ਤਿਯਂ ਨਿਪਾਤੋ। **ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ। ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਨ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਟਿਚ੍ਚ, ਏਵਰੂਪਂ ਪਨ ਪਣੀਤਭੋਜਨਂ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਕਥਂ ਯਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਏਵਂ ਪਣੀਤਭੋਜਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਹੋਸੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਭੂਤਪੁਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਰਤ੍ਤਿਭੋਜਨਸ੍ਸ ਪਣੀਤਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸੂਪੇਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੂਪੇਨ ਉਪਨੇਤਬ੍ਬਂ ਮਚ੍ਛਮਂਸਕਲੀਰਾਦਿ। **ਸਮਗ੍ਗਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਾ**ਤਿ ਏਕਤੋ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮ। **ਸਙ੍ਖਤਿਯੋ**ਤਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਾਰਿਕਖਾਦਨੀਯਾਨਿ। **ਸਬ੍ਬਾ ਤਾ ਰਤ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਾ ਤਾ ਸਙ੍ਖਤਿਯੋ ਰਤ੍ਤਿਂਯੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਦਿਵਾ ਪਨ ਅਪ੍ਪਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਥੋਕਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਹਿ ਦਿਵਾ ਯਾਗੁਕਞ੍ਜਿਯਾਦੀਹਿ ਯਾਪੇਤ੍ਵਾਪਿ ਰਤ੍ਤਿਂ ਯਥਾਸਤ੍ਤਿ ਯਥਾਪਣੀਤਮੇਵ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਪੁਨ **ਭੂਤਪੁਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਰਤ੍ਤਿ ਵਿਕਾਲਭੋਜਨੇ ਆਦੀਨਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਅਨ੍ਧਕਾਰਤਿਮਿਸਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਬਹਲਨ੍ਧਕਾਰੇ। **ਮਾਣਵੇਹੀ**ਤਿ ਚੋਰੇਹਿ। **ਕਤਕਮ੍ਮੇਹੀ**ਤਿ ਕਤਚੋਰਕਮ੍ਮੇਹਿ। ਚੋਰਾ ਕਿਰ ਕਤਕਮ੍ਮਾ ਯਂ ਨੇਸਂ ਦੇਵਤਂ ਆਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਂ, ਤਸ੍ਸ ਉਪਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਲਲੋਹਿਤਾਦੀਨਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਾਰਿਯਮਾਨੇਸੁ ਕੋਲਾਹਲਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤਂ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਕਤਕਮ੍ਮੇਹੀ**ਤਿ ਅਟਵਿਤੋ ਗਾਮਂ ਆਗਮਨਕਾਲੇ ਕਮ੍ਮਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਤ੍ਥਂ ਪੁਰੇਤਰਂ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਕਾਮੇਹਿ। **ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤੀ**ਤਿ ‘‘ਏਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਜੇਕਰਤ੍ਤਿਂ ਇਧੇਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਇਧ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵੇ ਗਮਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਿ।

ਪੁਨ **ਭੂਤਪੁਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਦਿਟ੍ਠਕਾਰਣੰ ਕਥੇਤਿ। **ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤਰਿਕਾਯਾ**ਤਿ ਵਿਜ੍ਜੁਵਿਜ੍ਜੋਤਨਕ੍ਖਣੇ। **ਵਿਸ੍ਸਰਮਕਾਸੀ**ਤਿ ਮਹਾਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ। **ਅਭੁਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਭੂ'ਤਿ ਵਡ੍ਢਿ, ਅਭੂ'ਤਿ ਅਵਡ੍ਢਿ, ਵਿਨਾਸੋ ਮਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਿਸਾਚੋ ਵਤ ਮ**ਨ੍ਤਿ ਪਿਸਾਚੋ ਮੰ ਖਾਦਿਤੁੰ ਆਗਤੋ ਵਤ। **ਆਤੁਮਾਰੀ ਮਾਤੁਮਾਰੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਆਤੂ**ਤਿ ਪਿਤਾ, **ਮਾਤੂ**ਤਿ ਮਾਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਯਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਵਾ ਮਾਤਾ ਵਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੰ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪੁਤ੍ਤਕੋਤਿ ਯਥਾ ਤਥਾ ਵਾ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯੰ ਦਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਸਯਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏਵੰ ਰਤ੍ਤਿੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਨ ਚਰਤਿ। ਤੁਯ੍ਹੰ ਪਨ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਮਤਾ ਮਞ੍ਞੇ, ਤੇਨ ਏਵੰ ਚਰਸੀਤਿ।

੧੫੦. **ਏਵਮੇਵਾ**ਤਿ ਏਵਮੇਵ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਨਿਸੰਸੰ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਨਿਕ੍ਕਾਰਣੇਨੇਵ। ਏਵਮਾਹੰਸੂਤਿ ਗਰਹਨ੍ਤੋ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਆਹੰਸੂ**ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਕਿੰ ਪਨਿਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਹੇਤੁ ਕਿੰ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਨਾਮ, ਨਨੁ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੇਨ ਵਿਯ ਅਸੁਣਨ੍ਤੇਨ ਵਿਯ ਭਵਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। **ਓਰਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ। **ਅਧਿਸਲ੍ਲਿਖਤੇਵਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਯੰ ਸਮਣੋ ਨਵਨੀਤੰ ਪਿਸਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਦੁਮਨਾਲ਼ਸੁਤ੍ਤੰ ਕਕਚੇਨ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਤਿਸਲ੍ਲੇਖਤਿ, ਅਤਿਵਾਯਾਮੰ ਕਰੋਤਿ। **ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ**ਤਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾਦਯੋ ਵਿਯ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ, ਤੇਸੁ ਚ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਯੰ ਉਪਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਏਵੰ ਹੋਤਿ ''ਸਚੇ ਏਤੇ 'ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮੇਤੰ, ਹਰਥ ਭਗਵਾ'ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯੁੰ, ਕਿੰ ਸਤ੍ਥਾ ਨ ਹਰੇਯ੍ਯ। ਏਵੰ ਪਨ ਅਵਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ 'ਏਵੰ ਭਗਵਾ, ਸਾਧੁ ਭਗਵਾ, ਪਞ੍ਞਪੇਥ ਭਗਵਾ'ਤਿ ਅਤਿਰੇਕਤਰੰ ਉਸ੍ਸਾਹੰ ਪਟਿਲਭਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੁ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਯੰ ਉਪਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤਿ।

ਤੇਸਨ੍ਤਿ ਤੇਸੰ ਏਕਚ੍ਚਾਨੰ ਮੋਘਪੁਰਿਸਾਨੰ। **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੰ ਪਹਾਤਬ੍ਬੰ। **ਥੂਲੋ ਕਲਿਙ੍ਗਰੋ**ਤਿ ਗਲੇ ਬਦ੍ਧੰ ਮਹਾਕਟ੍ਠੰ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। **ਲਟੁਕਿਕਾ ਸਕੁਣਿਕਾ**ਤਿ ਚਾਤਕਸਕੁਣਿਕਾ। ਸਾ ਕਿਰ ਰਵਸਤੰ ਰਵਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਚਸਤੰ ਨਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਸਕਿੰ ਗੋਚਰੰ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਆਕਾਸਤੋ ਭੂਮਿਯੰ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੰ ਪਨ ਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਚ੍ਛਪਾਲਕਾਦਯੋ ਕੀਲਨਤ੍ਥੰ ਪੂਤਿਲਤਾਯ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਆਗਮੇਤੀ**ਤਿ ਉਪੇਤਿ। **ਤਞ੍ਹਿ ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤੰ ਪੂਤਿਲਤਾਬਨ੍ਧਨੰ ਤਸ੍ਸਾ ਅਪ੍ਪਸਰੀਰਤਾਯ ਚੇਵ ਅਪ੍ਪਥਾਮਤਾਯ ਚ ਬਲਵਬਨ੍ਧਨੰ ਨਾਮ, ਮਹਨ੍ਤੰ ਨਾਲ਼ਿਕੇਰਰਜ੍ਜੁ ਵਿਯ ਦੁਚ੍ਛਿਜ੍ਜੰ ਹੋਤਿ। **ਤੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸੰ ਮੋਘਪੁਰਿਸਾਨੰ ਸਦ੍ਧਾਮਨ੍ਦਤਾਯ ਚ ਪਞ੍ਞਾਮਨ੍ਦਤਾਯ ਚ ਬਲਵੰ ਬਨ੍ਧਨੰ ਨਾਮ, ਦੁਕ੍ਕਟਵਤ੍ਥੁਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਮਹਨ੍ਤੰ ਪਾਰਾਜਿਕਵਤ੍ਥੁ ਵਿਯ ਦੁਪ੍ਪਜਹੰ ਹੋਤਿ।

੧੫੧. ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖੇ **ਪਹਾਤਬ੍ਬਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕਿੰ ਇਮਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਪਹਾਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਹੇਤੁ ਭਗਵਤਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਯਸ੍ਸ ਨੋ ਭਗਵਾ ਪਹਾਨਮਾਹ। ਨਨੁ ਏਵੰ ਭਗਵਤੋ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੰ ਞਤ੍ਵਾਪਿ ਪਹਾਤਬ੍ਬਮੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕਾ**ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸੁਕ੍ਕਾ। **ਪਨ੍ਨਲੋਮਾ**ਤਿ ਪਤਿਤਲੋਮਾ, ਨ ਤਸ੍ਸ ਪਹਾਤਬ੍ਬਭਯੇਨ ਉਦ੍ਧਗ੍ਗਲੋਮਾ। **ਪਰਦਤ੍ਤਵੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਪਰੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨਵੁਤ੍ਤਿਨੋ, ਪਰਤੋ ਲਦ੍ਧੇਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਿਗਭੂਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨਪਕ੍ਖੇ ਠਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਮਿਗੋ ਹਿ ਪਹਾਰੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਵਾਸੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜੰ ਵਾ ਵਣਤੇਲੰ ਵਾ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਜ੍ਝਾਸਯੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪਹਾਰੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾਵ ਅਗਾਮਕੰ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਹਟਟ੍ਠਾਨੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਫਾਸੁਭੂਤਕਾਲੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਵੰ ਮਿਗਾ ਅਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨਪਕ੍ਖੇ ਠਿਤਾ। ਇਦੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਮਿਗਭੂਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ। **ਤਞ੍ਹਿ ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤੰ ਵਰਤ੍ਤਬਨ੍ਧਨੰ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਸ੍ਸ ਮਹਾਸਰੀਰਤਾਯ ਚੇਵ ਮਹਾਥਾਮਤਾਯ ਚ ਦੁਬ੍ਬਲਬਨ੍ਧਨੰ ਨਾਮ। ਪੂਤਿਲਤਾ ਵਿਯ ਸੁਛਿਜ੍ਜੰ ਹੋਤਿ। **ਤੇਸੰ ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸੰ ਤੰ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨੰ ਸਦ੍ਧਾਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਚ ਪਞ੍ਞਾਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਚ ਮਹਨ੍ਤੰ ਪਾਰਾਜਿਕਵਤ੍ਥੁਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਵਤ੍ਥੁਮਤ੍ਤਕੰ ਵਿਯ ਸੁਪ੍ਪਜਹੰ ਹੋਤਿ।

੧੫੨. **ਦਲਿਦ੍ਦੋ**ਤਿ ਦਾਲਿਦ੍ਦਿਯੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਅਸ੍ਸਕੋ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਕੋ। **ਅਨਾਲ਼੍ਹਿਯੋ**ਤਿ ਅਨਡ੍ਢੋ। **ਅਗਾਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਗੇਹੰ। **ਓਲੁਗ੍ਗਵਿਲੁਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਗੇਹਯਟ੍ਠਿਯੋ ਪਿਟ੍ਠਿਵੰਸਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਲੇ ਲਗ੍ਗਾ, ਮਣ੍ਡਲਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਲਗ੍ਗਾ। **ਕਾਕਾਤਿਦਾਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਅਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕਾਲੇ ਵਿਸੁੰ ਦ੍ਵਾਰਕਿਚ੍ਚੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਤੋ ਤਤੋ ਕਾਕਾ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਸੂਰਕਾਕਾ ਹਿ ਪਲਾਯਨਕਾਲੇ ਚ ਯਥਾਸਮ੍ਮੁਖਟ੍ਠਾਨੇਨੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਨ੍ਤਿ। **ਨਪਰਮਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਪੁਞ੍ਞਵਨ੍ਤਾਨੰ ਗੇਹੰ ਵਿਯ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪੰ। **ਖਟੋਪਿਕਾ**ਤਿ ਵਿਲੀਵਮਞ੍ਚਕੋ। **ਓਲੁਗ੍ਗਵਿਲੁਗ੍ਗਾ**ਤਿ ਓਣਤੁਣ੍ਣਤਾ। **ਧਞ੍ਞਸਮਵਾਪਕ**ਨ੍ਤਿ ਧਞ੍ਞਞ੍ਚ ਸਮਵਾਪਕਞ੍ਚ। ਤਤ੍ਥ **ਧਞ੍ਞੰ** ਨਾਮ ਕੁਦ੍ਰੂਸਕੋ। **ਸਮਵਾਪਕ**ਨ੍ਤਿ ਲਾਬੁਬੀਜਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਬੀਜਕਾਦਿ ਬੀਜਜਾਤੰ। **ਨਪਰਮਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ

ਯਥਾ ਪੁਵ੍ਵਵਨ੍ਨਾਨੰ ਗਨ੍ਧਸਾਲਿਬੀਜਾਦਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ ਬੀਜੰ, ਨ ਏਵਰੂਪੰ। **ਜਾਯਿਕਾ**ਤਿ ਕਪਣਜਾਯਾ। **ਨਪਰਮਰੂਪਾ**ਤਿ ਪਚ੍ਛਿਸੀਸਾ ਲਮ੍ਬਤ੍ਥਨੀ ਮਹੋਦਰਾ ਪਿਸਾਚਾ ਵਿਯ ਬੀਭਚ੍ਛਾ। **ਸਾਮਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਣਭਾਵੋ। **ਸੋ ਵਤਸ੍ਸੰ, ਯੋਹ**ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਵਤਾਹੰ ਪੁਰਿਸੋ ਨਾਮ ਅਸ੍ਸੰ, ਯੋ ਕੇਸਮਸ੍ਸੁੰ ਓਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ।

ਸੋ ਨ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸੋ ਏਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾਪਿ ਗੇਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ''ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਨਾਮ ਲਾਭਗਰੁਕਾ ਦੁਕ੍ਕਰਾ ਦੁਰਾਸਦਾ, ਸਤ੍ਤਪਿ ਅਟ੍ਠਪਿ ਗਾਮੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਧੋਤੇਨੇਵ ਪਤ੍ਤੇਨ ਆਗਨ੍ਤਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਹੋਤਿ , ਏਵੰ ਯਾਪੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪੁਨ ਆਗਤਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੰ, ਤਿਣਵਲ੍ਲਿਦਬ੍ਬਸਮ੍ਭਾਰਾ ਨਾਮ ਦੁਸ੍ਸਮੋਧਾਨਿਯਾ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਵੀਮੰਸਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਤੰ ਅਗਾਰਕੰ ਵੇਜਯਨ੍ਤਪਾਸਾਦੋ ਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਖਟੋਪਿਕੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਮਯਿ ਗਤੇ ਇਮੰ ਵਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਨਾਲਾਤੰ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪੁਨ ਅਟ੍ਟਨਿਪਾਦਵਿਲੀਵਾਦੀਨਿ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਾ ਸਿਰਿਸਯਨੰ ਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਤਤੋ ਧਞ੍ਞਕੁਮ੍ਭਿੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਮਯਿ ਗਤੇ ਅਯੰ ਘਰਣੀ ਇਮੰ ਧਞ੍ਞੰ ਤੇਨ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ। ਪੁਨ ਆਗਤੇਨ ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਾ ਹੋਤਿ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਾ ਅਡ੍ਢਤੇਲ਼ਸਾਨਿ ਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰਸਤਾਨਿ ਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਤਤੋ ਮਾਤੁਗਾਮੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਮਯਿ ਗਤੇ ਇਮੰ ਹਤ੍ਥਿਗੋਪਕੋ ਵਾ ਅਸ੍ਸਗੋਪਕੋ ਵਾ ਯੋ ਕੋਚਿ ਪਲੋਭੇਸ੍ਸਤਿ, ਪੁਨ ਆਗਤੇਨ ਭਤ੍ਤਪਾਚਿਕਾ ਨਾਮ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਾ ਹੋਤਿ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਾ ਰੂਪਿਨੀ ਦੇਵੀ ਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਇਦੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਸੋ ਨ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਾ''ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

੧੫੩. ਨਿਕ੍ਖਗਣਾਨਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਨਿਕ੍ਖਸਤਾਨੰ। **ਚਯੋ**ਤਿ ਸਨ੍ਤਾਨਤੋ ਕਤਸਨ੍ਨਿਚਯੋ। **ਧਞ੍ਞਗਣਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਧਞ੍ਞਸਕਟਸਤਾਨੰ।

੧੫੪. ਚਤ੍ਤਾਰੋਮੇ, ਉਦਾਯਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਾਤਿ ਇਧ ਕਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ? ਹੇਟ੍ਠਾ ''ਤੇ ਤਞ੍ਚੇਵ ਪਜਹਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਤਞ੍ਚੇਵ ਨਪ੍ਪਜਹਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪਜਹਨਕਾ ਚ ਅਪ੍ਪਜਹਨਕਾ ਚ ਰਾਸਿਵਸੇਨ ਦਸ੍ਸਿਤਾ, ਨ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕੰ ਵਿਭਤ੍ਤਾ। ਇਦਾਨਿ ਯਥਾ ਨਾਮ ਦਬ੍ਬਸਮ੍ਭਾਰਤ੍ਥੰ ਗਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਰੁਕ੍ਖੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਙ੍ਕਞ੍ਚ ਪਹਾਯ ਕਮ੍ਮੇ ਉਪਨੇਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਮੇਵ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਅਪ੍ਪਜਹਨਕੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਬ੍ਬੋਹਾਰਿਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪਜਹਨਕਪੁਗ੍ਗਲਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਇਮੰ ਦੇਸਨੰ ਆਰਭਿ।

ਉਪਧਿਪਹਾਨਾਯਾਤਿ ਖਨ੍ਧੁਪਧਿਕਿਲੇਸੁਪਧਿਅਭਿਸਙ੍ਖਾਰੁਪਧਿਕਾਮਗੁਣੂਪਧੀਤਿ ਇਮੇਸੰ ਉਪਧੀਨੰ ਪਹਾਨਾਯ। **ਉਪਧਿਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਉਪਧਿਅਨੁਧਾਵਨਕਾ। **ਸਰਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਰਨ੍ਤਿ ਧਾਵਨ੍ਤੀਤਿ ਸਰਾ। ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤੀਤਿ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾ। ਪਦਦ੍ਵਯੇਨਪਿ ਵਿਤਕ੍ਕਾਯੇਵ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਭਿਭਵਨ੍ਤਿ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। **ਸੰਯੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਸੰਯੁਤ੍ਤੋ। **ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਵੇਮਤ੍ਤਤਾ**ਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨਾਨਤ੍ਤਤਾ । **ਕਦਾਚਿ ਕਰਹਚੀ**ਤਿ ਬਹੁਕਾਲੰ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ। **ਸਤਿਸਮ੍ਮੋਸਾ**ਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਮੋਸੇਨ। **ਨਿਪਾਤੋ**ਤਿ ਅਯੋਕਟਾਹਮ੍ਹਿ ਪਤਨੰ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ''ਨਪ੍ਪਜਹਤਿ, ਪਜਹਤਿ, ਖਿਪ੍ਪੰ ਪਜਹਤੀ''ਤਿ ਤਯੋ ਰਾਸਯੋ ਦਸ੍ਸਿਤਾ। ਤੇਸੁ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਜਨਾ ਨਪ੍ਪਜਹਨ੍ਤਿ ਨਾਮ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਜਹਨ੍ਤਿ ਨਾਮ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਿਪ੍ਪੰ ਪਜਹਨ੍ਤਿ ਨਾਮ।

ਤਤ੍ਥ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਸਕਦਾਗਾਮੀ ਅਨਾਗਾਮੀਤਿ ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਜਨਾ ਨਪ੍ਪਜਹਨ੍ਤਿ ਨਾਮ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਦਯੋ ਤਾਵ ਮਾ ਪਜਹਨ੍ਤੁ, ਅਨਾਗਾਮੀ ਕਥੰ ਨ ਪਜਹਤੀਤਿ? ਸੋਪਿ ਹਿ ਯਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਭਵਲੋਭੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਾਵ ਅਹੋਸੁਖੰ ਅਹੋਸੁਖਨ੍ਤਿ ਅਭਿਨਨ੍ਦਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਨਪ੍ਪਜਹਤਿ ਨਾਮ। ਏਤੇਯੇਵ ਪਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਜਨਾ ਪਜਹਨ੍ਤਿ ਨਾਮ। ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਦਯੋ ਤਾਵ ਪਜਹਨ੍ਤੁ, ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਕਥੰ ਪਜਹਤੀਤਿ? ਆਰਦ੍ਧਵਿਪਸ੍ਸਕੋ ਹਿ ਸਤਿਸਮ੍ਮੋਸੇਨ ਸਹਸਾ ਕਿਲੇਸੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ''ਮਾਦਿਸਸ੍ਸ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕਿਲੇਸੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਸੰਵੇਗੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯੰ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਕਿਲੇਸੇ ਸਮੁਗ੍ਘਾਤੇਤਿ। ਇਤਿ ਸੋ ਪਜਹਤਿ ਨਾਮ। ਤੇਯੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਿਪ੍ਪੰ ਪਜਹਨ੍ਤਿ ਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸੁਤ੍ਤੇ, ਮਹਾਹਤ੍ਥਿਪਦੋਪਮੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੮ ਆਦਯੋ), ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਭਾਵਨੇਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੪੫੩ ਆਦਯੋ) ਇਮੇਸੁ ਸੁਤ੍ਤੇਸੁ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਤਤਿਯਵਾਰੋ ਗਹਿਤੋ, ਪਞ੍ਹੋ ਪਨ ਦੁਤਿਯਵਾਰੇਨੇਵ ਕਥਿਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਉਪਧਿ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਖਨ੍ਧਾ ਉਪਧਿ ਨਾਮ। ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲਨ੍ਤਿ ਇਤਿ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸੁਪਧਿਨਾ ਨਿਰੁਪਧਿ ਹੋਤਿ, ਨਿਗ੍ਗਹਣੋ ਨਿਤਣ੍ਹੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਪਧਿਸਙ੍ਖਯੇ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਕ੍ਖਯੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਆਰਮ੍ਮਣਤੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ।

੧੫੫. ਏਵਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਯੇ ਪਜਹਨ੍ਤਿ, ਤੇ ‘‘ਇਮੇ ਨਾਮ ਏਤ੍ਤਕੇ ਕਿਲੇਸੇ ਪਜਹਨ੍ਤਿ’’। ਯੇ ਨਪ੍ਪਜਹਨ੍ਤਿ, ਤੇਪਿ ‘‘ਇਮੇ ਨਾਮ ਏਤ੍ਤਕੇ ਕਿਲੇਸੇ ਨਪ੍ਪਜਹਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਪਞ੍ਚ ਖੋ ਇਮੇ ਉਦਾਯਿ ਕਾਮਗੁਣਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਮਿਲ੍ਹਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਅਸੁਚਿਸੁਖਂ। **ਅਨਰਿਯਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਰਿਯੇਹਿ ਸੇਵਿਤਸੁਖਂ। **ਭਾਯਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਸੁਖਸ੍ਸ ਪਟਿਲਾਭਤੋਪਿ ਵਿਪਾਕਤੋਪਿ ਭਾਯਿਤਬ੍ਬਂ। **ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਮਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸੁਖਂ। **ਪਵਿਵੇਕਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਗਣਤੋਪਿ ਕਿਲੇਸਤੋਪਿ ਪਵਿਵਿਤ੍ਤਸੁਖਂ। **ਉਪਸਮਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਗਾਦਿਵੂਪਸਮਤ੍ਥਾਯ ਸੁਖਂ। **ਸਮ੍ਬੋਧਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬੋਧਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਤ੍ਥਾਯ ਸੁਖਂ। **ਨ ਭਾਯਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਸੁਖਸ੍ਸ ਪਟਿਲਾਭਤੋਪਿ ਵਿਪਾਕਤੋਪਿ ਨ ਭਾਯਿਤਬ੍ਬਂ, ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਮੇਵੇਤਂ।

੧੫੬. **ਇਞ੍ਜਿਤਸ੍ਮਿਂ ਵਦਾਮੀ**ਤਿ ਇਞ੍ਜਨਂ ਚਲਨਂ ਫਨ੍ਦਨਨ੍ਤਿ ਵਦਾਮਿ। **ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਇਞ੍ਜਿਤਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਇਞ੍ਜਿਤਂ। **ਇਦਂ ਤਤ੍ਥ ਇਞ੍ਜਿਤਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਯੇ ਏਤੇ ਅਨਿਰੁਦ੍ਧਾ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾ, ਇਦਂ ਤਤ੍ਥ ਇਞ੍ਜਿਤਂ। ਦੁਤਿਯਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਅਨਿਞ੍ਜਿਤਸ੍ਮਿਂ ਵਦਾਮੀ**ਤਿ ਇਦਂ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਂ ਅਨਿਞ੍ਜਨਂ ਅਚਲਨਂ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਦਨਨ੍ਤਿ ਵਦਾਮਿ।

ਅਨਲਨ੍ਤਿ ਵਦਾਮੀਤਿ ਅਕਤ੍ਤਬ੍ਬਆਲਯਨ੍ਤਿ ਵਦਾਮਿ, ਤਣ੍ਹਾਲਯੋ ਏਤ੍ਥ ਨ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਅਥ ਵਾ ਅਨਲਂ ਅਪਰਿਯਤ੍ਤਂ, ਨ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਅਲਮੇਤਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਕਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵਦਾਮਿ। **ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸ੍ਸਾਪੀ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਾਯਪਿ ਸਨ੍ਤਾਯ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਹਾਨਮੇਵ ਵਦਾਮਿ। **ਅਣੁਂ ਵਾ ਥੂਲਂ ਵਾ**ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਂ ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਵਾ ਅਪ੍ਪਸਾਵਜ੍ਜਂ ਵਾ ਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜਂ ਵਾ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਦੇਸਨਾ ਪਨ ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਨਿਕੂਟੇਨੇਵ ਨਿਟ੍ਠਾਪਿਤਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਲਟੁਕਿਕੋਪਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਚਾਤੁਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੫੭. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਚਾਤੁਮਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਚਾਤੁਮਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਗਾਮੇ। **ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨੀ**ਤਿ ਅਧੁਨਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਞ੍ਚ ਸਤਾਨਿ। ਥੇਰਾ ਕਿਰ ਚਿਨ੍ਤੇਸੁਂ – ‘‘ਇਮੇ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਦਸਬਲਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ, ਏਤੇਸਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮ, ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਥਾਉਪਨਿਸ੍ਸਯੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾ। **ਪਟਿਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ**ਤਿ ‘‘ਕਚ੍ਚਾਵੁਸੋ, ਖਮਨੀਯ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਕਥਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ। **ਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪਯਮਾਨਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਾਨਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਵਾਤਪਾਨਾਨਿ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਪੀਠਕਟਸਾਰਕਾਦੀਨਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਟ੍ਠਾਨੇ ਸਣ੍ਠਾਪਯਮਾਨਾ। **ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਾਨਿ ਪਟਿਸਾਮਯਮਾਨਾ**ਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਦਂ ਮੇ ਪਤ੍ਤਂ ਠਪੇਥ, ਇਦਂ ਚੀਵਰਂ, ਇਦਂ ਥਾਲਕਂ, ਇਦਂ ਉਦਕਤੁਮ੍ਬਂ, ਇਮਂ ਕਤ੍ਤਰਯਟ੍ਠਿਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਮਣਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਸਙ੍ਗੋਪਯਮਾਨਾ।

ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਾ ਮਹਾਸਦ੍ਦਾਤਿ ਉਦ੍ਧਂ ਉਗ੍ਗਤਤ੍ਤਾ ਉਚ੍ਚਂ, ਪਤ੍ਥਟਤ੍ਤਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਵਿਨਿਬ੍ਭੋਗਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ। **ਕੇਵਟ੍ਟਾ ਮਞ੍ਞੇ ਮਚ੍ਛਵਿਲੋਪੇ**ਤਿ ਕੇਵਟ੍ਟਾਨਂ ਮਚ੍ਛਪਚ੍ਛਿਠਪਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਮਹਾਜਨੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਇਧ ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਂ ਮਚ੍ਛਂ ਦੇਹਿ, ਏਕਂ ਮਚ੍ਛਫਾਲਂ ਦੇਹਿ, ਏਤਸ੍ਸ ਤੇ ਮਹਾ ਦਿਨ੍ਨੋ, ਮਯ੍ਹਂ ਖੁਦ੍ਦਕੋ’’ਤਿ ਏਵਂ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਂ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਮਚ੍ਛਗਹਣਤ੍ਥਂ ਜਾਲੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਕੇਵਟ੍ਟਾ ਚੇਵ ਅਞ੍ਞੇ ਚ ‘‘ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਨ ਪਵਿਟ੍ਠੋ, ਗਹਿਤੋ ਨ ਗਹਿਤੋ’’ਤਿ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਪਣਾਮੇਮੀ**ਤਿ ਨੀਹਰਾਮਿ। **ਨ ਵੋ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾਦਿਸਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ

ਏਵਂ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਥ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਵਸਨ੍ਤਾ ਕਿਂ ਨਾਮ ਸਾਰੁਪ੍ਪਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥ, ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾਨਂ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਤੇਸੁ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਪਿ ''ਭਗਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਹਾਸਦ੍ਦਮਤ੍ਤਕੇਨ ਅਮ੍ਹੇ ਪਣਾਮੇਥਾ''ਤਿ ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਭਗਵਤੋ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ''ਏਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ,''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ। ਏਵਂ ਪਨ ਤੇਸਂ ਅਹੋਸਿ ''ਮਯਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮ, ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੋਸ੍ਸਾਮ, ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਆਗਤਾ। ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਪਨ ਗਰੁਨੋ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਅਮ੍ਹਾਕਮੇਵ ਦੋਸੋਯਂ, ਪਣਾਮਿਤਮ੍ਹਾ, ਨ ਨੋ ਲਦ੍ਧਂ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਤ੍ਥੁਂ, ਨ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਸਰੀਰਂ ਓਲੋਕੇਤੁਂ, ਨ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਸੋਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਬਲਵਦੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ।

੧੫੮. **ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੂ**ਤਿ ਤੇ ਕਿਰ ਸਕ੍ਯਾ ਆਗਮਨਸਮਯੇਪਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਪਸ੍ਸਿਂਸੁ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾਵ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਾ, ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮ ਤਂ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ। **ਹਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਵਵਸ੍ਸਗ੍ਗਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਕਹਂ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹੇ**ਤਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਦਾਨੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਹਂ ਗਚ੍ਛਥ, ਕਿਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕੋਚਿ ਉਪਦ੍ਦਵੋ, ਉਦਾਹੁ ਦਸਬਲਸ੍ਸਾਤਿ? ਤੇਸਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, – ''ਆਵੁਸੋ, ਮਯਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਆਗਤਾ, ਦਿਟ੍ਠੋ ਨੋ ਭਗਵਾ, ਇਦਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਏਵਂ ਵਚਨਪਰਿਹਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਵਰੂਪਂ ਪਨ ਲੇਸਕਪ੍ਪਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਭੂਤਮੇਵ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ **ਭਗਵਤਾ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਪਣਾਮਿਤੋ**ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤੇ ਪਨ ਰਾਜਾਨੋ ਸਾਸਨੇ ਧੁਰਵਹਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸੁਂ – ''ਦ੍ਵੀਹਿ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਸੁ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਸੁ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦਮੂਲਂ ਵਿਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮੇਸਂ ਨਿਵਤ੍ਤਨਾਕਾਰਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ **ਤੇਨ ਹਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹਂਸੁ। ਤੇਸੁਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ''ਮਯਂ ਮਹਾਸਦ੍ਦਮਤ੍ਤਕੇਨ ਪਣਾਮਿਤਾ, ਨ ਮਯਂ ਜੀਵਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ''ਤਿ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਪਿ ਪਟਿਪ੍ਫਰਿਤੋ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਪਨ ਸਮਕਂਯੇਵ, ''ਏਵਮਾਵੁਸੋ,''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਂਸੁ।

੧੫੯. **ਅਭਿਨਨ੍ਦਤੂ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਗਮਨਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਭਿਨਨ੍ਦਤੁ। **ਅਭਿਵਦਤੂ**ਤਿ ਏਤੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋਤਿ ਏਵਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੋ ਅਭਿਵਦਤੁ। **ਅਨੁਗ੍ਗਹਿਤੋ**ਤਿ ਆਮਿਸਾਨੁਗ੍ਗਹੇਨ ਚ ਧਮ੍ਮਾਨੁਗ੍ਗਹੇਨ ਚ ਅਨੁਗ੍ਗਹਿਤੋ। **ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਂ ਨ ਲਭਾਮਾਤਿ ਪਸਾਦਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਭਵੇਯ੍ਯ। **ਵਿਪਰਿਣਾਮੋ**ਤਿ ਪਸਾਦਞ੍ਞਥਤ੍ਤੇਨ ਵਿਬ੍ਭਮਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਰਿਣਾਮਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਭਵੇਯ੍ਯ। **ਬੀਜਾਨਂ ਤਰੁਣਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਰੁਣਸਸ੍ਸਾਨਂ। **ਸਿਯਾ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਉਦਕਵਾਰਕਾਲੇ ਉਦਕਂ ਅਲਭਨ੍ਤਾਨਂ ਮਿਲਾਤਭਾਵੇਨ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਮਿਲਾਤਭਾਵਂ ਆਪਜ੍ਜਨੇਨ ਵਿਪਰਿਣਾਮੋ ਭਵੇਯ੍ਯ। ਵਚ੍ਛਕਸ੍ਸ ਪਨ ਖੀਰਪਿਪਾਸਾਯ ਸੁਸ੍ਸਨਂ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਨਾਮ, ਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮੋ ਨਾਮ।

੧੬੦. **ਪਸਾਦਿਤੋ ਭਗਵਾ**ਤਿ ਥੇਰੋ ਕਿਰ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਆਗਤਂ ਅਦ੍ਦਸ , ਦਿਬ੍ਬਾਯ ਸੋਤਧਾਤੁਯਾ ਚ ਆਯਾਚਨਸਦ੍ਦਂ ਸੁਣਿ, ਚੇਤੋਪਰਿਯਞਾਣੇਨ ਭਗਵਤੋ ਪਸਨ੍ਨਭਾਵਂ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਾ – ''ਕਞ੍ਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕੋਸਿਯਮਾਨਾਨਂ ਗਮਨਂ ਨਾਮ ਨ ਫਾਸੁਕਂ, ਯਾਵ ਸਤ੍ਥਾ ਨ ਪੇਸੇਤਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਏਵਮਾਹ। **ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਅਨੁਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵਿਹਾਰਂ ਅਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਮਞ੍ਞੇ ਭਗਵਾ ਵਿਹਰਿਤੁਕਾਮੋ, ਸੋ ਇਦਾਨਿ ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਏਵਂ ਮੇ ਅਹੋਸੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਮਯਮ੍ਪਿ ਦਾਨੀ**ਤਿ ਮਯਂ ਪਰਂ ਓਵਦਮਾਨਾ ਵਿਹਾਰਤੋ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤਾ, ਕਿਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਰੋਵਾਦੇਨ। ਇਦਾਨਿ ਮਯਮ੍ਪਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰੇਨੇਵ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਥੇਰੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵਿਰਦ੍ਧੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਰਭਾਵਂ ਨ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮਹਾਥੇਰਾਨਂ ਭਾਰੋ, ਤੇਨ ਨਂ ਪਟਿਸੇਧੇਨ੍ਤੋ ਭਗਵਾ **ਆਗਮੇਹੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੋ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਰਭਾਵਂ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਅਦਾਸਿ।

੧੬੧. **ਚਤ੍ਤਾਰਿਮਾਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਆਰਭਿ? ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਸਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ। ਯੋ ਤਾਨਿ ਅਭੀਤੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਸਨੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਇਤਰੋ ਪਨ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ। ਤਤ੍ਥ **ਉਦਕੋਰੋਹਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਉਦਕਂ ਓਰੋਹਨ੍ਤੇ ਪੁਗ੍ਗਲੇ। **ਕੁਮ੍ਭੀਲਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਂਸੁਮਾਰਭਯਂ। **ਸੁਸੁਕਾਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਚਣ੍ਡਮਚ੍ਛਭਯਂ।

੧੬੨. ਕੋਧੁਪਾਯਾਸਸ੍ਸੇਤੰ ਅਧਿਵਚਨਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਹਿ ਬਾਹਿਰੰ ਉਦਕੰ ਓਤਿਣ੍ਣੋ ਊਮੀਸੁ ਓਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਰਤਿ, ਏਵੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਾਸਨੇ ਕੋਧੁਪਾਯਾਸੇ ਓਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕੋਧੁਪਾਯਾਸੋ ''ਊਮਿਭਯ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ।

੧੬੩. ਓਦਰਿਕਤ੍ਤਸ੍ਸੇਤੰ ਅਧਿਵਚਨਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਹਿ ਬਾਹਿਰੰ ਉਦਕੰ ਓਤਿਣ੍ਣੋ ਕੁਮ੍ਭੀਲੇਨ ਖਾਦਿਤੋ ਮਰਤਿ, ਏਵੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਾਸਨੇ ਓਦਰਿਕਤ੍ਤੇਨ ਖਾਦਿਤੋ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਓਦਰਿਕਤ੍ਤੰ ''ਕੁਮ੍ਭੀਲਭਯ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

੧੬੪. ਅਰਕ੍ਖਿਤੇਨੇਵ ਕਾਯੇਨਾਤਿ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਾਦਿਕਰਣੇਨ ਅਰਕ੍ਖਿਤਕਾਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਅਰਕ੍ਖਿਤਾਯ ਵਾਚਾਯਾ**ਤਿ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਭਾਸਨਾਦਿਵਸੇਨ ਅਰਕ੍ਖਿਤਵਾਚੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਅਨੁਪਟ੍ਠਿਤਾਯ ਸਤਿਯਾ**ਤਿ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿੰ ਅਨੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ। **ਅਸੰਵੁਤੇਹੀ**ਤਿ ਅਪਿਹਿਤੇਹਿ। **ਪਞ੍ਚੁਨ੍ਨੇਤੰ ਕਾਮਗੁਣਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਹਿ ਬਾਹਿਰੰ ਉਦਕੰ ਓਤਿਣ੍ਣੋ ਆਵਟ੍ਟੇ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮਰਤਿ, ਏਵੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਾਵਟ੍ਟੇ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣਾ ''ਆਵਟ੍ਟਭਯ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ।

੧੬੫. ਅਨੁਦ੍ਧੰਸੇਤੀਤਿ ਕਿਲਮੇਤਿ ਮਿਲਾਪੇਤਿ। **ਰਾਗਾਨੁਦ੍ਧੰਸੇਨਾ**ਤਿ ਰਾਗਾਨੁਦ੍ਧੰਸਿਤੇਨ। **ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸੇਤੰ ਅਧਿਵਚਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਹਿ ਬਾਹਿਰੰ ਉਦਕੰ ਓਤਿਣ੍ਣੋ ਚਣ੍ਡਮਚ੍ਛੰ ਆਗਮ੍ਮ ਲਦ੍ਧਪ੍ਪਹਾਰੋ ਮਰਤਿ, ਏਵੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਾਸਨੇ ਮਾਤੁਗਾਮੰ ਆਗਮ੍ਮ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਮਰਾਗੋ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ''ਸੁਸੁਕਾਭਯ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਇਮਾਨਿ ਪਨ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ ਭਾਯਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਉਦਕੰ ਅਨੋਰੋਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਦਕੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਆਨਿਸੰਸੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਉਦਕਪਿਪਾਸਾਯ ਪਿਪਾਸਿਤੋ ਚ ਹੋਤਿ ਰਜੋਜਲ੍ਲੇਨ ਕਿਲਿਟ੍ਠਸਰੀਰੋ ਚ, ਏਵਮੇਵੰ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ ਭਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਾਸਨੇ ਅਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਇਮੰ ਸਾਸਨੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਆਨਿਸੰਸੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਣ੍ਹਾਪਿਪਾਸਾਯ ਪਿਪਾਸਿਤੋ ਚ ਹੋਤਿ ਕਿਲੇਸਰਜੇਨ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਚ। ਯਥਾ ਪਨ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ ਅਭਾਯਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕੰ ਓਰੋਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੋ ਆਨਿਸੰਸੋ ਹੋਤਿ, ਏਵੰ ਇਮਾਨਿ ਅਭਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੋ ਆਨਿਸੰਸੋ ਹੋਤਿ। ਥੇਰੋ ਪਨਾਹ – ''ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ ਭਾਯਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕੰ ਅਨੋਤਰਨ੍ਤੋ ਸੋਤੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਤੀਰੰ ਪਾਪੁਣਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਭਾਯਿਤ੍ਵਾ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਏਵਮੇਵੰ ਭਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਾਸਨੇ ਅਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੋਪਿ ਤਣ੍ਹਾਸੋਤੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਾਰੰ ਦਟ੍ਠੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਭਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੋ ਪਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀ''ਤਿ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਅਯੰ ਪਨ ਦੇਸਨਾ ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਨਿਟ੍ਠਾਪਿਤਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਚਾਤੁਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਨਲ਼ਕਪਾਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੬੬. ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਨਲ਼ਕਪਾਨਸੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਨਲ਼ਕਪਾਨੇ**ਤਿ ਏਵੰਨਾਮਕੇ ਗਾਮੇ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਿਰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਾਨਰਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਮਹਾਕਾਯੋ ਕਪਿਰਾਜਾ ਅਨੇਕਵਾਨਰਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵੁਤੋ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਵਿਚਰਤਿ। ਪਞ੍ਞਵਾ ਖੋ ਪਨ ਹੋਤਿ ਮਹਾਪਞ੍ਞੋ। ਸੋ ਪਰਿਸੰ ਏਵੰ ਓਵਦਤਿ – ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਤਾਤਾ, ਵਿਸਫਲਾਨਿ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਖਾਦਿਤਪੁਬ੍ਬਾਨੇਵ ਫਲਾਨਿ ਖਾਦਥ, ਪੀਤਪੁਬ੍ਬਾਨੇਵ ਪਾਨੀਯਾਨਿ ਚ ਪਿਵਥ, ਏਤ੍ਥ ਵੋ ਮੰ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਖਾਦਿਤਪੁਬ੍ਬਾਨਿ ਪਨ ਫਲਾਨਿ ਅਪੀਤਪੁਬ੍ਬਾਨਿ ਚ ਪਾਨੀਯਾਨਿ ਮੰ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਾ ਖਾਦਿਤ੍ਥ ਮਾ ਪਿਵਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ।

ਤੇ ਏਕਦਿਵਸੰ ਚਰਮਾਨਾ ਅਞ੍ਞੰ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾ ਏਕੰ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੰ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਹਸਾ ਅਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨੰ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ

ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਤਾਤਾ ਪਾਨੀਯਂ ਨ ਪਿਵਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਆਗਮਨਂ ਓਲੋਕੇਮਾਤਿ। ਸਾਧੁ ਤਾਤਾਤਿ ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਦਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੋ ਓਤਿਣ੍ਣਪਦਂਯੇਵ ਅਦ੍ਦਸ, ਨ ਉਤ੍ਤਿਣ੍ਣਪਦਂ, ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਪਰਿਸ੍ਸਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਤਾਵਦੇਵ ਚ ਤਤ੍ਥ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਅਮਨੁਸ੍ਸੋ ਉਦਕਂ ਦ੍ਵੇਧਾ ਕਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਸਿ ਸੇਤਮੁਖੋ ਨੀਲਕੁਚ੍ਛਿ ਰਤ੍ਤਹਤ੍ਥਪਾਦੋ ਮਹਾਦਾਠਿਕੋ ਵਙ੍ਕਦਾਠੋ ਵਿਰੂਪੋ ਬੀਭਚ੍ਛੋ ਉਦਕਰਕ੍ਖਸੋ। ਸੋ ਏਵਮਾਹ – ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਪਾਨੀਯਂ ਨ ਪਿਵਥ, ਮਧੁਰਂ ਉਦਕਂ ਪਿਵਥ, ਕਿਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਣਾਥਾ’’ਤਿ? ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਆਹ – ‘‘ਤ੍ਵਂ ਇਧ ਅਧਿਵਤ੍ਥੋ ਅਮਨੁਸ੍ਸੋ’’ਤਿ? ਆਮਾਹਨ੍ਤਿ। ਤ੍ਵਂ ਇਧ ਓਤਿਣ੍ਣੇ ਲਭਸੀਤਿ? ਆਮ ਲਭਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਯਕ੍ਖਾਤਿ। ਪਾਨੀਯਂ ਪਨ ਪਿਵਿਸ੍ਸਥਾਤਿ? ਆਮ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਏਕੋਪਿ ਵੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਪਾਨੀਯਞ੍ਚ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮ, ਨ ਚ ਤੇ ਵਸਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਏਕਨਲ਼ਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਧਮਿ, ਸਬ੍ਬੋ ਏਕਚ੍ਛਿਦ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਤੀਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾਵ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿ, ਸੇਸਵਾਨਰਾਨਂ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕੇ ਨਲ਼ੇ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਂਸੁ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

> ‘‘ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਦਮਨੁਤ੍ਤਿਣ੍ਣਂ, ਦਿਸ੍ਵਾਨੋ’ ਤਰਿਤਂ ਪਦਂ।
> ਨਲ਼ੇਨ ਵਾਰਿਂ ਪਿਸ੍ਸਾਮ, ਨੇਵ ਮਂ ਤ੍ਵਂ ਵਧਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧.੨੦)।

ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਅਜ੍ਜਦਿਵਸਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਨਲ਼ਾ ਏਕਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ **ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠਿਯਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ** ਨਾਮ – ਚਨ੍ਦੇ ਸਸਬਿਮ੍ਬਂ , ਵਟ੍ਟਕਜਾਤਕਮ੍ਹਿ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਟ੍ਠਾਨੇ ਅਗ੍ਗਿਸ੍ਸ ਗਮਨੁਪਚ੍ਛੇਦੋ, ਘਟਿਕਾਰਕੁਮ੍ਭਕਾਰਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਦੇਵਸ੍ਸ ਅਵਸ੍ਸਨਂ, ਤਸ੍ਸਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਤੀਰੇ ਨਲ਼ਾਨਂ ਏਕਚ੍ਛਿਦ੍ਦਭਾਵੋਤਿ। ਇਤਿ ਸਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਨਲ਼ੇਨ ਪਾਨੀਯਸ੍ਸ ਪੀਤਤ੍ਤਾ **ਨਲ਼ਕਪਾਨਾ**ਤਿ ਨਾਮਂ ਲਭਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਗਾਮੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ **ਨਲ਼ਕਪਾਨਨ੍ਤੇ**ਵ ਨਾਮਂ ਜਾਤਂ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਨਲ਼ਕਪਾਨੇ’’ਤਿ। **ਪਲਾਸ**ਵ**ਨੇ**ਤਿ ਕਿਂਸੁਕਵਨੇ।

੧੬੭. **ਤਗ੍ਘ ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਏਕਂਸੇਨੇਵ ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਭਿਰਤਾ। ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਯੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਾਸਨੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦਿਸਾਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ।

ਨੇਵ ਰਾਜਾਭਿਨੀਤਾਤਿਆਦੀਸੁ ਏਕੋ ਰਞ੍ਞੋ ਅਪਰਾਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਤਿ। ਰਾਜਾ ਕੁਹਿਂ, ਭੋ, ਅਸੁਕੋਤਿ? ਪਲਾਤੋ ਦੇਵਾਤਿ। ਪਲਾਤਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਮੇ ਨ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਪਨ ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯ, ਮੁਚ੍ਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਵਦਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਕੋਚਿਦੇਵ ਸੁਹਦੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਤ੍ਵਂ ਸਚੇ ਜੀਵਿਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ, ਪਬ੍ਬਜਾਹੀਤਿ। ਸੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਂ ਰਕ੍ਖਮਾਨੋ ਚਰਤਿ। ਅਯਂ **ਰਾਜਾਭਿਨੀਤੋ** ਨਾਮ।

ਏਕੋ ਪਨ ਚੋਰਾਨਂ ਮੂਲਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ। ਚੋਰਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿਕਭਾਵਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਜਾਨਾਪੇਸ੍ਸਾਮ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਤਿ। ਚੋਰਾ ਪਲਾਤੋਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਲਾਤਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਨੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਪਨ ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯ, ਮੁਚ੍ਚੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਤਿ। ਅਯਂ **ਚੋਰਾਭਿਨੀਤੋ** ਨਾਮ।

ਏਕੋ ਪਨ ਬਹੁਂ ਇਣਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਇਣੇਨ ਅਟ੍ਟੋ ਪੀਲ਼ਿਤੋ ਤਮ੍ਹਾ ਗਾਮਾ ਪਲਾਯਤਿ। ਇਣਸਾਮਿਕਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਲਾਤਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਨੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਪਨ ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯ, ਮੁਚ੍ਚੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਤਿ। ਅਯਂ **ਇਣਟ੍ਟੋ** ਨਾਮ।

ਰਾਜਭਯਾਦੀਨਂ ਪਨ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਭਯੇਨ ਭੀਤੋ ਅਟ੍ਟੋ ਆਤੁਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ **ਭਯਟ੍ਟੋ** ਨਾਮ। ਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਜੀਵਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ **ਆਜੀਵਿਕਾਪਕਤੋ** ਨਾਮ, ਆਜੀਵਿਕਾਯ ਪਕਤੋ ਅਭਿਭੂਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਏਕੋਪਿ ਇਮੇਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ‘‘ਨੇਵ ਰਾਜਾਭਿਨੀਤੋ’’ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਵਿਵੇਕਨ੍ਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਵਿਵਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਂ ਕਾਮੇਹਿ ਚ ਅਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇਹਿ ਚ ਵਿਵਿਤ੍ਤੇਨ ਪਠਮਦੁਤਿਯਜ੍ਝਾਨਸਙ੍ਖਾਤਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਅਧਿਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਸਚੇ ਤਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਉਪਰਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਝਾਨਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਞ੍ਚ ਮਗ੍ਗਾਨਂ ਵਸੇਨ ਸਨ੍ਤਤਰਂ ਸੁਖਂ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਇਮੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦਯੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਅਰਤੀ**ਤਿ ਅਧਿਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਤਾ। **ਤਨ੍ਦੀ**ਤਿ ਆਲਸਿਯਭਾਵੋ। ਏਵਂ ਯੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਕਿਚ੍ਚਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਿਯਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਯਸ੍ਸ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਸੋਯੇਵ ਸਮਣਕਿਚ੍ਚਮ੍ਪਿ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਪੁਨ **ਵਿਵੇਕਂ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਾ...ਪੇ॰... ਅਞ੍ਞਂ** ਵਾ **ਤਤੋ ਸਨ੍ਤਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

ਏਵਂ ਕਣ੍ਹਪਕ੍ਖਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤੇਨੇਵ ਨਯੇਨ ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਪੁਨ **ਵਿਵੇਕ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

੧੬੮. ਸਙ੍ਖਾਯਾਤਿ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਏਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਚ੍ਚਂ। **ਪਟਿਸੇਵਤੀ**ਤਿ ਸੇਵਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਸੇਵਤਿ। ਸੇਸਪਦੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਉਪਪਤ੍ਤੀਸੁ ਬ੍ਯਾਕਰੋਤੀ**ਤਿ ਸਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕੇ ਤਾਵ ਬ੍ਯਾਕਰੋਤੁ, ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕੇ ਕਥਂ ਬ੍ਯਾਕਰੋਤੀਤਿ। ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਸ੍ਸ ਪੁਨ ਭਵੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਉਪਪਤ੍ਤੀਸੁ ਬ੍ਯਾਕਰੋਤਿ ਨਾਮ।

ਜਨਕੁਹਨਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਜਨਵਿਮ੍ਹਾਪਨਤ੍ਥਂ। **ਜਨਲਪਨਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਉਪਲਾਪਨਤ੍ਥਂ। **ਨ ਇਤਿ ਮਂ ਜਨੋ ਜਾਨਾਤੂ**ਤਿ ਏਵਂ ਮਂ ਮਹਾਜਨੋ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਮੇ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰੇ ਕਿਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦੋ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾਪਿ ਕਾਰਣੇਨ ਨ ਬ੍ਯਾਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਲ਼ਾਰਵੇਦਾ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਤੁਟ੍ਠਿਨੋ।

੧੬੯. ਸੋ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਆਯਸ੍ਮਾਤਿ ਸੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਇਮਸ੍ਸ ਠਿਤਸ੍ਸ ਆਯਸ੍ਮਤੋ। **ਏਵਂਸੀਲੋ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਿਸ੍ਸਕਾਵ ਸੀਲਾਦਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਏਵਂਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਸਮਾਧਿਪਕ੍ਖਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। **ਫਾਸੁਵਿਹਾਰੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪੂਰਿਤਪਟਿਪਤ੍ਤਿਂ ਪੂਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵਿਹਾਰੇਨ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੁਮਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਂ ਪੂਰਯਮਾਨਸ੍ਸ ਚਰਤੋਪਿ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰੋਯੇਵ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਬ੍ਬਵਾਰੇਸੁ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਨਲ਼ਕਪਾਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਗੋਲਿਯਾਨਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭੩. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਗੋਲਿਯਾਨਿਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਪਦਸਮਾਚਾਰੋ**ਤਿ ਦੁਬ੍ਬਲਸਮਾਚਾਰੋ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾਚਾਰੋ, ਪਚ੍ਚਯੇਸੁ ਸਾਪੇਕ੍ਖੋ ਮਹਾਰਕ੍ਖਿਤਤ੍ਥੇਰੋ ਵਿਯ। ਤਂ ਕਿਰ ਉਪਟ੍ਠਾਕਕੁਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਆਹ ''ਅਸੁਕਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚੀਵਰਂ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਸਾਧੁ ਤੇ ਕਤਂ ਤਂਯੇਵ ਤਕ੍ਕੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਦੇਨ੍ਤੇਨਾਤਿ। ਤੁਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਸਾਧੁ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ ਤਂਯੇਵ ਤਕ੍ਕੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਆਹ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਏਵਰੂਪੋ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾਚਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। **ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੇਨਾ**ਤਿ ਸਜੇਟ੍ਠਕੇਨ, ਨ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਜੇਟ੍ਠਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਿਤਬ੍ਬਂ। **ਸੇਰਿਵਿਹਾਰੇਨਾ**ਤਿ ਸਚ੍ਛਨ੍ਦਵਿਹਾਰੇਨ ਨਿਰਙ੍ਕੁਸਵਿਹਾਰੇਨ।

ਨਾਨੁਪਖਜ੍ਜਾਤਿ ਨ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨ ਅਨੁਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ। ਤਤ੍ਥ ਯੋ ਦ੍ਵੀਸੁ ਮਹਾਥੇਰੇਸੁ ਉਭਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ ਤੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਵ ਚੀਵਰੇਨ ਵਾ ਜਾਣੁਨਾ ਵਾ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਅਯਂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸੀਦਤਿ ਨਾਮ। ਏਵਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪਨ

ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਆਸਨਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਾਵੁਸੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਨ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਨਿਸੀਦਾਮਿ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਸੀਦਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਅਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਨਿਸੀਦਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। **ਨ ਪਟਿਬਾਹਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਾਸਨਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਨਵਕਾਨਂ ਪਾਪੁਣਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਅਯਂ ਨਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਸਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਤਿ ਨਾਮ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਤਥਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਨਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤੁਂ ਨ ਦੇਤੀ’’ਤਿ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਵਾ ਆਸਨਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਾ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਾਸਨੇਯੇਵ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਏਵਂ ਨ ਪਟਿਬਾਹਤਿ ਨਾਮ।

ਆਭਿਸਮਾਚਾਰਿਕਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਅਭਿਸਮਾਚਾਰਿਕਂ ਵਤ੍ਤਪਟਿਪਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ। **ਨਾਤਿਕਾਲੇਨਾ**ਤਿ ਨ ਅਤਿਪਾਤੋ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਅਤਿਦਿਵਾ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਞ੍ਚ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬਞ੍ਚ। ਅਤਿਪਾਤੋ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਦਿਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਬੋਧਿਯਙ੍ਗਣਵਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਮੁਖਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਮਕ੍ਕਟਕਸੁਤ੍ਤਾਨਿ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੇਨ ਉਸ੍ਸਾਵਬਿਨ੍ਦੂ ਨਿਪਾਤੇਨ੍ਤੇਨ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਭਿਕ੍ਖਾਕਾਲਾ ਅਨ੍ਤੋਗਾਮੇਯੇਵ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦਧੋਵਨਵੇਲਾਯ ਵਿਹਾਰਂ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। **ਨ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸਭਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੨੯੯) ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੇਨ ਤਸ੍ਸ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤਂ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। **ਉਦ੍ਧਤੋ ਹੋਤਿ ਚਪਲੋ**ਤਿ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਪਕਤਿਕੋ ਚੇਵ ਹੋਤਿ ਚੀਵਰਮਣ੍ਡਨ-ਪਤ੍ਤਮਣ੍ਡਨ-ਸੇਨਾਸਨਮਣ੍ਡਨਾ ਇਮਸ੍ਸ ਵਾ ਪੂਤਿਕਾਯਸ੍ਸ ਕੇਲਾਯਨਾ ਮਣ੍ਡਨਾਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇਨ ਚ ਤਰੁਣਦਾਰਕਾਵਚਾਪਲ੍ਯੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ।

ਪਞ੍ਞਵਤਾ ਭਵਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਚੀਵਰਕਮ੍ਮਾਦੀਸੁ ਇਤਿਕਤ੍ਤਬ੍ਬੇਸੁ ਉਪਾਯਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ। **ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਅਭਿਵਿਨਯੇ**ਤਿ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕੇ ਚੇਵ ਵਿਨਯਪਿਟਕੇ ਚ ਪਾਲ਼ਿਵਸੇਨ ਚੇਵ ਅਟ੍ਠਕਥਾਵਸੇਨ ਚ ਯੋਗੋ ਕਰਣੀਯੋ। ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮੇਨ ਹਿ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਦੁਕਤਿਕਮਾਤਿਕਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਧਮ੍ਮਹਦਯਵਿਭਙ੍ਗਂ ਵਿਨਾ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਵਿਨਯੇ ਪਨ ਕਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੁਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਾਨਿ ਵਿਨਾ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਆਰੁਪ੍ਪਾਤਿ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਅਟ੍ਠਪਿ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇਨ ਸਤ੍ਤਸੁਪਿ ਯੋਗੋ ਕਰਣੀਯੋ, ਛਸੁਪਿ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਚਸੁਪਿ। ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਏਕਂ ਕਸਿਣੇ ਪਰਿਕਮ੍ਮਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਪਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਵਿਚਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਵਿਨਾ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੇ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਰਹਨ੍ਤੇਨ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਤਬ੍ਬਂ, ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਅਨਭਿਸਮ੍ਭੁਣਨ੍ਤੇਨ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਵਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮੇਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਏਕਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਮੁਖਂ ਯਾਵ ਅਰਹਤ੍ਤਾ ਪਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਵਿਚਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਇਮਂ ਪਨ ਦੇਸਨਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਆਭਿਸਮਾਚਾਰਿਕਵਤ੍ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸੀਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਗੋਲਿਯਾਨਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਕੀਟਾਗਿਰਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭੪. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਕਾਸੀਸੂ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਜਨਪਦੇ। **ਏਥ ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵ**ੇਤਿ ਏਥ ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਆਨਿਸਂਸੇ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰੇਵ ਰਤ੍ਤਿਭੋਜਨਾ ਭੁਞ੍ਜਥ। ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਂ, ਦਿਵਾ ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਭੋਜਨਾਨਿ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਅਜਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦਿਵਾ ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਮੇਵ ਜਹਾਪੇਸਿ,

ਪੁਨ ਕਾਲੰ ਅਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿੰ ਵਿਕਾਲਭੋਜਨੰ ਜਹਾਪੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। ਕਸ੍ਮਾ? ਇਮਾਨਿ ਹਿ ਦ੍ਵੇ ਭੋਜਨਾਨਿ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਨਿ ਵਟ੍ਟੇ ਆਚਿਣ੍ਣਾਨਿ ਸਮਾਚਿਣ੍ਣਾਨਿ ਨਦਿੰ ਓਤਿਣ੍ਣਉਦਕੰ ਵਿਯ ਅਨੁਪਕ੍ਖਨ੍ਤਾਨਿ, ਨਿਵਾਤੇਸੁ ਚ ਘਰੇਸੁ ਸੁਭੋਜਨਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਿਤਾ ਸੁਖੁਮਾਲਾ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵੇ ਭੋਜਨਾਨਿ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਪਜਹਨ੍ਤਾ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਅਜਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਦ੍ਦਾਲਿਸੁਤ੍ਤੇ ਦਿਵਾ ਵਿਕਾਲਭੋਜਨੰ ਜਹਾਪੇਸਿ, ਇਧ ਰਤ੍ਤਿੰ ਵਿਕਾਲਭੋਜਨੰ। ਜਹਾਪੇਨ੍ਤੋ ਪਨ ਨ ਤਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਵਾ, ਤੇਸੰ ਪਹਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਪਨ ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਤਞ੍ਚ ਸਞ੍ਜਾਨਿਸ੍ਸਥਾਤਿ ਏਵੰ ਆਨਿਸੰਸੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾਵ ਜਹਾਪੇਸਿ। **ਕੀਟਾਗਿਰੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਿਗਮਸ੍ਸ ਨਾਮੰ।

੧੭੫. **ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ**ਤਿ ਅਸ੍ਸਜਿ ਚ ਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕੋ ਚ ਛਸੁ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇਸੁ ਦ੍ਵੇ ਗਣਾਚਰਿਯਾ। ਪਣ੍ਡੁਕੋ ਲੋਹਿਤਕੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯੋ ਭੁਮ੍ਮਜਕੋ ਅਸ੍ਸਜਿ ਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕੋਤਿ ਇਮੇ ਛ ਜਨਾ **ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ** ਨਾਮ। ਤੇਸੁ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੁਮ੍ਮਜਕਾ ਰਾਜਗਹੇ, ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿੰ ਆਵਾਸਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਆਵਾਸਿਕਾ**ਤਿ ਨਿਬਦ੍ਧਵਾਸਿਨੋ, ਤੰਨਿਬਨ੍ਧਾ ਅਕਤੰ ਸੇਨਾਸਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਜਿਣ੍ਣੰ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ, ਕਤੇ ਇਸ੍ਸਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਕਾਲਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਾਗਤੇ ਕਾਲੇ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਆਨਿਸੰਸੰ।

੧੭੮. **ਮਯਾ ਚੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ**ਤਿ ਇਧ ਕਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ? ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਿਵਸਸ੍ਸ ਤਯੋ ਵਾਰੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੁਖਵੇਦਨੰਯੇਵ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੋ ਨ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਾਸਨੇ ਕਿਚ੍ਚਕਾਰੀ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਪਨ ਵੇਦਨਾ ਸੇਵਿਤਬ੍ਬਾ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਨ ਸੇਵਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਇਮੰ ਦੇਸਨੰ ਆਰਭਿ। **ਏਵਰੂਪੰ ਸੁਖਵੇਦਨੰ ਪਜਹਥਾ**ਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਸੋਮਨਸ੍ਸਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ, **ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਥਾ**ਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸਿਤਸੋਮਨਸ੍ਸਵਸੇਨ । ਇਤੋ ਪਰੇਸੁਪਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਵਾਰੇਸੁ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸਿਤਾਨੰਯੇਵ ਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ ਉਪੇਕ੍ਖਾਨਞ੍ਚ ਵਸੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

੧੮੧. ਏਵੰ ਸੇਵਿਤਬ੍ਬਾਸੇਵਿਤਬ੍ਬਵੇਦਨੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਯੇਸੰ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਯੇਸਞ੍ਚ ਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਤੇ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਨਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ** , **ਸਬ੍ਬੇਸੰਯੇਵਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕਤੰ ਤੇਸੰ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਸੰ ਯੰ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਤੰ ਕਤੰ। **ਅਨੁਲੋਮਿਕਾਨੀ**ਤਿ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਅਨੁਲੋਮਾਨਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਸਪ੍ਪਾਯਾਨਿ, ਯਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੇਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਫਲਾਨਿ ਪਾਪੁਣਿਤੁੰ। **ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਸਮਨ੍ਨਾਨਯਮਾਨਾ**ਤਿ ਸਦ੍ਧਾਦੀਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਸਮਾਨੰ ਕੁਰੁਮਾਨਾ।

੧੮੨. **ਸਤ੍ਤਿਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਗ੍ਗਲਾ**ਤਿ ਇਧ ਕਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ? ਯੇਸੰ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਕਰਣੀਯੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯੇਸੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇ ਪਞ੍ਚਾਤਿ ਏਵੰ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਉਭਤੋਭਾਗਵਿਮੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਭਾਗੇਹਿ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ। ਅਰੂਪਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਰੂਪਕਾਯਤੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ, ਮਗ੍ਗੇਨ ਨਾਮਕਾਯਤੋ। ਸੋ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਅਰੂਪਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨੰ ਏਕੇਕਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ, ਨਿਰੋਧਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਤਅਨਾਗਾਮਿਨੋ ਚ ਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਵਿਧੋ ਹੋਤਿ। ਪਾਲ਼ਿ ਪਨੇਤ੍ਥ – ''ਕਤਮੋ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਉਭਤੋਭਾਗਵਿਮੁਤ੍ਤੋ, ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਟ੍ਠ ਵਿਮੋਕ੍ਖੇ ਕਾਯੇਨ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ, ਪਞ੍ਞਾਯ ਚਸ੍ਸ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਾ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ (ਪੁ॰ ਪ॰ ੨੦੮) ਏਵੰ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਅਟ੍ਠਵਿਮੋਕ੍ਖਲਾਭਿਨੋ ਵਸੇਨ ਆਗਤਾ।

ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤੋਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਸੁਕ੍ਖਵਿਪਸ੍ਸਕੋ, ਚਤੂਹਿ ਝਾਨੇਹਿ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਤਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚਾਤਿ ਇਮੇਸੰ ਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਵਿਧੋਵ ਹੋਤਿ। ਪਾਲ਼ਿ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠਵਿਮੋਕ੍ਖਪਟਿਕ੍ਖੇਪਵਸੇਨੇਵ ਆਗਤਾ। ਯਥਾਹ – ''ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਅਟ੍ਠ ਵਿਮੋਕ੍ਖੇ ਕਾਯੇਨ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ, ਪਞ੍ਞਾਯ ਚਸ੍ਸ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ।

ਫੁਟ੍ਠਨ੍ਤੁਂ ਸਚ੍ਛਿਕਰੋਤੀਤਿ **ਕਾਯਸਕ੍ਖੀ**। ਯੋ ਝਾਨਫਸ੍ਸਂ ਪਠਮਂ ਫੁਸਤਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਰੋਧਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਰੋਤਿ, ਸੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਟ੍ਠਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਟ੍ਠਾ ਛਬ੍ਬਿਧੋ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਨੇਵਾਹ – ''ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਟ੍ਠ ਵਿਮੋਕ੍ਖੇ ਕਾਯੇਨ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ, ਪਞ੍ਞਾਯ ਚਸ੍ਸ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਆਸਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਾਯਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ।

ਦਿਟ੍ਠਨ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋਤਿ **ਦਿਟ੍ਠਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ**। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਸਙ੍ਖੇਪਲਕ੍ਖਣਂ – ਦੁਕ੍ਖਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ, ਸੁਖੋ ਨਿਰੋਧੋਤਿ ਞਾਤਂ ਹੋਤਿ ਦਿਟ੍ਠਂ ਵਿਦਿਤਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ ਫੁਸਿਤਂ ਪਞ੍ਞਾਯਾਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਨੇਸੋਪਿ ਕਾਯਸਕ੍ਖਿ ਵਿਯ ਛਬ੍ਬਿਧੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨੇਵਾਹ – ''ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਇਦਂ ਦੁਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾਤਿ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤਾ ਚਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਾ ਪਞ੍ਞਾਯ ਵੋਦਿਟ੍ਠਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਵੋਚਰਿਤਾ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਦਿਟ੍ਠਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ (ਪੁ॰ ਪ॰ ੨੦੮)।

ਸਦ੍ਧਾਵਿਮੁਤ੍ਤੋਤਿ ਸਦ੍ਧਾਯ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ। ਸੋਪਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਛਬ੍ਬਿਧੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨੇਵਾਹ – ''ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਇਦਂ ਦੁਕ੍ਖਨ੍ਤਿ – ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾਤਿ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ । ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤਾ ਚਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਾ ਪਞ੍ਞਾਯ ਵੋਦਿਟ੍ਠਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਵੋਚਰਿਤਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਚ ਖੋ ਯਥਾ ਦਿਟ੍ਠਿਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਦ੍ਧਾਵਿਮੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ (ਪੁ॰ ਪ॰ ੨੦੮)। ਏਤੇਸੁ ਹਿ ਸਦ੍ਧਾਵਿਮੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਯ ਓਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਯ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਯ ਚ ਕਿਲੇਸਕ੍ਖਯੋ ਹੋਤਿ, ਦਿਟ੍ਠਿਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਕਿਲੇਸਚ੍ਛੇਦਕਞਾਣਂ ਅਦਨ੍ਧਂ ਤਿਖਿਣਂ ਸੂਰਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਹਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਥਾ ਨਾਮ ਨਾਤਿਤਿਖਿਣੇਨ ਅਸਿਨਾ ਕਦਲਿਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਛਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਮਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ, ਅਸਿ ਨ ਸੀਘਂ ਵਹਤਿ, ਸਦ੍ਦੋ ਸੁਯ੍ਯਤਿ, ਬਲਵਤਰੋ ਵਾਯਾਮੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ, ਏਵਰੂਪਾ ਸਦ੍ਧਾਵਿਮੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਮਗ੍ਗਭਾਵਨਾ। ਯਥਾ ਪਨ ਨਿਸਿਤਅਸਿਨਾ ਕਦਲਿਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਛਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਂ ਮਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ, ਅਸਿ ਸੀਘਂ ਵਹਤਿ, ਸਦ੍ਦੋ ਨ ਸੁਯ੍ਯਤਿ, ਬਲਵਵਾਯਾਮਕਿਚ੍ਚਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਏਵਰੂਪਾ ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਮਗ੍ਗਭਾਵਨਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਧਮ੍ਮਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਤੀਤਿ **ਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਰੀ**। ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਪਞ੍ਞਾ, ਪਞ੍ਞਾਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਂ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਦ੍ਧਾਨੁਸਾਰਿਮ੍ਹਿ** ਚ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਉਭੋ ਪਨੇਤੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਟ੍ਠਾਯੇਵ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ – ''ਯਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਧਿਮਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਞ੍ਞਾਵਾਹਿਂ ਪਞ੍ਞਾਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਂ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ । ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਰੀ''ਤਿ (ਪੁ॰ ਪ॰ ੨੦੮)। ਤਥਾ – ''ਯਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਧਿਮਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਾਵਾਹਿਂ ਸਦ੍ਧਾਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਂ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਦ੍ਧਾਨੁਸਾਰੀ''ਤਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ। ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਨੇਸਾ ਉਭਤੋਭਾਗਵਿਮੁਤ੍ਤਾਦਿਕਥਾ **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ** ਪਞ੍ਞਾਭਾਵਨਾਧਿਕਾਰੇ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾ ਪਨੇਸਾ ਏਤੇਸਂ ਵਿਭਾਗਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਇਧ ਪਾਲ਼ਿ ਆਗਤਾ, ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਮਾ ਰੂਪਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਨਾ ਅਰੂਪਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਆਰੁਪ੍ਪਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਅਟ੍ਠ ਵਿਮੋਕ੍ਖਾ ਵੁਤ੍ਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਕਾਯੇਨ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾਤਿ ਸਹਜਾਤਨਾਮਕਾਯੇਨ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ। **ਪਞ੍ਞਾਯ ਚਸ੍ਸ ਦਿਸ੍ਵਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯ ਚ ਏਤਸ੍ਸ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮੇ ਦਿਸ੍ਵਾ। **ਏਕਚ੍ਚੇ ਆਸਵਾ**ਤਿ ਪਠਮਮਗ੍ਗਾਦੀਹਿ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਏਕਦੇਸਆਸਵਾ। **ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤਾ**ਤਿ ਤਥਾਗਤੇਨ ਪਵੇਦਿਤਾ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਾ। **ਪਞ੍ਞਾਯ ਵੋਦਿਟ੍ਠਾ ਹੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਸੀਲਂ ਕਥਿਤਂ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਮਾਧਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੋ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਫਲਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਥੇਨ ਅਤ੍ਥੇ ਕਾਰਣੇਨ ਕਾਰਣੇ ਚਿਣ੍ਣਚਰਿਤਤ੍ਤਾ ਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਾਯ ਸੁਦਿਟ੍ਠਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਵੋਚਰਿਤਾ**ਤਿ ਵਿਚਰਿਤਾ। **ਸਦ੍ਧਾ ਨਿਵਿਟ੍ਠਾ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਓਕਪ੍ਪਨਸਦ੍ਧਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਹੋਤਿ। **ਮਤ੍ਤਸੋ ਨਿਜ੍ਝਾਨਂ ਖਮਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਮਤ੍ਤਾਯ ਓਲੋਕਨਂ ਖਮਨ੍ਤਿ। **ਸਦ੍ਧਾਮਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਦ੍ਧਾਯੇਵ, ਇਤਰਂ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ

ਇਤਿ ਇਮੇਸੁ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਕਰਣੀਯੇਸੁ ਪੁਗ੍ਗਲੇਸੁ ਤਯੋ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਮਗ੍ਗਫਲਾ ਸੇਖਾ। ਤੇਸੁ ਅਨੁਲੋਮਸੇਨਾਸਨਂ ਸੇਵਮਾਨਾ ਕਲਜਾਣਮਿਤ੍ਤੇ ਭਜਮਾਨਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਸਮਨ੍ਨਾਨਯਮਾਨਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਯਥਾਠਿਤੋਵ ਪਾਲ਼ਿਅਤ੍ਥੋ। ਅਵਸਾਨੇ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਸਮਙ੍ਗਿਨੋ। ਤੇਹਿ ਤਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਅਨੁਲੋਮਸੇਨਾਸਨਂ ਸੇਵਿਤਂ, ਕਲਜਾਣਮਿਤ੍ਤਾ ਭਜਿਤਾ, ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਸਮਨ੍ਨਾਨੀਤਾਨਿ। ਉਪਰਿ ਪਨ ਤਿਣ੍ਣਂ ਮਗ੍ਗਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੇਵਮਾਨਾ ਭਜਮਾਨਾ ਸਮਨ੍ਨਾਨਯਮਾਨਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਪਾਲ਼ਿਅਤ੍ਥੋ।

ਵਿਤਣ੍ਡਵਾਦੀ ਪਨ ਇਮਮੇਵ ਪਾਲ਼ਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਗ੍ਗੋ ਨ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕੋ, ਬਹੁਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕੋ’’ਤਿ ਵਦਤਿ। ਸੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਯਦਿ ਅਞ੍ਞੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਟਿਸੇਵਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਲਜਾਣਮਿਤ੍ਤੇ ਭਜਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਸਮਨ੍ਨਾਨੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਤ੍ਵਂ ‘ਨ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ, ਬਹੁਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕੋ’ਤਿ ਵਦਸਿ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਸੇਵਮਾਨੋ ਨੀਲੋਭਾਸਂ ਪਬ੍ਬਤਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਵਨਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਮਿਗਪਕ੍ਖੀਨਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਣਾਤਿ, ਪੁਪ੍ਫਫਲਾਨਂ ਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਤਿ, ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਨ੍ਤੋ ਰਸਂ ਸਾਯਤਿ, ਨਿਸੀਦਨ੍ਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਫਸ੍ਸਂ ਫੁਸਤਿ। ਏਵਂ ਤੇ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮਙ੍ਗੀਪਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਸਮਙ੍ਗੀਯੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਪਨੇਤਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਸਿ, ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਵਿਰੁਜ੍ਝਸਿ। ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਹਿ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਕਾਯਾ ਏਕਨ੍ਤਂ ਅਬਜਾਕਤਾਵ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤਂਸਮਙ੍ਗਿਸ੍ਸ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ, ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਗ੍ਗੋ ਚ ਏਕਨ੍ਤਕੁਸਲੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਜਹੇਤਂ ਵਾਦ’’ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਨ ਉਪਗਚ੍ਛਤਿ, ‘‘ਗਚ੍ਛ ਪਾਤੋਵ ਵਿਹਾਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਂ ਪਿਵਾਹੀ’’ਤਿ ਉਯਯੋਜੇਤਬ੍ਬੋ।

੧੮੩. ਨਾਹਂ , **ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਦਿਕੇਨੇਵਾ**ਤਿ ਅਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਠਮਮੇਵ ਮਣ੍ਡੂਕਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਗਮਨਂ ਵਿਯ ਅਞ੍ਞਾਰਾਧਨਂ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਵਦਾਮਿ। **ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨਂ। ਪਰਤੋ ਪਦਦ੍ਵਯੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਸਦ੍ਧਾਜਾਤੋ**ਤਿ ਓਕਪ੍ਪਨਿਯਸਦ੍ਧਾਯ ਜਾਤਸਦ੍ਧੋ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮਤੀ**ਤਿ ਗਰੂਨਂ ਸਮੀਪਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਪਯਿਰੁਪਾਸਤੀ**ਤਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸੀਦਤਿ। **ਧਾਰੇਤੀ**ਤਿ ਸਾਧੁਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਧਾਰੇਤਿ। **ਛਨ੍ਦੋ ਜਾਯਤੀ**ਤਿ ਕਤ੍ਤੁਕਮਜਤਾਕੁਸਲਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਜਾਯਤਿ। **ਉਸ੍ਸਹਤੀ**ਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਕਰੋਤਿ। **ਤੁਲੇਤੀ**ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨਤ੍ਤਾਤਿ ਤੁਲਯਤਿ। **ਤੁਲਯਿਤ੍ਵਾ ਪਦਹਤੀ**ਤਿ ਏਵਂ ਤੀਰਣਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਤੁਲਯਨ੍ਤੋ ਮਗ੍ਗਪਧਾਨਂ ਪਦਹਤਿ। **ਪਹਿਤਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਪੇਸਿਤਚਿਤ੍ਤੋ। **ਕਾਯੇਨ ਚੇਵ ਪਰਮਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਮਕਾਯੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸਚ੍ਚਂ ਸਚ੍ਛਿਕਰੋਤਿ। **ਪਞ੍ਞਾਯ ਚਾ**ਤਿ ਨਾਮਕਾਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਯ ਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਾਯ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਤਿ ਪਸ੍ਸਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਯਸ੍ਮਾ ਤੇ ਸਤ੍ਥੁ ਆਗਮਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਅਕਂਸੁ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਚਰਿਯਂ ਗਰਹਨ੍ਤੋ **ਸਾਪਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਦ੍ਧਾ ਨਾਹੋਸੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕੀਵਦੂਰੇਵਿਮੇ**ਤਿ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਦੂਰੇ ਠਾਨੇ। ਯੋਜਨਸਤਮ੍ਪਿ ਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਅਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਨ ਪਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ। **ਚਤੁਪ੍ਪਦਂ ਵੇਯਜਾਕਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਬਜਾਕਰਣਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੧੮੪. ਯਸ੍ਸੁਦ੍ਦਿਟ੍ਠਸ੍ਸਾਤਿ ਯਸ੍ਸ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਸ੍ਸ। **ਯੋਪਿ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਬਾਹਿਰਕਸਤ੍ਥਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਏਵਰੂਪੀ**ਤਿ ਏਵਂਜਾਤਿਕਾ। **ਪਣੋਪਣਵਿਯਾ**ਤਿ ਪਣਵਿਯਾ ਚ ਓਪਣਵਿਯਾ ਚ । **ਨ ਉਪੇਤੀ**ਤਿ ਨ ਹੋਤਿ। ਕਯਵਿਕ੍ਕਯਕਾਲੇ ਵਿਯ ਅਗ੍ਘਵਡ੍ਢਨਹਾਪਨਂ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਂ ਗੋਣੋ ਕਿਂ ਅਗ੍ਘਤਿ, ਵੀਸਤਿ ਅਗ੍ਘਤੀਤਿ ਭਣਨ੍ਤੋ ਪਣਤਿ ਨਾਮ। ਨ ਵੀਸਤਿ ਅਗ੍ਘਤਿ, ਦਸ ਅਗ੍ਘਤੀਤਿ ਭਣਨ੍ਤੋ ਓਪਣਤਿ ਨਾਮ। ਇਦਂ ਪਟਿਸੇਧੇਨ੍ਤੋ ਆਹ ‘‘ਪਣੋਪਣਵਿਯਾ ਨ ਉਪੇਤੀ’’ਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਪਣੋਪਣਵਿਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਏਵਞ੍ਚ ਨੋ ਅਸ੍ਸ, ਅਥ ਨਂ ਕਰੇਯਜਾਮ, ਨ ਚ ਨੋ ਏਵਮਸ੍ਸ, ਨ ਨਂ ਕਰੇਯਜਾਮਾਤਿ ਆਹ।

ਕਿਂ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਂ ਤਥਾਗਤੋ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਮਿਸੇਹਿ ਵਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਏਵਂ ਵਿਸਂਸਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ ਏਵਰੂਪਾ ਪਣੋਪਣਵਿਯਾ ਕਿਂ ਯੁਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ? **ਪਰਿਯੋਗਾਹਿਯ ਵਤ੍ਤਤੋ**ਤਿ ਪਰਿਯੋਗਾਹਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਅਯਮਨੁਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਸਭਾਵੋ। **ਜਾਨਾਤਿ ਭਗਵਾ, ਨਾਹਂ ਜਾਨਾਮੀ**ਤਿ ਭਗਵਾ ਏਕਾਸਨਭੋਜਨੇ ਆਨਿਸਂਸਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਹਂ ਨ ਜਾਨਾਮੀਤਿ ਮਯਿ ਸਦ੍ਧਾਯ ਦਿਵਸਸ੍ਸ ਤਯੋ ਵਾਰੇ ਭੋਜਨਂ ਪਹਾਯ ਏਕਾਸਨਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ। **ਰੁਲ਼ਹਨੀਯ**ਨ੍ਤਿ ਰੋਹਨੀਯਂ। **ਓਜਵਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ

ਸਿਨੇਹਵਨ੍ਤੁਂ। **ਕਾਮਂ ਤਚੋ ਚਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਵੀਰਿਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਤਚੋ ਏਕਂ ਅਙ੍ਗਂ, ਨ੍ਹਾਰੁ ਏਕਂ, ਅਟ੍ਠਿ ਏਕਂ, ਮਂਸਲੋਹਿਤਂ ਏਕਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਵੀਰਿਯਂ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਵਾ ਨ ਵੁਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਏਵਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਦੇਸਨਂ ਪਨ ਭਗਵਾ ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਨਿਕੂਟੇਨ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸੀਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਕੀਟਾਗਿਰਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਦੁਤਿਯਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਵੱਗੋ

੧. ਤੇਵਿਜ੍ਜਵਚ੍ਛਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੮੫. ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਤੇਵਿਜ੍ਜਵਚ੍ਛਸੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਏਕਪੁਣ੍ਡਰੀਕੇ**ਤਿ ਪੁਣ੍ਡਰੀਕੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸੇਤਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੋ, ਸੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਆਰਾਮੇ ਏਕੋ ਪੁਣ੍ਡਰੀਕੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਏਕਪੁਣ੍ਡਰੀਕੋ। **ਏਤਦਹੋਸੀ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਪਵਿਸਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਅਹੋਸਿ। **ਚਿਰਸ੍ਸੰ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਪਕਤਿਯਾ ਆਗਤਪੁਬ੍ਬਤੰ ਉਪਾਦਾਯ। **ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚਾਨੁਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਇਧ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੰ ਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ, ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਰਣੰ ਅਨੁਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ। ਸੇਸੰ ਜੀਵਕਸੁਤ੍ਤੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੫੧ ਆਦਯੋ) ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। **ਨ ਮੇ ਤੇ**ਤਿ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਯ ਠਤ੍ਵਾ ਅਨੁਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ। ''ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੂ ਸਬ੍ਬਦਸ੍ਸਾਵੀ ਅਪਰਿਸੇਸੰ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਹਿ ਇਦੰ ਅਨੁਜਾਨਿਤਬ੍ਬੰ ਸਿਯਾ, – ''ਚਰਤੋ ਚ ਮੇ... ਪੇ॰... ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਪਨ ਨਾਨੁਜਾਨਿਤਬ੍ਬੰ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੇਨ ਹਿ ਆਵਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਯ ਠਤ੍ਵਾ ਅਨੁਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

੧੮੬. ਆਸਵਾਨੰ ਖਯਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਕਿੰ ਖੀਣਾਨੰ ਆਸਵਾਨੰ ਪੁਨ ਖੇਪੇਤਬ੍ਬਾਭਾਵਾ ਯਾਵਦੇਵਾਤਿ ਨ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਞਾਣੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਭਗਵਾ ਅਤੀਤਜਾਨਨਗੁਣੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਞਾਣੇਨ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਜਾਨਨਗੁਣੰ, ਆਸਵਕ੍ਖਯਞਾਣੇਨ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਗੁਣਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਇਮਾਹਿ ਤੀਹਿ ਵਿਜ੍ਜਾਹਿ ਸਕਲਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਸੰਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸਿ।

ਗਿਹਿਸੰਯੋਜਨਨ੍ਤਿ ਗਿਹਿਬਨ੍ਧਨੰ ਗਿਹਿਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਸੁ ਨਿਕਨ੍ਤਿੰ। **ਨਤ੍ਥਿ ਖੋ ਵਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਗਿਹਿਸੰਯੋਜਨੰ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਨ੍ਤਕਰੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਯੇਪਿ ਹਿ ਸਨ੍ਤਤਿਮਹਾਮਤ੍ਤੋ ਉਗ੍ਗਸੇਨੋ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਵੀਤਸੋਕਦਾਰਕੋਤਿ ਗਿਹਿਲਿਙ੍ਗੇ ਠਿਤਾਵ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਤਾ, ਤੇਪਿ ਮਗ੍ਗੇਨ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਨਿਕਨ੍ਤਿੰ ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਾ। ਤੰ ਪਤ੍ਵਾ ਪਨ ਨ ਤੇਨ ਲਿਙ੍ਗੇਨ ਅਟ੍ਠੰਸੁ, ਗਿਹਿਲਿਙ੍ਗੰ ਨਾਮੇਤੰ ਹੀਨੰ, ਉਤ੍ਤਮਗੁਣੰ ਧਾਰੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਤ੍ਥ ਠਿਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤੰਦਿਵਸਮੇਵ ਪਬ੍ਬਜਤਿ ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਤਿ ਵਾ। ਭੂਮਦੇਵਤਾ ਪਨ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਨਿਲੀਯਨੋਕਾਸਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ। ਸੇਸਕਾਮਭਵੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਦਯੋ ਤਯੋ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਕਾਮਾਵਚਰਦੇਵੇਸੁ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ ਚ, ਅਨਾਗਾਮਿਖੀਣਾਸਵਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਨ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਤਞ੍ਹਿ ਠਾਨੰ ਲਲ਼ਿਤਜਨਸ੍ਸ ਆਵਾਸੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਤ੍ਥ ਤੇਸੰ ਪਵਿਵੇਕਾਰਹੰ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ। ਇਤਿ ਤਤ੍ਥ ਖੀਣਾਸਵੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਤਿ, ਅਨਾਗਾਮੀ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ। ਕਾਮਾਵਚਰਦੇਵਤੋ ਉਪਰਿ ਪਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਅਰਿਯਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ।

ਸੋਪਾਸਿ ਕਮ੍ਮਵਾਦੀਤਿ ਸੋਪਿ ਕਮ੍ਮਵਾਦੀ ਅਹੋਸਿ, ਕਿਰਿਯਮ੍ਪਿ ਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਥ। ਤਞ੍ਹਿ ਏਕਨਵੁਤਿਕਪ੍ਪਮਤ੍ਥਕੇ ਅਤ੍ਤਾਨੰਯੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਪਾਸਣ੍ਡਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨਤ੍ਥੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਤਸ੍ਸਪਿ ਪਾਸਣ੍ਡਸ੍ਸ ਨਿਪ੍ਫਲਭਾਵੰ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯੰ ਨ ਹਾਪੇਸਿ, ਕਿਰਿਯਵਾਦੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਤੇਵਿਜ੍ਜਵਚ੍ਛਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਅਗ੍ਗਿਵਚ੍ਛਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੮੭. ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਵਚ੍ਛਸੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਨ ਖੋ ਅਹ**ਨ੍ਤਿ ਪਠਮਵਾਰੇ ਨਾਹੰ ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿਕੋਤਿ ਵਦਤਿ, ਦੁਤਿਯੇ ਨਾਹੰ ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿਕੋਤਿ। ਏਵੰ ਅਨ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿਕਾਦਿਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਵਾਰੇਸੁ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਹੋਤਿ ਚ ਨ ਚ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਅਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਏਕਚ੍ਚਸਸ੍ਸਤਵਾਦੋ। **ਨੇਵ ਹੋਤਿ ਨ ਨ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਅਯੰ ਅਮਰਾਵਿਕ੍ਖੇਪੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

੧੮੯. **ਸਦੁਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਦੁਕ੍ਖੇਨ ਚੇਵ ਵਿਪਾਕਦੁਕ੍ਖੇਨ ਚ ਸਦੁਕ੍ਖਂ। **ਸਵਿਘਾਤ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂਯੇਵ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਵਸੇਨ ਸਉਪਘਾਤਕਂ। **ਸਉਪਾਯਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂਯੇਵ ਵਸੇਨ ਸਉਪਾਯਾਸਂ। **ਸਪਰਿਲ਼ਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂਯੇਵ ਵਸੇਨ ਸਪਰਿਲ਼ਾਹਂ।

ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਨ੍ਤਿ ਕਾਚਿ ਏਕਾ ਦਿਟ੍ਠਿਪਿ ਰੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਾ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਅਪਨੀਤ**ਨ੍ਤਿ ਨੀਹਟਂ ਅਪਵਿਦ੍ਧਂ। **ਦਿਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯ ਦਿਟ੍ਠਂ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਉਦਯਵਯਂ ਅਦ੍ਦਸ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਸਬ੍ਬਮਞ੍ਞਿਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਤਿਣ੍ਣਮ੍ਪਿ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠਿਮਾਨਮਞ੍ਞਿਤਾਨਂ। **ਮਥਿਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂਯੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। ਇਦਾਨਿ ਤਾਨਿ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਸਬ੍ਬਅਹਂਕਾਰ-ਮਮਂਕਾਰ-ਮਾਨਾਨੁਸਯਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਅਹਂਕਾਰੋ ਦਿਟ੍ਠਿ, ਮਮਂਕਾਰੋ ਤਣ੍ਹਾ, ਮਾਨਾਨੁਸਯੋ ਮਾਨੋ। **ਅਨੁਪਾਦਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਚਤੂਹਿ ਉਪਾਦਾਨੇਹਿ ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਅਨੁਪਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ।

੧੯੦. **ਨ ਉਪੇਤੀ**ਤਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ''ਨ ਉਪਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਇਦਂ ਅਨੁਜਾਨਿਤਬ੍ਬਂ ਸਿਯਾ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸੋ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਉਚ੍ਛੇਦਂ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਉਪਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਪਨ ਸਸ੍ਸਤਮੇਵ, ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ ਚ ਨ ਚ ਉਪਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਏਕਚ੍ਚਸਸ੍ਸਤਂ, ਨੇਵ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਨ ਉਪਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਅਮਰਾਵਿਕ੍ਖੇਪਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਾ – ''ਅਯਂ ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠੋ ਅਨਾਲਮ੍ਬੋ ਹੋਤੁ, ਸੁਖਪਵੇਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਮਾ ਲਭਤੂ''ਤਿ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਯ ਠਤ੍ਵਾ ਅਨੁਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। **ਅਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਤ੍ਥਂ ਪਰਿਯਤ੍ਤਂ । **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰਧਮ੍ਮੋ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰਯੋਗੇਨਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਪਯੋਗੇਨ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰਾਚਰਿਯਕੇਨਾ**ਤਿ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾਨਂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਆਚਰਿਯਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਨ੍ਤੇਨ।

੧੯੧. **ਤੇਨ ਹਿ ਵਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਸਮ੍ਮੋਹਮਾਪਾਦਿਨ੍ਤਿ ਵਦਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂਯੇਵੇਤ੍ਥ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਅਨਾਹਾਰੋ ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਯੋ ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ।

੧੯੨. **ਯੇਨ ਰੂਪੇਨਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਰੂਪੇਨ ਸਤ੍ਤਸਙ੍ਖਾਤਂ ਤਥਾਗਤਂ ਰੂਪੀਤਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਯ੍ਯ। **ਗਮ੍ਭੀਰੋ**ਤਿ ਗੁਣਗਮ੍ਭੀਰੋ। **ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਪਮਾਣਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੋ। **ਦੁਪ੍ਪਰਿਯੋਗਾਲ਼੍ਹੋ**ਤਿ ਦੁਓਗਾਹੋ ਦੁਜ੍ਜਾਨੋ। **ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਗਮ੍ਭੀਰੋ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ ਦੁਜ੍ਜਾਨੋ, ਏਵਮੇਵ ਖੀਣਾਸਵੋਪਿ। ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪਪਜ੍ਜਤੀਤਿਆਦਿ ਸਬ੍ਬਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਕਥਂ? ਯਥਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤਂ ਅਗ੍ਗਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਂ ਦਿਸਂ ਗਤੋਤਿਆਦਿ ਸਬ੍ਬਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ, ਏਵਂ।

ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਯ। **ਸਾਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਸਾਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਂ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਅਗ੍ਗਿਵਚ੍ਛਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਮਹਾਵਚ੍ਛਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੯੩. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਵਚ੍ਛਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਸਹਕਥੀ**ਤਿ ਸਦ੍ਧਿਂਵਾਦੋ, ਬਹੁਂ ਮਯਾ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥਿਤਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਕਥਂ ਸਾਰੇਤਿ ਮੇਤ੍ਤਿਂ ਘਟੇਤਿ। ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਹਿ ਦ੍ਵੇ ਸੁਤ੍ਤਾਨਿ ਏਤਸ੍ਸੇਵ ਕਥਿਤਾਨਿ, ਸਂਯੁਤ੍ਤਕੇ ਅਬ੍ਯਾਕਤਸਂਯੁਤ੍ਤਂ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੪.੪੧੬ ਆਦਯੋ) ਨਾਮ ਏਤਸ੍ਸੇਵ ਕਥਿਤਂ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਸਸ੍ਸਤੋ ਲੋਕੋ ਇਦਮੇਵ ਸਚ੍ਚਂ ਮੋਘਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਏਕੁਤ੍ਤਰਨਿਕਾਯੇਪਿ ਇਮਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥਿਤਂ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਆਗਤਾਗਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਓਕਾਸਮਕਾਸਿਯੇਵ। ਕਸ੍ਮਾ? ਅਯਞ੍ਹਿ ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿਕੋ, ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਚ ਸੀਘਂ ਲਦ੍ਧਿਂ ਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ, ਵਸਾਤੇਲਮਕ੍ਖਿਤਪਿਲੋਤਿਕਾ ਵਿਯ ਚਿਰੇਨ ਸੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਪਸ੍ਸਤਿ ਚ ਭਗਵਾ – ''ਅਯਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਕਾਲੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਲਦ੍ਧਿਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਛ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਸਾਵਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸ ਆਗਤਾਗਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਓਕਾਸਮਕਾਸਿਯੇਵ। ਇਦਂ ਪਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਗਮਨਂ। ਸੋ ਹਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸੁਤ੍ਤੇ ਤਰਣਂ ਵਾ ਹੋਤੁ

ਅਤਰਣੰ ਵ◌ਾ, ਯਟ੍ਠਿੰ ਓਤਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਉਦਕੇ ਪਤਮਾਨੇ ਵ◌ਿਯ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨੰ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਆਗਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਯਾਚਨ੍ਤੋ **ਸਾਧੁ ਮੇ ਭਵ◌ੰ ਗੋਤਮੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵ◌ਾ ਮੂਲਵਸੇਨ ਸੰਖਿਤ੍ਤਦੇਸਨੰ, ਕਮ੍ਮਪਥਵਸੇਨ ਵ◌ਿਤ੍ਥਾਰਦੇਸਨੰ ਦੇਸੇਸਿ। ਮੂਲਵਸੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਅਤਿਸੰਖਿਤ੍ਤਾ ਦੇਸਨਾ, ਕਮ੍ਮਪਥਵਸੇਨ ਸੰਖਿਤ੍ਤਾ ਵ◌ਿਤ੍ਥਾਰਸਦਿਸਾ। ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਪਨ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵ◌ਿਤ੍ਥਾਰਦੇਸਨਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਚਤੁਵ◌ੀਸਤਿਸਮਨ੍ਤਪਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ ਹਿ ਸਤ੍ਤਪਕਰਣੇ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕੇ ਚ ਸਬ੍ਬੰ ਸੰਖਿਤ੍ਤਮੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਮੂਲਵਸੇਨਾਪਿ ਕਮ੍ਮਪਥਵਸੇਨਾਪਿ ਸੰਖਿਤ੍ਤਮੇਵ ਦੇਸੇਸੀਤਿ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

੧੯੪. ਤਤ੍ਥ **ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵ◌ੇਰਮਣੀ ਕੁਸਲ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਸਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਅਨਭਿਜ੍ਝਾਦਯੋ ਤਯੋ ਚਤੁਭੂਮਿਕਾਪਿ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ।

ਯਤੋ ਖੋ, ਵਚ੍ਛ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਤਿ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਅਨਿਯਮੇਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤੰ, ਯਥਾ ਪਨ ਜੀਵਕਸੁਤ੍ਤੇ ਚ ਚਙ੍ਕੀਸੁਤ੍ਤੇ ਚ, ਏਵ◌ੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸੁਤ੍ਤੇ ਚ ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਭਗਵਤਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

੧੯੫. **ਅਤ੍ਥਿ ਪਨਾ**ਤਿ ਕਿੰ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ? ਅਯੰ ਕਿਰਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਿ – ''ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਾਸਨੇ ਸਤ੍ਥਾਵ ਅਰਹਾ ਹੋਤਿ, ਸਾਵਕੋ ਪਨ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਮਣੋ ਚ ਗੋਤਮੋ 'ਯਤੋ ਖੋ, ਵਚ੍ਛ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ'ਤਿ ਏਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਵ◌ਿਯ ਕਥੇਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਾਵਕੋ ਅਰਹਤ੍ਤਪ੍ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਤਿਟ੍ਠਤੂ**ਤਿ ਭਵ◌ੰ ਤਾਵ ਗੋਤਮੋ ਤਿਟ੍ਠਤੁ, ਭਵਞ੍ਹਿ ਲੋਕੇ ਪਾਕਟੋ ਅਰਹਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਬਜਾਕਤੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਆਦੀਨੰ ਵਸੇਨ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਭਗਵ◌ਾਪਿਸ੍ਸ ਬਜਾਕਾਸਿ।

੧੯੬. **ਆਰਾਧਕੋ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਾਦਕੋ ਪਰਿਪੂਰਕੋ।

੧੯੭. **ਸੇਖਾਯ ਵ◌ਿਜ੍ਜਾਯ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਿਮਫਲਤ੍ਤਯੰ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਤੰ ਸਬ੍ਬੰ ਮਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ। ਵ◌ਿਤਣ੍ਡਵ◌ਾਦੀ ਪਨਾਹ – ''ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸੇਕ੍ਖਾ? ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਗ੍ਗਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਨਿ ਚ ਤੀਣਿ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਾਨੀ''ਤਿ (ਧ॰ ਸ॰ ੧੦੨੩) ਵਚਨਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੋਪਿ ਅਨੇਨ ਪਤ੍ਤੋਯੇਵ। ਫਲੰ ਪਨ ਅਪਤ੍ਤੰ, ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ତਿਯਾ ਉਤ੍ਤਰਿ ਯੋਗੰ ਕਥਾਪੇਤੀਤਿ। ਸੋ ਏਵ◌ੰ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਯੋ ਵ◌ੇ ਕਿਲੇਸਾਨਿ ਪਹਾਯ ਪਞ੍ਚ,
ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸੇਖੋ ਅਪਰਿਹਾਨਧਮ੍ਮੋ।
ਚੇਤੋਵਸਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਮਾਹਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ,
ਸ ਵ◌ੇ ਠਿਤਤ੍ਤੋਤਿ ਨਰੋ ਪਵ◌ੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੫)।

ਅਨਾਗਾਮਿਪੁਗ੍ਗਲੋ ਹਿ ਏਕਨ੍ਤਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸੇਖੋ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਸੇਖਾਯ ਵ◌ਿਜ੍ਜਾਯ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਨ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕਤ੍ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਠਿਤਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਇਮਿਨਾ ਸੁਤ੍ਤੇਨ ਮਗ੍ਗੋਪਿ ਬਹੁਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕੋ ਹੋਤੂਤਿ ਚੇ। ਏਤੰ ਨ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨੰ, ਵ◌ੁਤ੍ਤਗਾਥਾਯ ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਵ◌ਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਠਤ੍ਵ◌ਾ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਵ◌ਿਪਸ੍ਸਨੰ ਕਥਾਪੇਤੀਤਿ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨਸ੍ਸ ਨ ਕੇਵਲੰ ਸੁਦ੍ਧਅਰਹਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ, ਛਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਨੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵ◌ਾ – ''ਏਵਮਯੰ ਸਮਥੇ ਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਪਞ੍ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸ੍ਸਤਿ , ਵ◌ਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਵ◌ੰ ਛਲਭਿਞ੍ਞੋ ਮਹਾਸਾਵਕੋ ਭਵ◌ਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵ◌ਿਪਸ੍ਸਨਾਮਤ੍ਤੰ ਅਕਥੇਤ੍ਵ◌ਾ ਸਮਥਵ◌ਿਪਸ੍ਸਨਾ ਆਚਿਕ੍ਖਿ।

੧੯੮. **ਸਤਿ ਸਤਿਆਯਤਨੇ**ਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿਕਾਰਣੇ। ਕਿਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਕਾਰਣੰ? ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਵ◌ਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨੰ ਵ◌ਾ ਅਵਸਾਨੇ ਪਨ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਵ◌ਾ ਕਾਰਣੰ ਅਰਹਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵ◌ਿਪਸ੍ਸਨਾ ਵ◌ਾਤਿ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

੨੦੦. ਪਰਿਚਿਣ੍ਣੋ ਮੇ ਭਗਵਾਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਹਿ ਸੇਖਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਰਿਚਰਨ੍ਤਿ ਨਾਮ, ਖੀਣਾਸਵੇਨ ਭਗਵਾ ਪਰਿਚਿਣ੍ਣੋ ਹੋਤਿ। ਇਤਿ ਸਙ੍ਖੇਪੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਬ੍ਯਾਕਰੋਨ੍ਤੋ ਥੇਰੋ ਏਵਮਾਹ। ਤੇ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਮਤ੍ਥੰ ਨ ਜਾਨਿੰਸੁ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਾਵ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। **ਦੇਵਤਾ**ਤਿ ਤੇਸੰ ਗੁਣਾਨੰ ਲਾਭੀ ਦੇਵਤਾ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਮਹਾਵਚ੍ਛਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਦੀਘਨਖਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੦੧. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਦੀਘਨਖਸੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਸੂਕਰਖਤਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੂਕਰਖਤਾਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਲੇਣੇ। ਕਸ੍ਸਪਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਕਿਰ ਤੰ ਲੇਣੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਬੁਦ੍ਧਨ੍ਤਰੇ ਪਥਵਿਯਾ ਵਡ੍ਢਮਾਨਾਯ ਅਨ੍ਤੋਭੂਮਿਗਤੰ ਜਾਤੰ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਏਕੋ ਸੂਕਰੋ ਤਸ੍ਸ ਛਦਨਪਰਿਯਨ੍ਤਸਮੀਪੇ ਪੰਸੁੰ ਖਣਿ। ਦੇਵੇ ਵੁਟ੍ਠੇ ਪੰਸੁਧੋਤੋ ਛਦਨਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਪਾਕਟੋ ਅਹੋਸਿ। ਏਕੋ ਵਨਚਰਕੋ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਸੀਲਵਨ੍ਤੇਹਿ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਲੇਣੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਪੰਸੁੰ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਲੇਣੰ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਕੁਟ੍ਟਪਰਿਕ੍ਖੇਪੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਵਾਤਪਾਨੰ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸੁਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤ-ਸੁਧਾਕਮ੍ਮਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਰਜਤਪਟ੍ਟਸਦਿਸਾਯ ਵਾਲੁਕਾਯ ਸਨ੍ਥਤਪਰਿਵੇਣੰ ਲੇਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਪੀਠੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਅਦਾਸਿ। ਲੇਣੰ ਗਮ੍ਭੀਰੰ ਅਹੋਸਿ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਰੁਹਿਤਬ੍ਬੰ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਦੀਘਨਖੋਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਨਾਮੰ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ? ਸੋ ਕਿਰ ਥੇਰੇ ਅਡ੍ਢਮਾਸਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮਯ੍ਹੰ ਮਾਤੁਲੋ ਅਞ੍ਞੰ ਪਾਸਣ੍ਡੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਚਿਰੰ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨਸ੍ਸ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਤਸ੍ਸ ਅਡ੍ਢਮਾਸੋ ਜਾਤੋ। ਪਵਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਨ ਸੁਣਾਮਿ, ਓਜਵਨ੍ਤੰ ਨੁ ਖੋ ਸਾਸਨੰ, ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਜਾਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਠਿਤੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਿਰ ਸਮਯੇ ਥੇਰੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਬੀਜਯਮਾਨੋ ਠਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਮਾਤੁਲੇ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪੇਨ ਠਿਤਕੋਵ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਠਿਤੋ''ਤਿ।

ਸਬ੍ਬੰ ਮੇ ਨਕ੍ਖਮਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬਾ ਮੇ ਉਪਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੋ ਨਕ੍ਖਮਨ੍ਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਵਦਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾਨੇਨ ''ਉਚ੍ਛੇਦਵਾਦੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਦੀਪਿਤੰ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਾ ਪਨਸ੍ਸ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੰ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖਰੇ ਤਾਵ ਦੋਸੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਯਾਪਿ ਖੋ ਤੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਏਸਾਪਿ ਤੇ ਦਿਟ੍ਠਿ ਨਕ੍ਖਮਤੀ**ਤਿ ਏਸਾਪਿ ਤੇ ਪਠਮੰ ਰੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਦਿਟ੍ਠਿ ਨਕ੍ਖਮਤੀਤਿ। **ਏਸਾ ਚੇ ਮੇ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਦਿਟ੍ਠਿ ਖਮੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਮਯ੍ਹਞ੍ਹਿ ਸਬ੍ਬੰ ਨਕ੍ਖਮਤੀਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿ, ਤਸ੍ਸ ਮਯ੍ਹੰ ਯਾ ਏਸਾ ਸਬ੍ਬੰ ਮੇ ਨਕ੍ਖਮਤੀਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਖਮੇਯ੍ਯ। ਯੰ ਤੰ ''ਸਬ੍ਬੰ ਮੇ ਨਕ੍ਖਮਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਤਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਤਾਦਿਸਮੇਵ। ਯਥਾ ਸਬ੍ਬਗਹਣੇਨ ਗਹਿਤਾਪਿ ਅਯੰ ਦਿਟ੍ਠਿ ਖਮਤਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਤਮ੍ਪਿ ਖਮੇਯ੍ਯ । ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾਦੇ ਆਰੋਪਿਤੰ ਦੋਸੰ ਞਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਰਿਹਰਾਮੀਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਵਦਤਿ, ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨਸ੍ਸ ''ਏਸਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਨ ਮੇ ਖਮਤੀ''ਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਪਨੇਸਾ ਨ ਖਮਤਿ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਸਾਯੰ ਤਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸਬ੍ਬੰ ਮੇ ਨ ਖਮਤੀਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿ ਰੁਚਿਤੰ। ਤੇਨ ਹਿ ਦਿਟ੍ਠਿਅਕ੍ਖਮੇਨ ਅਰੁਚਿਤੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਖਮਤੀਤਿ ਰੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਨ ਪਨੇਸ ਤੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਤਿ, ਕੇਵਲੰ ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਉਚ੍ਛੇਦਮੇਵ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਤੇਨਾਹ ਭਗਵਾ **ਅਤੋ ਖੋ ਤੇ, ਅਗ੍ਗਿਵੇਸ੍ਸਨ,...ਪੇ॰... ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਉਪਾਦਿਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਅਤੋ**ਤਿ ਪਜਹਨਕੇਸੁ ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕੰ, ਯੇ ਪਜਹਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਯੇ ਨਪ੍ਪਜਹਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਿਯਨ੍ਤਿ, ਤੇਵ ਬਹੁਤਰਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬਹੂ ਹਿ ਬਹੁਤਰਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਹਿਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ, ਬਹੂ ਬਹੁਤਰਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਰਤੋ **ਤਨੂ ਹਿ ਤਨੁਤਰਾ**ਤਿ ਪਦੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਯੇ ਏਵਮਾਹੰਸੂ**ਤਿ ਯੇ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਤਞ੍ਚੇਵ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਨਪ੍ਪਜਹਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਉਪਾਦਿਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਮੂਲਦਸ੍ਸਨੰ ਨਪ੍ਪਜਹਨ੍ਤਿ, ਅਪਰਦਸ੍ਸਨੰ ਉਪਾਦਿਯਨ੍ਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ਚ ਸਸ੍ਸਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਪਿ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਉਚ੍ਛੇਦੰ ਵਾ ਏਕਚ੍ਚਸਸ੍ਸਤੰ ਵਾ ਗਹੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਉਚ੍ਛੇਦਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਸਸ੍ਸਤੰ ਵਾ ਏਕਚ੍ਚਸਸ੍ਸਤੰ ਵਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਗਹੇਤੁੰ, ਏਕਚ੍ਚਸਸ੍ਸਤਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਸਸ੍ਸਤੰ ਵਾ ਉਚ੍ਛੇਦੰ ਵਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਗਹੇਤੁੰ। ਮੂਲਸਸ੍ਸਤੰ ਪਨ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਅਞ੍ਞੰ ਸਸ੍ਸਤਮੇਵ ਸਕ੍ਕਾ ਗਹੇਤੁੰ। ਕਥੰ? ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ''ਰੂਪੰ ਸਸ੍ਸਤ''ਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ''ਨ ਸੁਦ੍ਧਰੂਪਮੇਵ ਸਸ੍ਸਤੰ, ਵੇਦਨਾਪਿ ਸਸ੍ਸਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਮ੍ਪਿ ਸਸ੍ਸਤ''ਨ੍ਤਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਉਚ੍ਛੇਦੇਪਿ ਏਕਚ੍ਚਸਸ੍ਸਤੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯਥਾ ਚ ਖਨ੍ਧੇਸੁ, ਏਵੰ ਆਯਤਨੇਸੁਪਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੰ। ਇਦੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ – ''ਤਞ੍ਚੇਵ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਨਪ੍ਪਜਹਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਉਪਾਦਿਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਵਾਰੇ **ਅਤੋ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਜਹਨਕੇਸੁ ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕੰ, ਯੇ ਨਪ੍ਪਜਹਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ, ਯੇ ਪਜਹਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਿਯਨ੍ਤਿ, ਤੇਵ ਤਨੁਤਰਾ ਅਪ੍ਪਤਰਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਞ੍ਚੇਵ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਪਜਹਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਨ ਉਪਾਦਿਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤਞ੍ਚ ਮੂਲਦਸ੍ਸਨੰ ਪਜਹਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸਨੰ ਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਕਥੰ? ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ''ਰੂਪੰ ਸਸ੍ਸਤ''ਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਤਤ੍ਥ ਆਦੀਨਵੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਓਲਾਰਿਕਮੇਤੰ ਮਯ੍ਹੰ ਦਸ੍ਸਨ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਹਤਿ ''ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ ਰੂਪੰ ਸਸ੍ਸਤਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸਨਮੇਵ ਓਲਾਰਿਕੰ, ਵੇਦਨਾਪਿ ਸਸ੍ਸਤਾ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣਮ੍ਪਿ ਸਸ੍ਸਤਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸਨੰ ਓਲਾਰਿਕਮੇਵਾ''ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਿ । ਉਚ੍ਛੇਦੇਪਿ ਏਕਚ੍ਚਸਸ੍ਸਤੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯਥਾ ਚ ਖਨ੍ਧੇਸੁ, ਏਵੰ ਆਯਤਨੇਸੁਪਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੰ। ਏਵੰ ਤਞ੍ਚ ਮੂਲਦਸ੍ਸਨੰ ਪਜਹਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸਨੰ ਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ।

ਸਨ੍ਤਿਗ੍ਗਿਵੇਸ੍ਸਨਾਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਆਰਭਿ? ਅਯੰ ਉਚ੍ਛੇਦਲਦ੍ਧਿਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਦ੍ਧਿੰ ਨਿਗੂਹਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਲਦ੍ਧਿਯਾ ਵਣ੍ਣੇ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਦ੍ਧਿੰ ਪਾਤੁਕਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਲਦ੍ਧਿਯੋ ਏਕਤੋ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਵਿਭਜਿਤੁੰ ਇਮੰ ਦੇਸਨੰ ਆਰਭਿ।

ਸਾਰਾਗਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇਤਿਆਦੀਸੁ ਰਾਗਵਸੇਨ ਵਟ੍ਟੇ ਰਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨਾ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠਿਸੰਯੋਜਨੇਨ ਵਟ੍ਟਸੰਯੋਜਨਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। **ਅਭਿਨਨ੍ਦਨਾਯਾ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠਿਵਸੇਨੇਵ ਗਿਲਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯਾਦਿਯਨਸ੍ਸ ਗਹਣਸ੍ਸ ਚ ਆਸਨ੍ਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਸਾਰਾਗਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਵਟ੍ਟੇ ਅਰਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨਾਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਏਤ੍ਥ ਚ ਸਸ੍ਸਤਦਸ੍ਸਨੰ ਅਪ੍ਪਸਾਵਜ੍ਜੰ ਦਨ੍ਧਵਿਰਾਗੰ, ਉਚ੍ਛੇਦਦਸ੍ਸਨੰ ਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜੰ ਖਿਪ੍ਪਵਿਰਾਗੰ। ਕਥੰ? ਸਸ੍ਸਤਵਾਦੀ ਹਿ ਇਧਲੋਕੰ ਪਰਲੋਕਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਸੁਕਤਦੁਕ੍ਕਟਾਨੰ ਫਲੰ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਕੁਸਲੰ ਕਰੋਤਿ, ਅਕੁਸਲੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਭਾਯਤਿ, ਵਟ੍ਟੰ ਅਸ੍ਸਾਦੇਤਿ, ਅਭਿਨਨ੍ਦਤਿ। ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾਨੰ ਵਾ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੋ ਸੀਘੰ ਲਦ੍ਧਿੰ ਜਹਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੰ ਸਸ੍ਸਤਦਸ੍ਸਨੰ ਅਪ੍ਪਸਾਵਜ੍ਜੰ ਦਨ੍ਧਵਿਰਾਗਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਉਚ੍ਛੇਦਵਾਦੀ ਪਨ ਇਧਲੋਕਪਰਲੋਕੰ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਸੁਕਤਦੁਕ੍ਕਟਾਨੰ ਫਲੰ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਕੁਸਲੰ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਅਕੁਸਲੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨ ਭਾਯਤਿ, ਵਟ੍ਟੰ ਨ ਅਸ੍ਸਾਦੇਤਿ, ਨਾਭਿਨਨ੍ਦਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾਨੰ ਵਾ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭਾਵੇ ਸੀਘੰ ਦਸ੍ਸਨੰ ਪਜਹਤਿ। ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਭਿਨੀਹਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਵਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਉਚ੍ਛੇਦਦਸ੍ਸਨੰ ਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜੰ ਖਿਪ੍ਪਵਿਰਾਗਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

੨੦੨. ਸੋ ਪਨ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ – ''ਮਯ੍ਹੰ ਦਸ੍ਸਨੰ ਸੰਵਣ੍ਣੇਤਿ ਪਸੰਸਤਿ, ਅਦ੍ਧਾ ਮੇ ਸੁਨ੍ਦਰੰ ਦਸ੍ਸਨ''ਨ੍ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ **ਉਕ੍ਕੰਸੇਤਿ ਮੇ ਭ**ਵਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਇਦਾਨਿ ਯਸ੍ਮਾ ਅਯੰ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਕਞ੍ਜਿਯੇਨੇਵ ਤਿਤ੍ਤਕਾਲਾਬੁ, ਉਚ੍ਛੇਦਦਸ੍ਸਨੇਨੇਵ ਪੂਰਿਤੋ, ਸੋ ਯਥਾ ਕਞ੍ਜਿਯੰ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਲਾਬੁਮ੍ਹਿ ਤੇਲਫਾਣਿਤਾਦੀਨਿ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤੁੰ, ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਏਵਮੇਵੰ ਤੰ ਲਦ੍ਧਿੰ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਅਭਬ੍ਬੋ ਮਗ੍ਗਫਲਾਨੰ ਲਾਭਾਯ, ਤਸ੍ਮਾ ਲਦ੍ਧਿੰ ਜਹਾਪਨਤ੍ਥੰ **ਤਤ੍ਰਗ੍ਗਿਵੇਸ੍ਸਨਾ**ਤਿਆਦਿ ਆਰਦ੍ਧੰ। **ਵਿਗ੍ਗਹੋ**ਤਿ ਕਲਹੋ। **ਏਵਮੇਤਾਸੰ ਦਿਟ੍ਠੀਨੰ ਪਹਾਨੰ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਏਵੰ ਵਿਗ੍ਗਹਾਦਿਆਦੀਨਵੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਾਸੰ ਦਿਟ੍ਠੀਨੰ ਪਹਾਨੰ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ''ਕਿੰ ਮੇ ਇਮਿਨਾ ਵਿਗ੍ਗਹਾਦਿਨਾ''ਤਿ ਤੰ ਉਚ੍ਛੇਦਦਸ੍ਸਨੰ ਪਜਹਤਿ।

੨੦੫. ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਵਮਿਤਕਞ੍ਜਿਯੇ ਲਾਬੁਮ੍ਹਿ ਸਪ੍ਪਿਫਾਣਿਤਾਦੀਨਿ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਹਦਯੇ ਅਮਤੋਸਧਂ ਪੂਰੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ **ਅਯਂ ਖੋ ਪਨ, ਅਗ੍ਗਿਵੇਸ੍ਸਨ, ਕਾਯੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਵਮ੍ਮਿਕਸੁਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ**ਤਿਆਦੀਨਿਪਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਨੇਵ। **ਯੋ ਕਾਯਸ੍ਮਿਂ ਕਾਯਛਨ੍ਦੋ**ਤਿ ਯਾ ਕਾਯਸ੍ਮਿਂ ਤਣ੍ਹਾ। **ਸ੍ਨੇਹੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਸ੍ਨੇਹੋਵ। **ਕਾਯਨ੍ਵਯਤਾ**ਤਿ ਕਾਯਾਨੁਗਮਨਭਾਵੋ, ਕਾਯਂ ਅਨੁਗਚ੍ਛਨਕਕਿਲੇਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਰੂਪਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਅਰੂਪਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਤਿਸ੍ਸੋ ਖੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਪੁਨ ਤਾਸਂਯੇਵ ਵੇਦਨਾਨਂ ਅਸਮ੍ਮਿਸ੍ਸਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਯਸ੍ਮਿਂ, ਅਗ੍ਗਿਵੇਸ੍ਸਨ, ਸਮਯੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸੁਖਾਦੀਸੁ ਏਕਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਞ੍ਞਾ ਵੇਦਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾਰਂ ਵਾ ਓਕਾਸਂ ਵਾ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਥ ਖੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ ਭਿਨ੍ਨਉਦਕਪੁਪ੍ਫੁਲਾ ਵਿਯ ਚ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤਾ ਵਾ। **ਸੁਖਾਪਿ ਖੋ**ਤਿਆਦਿ ਤਾਸਂ ਵੇਦਨਾਨਂ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਭਾਵਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਨ ਕੇਨਚਿ ਸਂਵਦਤੀਤਿ ਤਸ੍ਸਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਸਸ੍ਸਤਵਾਦੀ ਅਹ''ਨ੍ਤਿ ਉਚ੍ਛੇਦਵਾਦਿਨਾਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨ ਸਂਵਦਤਿ, ਤਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਸਸ੍ਸਤਵਾਦੀ ਅਹ''ਨ੍ਤਿ ਏਕਚ੍ਚਸਸ੍ਸਤਵਾਦਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨ ਵਿਵਦਤਿ। ਏਵਂ ਤਯੋਪਿ ਵਾਦਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾ। **ਯਞ੍ਚ ਲੋਕੇ** ਵੁ**ਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਲੋਕੇ ਕਥਿਤਂ ਵੋਹਰਿਤਂ, ਤੇਨ ਵੋਹਰਤਿ ਅਪਰਾਮਸਨ੍ਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਪਰਾਮਾਸਗ੍ਗਾਹੇਨ ਅਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

> ''ਯੋ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਂ ਕਤਾਵੀ,
> ਖੀਣਾਸਵੋ ਅਨ੍ਤਿਮਦੇਹਧਾਰੀ।
> ਅਹਂ ਵਦਾਮੀਤਿਪਿ ਸੋ ਵਦੇਯ੍ਯ,
> ਮਮਂ ਵਦਨ੍ਤੀਤਿਪਿ ਸੋ ਵਦੇਯ੍ਯ।
> ਲੋਕੇ ਸਮਞ੍ਞਂ ਕੁਸਲੋ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ,
> ਵੋਹਾਰਮਤ੍ਤੇਨ ਸੋ ਵੋਹਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ॥ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੫)।

ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਇਮਾ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤ ਲੋਕਸਮਞ੍ਞਾ ਲੋਕਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯੋ ਲੋਕਵੋਹਾਰਾ ਲੋਕਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ, ਯਾਹਿ ਤਥਾਗਤੋ ਵੋਹਰਤਿ ਅਪਰਾਮਸ''ਨ੍ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੪੪੦)।

੨੦੬. **ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਹਾਨਮਾਹਾ**ਤਿ ਸਸ੍ਸਤਾਦੀਸੁ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਸ੍ਸਤਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਸਸ੍ਸਤਸ੍ਸ ਪਹਾਨਮਾਹ, ਉਚ੍ਛੇਦਂ, ਏਕਚ੍ਚਸਸ੍ਸਤਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਏਕਚ੍ਚਸਸ੍ਸਤਸ੍ਸ ਪਹਾਨਂ ਵਦਤਿ। ਰੂਪਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਰੂਪਸ੍ਸ ਪਹਾਨਂ ਵਦਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਪਟਿਸਞ੍ਚਿਕ੍ਖਤੋਤਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਅਨੁਪਾਦਾਯ ਆਸਵੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਮੁਚ੍ਚੀ**ਤਿ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਨਿਰੋਧੇਨ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇਹਿ ਆਸਵੇਹਿ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਮੁਚ੍ਚਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਚੇਸ ਪਰਸ੍ਸ ਵਡ੍ਢਿਤਂ ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਖੁਦਂ ਵਿਨੋਦੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਰਸ੍ਸ ਆਰਦ੍ਧਾਯ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਞਾਣਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਪਤ੍ਤੋ, ਸਾਵਕਪਾਰਮੀਞਾਣਸ੍ਸ ਚ ਮਤ੍ਥਕਂ, ਸੋਲ਼ਸ ਚ ਪਞ੍ਞਾ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ। ਦੀਘਨਖੋ ਪਨ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਭਗਵਾ ਪਨ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਸੂਰਿਯੇ ਧਰਮਾਨੇਯੇਵ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਜ੍ਝਕੂਟਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਵੇਲੁਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਮਕਾਸਿ, ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਤ੍ਰਿਮਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ – ਮਾਘਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਯੁਤ੍ਤੋ ਪੁਣ੍ਣਮਉਪੋਸਥਦਿਵਸੋ, ਕੇਨਚਿ ਅਨਾਮਨ੍ਤਿਤਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋਯੇਵ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨਿ ਅਡ੍ਢਤੇਲਸਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ, ਤੇਸੁ ਏਕੋਪਿ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਵਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨ-

ਸਕਦਾਗਾਮਿ-ਅਨਾਗਾਮਿ-ਸੁਕ੍ਖਵਿਪਸ੍ਸਕ-ਅਰਹਨ੍ਤੇਸੁ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਛਲਭਿਞ੍ਞਾਵ, ਏਕੋਪਿ ਚੇਤ੍ਥ ਸਤ੍ਥਕੇਨ ਕੇਸੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਨੋਯੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਦੀਘਨਖਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਮਾਗਣ੍ਡਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੦੭. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਮਾਗਣ੍ਡਿਯਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਅਗ੍ਯਾਗਾਰੇ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਹੋਮਸਾਲਯਂ। **ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕੇ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਮਾਗਣ੍ਡਿਯਾ ਮਾਤੁਲੋ ਚ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ ਚ। ਤੇਸੁ ਮਾਤੁਲੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋਪਿ ਸਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰਮਣੀਯਂ ਦੇਵਗਬ੍ਭਸਦਿਸਂ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਹਾਯ ਤਤ੍ਥ ਛਾਰਿਕਤਿਣਕਚਵਰਾਦੀਹਿ ਉਕ੍ਲਾਪੇ ਅਗ੍ਯਾਗਾਰੇ ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਸਙ੍ਗਹਕਰਣਤ੍ਥਂ ਕਤਿਪਾਹਂ ਵਸਿਤ੍ਥ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਤਂਦਿਵਸਮੇਵ, ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਤਂ ਅਗ੍ਯਾਗਾਰਂ ਗਾਮੂਪਚਾਰੇ ਦਾਰਕਦਾਰਿਕਾਹਿ ਓਕਿਣ੍ਣਂ ਅਵਿਵਿਤ੍ਤਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਾ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਮ੍ਪਿ ਦਿਵਸਭਾਗਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਵਾਸਤ੍ਥਾਯ ਤਤ੍ਥ ਉਪਗਚ੍ਛਤਿ।

ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ…ਪੇ॰… ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਭਗਵਾ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਞਾਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਂਦਿਵਸਂ ਪਨ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਤਦਾ ਹਿ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾਵ ਅਦ੍ਦਸ – ''ਅਜ੍ਜ ਮਾਗਣ੍ਡਿਯੋ ਇਧਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥਾਸਲ੍ਲਾਪਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥਾਹਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤਿ। ਪਰੇਸਂ ਸਙ੍ਗਹਕਰਣਤ੍ਥਮੇਵ ਹਿ ਮਯਾ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰਿਤਾ''ਤਿ ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਮਣਸੇਯ੍ਯਾਨੁਰੂਪਂ ਮਞ੍ਞੇਤਿ ਇਮਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕਂ ''ਸਮਣਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾ ਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਾਮਿ। ਨ ਚ ਅਸਞ੍ਞਤਸਮਣਸ੍ਸ ਨਿਵੁਤ੍ਥਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ। ਤਥਾਹੇਤ੍ਥ ਹਤ੍ਥੇਨ ਆਕਡ੍ਢਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਵਾ ਪਾਦੇਨ ਆਕਡ੍ਢਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਵਾ ਸੀਸੇਨ ਪਹਟਟ੍ਠਾਨਂ ਵਾ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਅਨਾਕੁਲੋ ਅਨਾਕਿਣ੍ਣੋ ਅਭਿਨ੍ਨੋ ਛੇਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਕਾਰੇਨ ਤੂਲਿਕਾਯ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੋ ਵਿਯ। ਸਞ੍ਞਤਸਮਣਸ੍ਸ ਵਸਿਤਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਸ੍ਸ ਭੋ ਵਸਿਤਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਭੂਨਹੁਨੋ**ਤਿ ਹਤਵਡ੍ਢਿਨੋ ਮਰਿਯਾਦਕਾਰਕਸ੍ਸ। ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ? ਛਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਵਡ੍ਢਿਪਞ੍ਞਾਪਨਲਦ੍ਧਿਕਤ੍ਤਾ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਿ – ਚਕ੍ਖੁ ਬ੍ਰੂਹੇਤਬ੍ਬਂ ਵਡ੍ਢੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਦਿਟ੍ਠਂ ਦਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ, ਦਿਟ੍ਠਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਸੋਤਂ ਬ੍ਰੂਹੇਤਬ੍ਬਂ ਵਡ੍ਢੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਸੁਤਂ ਸੋਤਬ੍ਬਂ, ਸੁਤਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਘਾਨਂ ਬ੍ਰੂਹੇਤਬ੍ਬਂ ਵਡ੍ਢੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਘਾਯਿਤਂ ਘਾਯਿਤਬ੍ਬਂ, ਘਾਯਿਤਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਜਿਵ੍ਹਾ ਬ੍ਰੂਹੇਤਬ੍ਬਾ ਵਡ੍ਢੇਤਬ੍ਬਾ, ਅਸ੍ਸਾਯਿਤਂ ਸਾਯਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਾਯਿਤਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਕਾਯੋ ਬ੍ਰੂਹੇਤਬ੍ਬੋ ਵਡ੍ਢੇਤਬ੍ਬੋ, ਅਫੁਟ੍ਠਂ ਫੁਸਿਤਬ੍ਬਂ, ਫੁਟ੍ਠਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਮਨੋ ਬ੍ਰੂਹੇਤਬ੍ਬੋ ਵਡ੍ਢੇਤਬ੍ਬੋ, ਅਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਵਿਜਾਨਿਤਬ੍ਬਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਏਵਂ ਸੋ ਛਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਵਡ੍ਢਿਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ। ਭਗਵਾ ਪਨ –

''ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਸਂਵਰੋ ਸਾਧੁ, ਸਾਧੁ ਸੋਤੇਨ ਸਂਵਰੋ।
ਘਾਨੇਨ ਸਂਵਰੋ ਸਾਧੁ, ਸਾਧੁ ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਸਂਵਰੋ॥

ਕਾਯੇਨ ਸਂਵਰੋ ਸਾਧੁ, ਸਾਧੁ ਵਾਚਾਯ ਸਂਵਰੋ।
ਮਨਸਾ ਸਂਵਰੋ ਸਾਧੁ, ਸਾਧੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਸਂਵਰੋ।

ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਸੰਵੁਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਾ ਪਮੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੬੦-੩੬੧) –

ਛਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਸੰਵਰੰ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ''ਵਡ੍ਢਿਹਤੋ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਮਰਿਯਾਦਕਾਰਕੋ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ''ਭੂਨਹੁਨੋ''ਤਿ ਆਹ।

ਅਰਿਯੇ ਞਾਯੇ ਧਮ੍ਮੇ ਕੁਸਲੇਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇ ਕਾਰਣਧਮ੍ਮੇ ਅਨਵਜ੍ਜੇ। ਇਮਿਨਾ ਕਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ? ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਨਾਮ ਉਗ੍ਗਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਾਤਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ ਉਪਰਿ ਵਾਚੰ ਭਾਸਮਾਨੇਨ ਵੀਮੰਸਿਤ੍ਵਾ ਉਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖੇ ਆਰਕ੍ਖੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਾ ਸਹਸਾ ਅਭਾਸਿ, ਮੁਖੇ ਆਰਕ੍ਖੰ ਠਪੇਹੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਏਵਞ੍ਹਿ ਨੋ ਸੁਤ੍ਤੇ ਓਚਰਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸੁਤ੍ਤੇ ਏਵੰ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਨ ਮਯੰ ਮੁਖਾਰੁਲ੍ਹਿਚ੍ਛਾਮਤ੍ਤੰ ਵਦਾਮ, ਸੁਤ੍ਤੇ ਚ ਨਾਮ ਆਗਤੰ ਵਦਮਾਨਾ ਕਸ੍ਸ ਭਾਯੇਯ੍ਯਾਮ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮੁਖਾਪਿ ਨੰ ਵਦੇਯ੍ਯਾਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ**ਤਿ ਮਮ ਰਕ੍ਖਨਤ੍ਥਾਯ ਅਨੁਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਅਵਾਵਟੋ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵੁਤ੍ਤੋਵ ਨੰ ਵਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਮਯਾ ਵੁਤ੍ਤੋਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤੋਵ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਜਮ੍ਬੁਆਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਅਪੂਰਯਮਾਨੋ ਮਯਾ ਕਥਿਤਨਿਯਾਮੇਨ ਭਵੰ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਵਦਸ੍ਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੨੦੮. ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ਆਲੋਕੰ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਮਾਗਣ੍ਡਿਯੰ ਤਤ੍ਥ ਆਗਤੰ ਅਦ੍ਦਸ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਜਨਾਨੰ ਭਾਸਮਾਨਾਨੰ ਦਿਬ੍ਬਸੋਤੇਨ ਸਦ੍ਦਮ੍ਪਿ ਅਸ੍ਸੋਸਿ। **ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ**ਤਿ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ। **ਸੰਵਿਗ੍ਗੋ**ਤਿ ਪੀਤਿਸੰਵੇਗੇਨ ਸੰਵਿਗ੍ਗੋ ਚਲਿਤੋ ਕਮ੍ਪਿਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਨੇਵ ਮਾਗਣ੍ਡਿਯੇਨ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਆਰੋਚਿਤੰ, ਨ ਮਯਾ। ਅਮ੍ਹੇ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਏਤ੍ਥ ਤਤਿਯੋਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੁਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਦ੍ਦੋ ਤਿਖਿਣਸੋਤੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨਾ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਪੀਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਵਨਵੁਤਿਲੋਮਕੂਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਉਦ੍ਧਗ੍ਗਾਨਿ ਅਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਸੰਵਿਗ੍ਗੋ ਲੋਮਹਟ੍ਠਜਾਤੋ''ਤਿ। **ਅਥ ਖੋ ਮਾਗਣ੍ਡਿਯੋ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ**ਤਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਪਭਿਨ੍ਨਮੁਖੰ ਵਿਯ ਬੀਜੰ ਪਰਿਪਾਕਗਤੰ ਞਾਣੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਨ੍ਨਿਸੀਦਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਆਹਿਣ੍ਡਮਾਨੋ ਪੁਨ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ''ਅਥ ਖੋ ਮਾਗਣ੍ਡਿਯੋ''ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

੨੦੯. ਸਤ੍ਥਾ – ''ਏਵੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ, ਮਾਗਣ੍ਡਿਯ, ਮੰ ਅਵਚਾ''ਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾਵ **ਚਕ੍ਖੁੰ ਖੋ, ਮਾਗਣ੍ਡਿਯਾ**ਤਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਰਭਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ ਰੂਪੰ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰਾਮੋਤਿ ਚਕ੍ਖੁ **ਰੂਪਾਰਾਮੰ**। ਰੂਪੇ ਰਤਨ੍ਤਿ **ਰੂਪਰਤੰ**। ਰੂਪੇਨ ਚਕ੍ਖੁ ਆਮੋਦਿਤੰ ਪਮੋਦਿਤਨ੍ਤਿ **ਰੂਪਸਮੁਦਿਤੰ। ਦਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨੰ। **ਗੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਗੋਪਿਤੰ। **ਰਕ੍ਖਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਠਪਿਤਰਕ੍ਖੰ। **ਸੰਵੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਿਹਿਤੰ। **ਸੰਵਰਾਯਾ**ਤਿ ਪਿਧਾਨਤ੍ਥਾਯ।

੨੧੦. ਪਰਿਚਾਰਿਤਪੁਬ੍ਬੋਤਿ ਅਭਿਰਮਿਤਪੁਬ੍ਬੋ। **ਰੂਪਪਰਿਲ਼ਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਰੂਪੰ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਪਰਿਲ਼ਾਹੰ। **ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ ਤੇ, ਮਾਗਣ੍ਡਿਯ, ਕਿਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਰੂਪੰ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਤਯਾ ਕਿੰ ਵਚਨੰ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਅਸ੍ਸ, ਵੁਡ੍ਢਿਹਤੋ ਮਰਿਯਾਦਕਾਰਕੋਤਿ ਇਦੰ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ, ਭੋ ਗੋਤਮਾ**ਤਿ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਨਤ੍ਥਿ। ਸੇਸਦ੍ਵਾਰੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

੨੧੧. ਇਦਾਨਿ ਯਸ੍ਮਾ ਤਯਾ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਹਮ੍ਪਿ ਤੇ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਅਹੰ ਖੋ ਪਨਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਤਸ੍ਸ ਮਯ੍ਹੰ ਮਾਗਣ੍ਡਿਯਾ**ਤਿ ਗਿਹਿਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਵਸ੍ਸਿਕੋ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਯਤ੍ਥ ਸੁਖੰ ਹੋਤਿ ਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਵਸਿਤੁੰ, ਅਯੰ ਵਸ੍ਸਿਕੋ। ਇਤਰੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਅਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵਚਨਤ੍ਥੋ – ਵਸ੍ਸੰ ਵਾਸੋ ਵਸ੍ਸੰ, ਵਸ੍ਸੰ ਅਰਹਤੀਤਿ **ਵਸ੍ਸਿਕੋ**। ਇਤਰੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਤਤ੍ਥ ਵਸ੍ਸਿਕੋ ਪਾਸਾਦੋ ਨਾਤਿਉਚ੍ਚੋ ਹੋਤਿ ਨਾਤਿਨੀਚੋ, ਦ੍ਵਾਰਵਾਤਪਾਨਾਨਿਪਿਸ੍ਸ ਨਾਤਿਤਨੂਨਿ ਨਾਤਿਬਹੂਨਿ, ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਖਜ੍ਜਭੋਜ੍ਜਾਨਿਪੇਤ੍ਥ ਮਿਸ੍ਸਕਾਨੇਵ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ। ਹੇਮਨ੍ਤਿਕੇ ਥਮ੍ਭਾਪਿ ਭਿਤ੍ਤਿਯੋਪਿ ਨੀਚਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵਾਰਵਾਤਪਾਨਾਨਿ

ਤਨੁਕਾਨਿ ਸੁਖੁਮਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾਨਿ। ਉਣ੍ਹਪਵੇਸਨਤ੍ਥਾਯ ਭਿਤ੍ਤਿਨਿਯੂਹਾਨਿ ਨੀਹਰੀਯਨ੍ਤਿ। ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨਾਨਿ ਪਨੇਤ੍ਥ ਉਣ੍ਹਵੀਰਿਯਾਨਿ ਕਮ੍ਬਲਾਦੀਨਿ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ। ਖਜ੍ਜਭੋਜ੍ਜਂ ਸਿਨਿਦ੍ਧਂ ਕਟੁਕਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਞ੍ਚ। ਗਿਮ੍ਹਿਕੇ ਥਮ੍ਭਾਪਿ ਭਿਤ੍ਤਿਯੋਪਿ ਉਚ੍ਚਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਦ੍ਵਾਰਵਾਤਪਾਨਾਨਿ ਪਨੇਤ੍ਥ ਬਹੂਨਿ ਵਿਪੁਲਜਾਲਾਨਿ ਭਵਨ੍ਤਿ। ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਾਦੀਨਿ ਦੁਕੂਲਮਯਾਨਿ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ, ਖਜ੍ਜਭੋਜ੍ਜਾਨਿ ਮਧੁਰਰਸਸੀਤਵੀਰਿਯਾਨਿ। ਵਾਤਪਾਨਸਮੀਪੇਸੁ ਚੇਤ੍ਥ ਨਵ ਚਾਟਿਯੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਸ੍ਸ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਾਦੀਹਿ ਸਞ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਪਦੇਸੇਸੁ ਉਦਕਯਨ੍ਤਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਯੇਹਿ ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਵਿਯ ਉਦਕਧਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਅਟ੍ਠਸਤਸੁਵਣ੍ਣਘਟੇ ਚ ਰਜਤਘਟੇ ਚ ਗਨ੍ਧੋਦਕਸ੍ਸ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਗਚ੍ਛਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸਯਨਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਪਯਿਂਸੁ। ਮਹਨ੍ਤੇਸੁ ਲੋਹਕਟਾਹੇਸੁ ਗਨ੍ਧਕਲਲਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਪਦੁਮਪੁਣ੍ਡਰੀਕਾਨਿ ਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਉਤੁਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਠਪੇਸੁਂ। ਸੂਰਿਯਰਸ੍ਮੀਹਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਿ। ਨਾਨਾਵਿਧਾ ਭਮਰਗਣਾ ਪਾਸਾਦਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫੇਸੁ ਰਸਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਪਾਸਾਦੋ ਅਤਿਸੁਗਨ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਯਮਕਭਿਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨ੍ਤਰੇ ਲੋਹਨਾਲਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਵਭੂਮਿਕਪਾਸਾਦਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਆਕਾਸਙ੍ਗਣੇ ਰਤਨਮਣ੍ਡਪਮਤ੍ਥਕੇ ਸੁਖੁਮਚ੍ਛਿਦ੍ਦਕਂ ਜਾਲਂ ਬਦ੍ਧਂ ਅਹੋਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਸੁਕ੍ਖਮਹਿਂਸਚਮ੍ਮਂ ਪਸਾਰੇਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਦਕਕੀਲਨਵੇਲਾਯ ਮਹਿਂਸਚਮ੍ਮੇ ਪਾਸਾਣਗੁਲ਼ੇ ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਮੇਘਥਨਿਤਸਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਹੇਟ੍ਠਾ ਯਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਿ, ਉਦਕਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਜਾਲਮਤ੍ਥਕੇ ਪਤਤਿ, ਵਸ੍ਸਪਤਨਸਲਿਲਂ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨੀਲਪਟਂ ਨਿਵਾਸੇਤਿ, ਨੀਲਪਟਂ ਪਾਰੁਪਤਿ, ਨੀਲਪਸਾਧਨਂ ਪਸਾਧੇਤਿ। ਪਰਿਵਾਰਾਪਿਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਨਾਟਕਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਨੀਲਵਤ੍ਥਾਭਰਣਾਨੇਵ ਨੀਲਵਿਲੇਪਨਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਤਨਮਣ੍ਡਪਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਦਿਵਸਭਾਗਂ ਉਦਕਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਸੀਤਲਂ ਉਤੁਸੁਖਂ ਅਨੁਭੋਤਿ।

ਪਾਸਾਦਸ੍ਸ ਚਤੂਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਦਿਵਾਕਾਲੇ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣਸਕੁਣਗਣਾ ਪਾਚੀਨਸਰਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਵਿਰਵਮਾਨਾ ਪਾਸਾਦਮਤ੍ਥਕੇਨ ਪਚ੍ਛਿਮਸਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਸਰਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਪਾਚੀਨਸਰਂ, ਉਤ੍ਤਰਸਰਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਸਰਂ, ਦਕ੍ਖਿਣਸਰਤੋ ਉਤ੍ਤਰਸਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਨ੍ਤਰਵਸ੍ਸਸਮਯੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਹੇਮਨ੍ਤਿਕਪਾਸਾਦੋ ਪਨ ਪਞ੍ਚਭੂਮਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਵਸ੍ਸਿਕਪਾਸਾਦੋ ਸਤ੍ਤਭੂਮਿਕੋ।

ਨਿਪ੍ਪੁਰਿਸੇਹੀਤਿ ਪੁਰਿਸਵਿਰਹਿਤੇਹਿ। ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਤੂਰਿਯਾਨੇਵ ਨਿਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨਿ, ਸਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਾਨਿਪਿ ਨਿਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨੇਵ । ਦੋਵਾਰਿਕਾਪਿ ਇਤ੍ਥਿਯੋਵ, ਨ੍ਹਾਪਨਾਦਿਪਰਿਕਮ੍ਮਕਰਾਪਿ ਇਤ੍ਥਿਯੋਵ। ਰਾਜਾ ਕਿਰ – ''ਤਥਾਰੂਪਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਸੁਖਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਮਾਨਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਾ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਇਤ੍ਥਿਯੋਵ ਠਪੇਸਿ। **ਤਾਯ ਰਤਿਯਾ ਰਮਮਾਨੋ**ਤਿ ਇਦਂ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਿਕਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਰਤਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੨੧੨. **ਗਹਪਤਿ ਵਾ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੋ** ਵਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਸ੍ਮਾ ਖਤ੍ਤਿਯਾਨਂ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪਤ੍ਥਨਾ ਹੋਤਿ, ਮਹਾ ਚ ਨੇਸਂ ਪਪਞ੍ਚੋ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਮਨ੍ਤੇਹਿ ਅਤਿਤ੍ਤਾ ਮਨ੍ਤੇ ਗਵੇਸਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ, ਗਹਪਤਿਨੋ ਪਨ ਮੁਦ੍ਧਾਗਣਨਮਤ੍ਤਂ ਉਗ੍ਗਹਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂਯੇਵ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਖਤ੍ਤਿਯਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਗਹਪਤਿ ਵਾ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੋ ਵਾ''ਤਿ ਆਹ। **ਆਵਟ੍ਟੇਯਜਾ**ਤਿ ਮਾਨੁਸਕਕਾਮਹੇਤੁ ਆਵਟ੍ਟੋ ਭਵੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਤਰਾ**ਤਿ ਵਿਸਿਟ੍ਠਤਰਾ। **ਪਣੀਤਤਰਾ**ਤਿ ਅਤਪ੍ਪਕਤਰਾ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

''ਕੁਸਗ੍ਗੇਨੁਦਕਮਾਦਾਯ, ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਉਦਕਂ ਮਿਨੇ।
ਏਵਂ ਮਾਨੁਸਕਾ ਕਾਮਾ, ਦਿਬ੍ਬਕਾਮਾਨ ਸਨ੍ਤਿਕੇ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੧.੩੮੯) –

ਸਮਧਿਗਯ੍ਹ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਦਿਬ੍ਬਸੁਖਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਵਿਸਿਟ੍ਠਤਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ।

ਓਪਮ੍ਮਸਂਸਨ੍ਦਨਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਏਵਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ – ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤਕਾਲੋ ਵਿਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੀਸੁ ਪਾਸਾਦੇਸੁ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਸਹਸ੍ਸਇਤ੍ਥਿਮਜ੍ਝੇ ਮੋਦਨਕਾਲੋ, ਤਸ੍ਸ ਸੁਚਰਿਤਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਾਲੋ ਵਿਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਕਾਲੋ , ਤਸ੍ਸ ਨਨ੍ਦਨਵਨੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨਕਾਲੋ ਵਿਯ

ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਿਕਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਰਤਿਯਾ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਨਕਾਲੋ, ਤਸ੍ਸ ਮਾਨੁਸਕਾਨਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਕਾਮਗੁਣਾਨਂ ਅਪਤ੍ਥਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਿਕਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਰਤਿਯਾ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹੀਨਜਨਸੁਖਸ੍ਸ ਅਪਤ੍ਥਨਕਾਲੋਤਿ।

੨੧੩. **ਸੁਖੀ**ਤਿ ਪਠਮਂ ਦੁਕ੍ਖਿਤੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸੁਖਿਤੋ ਅਸ੍ਸ। **ਸੇਰੀ**ਤਿ ਪਠਮਂ ਵੇਜ੍ਜਦੁਤਿਯਕੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸੇਰੀ ਏਕਕੋ ਭਵੇਯ੍ਯ। **ਸਯਂਵਸੀ**ਤਿ ਪਠਮਂ ਵੇਜ੍ਜਸ੍ਸ ਵਸੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੋ ਵੇਜ੍ਜੇਨ ਨਿਸੀਦਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਨਿਸੀਦਿ, ਨਿਪਜ੍ਜਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਭੁਞ੍ਜਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਭੁਞ੍ਜਿ, ਪਿਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਿਵਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਸਯਂਵਸੀ ਜਾਤੋ। **ਯੇਨ ਕਾਮਂ ਗਮੋ**ਤਿ ਪਠਮਂ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨਾਲਤ੍ਥ, ਪਚ੍ਛਾ ਰੋਗੇ ਵੂਪਸਨ੍ਤੇ ਵਨਦਸ੍ਸਨ-ਗਿਰਿਦਸ੍ਸਨ-ਪਬ੍ਬਤਦਸ੍ਸਨਾਦੀਸੁਪਿ ਯੇਨਕਾਮਂ ਗਮੋ ਜਾਤੋ, ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥੇਵ ਗਨ੍ਤੁਂ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ।

ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਇਦਂ ਓਪਮ੍ਮਸਂਸਨ੍ਦਨਂ – ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਕੁਟ੍ਠਿਕਾਲੋ ਵਿਯ ਹਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਵਸਨਕਾਲੋ, ਅਙ੍ਗਾਰਕਪਲ੍ਲਂ ਵਿਯ ਏਕਂ ਕਾਮਵਤ੍ਥੁ, ਦ੍ਵੇ ਕਪਲ੍ਲਾਨਿ ਵਿਯ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ, ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਪਨ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕੋਟਿਯਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਰਕਪਲ੍ਲਾਨਿ ਵਿਯ ਅਡ੍ਢਤਿਯਨਾਟਕਕੋਟਿਯੋ, ਨਖੇਹਿ ਵਣਮੁਖਾਨਿ ਤਚ੍ਛੇਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਾਰਕਪਲ੍ਲੇ ਪਰਿਤਾਪਨਂ ਵਿਯ ਵਤ੍ਥੁਪਟਿਸੇਵਨਂ, ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਆਗਮ੍ਮ ਅਰੋਗਕਾਲੋ ਵਿਯ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਚ ਆਨਿਸਂਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤਕਾਲੇ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਿਕਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਰਤਿਯਾ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਨਕਾਲੋ, ਅਞ੍ਞਂ ਕੁਟ੍ਠਿਪੁਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਪਤ੍ਥਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਤਾਯ ਰਤਿਯਾ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹੀਨਜਨਰਤਿਯਾ ਅਪਤ੍ਥਨਕਾਲੋਤਿ।

੨੧੪. **ਉਪਹਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ**ਤਿ ਕਿਮਿਰਕੁਟ੍ਠੇਨ ਨਾਮ ਉਪਹਤਕਾਯਪ੍ਪਸਾਦੋ। **ਉਪਹਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ**ਤਿ ਉਪਹਤਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ। ਤੇ ਯਥਾ ਸੋ ਉਪਹਤਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਕੁਟ੍ਠੀ ਦੁਕ੍ਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਅਗ੍ਗਿਸ੍ਮਿਂ ਸੁਖਮਿਤਿ ਵਿਪਰੀਤਸਞ੍ਞਂ ਪਚ੍ਚਲਤ੍ਥ, ਏਵਂ ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸ੍ਸ ਉਪਹਤਤ੍ਤਾ ਦੁਕ੍ਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇਸ੍ਵੇਵ ਕਾਮੇਸੁ ਸੁਖਮਿਤਿ ਵਿਪਰੀਤਸਞ੍ਞਂ ਪਚ੍ਚਲਤ੍ਥੁਂ।

੨੧੫. **ਅਸੁਚਿਤਰਾਨਿ ਚੇ**ਵਾਤਿਆਦੀਸੁ ਪਕਤਿਯਾਵ ਤਾਨਿ ਅਸੁਚੀਨਿ ਚ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਾਨਿ ਚ ਪੂਤੀਨਿ ਚ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਅਸੁਚਿਤਰਾਨਿ ਚੇਵ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਤਰਾਨਿ ਚ ਪੂਤਿਤਰਾਨਿ ਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਕਾਚੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਪਰਿਤਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਕਣ੍ਡੂਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਪਾਣਕਾ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਦੁਟ੍ਠਲੋਹਿਤਦੁਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਾ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤਿ। ਏਵਮਸ੍ਸ ਕਾਚਿ ਅਸ੍ਸਾਦਮਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ।

ਆਰੋਗ੍ਯਪਰਮਾਤਿ ਗਾਥਾਯ ਯੇ ਕੇਚਿ ਧਨਲਾਭਾ ਵਾ ਯਸਲਾਭਾ ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਲਾਭਾ ਵਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਆਰੋਗ੍ਯਂ ਤੇਸਂ ਪਰਮਂ ਉਤ੍ਤਮਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋ ਲਾਭੋਤਿ, ਆਰੋਗ੍ਯਪਰਮਾ ਲਾਭਾ। ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਝਾਨਸੁਖਂ ਵਾ ਮਗ੍ਗਸੁਖਂ ਵਾ ਫਲਸੁਖਂ ਵਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਤਤ੍ਥ ਪਰਮਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਂ ਸੁਖਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਰਮਂ ਸੁਖਂ। **ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਮਗ੍ਗਾਨਂ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਗਮਨੇਨੇਵ ਅਮਤਗਾਮੀਨਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਖੇਮੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਤੋ ਖੇਮਤਰੋ ਅਞ੍ਞੋ ਮਗ੍ਗੋ। ਅਥ ਵਾ **ਖੇਮਂ ਅਮਤਗਾਮਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਖੇਮਨ੍ਤਿਪਿ ਅਮਤਨ੍ਤਿਪਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸੇਵ ਨਾਮਂ। ਯਾਵਤਾ ਪੁਥੁਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਪਰਪ੍ਪਵਾਦਾ ਖੇਮਗਾਮਿਨੋ ਚ ਅਮਤਗਾਮਿਨੋ ਚਾਤਿ ਲਦ੍ਧਿਵਸੇਨ ਗਹਿਤਾ, ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਤੇਸਂ ਖੇਮਅਮਤਗਾਮੀਨਂ ਮਗ੍ਗਾਨਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਪਰਮੋ ਉਤ੍ਤਮੋਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ।

੨੧੬. **ਆਚਰਿਯਪਾਚਰਿਯਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਆਚਰਿਯਾਨਞ੍ਚੇਵ ਆਚਰਿਯਾਚਰਿਯਾਨਞ੍ਚ। **ਸਮੇਤੀ**ਤਿ ਏਕਨਾਲ਼ਿਯਾ ਮਿਤਂ ਵਿਯ ਏਕਤੁਲਾਯ ਤੁਲਿਤਂ ਵਿਯ ਸਦਿਸਂ ਹੋਤਿ ਨਿਨ੍ਨਾਨਾਕਰਣਂ। **ਅਨੋਮਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਪਾਣਿਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਓਤਾਰੇਨ੍ਤੋ ਮਜ੍ਜਤਿ – ''ਇਦਂ ਤਂ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਆਰੋਗ੍ਯਂ, ਇਦਂ ਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਕਾਲੇਨ ਸੀਸਂ ਕਾਲੇਨ ਉਰਂ ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

੨੧੭. **ਛੇਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ। **ਸਾਹੁਲ਼ਿਚੀਰੇਨਾ**ਤਿ ਕਾਲ਼ਕੇਹਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮੇਹਿ ਕਤਥੂਲਚੀਰੇਨ। ਸਙ੍ਕਾਰਚੋਲ਼ਕੇਨਾਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਵਾਚਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਕਾਲੇਨ ਦਸਾਯ ਕਾਲੇਨ ਅਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇਨ ਮਜ੍ਝੇ ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਯ੍ਯ, ਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਬ੍ਬਕੇਹੇਸਾ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਏਸਾ। ਵਿਪਸ੍ਸੀਪਿ ਹਿ ਭਗਵਾ...ਪੇ... ਕਸ੍ਸਪੋਪਿ ਭਗਵਾ ਚਤੁਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਅਭਾਸਿ,

‘‘ਅਟ੍ਠਨਿਸ੍ਸਿਤਗਾਥਾ’’ਤਿ ਮਹਾਜਨੋ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਸਤ੍ਥਰਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਅਪਰਭਾਗੇ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾ। ਤੇ ਪੋਤ੍ਥਕਗਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਦਦ੍ਵਯਮੇਵ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਤੇਨਾਹ – **ਸਾ ਏਤਰਹਿ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਗਾਥਾ**ਤਿ।

੨੧੮. ਰੋਗੋਵ ਭੂਤੋਤਿ **ਰੋਗਭੂਤੋ**। ਸੇਸਪਦੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਅਰਿਯਂ ਚਕ੍ਖੁ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਞ੍ਚੇਵ ਮਗ੍ਗਞਾਣਞ੍ਚ। **ਪਹੋਤੀ**ਤਿ ਸਮਤ੍ਥੋ। **ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਕਰੇਯਜਾ**ਤਿ ਉਦ੍ਧਂਵਿਰੇਚਨਂ ਅਧੋਵਿਰੇਚਨਂ ਅਞ੍ਜਨਞ੍ਚਾਤਿ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

੨੧੯. ਨ ਚਕ੍ਖੂਨਿ ਉਪ੍ਪਾਦੇਯਜਾਤਿ ਯਸ੍ਸ ਹਿ ਅਨ੍ਤਰਾ ਪਿਤ੍ਤਸੇਮ੍ਹਾਦਿਪਲਿਵੇਠੇਨ ਚਕ੍ਖੁਪਸਾਦੋ ਉਪਹਤੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਛੇਕਂ ਵੇਜ੍ਜਂ ਆਗਮ੍ਮ ਸਪ੍ਪਾਯਭੇਸਜ੍ਜਂ ਸੇਵਨ੍ਤੋ ਚਕ੍ਖੂਨਿ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ ਨਾਮ। ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਸ੍ਸ ਪਨ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯਂਯੇਵ ਵਿਨਟ੍ਠਾਨਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਨ ਲਭਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਨ ਚਕ੍ਖੂਨਿ ਉਪ੍ਪਾਦੇਯਜਾ’’ਤਿ।

੨੨੦. ਦੁਤਿਯਵਾਰੇ **ਜਚ੍ਚਨ੍ਧੋ**ਤਿ ਜਾਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਿਤ੍ਤਾਦਿਪਲਿਵੇਠੇਨ ਅਨ੍ਧੋ। **ਅਮੁਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤੇ। **ਅਮਿਤ੍ਤਤੋਪਿ ਦਹੇਯਜਾ**ਤਿ ਅਮਿਤ੍ਤੋ ਮੇ ਅਯਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਅਮਿਤ੍ਤਤੋ ਠਪੇਯ੍ਯ। ਦੁਤਿਯਪਦੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਇਮਿਨਾ ਚਿਤ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਵਟ੍ਟੇ ਅਨੁਗਤਚਿਤ੍ਤੇਨ। **ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ਏਕਸਨ੍ਧਿ ਦ੍ਵਿਸਙ੍ਖੇਪੋ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰੋ ਕਥਿਤੋ, ਵਟ੍ਟਂ ਵਿਭਾਵਿਤਂ।

੨੨੧. ਧਮ੍ਮਾਨੁਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨੁਧਮ੍ਮਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਪਟਿਪਦਂ। **ਇਮੇ ਰੋਗਾ ਗਣ੍ਡਾ ਸਲ੍ਲਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਉਪਾਦਾਨਨਿਰੋਧਾ**ਤਿ ਵਿਵਟ੍ਟਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਆਹ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਮਾਗਣ੍ਡਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਸਨ੍ਦਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੨੩. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਦਕਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਪਿਲਕ੍ਖਗੁਹਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਗੁਹਾਯ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਿਲਕ੍ਖਰੁਕ੍ਖੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਿਲਕ੍ਖਗੁਹਾਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਾ। **ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ**ਤਿ ਵਿਵੇਕਤੋ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ। **ਦੇਵਕਤਸੋਬ੍ਭੋ**ਤਿ ਵਸ੍ਸੋਦਕੇਨੇਵ ਤਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਜਾਤੋ ਮਹਾਉਦਕਰਹਦੋ। **ਗੁਹਾਦਸ੍ਸਨਾਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਗੁਹਾ**ਤਿ ਪਂਸੁਗੁਹਾ। ਸਾ ਉਨ੍ਨਮੇ ਉਦਕਮੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਅਹੋਸਿ, ਏਕਤੋ ਉਮਙ੍ਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਖਾਣੁਕੇ ਚ ਪਂਸੁਞ੍ਚ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਥਮ੍ਭੇ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਥਕੇ ਪਦਰਚ੍ਛਨ੍ਨਗੇਹਸਙ੍ਖੇਪੇਨ ਕਤਾ, ਤਤ੍ਥ ਤੇ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਵਸ੍ਸਾਨੇ ਉਦਕਪੁਣ੍ਣਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਨਿਦਾਘੇ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ‘‘ਗੁਹਾਦਸ੍ਸਨਾਯਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਵਿਹਾਰਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਞ੍ਹਿ ਅਨਮਤਗ੍ਗਿਯਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਪਬ੍ਬਤਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਵਾਪਿ ਗਨ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ।

ਉਨ੍ਨਾਦਿਨਿਯਾਤਿ ਉਚ੍ਚਂ ਨਦਮਾਨਾਯ। ਏਵਂ ਨਦਮਾਨਾਯ ਚਸ੍ਸਾ ਉਦ੍ਧਙ੍ਗਮਨਵਸੇਨ ਉਚ੍ਚੋ, ਦਿਸਾਸੁ ਪਤ੍ਥਟਵਸੇਨ ਮਹਾਸਦ੍ਦੋਤਿ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਮਹਾਸਦ੍ਦੋ, ਤਾਯ **ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਮਹਾਸਦ੍ਦਾਯ**। ਤੇਸਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾਨਂ ਪਾਤੋਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਨਾਮ ਚੇਤਿਯਵਤ੍ਤਂ ਵਾ ਬੋਧਿਵਤ੍ਤਂ ਵਾ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਵਤ੍ਤਂ ਵਾ ਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਨ ਤੇ ਪਾਤੋਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਬਾਲਾਤਪੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ, ਸਾਯਂ ਵਾ ਕਥਾਯ ਫਾਸੁਕਤ੍ਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੋ ਸੋਭਣੋ ਇਮਸ੍ਸ ਪਾਦੋ’’ਤਿ ਏਵਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾਦੀਨਿ ਵਾ ਆਰਬ੍ਭ ਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸਦਾਰਕਦਾਰਿਕਾਵਣ੍ਣੇ ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਕਾਮਸ੍ਸਾਦਭਵਸ੍ਸਾਦਾਦਿਵਤ੍ਥੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਰਾਜਕਥਾਦਿਅਨੇਕਵਿਧਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਹਿ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਤ੍ਤਾ ਸਗ੍ਗਮੋਕ੍ਖਮਗ੍ਗਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਭੂਤਾ ਕਥਾਤਿ **ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾ**। ਤਤ੍ਥ ਰਾਜਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ‘‘ਮਹਾਸਮ੍ਮਤੋ ਮਨ੍ਧਾਤਾ ਧਮ੍ਮਾਸੋਕੋ ਏਵਂਮਹਾਨੁਭਾਵੋ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ ਕਥਾ **ਰਾਜਕਥਾ**। ਏਸ ਨਯੋ **ਚੋਰਕਥਾਦੀਸੁ**।

ਤੇਸੁ ''ਅਸੁਕੋ ਰਾਜਾ ਅਭਿਰੂਪੋ ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਕਥਾਵ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾ ਹੋਤਿ। ''ਸੋਪਿ ਨਾਮ ਏਵੰ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਖਯੰ ਗਤੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਪਵਤ੍ਤਾ ਪਨ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਭਾਵੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਚੋਰੇਸੁਪਿ ''ਮੂਲਦੇਵੋ ਏਵੰਮਹਾਨੁਭਾਵੋ, ਮੇਘਮਾਲੋ ਏਵੰਮਹਾਨੁਭਾਵੋ''ਤਿ ਤੇਸੰ ਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਹੋ ਸੂਰਾਤਿ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਕਥਾਵ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾ। ਯੁਦ੍ਧੇਪਿ ਭਾਰਤਯੁਦ੍ਧਾਦੀਸੁ ''ਅਸੁਕੇਨ ਅਸੁਕੋ ਏਵੰ ਮਾਰਿਤੋ ਏਵੰ ਵਿਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਕਾਮਸ੍ਸਾਦਵਸੇਨੇਵ ਕਥਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾ। ''ਤੇਪਿ ਨਾਮ ਖਯੰ ਗਤਾ''ਤਿ ਏਵੰ ਪਵਤ੍ਤਾ ਪਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਕਥਾ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਅਪਿਚ ਅਨ੍ਨਾਦੀਸੁ ''ਏਵੰ ਵਣ੍ਣਵਨ੍ਤੰ ਗਨ੍ਧਵਨ੍ਤੰ ਰਸਵਨ੍ਤੰ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖਾਦਿਮ੍ਹ ਭੁਞ੍ਜਿਮ੍ਹ ਪਿਵਿਮ੍ਹ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਕਾਮਸ੍ਸਾਦਵਸੇਨ ਕਥੇਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਾਤ੍ਥਕੰ ਪਨ ਕਤ੍ਵਾ – ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਏਵੰ ਵਣ੍ਣਾਦਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਨ੍ਨੰ ਪਾਨੰ ਵਤ੍ਥੰ ਸਯਨੰ ਮਾਲੰ ਗਨ੍ਧੰ ਸੀਲਵਨ੍ਤਾਨੰ ਅਦਮ੍ਹ, ਚੇਤਿਯੇ ਪੂਜੰ ਅਕਰਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਕਥੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਞਾਤਿਕਥਾਦੀਸੁਪਿ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਞਾਤਕਾ ਸੂਰਾ ਸਮਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਯੰ ਏਵੰ ਵਿਚਿਤ੍ਰੇਹਿ ਯਾਨੇਹਿ ਚਰਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਵਾ ਅਸ੍ਸਾਦਵਸੇਨ ਵਤ੍ਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਾਤ੍ਥਕੰ ਪਨ ਕਤ੍ਵਾ ''ਤੇਪਿ ਨੋ ਞਾਤਕਾ ਖਯੰ ਗਤਾ''ਤਿ ਵਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਯੰ ਏਵਰੂਪਾ ਉਪਾਹਨਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਦਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਵਾ ਕਥੇਤਬ੍ਬਾ। **ਗਾਮਕਥਾਪਿ** ਸੁਨਿਵਿਟ੍ਠਦੁਨ੍ਨਿਵਿਟ੍ਠਸੁਭਿਕ੍ਖਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਾਦਿਵਸੇਨ ਵਾ ''ਅਸੁਕਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਸੂਰਾ ਸਮਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵਾ ਏਵੰ ਅਸ੍ਸਾਦਵਸੇਨ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਾਤ੍ਥਕੰ ਪਨ ਕਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾਤਿ ਵਾ ਖਯਵਯੰ ਗਤਾਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਨਿਗਮਨਗਰਜਨਪਦਕਥਾਸੁਪਿ** ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਇਤ੍ਥਿਕਥਾਪਿ** ਵਣ੍ਣਸਣ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਸ੍ਸਾਦਵਸੇਨ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਖਯੰ ਗਤਾਤਿ ਏਵਮੇਵ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਸੂਰਕਥਾਪਿ** ਨਨ੍ਦਿਮਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਯੋਧੋ ਸੂਰੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਸ੍ਸਾਦਵਸੇਨੇਵ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਦ੍ਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ ਖਯੰ ਗਤੋਤਿ ਏਵਮੇਵ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਵਿਸਿਖਾਕਥਾਪਿ** ਅਸੁਕਾ ਵਿਸਿਖਾ ਸੁਨਿਵਿਟ੍ਠਾ ਦੁਨ੍ਨਿਵਿਟ੍ਠਾ ਸੂਰਾ ਸਮਤ੍ਥਾਤਿ ਅਸ੍ਸਾਦਵਸੇਨੇਵ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਖਯੰ ਗਤਾ ਇਚ੍ਚੇਵੰ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਕੁਮ੍ਭਟ੍ਠਾਨਕਥਾਤਿ ਕੁਮ੍ਭਟ੍ਠਾਨਉਦਕਤਿਤ੍ਥਕਥਾ ਵਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਕੁਮ੍ਭਦਾਸਿਕਥਾ ਵਾ। ਸਾਪਿ ''ਪਾਸਾਦਿਕਾ ਨਚ੍ਚਿਤੁੰ ਗਾਯਿਤੁੰ ਛੇਕਾ''ਤਿ ਅਸ੍ਸਾਦਵਸੇਨ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨੇਵ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਪੁਬ੍ਬਪੇਤਕਥਾ**ਤਿ ਅਤੀਤਞਾਤਿਕਥਾ। ਤਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਮਾਨਞਾਤਿਕਥਾਸਦਿਸੋਵ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ।

ਨਾਨਤ੍ਤਕਥਾਤਿ ਪੁਰਿਮਪਚ੍ਛਿਮਕਥਾਵਿਮੁਤ੍ਤਾ ਅਵਸੇਸਾ ਨਾਨਾਸਭਾਵਾ ਨਿਰਤ੍ਥਕਕਥਾ। **ਲੋਕਕ੍ਖਾਯਿਕਾ**ਤਿ ਅਯੰ ਲੋਕੋ ਕੇਨ ਨਿਮ੍ਮਿਤੋ, ਅਸੁਕੇਨ ਨਾਮ ਨਿਮ੍ਮਿਤੋ, ਕਾਕਾ ਸੇਤਾ ਅਟ੍ਠੀਨੰ ਸੇਤਤ੍ਤਾ, ਬਕਾ ਰਤ੍ਤਾ ਲੋਹਿਤਸ੍ਸ ਰਤ੍ਤਤ੍ਤਾਤਿ ਏਵਮਾਦਿਕਾ ਲੋਕਾਯਤਵਿਤਣ੍ਡਸਲ੍ਲਾਪਕਥਾ।

ਸਮੁਦ੍ਦਕ੍ਖਾਯਿਕਾ ਨਾਮ ਕਸ੍ਮਾ ਸਮੁਦ੍ਦੋ ਸਾਗਰੋ, ਸਾਗਰਦੇਵੇਨ ਖਣਿਤਤ੍ਤਾ ਸਾਗਰੋ, ਖਤੋ ਮੇਤਿ ਹਤ੍ਥਮੁਦ੍ਦਾਯ ਨਿਵੇਦਿਤਤ੍ਤਾ ਸਮੁਦ੍ਦੋਤਿ ਏਵਮਾਦਿਕਾ ਨਿਰਤ੍ਥਕਾ ਸਮੁਦ੍ਦਕ੍ਖਾਯਿਕਕਥਾ। ਇਤਿ ਭਵੋ, ਇਤਿ ਅਭਵੋਤਿ ਯੰ ਵਾ ਤੰ ਵਾ ਨਿਰਤ੍ਥਕਕਾਰਣੰ ਵਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਕਥਾ **ਇਤਿਭਵਾਭਵਕਥਾ**। ਏਤ੍ਥ ਚ ਭਵੋਤਿ ਸਸ੍ਸਤੰ, ਅਭਵੋਤਿ ਉਚ੍ਛੇਦੰ। ਭਵੋਤਿ ਵਡ੍ਢਿ, ਅਭਵੋਤਿ ਹਾਨਿ। ਭਵੋਤਿ ਕਾਮਸੁਖੰ, ਅਭਵੋਤਿ ਅਤ੍ਤਕਿਲਮਥੋ। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਛਬ੍ਬਿਧਾਯ ਇਤਿਭਵਾਭਵਕਥਾਯ ਸਦ੍ਧਿੰ ਬਾਤ੍ਤਿੰਸਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਏਵਰੂਪਿੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥੰ ਕਥੇਨ੍ਤਿਯਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ।

ਤਤੋ ਸਨ੍ਦਕੋ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਤੇ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੇ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਇਮੇ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾ ਅਤਿਵਿਯ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਅਗਾਰਵਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ, ਮਯਞ੍ਚ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੂਰਿਯੁਗ੍ਗਮਨੇ ਖਜ੍ਜੋਪਨਕੂਪਮਾ ਜਾਤਾ, ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋਪਿ ਨੋ ਪਰਿਹੀਨੋ। ਸਚੇ ਪਨ ਇਮੰ ਠਾਨੰ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਗੋਤਮਸਾਵਕੋ ਵਾ ਗਿਹਿਉਪਟ੍ਠਾਕੋਪਿ ਵਾਸ੍ਸ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਅਤਿਵਿਯ ਲਜ੍ਜਨੀਯੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਪਰਿਸਦੋਸੋ ਖੋ ਪਨ ਪਰਿਸਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸੇਵ ਉਪਰਿ ਆਰੋਹਤੀ''ਤਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਵਿਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਥੇਰੰ ਅਦ੍ਦਸ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਸਨ੍ਦਕੋ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ...ਪੇ॰... ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੇਸੁ**ਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਸਣ੍ਠਪੇਸੀ**ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਸਿ, ਵਜ੍ਜਮਸ੍ਸਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਸਿ। ਯਥਾ ਸੁਟ੍ਠਪਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਤਥਾ ਨਂ ਠਪੇਸਿ। ਯਥਾ ਨਾਮ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਵਜ੍ਜਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਤ੍ਥਂ ਨਿਵਾਸਨਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤਿ, ਪਾਰੁਪਨਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤਿ, ਰਜੋਕਿਣ੍ਣਟ੍ਠਾਨਂ ਪੁਞ੍ਛਤਿ, ਏਵਮਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਤ੍ਥਂ ''ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਾ ਭੋਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤੋ ਯਥਾ ਸੁਟ੍ਠਪਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਤਥਾ ਨਂ ਠਪੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਕਾਮਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਏਕਕਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਏਕਕਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਨ ਗਣਸਙ੍ਗਣਿਕਾਯ ਯਾਪੇਨ੍ਤਿ। **ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਵਿਨੀਤਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੇਨ ਨਿਰਵੇਨ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਵਿਨੀਤਾ। **ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਵਾਦਿਨੋ**ਤਿ ਯਂ ਠਾਨਂ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਂ ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦਂ। ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਵਾਦਿਨੋ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਇਧਾਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞੇਯ੍ਯ।

ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਸ ਥੇਰਸ੍ਸ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਤੀਤਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੁਦ੍ਧਿਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ। ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾ ਕਿਰ ਬੁਦ੍ਧੇਸੁ ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕੇਸੁ ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤੇਸੁ – ''ਅਜ੍ਜ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਆਗਤੋ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਆਗਤੋ, ਨ ਖੋ ਪਨੇਤੇ ਯਸ੍ਸ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਪਸ੍ਸਥ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਤ੍ਤਮਭਾਵ''ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ ਉਚ੍ਚੇ ਠਾਨੇ ਠਪੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋਪਿ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਵਾਯਮਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਕਿਰ ਭਗਵਤੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਤ੍ਥਾ ਭਵਂ ਗੋਤਮੋਪਿ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਾਵਕਾਪਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਮਯਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਮਗ੍ਗਾ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਅਮ੍ਹੇ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਥ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੋਥ, ਕਿਂ ਵੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਅਪਰਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ। ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ – ''ਬੁਦ੍ਧਾਪਿ ਏਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਕਿਂ ਅਮ੍ਹਾਕ''ਨ੍ਤਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਪ੍ਪਮਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। **ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੇਸੁ**ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਤਕਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ।

੨੨੪. **ਸ੍ਵਾਗਤਂ ਭੋਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੁਆਗਮਨਂ ਭੋਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ। ਭਵਨ੍ਤੋ ਹਿ ਨੋ ਆਗਤੇ ਆਨਨ੍ਦੋ ਹੋਤਿ, ਗਤੇ ਸੋਕੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਚਿਰਸ੍ਸਂ ਖੋ**ਤਿ ਪਿਯਸਮੁਦਾਚਾਰਵਚਨਮੇਤਂ। ਥੇਰੋ ਪਨ ਕਾਲੇਨ ਕਾਲਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾਰਾਮਂ ਚਾਰਿਕਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਪੁਰਿਮਗਮਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਨ ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਨ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਤਂ ਆਸਨਂ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਆਸਨੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ **ਨਿਸੀਦਤੁ ਭਵਂ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਇਦਮਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

ਅਨ੍ਤਰਾਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾਤਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਨਂ ਵੋ ਆਰਮ੍ਭਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਮਮਾਗਮਨਂ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਕਾ ਨਾਮ ਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ, ਮਮਾਗਮਨਪਚ੍ਚਯਾ ਕਤਮਾ ਕਥਾ ਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਗਤਾਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਅਥ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ''ਨਿਰਤ੍ਥਕਕਥਾਵ ਏਸਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਾ ਵਟ੍ਟਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਾ, ਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਰਤੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਤਂ ਅਰਹਤੀ''ਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ **ਤਿਟ੍ਠਤੇਸਾ, ਭੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਨੇਸਾ ਭੋਤੋ**ਤਿ ਸਚੇ ਭਵਂ ਸੋਤੁਕਾਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਚ੍ਛਾਪੇਸਾ ਕਥਾ ਨ ਦੁਲ੍ਲਭਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨਿਮਾਯ ਅਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਭੋਤੋ ਪਨ ਆਗਮਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਦੇਵ ਸੁਕਾਰਣਂ ਕਥਂ ਸੋਤੁਕਾਮਮ੍ਹਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਤਤੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਯਾਚਨ੍ਤੋ **ਸਾਧੁ ਵਤ ਭਵਨ੍ਤਂ ਯੇ** ਵਾਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਆਚਰਿਯਕੇ**ਤਿ ਆਚਰਿਯਸਮਯੇ। **ਅਨਸ੍ਸਾਸਿਕਾਨੀ**ਤਿ ਅਸ੍ਸਾਸਵਿਰਹਿਤਾਨਿ। **ਸਸਕ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਂਸਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ, ਵਿਞ੍ਞੂ ਪੁਰਿਸੋ ਏਕਂਸੇਨੇਵ ਨ ਵਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਸਨ੍ਤੋ ਚ ਨਾਰਾਧੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ, ਨ ਪਰਿਪੂਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਞਾਯਂ ਧਮ੍ਮਂ ਕੁਸਲ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰਣਭੂਤਂ ਅਨਵਜ੍ਜਟ੍ਠੇਨ ਕੁਸਲਂ ਧਮ੍ਮਂ।

੨੨੫. **ਇਧਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ। **ਨਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਸਾਲੇਯ੍ਯਕਸੁਤ੍ਤੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੪੪੦) ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਚਾਤੁਮਹਾਭੂਤਿਕੋ**ਤਿ ਚਤੁਮਹਾਭੂਤਮਯੋ। **ਪਥਵੀ ਪਥਵੀਕਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ ਬਾਹਿਰਪਥਵੀਧਾਤੁਂ। **ਅਨੁਪੇਤੀ**ਤਿ ਅਨੁਯਾਤਿ। **ਅਨੁਪਗਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ, ਅਨੁਗਚ੍ਛਤੀਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਉਭਯੇਨਾਪਿ ਉਪੇਤਿ ਉਪਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਆਪਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨੀ**ਤਿ ਮਨਚ੍ਛਟ੍ਠਾਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਆਕਾਸਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। **ਆਸਨ੍ਦਿਪਞ੍ਚਮਾ**ਤਿ ਨਿਪਨ੍ਨਮਞ੍ਚੇਨ ਪਞ੍ਚਮਾ, ਮਞ੍ਚੋ ਚੇਵ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਞ੍ਚਪਾਦੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਰਿਸਾ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਾਵਾਲ਼ਾਹਨਾ**ਤਿ ਯਾਵ ਸੁਸਾਨਾ। **ਪਦਾਨੀ**ਤਿ ਅਯਂ ਏਵਂ ਸੀਲਵਾ ਅਹੋਸਿ, ਏਵਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾਨਿ ਗੁਣਪਦਾਨਿ। ਸਰੀਰਮੇਵ ਵਾ ਏਤ੍ਥ ਪਦਾਨੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। **ਕਾਪੋਤਕਾਨੀ**ਤਿ ਕਪੋਤਕਵਣ੍ਣਾਨਿ, ਪਾਰਾਵਤਪਕ੍ਖਵਣ੍ਣਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਭਸ੍ਸਨ੍ਤਾਤਿ ਭਸ੍ਮਨ੍ਤਾ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਲ਼ਿ। **ਆਹੁਤਿਯੋ**ਤਿ ਯਂ ਪਹੇਣਕਸਕ੍ਕਾਰਾਦਿਭੇਦਂ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਛਾਰਿਕਾਵਸਾਨਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਤੋ ਪਰਂ ਫਲਦਾਯਕਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਤ੍ਤੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਦਤ੍ਤੂਹਿ ਬਾਲਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਬਾਲੇਹਿ ਅਬੁਦ੍ਧੀਹਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਮਿਦਂ ਦਾਨਂ, ਨ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ। ਬਾਲਾ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਅਤ੍ਥਿਕਵਾਦ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਦਿਨ੍ਨਫਲਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਅਤ੍ਥਿਕਵਾਦਂਯੇਵ ਵਦਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂ ਤੁਚ੍ਛਂ ਵਚਨਂ ਮੁਸਾਵਿਲਾਪੋ। **ਬਾਲੇ ਚ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਚਾ**ਤਿ ਬਾਲਾ ਚ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਚ।

ਅਕਤੇਨ ਮੇ ਏਤ੍ਥ ਕਤਨ੍ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਅਕਤੇਨੇਵ ਸਮਣਕਮ੍ਮੇਨ ਏਤ੍ਥ ਏਤਸ੍ਸ ਸਮਯੇ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਅਵੁਸਿਤੇਨੇਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ ਵੁਸਿਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਣਧਮ੍ਮੇ। **ਸਮਸਮਾ**ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਸਮਾ, ਸਮੇਨ ਵਾ ਗੁਣੇਨ ਸਮਾ। **ਸਾਮਞ੍ਞਂ ਪਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਸਮਾਨਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤਾ।

੨੨੬. **ਕਰਤੋ**ਤਿਆਦੀਨਿ ਅਪਣ੍ਣਕਸੁਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਤਥਾ ਨਤ੍ਥਿ ਹੇਤੂ**ਤਿਆਦੀਨਿ।

੨੨੮. ਚਤੁਤ੍ਥਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸੇ **ਅਕਟਾ**ਤਿ ਅਕਤਾ। **ਅਕਟਵਿਧਾ**ਤਿ ਅਕਤਵਿਧਾਨਾ, ਏਵਂ ਕਰੋਹੀਤਿ ਕੇਨਚਿ ਕਾਰਾਪਿਤਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨਿਮ੍ਮਿਤਾ**ਤਿ ਇਦ੍ਧਿਯਾਪਿ ਨ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ। **ਅਨਿਮ੍ਮਾਤਾ**ਤਿ ਅਨਿਮ੍ਮਾਪਿਤਾ। ਕੇਚਿ ਅਨਿਮ੍ਮਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਪਦਂ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਨੇਵ ਪਾਲ਼ਿਯਂ, ਨ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤਿ। **ਵਞ੍ਝਾ**ਤਿ ਵਞ੍ਝਪਸੁਵਞ੍ਝਤਾਲਾਦਯੋ ਵਿਯ ਅਫਲਾ, ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਜਨਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤੇਨ ਪਥਵੀਕਾਯਾਦੀਨਂ ਰੂਪਾਦਿਜਨਕਭਾਵਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ। ਪਬ੍ਬਤਕੂਟਾ ਵਿਯ ਠਿਤਾਤਿ **ਕੂਟਟ੍ਠਾ। ਏਸਿਕਟ੍ਠਾਯਿਟ੍ਠਿਤਾ**ਤਿ ਮੁਞ੍ਜੇ ਈਸਿਕਾ ਵਿਯ ਠਿਤਾ। ਤਤ੍ਰਾਯਮਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਯਮਿਦਂ ਜਾਯਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਂ ਮੁਞ੍ਜਤੋ ਈਸਿਕਾ ਵਿਯ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਮੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਤੀਤਿ। ''ਏਸਿਕਟ੍ਠਾਯਿਟ੍ਠਿਤਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੁਨਿਖਾਤੋ ਏਸਿਕਤ੍ਥਮ੍ਭੋ ਨਿਚ੍ਚਲੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਏਵਂ ਠਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਉਭਯੇਨਪਿ ਤੇਸਂ ਵਿਨਾਸਾਭਾਵਂ ਦੀਪੇਤਿ। **ਨ ਇਞ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਸਿਕਤ੍ਥਮ੍ਭੋ ਵਿਯ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਨ ਚਲਨ੍ਤਿ। **ਨ ਵਿਪਰਿਣਾਮੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਪਕਤਿਂ ਨ ਜਹਨ੍ਤਿ। **ਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਬ੍ਯਾਬਾਧੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਨ ਉਪਹਨਨ੍ਤਿ। **ਨਾਲ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਸਮਤ੍ਥਾ।

ਪਥਵੀਕਾਯੋਤਿਆਦੀਸੁ ਪਥਵੀਯੇਵ ਪਥਵੀਕਾਯੋ, ਪਥਵੀਸਮੂਹੋ ਵਾ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਜੀਵਸਤ੍ਤਮੇਸੁ ਕਾਯੇਸੁ। **ਨਤ੍ਥਿ ਹਨ੍ਤਾ ਵਾ**ਤਿ ਹਨ੍ਤੁਂ ਵਾ ਘਾਤੇਤੁਂ ਵਾ ਸੋਤੁਂ ਵਾ ਸਾਵੇਤੁਂ ਵਾ ਜਾਨਿਤੁਂ ਵਾ ਜਾਨਾਪੇਤੁਂ ਵਾ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂਤ੍ਵੇਵ ਕਾਯਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਮੁਗ੍ਗਰਾਸਿਆਦੀਸੁ ਪਹਟਂ ਸਤ੍ਥਂ ਮੁਗ੍ਗਰਾਸਿਆਦੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇਨ ਪਵਿਸਤਿ, ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਕਾਯਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇਨ ਛਿਦ੍ਦੇਨ ਵਿਵਰੇਨ ਸਤ੍ਥਂ ਪਵਿਸਤਿ। ਤਤ੍ਥ ''ਅਹਂ ਇਮਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਮੀ''ਤਿ ਕੇਵਲਂ ਸਞ੍ਞਾਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਯੋਨਿਪਮੁਖਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੀ**ਤਿ ਪਮੁਖਯੋਨੀਨਂ ਉਤ੍ਤਮਯੋਨੀਨਂ ਚੁਦ੍ਦਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਚ ਸਟ੍ਠਿਸਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਚ ਛਸਤਾਨਿ। **ਪਞ੍ਚ ਚ ਕਮ੍ਮੁਨੋ ਸਤਾਨੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਸਤਾਨਿ ਚ, ਕੇਵਲਂ ਤਕ੍ਕਮਤ੍ਤਕੇਨ ਨਿਰਤ੍ਥਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਦੀਪੇਤਿ। **ਪਞ੍ਚ ਚ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਚ ਕਮ੍ਮਾਨੀ**ਤਿਆਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਕੇਚਿ ਪਨਾਹੁ **ਪਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਾਨੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਵਸੇਨ ਭਣਤਿ। **ਤੀਣੀ**ਤਿ ਕਾਯਕਮ੍ਮਾਦਿਵਸੇਨਾਤਿ। **ਕਮ੍ਮੇ ਚ ਅਡ੍ਢਕਮ੍ਮੇ ਚਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨਸ੍ਸ ਕਾਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਚੀਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਿ, ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ ਉਪਡ੍ਢਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ। **ਦ੍ਵਟ੍ਠਿਪਟਿਪਦਾ**ਤਿ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿ ਪਟਿਪਦਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਦ੍ਵਟ੍ਠਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪਾ**ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿ ਅਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਯਂ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇ ਦ੍ਵੇ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। **ਛਲ਼ਾਭਿਜਾਤਿਯੋ** ਅਪਣ੍ਣਕਸੁਤ੍ਤੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾ।

ਅਟ੍ਠ ਪੁਰਿਸਭੂਮਿਯੋਤਿ ਮਨ੍ਦਭੂਮਿ ਖਿਡ੍ਡਾਭੂਮਿ ਵੀਮਂਸਕਭੂਮਿ ਉਜੁਗਤਭੂਮਿ ਸੇਕ੍ਖਭੂਮਿ ਸਮਣਭੂਮਿ ਜਿਨਭੂਮਿ ਪਨ੍ਨਭੂਮੀਤਿ ਇਮਾ ਅਟ੍ਠ ਪੁਰਿਸਭੂਮਿਯੋਤਿ ਵਦਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਜਾਤਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਤ੍ਤਦਿਵਸੇ ਸਮ੍ਬਾਧਟ੍ਠਾਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਾ ਮਨ੍ਦਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਮੋਮੂਹਾ। ਅਯਂ ਮਨ੍ਦਭੂਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਦੁਗ੍ਗਤਿਤੋ ਆਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਅਭਿਣ੍ਹਂ ਰੋਦਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਵਿਰਵਨ੍ਤਿ ਚ। ਸੁਗਤਿਤੋ ਆਗਤਾ ਤਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਹਸਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਖਿਡ੍ਡਾਭੂਮਿ ਨਾਮ। ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਹਤ੍ਥਂ ਵਾ ਪਾਦਂ ਵਾ ਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਪੀਠਂ ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਪਦਨਿਕ੍ਖਿਪਨਂ ਵੀਮਂਸਕਭੂਮਿ ਨਾਮ। ਪਦਸਾਵ ਗਨ੍ਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਕਾਲੋ ਉਜੁਗਤਭੂਮਿ ਨਾਮ। ਸਿਪ੍ਪਾਨਂ ਸਿਕ੍ਖਨਕਾਲੋ

ਸੇਕ੍ਖਭੂਮਿ ਨਾਮ। ਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਪਬ੍ਬਜਨਕਾਲੇ ਸਮਣਭੂਮਿ ਨਾਮ। ਆਚਰਿਯਂ ਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਜਾਨਨਕਾਲੇ ਜਿਨਭੂਮਿ ਨਾਮ। ਭਿਕ੍ਖੁ ਚ ਪਨ੍ਨਕੋ ਜਿਨੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹਾਤਿ ਏਵਂ ਅਲਾਭਿਂ ਸਮਣਂ ਪਨ੍ਨਭੂਮੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਏਕੂਨਪਞ੍ਞਾਸ ਆਜੀਵਸਤੇਤਿ ਏਕੂਨਪਞ੍ਞਾਸ ਆਜੀਵਵੁਤ੍ਤਿਸਤਾਨਿ। **ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸਤੇ**ਤਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਪਬ੍ਬਜ੍ਜਸਤਾਨਿ। **ਨਾਗਾਵਾਸਸਤੇ**ਤਿ ਨਾਗਮਣ੍ਡਲਸਤਾਨਿ। **ਵੀਸੇ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਤੇ**ਤਿ ਵੀਸ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਤਾਨਿ। **ਤਿਂਸੇ ਨਿਰਯਸਤੇ**ਤਿ ਤਿਂਸ ਨਿਰਯਸਤਾਨਿ। **ਰਜੋਧਾਤੁਯੋ**ਤਿ ਰਜਓਕਿਰਣਟ੍ਠਾਨਾਨਿ। ਹਤ੍ਥਪਿਟ੍ਠਿਪਾਦਪਿਟ੍ਠਾਦੀਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਸਤ੍ਤ ਸਞ੍ਞੀਗਬ੍ਭਾ**ਤਿ ਓਟ੍ਠਗੋਣਗਦ੍ਰਭਅਜਪਸੁਮਿਗਮਹਿਂਸੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਅਸਞ੍ਞੀਗਬ੍ਭਾ**ਤਿ ਸਾਲਿਯਵਗੋਧੁਮਮੁਗ੍ਗਕਙ੍ਗੁਵਰਕਕੁਦ੍ਰੂਸਕੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਨਿਗਣ੍ਠਿਗਬ੍ਭਾ**ਤਿ ਨਿਗਣ੍ਠਿਮ੍ਹਿ ਜਾਤਗਬ੍ਭਾ, ਉਚ੍ਛੁਵੇਲ਼ੁਨਲ਼ਾਦਯੋ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਸਤ੍ਤ ਦੇਵਾ**ਤਿ ਬਹੂ ਦੇਵਾ, ਸੋ ਪਨ ਸਤ੍ਤਾਤਿ ਵਦਤਿ। ਮਾਨੁਸਾਪਿ ਅਨਨ੍ਤਾ, ਸੋ ਸਤ੍ਤਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਸਤ੍ਤ ਪਿਸਾਚਾ**ਤਿ ਪਿਸਾਚਾ ਮਹਨ੍ਤਾ, ਸਤ੍ਤਾਤਿ ਵਦਤਿ।

ਸਰਾਤਿ ਮਹਾਸਰਾ। ਕਣ੍ਣਮੁਣ੍ਡ-ਰਥਕਾਰ-ਅਨੋਤਤ੍ਤ-ਸੀਹਪਪਾਤਕੁਲ਼ਿਰ-ਮੁਚਲਿਨ੍ਦ-ਕੁਣਾਲਦਹੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਦਤਿ। **ਪਵੁਟਾ**ਤਿ ਗਣ੍ਠਿਕਾ। **ਪਪਾਤਾ**ਤਿ ਮਹਾਪਪਾਤਾ। **ਪਪਾਤਸਤਾਨੀ**ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਪਪਾਤਸਤਾਨਿ। **ਸੁਪਿਨਾ**ਤਿ ਮਹਾਸੁਪਿਨਾ। **ਸੁਪਿਨਸਤਾਨੀ**ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਸੁਪਿਨਸਤਾਨਿ। **ਮਹਾਕਪ੍ਪਿਨੋ**ਤਿ ਮਹਾਕਪ੍ਪਾਨਂ। ਏਤ੍ਥ ਏਕਮ੍ਹਾ ਸਰਾ ਵਸ੍ਸਸਤੇ ਵਸ੍ਸਸਤੇ ਕੁਸਗ੍ਗੇਨ ਏਕਂ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੁਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਤਮ੍ਹਿ ਸਰੇ ਨਿਰੁਦਕੇ ਕਤੇ ਏਕੋ ਮਹਾਕਪ੍ਪੋਤਿ ਵਦਤਿ। ਏਵਰੂਪਾਨਂ ਮਹਾਕਪ੍ਪਾਨਂ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਲਾ ਚ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਚ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਨ੍ਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਯਮਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਿ। ਪਣ੍ਡਿਤੋਪਿ ਕਿਰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸੁਜ੍ਝਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਬਾਲੋਪਿ ਤਤੋ ਉਦ੍ਧਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਸੀਲੇਨਾਤਿ ਅਚੇਲਕਸੀਲੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਵਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ। **ਵਤੇਨਾ**ਤਿ ਤਾਦਿਸੇਨ ਵਤੇਨ। **ਤਪੇਨਾ**ਤਿ ਤਪੋਕਮ੍ਮੇਨ। ਅਪਰਿਪਕ੍ਕਂ ਪਰਿਪਾਚੇਤਿ ਨਾਮ ਯੋ ''ਅਹਂ ਪਣ੍ਡਿਤੋ''ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾ ਵਿਸੁਜ੍ਝਤਿ। ਪਰਿਪਕ੍ਕਂ ਫੁਸ੍ਸ ਫੁਸ੍ਸ ਬ੍ਯਨ੍ਤਿਂ ਕਰੋਤਿ ਨਾਮ ਯੋ ''ਅਹਂ ਬਾਲੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਪਰਿਮਾਣਂ ਕਾਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਯਾਤਿ। **ਹੇਵਂ ਨਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਏਵਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਉਭਯਮ੍ਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਦੋਣਮਿਤੇ**ਤਿ ਦੋਣੇਨ ਮਿਤਂ ਵਿਯ। **ਸੁਖਦੁਕ੍ਖੇ**ਤਿ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਂ। **ਪਰਿਯਨ੍ਤਕਤੇ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਪਰਿਮਾਣੇਨ ਕਾਲੇਨ ਕਤਪਰਿਯਨ੍ਤੋ। **ਨਤ੍ਥਿ ਹਾਯਨਵਡ੍ਢਨੇ**ਤਿ ਨਤ੍ਥਿ ਹਾਯਨਵਡ੍ਢਨਾਨਿ। ਨ ਸਂਸਾਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਹਾਯਤਿ, ਨ ਬਾਲਸ੍ਸ ਵਡ੍ਢਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਕ੍ਕਂਸਾਵਕਂਸੇ**ਤਿ ਉਕ੍ਕਂਸਾਵਕਂਸਾ, ਹਾਪਨਵਡ੍ਢਨਾਨਮੇਵੇਤਂ ਵੇਵਚਨਂ। ਇਦਾਨਿ ਤਮਤ੍ਥਂ ਉਪਮਾਯ ਸਾਧੇਨ੍ਤੋ **ਸੇਯਥਾਪਿ ਨਾਮਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸੁਤ੍ਤਗੁਲ਼ੇ**ਤਿ ਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਕਤਸੁਤ੍ਤਗੁਲ਼ਂ। **ਨਿਬ੍ਬੇਠਿਯਮਾਨਮੇਵ ਪਲੇਤੀ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਤੇ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਗ੍ਗੇ ਵਾ ਠਤ੍ਵਾ ਖਿਤ੍ਤਂ ਸੁਤ੍ਤਪਮਾਣੇਨ ਨਿਬ੍ਬੇਠਿਯਮਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸੁਤ੍ਤੇ ਖੀਣੇ ਤਤ੍ਥੇਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਵਮੇਵਂ ਵੁਤ੍ਤਕਾਲਤੋ ਉਦ੍ਧਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

੨੨੯. **ਕਿਮਿਦਨ੍ਤਿ** ਕਿਮਿਦਂ ਤਵ ਅਞ੍ਞਾਣਂ, ਕਿਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੂ ਨਾਮ ਤ੍ਵਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਸਮਾਨੋ ਨਿਯਤਿਵਾਦੇ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ **ਸੁਞ੍ਞਂ ਮੇ ਅਗਾਰ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

੨੩੦. **ਅਨੁਸ੍ਸਵਿਕੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਵਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਹੋਤਿ। **ਅਨੁਸ੍ਸਵਸਚ੍ਚੋ**ਤਿ ਸਵਨਂ ਸਚ੍ਚਤੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ। **ਪਿਟਕਸਮ੍ਪਦਾਯਾ**ਤਿ ਵਗ੍ਗਪਣ੍ਣਾਸਕਾਯ ਪਿਟਕਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ।

੨੩੨. **ਮਨ੍ਦੋ**ਤਿ ਮਨ੍ਦਪਞ੍ਞੋ। **ਮੋਮੂਹੋ**ਤਿ ਅਤਿਮੂਲ੍ਹੋ। **ਵਾਚਾਵਿਕ੍ਖੇਪਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਵਾਚਾਯ ਵਿਕ੍ਖੇਪਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਕੀਦਿਸਂ? ਅਮਰਾਵਿਕ੍ਖੇਪਂ, ਅਪਰਿਯਨ੍ਤਵਿਕ੍ਖੇਪਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ ਅਮਰਾ ਨਾਮ ਮਚ੍ਛਜਾਤਿ। ਸਾ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਨਨਿਮ੍ਮੁਜ੍ਜਨਾਦਿਵਸੇਨ ਉਦਕੇ ਸਨ੍ਧਾਵਮਾਨਾ ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾਤਿ ਏਵਮੇਵ ਅਯਮ੍ਪਿ ਵਾਦੋ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਸਨ੍ਧਾਵਤਿ, ਗਾਹਂ ਨ ਉਪਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਮਰਾਵਿਕ੍ਖੇਪੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਂ ਅਮਰਾਵਿਕ੍ਖੇਪਂ।

ਏਵਨ੍ਤਿਪਿ ਮੇ ਨੋਤਿਆਦੀਸੁ ਇਦਂ ਕੁਸਲਨ੍ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ''ਏਵਨ੍ਤਿਪਿ ਮੇ ਨੋ''ਤਿ ਵਦਤਿ, ਤਤੋ ਕਿਂ ਅਕੁਸਲਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਤਥਾਤਿਪਿ ਮੇ ਨੋ''ਤਿ ਵਦਤਿ, ਕਿਂ ਉਭਯਤੋ ਅਞ੍ਞਥਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਞ੍ਞਥਾਤਿਪਿ ਮੇ ਨੋ''ਤਿ ਵਦਤਿ, ਤਤੋ ਤਿਵਿਧੇਨਾਪਿ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਤੇ ਲਦ੍ਧੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨੋਤਿਪਿ ਮੇ ਨੋ''ਤਿ ਵਦਤਿ, ਤਤੋ ਕਿਂ ਨੋ ਨੋਤਿ ਤੇ ਲਦ੍ਧੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨੋ ਨੋਤਿਪਿ ਮੇ ਨੋ''ਤਿ ਵਿਕ੍ਖੇਪਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਕਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਪਕ੍ਖੇ ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। **ਨਿਬ੍ਬਿਜ੍ਜ ਪਕ੍ਕਮਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋਪਿ ਏਸ ਸਤ੍ਥਾ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਭਵਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਕਿਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ। ਪੁਰਿਮੇਸੁਪਿ ਅਨਸ੍ਸਾਸਿਕੇਸੁ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

੨੩੪. ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਂ ਕਾਮੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਭੂਤੋ ਸਨ੍ਨਿਧਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਏਵਂ ਤਿਲਤਣ੍ਡੁਲਸਪ੍ਪਿਨਵਨੀਤਾਦੀਨਿ ਸਨ੍ਨਿਧਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਅਭਬ੍ਬੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਨਨੁ ਚ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਲਤਣ੍ਡੁਲਾਦਯੋ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤੀਤਿ। ਨੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਪਨੇਸ ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਠਪੇਤਿ, ਅਫਾਸੁਕਪਬ੍ਬਜਿਤਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਠਪੇਤਿ। ਅਨਾਗਾਮਿਸ੍ਸ ਕਥਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣਾ ਸਬ੍ਬਸੋਵ ਪਹੀਨਾ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਪਨ ਲਦ੍ਧਂ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ।

੨੩੬. ਪੁਤ੍ਤਮਤਾਯ ਪੁਤ੍ਤਾਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਜੀਵਕਾ ਮਤਾ ਨਾਮਾਤਿ ਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ। ਅਯਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਆਜੀਵਕਾ ਮਤਾ ਨਾਮ, ਤੇਸਂ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਤਮਤਾ ਹੋਤਿ, ਇਤਿ ਆਜੀਵਕਾ ਪੁਤ੍ਤਮਤਾਯ ਪੁਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਸਮਣੇ ਗੋਤਮੇ**ਤਿ ਸਮਣੇ ਗੋਤਮੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਸਨ੍ਦਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਮਹਾਸਕੁਲੁਦਾਯਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੩੭. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਮਹਾਸਕੁਲੁਦਾਯਿਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਮੋਰਨਿਵਾਪੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਮੋਰਾਨਂ ਅਭਯਂ ਘੋਸੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜਨਂ ਅਦਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਠਾਨਂ **ਮੋਰਨਿਵਾਪੋ**ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਂ। **ਅਨ੍ਨਭਾਰੋ**ਤਿ ਏਕਸ੍ਸ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਨਾਮਂ। ਤਥਾ **ਵਰਧਰੋ**ਤਿ। **ਅਞ੍ਞੇ ਚਾ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਇਮੇ ਤਯੋ, ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਾ ਬਹੂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾ। **ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਵਾਦੀ**ਤਿ ਇਧ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਵਿਨੀਤੋਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾਵ ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਕਸ੍ਮਾ? ਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਵਿਨੀਤੋਤਿ।

੨੩੮. ਪੁਰਿਮਾਨੀਤਿ ਹਿਯ੍ਯੋਦਿਵਸਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਪਰਂ ਪੁਰਿਮਤਰਾਨਿ। **ਕੁਤੂਹਲਸਾਲਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਤੂਹਲਸਾਲਾ ਨਾਮ ਪਚ੍ਚੇਕਸਾਲਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਨਾਨਾਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਨਾਨਾਵਿਧਂ ਕਥਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਬਹੂਨਂ – ''ਅਯਂ ਕਿਂ ਵਦਤਿ , ਅਯਂ ਕਿਂ ਵਦਤੀ''ਤਿ ਕੁਤੂਹਲੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਤੋ ''ਕੁਤੂਹਲਸਾਲਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ''ਕੋਤੂਹਲਸਾਲਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਲਾਭਾ**ਤਿ ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਦਟ੍ਠੁਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਵਾ ਨੇਸਂ ਸੋਤੁਂ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਅਙ੍ਗਮਗਧਾਨਂ ਇਮੇ ਲਾਭਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਙ੍ਘਿਨੋਤਿਆਦੀਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸਮੂਹਸਙ੍ਖਾਤੋ ਸਙ੍ਘੋ ਏਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਸਙ੍ਘਿਨੋ**। ਸ੍ਵੇਵ ਗਣੋ ਏਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਗਣਿਨੋ**। ਆਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਨਵਸੇਨ ਤਸ੍ਸ ਗਣਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਾਤਿ **ਗਣਾਚਰਿਯਾ। ਞਾਤਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਤਾ ਪਾਕਟਾ। ਯਥਾਭੁਚ੍ਚਗੁਣੇਹਿ ਚੇਵ ਅਯਥਾਭੂਤਗੁਣੇਹਿ ਚ ਸਮੁਗ੍ਗਤੋ ਯਸੋ ਏਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ**। ਪੂਰਣਾਦੀਨਞ੍ਹਿ ''ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛੋ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋ, ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਯ ਵਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਨ ਨਿਵਾਸੇਤੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਯਸੋ ਸਮੁਗ੍ਗਤੋ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ''ਇਤਿਪਿ ਸੋ ਭਗਵਾ''ਤਿਆਦੀਹਿ ਯਥਾਭੂਤਗੁਣੇਹਿ। **ਤਿਤ੍ਥਕਰਾ**ਤਿ ਲਦ੍ਧਿਕਰਾ। **ਸਾਧੁਸਮ੍ਮਤਾ**ਤਿ ਇਮੇ ਸਾਧੂ ਸੁਨ੍ਦਰਾ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਤਿ ਏਵਂ ਸਮ੍ਮਤਾ। **ਬਹੁਜਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਸ੍ਸੁਤਵਤੋ ਚੇਵ ਅਨ੍ਧਬਾਲਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਵਿਭਾਵਿਨੋ ਚ ਪਣ੍ਡਿਤਜਨਸ੍ਸ। ਤਤ੍ਥ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਬਾਲਜਨਸ੍ਸ ਏਵਂ ਸਮ੍ਮਤਾ, ਤਥਾਗਤੋ

ਪਣ੍ਡਿਤਜਨਸ੍ਸ। ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ **ਪੂਰਣੋ ਕਸ੍ਸਪੋ ਸਙ੍ਘੀ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਭਗਵਾ ਪਨ ਯਸ੍ਮਾ ਅਟ੍ਠਤਿੰਸ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਵਿਭਜਨ੍ਤੋ ਬਹੂਨਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਓਤਰਣਤਿਤ੍ਥਾਨਿ ਅਕਾਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਤਿਤ੍ਥਕਰੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤਤ੍ਥ ਓਸਟਾਤਿ? ਉਪਟ੍ਠਾਕਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਞ੍ਚੇਵ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਤ੍ਥਞ੍ਚ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਏਵੰ ਹੋਤਿ – ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾ ਸਮਣੰ ਗੋਤਮੰ ਸਰਣੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੁੰ, ਤੇ ਚ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮ। ਸਮਣਸ੍ਸ ਚ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇ ਸਕ੍ਕਾਰੰ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਕ੍ਕਾਰੰ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥ ਭਗਵਾ ਓਸਰਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇ ਓਸਰਨ੍ਤਿ।

੨੩੯. **ਵਾਦੰ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਵਾਦੇ ਦੋਸੰ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ। **ਅਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ**ਤਿ, ਅਪਗਤਾ, ਕੇਚਿ ਦਿਸੰ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਕੇਚਿ ਗਿਹਿਭਾਵੰ ਪਤ੍ਤਾ, ਕੇਚਿ ਇਮੰ ਸਾਸਨੰ ਆਗਤਾ। **ਸਹਿਤੰ ਮੇ**ਤਿ ਮਯ੍ਹੰ ਵਚਨੰ ਸਹਿਤੰ ਸਿਲਿਟ੍ਠੰ, ਅਤ੍ਥਯੁਤ੍ਤੰ ਕਾਰਣਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਸਹਿਤੰ ਤੇ**ਤਿ ਤੁਯ੍ਹੰ ਵਚਨੰ ਅਸਹਿਤੰ। **ਅਧਿਚਿਣ੍ਣੰ ਤੇ ਵਿਪਰਾਵਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਯੰ ਤੁਯ੍ਹੰ ਦੀਘਰਤ੍ਤਾਚਿਣ੍ਣਵਸੇਨ ਸੁਪ੍ਪਗੁਣੰ, ਤੰ ਮਯ੍ਹੰ ਏਕਵਚਨੇਨੇਵ ਵਿਪਰਾਵਤ੍ਤੰ ਵਿਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੰ, ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਜਾਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਰੋਪਿਤੋ ਤੇ ਵਾਦੋ**ਤਿ ਮਯਾ ਤਵ ਵਾਦੇ ਦੋਸੋ ਆਰੋਪਿਤੋ। **ਚਰ ਵਾਦਪ੍ਪਮੋਕ੍ਖਾਯਾ**ਤਿ ਦੋਸਮੋਚਨਤ੍ਥੰ ਚਰ ਵਿਚਰ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਬ੍ਬੇਠੇਹਿ ਵਾ ਸਚੇ ਪਹੋਸੀ**ਤਿ ਅਥ ਸਯੰ ਪਹੋਸਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਨਿਬ੍ਬੇਠੇਹਿ। **ਧਮ੍ਮਕ੍ਕੋਸੇਨਾ**ਤਿ ਸਭਾਵਕ੍ਕੋਸੇਨ।

੨੪੦. **ਤੰ ਨੋ ਸੋਸ੍ਸਾਮਾ**ਤਿ ਤੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦੇਸਿਤੰ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਿਸ੍ਸਾਮ। **ਖੁਦ੍ਦਮਧੁ**ਨ੍ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਮਕ੍ਖਿਕਾਹਿ ਕਤੰ ਦਣ੍ਡਕਮਧੁੰ। **ਅਨੇਲਕ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਦ੍ਦੋਸੰ ਅਪਗਤਮਚ੍ਛਿਕਣ੍ਡਕੰ। **ਪੀਲ਼ਿਯਜਾ**ਤਿ ਦਦੇਯ੍ਯ। **ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਮਾਨਰੂਪੋ**ਤਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਨੁ ਖੋ ਨੋ ਭੋਜਨੰ ਦਸ੍ਸਤੀਤਿ ਭਾਜਨਹਤ੍ਥੋ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਮਾਨੋ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੋ ਅਸ੍ਸ। **ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੰ ਵਿਵਾਦੰ ਕਤ੍ਵਾ।

੨੪੧. **ਇਤਰੀਤਰੇਨਾ**ਤਿ ਲਾਮਕਲਾਮਕੇਨ। **ਪਵਿਵਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਇਦੰ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਕਾਯਵਿਵੇਕਮਤ੍ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ, ਭਗਵਾ ਪਨ ਤੀਹਿ ਵਿਵੇਕੇਹਿ ਵਿਵਿਤ੍ਤੋਵ।

੨੪੨. **ਕੋਸਕਾਹਾਰਾਪੀ**ਤਿ ਦਾਨਪਤੀਨੰ ਘਰੇ ਅਗ੍ਗਭਿਕ੍ਖਾਠਪਨਤ੍ਥੰ ਖੁਦ੍ਦਕਸਰਾਵਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਦਾਨਪਤਿਨੋ ਅਗ੍ਗਭਤ੍ਤੰ ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਤੰ ਭਤ੍ਤੰ ਤਸ੍ਸ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਸਰਾਵਕੰ ਕੋਸਕੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੇ ਚ ਏਕੇਨੇਵ ਭਤ੍ਤਕੋਸਕੇਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਕੋਸਕਾਹਾਰਾਤਿ। **ਬੇਲੁਵਾਹਾਰਾ**ਤਿ ਬੇਲੁਵਮਤ੍ਤਭਤ੍ਤਾਹਾਰਾ। **ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਓਟ੍ਠਵਟ੍ਟਿਯਾ ਹੇਟ੍ਠਿਮਲੇਖਾਸਮੰ। **ਇਮਿਨਾ ਧਮ੍ਮੇਨਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਪ੍ਪਾਹਾਰਤਾਧਮ੍ਮੇਨ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨੇਵ ਭਗਵਾ ਅਨਪ੍ਪਾਹਾਰੋਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਪਧਾਨਭੂਮਿਯੰ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਅਪ੍ਪਾਹਾਰੋਵ ਅਹੋਸਿ, ਵੇਰਞ੍ਜਾਯੰ ਤਯੋ ਮਾਸੇ ਪਤ੍ਥੋਦਨੇਨੇਵ ਯਾਪੇਸਿ ਪਾਲਿਲੇਯ੍ਯਕਵਨਸਣ੍ਡੇ ਤਯੋ ਮਾਸੇ ਭਿਸਮੁਲ਼ਾਲੇਹੇਵ ਯਾਪੇਸਿ। ਇਧ ਪਨ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ – ''ਅਹੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਅਪ੍ਪਾਹਾਰੋ ਅਹੋਸਿੰ, ਮਯ੍ਹੰ ਪਨ ਸਾਵਕਾ ਧੁਤਙ੍ਗਸਮਾਦਾਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵਜੀਵੰ ਧੁਤਙ੍ਗੰ ਨ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਦਿ ਤੇ ਇਮਿਨਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਕ੍ਕਰੇਯ੍ਯੁੰ, ਮਯਾ ਹਿ ਤੇ ਵਿਸੇਸਤਰਾ। ਅਞ੍ਞੋ ਚੇਵ ਪਨ ਧਮ੍ਮੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਯੇਨ ਮੰ ਤੇ ਸਕ੍ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਬ੍ਬਵਾਰੇਸੁ ਯੋਜਨਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਪੰਸੁਕੂਲਿਕਾਤਿ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਪੰਸੁਕੂਲਿਕਙ੍ਗਾ। **ਲੂਖਚੀਵਰਧਰਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਥਸੁਤ੍ਤਲੂਖਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰਯਮਾਨਾ। **ਨਨ੍ਤਕਾਨੀ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਵਿਰਹਿਤਾਨਿ ਵਤ੍ਥਖਣ੍ਡਾਨਿ, ਯਦਿ ਹਿ ਨੇਸੰ ਅਨ੍ਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਪਿਲੋਤਿਕਾਤਿ ਸਙ੍ਖੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੁੰ। **ਉਚ੍ਚਿਨਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲਟ੍ਠਾਨੰ ਪਹਾਯ ਥਿਰਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ। **ਅਲਾਬੁਲੋਮਸਾਨੀ**ਤਿ ਅਲਾਬੁਲੋਮਸਦਿਸਸੁਤ੍ਤਾਨਿ ਸੁਖੁਮਾਨੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਚ ਸਤ੍ਥਾ ਚੀਵਰਸਨ੍ਤੋਸੇਨ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਅਤਿਮੁਤ੍ਤਕਸੁਸਾਨਤੋ ਹਿਸ੍ਸ ਪੁਣ੍ਣਦਾਸਿਯਾ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤਿਤਸਾਣਪੰਸੁਕੂਲੰ ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਉਦਕਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਥਵੀ ਅਕਮ੍ਪਿ। ਇਧ ਪਨ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ – ''ਅਹੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਕਾਲੇ ਪੰਸੁਕੂਲੰ ਗਣ੍ਹਿੰ, ਮਯ੍ਹੰ ਪਨ ਸਾਵਕਾ ਧੁਤਙ੍ਗਸਮਾਦਾਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵਜੀਵੰ ਧੁਤਙ੍ਗੰ ਨ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਾਤਿ ਅਤਿਰੇਕਲਾਭੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਙ੍ਗਾ। **ਸਪਦਾਨਚਾਰਿਨੋ**ਤਿ ਲੋਲੁਪ੍ਪਚਾਰੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਸਪਦਾਨਚਾਰਾ। **ਉਞ੍ਛਾਸਕੇ ਵਤੇ ਰਤਾ**ਤਿ ਉਞ੍ਛਾਚਰਿਯਸਙ੍ਖਾਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪਕਤਿਵਤੇ ਰਤਾ, ਉਚ੍ਚਨੀਚਘਰਦ੍ਵਾਰਟ੍ਠਾਯਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਬਰਮਿਸ੍ਸਕੰ ਭਤ੍ਤੰ ਸੰਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨ੍ਤਰਘਰ**ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਯੁਸੁਤ੍ਤੇ ਉਮ੍ਮਾਰਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੰ, ਇਧ ਇਨ੍ਦਖੀਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਚ ਸਤ੍ਥਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸਨ੍ਤੋਸੇਨ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਪ੍ਪਾਹਾਰਤਾਯ ਵਤ੍ਤੁਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਪਨ ਸਬ੍ਬੰ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬੰ। ਇਧ ਪਨ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ – ''ਅਹੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਕਾਲੇ ਨਿਮਨ੍ਤਨੰ ਨ ਸਾਦਯਿੰ, ਮਯ੍ਹੰ ਪਨ ਸਾਵਕਾ ਧੁਤਙ੍ਗਸਮਾਦਾਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵਜੀਵੰ ਧੁਤਙ੍ਗੰ ਨ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਿਕਾਤਿ ਛਨ੍ਨੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਰੁਕ੍ਖਮੂਲਿਕਙ੍ਗਾ। **ਅਬ੍ਭੋਕਾਸਿਕਾ**ਤਿ ਛਨ੍ਨਞ੍ਚ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਞ੍ਚ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਅਬ੍ਭੋਕਾਸਿਕਙ੍ਗਾ। **ਅਟ੍ਠਮਾਸੇ**ਤਿ ਹੇਮਨ੍ਤਗਿਮ੍ਹਿਕੇ ਮਾਸੇ। ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸੇ ਪਨ ਚੀਵਰਾਨੁਗ੍ਗਹਤ੍ਥੰ ਛਨ੍ਨੰ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਚ ਸਤ੍ਥਾ ਸੇਨਾਸਨਸਨ੍ਤੋਸੇਨ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਸੇਨਾਸਨਸਨ੍ਤੋਸੋ ਪਨਸ੍ਸ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਿਕਮਹਾਪਧਾਨੇਨ ਚ ਪਾਲਿਲੇਯ੍ਯਕਵਨਸਣ੍ਡੇਨ ਚ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਇਧ ਪਨ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ – ''ਅਹੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਕਾਲੇ ਛਨ੍ਨੰ ਨ ਪਾਵਿਸਿੰ, ਮਯ੍ਹੰ ਪਨ ਸਾਵਕਾ ਧੁਤਙ੍ਗਸਮਾਦਾਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵਜੀਵੰ ਧੁਤਙ੍ਗੰ ਨ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਆਰਞ੍ਞਿਕਾਤਿ ਗਾਮਨ੍ਤਸੇਨਾਸਨੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਆਰਞ੍ਞਿਕਙ੍ਗਾ। **ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਓਸਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਬਦ੍ਧਸੀਮਾਯ ਕਥਿਤੰ, ਬਦ੍ਧਸੀਮਾਯੰ ਪਨ ਵਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਉਪੋਸਥੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਚ ਸਤ੍ਥਾ ਨੋ ਪਵਿਵਿਤ੍ਤੋਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ''ਇਚ੍ਛਾਮਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਡ੍ਢਮਾਸੰ ਪਟਿਸਲ੍ਲਿਯਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੧੬੨; ਪ੬੫) ਏਵਞ੍ਹਿਸ੍ਸ ਪਵਿਵੇਕੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ''ਅਹੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਤਥਾਰੂਪੇ ਕਾਲੇ ਪਟਿਸਲ੍ਲਿਯਿੰ, ਮਯ੍ਹੰ ਪਨ ਸਾਵਕਾ ਧੁਤਙ੍ਗਸਮਾਦਾਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵਜੀਵੰ ਧੁਤਙ੍ਗੰ ਨ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ। **ਮਮੰ ਸਾਵਕਾ**ਤਿ ਮੰ ਸਾਵਕਾ।

੨੪੪. **ਸਨਿਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯੰ। ਕਿੰ ਪਨ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਯੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਨ ਦੇਸੇਤੀਤਿ। ਨੋ ਨ ਦੇਸੇਤਿ, ਸਹੇਤੁਕੰ ਪਨ ਤੰ ਦੇਸਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਤਿ, ਨੋ ਅਹੇਤੁਕਨ੍ਤਿ। **ਸਪ੍ਪਾਟਿਹਾਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸੇਵੇਤੰ ਵੇਵਚਨੰ, ਸਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੰ ਵਤਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਵਤਾ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ।

੨੪੫. **ਅਨਾਗਤੰ ਵਾਦਪਥ**ਨ੍ਤਿ ਅਜ੍ਜ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵੇ ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਵਾ ਅਡ੍ਢਮਾਸੇ ਵਾ ਮਾਸੇ ਵਾ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਹਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਆਗਮਨਵਾਦਪਥੰ। **ਨ ਦਕ੍ਖਤੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਸਚ੍ਚਕੋ ਨਿਗਣ੍ਠੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥੰ ਆਗਤਕਾਰਣੰ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵਦਨ੍ਤੋ ਨ ਅਦ੍ਦਸ, ਏਵੰ ਨ ਦਕ੍ਖਤੀਤਿ ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। **ਸਹਧਮ੍ਮੇਨਾ**ਤਿ ਸਕਾਰਣੇਨ। **ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਕਥੰ ਓਪਾਤੇਯ੍ਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਮਮ ਕਥਾਵਾਰੰ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਥੰ ਪਵੇਸੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਖੋ ਪਨਾਹੰ, ਉਦਾਯੀ**ਤਿ, ਉਦਾਯਿ, ਅਹੰ ਅਮ੍ਬਟ੍ਠਸੋਣਦਣ੍ਡਕੂਟਦਨ੍ਤਸਚ੍ਚਕਨਿਗਣ੍ਠਾਦੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਮਹਾਵਾਦੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇਪਿ – ''ਅਹੋ ਵਤ ਮੇ ਏਕਸਾਵਕੋਪਿ ਉਪਮੰ ਵਾ ਕਾਰਣੰ ਵਾ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਦੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਏਵੰ ਸਾਵਕੇਸੁ ਅਨੁਸਾਸਨਿੰ ਨ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਾਮਿ। **ਮਮਯੇਵਾ**ਤਿ ਏਵਰੂਪੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਸਾਵਕਾ ਮਮਯੇਵ ਅਨੁਸਾਸਨਿੰ ਓਵਾਦੰ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨ੍ਤਿ।

੨੪੬. **ਤੇਸਾਹੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਆਰਾਧੇਮੀ**ਤਿ ਤੇਸੰ ਅਹੰ ਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਹਸ੍ਸ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੇਨ ਚਿਤ੍ਤੰ ਗਣ੍ਹਾਮਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਮਿ ਪਰਿਪੂਰੇਮਿ, ਅਞ੍ਞੰ ਪੁਟ੍ਠੋ ਅਞ੍ਞੰ ਨ ਬ੍ਯਾਕਰੋਮਿ, ਅਮ੍ਬੰ ਪੁਟ੍ਠੋ ਲਬੁਜੰ ਵਿਯ ਲਬੁਜੰ ਵਾ ਪੁਟ੍ਠੋ ਅਮ੍ਬੰ ਵਿਯ। ਏਤ੍ਥ ਚ ''ਅਧਿਸੀਲੇ ਸਮ੍ਭਾਵੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਬੁਦ੍ਧਸੀਲੰ ਨਾਮ ਕਥਿਤੰ, ''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨੇ ਸਮ੍ਭਾਵੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੰ, ''ਅਧਿਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਭਾਵੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਠਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਪਞ੍ਞਾ, ''ਯੇਨ ਦੁਕ੍ਖੇਨਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਸਚ੍ਚਬ੍ਯਾਕਰਣਪਞ੍ਞਾ। ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚ ਸਚ੍ਚਬ੍ਯਾਕਰਣਪਞ੍ਞਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਾ ਪਞ੍ਞਾ ਅਧਿਪਞ੍ਞੰ ਭਜਤਿ।

੨੪੭. ਇਦਾਨਿ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਵਿਸੇਸਾਧਿਗਮਾਨੰ ਪਟਿਪਦੰ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ **ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਉਦਾਯੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਭਿਞ੍ਞਾਵੋਸਾਨਪਾਰਮਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਵੋਸਾਨਸਙ੍ਖਾਤਞ੍ਚੇਵ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਰਮੀਸਙ੍ਖਾਤਞ੍ਚ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਤਾ।

ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੇਤਿ ਉਪਾਯਪਧਾਨੇ। **ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤੀ**ਤਿ ਕੱਤੁਕਮ੍ਯਤਾਕੁਸਲਚ੍ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ। **ਵਾਯਮਤੀ**ਤਿ ਵਾਯਾਮਂ ਕਰੋਤਿ। **ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤੀ**ਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਪਵੱਤੇਤਿ। **ਚਿੱਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀ**ਤਿ ਚਿੱਤਂ ਉਕ੍ਖਿਪਤਿ। **ਪਦਹਤੀ**ਤਿ ਉਪਾਯਪਧਾਨਂ ਕਰੋਤਿ। **ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ**ਤਿ ਵਡ੍ਢਿਯਾ ਪਰਿਪੂਰਣੱਤਂ। ਅਪਿਚੇੱਥ – ''ਯਾ ਠਿਤਿ, ਸੋ ਅਸਮ੍ਮੋਸੋ...ਪੇ॰... ਯਂ ਵੇਪੁਲ੍ਲਂ, ਸਾ ਭਾਵਨਾਪਾਰਿਪੂਰੀ''ਤਿ (ਵਿਭ॰ ੪੦੬) ਏਵਂ ਪੁਰਿਮਂ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਸ ਅੱਥੋਤਿਪਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਇਮੇਹਿ ਪਨ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੇਹਿ ਕਿਂ ਕਥਿਤਂ? ਕਸ੍ਸਪਸਂਯੁੱਤਪਰਿਯਾਯੇਨ ਸਾਵਕਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਪਟਿਪਦਾ ਕਥਿਤਾ। ਵੁੱਤਞ੍ਹੇਤਂ ਤੱਥ –

''ਚੱਤਾਰੋਮੇ , ਆਵੁਸੋ, ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾ। ਕਤਮੇ ਚੱਤਾਰੋ? ਇਧਾਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਮੇ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਅਨੱਥਾਯ ਸਂਵੱਤੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ ਆਤਪ੍ਪਂ ਕਰੋਤਿ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਮੇ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਪ੍ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਅਨੱਥਾਯ ਸਂਵੱਤੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ ਆਤਪ੍ਪਂ ਕਰੋਤਿ। ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਮੇ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਅਨੱਥਾਯ ਸਂਵੱਤੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ ਆਤਪ੍ਪਂ ਕਰੋਤਿ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਮੇ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਅਨੱਥਾਯ ਸਂਵੱਤੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ ਆਤਪ੍ਪਂ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੨.੧੪੫)।

ਏੱਥ ਚ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾਤਿ ਲੋਭਾਦਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਚੇਵ ਮੱਗੋ ਚ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਕੁਸਲਾ ਨਾਮ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵ। ਮੱਗੋ ਪਨ ਸਕਿਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨੋ ਅਨੱਥਾਯ ਸਂਵੱਤਨਕੋ ਨਾਮ ਨੱਥਿ। ਸੋ ਹਿ ਫਲਸ੍ਸ ਪੱਚਯਂ ਦਤ੍ਵਾਵ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਵਾ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾਤਿ ਵੁੱਤਂ, ਤਂ ਪਨ ਨ ਯੁੱਤਂ।

ਤੱਥ ''ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਅਨੱਥਾਯ ਸਂਵੱਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਅੱਥਸ੍ਸ ਆਵਿਭਾਵੱਥਮਿਦਂ ਵੱਥੁ – ਏਕੋ ਕਿਰ ਖੀਣਾਸਵੱਥੇਰੋ ''ਮਹਾਚੇਤਿਯਞ੍ਚ ਮਹਾਬੋਧਿਞ੍ਚ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਮਾਪੱਤਿਲਾਭਿਨਾ ਭਣ੍ਡਗਾਹਕਸਾਮਣੇਰੇਨ ਸੱਧਿਂ ਜਨਪਦਤੋ ਮਹਾਵਿਹਾਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਪਰਿਵੇਣਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਮਹਾਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਚੇਤਿਯਂ ਵਨ੍ਦਮਾਨੇ ਚੇਤਿਯਂ ਵਨ੍ਦਨੱਥਾਯ ਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਖੀਣਾਸਵਾਨਞ੍ਹਿ ਤੀਸੁ ਰਤਨੇਸੁ ਮਹਨ੍ਤਂ ਗਾਰਵਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਾਯਮਾਸਭੁੱਤਵੇਲਾਯਂ ਸਾਮਣੇਰਮ੍ਪਿ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਚੇਤਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਕੋਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸਾਮਣੇਰੋ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਥੇਰੋ ਅਵੇਲਾਯ ਏਕਕੋਵ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਪੱਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਪਦਾਨੁਪਦਿਕੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਥੇਰੋ ਅਨਾਵੱਜਨੇਨ ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰੇਨ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਂ ਆਰੁਹਿ। ਸਾਮਣੇਰੋਪਿ ਅਨੁਪਦਂਯੇਵ ਆਰੁਲ੍ਹੋ।

ਮਹਾਥੇਰੋ ਮਹਾਚੇਤਿਯਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਬੁੱਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਪੀਤਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਚੇਤਸੋ ਸਮਨ੍ਨਾਹਰਿਤ੍ਵਾ ਹੱਟ੍ਠਪਹੱਟ੍ਠੋ ਚੇਤਿਯਂ ਵਨ੍ਦਤਿ। ਸਾਮਣੇਰੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਨ੍ਦਨਾਕਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਉਪੱਜ੍ਝਾਯੋ ਮੇ ਅਤਿਵਿਯ ਪਸਨ੍ਨਚਿੱਤੋ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪੂਜਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਥੇਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉੱਟ੍ਠਾਯ ਸਿਰਸਿ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਚੇਤਿਯਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ। ਸਾਮਣੇਰੋ ਉਕ੍ਕਾਸਿਤ੍ਵਾ ਅੱਤਨੋ ਆਗਤਭਾਵਂ ਜਾਨਾਪੇਸਿ। ਥੇਰੋ ਪਰਿਵੱਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ''ਕਦਾ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਚੇਤਿਯਂ ਵਨ੍ਦਨਕਾਲੇ, ਭਨ੍ਤੇ। ਅਤਿਵਿਯ ਪਸਨ੍ਨਾ ਚੇਤਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿੱਥ ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਯ੍ਯਾਥਾਤਿ? ਆਮ ਸਾਮਣੇਰ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਚੇਤਿਯੇ ਵਿਯ ਅਞ੍ਞੱਤ੍ਰ ਏੱਤਕਂ ਧਾਤੂਨਂ ਨਿਧਾਨਂ ਨਾਮ ਨੱਥਿ, ਏਵਰੂਪਂ ਅਸਦਿਸਂ ਮਹਾਥੂਪਂ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਕੋ ਨ ਪੂਜੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਧਿਵਾਸੇਥ, ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਤਾਵਦੇਵ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪੱਜਿਤ੍ਵਾ ਇੱਧਿਯਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਸਮ੍ਪਨ੍ਨਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਥੇਰੇ ਦਕ੍ਖਿਣਮੁਖਤੋ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਮੁਖਂ ਅਸਮ੍ਪੱਤੇਯੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਹੱਥੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਪੂਜੇਥ, ਭਨ੍ਤੇ,''ਤਿ ਆਹ । ਥੇਰੋ ''ਅਤਿਮਨ੍ਦਾਨਿ ਨੋ ਸਾਮਣੇਰ ਪੁਪ੍ਫਾਨੀ''ਤਿ ਆਹ। ਗਚ੍ਛਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਤੋ ਗੁਣੇ ਆਵੱਜਿਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਥਾਤਿ।

ਥੇਰੋ ਪਚ੍ਛਿਮਮੁਖਨਿਸ੍ਸਿਤੇਨ ਸੋਪਾਣੇਨ ਆਰੁਯ੍ਹ ਕੁਚ੍ਛਿਵੇਦਿਕਾਭੂਮਿਯਂ ਪੁਪ੍ਫਪੂਜਂ ਕਾਤੁਂ ਆਰੱਧੋ। ਵੇਦਿਕਾਭੂਮਿਯਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਭੂਮਿਯਂ ਜਣ੍ਣੁਪਮਾਣੇਨ ਓਧਿਨਾ ਪੂਰਯਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਪਿੱਟ੍ਠਿਕਪਨ੍ਤਿਂ ਪੂਜੇਸਿ।

ਸਾਪਿ ਪਰਿਪੂਰਿ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਿਮਤਲੇ ਵਿਕਿਰਨ੍ਤੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਬ੍ਬਂ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਂ ਪਰਿਪੂਰਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੇ ''ਸਾਮਣੇਰ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਨ ਖੀਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਧੋਮੁਖਂ ਕਰੋਥਾਤਿ। ਅਧੋਮੁਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚਾਲੇਸਿ, ਤਦਾ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਖੀਣਾਨਿ। ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਹਤ੍ਥਿਪਾਕਾਰੇਨ ਚੇਤਿਯਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚਤੂਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵੇਣਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਯਾਵ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਵਤਾਯਂ ਸਾਮਣੇਰੋ, ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ ਨੁ ਖੋ ਇਮਂ ਇਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ''ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਮਾਹ – ''ਸਾਮਣੇਰ ਤ੍ਵਂ ਇਦਾਨਿ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ, ਏਵਰੂਪਂ ਪਨ ਇਦ੍ਧਿਂ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਕਾਲੇ ਕਾਣਪੇਸਕਾਰਿਯਾ ਹਤ੍ਥੇਨ ਮਦ੍ਦਿਤਕਞ੍ਜਿਯਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ਦਹਰਕਭਾਵਸ੍ਸ ਨਾਮੇਸ ਦੋਸੋਯਂ, ਸੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਕਥਾਯਂ ਸਂਵਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ – ''ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਚਿਕ੍ਖਥਾ''ਤਿ ਨ ਯਾਚਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਕਿਂ ਵਦਤੀਤਿ ਤਂ ਪਨ ਅਸੁਣਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਗਮਾਸਿ।

ਥੇਰੋ ਮਹਾਚੇਤਿਯਞ੍ਚ ਮਹਾਬੋਧਿਞ੍ਚ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਕੁਟੇਲਿਤਿਸ੍ਸਮਹਾਵਿਹਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾਮਣੇਰੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਪਦਾਨੁਪਦਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ''ਕਤਰਂ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਥ, ਭਨ੍ਤੇ,''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ''ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰਂ ਪਤ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਚ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਤਿ। ਥੇਰੋ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਓਵਦਤਿ – ''ਸਾਮਣੇਰ ਮਾ ਏਵਮਕਾਸਿ, ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਿਦ੍ਧਿ ਨਾਮ ਚਲਾ ਅਨਿਬਦ੍ਧਾ, ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਰੂਪਾਦਿਆਰਮ੍ਮਣਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੇਨੇਵ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਸਨ੍ਤਾਯ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਹੀਨਾਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸੋ ਸਨ੍ਥਮ੍ਭਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀ''ਤਿ। ਸਾਮਣੇਰੋ ''ਕਿਂ ਕਥੇਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ''ਤਿ ਸੋਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਥੇਵ ਕਰੋਤਿ। ਥੇਰੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚੇਤਿਯਵਨ੍ਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਕਮ੍ਮੁਬਿਨ੍ਦੁਵਿਹਾਰਂ ਨਾਮ ਗਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੇਪਿ ਥੇਰੇ ਸਾਮਣੇਰੋ ਤਥੇਵ ਕਰੋਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਏਕਾ ਪੇਸਕਾਰਧੀਤਾ ਅਭਿਰੂਪਾ ਪਠਮਵਯੇ ਠਿਤਾ ਕਮ੍ਮਬਿਨ੍ਦੁਗਾਮਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਸ੍ਸਰਂ ਓਰੁਯ੍ਹ ਗਾਯਮਾਨਾ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਭਞ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਾਮਣੇਰੋ ਪਦੁਮਸ੍ਸਰਮਤ੍ਥਕੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਨ ਸਿਲੇਸਿਕਾਯ ਕਾਣਮਚ੍ਛਿਕਾ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸਾ ਗੀਤਸਦ੍ਦੇ ਬਜ੍ਝਿ। ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਇਦ੍ਧਿ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤਾ, ਛਿਨ੍ਨਪਕ੍ਖਕਾਕੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸਨ੍ਤਸਮਾਪਤ੍ਤਿਬਲੇਨ ਪਨ ਤਤ੍ਥੇਵ ਉਦਕਪਿਟ੍ਠੇ ਅਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸਿਮ੍ਬਲਿਤੂਲਂ ਵਿਯ ਪਤਮਾਨਂ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਪਦੁਮਸਰਤੀਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਮਹਾਥੇਰੋ ''ਪਗੇਵੇਤਂ ਮਯਾ ਦਿਟ੍ਠਂ, ਨਿਵਾਰਿਯਮਾਨੋਪਿ ਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸਾਮਣੇਰੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਸਰਤੀਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ ਤਸ੍ਸਾ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਣਂ ਆਗਮਯਮਾਨੋ। ਸਾਪਿ ਸਾਮਣੇਰਂ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਞ੍ਚ ਪੁਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਠਿਤਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਦ੍ਧਾ ਏਸ ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਪਟਿਕ੍ਕਮ ਸਾਮਣੇਰਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿ। ਇਤਰਾ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸਾਟਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ,''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਾ ਬਹੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਘਰਾਵਾਸੇ ਆਦੀਨਵਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸੇ ਆਨਿਸਂਸਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਓਵਦਮਾਨਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਂ ਵਿਨੋਦੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ – ''ਅਯਂ ਮਮ ਕਾਰਣਾ ਏਵਰੂਪਾਯ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਪਰਿਹੀਨੋ, ਨ ਦਾਨਿ ਯੁਤ੍ਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਇਧੇਵ ਤਿਟ੍ਠਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤੇਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਓਵਦਮਾਨਾ ਵਚਨਂ ਅਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਂ ਆਹਂਸੁ – ''ਤ੍ਵਂ ਅਮ੍ਹੇ ਉਚ੍ਚਕੁਲਾਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿ, ਮਯਂ ਪੇਸਕਾਰਾ। ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ ਪੇਸਕਾਰਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਸਾਮਣੇਰੋ ਆਹ – ''ਉਪਾਸਕ ਗਿਹਿਭੂਤੋ ਨਾਮ ਪੇਸਕਾਰਕਮ੍ਮਂ ਵਾ ਕਰੇਯ੍ਯ ਨਲ਼ਕਾਰਕਮ੍ਮਂ ਵਾ, ਕਿਂ ਇਮਿਨਾ ਸਾਟਕਮਤ੍ਤੇਨ ਲੋਭਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ। ਪੇਸਕਾਰੋ ਉਦਰੇ ਬਦ੍ਧਸਾਟਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਧੀਤਰਂ ਅਦਾਸਿ।

ਸੋ ਪੇਸਕਾਰਕਮ੍ਮਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪੇਸਕਾਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਾਲਾਯ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਪਾਤੋਵ ਭਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਆਹਰਿਂਸੁ, ਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਨ ਤਾਵ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਸੋ ਇਤਰੇਸੁ ਕਮ੍ਮਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਤਸਰਂ ਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਾ

ਪਚ੍ਛਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ‘‘ਅਤਿਚਿਰੇਨ ਆਗਤਾਸੀ’’ਤਿ ਤਜ੍ਜੇਸਿ। ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਚ ਨਾਮ ਅਪਿ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਦਾਸਂ ਵਿਯ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਏਵਮਾਹ – ‘‘ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਘਰੇ ਦਾਰੁਪਣ੍ਣਲੋਣਾਦੀਨਿ ਸਨ੍ਨਿਹਿਤਾਨਿ, ਬਾਹਿਰਤੋ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਾਯਕਾ ਪੇਸਨਤਕਾਰਕਾਪਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਹਂ ਪਨ ਏਕਿਕਾਵ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਮਯ੍ਹਂ ਘਰੇ ਇਦਂ ਅਤ੍ਥਿ ਇਦਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨ ਜਾਨਾਸਿ। ਸਚੇ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਭੁਞ੍ਜ, ਨੋ ਚੇ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਮਾ ਭੁਞ੍ਜਾ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ ਉਸ੍ਸੂਰੇ ਭਤ੍ਤਂ ਆਹਰਸਿ, ਵਾਚਾਯਪਿ ਮਂ ਘਟ੍ਟੇਸੀ’’ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਪਹਰਣਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਤਮੇਵ ਤਸਰਦਣ੍ਡਕਂ ਤਸਰਤੋ ਲੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਖਿਪਿ। ਸਾ ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਈਸਕਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਤਸਰਦਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਚ ਕੋਟਿ ਨਾਮ ਤਿਖਿਣਾ ਹੋਤਿ, ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਅਕ੍ਖਿਕੋਟਿਯਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਵੇਗੇਨ ਅਕ੍ਖਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ, ਭਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਲੋਹਿਤਂ ਪਗ੍ਘਰਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿ – ‘‘ਇਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਮਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ‘ਅਨਾਗਤੇ ਕਾਲੇ ਕਾਣਪੇਸਕਾਰਿਯਾ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਮਦ੍ਦਿਤਕਞ੍ਜਿਯਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਸੀ’ਤਿ ਆਹ, ਇਦਂ ਥੇਰੇਨ ਦਿਟ੍ਠਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਹੋ ਦੀਘਦਸ੍ਸੀ ਅਯ੍ਯੋ’’ਤਿ ਮਹਾਸਦ੍ਦੇਨ ਰੋਦਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਤਮੇਨਂ ਅਞ੍ਞੇ – ‘‘ਅਲਂ, ਆਵੁਸੋ, ਮਾ ਰੋਦਿ, ਅਕ੍ਖਿ ਨਾਮ ਭਿਨ੍ਨਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਰੋਦਨੇਨ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸੋ ‘‘ਨਾਹਮੇਤਮਤ੍ਥਂ ਰੋਦਾਮਿ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਇਮਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਰੋਦਾਮੀ’’ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਕਥੇਸਿ। ਏਵਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਥੁ – ਤਿਂਸਮਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਲਜਾਣਿਮਹਾਚੇਤਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟਵਿਮਗ੍ਗੇਨ ਮਹਾਮਗ੍ਗਂ ਓਤਰਮਾਨਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਝਾਮਖੇਤ੍ਤੇ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਏਕਂ ਮਨੁਸ੍ਸਂ ਅਦ੍ਦਸਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਂ ਮਸਿਮਕ੍ਖਿਤਂ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਮਸਿਮਕ੍ਖਿਤਂਯੇਵ ਏਕਂ ਕਾਸਾਵਂ ਕਚ੍ਛਂ ਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਥਂ, ਓਲੋਕਿਯਮਾਨੋ ਝਾਮਖਾਣੁਕੋ ਵਿਯ ਖਾਯਤਿ। ਸੋ ਦਿਵਸਭਾਗੇ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਡ੍ਢਜ੍ਝਾਯਮਾਨਾਨਂ ਦਾਰੂਨਂ ਕਲਾਪਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣੇਹਿ ਕੇਸੇਹਿ ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਗੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਮ੍ਮੁਖੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾਮਣੇਰਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ, – ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਮਹਾਪਿਤਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਮਾਤੁਲੋ’’ਤਿ ਹਸਮਾਨਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੋਨਾਮੋ ਤ੍ਵਂ ਉਪਾਸਕਾ’’ਤਿ ਨਾਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸੋ ਨਾਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਾਰੁਕਲਾਪਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਥੇਰੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਿਟ੍ਠਥ ਤਾਵ, ਭਨ੍ਤੇ,’’ਤਿ ਆਹ। ਮਹਾਥੇਰਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ।

ਦਹਰਸਾਮਣੇਰਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਥੇਰਾਨਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾਪਿ ਪਰਿਹਾਸਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਉਪਾਸਕੋ ਆਹ – ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਹਸਥ, ਏਤ੍ਤਕੇਨੇਵ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਮ੍ਹਾਤਿ ਮਾ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਥ। ਅਹਮ੍ਪਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੋਵ ਸਮਣੋ ਅਹੋਸਿਂ। ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਤਾਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਸਨੇ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਅਹੋਸਿਂ, ਆਕਾਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਕਰੋਮਿ, ਪਥਵਿਂ ਆਕਾਸਂ। ਦੂਰਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਕਰੋਮਿ, ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਦੂਰਂ। ਚਕ੍ਕਵਾਲਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਖਣੇਨ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਾਮਿ। ਹਤ੍ਥੇ ਮੇ ਪਸ੍ਸਥ, ਇਦਾਨਿ ਮਕ੍ਕਟਹਤ੍ਥਸਦਿਸਾ, ਅਹਂ ਇਮੇਹੇਵ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਇਧ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯੇ ਪਰਾਮਸਿਂ। ਇਮੇਸਂਯੇਵ ਪਾਦਾਨਂ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯੇ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂ। ਏਵਰੂਪਾ ਮੇ ਇਦ੍ਧਿ ਪਮਾਦੇਨ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਥ। ਪਮਾਦੇਨ ਹਿ ਏਵਰੂਪਂ ਬਜਸਨਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਾ ਜਾਤਿਜਰਾਮਰਣਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਞ੍ਞੇਵ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਥ, ਭਨ੍ਤੇ,’’ਤਿ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਓਵਾਦਮਦਾਸਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਂਵੇਗਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਮਾਨਾ ਤਿਂਸਜਨਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੂਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਨ੍ਤਿ ਚੇਤ੍ਥ ‘‘ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਾ ਕਾਮਾਸਵੋ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਤ੍ਤਮਾਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਭੁਤ੍ਵਾਵਿਗਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਓਕਾਸਕਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਭੂਮਿਲਦ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯੇ ਕਿਲੇਸਾ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਾਦਾਦਿਸਮਙ੍ਗਿਨੋ, ਇਦਂ **ਵਤ੍ਤਮਾਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ। ਕਮ੍ਮੇ ਪਨ ਜਵਿਤੇ ਆਰਮ੍ਮਣਰਸਂ ਅਨੁਭਵਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਵਿਪਾਕੋ ਭੁਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤਂ ਨਾਮ। ਕਮ੍ਮਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਂ ਭਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤਂ ਨਾਮ। ਤਦੁਭਯਮ੍ਪਿ **ਭੁਤ੍ਵਾਵਿਗਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਪਾਕਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਕਰੋਤਿ, ਏਵਂ ਕਤੇ ਓਕਾਸੇ ਵਿਪਾਕੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਓਕਾਸਕਰਣਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਇਦਂ **ਓਕਾਸਕਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ। ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਨ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਭੂਮਿ ਨਾਮ। ਤੇ ਅਤੀਤਾਦਿਭੇਦਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਤੇਸੁ ਅਨੁਸਯਿਤਕਿਲੇਸਾ ਪਨ ਅਤੀਤਾ ਵਾ ਅਨਾਗਤਾ ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਅਤੀਤਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਨੁਸਯਿਤਾਪਿ ਹਿ ਅਪ੍ਪਹੀਨਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਗਤਖਨ੍ਧੇਸੁ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਨੁਸਯਿਤਾਪਿ ਅਪ੍ਪਹੀਨਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ **ਭੂਮਿਲਦ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ। ਤੇਨਾਹੁ ਪੋਰਾਣਾ – ''ਤਾਸੁ ਤਾਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਅਸਮੁਗ੍ਘਾਤਿਤਕਿਲੇਸਾ ਭੂਮਿਲਦ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਮੁਦਾਚਾਰੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਆਰਮ੍ਮਣਾਧਿਗਹਿਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਅਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਸਮੁਗ੍ਘਾਤਿਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਪਤਿ ਵਤ੍ਤਮਾਨਂਯੇਵ **ਸਮੁਦਾਚਾਰੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ। ਸਕਿਂ ਚਕ੍ਖੂਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਗਹਿਤੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤਾਨੁਸ੍ਸਰਿਤਕ੍ਖਣੇ ਕਿਲੇਸਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਕਸ੍ਮਾ? ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਧਿਗਹਿਤਤ੍ਤਾ। ਯਥਾ ਕਿਂ? ਯਥਾ ਖੀਰਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਕੁਠਾਰਿਯਾ ਆਹਤਾਹਤਟ੍ਠਾਨੇ ਖੀਰਂ ਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਏਵਂ। ਇਦਂ **ਆਰਮ੍ਮਣਾਧਿਗਹਿਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ। ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਾ ਕਿਲੇਸਾ ਪਨ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਠਾਨੇ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਕਸ੍ਮਾ? ਅਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਾ। ਯਥਾ ਕਿਂ? ਯਥਾ ਸਚੇ ਖੀਰਰੁਕ੍ਖੇ ਕੁਠਾਰਿਯਾ ਆਹਨੇਯ੍ਯੁਂ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਠਾਨੇ ਖੀਰਂ ਨ ਨਿਕ੍ਖਮੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਏਵਂ। ਇਦਂ **ਅਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ। ਮਗ੍ਗੇਨ ਅਸਮੁਗ੍ਘਾਤਿਤਕਿਲੇਸਾ ਪਨ ਭਵਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਂ **ਅਸਮੁਗ੍ਘਾਤਿਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ।

ਇਮੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਵਤ੍ਤਮਾਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਭੁਤ੍ਵਾਵਿਗਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਓਕਾਸਕਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਮੁਦਾਚਾਰੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨ ਮਗ੍ਗਵਜ੍ਝਂ, ਭੂਮਿਲਦ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਾਧਿਗਹਿਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਸਮੁਗ੍ਘਾਤਿਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਮਗ੍ਗਵਜ੍ਝਂ। ਮਗ੍ਗੋ ਹਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਏਤੇ ਕਿਲੇਸੇ ਪਜਹਤਿ। ਸੋ ਯੇ ਕਿਲੇਸੇ ਪਜਹਤਿ, ਤੇ ਅਤੀਤਾ ਵਾ ਅਨਾਗਤਾ ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

''ਹਞ੍ਚਿ ਅਤੀਤੇ ਕਿਲੇਸੇ ਪਜਹਤਿ, ਤੇਨ ਹਿ ਖੀਣਂ ਖੇਪੇਤਿ, ਨਿਰੁਦ੍ਧਂ ਨਿਰੋਧੇਤਿ, ਵਿਗਤਂ ਵਿਗਮੇਤਿ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮੇਤਿ। ਅਤੀਤਂ ਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਪਜਹਤਿ। ਹਞ੍ਚਿ ਅਨਾਗਤੇ ਕਿਲੇਸੇ ਪਜਹਤਿ, ਤੇਨ ਹਿ ਅਜਾਤਂ ਪਜਹਤਿ, ਅਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਅਪਾਤੁਭੂਤਂ ਪਜਹਤਿ। ਅਨਾਗਤਂ ਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਪਜਹਤਿ, ਹਞ੍ਚਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਕਿਲੇਸੇ ਪਜਹਤਿ, ਤੇਨ ਹਿ ਰਤ੍ਤੋ ਰਾਗਂ ਪਜਹਤਿ , ਦੁਟ੍ਠੋ ਦੋਸਂ, ਮੂਲ੍ਹੋ ਮੋਹਂ, ਵਿਨਿਬਦ੍ਧੋ ਮਾਨਂ, ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ ਦਿਟ੍ਠਿਂ, ਵਿਕ੍ਖੇਪਗਤੋ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ, ਅਨਿਟ੍ਠਙ੍ਗਤੋ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਂ, ਥਾਮਗਤੋ ਅਨੁਸਯਂ ਪਜਹਤਿ। ਕਣ੍ਹਸੁਕ੍ਕਧਮ੍ਮਾ ਯੁਗਨਦ੍ਧਾ ਸਮਮੇਵ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਮਗ੍ਗਭਾਵਨਾ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਹਿ ਨਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਭਾਵਨਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਨਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਭਾਵਨਾ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋਤਿ। ਯਥਾ ਕਥਂ ਵਿਯ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਤਰੁਣੋ ਰੁਕ੍ਖੋ ਅਜਾਤਫਲੋ...ਪੇ॰... ਅਪਾਤੁਭੂਤਾਯੇਵ ਨ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਇਤਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਅਜਾਤਫਲਰੁਕ੍ਖੋ ਆਗਤੋ, ਜਾਤਫਲਰੁਕ੍ਖੇਨ ਪਨ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਸਫਲੋ ਤਰੁਣਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੋ, ਤਸ੍ਸ ਫਲਾਨਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਸੇਸਾਨਿ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਯੋ ਪੂਰੇਯ੍ਯੁਂ । ਅਥਞ੍ਞੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤਂ ਫਰਸੁਨਾ ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਨੇਵ ਅਤੀਤਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਨਾਸਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਅਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਨਾਸਿਤਾਨਿ। ਅਤੀਤਾਨਿ ਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਾਨਿ, ਅਨਾਗਤਾਨਿ ਅਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਨਾਸੇਤੁਂ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਸਮਯੇ ਸੋ ਛਿਨ੍ਨੋ, ਤਦਾ ਫਲਾਨਿਯੇਵ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿਪਿ ਅਨਾਸਿਤਾਨਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਰੁਕ੍ਖੋ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ, ਅਥਸ੍ਸ ਪਥਵੀਰਸਞ੍ਚ ਆਪੋਰਸਞ੍ਚ ਆਗਮ੍ਮ ਯਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਾਨਿ ਨਾਸਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਹਿ ਅਜਾਤਾਨੇਵ ਨ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਅਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨੇਵ ਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਅਪਾਤੁਭੂਤਾਨੇਵ ਨ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਮਗ੍ਗੋ ਨਾਪਿ ਅਤੀਤਾਦਿਭੇਦੇ ਕਿਲੇਸੇ ਪਜਹਤਿ, ਨਾਪਿ ਨ ਪਜਹਤਿ। ਯੇਸਞ੍ਹਿ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਮਗ੍ਗੇਨ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਪਰਿਞ੍ਞਾਤੇਸੁ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਸਿਯਾ, ਮਗ੍ਗੇਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਪਰਿਞ੍ਞਾਤਤ੍ਤਾ ਤੇ ਕਿਲੇਸਾ ਅਜਾਤਾਵ ਨ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਅਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਵ ਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਅਪਾਤੁਭੂਤਾਵ ਨ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਰੁਣਪੁਤ੍ਤਾਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਪੁਨ ਅਵਿਜਾਯਨਤ੍ਥਂ, ਬ੍ਯਾਧਿਤਾਨਂ ਰੋਗਵੂਪਸਮਨਤ੍ਥਂ ਪੀਤਭੇਸਜ੍ਜੇਹਿ ਚਾਪਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਵਿਭਾਵੇਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਂ ਮਗ੍ਗੋ ਯੇ ਕਿਲੇਸੇ ਪਜਹਤਿ, ਤੇ ਅਤੀਤਾ ਵਾ ਅਨਾਗਤਾ ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਾਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਚ ਮਗ੍ਗੋ ਕਿਲੇਸੇ ਨ ਪਜਹਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਮਗ੍ਗੋ ਕਿਲੇਸੇ ਪਜਹਤਿ, ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨ''ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ ਮਗ੍ਗੋ ਕਿਲੇਸੇਯੇਵ ਪਜਹਤਿ, ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਪਨ ਅਪ੍ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ ਯੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ, ਤੇਪਿ ਪਜਹਤਿਯੇਵ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ – ''ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਞਾਣੇਨ ਅਭਿਸਙ੍ਖਾਰਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਨਿਰੋਧੇਨ ਸਤ੍ਤ ਭਵੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸਂਸਾਰੇ ਯੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ ਨਾਮਞ੍ਚ ਰੂਪਞ੍ਚ, ਏਤ੍ਥੇਤੇ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀ''ਤਿ (ਚੂਲਨਿ॰ ੬) ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ। ਇਤਿ ਮਗ੍ਗੋ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਭਵਵਸੇਨ ਪਨ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੋ ਅਪਾਯਭਵਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗੋ ਸੁਗਤਿਭਵੇਕਦੇਸਤੋ, ਅਨਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗੋ ਸੁਗਤਿਕਾਮਭਵਤੋ, ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੋ ਰੂਪਾਰੂਪਭਵਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਸਬ੍ਬਭਵੇਹਿ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿਯੇਵਾਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਕਥਂ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਭਾਵਨਾ ਹੋਤਿ, ਕਥਂ ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾਤਿ। ਮਗ੍ਗਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯਾਯੇਵ। ਮਗ੍ਗੋ ਹਿ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਨਾਗਤਪੁਬ੍ਬਞ੍ਹਿ ਠਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨਨੁਭੂਤਪੁਬ੍ਬਂ ਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਅਨੁਭਵਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਾਰੋ ਭਵਨ੍ਤਿ ''ਅਨਾਗਤਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਤਮ੍ਹਾ, ਅਨਨੁਭੂਤਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਅਨੁਭਵਾਮਾ''ਤਿ। ਯਾ ਚਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿ, ਅਯਮੇਵ ਠਿਤਿ ਨਾਮਾਤਿ ਠਿਤਿਯਾ ਭਾਵੇਤੀਤਿਪਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇਸੁ ਸਙ੍ਖੇਪਕਥਾ ਚੇਤੋਖਿਲਸੁਤ੍ਤੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੮੫ ਆਦਯੋ) ਵੁਤ੍ਤਾ। ਉਪਸਮਮਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਕਿਲੇਸੂਪਸਮਤ੍ਥਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ **ਉਪਸਮਗਾਮੀ**। ਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਮਗ੍ਗਸਮ੍ਬੋਧਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ **ਸਮ੍ਬੋਧਗਾਮੀ**।

ਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਾਸਵਸਂਵਰੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਨਾਯਂ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਕਥਾ **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ** ਵੁਤ੍ਤਾ।

੨੪੮. ਵਿਮੋਕ੍ਖਕਥਾਯਂ **ਵਿਮੋਕ੍ਖੇ**ਤਿ ਕੇਨਟ੍ਠੇਨ ਵਿਮੋਕ੍ਖਾ, ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਟ੍ਠੇਨ। ਕੋ ਪਨਾਯਂ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਟ੍ਠੋ ਨਾਮ? ਪਚ੍ਚਨੀਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਚ ਸੁਟ੍ਠੁ ਮੁਚ੍ਚਨਟ੍ਠੋ, ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਚ ਅਭਿਰਤਿਵਸੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਮੁਚ੍ਚਨਟ੍ਠੋ, ਪਿਤੁਅਙ੍ਕੇ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਸ੍ਸ ਦਾਰਕਸ੍ਸ ਸਯਨਂ ਵਿਯ ਅਨਿਗ੍ਗਹਿਤਭਾਵੇਨ ਨਿਰਾਸਙ੍ਕਤਾਯ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਪਵਤ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਅਯਂ ਪਨਤ੍ਥੋ ਪਚ੍ਛਿਮਵਿਮੋਕ੍ਖੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਪੁਰਿਮੇਸੁ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਅਤ੍ਥਿ। **ਰੂਪੀ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਕੇਸਾਦੀਸੁ ਨੀਲਕਸਿਣਾਦਿਵਸੇਨ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਂ ਰੂਪਜ੍ਝਾਨਂ ਰੂਪਂ, ਤਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਰੂਪੀ। ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਪਿ ਨੀਲਕਸਿਣਾਦੀਨਿ ਰੂਪਾਨਿ ਞਾਣਚਕ੍ਖੁਨਾ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤ ਬਹਿਦ੍ਧਾਵਤ੍ਥੁਕੇਸੁ ਕਸਿਣੇਸੁ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰਿਪਿ ਰੂਪਾਵਚਰਜ੍ਝਾਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸਿਤਾਨਿ।

ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਅਰੂਪਸਞ੍ਞੀਤਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਨ ਰੂਪਸਞ੍ਞੀ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੇਸਾਦੀਸੁ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਿਤਰੂਪਾਵਚਰਜ੍ਝਾਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਮਿਨਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਵ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸ ਰੂਪਾਵਚਰਜ੍ਝਾਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸਿਤਾਨਿ। **ਸੁਭਨ੍ਤੇਵ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧੇਸੁ ਨੀਲਾਦੀਸੁ ਵਣ੍ਣਕਸਿਣੇਸੁ ਞਾਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸਿਤਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਅਨ੍ਤੋਅਪ੍ਪਨਾਯਂ ਸੁਭਨ੍ਤਿ ਆਭੋਗੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਯੋ ਪਨ ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਂ ਸੁਭਕਸਿਣਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ, ਸੋ ਯਸ੍ਮਾ ਸੁਭਨ੍ਤਿ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਤਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਦੇਸਨਾ ਕਤਾ। ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗੇ ਪਨ ''ਕਥਂ ਸੁਭਨ੍ਤੇਵ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀਤਿ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ। ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ...ਪੇ॰... ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕੂਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ, ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕੂਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਸੁਭਨ੍ਤੇਵ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀਤਿ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ''ਤਿ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੧.੨੧੨) ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਸਬ੍ਬਸੋ ਰੂਪਸਞ੍ਞਾਨਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਯਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ** ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। **ਅਯਂ ਅਟ੍ਠਮੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਅਟ੍ਠਮੋ ਉਤ੍ਤਮੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ ਨਾਮ।

੨੪੯. ਅਭਿਭਾਯਤਨਕਥਾਯਂ **ਅਭਿਭਾਯਤਨਾਨੀ**ਤਿ ਅਭਿਭਵਨਕਾਰਣਾਨਿ। ਕਿਂ ਅਭਿਭਵਨ੍ਤਿ? ਪਚ੍ਚਨੀਕਧਮ੍ਮੇਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿਪਿ। ਤਾਨਿ ਹਿ ਪਟਿਪਕ੍ਖਭਾਵੇਨ ਪਚ੍ਚਨੀਕਧਮ੍ਮੇ ਅਭਿਭਵਨ੍ਤਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਞਾਣੁਤ੍ਤਰਿਤਾਯ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ। **ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ**

ਰੂਪਸਵ੍ਵੀਤਿਆਦੀਸੁ ਪਨ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਰੂਪੇ ਪਰਿਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਰੂਪਸਵ੍ਵੀ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਨੀਲਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਕੇਸੇ ਵਾ ਪਿਤ੍ਤੇ ਵਾ ਅਕ੍ਖਿਤਾਰਕਾਯ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਪੀਤਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਮੇਦੇ ਵਾ ਛਵਿਯਾ ਵਾ ਹਤ੍ਥਤਲਪਾਦਤਲੇਸੁ ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਂ ਪੀਤਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਲੋਹਿਤਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਮਂਸੇ ਵਾ ਲੋਹਿਤੇ ਵਾ ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਂ ਰਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਓਦਾਤਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਿਮ੍ਹਿ ਵਾ ਦਨ੍ਤੇ ਵਾ ਨਖੇ ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਂ ਸੇਤਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾ ਕਰੋਤਿ। ਤਂ ਪਨ ਸੁਨੀਲਂ ਸੁਪੀਤਕਂ ਸੁਲੋਹਿਤਕਂ ਸੁਓਦਾਤਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਅਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਮੇਵ ਹੋਤਿ।

ਏਕੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਯਸ੍ਸੇਤਂ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਪਨ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸੋ ਏਵਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਰਿਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਚ ਅਪ੍ਪਨਾਯ ਵਸੇਨ – ''ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਰੂਪਸਵ੍ਵੀ ਏਕੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਪਰਿਤ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਅਵਡ੍ਢਿਤਾਨਿ। **ਸੁਵਣ੍ਣਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾਨੀ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਾਨਿ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤੁ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾਨਿ ਵਾ, ਪਰਿਤ੍ਤਵਸੇਨੇਵ ਇਦਮਭਿਭਾਯਤਨਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਤਾਨਿ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਨਾਮ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਗਹਣਿਕੋ ਕਟਚ੍ਛੁਮਤ੍ਤਂ ਭਤ੍ਤਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਮੇਤ੍ਥ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਸਙ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਏਕਕਬਲਮੇਵ ਕਰੋਤਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਞਾਣੁਤ੍ਤਰਿਕੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਿਸਦਞਾਣੋ – ''ਕਿਮੇਤ੍ਥ ਪਰਿਤ੍ਤਕੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਨਾਯਂ ਮਮ ਭਾਰੋ''ਤਿ ਤਾਨਿ ਰੂਪਾਨਿ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਹ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਨੇਵੇਤ੍ਥ ਅਪ੍ਪਨਂ ਪਾਪੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਨਸ੍ਸ ਆਭੋਗੋ ਕਥਿਤੋ, ਸੋ ਚ ਖੋ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸ, ਨ ਅਨ੍ਤੋਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਂ। **ਏਵਂਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਆਭੋਗਸਞ੍ਞਾਯਪਿ ਞਾਣਸਞ੍ਞਾਯਪਿ ਏਵਂਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤਿ। ਅਭਿਭਵਸਞ੍ਞਾ ਹਿਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਆਭੋਗਸਞ੍ਞਾ ਪਨ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸੇਵ।

ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਨੀਤਿ ਵਡ੍ਢਿਤਪ੍ਪਮਾਣਾਨਿ, ਮਹਨ੍ਤਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਭਿਭੁਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਯਥਾ ਮਹਗ੍ਘਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਏਕਂ ਭਤ੍ਤਵਡ੍ਢਿਤਕਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਹੋਤੁ, ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਹੋਤੁ, ਕਿਮੇਸਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਨ ਮਹਨ੍ਤਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਞਾਣੁਤ੍ਤਰੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਿਸਦਞਾਣੋ ''ਕਿਮੇਤ੍ਥ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਨਯਿਦਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਤਾਕਰਣੇ ਭਾਰੋ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਤਾਨਿ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਹ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਨੇਵੇਤ੍ਥ ਅਪ੍ਪਨਂ ਪਾਪੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਅਰੂਪਸਞ੍ਞੀਤਿ ਅਲਾਭਿਤਾਯ ਵਾ ਅਨਤ੍ਥਿਕਤਾਯ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਰੂਪੇ ਪਰਿਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾਵਿਰਹਿਤੋ। **ਏਕੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਵ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਸੋ ਏਵਂ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਪਰਿਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚੇਵ ਅਪ੍ਪਨਾਯ ਚ ਵਸੇਨ – ''ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਅਰੂਪਸਞ੍ਞੀ ਏਕੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਚਤੁਤ੍ਥਾਭਿਭਾਯਤਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਚਤੂਸੁ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਵਿਤਕ੍ਕਚਰਿਤਵਸੇਨ ਆਗਤਂ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ ਮੋਹਚਰਿਤਵਸੇਨ, ਸੁਵਣ੍ਣਂ ਦੋਸਚਰਿਤਵਸੇਨ, ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਂ ਰਾਗਚਰਿਤਵਸੇਨ। ਏਤੇਸਞ੍ਹਿ ਏਤਾਨਿ ਸਪ੍ਪਾਯਾਨਿ। ਸਾ ਚ ਨੇਸਂ ਸਪ੍ਪਾਯਤਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਵਿ**ਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ**ਚਰਿਯਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਪਞ੍ਚਮਅਭਿਭਾਯਤਨਾਦੀਸੁ **ਨੀਲਾਨੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਿਕਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਨੀਲਵਣ੍ਣਾਨੀ**ਤਿ ਵਣ੍ਣਵਸੇਨ। **ਨੀਲਨਿਦਸ੍ਸਨਾਨੀ**ਤਿ ਨਿਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ। ਅਪਞ੍ਞਾਯਮਾਨਵਿਵਰਾਨਿ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਵਣ੍ਣਾਨਿ ਏਕਨੀਲਾਨੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਨੀਲਨਿਭਾਸਾਨੀ**ਤਿ ਇਦਂ ਪਨ ਓਭਾਸਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਨੀਲੋਭਾਸਾਨਿ ਨੀਲਪਭਾਯੁਤ੍ਤਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤੇਨ ਨੇਸਂ ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਵਿਸੁਦ੍ਧਵਣ੍ਣਵਸੇਨੇਵ ਹਿ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਭਿਭਾਯਤਨਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਉਮਾਪੁਪ੍ਫ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਞ੍ਹਿ ਪੁਪ੍ਫਂ ਸਿਨਿਦ੍ਧਂ ਮੁਦੁਂ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਮ੍ਪਿ ਨੀਲਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਗਿਰਿਕਣ੍ਣਿਕਪੁਪ੍ਫਾਦੀਨਿ ਪਨ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਾਨਿ ਸੇਤਧਾਤੁਕਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਦਮੇਵ ਗਹਿਤਂ, ਨ ਤਾਨਿ। **ਬਾਰਾਣਸੇਯ੍ਯਕ**ਨ੍ਤਿ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਭਵਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਰ ਕਪ੍ਪਾਸੋਪਿ ਮੁਦੁ, ਸੁਤ੍ਤਕਨ੍ਤਿਕਾਯੋਪਿ ਤਨ੍ਤਵਾਯਾਪਿ ਛੇਕਾ, ਉਦਕਮ੍ਪਿ ਸੁਚਿ ਸਿਨਿਦ੍ਧਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਤ੍ਥਂ ਉਭਤੋਭਾਗਵਿਮਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ, ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਮਟ੍ਠਂ ਮੁਦੁ ਸਿਨਿਦ੍ਧਂ ਖਾਯਤਿ। **ਪੀਤਾਨੀ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਇਮਿਨਾਵ ਨਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ''ਨੀਲਕਸਿਣਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਨੀਲਸ੍ਮਿਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪੁਪ੍ਫਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਵਤ੍ਥਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਵਣ੍ਣਧਾਤੁਯਾ ਵਾ''ਤਿਆਦਿਕਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਕਸਿਣਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਪਰਿਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਅਪ੍ਪਨਾਵਿਧਾਨਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਂ ਵਿ**ਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ** ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ।

ਅਭਿਞ੍ਞਾਵੋਸਾਨਪਾਰਮਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾਤਿ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇਸੁ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਾਵ ਅਭਿਞ੍ਞਾਵੋਸਾਨਪਾਰਮਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਅਟ੍ਠਸੁ ਅਭਿਭਾਯਤਨੇਸੁ ਚਿਣ੍ਣਵਸੀਭਾਵਾਯੇਵ ਅਭਿਞ੍ਞਾਵੋਸਾਨਪਾਰਮਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਨਾਮ।

੨੫੦. ਕਸਿਣਕਥਾਯਂ ਸਕਲਟ੍ਠੇਨ **ਕਸਿਣਾਨਿ,** ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਖੇਤ੍ਤਟ੍ਠੇਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ ਵਾ **ਆਯਤਨਾਨਿ। ਉਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਰਿ ਗਗਨਤਲਾਭਿਮੁਖਂ। **ਅਧੋ**ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਭੂਮਿਤਲਾਭਿਮੁਖਂ। **ਤਿਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਖੇਤ੍ਤਮਣ੍ਡਲਮਿਵ ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ। ਏਕਚ੍ਚੋ ਹਿ ਉਦ੍ਧਮੇਵ ਕਸਿਣਂ ਵਡ੍ਢੇਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੋ ਅਧੋ, ਏਕਚ੍ਚੋ ਸਮਨ੍ਤਤੋ। ਤੇਨ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਏਵਂ ਪਸਾਰੇਤਿ ਆਲੋਕਮਿਵ ਰੂਪਦਸ੍ਸਨਕਾਮੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਪਥਵੀਕਸਿਣਮੇਕੋ ਸਞ੍ਜਾਨਾਤਿ ਉਦ੍ਧਂਅਧੋਤਿਰਿਯ''ਨ੍ਤਿ। **ਅਦ੍ਵਯ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਸਾਅਨੁਦਿਸਾਸੁ ਅਦ੍ਵਯਂ। ਇਦਂ ਪਨ ਏਕਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਭਾਵਾਨੁਪਗਮਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਉਦਕਂ ਪਵਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਉਦਕਮੇਵ ਹੋਤਿ ਅਨਞ੍ਞਂ, ਏਵਮੇਵਂ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ ਪਥਵੀਕਸਿਣਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੋ ਕਸਿਣਸਮ੍ਭੇਦੋਤਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। **ਅਪ੍ਪਮਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਫਰਣਅਪ੍ਪਮਾਣਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਞ੍ਹਿ ਚੇਤਸਾ ਫਰਨ੍ਤੋ ਸਕਲਮੇਵ ਫਰਤਿ, ਅਯਮਸ੍ਸ ਆਦਿ, ਇਦਂ ਮਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਪਮਾਣਂ ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ। **ਵਿਞ੍ਞਾਣਕਸਿਣ**ਨ੍ਤਿ ਚੇਤ੍ਥ ਕਸਿਣੁਗ੍ਘਾਟਿਮਾਕਾਸੇ ਪਵਤ੍ਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਸਿਣਵਸੇਨ ਕਸਿਣੁਗ੍ਘਾਟਿਮਾਕਾਸੇ, ਕਸਿਣੁਗ੍ਘਾਟਿਮਾਕਾਸਵਸੇਨ ਤਤ੍ਥ ਪਵਤ੍ਤਵਿਞ੍ਞਾਣੇ ਉਦ੍ਧਂਅਧੋਤਿਰਿਯਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ। ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਭਾਵਨਾਨਯੇਨ ਪਨੇਤਾਨਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਾਦੀਨਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ** ਵੁਤ੍ਤਾਨੇਵ। ਇਧਾਪਿ ਚਿਣ੍ਣਵਸਿਭਾਵੇਨੇਵ ਅਭਿਞ੍ਞਾਵੋਸਾਨਪਾਰਮਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਥਾ ਇਤੋ ਅਨਨ੍ਤਰੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਝਾਨੇਸੁ। ਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਮਹਾਅਸ੍ਸਪੁਰਸੁਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ।

੨੫੨. ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣੇ ਪਨ ਰੂਪੀਤਿਆਦੀਨਮਤ੍ਥੋ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵ। **ਏਤ੍ਥ ਸਿਤਮੇਤ੍ਥ ਪਟਿਬਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚਾਤੁਮਹਾਭੂਤਿਕੇ ਕਾਯੇ ਨਿਸ੍ਸਿਤਞ੍ਚ ਪਟਿਬਦ੍ਧਞ੍ਚ। **ਸੁਭੋ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰੋ। **ਜਾਤਿਮਾ**ਤਿ ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧਆਕਰਸਮੁਟ੍ਠਿਤੋ। **ਸੁਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤੋ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਕਤਪਰਿਕਮ੍ਮੋ ਅਪਨੀਤਪਾਸਾਣਸਕ੍ਖਰੋ। **ਅਚ੍ਛੋ**ਤਿ ਤਨੁਚ੍ਛਵਿ। **ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ। **ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਧੋਵਨ ਵੇਧਨਾਦੀਹਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਨੀਲ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਹਿ ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਾਦਿਸਞ੍ਹਿ ਆਵੁਤਂ ਪਾਕਟਂ ਹੋਤਿ।

ਏਵਮੇਵ ਖੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਏਵਂ ਉਪਮਾਸਂਸਨ੍ਦਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ – ਮਣਿ ਵਿਯ ਹਿ ਕਰਜਕਾਯੋ। ਆਵੁਤਸੁਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਂ। ਚਕ੍ਖੁਮਾ ਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਲਾਭੀ ਭਿਕ੍ਖੁ। ਹਤ੍ਥੇ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਤੋ ''ਅਯਂ ਖੋ ਮਣੀ''ਤਿ ਮਣਿਨੋ ਆਵਿਭੂਤਕਾਲੋ ਵਿਯ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਂ ਅਭਿਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਚਾਤੁਮਹਾਭੂਤਿਕਕਾਯਸ੍ਸ ਆਵਿਭੂਤਕਾਲੋ। ''ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਆਵੁਤ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਵਿਭੂਤਕਾਲੋ ਵਿਯ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਂ ਅਭਿਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਂ ਫਸ੍ਸਪਞ੍ਚਮਕਾਨਂ ਵਾ ਸਬ੍ਬਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਸ੍ਸੇਵ ਵਾ ਆਵਿਭੂਤਕਾਲੋਤਿ।

ਕਿਂ ਪਨੇਤਂ ਞਾਣਸ੍ਸ ਆਵਿਭੂਤਂ, ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸਾਤਿ। ਞਾਣਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਆਵਿਭਾਵਤ੍ਤਾ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਆਵਿਭੂਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਦਞ੍ਚ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਂ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਂ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਯਸ੍ਮਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਵਾਰੇ ਆਰਦ੍ਧੇ ਏਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਵਾਰੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਧੇਵ ਦਸ੍ਸਿਤਂ। ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਅਨਿਚ੍ਚਾਦਿਵਸੇਨ ਅਕਤਸਮ੍ਮਸਨਸ੍ਸ ਦਿਬ੍ਬਾਯ ਸੋਤਧਾਤੁਯਾ ਭੇਰਵਸਦ੍ਦਂ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿਯਾ ਭੇਰਵੇ ਖਨ੍ਧੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਤੋ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਭੇਰਵਰੂਪਂ ਪਸ੍ਸਤੋ ਭਯਸਨ੍ਤਾਸੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਅਨਿਚ੍ਚਾਦਿਵਸੇਨ ਕਤਸਮ੍ਮਸਨਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਯਵਿਨੋਦਕਹੇਤੁਸਮ੍ਪਾਦਨਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਇਦਂ ਇਧੇਵ ਦਸ੍ਸਿਤਂ। ਇਧਾਪਿ ਅਰਹਤ੍ਤਵਸੇਨੇਵ ਅਭਿਞ੍ਞਾਵੋਸਾਨਪਾਰਮਿਪ੍ਪਤ੍ਤਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

੨੫੩. ਮਨੋਮਯਿਦ੍ਧਿਯਂ ਚਿਣ੍ਣਵਸਿਤਾਯ। ਤਤ੍ਥ **ਮਨੋਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਨੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ। **ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਿ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਚ ਪਚ੍ਚਙ੍ਗੇਹਿ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ। **ਅਹੀਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਣ੍ਠਾਨਵਸੇਨ ਅਵਿਕਲਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਇਦ੍ਧਿਮਤਾ ਨਿਮ੍ਮਿਤਰੂਪਞ੍ਹਿ ਸਚੇ ਇਦ੍ਧਿਮਾ ਓਦਾਤੋ, ਤਮ੍ਪਿ

ਓਦਾਤੰ। ਸਚੇ ਅਵਿਦ੍ਧਕਣ੍ਣੋ, ਤਮ੍ਪਿ ਅਵਿਦ੍ਧਕਣ੍ਣਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਹਿ ਤੇਨ ਸਦਿਸਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਮੁਞ੍ਜਮ੍ਹਾ ਈਸਿਕ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਉਪਮਤ੍ਤਯਮ੍ਪਿ ਤੰ ਸਦਿਸਭਾਵਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਮੇਵ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਮੁਞ੍ਜਸਦਿਸਾ ਏਵ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਈਸਿਕਾ ਹੋਤਿ। ਕੋਸਸਦਿਸੋਯੇਵ ਅਸਿ, ਵਟ੍ਟਾਯ ਕੋਸਿਯਾ ਵਟ੍ਟੰ ਅਸਿਮੇਵ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਪਤ੍ਥਟਾਯ ਪਤ੍ਥਟੰ।

ਕਰਣ੍ਡਾਤਿ ਇਦਮ੍ਪਿ ਅਹਿਕਞ੍ਚੁਕਸ੍ਸ ਨਾਮੰ, ਨ ਵਿਲੀਵਕਰਣ੍ਡਕਸ੍ਸ। ਅਹਿਕਞ੍ਚੁਕੋ ਹਿ ਅਹਿਨਾ ਸਦਿਸੋਵ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ‘‘ਪੁਰਿਸੋ ਅਹਿੰ ਕਰਣ੍ਡਾ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਹਤ੍ਥੇਨ ਉਦ੍ਧਰਮਾਨੋ ਵਿਯ ਦਸ੍ਸਿਤੋ, ਅਥ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਰਣੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਅਹਿ ਨਾਮ ਸਜਾਤਿਯੰ ਠਿਤੋ, ਕਟ੍ਠਨ੍ਤਰੰ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਨ੍ਤਰੰ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਾਯ, ਤਚਤੋ ਸਰੀਰਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਪਯੋਗਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਥਾਮੇਨ, ਸਰੀਰੰ ਖਾਦਮਾਨੰ ਵਿਯ ਪੁਰਾਣਤਚੰ ਜਿਗੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋਤਿ ਇਮੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਸਯਮੇਵ ਕਞ੍ਚੁਕੰ ਜਹਾਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਤੋ ਅਞ੍ਞੇਨ ਉਦ੍ਧਰਿਤੁੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਉਦ੍ਧਰਣੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਇਤਿ ਮੁਞ੍ਜਾਦਿਸਦਿਸੰ ਇਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਰੀਰੰ, ਈਸਿਕਾਦਿਸਦਿਸੰ ਨਿਮ੍ਮਿਤਰੂਪਨ੍ਤਿ ਇਦਮੇਤ੍ਥ ਓਪਮ੍ਮਸੰਸਨ੍ਦਨੰ। ਨਿਮ੍ਮਾਨਵਿਧਾਨੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪਰਤੋ ਚ ਇਦ੍ਧਿਵਿਧਾਦਿਪਞ੍ਚਅਭਿਞ੍ਞਾਕਥਾ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ** ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਤਿ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਉਪਮਾਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹਿ ਇਧ ਅਧਿਕੰ।

ਤਤ੍ਥ ਛੇਕਕੁਮ੍ਭਕਾਰਾਦਯੋ ਵਿਯ ਇਦ੍ਧਿਵਿਧਞਾਣਲਾਭੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਸੁਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਮਤ੍ਤਿਕਾਦਯੋ ਵਿਯ ਇਦ੍ਧਿਵਿਧਞਾਣੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਭਾਜਨਵਿਕਤਿਆਦਿਕਰਣੰ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਵਿਕੁਬ੍ਬਨੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਇਧਾਪਿ ਚਿਣ੍ਣਵਸਿਤਾਵਸੇਨੇਵ ਅਭਿਞ੍ਞਾਵੋਸਾਨਪਾਰਮਿਪ੍ਪਤ੍ਤਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਥਾ ਇਤੋ ਪਰਾਸੁ ਚਤੂਸੁ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸੁ।

੨੫੫. ਤਤ੍ਥ ਦਿਬ੍ਬਸੋਤਧਾਤੁਉਪਮਾਯੰ **ਸਙ੍ਖਧਮੋ**ਤਿ ਸਙ੍ਖਧਮਕੋ। **ਅਪ੍ਪਕਸਿਰੇਨੇ**ਵਾਤਿ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖੇਨੇਵ। **ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਜਾਨਾਪੇਯ੍ਯ। ਤਤ੍ਥ ਏਵੰ ਚਾਤੁਦ੍ਦਿਸਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਖਧਮਕੇ ‘‘ਸਙ੍ਖਸਦ੍ਦੋ ਅਯ’’ਨ੍ਤਿ ਵਵਤ੍ਥਾਪੇਨ੍ਤਾਨੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਆਵਿਭੂਤਕਾਲੋ ਵਿਯ ਯੋਗਿਨੋ ਦੂਰਸਨ੍ਤਿਕਭੇਦਾਨੰ ਦਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਚੇਵ ਮਾਨੁਸਕਾਨਞ੍ਚ ਸਦ੍ਦਾਨੰ ਆਵਿਭੂਤਕਾਲੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

੨੫੬. ਚੇਤੋਪਰਿਯਞਾਣ-ਉਪਮਾਯੰ **ਦਹਰੋ**ਤਿ ਤਰੁਣੋ। **ਯੁਵਾ**ਤਿ ਯੋਬ੍ਬਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਮਣ੍ਡਨਕਜਾਤਿਕੋ**ਤਿ ਯੁਵਾਪਿ ਸਮਾਨੋ ਨ ਅਲਸਿਯੋ ਕਿਲਿਟ੍ਠਵਤ੍ਥਸਰੀਰੋ, ਅਥ ਖੋ ਮਣ੍ਡਨਕਪਕਤਿਕੋ, ਦਿਵਸਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਵਾਰੇ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਵਤ੍ਥ-ਪਰਿਦਹਨ-ਅਲਙ੍ਕਾਰਕਰਣਸੀਲੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਕਣਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਲਤਿਲਕਵਙ੍ਕ-ਮੁਖਦੂਸਿਪੀਲਕਾਦੀਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਸਦੋਸੰ। ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਤਸ੍ਸ ਮੁਖਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਤੋ ਮੁਖਦੋਸੋ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤਿ, ਏਵੰ ਚੇਤੋਪਰਿਯਞਾਣਾਯ ਚਿਤ੍ਤੰ ਅਭਿਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਰੇਸੰ ਸੋਲ਼ਸਵਿਧੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਾਕਟੰ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਉਪਮਾਦੀਸੁ ਯੰ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਤੰ ਸਬ੍ਬੰ ਮਹਾਅਸ੍ਸਪੁਰੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ।

੨੫੭. **ਅਯੰ ਖੋ ਉਦਾਯਿ ਪਞ੍ਚਮੋ ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿ ਪਬ੍ਬਾਨਿ ਪਟਿਪਦਾਵਸੇਨ ਏਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮੋ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਨਾਗਰਸੁਤ੍ਤੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੧੭ ਆਦਯੋ) ਏਕਾਦਸ ਪਬ੍ਬਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਏਕਧਮ੍ਮੋ ਕਤੋ, ਏਵਮਿਧ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿ ਪਬ੍ਬਾਨਿ ਪਟਿਪਦਾਵਸੇਨ ਏਕੋ ਧਮ੍ਮੋ ਕਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਇਮੇਸੁ ਚ ਪਨ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿਯਾ ਪਬ੍ਬੇਸੁ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਅਟ੍ਠਸੁ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇਸੁ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣੇ ਚ ਆਸਵਕ੍ਖਯਞਾਣੇ ਚ ਅਰਹਤ੍ਤਵਸੇਨ ਅਭਿਞ੍ਞਾਵੋਸਾਨਪਾਰਮਿਪ੍ਪਤ੍ਤਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਸੇਸੇਸੁ ਚਿਣ੍ਣਵਸਿਭਾਵਵਸੇਨ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਮਹਾਸਕੁਲੁਦਾਯਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਸਮਣਮੁਣ੍ਡਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੦. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਣਮੁਣ੍ਡਿਕਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਉਗ੍ਗਾਹਮਾਨੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਨਾਮਂ। **ਸੁਮਨੋ**ਤਿ ਪਕਤਿਨਾਮਂ। ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਨ ਉਗ੍ਗਹਿਤੁਂ ਉਗ੍ਗਾਹੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਤਾਯ ਉਗ੍ਗਾਹਮਾਨੋਤਿ ਨਂ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਸਮਯਂ ਪਵਦਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਸਮਯਪ੍ਪਵਾਦਕਂ**। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਠਾਨੇ ਚਙ੍ਕੀਤਾਰੁਕ੍ਖਪੋਕ੍ਖਰਸਾਤਿਪ੍ਪਭੁਤਯੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਨਿਗਣ੍ਠਾਚੇਲਕਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾਦਯੋ ਚ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮਯਂ ਪਵਦਨ੍ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਆਰਾਮੋ ਸਮਯਪ੍ਪਵਾਦਕੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸ੍ਵੇਵ ਤਿਨ੍ਦੁਕਾਚੀਰਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਤਿਮ੍ਬਰੂਸਕਰੁਕ੍ਖਪਨ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਤ੍ਤਾ **ਤਿਨ੍ਦੁਕਾਚੀਰਂ**। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪਠਮਂ ਏਕਾ ਸਾਲਾ ਅਹੋਸਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞਂ ਪੋਟ੍ਠਪਾਦਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬਹੂ ਸਾਲਾ ਕਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਮੇਵ ਏਕਂ ਸਾਲਂ ਉਪਾਦਾਯ ਲਦ੍ਧਨਾਮਵਸੇਨ **ਏਕਸਾਲਕੋ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਮਲ੍ਲਿਕਾਯ ਪਨ ਪਸੇਨਦਿਰਞ੍ਞੋ ਦੇਵਿਯਾ ਉਯ੍ਯਾਨਭੂਤੋ ਸੋ ਪੁਪ੍ਫਫਲਸਞ੍ਛਨ੍ਨੋ ਆਰਾਮੋਤਿ ਕਤ੍ਵਾ **ਮਲ੍ਲਿਕਾਯ ਆਰਾਮੋ**ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤੋ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯਪ੍ਪਵਾਦਕੇ ਤਿਨ੍ਦੁਕਾਚੀਰੇ ਏਕਸਾਲਕੇ ਮਲ੍ਲਿਕਾਯ ਆਰਾਮੇ। **ਪਟਿਵਸਤੀ**ਤਿ ਵਾਸਫਾਸੁਤਾਯ ਵਸਤਿ। **ਦਿਵਾ ਦਿਵਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਦਿਵਸਸ੍ਸ ਦਿਵਾ ਨਾਮ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਾਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸਸ੍ਸਪਿ ਦਿਵਾਭੂਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇ ਨਿਕ੍ਖਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਨੋ**ਤਿ ਤਤੋ ਤਤੋ ਰੂਪਾਦਿਗੋਚਰਤੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਟਿਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਲੀਨੋ, ਝਾਨਰਤਿਸੇਵਨਵਸੇਨ ਏਕੀਭਾਵਂ ਗਤੋ। **ਮਨੋਭਾਵਨੀਯਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਨਵਡ੍ਢਨਕਾਨਂ, ਯੇ ਆਵਜ੍ਜਤੋ ਮਨਸਿਕਰੋਤੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਂ ਹੋਤਿ ਉਨ੍ਨਮਤਿ ਵਡ੍ਢਤਿ। **ਯਾਵਤਾ**ਤਿ ਯਤ੍ਤਕਾ। **ਅਯਂ ਤੇਸਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਤੇਸਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਏਕੋ ਸਾਵਕੋ। **ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ ਆਹ। ਪਤ੍ਥਨਾਕਾਰਣਂ ਪਨ ਸਨ੍ਦਕਸੁਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ।

੨੬੧. **ਏਤਦਵੋਚਾ**ਤਿ ਦਨ੍ਧਪਞ੍ਞੋ ਅਯਂ ਗਹਪਤਿ, ਧਮ੍ਮਕਥਾਯ ਨਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਵਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਏਤਂ ''ਚਤੂਹਿ ਖੋ''ਤਿਆਦਿਵਚਨਂ ਅਵੋਚ। ਤਤ੍ਥ **ਪਞ੍ਞਪੇਮੀ**ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਮਿ ਠਪੇਮਿ। **ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਕੁਸਲ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਕੁਸਲਂ। **ਪਰਮਕੁਸਲ**ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਕੁਸਲਂ। **ਅਯੋਜ੍ਝ**ਨ੍ਤਿ ਵਾਦਯੁਦ੍ਧੇਨ ਯੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਚਾਲੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਂ ਅਚਲਂ ਨਿਕ੍ਕਮ੍ਪਂ ਥਿਰਂ। **ਨ ਕਰੋਤੀ**ਤਿ ਅਕਰਣਮਤ੍ਤਮੇਵ ਵਦਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਸਂਵਰਪ੍ਪਹਾਨਂ ਵਾ ਪਟਿਸੇਵਨਪ੍ਪਹਾਨਂ ਵਾ ਨ ਵਦਤਿ। ਸੇਸਪਦੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਨੇਵ ਅਭਿਨਨ੍ਦੀਤਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਨਾਮ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾਪਿ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾਪਿ ਯਂ ਵਾ ਤਂ ਵਾ ਵਦਨ੍ਤੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਨਾਭਿਨਨ੍ਦਿ। **ਨ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸੀ**ਤਿ ਸਾਸਨਸ੍ਸ ਅਨੁਲੋਮਂ ਵਿਯ ਪਸਨ੍ਨਾਕਾਰਂ ਵਿਯ ਵਦਤੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਨ ਪਟਿਸੇਧੇਤਿ।

੨੬੨. **ਯਥਾ ਉਗ੍ਗਾਹਮਾਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਉਤ੍ਤਾਨਸੇਯ੍ਯਕੋ ਕੁਮਾਰੋ ਅਯੋਜ੍ਝਸਮਣੋ ਥਿਰਸਮਣੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯਂ ਪਨ ਏਵਂ ਨ ਵਦਾਮਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਕਾਯੋਤਿਪਿ ਨ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਸਕਕਾਯੋ ਪਰਕਾਯੋਤਿਪਿ ਵਿਸੇਸਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਹੋਤਿ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਫਨ੍ਦਿਤਮਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣੇ ਵਲਿਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇਨ ਵਾ ਮਙ੍ਕੁਲਦਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਕਾਯਫਨ੍ਦਨਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਕਾਯੇਨ ਕਰਣਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਚ ਕਿਲੇਸਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਹੋਤਿ। **ਵਾਚਾਤਿਪਿ ਨ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਚਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾਤਿਪਿ ਨਾਨਤ੍ਤਂ ਨ ਹੋਤਿ। **ਰੋਦਿਤਮਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਜਿਘਚ੍ਛਾਪਿਪਾਸਾਪਰੇਤਸ੍ਸ ਪਨ ਰੋਦਿਤਮਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਕਿਲੇਸਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ। **ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ**ਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋਤਿਪਿ ਨਾਨਤ੍ਤਂ ਨ ਹੋਤਿ। **ਵਿਕੂਜਿਤਮਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਵਿਕੂਜਿਤਮਤ੍ਤਂ ਰੋਦਨਹਸਿਤਮਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਦਹਰਕੁਮਾਰਕਾਨਞ੍ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਂ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਨਿਰਯਤੋ ਆਗਤਾ ਨਿਰਯਦੁਕ੍ਖਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਨ੍ਤਿ, ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਆਗਤਾ ਹਸਨ੍ਤਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਕਿਲੇਸਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਹੋਤਿ। **ਆਜੀਵੋ**ਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀਵੋ ਸਮ੍ਮਾਜੀਵੋਤਿਪਿ ਨਾਨਤ੍ਤਂ ਨ ਹੋਤਿ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਮਾਤੁਥਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਥਞ੍ਞਚੋਰਦਾਰਕਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮਾਤਰਿ ਖੀਰਂ ਪਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਅਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਵਿਹਿਤਕਾਲੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਸ੍ਸੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਥਞ੍ਞਂ ਪਿਵਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਤਕਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀਵੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਕਿਲੇਸਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

੨੬੩. ਏਵਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਵਾਦਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਸਯਂ ਸੇਕ੍ਖਭੂਮਿਯਂ ਮਾਤਿਕਂ ਠਪੇਨ੍ਤੋ **ਚਤੂਹਿ ਖੋ ਅਹ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਮਧਿਗਯ੍ਹ ਤਿਟ੍ਠਤੀ**ਤਿ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। **ਨ ਕਾਯੇਨ ਪਾਪ ਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਨ ਕੇਵਲਂ

ਅਕਰਣਮਤ੍ਤਮੇਵ, ਭਗਵਾ ਪਨ ਏਤ੍ਥ ਸੰਵਰਪ੍ਪਹਾਨਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਪਵ੍ਵਪੇਤਿ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਵਮਾਹ। **ਨ ਚੇਵ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਕੁਸਲ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਪਨ ਖੀਣਾਸਵੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਇਦਾਨਿ ਅਸੇਕ੍ਖਭੂਮਿਯੰ ਮਾਤਿਕੰ ਠਪੇਨ੍ਤੋ **ਦਸਹਿ ਖੋ ਅਹ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਪਦਾਨਿ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦ੍ਵੇ ਪਠਮਚਤੁਕ੍ਕਾ ਠਪਿਤਾ, ਏਕੰ ਪਦੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦ੍ਵੇ ਪਚ੍ਛਿਮਚਤੁਕ੍ਕਾ। ਅਯੰ ਸੇਕ੍ਖਭੂਮਿਯੰ ਮਾਤਿਕਾ।

੨੬੪. ਇਦਾਨਿ ਤੰ ਵਿਭਜਨ੍ਤੋ **ਕਤਮੇ ਚ ਥਪਤਿ ਅਕੁਸਲਸੀਲਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਰਾਗ**ਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਵਿਧੰ ਲੋਭਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤੰ। **ਸਦੋਸ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਦ੍ਵਯੰ। **ਸਮੋਹ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੁਦ੍ਧਚ੍ਚਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤਦ੍ਵਯਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਬ੍ਬਾਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਾਨਿਪਿ। ਮੋਹੋ ਸਬ੍ਬਾਕੁਸਲੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਇਤੋਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ**ਤਿ ਇਤੋ ਸਰਾਗਾਦਿਚਿਤ੍ਤਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਇਤੋਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ।

ਕੁਹਿਨ੍ਤਿ ਕਤਰੰ ਠਾਨੰ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਸੇਸਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। **ਏਤ੍ਥੇਤੇ**ਤਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਭੁਮ੍ਮੰ। ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸੰਵਰਸੀਲਞ੍ਹਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਹੋਤਿ, ਤੰ ਠਾਨੰ ਪਤ੍ਵਾ ਅਕੁਸਲਸੀਲੰ ਅਸੇਸੰ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਅਕੁਸਲਸੀਲਨ੍ਤਿ ਚ ਦੁਸ੍ਸੀਲਸ੍ਸੇਤੰ ਅਧਿਵਚਨਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਸੀਲਾਨੰ ਨਿਰੋਧਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਾਵ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਾ ਨਿਰੋਧਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਫਲਪਤ੍ਤੇ ਪਨ ਤੇ ਨਿਰੋਧਿਤਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ।

੨੬੫. **ਵੀਤਰਾਗ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਹਿ ਅਟ੍ਠਵਿਧੰ ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਮੇਵ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਤੇਨ ਹਿ ਕੁਸਲਸੀਲੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ।

ਸੀਲਵਾ ਹੋਤੀਤਿ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚ। **ਨੋ ਚ ਸੀਲਮਯੋ**ਤਿ ਅਲਮੇਤ੍ਤਾਵਤਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਇਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਉਤ੍ਤਰਿ ਕਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਸੀਲਮਯੋ ਨ ਹੋਤਿ। **ਯਤ੍ਥਸ੍ਸ ਤੇ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੇ ਭੁਮ੍ਮੰ। ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਞ੍ਹਿ ਪਤ੍ਵਾ ਅਕੁਸਲਸੀਲੰ ਅਸੇਸੰ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਨਿਰੋਧਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਾਵ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਾ ਨਿਰੋਧਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਫਲਪਤ੍ਤੇ ਪਨ ਤੇ ਨਿਰੋਧਿਤਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ।

੨੬੬. **ਕਾਮਸਞ੍ਞਾ**ਦੀਸੁ ਕਾਮਸਞ੍ਞਾ ਅਟ੍ਠਲੋਭਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤਸਹਜਾਤਾ, ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਦੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤਦ੍ਵਯੇਨ ਸਹਜਾਤਾ।

ਪਠਮੰ ਝਾਨਨ੍ਤਿ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਪਠਮਜ੍ਝਾਨੰ। **ਏਤ੍ਥੇਤੇ**ਤਿ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਭੁਮ੍ਮੰ। ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਞ੍ਹਿ ਪਤ੍ਵਾ ਅਕੁਸਲਸङ੍ਕਪ੍ਪਾ ਅਪਰਿਸੇਸਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ।

ਨਿਰੋਧਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਾਵ ਅਨਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗਾ ਨਿਰੋਧਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਫਲਪਤ੍ਤੇ ਪਨ ਤੇ ਨਿਰੋਧਿਤਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾਦਯੋ ਹਿ ਤਿਸ੍ਸੋਪਿ ਅਟ੍ਠਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਸਹਜਾਤਸਞ੍ਞਾਵ।

੨੬੭. **ਏਤ੍ਥੇਤੇ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੇ ਭੁਮ੍ਮੰ। ਦੁਤਿਯਜ੍ਝਾਨਿਕੰ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਞ੍ਹਿ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ ਕੁਸਲਸङ੍ਕਪ੍ਪਾ ਅਪਰਿਸੇਸਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। **ਨਿਰੋਧਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਾਵ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਾ ਨਿਰੋਧਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਫਲਪਤ੍ਤੇ ਪਨ ਤੇ ਨਿਰੋਧਿਤਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਸਮਣਮੁਣ੍ਡਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਚੂਲ਼ਸਕੁਲੁਦਾਯਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੭੦. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਚੂਲ਼ਸਕੁਲੁਦਾਯਿਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਯਦਾ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੋਤੁਕਾਮੋ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਸਾਲਯਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਆਹ।

੨੭੧. ਤਂਯੇਵੇਤ੍ਥ ਪਟਿਭਾਤੂਤਿ ਸਚੇ ਧਮ੍ਮਂ ਸੋਤੁਕਾਮੋ, ਤੁਯ੍ਹੇਵੇਤ੍ਥ ਏਕੋ ਪਞ੍ਹੋ ਏਕਂ ਕਾਰਣਂ ਉਪਟ੍ਠਾਤੁ। **ਯਥਾ ਮਂ ਪਟਿਭਾਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਮਮ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਉਪਟ੍ਠਹੇਯ੍ਯ, ਏਤੇਨ ਹਿ ਕਾਰਣੇਨ ਕਥਾਯ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਸੁਖਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੁਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਤਸ੍ਸ ਮਯ੍ਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਸਚੇ ਭਗਵਾ ਇਧ ਅਭਵਿਸ੍ਸਾ, ਅਯਮੇਤਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋਤਿ ਦੀਪਸਹਸ੍ਸਂ ਵਿਯ ਉਜ੍ਜਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਜ ਮੇ ਪਾਕਟਂ ਅਕਰਿਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਦਸਬਲਂਯੇਵ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿ। ਤਸ੍ਮਾ **ਤਸ੍ਸ ਮਯ੍ਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਹੋ ਨੂਨਾ**ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਰਣਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤਦ੍ਵਯਂ। ਤੇਨ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਅਹੋ ਨੂਨ ਭਗਵਾ ਅਹੋ ਨੂਨ ਸੁਗਤੋ''ਤਿ। **ਯੋ ਇਮੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਇਮੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ। **ਸੁਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਕੁਸਲੋ ਨਿਪੁਣੋ ਛੇਕੋ। ਸੋ ਭਗਵਾ ਅਹੋ ਨੂਨ ਕਥੇਯ੍ਯ, ਸੋ ਸੁਗਤੋ ਅਹੋ ਨੂਨ ਕਥੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਭਗਵਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਞਾਣਸ੍ਸ ਅਨੇਕਾਨਿ ਕਪ੍ਪਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਏਕਙ੍ਗਣਾਨਿ ਪਾਕਟਾਨੀਤਿ, ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਤਸ੍ਸ ਵਾਹਂ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭਾਤਿ ਯੋ ਹਿ ਲਾਭੀ ਹੋਤਿ, ਸੋ ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਤ੍ਵਂ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਅਹੋਸਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਸੁਸ੍ਸੂਸਤਿ। ਅਲਾਭੀ ਪਨ – ''ਏਵਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਏਵਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸੀਸਕਮ੍ਪਮੇਤ੍ਤਮੇਵ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ – ''ਤਸ੍ਸ ਵਾਹਂ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਞ੍ਹਸ੍ਸ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੇਨ ਚਿਤ੍ਤਂ ਆਰਾਧੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੋ ਵਾ ਮਂ ਅਪਰਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਲਾਭਿਨੋ ਹਿ ਅਨਾਗਤਂਸਞਾਣਂ ਇਜ੍ਝਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। ਇਤਰਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਧਮ੍ਮਂ ਤੇ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਯਂ ਕਿਰ ਅਤੀਤੇ ਦੇਸਿਯਮਾਨੇਪਿ ਨ ਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਨਾਗਤੇ ਦੇਸਿਯਮਾਨੇਪਿ ਨ ਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਸਣ੍ਹਸੁਖੁਮਂ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰਂ ਦੇਸੇਤੁਕਾਮੋ ਏਵਮਾਹ। ਕਿਂ ਪਨ ਤਂ ਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤੀਤਿ? ਏਤਂ ਪਗੇਵ ਨ ਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਨਾਗਤੇ ਪਨਸ੍ਸ ਵਾਸਨਾਯ ਪਚ੍ਚਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਗਵਾ ਏਵਮਾਹ।

ਪਂਸੁਪਿਸਾਚਕਨ੍ਤਿ ਅਸੁਚਿਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਪਿਸਾਚਂ। ਸੋ ਹਿ ਏਕਂ ਮੂਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਦਿਸ੍ਸਮਾਨਕਾਯੋ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ – ਏਕਾ ਕਿਰ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਦ੍ਵੇ ਦਾਰਕੇ ਥੂਪਾਰਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰਪਰਿਯੇਸਨਤ੍ਥਂ ਨਗਰਂ ਗਤਾ। ਦਾਰਕਾ ਏਕਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਤ੍ਥੇਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਹਂਸੁ, – ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਾਤਾ ਅਨ੍ਤੋ ਨਗਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਵਦੇਯ੍ਯਾਥ 'ਯਂ ਵਾ ਤਂ ਵਾ ਲਦ੍ਧਕਂ, ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੀਘਂ ਗਚ੍ਛ, ਦਾਰਕਾ ਤੇ ਜਿਘਚ੍ਛਿਤਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ'''ਤਿ। ਤਮਹਂ ਕਥਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ? ਇਦਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਣ੍ਹਥਾਤਿ ਏਕਂ ਮੂਲਖਣ੍ਡਂ ਅਦਂਸੁ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਨੇਕਾਨਿ ਯਕ੍ਖਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿਂਸੁ, ਸੋ ਦਾਰਕੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾਣੇਨ ਤਂ ਯਕ੍ਖਿਨਿਂ ਅਦ੍ਦਸ ਵਿਰੂਪਂ ਬੀਭਚ੍ਛਂ ਕੇਵਲਂ ਵੀਥਿਯਂ ਗਬ੍ਭਮਲਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਮਾਨਂ। ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਕਥੇਸਿ । ਕਥਂ ਮਂ ਤ੍ਵਂ ਪਸ੍ਸਸੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਮੂਲਖਣ੍ਡਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ, ਸਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿ। ਏਵਂ ਪਂਸੁਪਿਸਾਚਕਾ ਏਕਂ ਮੂਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਦਿਸ੍ਸਮਾਨਕਾਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਸ ''ਪਂਸੁਪਿਸਾਚਕਮ੍ਪਿ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। **ਨ ਪਕ੍ਖਾਯਤੀ**ਤਿ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ।

੨੭੨. ਦੀਘਾਪਿ ਖੋ ਤੇ ਏਸਾਤਿ ਉਦਾਯਿ ਏਸਾ ਤਵ ਵਾਚਾ ਦੀਘਾਪਿ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਸ੍ਸਸਤਮ੍ਪਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਪਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਨ ਚ ਅਤ੍ਥਂ ਦੀਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਅਪ੍ਪਾਟਿਹੀਰਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਮੂਲਕਂ ਨਿਰਤ੍ਥਕਂ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਵਣ੍ਣਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਵਿਸਭਾਗਵਣ੍ਣੇ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲੇ ਠਪਿਤੋ। **ਏਵਂਵਣ੍ਣੋ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਇਦਂ ਸੋ ਸੁਭਕਿਣ੍ਹਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਨ੍ਧਾਯ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਤਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਾ ਸੁਭਕਿਣ੍ਹਦੇਵਲੋਕੇ ਖਨ੍ਧਾ ਵਿਯ ਜੋਤੇਤੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ।

੨੭੩. ਅਯਂ ਇਮੇਸਂ ਉਭਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਯਸ੍ਮਾ ਮਣਿਸ੍ਸ ਬਹਿ ਆਭਾ ਨ ਨਿਚ੍ਛਰਤਿ, ਖਜ੍ਜੋਪਨਕਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗੁਲਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਮਤ੍ਤਂ ਨਿਚ੍ਛਰਤਿ, ਮਹਾਖਜ੍ਜੋਪਨਕਸ੍ਸ ਪਨ ਖਲ਼ਮਣ੍ਡਲਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਿਚ੍ਛਰਤਿਯੇਵ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ।

ਵਿਦ੍ਧੇਤਿ ਉਬ੍ਬਿਦ੍ਧੇ, ਮੇਘਵਿਗਮੇਨ ਦੂਰੀਭੂਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਗਤਵਲਾਹਕੇ**ਤਿ ਅਪਗਤਮੇਘੇ। **ਦੇਵੇ**ਤਿ ਆਕਾਸੇ। **ਓਸਧਿਤਾਰਕਾ**ਤਿ ਸੁਕ੍ਕਤਾਰਕਾ। ਸਾ ਹਿ ਯਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸਾ ਉਦਯਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੇਨ ਸਞ੍ਞਾਣੇਨ ਓਸਧਾਨਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿਪਿ ਪਿਵਨ੍ਤਿਪਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਓਸਧਿਤਾਰਕਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਅਭਿਦੋ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਨ੍ਨੇ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ। ਇਮਿਨਾ ਗਗਨਮਜ੍ਝੇ ਠਿਤਚਨ੍ਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਅਭਿਦੋ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਅਤੋ ਖੋਤਿ ਯੇ ਅਨੁਭੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਬਹੁਤਰਾ, ਬਹੂ ਚੇਵ ਬਹੁਤਰਾ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਭਾ ਨਾਨੁਭੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਓਭਾਸਂ ਨ ਵਲ਼ਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰੋਭਾਸੇਨੇਵ ਆਲੋਕਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ।

੨੭੪. ਇਦਾਨਿ ਯਸ੍ਮਾ ਸੋ ''ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਂ ਲੋਕਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਪੁਚ੍ਛਾਮੂਲ਼੍ਹੋ ਪਨ ਜਾਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਂ ਭਗਵਾ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਂ ਸਰਾਪੇਨ੍ਤੋ **ਕਿਂ ਪਨ, ਉਦਾਯਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਏਕਨ੍ਤਸੁਖੋ ਲੋਕੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਆਕਾਰਵਤੀ**ਤਿ ਕਾਰਣਵਤੀ। **ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਾ ਪਨ ਤਪੋਗੁਣ**ਨ੍ਤਿ ਅਚੇਲਕਪਾਲ਼ਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ, ਸੁਰਾਪਾਨਵਿਰਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੨੭੫. ਕਤਮਾ ਪਨ ਸਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਕਾਰਵਤੀ ਪਟਿਪਦਾ ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਸ੍ਸਾਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ? ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ''ਮਯਂ ਸਤ੍ਥਾਨਂ ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਂ ਵਦਾਮ, ਪਟਿਪਦਂ ਪਨ ਕਾਲੇਨ ਸੁਖਂ ਕਾਲੇਨ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਦਾਮ। ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਸ੍ਸ ਖੋ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਟਿਪਦਾਯਪਿ ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਾਯ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਥਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ, ਸਤ੍ਥੁ ਕਥਾਵ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ''ਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂਯੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ਮਯਂ ਅਨਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਰਣੇ ਮਯਂ ਅਨਸ੍ਸਾਮ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਏਵਮਾਹਂਸੁ? ਤੇ ਕਿਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਞ੍ਚਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਭਕਿਣ੍ਹੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਪਨ ਕਾਲੇ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਿਂਸੁ, ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਮ੍ਪਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਪਞ੍ਚ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਧਮ੍ਮੇ ਪਨ ''ਆਕਾਰਵਤੀ ਪਟਿਪਦਾ''ਤਿ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਂ ''ਏਕਨ੍ਤਸੁਖੋ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ। **ਉਤ੍ਤਰਿਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਇਤੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਂ ਪਟਿਪਦਂ ਵਾ ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਂ ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਂ ਲੋਕਂ ਵਾ ਨ ਜਾਨਾਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੇ ਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਕਾਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧੇ ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦੇ ਕਤ੍ਵਾ।

੨੭੬. ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਹੇਤੂਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਪਟਿਲਾਭਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਚ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਚ। ਤਤ੍ਥ ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਭਕਿਣ੍ਹਲੋਕੇ ਤੇਸਂ ਦੇਵਾਨਂ ਸਮਾਨਾਯੁਵਣ੍ਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ, ਅਯਂ ਪਟਿਲਾਭਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਨਾਮ। ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਦ੍ਧਿਵਿਕੁਬ੍ਬਨੇਨ ਸੁਭਕਿਣ੍ਹਲੋਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਦੇਵੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਸਲ੍ਲਪਤਿ ਸਾਕਚ੍ਛਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਯਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਨਾਮ। ਤਾਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਂ ਆਕਾਰਵਤੀ ਪਟਿਪਦਾ ਨਾਮ। ਤਞ੍ਹਿ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਸਕ੍ਕਾ ਸੁਭਕਿਣ੍ਹਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤੁਂ, ਨ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ। ਇਤਿ ਦੁਵਿਧਮ੍ਪੇਤਂ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ – ''ਏਤਸ੍ਸ ਨੂਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਹੇਤੂ''ਤਿ ਆਹ।

੨੭੭. ਉਦਵੁਨਿਕੋਤਿ ਉਦਕਵਾਰਕੋ। **ਅਨੁਰਾਯਮਕਾਸੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਏਵਂ ਉਪਦ੍ਦੁਤਮਕਾਸਿ ਯਥਾ ਤਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਵਿਪਨ੍ਨਂ। ਅਯਂ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮਮਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਕੋ ਸਹਾਯਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਾਸਨੇ ਅਨਭਿਰਤੋ, ''ਆਵੁਸੋ, ਵਿਬ੍ਭਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰੇ ਲੋਭਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਭਾਵਾਯ ਵਣ੍ਣਂ ਅਭਾਸਿ। ਇਤਰੋ ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਇਦਾਨਿ ਭਗਵਤੋ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਜਾਤੋ। ਭਗਵਤਾ ਪਨਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮਸੁਤ੍ਤਂ ਅਤਿਰੇਕਭਾਣਵਾਰਮਤ੍ਤਂ, ਇਦਂ ਭਾਣਵਾਰਮਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਾਯ ਤਨ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮੋ ਕਥਿਤੋ, ਏਕਦੇਸਨਾਯਪਿ ਮਗ੍ਗਫਲਪਟਿਵੇਧੋ ਨ ਜਾਤੋ, ਅਨਾਗਤੇ ਪਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ। ਅਨਾਗਤੇ ਪਚ੍ਚਯਭਾਵਞ੍ਚਸ੍ਸ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਗਵਾ ਧਰਮਾਨੋ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਮ੍ਪਿ ਮੇਤ੍ਤਾਵਿਹਾਰਿਮ੍ਹਿ ਏਤਦਗ੍ਗੇ ਨ ਠਪੇਸਿ। ਪਸ੍ਸਤਿ ਹਿ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਾਗਤੇ ਅਯਂ ਮਮ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਾਵਿਹਾਰੀਨਂ ਅਗ੍ਗੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ।

ਸੋ ਭਗਵਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਧਮ੍ਮਾਸੋਕਰਾਜਕਾਲੇ ਪਾਟਲਿਪੁਤ੍ਤੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਪ੍ਪਤ੍ਤੋ **ਅਸ੍ਸਗੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ** ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਾਵਿਹਾਰੀਨਂ ਅਗ੍ਗੋ ਅਹੋਸਿ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਮੇਤ੍ਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਪਿ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਂ ਪਟਿਲਭਿਂਸੁ, ਥੇਰੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਓਵਾਦਾਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਨਿਸੇਨਾਸਨੇ ਆਵਸਿ, ਤਿਂਸਯੋਜਨਮਤ੍ਤਾ ਅਟਵੀ ਏਕਂ ਪਧਾਨਘਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਥੇਰੋ ਆਕਾਸੇ ਚਮ੍ਮਖਣ੍ਡਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥੇਸਿ। ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਮ੍ਪਿ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥੇਸਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਨਮਦਂਸੁ। ਧਮ੍ਮਾਸੋਕਰਾਜਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਹਿਣਿ। ਥੇਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਮ੍ਮੀਤਿ ਏਕਵਾਰਮ੍ਪਿ ਨ ਗਤੋਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਚੂਲ਼ਸਕੁਲੁਦਾਯਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਵੇਖਨਸਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੭੮. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਵੇਖਨਸਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਵੇਖਨਸੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਕਿਰ ਸਕੁਲੁਦਾਯਿਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯੋ, ਸੋ ''ਸਕੁਲੁਦਾਯੀ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਪਰਮਵਣ੍ਣਪਞ੍ਹੇ ਪਰਾਜਿਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮਯਾ ਸੋ ਸਾਧੁਕਂ ਉਗ੍ਗਹਾਪਿਤੋ, ਤੇਨਾਪਿ ਸਾਧੁਕਂ ਉਗ੍ਗਹਿਤਂ, ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਪਰਾਜਿਤੋ, ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਸਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਪਰਮਵਣ੍ਣਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਰਾਜਗਹਤੋ ਪਞ੍ਚਚਤ੍ਤਾਲੀਸਯੋਜਨਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ, ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਠਿਤਕੋਵ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

੨੮੦. ਪਞ੍ਚ ਖੋ ਇਮੇਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਆਰਭਿ? ਅਗਾਰਿਯੋਪਿ ਏਕਚ੍ਚੋ ਕਾਮਗਰੁਕੋ ਕਾਮਾਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੋ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਗਰੁਕੋ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਾਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਪਿ ਚ ਏਕਚ੍ਚੋ ਕਾਮਗਰੁਕੋ ਕਾਮਾਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੋ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਗਰੁਕੋ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਾਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਯਂ ਪਨ ਕਾਮਗਰੁਕੋ ਕਾਮਾਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਇਮਾਯ ਕਥਾਯ ਕਥਿਯਮਾਨਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਾਮਾਧਿਮੁਤ੍ਤਤਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਮਸ੍ਸਾਯਂ ਦੇਸਨਾ ਸਪ੍ਪਾਯਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ। **ਕਾਮਗ੍ਗਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ।

੨੮੧. ਪਾਪਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਜਾਨਨਭਾਵਂ ਪਾਪਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। **ਨਾਮਕਂਯੇਵ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਨਿਰਤ੍ਥਕਵਚਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। **ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤੋ ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਅਪਰਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਅਤੀਤਕਥਾਯ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਞਾਣਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਨਾਗਤਕਥਾਯ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਞਾਣਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਉਭਯਮ੍ਪੇਤਂ ਤਿਟ੍ਠਤੂਤਿ ਆਹ। **ਸੁਤ੍ਤਬਨ੍ਧਨੇਹੀ**ਤਿ ਸੁਤ੍ਤਮਯਬਨ੍ਧਨੇਹਿ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਆਰਕ੍ਖਤ੍ਥਾਯ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇਸੁ ਚੇਵ ਗੀਵਾਯ ਚ ਸੁਤ੍ਤਕਾਨਿ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਪਨਸ੍ਸ ਤਾਨਿ ਸਯਂ ਵਾ ਪੂਤੀਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਹਰਨ੍ਤਿ।

ਏਵਮੇਵ ਖੋਤਿ ਇਮਿਨਾ ਇਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਦਹਰਸ੍ਸ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਤਬਨ੍ਧਨਾਨਂ ਅਜਾਨਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਕੋਟਿਯਾ ਅਜਾਨਨਂ, ਨ ਹਿ ਸਕ੍ਕਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਪੁਰਿਮਕੋਟਿ ਞਾਤੁਂ, ਮੋਚਨਕਾਲੇ ਜਾਨਨਸਦਿਸਂ ਪਨ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੇਨ ਅਵਿਜ੍ਜਾਬਨ੍ਧਨਸ੍ਸ ਪਮੋਕ੍ਖੋ ਜਾਤੋਤਿ ਜਾਨਨਂ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਵੇਖਨਸਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਤਤਿਯਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਰਾਜਵਗ੍ਗੋ

੧. ਘਟਿਕਾਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੮੨. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਘਟਿਕਾਰਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਸਿਤਂ ਪਾਤ੍ਵਾਕਾਸੀ**ਤਿ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭੂਮਿਪ੍ਪਦੇਸਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਚਰਿਯਂ ਚਰਮਾਨੇਨ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਨਿਵੁਤ੍ਥਪੁਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਆਵਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸ – ''ਕਸ੍ਸਪਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵੇਗਲਿਙ੍ਗਂ ਨਾਮ ਗਾਮਨਿਗਮੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਹਂ ਤਦਾ **ਜੋਤਿਪਾਲੋ** ਨਾਮ ਮਾਣਵੋ ਅਹੋਸਿਂ, ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯੋ ਘਟਿਕਾਰੋ ਨਾਮ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਯਾ ਇਧ ਏਕਂ ਸੁਕਾਰਣਂ ਕਤਂ, ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਪਾਕਟਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ, ਹਨ੍ਦ ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਕਟਂ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਮਗ੍ਗਾ ਓਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਠਿਤਕੋਵ ਸਿਤਪਾਤੁਕਮ੍ਮਮਕਾਸਿ, ਅਗ੍ਗਗ੍ਗਦਨ੍ਤੇ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਦਹਸਿਤਂ ਹਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਲੋਕਿਯਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਰਂ ਪਹਰਨ੍ਤਾ – ''ਕੁਹਂ ਕੁਹ''ਨ੍ਤਿ ਹਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਬੁਦ੍ਧਾ, ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਨ ਹਸਿਤਂ ਹਟ੍ਠਪਹਟ੍ਠਾਕਾਰਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤਿ।

ਹਸਿਤਞ੍ਚ ਨਾਮੇਤਂ ਤੇਰਸਹਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨੋ ਅਕੁਸਲਤੋ ਚਤੂਹਿ, ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਤੋ ਚਤੂਹੀਤਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਹਸਤਿ, ਸੇਕ੍ਖਾ ਅਕੁਸਲਤੋ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਛਹਿ ਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਹਸਨ੍ਤਿ, ਖੀਣਾਸਵਾ ਚਤੂਹਿ ਸਹੇਤੁਕਕਿਰਿਯਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਏਕੇਨ ਅਹੇਤੁਕਕਿਰਿਯਚਿਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਹਸਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁਪਿ ਬਲਵਾਰਮ੍ਮਣੇ ਆਪਾਥਗਤੇ ਦ੍ਵੀਹਿ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਹਸਨ੍ਤਿ, ਦੁਬ੍ਬਲਾਰਮ੍ਮਣੇ ਦੁਹੇਤੁਕਚਿਤ੍ਤਦ੍ਵਯੇਨ ਚ ਅਹੇਤੁਕਚਿਤ੍ਤੇਨ ਚਾਤਿ ਤੀਹਿ ਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਹਸਨ੍ਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਠਾਨੇ ਕਿਰਿਯਾਹੇਤੁਕਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤਂ ਭਗਵਤੋ ਹਟ੍ਠਪਹਟ੍ਠਾਕਾਰਮਤ੍ਤਂ ਹਸਿਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ।

ਤਂ ਪਨੇਤਂ ਹਸਿਤਂ ਏਵਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਾਕਟਂ ਅਹੋਸਿ। ਕਥਂ? ਤਥਾਰੂਪੇ ਹਿ ਕਾਲੇ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਚਤੂਹਿ ਦਾਠਾਹਿ ਚਤੁਦ੍ਦੀਪਿਕਮਹਾਮੇਘਮੁਖਤੋ ਸਤੇਰਤਾਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਮਾਨਾ ਮਹਾਤਾਲਕ੍ਖਨ੍ਧਪਮਾਣਾ ਰਸ੍ਮਿਵਟ੍ਟਿਯੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸੀਸਵਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਠਗ੍ਗੇਸੁਯੇਵ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਸਞ੍ਞਾਣੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਤੋ ਪਚ੍ਛਤੋ ਗਚ੍ਛਮਾਨੋਪਿ ਸਿਤਪਾਤੁਭਾਵਂ ਜਾਨਾਤਿ।

ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚਾਤਿ – ''ਏਤ੍ਥ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਓਵਦਿ, ਚਤੁਸਚ੍ਚਪ੍ਪਕਾਸਨਂ ਅਕਾਸਿ, ਭਗਵਤੋਪਿ ਏਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਤੁਂ ਰੁਚਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਵਮਯਂ ਭੂਮਿਭਾਗੋ ਦ੍ਵੀਹਿ ਬੁਦ੍ਧੇਹਿ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਹਾਜਨੋ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਟ੍ਠਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਚਰਨ੍ਤੋ ਸਗ੍ਗਮਗ੍ਗਪਰਾਯਣੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਤਂ ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ,''ਤਿਆਦਿਵਚਨਂ ਅਵੋਚ।

੨੮੩. **ਮੁਣ੍ਡਕੇਨ ਸਮਣਕੇਨਾ**ਤਿ ਮੁਣ੍ਡਂ ਮੁਣ੍ਡੋਤਿ, ਸਮਣਂ ਵਾ ਸਮਣੋਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਯਂ ਪਨ ਅਪਰਿਪਕ੍ਕਞਾਣਤ੍ਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਉਗ੍ਗਹਿਤਵੋਹਾਰਵਸੇਨੇਵ ਹੀਲੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। **ਸੋਤ੍ਥਿਸਿਨਾਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਸਿਨਾਨਤ੍ਥਾਯ ਕਤਸੋਤ੍ਥਿਂ। ਸੋਤ੍ਥਿ ਨਾਮ ਕੁਰੁਵਿਨ੍ਦਪਾਸਾਣਚੁਣ੍ਣਾਨਿ ਲਾਖਾਯ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਕਤਗੁਲਿਕਕਲਾਪਕਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ – ''ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਰੁਵਿਨ੍ਦਕਸੁਤ੍ਤਿਯਾ ਨਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੪੩) ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਉਭੋਸੁ ਅਨ੍ਤੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਂ ਘਂਸਨ੍ਤਿ। **ਏਵਂ ਸਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਏਤਰਹਿਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਚੇਤਿਯਵਨ੍ਦਨਾਯ ਗਚ੍ਛਾਮ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ''ਨਟਸਮਜ੍ਜਾਦਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਪਨ ਏਕਵਚਨੇਨੇਵ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਥੇਵ ਸਿਨ੍ਹਾਯਿਤੁਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਏਕਵਚਨੇਨ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

੨੮੪. ਜੋਤਿਪਾਲਂ ਮਾਣਵਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸੀਤਿ ਏਕਪਸ੍ਸੇ ਅਰਿਯਪਰਿਹਾਰੇਨ ਪਠਮਤਰਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਇਸ੍ਸਰਿਯਪਰਿਹਾਰੇਨ ਨ੍ਹਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨ੍ਹਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨਂ ਆਗਮੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਨਿਵਤ੍ਥਨਿਵਾਸਨਂ ਕੇਸੇ ਵੋਦਕੇ ਕੁਰੁਮਾਨਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ। **ਅਯ**ਨ੍ਤਿ ਆਸਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਆਹ। **ਓਵਟ੍ਟਿਕਂ ਵਿਨਿਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਨਾਗਬਲੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਪੇਹਿ ਸਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਈਸਕਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤਮਾਨੋਵ ਤੇਨ ਗਹਿਤਗਹਣਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕੇਸੇਸੁ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚਾ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਜੋਤਿਪਾਲੋ ਪਞ੍ਞਵਾ, ਸਕਿਂ ਦਸ੍ਸਨਂ ਲਭਮਾਨੇ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨੇਪਿ ਪਸੀਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਧਮ੍ਮਕਥਾਯਪਿ ਪਸੀਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਸਨ੍ਨੋ ਚ ਪਸਨ੍ਨਾਕਾਰਂ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਿਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਏਤਦਤ੍ਥਂ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਕਤ੍ਵਾ ਮਮ ਸਹਾਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਨਂ ਕੇਸੇਸੁ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ।

ਇਤ੍ਤਰਜਚ੍ਚੋਤਿ ਅਞ੍ਞਜਾਤਿਕੋ, ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਸਮਾਨਜਾਤਿਕੋ, ਲਾਮਕਜਾਤਿਕੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਵਤਿਦ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗਮਨਂ ਨ ਵਤ ਓਰਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਖੁਦ੍ਦਕਂ, ਮਹਨ੍ਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਥਾਮੇਨ ਗਣ੍ਹਿ, ਸਤ੍ਥੁ ਥਾਮੇਨ ਗਣ੍ਹੀਤਿ ਗਹਣਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਿਟ੍ਠਂ ਅਗਮਾਸਿ। **ਯਾਵਤਾਦੋਹਿਪੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦੋਕਾਰਹਿਕਾਰਪਿਕਾਰਾ ਨਿਪਾਤਾ, ਯਾਵਤੁਪਰਿਮਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ''ਵਾਚਾਯ ਆਲਪਨਂ ਓਵਟ੍ਟਿਕਾਯ ਗਹਣਞ੍ਚ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਕੇਸਗ੍ਗਹਣਮ੍ਪਿ ਤਤ੍ਥ ਗਮਨਤ੍ਥਂ ਪਯੋਗੋ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

੨੮੫. ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯਾਤਿ ਇਧ ਸਤਿਪਟਿਲਾਭਤ੍ਥਾਯ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮੀ ਕਥਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਭਗਵਾ, – ''ਜੋਤਿਪਾਲ, ਤ੍ਵਂ ਨ ਲਾਮਕਟ੍ਠਾਨਂ ਓਤਿਣ੍ਣਸਤ੍ਤੋ, ਮਹਾਬੋਧਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਤ੍ਥੇਤ੍ਵਾ ਓਤਿਣ੍ਣੋਸਿ, ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਨਾਮ ਪਮਾਦਵਿਹਾਰੋ ਨ ਯੁਤ੍ਤੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਤਿਪਟਿਲਾਭਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਸਿ। ਪਰਸਮੁਦ੍ਦਵਾਸੀਥੇਰਾ ਪਨ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਜੋਤਿਪਾਲ, ਯਥਾ ਅਹਂ ਦਸਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਵੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਵਾਰੋ ਲੋਕੇ ਵਿਚਰਾਮਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਦਸਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸਮਣਗਣਪਰਿਵਾਰੋ ਲੋਕੇ ਵਿਚਰਿਸ੍ਸਸਿ। ਏਵਰੂਪੇਨ ਨਾਮ ਤਯਾ ਪਮਾਦਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਯਥਾਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਮਤਿ, ਏਵਂ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਚ ਆਨਿਸਂਸਂ ਕਥੇਸੀਤਿ।

੨੮੬. ਅਲਤ੍ਥ ਖੋ, ਆਨਨ੍ਦ,…ਪੇ॰… ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਅਲਤ੍ਥ ਉਪਸਮ੍ਪਦਨ੍ਤਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕਿਮਕਾਸਿ? ਯਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਹਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਮ੍ਮੁਖੇ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਿ। ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਇਤ੍ਤਰਸਤ੍ਤਾ ਵਿਯ ਪਤਿਤਸਿਙ੍ਗਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਚਤੁਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲੇ ਪਨ ਸੁਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਤੇਪਿਟਕਂ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤੇਰਸ ਧੁਤਙ੍ਗਾਨਿ ਸਮਾਦਾਯ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਗਤਪਚ੍ਚਾਗਤਵਤ੍ਤਂ ਪੂਰਯਮਾਨਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਅਨੁਲੋਮਞਾਣਂ ਆਹਚ੍ਚ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਮਗ੍ਗਫਲਤ੍ਥਂ ਵਾਯਾਮਂ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਜੋਤਿਪਾਲੋਪਿ ਤਥੇਵ ਅਕਾਸਿ।

੨੮੭. ਅਡ੍ਢਮਾਸੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਤਿ ਕੁਲਦਾਰਕਞ੍ਹਿ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਮਾਸਮ੍ਪਿ ਅਵਸਿਤ੍ਵਾ ਗਤੇ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਸੋਕੋ ਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਸੋਪਿ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਗ੍ਗਹਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁਸਾਮਣੇਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਥੇਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਿਨੇਹੋ ਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਗਤਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਅਨਭਿਰਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਤ੍ਤਕਂ ਪਨ ਕਾਲਂ ਨਿਵਾਸੇ ਸਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਤੇਸਂ ਸੋਕੋ ਤਨੁਭਾਵਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਗ੍ਗਹਣਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਣੇਰਦਹਰਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਜਾਯਤਿ, ਥੇਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਿਨੇਹੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਗਤਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਅਭਿਰਮਤਿ, ਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਤ੍ਤਕਂ ਵਸਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ ਅਡ੍ਢਮਾਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਪਣ੍ਡੁਪੁਟਕਸ੍ਸ ਸਾਲਿਨੋਤਿ ਪੁਟਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਕ੍ਖਾਪਿਤਸ੍ਸ ਰਤ੍ਤਸਾਲਿਨੋ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਸਾਲਿਨੋ ਵਪ੍ਪਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਯਂ ਪਰਿਹਾਰੋ – ਕੇਦਾਰਾ ਸੁਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਬੀਜਾਨਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਵਪ੍ਪਕਾਲੇ ਵਿਤਾਨਂ ਵਿਯ ਉਪਰਿ ਵਤ੍ਥਕਿਲਞ੍ਜਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪਕ੍ਕਕਾਲੇ ਵੀਹਿਸੀਸਾਨਿ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮੁਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤੇ ਪੁਟਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਯੋਤ੍ਤਬਦ੍ਧੇ ਵੇਹਾਸਂਯੇਵ

ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਚੁਣ੍ਣਾਨਿ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਠਕੇਸੁ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯੇ ਵਸ੍ਸੇ ਵਿਵਰਿੰਸੁ। ਏਵਂ ਤਿਵਸ੍ਸਂ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਸੁਗਨ੍ਧਰਤ੍ਤਸਾਲਿਨੋ ਅਪਗਤਕਾਲ਼ਕੇ ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਜ੍ਜਕਵਿਕਤਿਮ੍ਪਿ ਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਟਿਯਾਦਿਯਿਂਸੁ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਪਣੀਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ…ਪੇ॰… ਕਾਲਂ ਆਰੋਚਾਪੇਸੀ**ਤਿ।

੨੮੮. **ਅਧਿਵੁਟ੍ਠੋ ਮੇ**ਤਿ ਕਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ? ਵੇਗਲਿਙ੍ਗਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨਕਾਲੇ ਘਟਿਕਾਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਂ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ, ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਅਹੁਦੇਵ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਅਹੁ ਦੋਮਨਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਮਾਸਂ ਦਾਨਂ ਦਾਤੁਂ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸੋਤੁਂ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਨਿਯਾਮੇਨ ਵੀਸਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤੁਂ ਨਾਲਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਅਲਾਭਂ ਆਰਬ੍ਭ ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਅਹੋਸਿ, ਨ ਤਥਾਗਤਂ ਆਰਬ੍ਭ। ਕਸ੍ਮਾ? ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ। ਸੋ ਕਿਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਭਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਕੁਪਿਤੇ ਵੂਪਸਮਨਤ੍ਥਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਉਰਚ੍ਛਦਂ ਨਾਮ ਧੀਤਰਮਾਹ – ''ਅਮ੍ਮ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਵੇ ਮਾ ਪਮਜ੍ਜੀ''ਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਤਂ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਿਸਞ੍ਞਿਨੋ ਅਹੇਸੁਂ। ਕੇ ਇਮੇ ਚਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਭੂਮਿਦੇਵਾਤਿ। ਭੂਮਿਦੇਵਾ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਨਿਟ੍ਠੁਭਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਸਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਵੀਥਿਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਠਿਤਾ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਸੁਣਮਾਨਾਯੇਵ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਤ੍ਥਾ ਵੀਸਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਇਸਿਪਤਨੇ ਵਸਤੀ''ਤਿ ਚ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ।

ਰਾਜਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਵੂਪਸਮੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ। ਅਥ ਨਂ ਪਠਮਤਰਮੇਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧੀਤੁ ਅਵਣ੍ਣਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭਿਨ੍ਦਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਪਨ ਧੀਤੁ ਜਾਤਕਾਲੇਯੇਵ ਵਰਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ''ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸਾਨਿ ਰਜ੍ਜਂ ਦਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵਰਂ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਰਾਜਾ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸਾਨਿ ਰਜ੍ਜਂ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਸਿ। ਸਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਭੋਜਯਮਾਨਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿਸਾਣਿਯਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਸਤ੍ਥੁ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਜਾਤੋ। ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਚ ਨਾਮ ਤਥਾਗਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਆਘਾਤੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਨ ਤਥਾਗਤਂ ਆਰਬ੍ਭਾ''ਤਿ।

ਯਂ ਇਚ੍ਛਤਿ ਤਂ ਹਰਤੂਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਭਾਜਨਾਨਿ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਕਯਵਿਕ੍ਕਯਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਏਵਂ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਦਾਰੁਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਪਲਾਲਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਮਹਾਜਨਾ ''ਘਟਿਕਾਰੇਨ ਭਾਜਨਾਨਿ ਪਕ੍ਕਾਨੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਤਣ੍ਡੁਲਲੋਣਦਧਿਤੇਲਫਾਣਿਤਾਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਭਾਜਨਂ ਮਹਗ੍ਘਂ ਹੋਤਿ, ਮੂਲਂ ਅਪ੍ਪਂ, ਯਂ ਵਾ ਤਂ ਵਾ ਦਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਮਾਤਿ ਤਂ ਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਵਾਣਿਜੋ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪਟਿਜਗ੍ਗਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਉਪਟ੍ਠਹਤਿ, ਬਹੁ ਨੋ ਅਕੁਸਲਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਪੁਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੂਲਂ ਆਹਰਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਭਾਜਨਂ ਅਪ੍ਪਗ੍ਘਂ ਹੋਤਿ, ਆਭਤਂ ਮੂਲਂ ਬਹੁ, ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਵਾਣਿਜੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਯਥਾਭਤਂ ਘਰਸਾਮਿਕਾ ਵਿਯ ਸਾਧੁਕਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਏਵਂਗੁਣੋ ਪਨ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਪਬ੍ਬਜਤੀਤਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਵਚਨਪਥਂ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਧੇ ਜਿਣ੍ਣੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪੋਸੇਤੀਤਿ ਆਹ।

੨੮੯. **ਕੋ ਨੁ ਖੋ**ਤਿ ਕੁਹਿਂ ਨੁ ਖੋ। **ਕੁਮ੍ਭਿਯਾ**ਤਿ ਉਕ੍ਖਲਿਤੋ। **ਪਰਿਯੋਗਾ**ਤਿ ਸੂਪਭਾਜਨਤੋ। **ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਾ**ਤਿ ਭੁਞ੍ਜ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤੇ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ? ਘਟਿਕਾਰੋ ਕਿਰ ਭਤ੍ਤਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਸੂਪਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਵਡ੍ਢਮਾਨਕਂ ਭਤ੍ਤਸੂਪਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਆਧਾਰਕਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਸਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਅਭਿਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਅਤਿਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥੋ। **ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਨ ਵਿਜਹਤੀ**ਤਿ ਨ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਵਿਜਹਤਿ, ਅਥ ਖੋ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਵਾ ਦਿਵਸਭਾਗੇ ਵਾ ਗਾਮੇ ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਾ ਯਸ੍ਮਿਂ ਯਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ – ''ਸਦੇਵਕੇ ਨਾਮ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲੋ ਮਯ੍ਹਂ ਗੇਹਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਹਤ੍ਥੇਨ ਆਮਿਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਲਾਭਾ ਵਤ ਮੇ''ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਾ ਪੀਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੨੯੦. **ਕਲ਼ੋਪਿਯਾ**ਤਿ ਪਚ੍ਛਿਤੋ। ਕਿਂ ਪਨ ਭਗਵਾ ਏਵਮਕਾਸੀਤਿ। ਪਚ੍ਚਯੋ ਧਮ੍ਮਿਕੋ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਤ੍ਤੇ ਭਤ੍ਤਸਦਿਸੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਕਾਸਿ। ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਪਿ ਚ ਸਾਵਕਾਨਂਯੇਵ ਹੋਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵੇਲਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ

ਪੁਪ੍ਫਫਲਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਤਾਨਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂ ਨਿਗ੍ਗਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਰਾਜਾ ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਏਵਂ ਸਮ੍ਪਦਮੇਤਂ। ਪਰਸਮੁਦ੍ਦਵਾਸੀਥੇਰਾ ਪਨ ''ਦੇਵਤਾ ਕਿਰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਦਂਸੂ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ।

੨੯੧. **ਹਰਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਹਰਥ ਭਦ੍ਦਮੁਖਾ**ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ''ਕੁਹਿਂ ਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ – ''ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ, ਕੁਹਿਂ ਨੁ ਖੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸਤ੍ਥੁ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਓਵਸ੍ਸਕਭਾਵਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਪੁਤ੍ਤੇ ਅਪਰਾਧਸਞ੍ਞਿਨੋ ਗਹਣੇ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ।

ਤੇਮਾਸਂ ਆਕਾਸਚ੍ਛਦਨਂ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿ ਭਗਵਾ ਕਿਰ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਵਸ੍ਸਿਕਾਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਏਕਂ ਮਾਸਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਿਣਂ ਆਹਰਾਪੇਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪਦਤ੍ਥੋ – ਆਕਾਸਂ ਛਦਨਮਸ੍ਸਾਤਿ **ਆਕਾਸਚ੍ਛਦਨਂ। ਨ ਦੇਵੋਤਿਵਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਕੇਵਲਂ ਨਾਤਿਵਸ੍ਸਿ, ਯਥਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪਕਤਿਯਾ ਚ ਨਿਬ੍ਬਕੋਸਸ੍ਸ ਉਦਕਪਾਤਟ੍ਠਾਨਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਏਕਮ੍ਪਿ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੁ ਨਾਤਿਵਸ੍ਸਿ, ਏਵਂ ਘਨਛਦਨਗੇਹਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਵਿਯ ਨ ਵਾਤਾਤਪਾਪਿ ਆਬਾਧਂ ਅਕਂਸੁ, ਪਕਤਿਯਾ ਉਤੁਫਰਣਮੇਵ ਅਹੋਸਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗਮੇ ਛਡ੍ਡਿਤੇਪਿ ਤਂ ਠਾਨਂ ਅਨੋਵਸ੍ਸਕਮੇਵ ਅਹੋਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਸਾਟਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਯਾਵ ਕਪ੍ਪੁਟ੍ਠਾਨਾ ਤਂ ਠਾਨਂ ਤਾਦਿਸਮੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਪਨ ਨ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਇਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੇਨ, ਤੇਸਂਯੇਵ ਪਨ ਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ – ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਕਤ੍ਥ ਨ ਲਭੇਯ੍ਯ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਾਮ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਨ੍ਧਕਾਨਂ ਨਿਵੇਸਨਂ ਉਤ੍ਤਿਣਂ ਕਾਰੇਸੀ''ਤਿ ਨ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਦਪਾਦਿ – ''ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਿਵੇਸਨਾ ਤਿਣਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਛਾਦਾਪੇਸੀ''ਤਿ ਪਨ ਤੇਸਂ ਅਨਪ੍ਪਕਂ ਬਲਵਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਦਪਾਦਿ। ਇਤਿ ਤੇਸਂਯੇਵ ਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਇਦਂ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਜਾਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

੨੯੨. **ਤਣ੍ਡੁਲਵਾਹਸਤਾਨੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਸਕਟਾਨਿ ਏਕੋ ਵਾਹੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਤਦੁਪਿਯਞ੍ਚ ਸੂਪੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੂਪਤ੍ਥਾਯ ਤਦਨੁਰੂਪਂ ਤੇਲਫਾਣਿਤਾਦਿਂ। ਵੀਸਤਿਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਤੇਮਾਸਤ੍ਥਾਯ ਭਤ੍ਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਕਿਰ ਸਞ੍ਞਾਯ ਰਾਜਾ ਏਤ੍ਤਕਂ ਪੇਸੇਸਿ। **ਅਲਂ ਮੇ ਰਞ੍ਞੋਵ ਹੋਤੂ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ? ਅਧਿਗਤਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਯ। ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ''ਨਾਹਂ ਰਞ੍ਞਾ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ, ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਪੇਸੇਸੀ''ਤਿ। ਤਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਤ੍ਥਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਤੋ, ਅਦ੍ਧਾ ਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਂ ਯਾਚਿਯਮਾਨੋ ਮਯ੍ਹਂ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਭਾਵਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਸਿ, ਗੁਣਕਥਾਯ ਲਦ੍ਧਲਾਭੋ ਪਨ ਨਟੇਨ ਨਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਂ ਵਿਯ ਗਾਯਕੇਨ ਗਾਯਿਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਂ ਵਿਯ ਚ ਹੋਤਿ। ਕਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਇਮਿਨਾ, ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਪਿ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਘਟਿਕਾਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਰਟ੍ਠਪਾਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੯੩. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਰਟ੍ਠਪਾਲਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਥੁਲ੍ਲਕੋਟ੍ਠਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਕੋਟ੍ਠਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰਂ। ਸੋ ਕਿਰ ਜਨਪਦੋ ਨਿਚ੍ਚਸਸ੍ਸੋ ਸਦਾ ਬੀਜਭਣ੍ਡਂ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਖਲਭਣ੍ਡਂ ਪਵਿਸਤਿ। ਤੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗਮੇ ਕੋਟ੍ਠਾ ਨਿਚ੍ਚਪੂਰਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਥੁਲ੍ਲਕੋਟ੍ਠਿਕਨ੍ਤੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤੋ।

੨੯੪. **ਰਟ੍ਠਪਾਲੋ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਰਟ੍ਠਪਾਲੋ? ਭਿਨ੍ਨਂ ਰਟ੍ਠਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ ਪਾਲੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋਤਿ ਰਟ੍ਠਪਾਲੋ। ਕਦਾ ਪਨਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ। ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ। ਇਤੋ ਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸਕਪ੍ਪਮਤ੍ਥਕੇ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਲੋਕਹਿਤਾਯ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿ, ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਨਗਰਂ ਹਂਸਵਤੀ ਨਾਮ, ਆਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।

ਸੁਜਾਤਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਪਦੁਮੁੱਤਰਸ੍ਸ ਸੱਥੁਨੋ''ਤਿ॥ (ਬੁ॰ ਵੰ॰ ੧੨.੧੯)।

ਪਦੁਮੁੱਤਰੇ ਪਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਏਵ ਹੰਸਵਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਕਪਣਦ੍ਧਿਕਯਾਚਕਾਦੀਨੰ ਦਾਨੰ ਪੱਠਪਯਿੰਸੁ। ਤਦਾ ਪਬ੍ਬਤਵਾਸਿਨੋ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਤਾਪਸਾ ਹੰਸਵਤਿੰ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਾ। ਤੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨਾ ਤਾਪਸਗਣੰ ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਪੱਠਹਿੰਸੁ। ਤਾਪਸਾ ਕਿਞ੍ਚਿਕਾਲੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਮੇਵ ਗਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘੱਥੇਰਾ ਓਹੀਯਿੰਸੁ। ਤਦਾ ਤੇਸੰ ਤੇ ਯਾਵਜੀਵੰ ਉਪੱਠਾਨੰ ਅਕੰਸੁ। ਤਾਪਸੇਸੁ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਸਕ੍ਕਭਵਨਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੰ ਕਥੇਸਿ, ਏਕੋ ਭੂਮਿਨ੍ਧਰਨਾਗਰਾਜਭਵਨਸ੍ਸ।

ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੇਸੁ ਏਕੋ ਸਕ੍ਕਭਵਨੰ ਪੱਥਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬੱਤੋ, ਏਕੋ ਨਾਗਭਵਨੇ ਪਾਲਿਤਨਾਗਰਾਜਾ ਨਾਮ। ਤੰ ਸਕ੍ਕੋ ਅੱਤਨੋ ਉਪੱਠਾਨੰ ਆਗਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਾਗਯੋਨਿਯੰ ਅਭਿਰਮਸੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਨਾਭਿਰਮਾਮੀਤਿ ਆਹ। ਤੇਨ ਹਿ ਪਦੁਮੁੱਤਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਪੱਥਨੰ ਕਰੋਹਿ, ਉਭੋ ਸੁਖੰ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ। ਨਾਗਰਾਜਾ ਸੱਥਾਰੰ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸੱਤਾਹੰ ਮਹਾਦਾਨੰ ਦਦਮਾਨੋ ਪਦੁਮੁੱਤਰਸ੍ਸ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪੁੱਤੰ ਉਪਰੇਵਤੰ ਨਾਮ ਸਾਮਣੇਰੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੱਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਬ੍ਬਵੱਥਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਠਾਨਨ੍ਤਰੰ ਪੱਥੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਅਨਾਗਤੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਅਨਾਗਤੇ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪੁੱਤੋ ਰਾਹੁਲਕੁਮਾਰੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਮਿਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ ਤੇ ਪੱਥਨਾ''ਤਿ ਕਥੇਸਿ। ਨਾਗਰਾਜਾ ਤਮੱਥੰ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਕਥੇਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਸੱਤਾਹੰ ਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਭਿਨ੍ਨੰ ਰੱਠੰ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁੰ ਪਾਲੇਤੁੰ ਸਮੱਥਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬੱਤਿਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਪਬ੍ਬਜਿਤੰ ਰੱਠਪਾਲੰ ਨਾਮ ਕੁਲਪੁੱਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਅਹਮ੍ਪਿ ਅਨਾਗਤੇ ਲੋਕਸ੍ਮਿੰ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਭਿਨ੍ਨੰ ਰੱਠੰ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁੰ ਪਾਲੇਤੁੰ ਸਮੱਥਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬੱਤਿਤ੍ਵਾ ਅਯੰ ਕੁਲਪੁੱਤੋ ਵਿਯ ਸਦ੍ਧਾਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਰੱਠਪਾਲੋ ਨਾਮ ਭਵੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਪੱਥਨਮਕਾਸਿ। ਸੱਥਾ ਸਮਿਜ੍ਝਨਕਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

''ਸਰਾਜਿਕੰ ਚਾਤੁਵਣ੍ਣੰ, ਪੋਸੇਤੁੰ ਯੰ ਪਹੋਸ੍ਸਤਿ।
ਰੱਠਪਾਲਕੁਲੰ ਨਾਮ, ਤੱਥ ਜਾਯਿਸ੍ਸਤੇ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਏਵੰ ਪਦੁਮੁੱਤਰਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਤਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਏਤਦਹੋਸੀਤਿ ਕਿੰ ਅਹੋਸਿ? **ਯਥਾ ਯਥਾ ਖੋ**ਤਿਆਦਿ। ਤੱਤ੍ਰਾਯੰ ਸਙ੍ਖੇਪਕਥਾ – ਅਹੰ ਖੋ ਯੇਨ ਯੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਤੇਨ ਤੇਨ ਮੇ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਤੋ ਏਵੰ ਹੋਤਿ – ''ਯਦੇਤੰ ਸਿਕ੍ਖੱਤਯਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਏਕਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਅਖਣ੍ਡੰ ਕਤ੍ਵਾ ਚਰਿਮਕਚਿੱਤੰ ਪਾਪੇਤਬ੍ਬਤਾਯ ਏਕਨ੍ਤਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਚਰਿਤਬ੍ਬੰ, ਏਕਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਚ ਕਿਲੇਸਮਲੇਨ ਅਮਲੀਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਚਰਿਮਕਚਿੱਤੰ ਪਾਪੇਤਬ੍ਬਤਾਯ ਏਕਨ੍ਤਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ, ਸਙ੍ਖਲਿਖਿਤੰ ਵਿਲਿਖਿਤਸਙ੍ਖਸਦਿਸੰ ਧੋਤਸਙ੍ਖਸਪ੍ਪਟਿਭਾਗੰ ਕਤ੍ਵਾ ਚਰਿਤਬ੍ਬੰ, ਨਯਿਦੰ ਸੁਕਰੰ ਅਗਾਰੰ ਅਜ੍ਝਾਵਸਤਾ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਵਸਨ੍ਤੇਨ ਏਕਨ੍ਤਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ...ਪੇ॰... ਚਰਿਤੁੰ, ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਕੇਸਮ੍ਚ ਮਸ੍ਸੁਞ੍ਚ ਓਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਸਾਯਰਸਪੀਤਤਾਯ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਨ੍ਤਾਨੰ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾਨਿ ਵੱਥਾਨਿ ਅਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਚਿਰਪਕ੍ਕਨ੍ਤੇਸੁ ਥੁਲ੍ਲਕੋੱਠਿਕੇਸੁ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕੇਸੁ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮੀਤਿ ਰੱਠਪਾਲੋ ਅਨੁੱਠਿਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਨ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਯਾਚਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਤੱਥਸ੍ਸ ਬਹੂ ਞਾਤਿਸਾਲੋਹਿਤਾ ਮਿੱਤਾਮਚ੍ਚਾ ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ – ''ਤ੍ਵੰ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਏਕਪੁੱਤਕੋ, ਨ ਲਬ੍ਭਾ ਤਯਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਬਾਹਾਯਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਡ੍ਢੇਯ੍ਯੁੰ, ਤਤੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਸਹੇਵ ਪਰਿਸਾਯ ਉੱਠਹਿਤ੍ਵਾ ਥੋਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਕੇਨਚਿ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਲੇਸੇਨ ਨਿਵੱਤਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮ੍ਮ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਯਾਚਿ। ਤੇਨ ਵੁੱਤੰ – ''ਅਥ ਖੋ ਰੱਠਪਾਲੋ ਕੁਲਪੁੱਤੋ ਅਚਿਰਪਕ੍ਕਨ੍ਤੇਸੁ ਥੁਲ੍ਲਕੋੱਠਿਕੇਸੁ...ਪੇ॰... ਪਬ੍ਬਾਜੇਤੁ ਮੰ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਭਗਵਾ ਪਨ ਯਸ੍ਮਾ ਰਾਹੁਲਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜਿਤਤੋ ਪਭੁਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤੰ ਪੁੱਤੰ ਨ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨੰ ਪੁਚ੍ਛਿ **ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋਸਿ ਪਨ ਤ੍ਵੰ, ਰੱਠਪਾਲ, ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ...ਪੇ॰... ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯਾ**ਤਿ।

੨੯੫. ਅਮ੍ਮਤਾਤਾਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਅਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਮਾਤਰਂ ਆਲਪਤਿ, **ਤਾਤਾ**ਤਿ ਪਿਤਰਂ। **ਏਕਪੁਤ੍ਤਕੋ**ਤਿ ਏਕੋਵ ਪੁਤ੍ਤਕੋ, ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਜੇਟ੍ਠੋ ਵਾ ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਏਕਪੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਵਸੇਨ ਏਕਪੁਤ੍ਤਕੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਪਿਯੋ**ਤਿ ਪੀਤਿਜਨਕੋ। **ਮਨਾਪੋ**ਤਿ ਮਨਵਡ੍ਢਨਕੋ। **ਸੁਖੇਧਿਤੋ**ਤਿ ਸੁਖੇਨ ਏਧਿਤੋ, ਸੁਖਸਂਵਡ੍ਢਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਖਪਰਿਭਤੋ**ਤਿ ਸੁਖੇਨ ਪਰਿਭਤੋ, ਜਾਤਕਾਲਤੋ ਪਭੁਤਿ ਧਾਤੀਹਿ ਅਙ੍ਕਤੋ ਅਙ੍ਕਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਧਾਰਿਯਮਾਨੋ ਅਸ੍ਸਕਰਥਕਾਦੀਹਿ ਬਾਲਕੀਲ਼ਨਕੇਹਿ ਕੀਲ਼ਯਮਾਨੋ ਸਾਦੁਰਸਭੋਜਨਂ ਭੋਜਯਮਾਨੋ ਸੁਖੇਨ ਪਰਿਹਟੋ। **ਨ ਤ੍ਵਂ, ਤਾਤ ਰਟ੍ਠਪਾਲ, ਕਸ੍ਸਚਿ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਜਾਨਾਸੀ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ , ਤਾਤ ਰਟ੍ਠਪਾਲ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਕਲਭਾਗਂ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਨ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਸਰਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਰਣੇਨਪਿ ਤੇ ਮਯਂ ਅਕਾਮਕਾ ਵਿਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ**ਤਿ ਸਚੇਪਿ ਤਵ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਜੀਵਮਾਨੇਸੁ ਮਰਣਂ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਤੇਨ ਤੇ ਮਰਣੇਨਪਿ ਮਯਂ ਅਕਾਮਕਾ ਅਨਿਚ੍ਛਕਾ ਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਯਾ ਵਿਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮ, ਤਯਾ ਵਿਯੋਗਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਿਂ ਪਨ ਮਯਂ ਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਕਿਂ ਪਨ ਕਿਂ ਨਾਮ ਤਂ ਕਾਰਣਂ, ਯੇਨ ਮਯਂ ਤਂ ਜੀਵਨ੍ਤਂ ਅਨੁਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮ। ਅਥ ਵਾ **ਕਿਂ ਪਨ ਮਯਂ ਤ**ਨ੍ਤਿ ਕੇਨ ਪਨ ਕਾਰਣੇਨ ਮਯਂ ਤਂ ਜੀਵਨ੍ਤਂ ਅਨੁਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

੨੯੬. ਤਤ੍ਥੇਵਾਤਿ ਯਤ੍ਥ ਨਂ ਠਿਤਂ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਨਾਨੁਜਾਨਿਂਸੁ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਠਾਨੇ। **ਅਨਨ੍ਤਰਹਿਤਾਯਾ**ਤਿ ਕੇਨਚਿ ਅਤ੍ਥਰਣੇਨ ਅਨਤ੍ਥਤਾਯ। **ਪਰਿਚਾਰੇਹੀ**ਤਿ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਨਟਨਾਟਕਾਦੀਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਸਹਾਯਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਥਾਸੁਖਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਚਾਰੇਹਿ ਸਞ੍ਚਾਰੇਹਿ, ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਉਪਨੇਹੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਪਰਿਚਾਰੇਹੀ**ਤਿ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਨਟਨਾਟਕਾਦੀਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਹਾਯਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਲਲ਼ ਉਪਲਲ਼ ਰਮ, ਕੀਲ਼ਸ੍ਸੁਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਕਾਮੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭੋਗੇ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ। **ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸਙ੍ਘਞ੍ਚ ਆਰਬ੍ਭ ਦਾਨਪ੍ਪਦਾਨਾਦੀਨਿ ਸੁਗਤਿਮਗ੍ਗਸਂਸੋਧਕਾਨਿ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ। **ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸੀ**ਤਿ ਕਥਾਨੁਪ੍ਪਬਨ੍ਧਵਿਚ੍ਛੇਦਨਤ੍ਥਂ ਨਿਰਾਲਾਪਸਲ੍ਲਾਪੋ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪਟਿਵਚਨਮ੍ਪਿ ਅਲਭਮਾਨਾ ਸਹਾਯਕੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਏਸ ਵੋ ਸਹਾਯਕੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਕਾਮੋ, ਨਿਵਾਰੇਥ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤੇਪਿ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਅਵੋਚੁਂ, ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – **ਅਥ ਖੋ ਰਟ੍ਠਪਾਲਸ੍ਸ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਹਾਯਕਾ...ਪੇ॰... ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸੀ**ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਹਾਯਕਾਨਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਤ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸਚੇ ਅਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਅਲਭਮਾਨੋ ਮਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਕੋਚਿ ਗੁਣੋ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਪਬ੍ਬਜਿਤਂ ਪਨ ਨਂ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋਪਿ ਕਾਲੇਨ ਕਾਲਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਪਿ ਚ ਨਾਮੇਸਾ ਭਾਰਿਯਾ, ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਏਕਸੇਯ੍ਯਂ ਏਕਭਤ੍ਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਅਤਿਦੁਕ੍ਕਰਂ, ਅਯਞ੍ਚ ਸੁਖੁਮਾਲੋ ਨਾਗਰਿਕਜਾਤਿਯੋ, ਸੋ ਤਂ ਚਰਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਪੁਨ ਇਧੇਵ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਹਨ੍ਦਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ਤਥਾ ਅਕਂਸੁ। ਮਾਤਾਪਿਤਰੋਪਿ ਨਂ ''ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਚ ਪਨ ਤੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਉਦ੍ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਕਤਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨੁਜਾਨਿਂਸੁ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਅਥ ਖੋ ਰਟ੍ਠਪਾਲਸ੍ਸ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਹਾਯਕਾ ਯੇਨ ਰਟ੍ਠਪਾਲਸ੍ਸ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ...ਪੇ॰... ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋਸਿ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ...ਪੇ॰... ਉਦ੍ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਉਦ੍ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਉਦ੍ਧਂ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਾ, ਯਥਾ ਤਂ ਕਾਲੇਨ ਕਾਲਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਾ।

੨੯੯. ਬਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾਤਿ ਸਪ੍ਪਾਯਭੋਜਨਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਉਚ੍ਛਾਦਨਾਦੀਹਿ ਚ ਕਾਯਂ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕਾਯਬਲਂ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖਂ ਞਾਤਿਪਰਿਵਟ੍ਟਂ ਪਹਾਯ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ...ਪੇ॰... ਪਬ੍ਬਾਜੇਤੁ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾਤਿ। ਭਗਵਾ ਸਮੀਪੇ ਠਿਤਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰਟ੍ਠਪਾਲਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਹਿ ਚੇਵ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਹਿ ਚਾ''ਤਿ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਟ੍ਠਪਾਲਂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਂ ਜਿਨਦਤ੍ਤਿਯਂ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਂ ਲਦ੍ਧਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ ਚੇਵ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਸਿ ਚ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਅਲਤ੍ਥ ਖੋ ਰਟ੍ਠਪਾਲੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ, ਅਲਤ੍ਥ ਉਪਸਮ੍ਪਦ''ਨ੍ਤਿ।

ਪਹਿਤਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋਤਿ ਦ੍ਵਾਦਸ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਏਵਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ। ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲੋ ਹਿ ਅਯਮਾਯਸ੍ਮਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਞ੍ਞਵਾ ਅਭਿਨੀਹਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋਪਿ ਸਮਾਨੋ ''ਅਜ੍ਜ ਅਜ੍ਜੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋਪਿ ਦ੍ਵਾਦਸਮੇ ਵਸ੍ਸੇ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ।

ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸङ्ਕਮੀਤਿ ਮਯ੍ਹੰ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਅਨੁਜਾਨਮਾਨਾ – ''ਤਯਾ ਕਾਲੇਨ ਕਾਲੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦਸ੍ਸਨੰ ਦਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਨੁਜਾਨਿੰਸੁ, ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਾ ਖੋ ਪਨ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ, ਅਹਞ੍ਚ ਯੇਨਜ੍ਝਾਸਯੇਨ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਸੋ ਮੇ ਮਤ੍ਥਕੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੁਕਾਮੋ ਉਪਸङ्ਕਮਿ। **ਮਨਸਾਕਾਸੀ**ਤਿ ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਰਟ੍ਠਪਾਲੇ ਗਤੇ ਕੋਚਿ ਉਪਦ੍ਦਵੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਨਸਿ ਅਕਾਸਿ। ਤਤੋ ''ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ ਨੁ ਖੋ ਰਟ੍ਠਪਾਲੋ ਤੰ ਮਦ੍ਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਰਹਤ੍ਤੁਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ – **ਯਥਾ ਭਗਵਾ ਅਞ੍ਞਾਸਿ...ਪੇ॰... ਕਾਲੰ ਮਞ੍ਞਸੀ**ਤਿ।

ਮਿਗਚੀਰੇਤਿ ਏਵੰਨਾਮਕੇ ਉਯ੍ਯਾਨੇ। ਤਞ੍ਹਿ ਰਞ੍ਞਾ – ''ਅਕਾਲੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਦਿਨ੍ਨਮੇਵ ਇਦੰ, ਯਥਾਸੁਖੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਏਵਮਨੁਞ੍ਞਾਤਮੇਵ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਥੇਰੋ – ''ਮਮ ਆਗਤਭਾਵੰ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੇ ਮੇ ਪਾਦਧੋਵਨਉਣ੍ਹੋਦਕਪਾਦਮਕ੍ਖਨਤੇਲਾਦੀਨਿ ਪੇਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ। **ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸੀ**ਤਿ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਪਾਵਿਸਿ।

ਮਜ੍ਝਿਮਾਯਾਤਿ ਸਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਘਰਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝਿਮੇ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ। **ਉਲ੍ਲਿਖਾਪੇਤੀ**ਤਿ ਕਪ੍ਪਕੇਨ ਕੇਸੇ ਪਹਰਾਪੇਤਿ। **ਏਤਦਵੋਚਾ**ਤਿ – ''ਇਮੇ ਸਮਣਕਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਿਯਪੁਤ੍ਤਕੰ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਚੋਰਾਨੰ ਹਤ੍ਥੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਏਕਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਨ ਦਸ੍ਸਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਏਵੰ ਫਰੁਸਕਾਰਕਾ ਏਤੇ ਪੁਨ ਇਮੰ ਠਾਨੰ ਉਪਸङ्ਕਮਿਤਬ੍ਬੰ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ, ਏਤ੍ਤੋਵ ਨਿਕਡ੍ਢਿਤਬ੍ਬਾ ਏਤੇ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਤੰ ''ਇਮੇਹਿ ਮੁਣ੍ਡਕੇਹੀ''ਤਿਆਦਿਵਚਨੰ ਅਵੋਚ। **ਞਾਤਿਦਾਸੀ**ਤਿ ਞਾਤਕਾਨੰ ਦਾਸੀ। **ਆਭਿਦੋਸਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੰ ਏਕਰਤ੍ਤਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ ਪੂਤਿਭੂਤੰ। ਤਤ੍ਰਾਯੰ ਪਦਤ੍ਥੋ – ਪੂਤਿਭਾਵਦੋਸੇਨ ਅਭਿਭੂਤੋਤਿ ਅਭਿਦੋਸੋ, ਅਭਿਦੋਸੋਵ ਆਭਿਦੋਸਿਕੋ। ਏਕਰਤ੍ਤਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਨਾਮਸਞ੍ਞਾ ਏਸਾ ਯਦਿਦੰ ਆਭਿਦੋਸਿਕੋਤਿ, ਤੰ **ਆਭਿਦੋਸਿਕੰ। ਕੁਮ੍ਮਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਯਵਕੁਮ੍ਮਾਸੰ। **ਛਡ੍ਡੇਤੁਕਾਮਾ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਮਸੋ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਾਰਾਨੰ ਗੋਰੂਪਾਨਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਭੋਗਾਰਹੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਨੰ ਕਚਵਰੰ ਵਿਯ ਬਹਿ ਛਡ੍ਡੇਤੁਕਾਮਾ ਹੋਤਿ। **ਸਚੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਚੇ ਏਤੰ। **ਭਗਿਨੀ**ਤਿ ਅਰਿਯਵੋਹਾਰੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਾਤਿੰ ਞਾਤਿਦਾਸਿੰ ਆਲਪਤਿ। **ਛਡ੍ਡਨੀਯਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ** ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬਸਭਾਵੰ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ''ਭਗਿਨਿ ਏਤੰ ਸਚੇ ਬਹਿ ਛਡ੍ਡਨੀਯਧਮ੍ਮੰ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਪਰਿਗ੍ਗਹੰ, ਇਧ ਮੇ ਪਤ੍ਤੇ ਆਕਿਰਾਹੀ''ਤਿ। ਕਿੰ ਪਨ ਏਵੰ ਵਤ੍ਤੁੰ ਲਬ੍ਭਤਿ , ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਵਾ ਪਯੁਤ੍ਤਵਾਚਾ ਵਾ ਨ ਹੋਤੀਤਿ। ਨ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਪਰਿਗ੍ਗਹਤ੍ਤਾ। ਯਞ੍ਹਿ ਛਡ੍ਡਨੀਯਧਮ੍ਮੰ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਪਰਿਗ੍ਗਹੰ, ਯਤ੍ਥ ਸਾਮਿਕਾ ਅਨਾਲਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੰ ਸਬ੍ਬੰ ''ਦੇਥ ਆਹਰਥ ਆਕਿਰਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਅਯਮਾਯਸ੍ਮਾ ਅਗ੍ਗਅਰਿਯਵੰਸਿਕੋ ਸਮਾਨੋਪਿ ਏਵਮਾਹ।

ਹਤ੍ਥਾਨਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖਾਗਹਣਤ੍ਥੰ ਪਤ੍ਤੰ ਉਪਨਾਮਯਤੋ ਮਣਿਬਨ੍ਧਤੋ ਪਭੁਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਹਤ੍ਥਾਨੰ। **ਪਾਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਵਾਸਨਨ੍ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਪਾਦਾਨੰ। **ਸਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਚੇ ਤੰ ਭਗਿਨੀਤਿ ਵਾਚੰ ਨਿਚ੍ਛਾਰਯਤੋ ਸਰਸ੍ਸ ਚ। **ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਅਗ੍ਗਹੇਸੀ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਪਿਟ੍ਠਿਆਦੀਨਿ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ – ''ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਰਟ੍ਠਪਾਲਸ੍ਸ ਵਿਯ ਸੁਵਣ੍ਣਕਚ੍ਛਪਪਿਟ੍ਠਿਸਦਿਸਾ ਇਮਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦਪਿਟ੍ਠਿਯੋ, ਹਰਿਤਾਲਵਟ੍ਟਿਯੋ ਵਿਯ ਸੁਵਟ੍ਟਿਤਾ ਅङ੍ਗੁਲਿਯੋ, ਮਧੁਰੋ ਸਰੋ''ਤਿ ਗਿਹਿਕਾਲੇ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਿਤਪੁਬ੍ਬੰ ਆਕਾਰੰ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ ਸਞ੍ਜਾਨਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਹਾਯਸ੍ਮਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਰਞ੍ਞਾਵਾਸਞ੍ਚੇਵ ਪਿਣ੍ਡਿਯਾਲੋਪਭੋਜਨਞ੍ਚ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਦਿਸੋ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣੋ ਅਹੋਸਿ, ਤੇਨ ਨੰ ਸਾ ਞਾਤਿਦਾਸੀ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਨ ਸਞ੍ਜਾਨਿ, ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਪਨ ਅਗ੍ਗਹੇਸੀਤਿ।

੩੦੦. ਰਟ੍ਠਪਾਲਸ੍ਸ ਮਾਤਰੰ ਏਤਦਵੋਚਾਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅङ੍ਗਪਚ੍ਚङ੍ਗਾਨਿ ਸਣ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਥਞ੍ਞੰ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਸੰਵਡ੍ਢਿਤਧਾਤੀਪਿ ਸਮਾਨਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਖੀਣਾਸਵਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤੇਨ ਸਾਮਿਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ – ''ਤ੍ਵੰ ਨੁ ਖੋ, ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਰਟ੍ਠਪਾਲੋ''ਤਿਆਦਿਵਚਨੰ ਵਤ੍ਤੁੰ ਅਵਿਸਹਨ੍ਤੀ ਵੇਗੇਨ ਘਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਟ੍ਠਪਾਲਸ੍ਸ ਮਾਤਰੰ ਏਤਦਵੋਚ। **ਯਗ੍ਘੇ**ਤਿ ਆਰੋਚਨਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਸਚੇ ਜੇ ਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਜੇਤਿ ਆਲਪਨੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਦੇਸੇ ਦਾਸਿਜਨੰ ਆਲਪਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਤ੍ਵਞ੍ਹਿ, ਭੋਤਿ ਦਾਸਿ, ਸਚੇ ਸਚ੍ਚੰ ਭਣਸੀ''ਤਿ ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

ਉਪਸਙ੍ਕਮੀਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ? ਮਹਾਕੁਲੇ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਾ ਗਰਹਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ, ਇਦਞ੍ਚ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕਕਿਚ੍ਚਂ, ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਨਂ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਕੁਟ੍ਟਮੂਲ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਦੇਸੇ ਦਾਨਪਤੀਨਂ ਘਰੇਸੁ ਸਾਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਆਸਨਾਨਿ ਚੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਉਪਟ੍ਠਾਪਿਤਂ ਉਦਕਕਞ੍ਜਿਯਂ। ਤਤ੍ਥ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ । ਸਚੇ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਦਾਨਪਤੀਨਮ੍ਪਿ ਸਨ੍ਤਕਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਮ੍ਪਿ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਈਦਿਸਾਯ ਸਾਲਾਯ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਕੁਟ੍ਟਮੂਲਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਕਪਣਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਯ ਅਸਾਰੁਪ੍ਪੇ ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ।

ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮ ਤਾਤਾਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਅਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਤ੍ਥੇ, **ਨਾਮਾ**ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨਤ੍ਥੇ ਮਞ੍ਞਨਤ੍ਥੇ ਵਾ ਨਿਪਾਤੋ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ, ਤਾਤ ਰਟ੍ਠਪਾਲ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਧਨਂ, ਨਨੁ ਮਯਂ ਨਿਦ੍ਧਨਾਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ, ਯੇਸਂ ਨੋ ਤ੍ਵਂ ਈਦਿਸੇ ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਭਿਦੋਸਿਕਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਸਿ। ਤਥਾ ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ, ਤਾਤ ਰਟ੍ਠਪਾਲ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਜੀਵਿਤਂ, ਨਨੁ ਮਯਂ ਮਤਾਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ, ਯੇਸਂ ਨੋ ਤ੍ਵਂ ਈਦਿਸੇ ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਭਿਦੋਸਿਕਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਸਿ। ਤਥਾ ਅਤ੍ਥਿ ਮਞ੍ਞੇ, ਤਾਤ ਰਟ੍ਠਪਾਲ, ਤਵ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਸਾਸਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਟਿਲਦ੍ਧੋ ਸਮਣਗੁਣੋ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਸੁਭੋਜਨਰਸਸਂਵਡ੍ਢਿਤੋਪਿ ਇਮਂ ਜਿਗੁਚ੍ਛਨੇਯ੍ਯਂ ਆਭਿਦੋਸਿਕਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਅਮਤਮਿਵ ਨਿਬ੍ਬਿਕਾਰੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਸੀਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਗਹਪਤਿ ਦੁਕ੍ਖਾਭਿਤੁਨ੍ਨਤਾਯ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤੁਮਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮ, ਤਾਤ ਰਟ੍ਠਪਾਲ, ਆਭਿਦੋਸਿਕਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ ਅਵਚ। ਅਕ੍ਖਰਚਿਨ੍ਤਕਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਇਦਂ ਲਕ੍ਖਣਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – ਅਨੋਕਪ੍ਪਨਾਮਰਿਸਨਤ੍ਥਵਸੇਨੇਤਂ ਅਤ੍ਥਿਸਦ੍ਦੇ ਉਪਪਦੇ ''ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਅਨਾਗਤਵਚਨਂ ਕਤਂ। ਤਸ੍ਸਾਯਮਤ੍ਥੋ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮ...ਪੇ॰... ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਸਿ, ਇਦਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਮ੍ਪਿ ਅਹਂ ਨ ਸਦ੍ਦਹਾਮਿ ਨ ਮਰਿਸਯਾਮੀ''ਤਿ। ਇਦਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਵਚਨਂ ਗਹਪਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ਕਥੇਸਿ। ਥੇਰੋਪਿ ਪਿਤਰਿ ਪਤ੍ਤਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇਯੇਵ ਤਂ ਪੂਤਿਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ ਸੁਨਖਵਨ੍ਤਸਦਿਸਂ ਪੂਤਿਕੁਕ੍ਕੁਟਣ੍ਡਮਿਵ ਭਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਪੂਤਿਕਂ ਵਾਯਨ੍ਤਂ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੇਨ ਕਿਰ ਤਥਾਰੂਪਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ। ਥੇਰੋ ਪਨ ਅਰਿਯਿਦ੍ਧਿਯਂ ਠਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬੋਜਂ ਅਮਤਰਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਮਾਨੋ ਵਿਯ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਧਮਕਰਣੇਨ ਉਦਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਞ੍ਚ ਮੁਖਞ੍ਚ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਚ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ **ਕੁਤੋ ਨੋ ਗਹਪਤੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਕੁਤੋ ਨੋ**ਤਿ ਕੁਤੋ ਨੁ। **ਨੇਵ ਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਵਸੇਨ ਨੇਵ ਦਾਨਂ ਅਲਤ੍ਥਮ੍ਹ। **ਨ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨ**ਨ੍ਤਿ ''ਕਿਂ, ਤਾਤ ਰਟ੍ਠਪਾਲ, ਕਚ੍ਚਿ ਤੇ ਖਮਨੀਯਂ, ਕਚ੍ਚਿਸਿ ਅਪ੍ਪਕਿਲਮਥੇਨ ਆਗਤੋ, ਨ ਤਾਵ ਤਾਤ ਗੇਹੇ ਭਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਾਦਿਯਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਵਸੇਨ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਮ੍ਪਿ ਨ ਅਲਤ੍ਥਮ੍ਹ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਥੇਰੋ ਏਵਮਾਹ? ਪਿਤੁ ਅਨੁਗ੍ਗਹੇਨ। ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ''ਯਥਾ ਏਸ ਮਂ ਵਦਤਿ , ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਏਵਂ ਵਦਤਿ ਮਞ੍ਞੇ। ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਚ ਪਤ੍ਤਨ੍ਤਰੇ ਪਦੁਮਂ ਵਿਯ ਭਸ੍ਮਾਛਨ੍ਨੋ ਅਗ੍ਗਿ ਵਿਯ ਫੇਗ੍ਗੁਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰੋ ਵਿਯ ਸੁਤ੍ਤਿਕਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਮੁਤ੍ਤਰਤਨਂ ਵਿਯ ਵਲਾਹਕਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਚਨ੍ਦਿਮਾ ਵਿਯ ਮਾਦਿਸਾਨਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਗੁਣਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇਸੁਪਿ ਨ ਏਵਰੂਪਂ ਵਚਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸ੍ਸਤਿ, ਸਂਵਰੇ ਠਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਨੁਗ੍ਗਹੇਨ ਏਵਮਾਹ।

ਏਹਿ ਤਾਤਾਤਿ ਤਾਤ ਤੁਯ੍ਹਂ ਘਰਂ ਮਾ ਹੋਤੁ, ਏਹਿ ਘਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਅਲ**ਨ੍ਤਿ ਥੇਰੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਕਾਸਨਿਕਤਾਯ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। **ਅਧਿਵਾਸੇਸੀ**ਤਿ ਥੇਰੋ ਪਨ ਪਕਤਿਯਾ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਸਪਦਾਨਚਾਰਿਕੋ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯਭਿਕ੍ਖਂ ਨਾਮ ਨਾਧਿਵਾਸੇਤਿ, ਮਾਤੁ ਅਨੁਗ੍ਗਹੇਨ ਪਨ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ। ਮਾਤੁ ਕਿਰਸ੍ਸ ਥੇਰਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸੋਕੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਰੋਦਨੇਨੇਵ ਪਕ੍ਕਕ੍ਖਿ ਵਿਯ ਜਾਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਥੇਰੋ ''ਸਚਾਹਂ ਤਂ ਅਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਹਦਯਮ੍ਪਿਸ੍ਸਾ ਫਾਲੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਅਨੁਗ੍ਗਹੇਨ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ। **ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਕਂ ਹਿਰਞ੍ਞਸ੍ਸ, ਏਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਪੁਞ੍ਜੇ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ। ਕੀਵਮਹਨ੍ਤਾ ਪਨ ਪੁਞ੍ਜਾ ਅਹੇਸੁਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਓਰਤੋ ਠਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਪਾਰਤੋ ਠਿਤਂ ਮਜ੍ਝਿਮਪ੍ਪਮਾਣਂ ਪੁਰਿਸਂ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂਮਹਨ੍ਤਾ।

੩੦੧. ਇਦਂ ਤੇ ਤਾਤਾਤਿ ਕਹਾਪਣਪੁਞ੍ਜਞ੍ਚ ਸੁਵਣ੍ਣਪੁਞ੍ਜਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਆਹ। **ਮਤ੍ਤਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਤਿਤੋ ਆਗਤਂ, ਇਦਂ ਤੇ ਮਾਤਾਮਹਿਯਾ ਮਾਤੁ ਇਮਂ ਗੇਹਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਧਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਞ੍ਞਂ ਪੇਤ੍ਤਿਕਂ ਅਞ੍ਞਂ ਪਿਤਾਮਹ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਪਨ ਤੇ ਪਿਤੁ ਚ ਪਿਤਾਮਹਾਨਞ੍ਚ ਸਨ੍ਤਕਂ, ਤਂ ਅਞ੍ਞਂਯੇਵ, ਨਿਹਿਤਞ੍ਚ ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਅਤਿਵਿਯ ਬਹੁ। ਏਤ੍ਥ ਚ ''ਪਿਤਾਮਹ''ਨ੍ਤਿ ਤਦ੍ਧਿਤਲੋਪਂ ਕਤ੍ਵਾ

ਵੁਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ‘‘ਪੇਤਾਮਹ’’ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਸਕ੍ਕਾ ਤਤੋਨਿਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਧਨਹੇਤੁ ਧਨਪਚ੍ਚਯਾ। ਤਂ ਤਂ ਧਨਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੁਸ੍ਸ ਚ ਰਾਜਾਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਧਨਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੁਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਸੋਕਾਦਯੋ ਸਨ੍ਧਾਯ ਏਵਮਾਹ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸੇਟ੍ਠਿ ਗਹਪਤਿ – ‘‘ਅਹਂ ਇਮਂ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਾਜੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਆਨੇਸਿਂ, ਸੋ ਦਾਨਿ ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਾਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧੋ, ਅਯਂ ਨ ਮੇ ਵਚਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਉਟ੍ਠਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਓਰੋਧਾਨਂ ਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਯਂ ਵੋ ਸਾਮਿਕੋ, ਗਚ੍ਛਥ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਤ੍ਵਾ ਨਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਵਾਯਮਥਾ’’ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਸੁਵਯੇ ਠਿਤਾ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਪਰਿਵਾਰਯਿਂਸੁ , ਤਾਸੁ ਦ੍ਵੇ ਜੇਟ੍ਠਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਸਨ੍ਧਾਯ **ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਪਾਦੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਪਾਦੇ ਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ।

ਕੀਦਿਸਾ ਨਾਮ ਤਾ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ ਅਚ੍ਛਰਾਯੋਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ? ਤਦਾ ਕਿਰ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਮਾਰੇਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰੇਪਿ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੇਪਿ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਗੁਣਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਏਤੇ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਅਥਞ੍ਞੇ ਵਦਨ੍ਤਿ ‘‘ਦੇਵਚ੍ਛਰਾਦੇਵਨਾਟਕਾਨਂ ਕਾਰਣਾ’’ਤਿ। ਸਾ ਕਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ। ਅਥ ਥੇਰੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ **ਨ ਖੋ ਮਯਂ ਭਗਿਨੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਸਮੁਦਾਚਰਤੀ**ਤਿ ਵੋਹਰਤਿ ਵਦਤਿ। **ਤਤ੍ਥੇਵ ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਪਪਤਿਂਸੂ**ਤਿ ਤਂ ਭਗਿਨਿਵਾਦੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਮਯਂ ਅਜ੍ਜ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਦ੍ਵਾਦਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਬਹਿ ਨ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ, ਏਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨੋ ਦਾਰਕਾ ਨ ਲਦ੍ਧਾ, ਯੇਸਂ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਜੀਵੇਯ੍ਯਾਮ, ਇਤੋ ਚਮ੍ਹਾ ਪਰਿਹੀਨਾ ਅਞ੍ਞਤੋ ਚ। ਅਯਂ ਲੋਕੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋਵ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਪਿ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਮਯਂ ਅਨਾਥਾ ਜਾਤਾ’’ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋਵ ਚਿਨ੍ਤਯਮਾਨਾ – ‘‘ਅਨਤ੍ਥਿਕੋ ਦਾਨਿ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਅਯਂ, ਸੋ ਅਮ੍ਹੇ ਪਜਾਪਤਿਯੋ ਸਮਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯਾ ਸਯਿਤਦਾਰਿਕਾ ਵਿਯ ਮਞ੍ਞਤੀ’’ਤਿ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਬਲਵਸੋਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪਦੇਸੇ ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਪਪਤਿਂਸੁ, ਪਤਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਮਾ ਨੋ ਵਿਹੇਠੇਥਾਤਿ ਮਾ ਅਮ੍ਹੇ ਧਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਚ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹੇਠਯਿਤ੍ਥ, ਵਿਹੇਸਾ ਹੇਸਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ? ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਅਨੁਗ੍ਗਹੇਨ। ਸੋ ਕਿਰ ਸੇਟ੍ਠਿ – ‘‘ਪਬ੍ਬਜਿਤਲਿਙ੍ਗਂ ਨਾਮ ਕਿਲਿਟ੍ਠਂ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਵੇਸਂ ਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਤਯੋ ਜਨਾ ਏਕਤੋ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖਂ ਨ ਦੇਤਿ। ਥੇਰੋ – ‘‘ਮਾਦਿਸਸ੍ਸ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਆਹਾਰਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਤੇ ਬਹੁਂ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵੇਯ੍ਯੁ’’ਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂ ਅਨੁਗ੍ਗਹੇਨ ਏਵਮਾਹ।

੩੦੨. **ਗਾਥਾ ਅਭਾਸੀ**ਤਿ ਗਾਥਾਯੋ ਅਭਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ **ਪਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤਜਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਵਿਚਿਤ੍ਤਂ। **ਬਿਮ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ। **ਅਰੁਕਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਨਵਨ੍ਨਂ ਵਣਮੁਖਾਨਂ ਵਸੇਨ ਵਣਕਾਯਂ। **ਸਮੁਸ੍ਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਤੀਣਿ ਅਟ੍ਠਿਸਤਾਨਿ ਨਵਹਿ ਨ੍ਹਾਰੁਸਤੇਹਿ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਵਹਿ ਮਂਸਪੇਸਿਸਤੇਹਿ ਲਿਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਉਸ੍ਸਿਤਂ। **ਆਤੁਰ**ਨ੍ਤਿ ਜਰਾਤੁਰਤਾਯ ਰੋਗਾਤੁਰਤਾਯ ਕਿਲੇਸਾਤੁਰਤਾਯ ਚ ਨਿਚ੍ਚਾਤੁਰਂ। **ਬਹੁਸਙ੍ਕਪ੍ਪ**ਨ੍ਤਿ ਪਰੇਸਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਪਤ੍ਥਨਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੇਹਿ ਬਹੁਸਙ੍ਕਪ੍ਪਂ । ਇਤ੍ਥੀਨਞ੍ਹਿ ਕਾਯੇ ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਕਾਯੇ ਇਤ੍ਥੀਨਂ। ਸੁਸਾਨੇ ਛਡ੍ਡਿਤਕਲੇਵਰਭੂਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ ਕਾਕਕੁਲਲਾਦਯੋ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਬਹੁਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। **ਯਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥਿ ਧੁਵਂ ਠਿਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਕਾਯਸ੍ਸ ਮਾਯਾਮਰੀਚਿਫੇਣਪਿਣ੍ਡ ਉਦਕਪੁਪ੍ਫੁਲਾਦੀਨਂ ਵਿਯ ਏਕਂਸੇਨੇਵ ਠਿਤਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਭਿਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮਤਾਵ ਨਿਯਤਾ।

ਤਚੇਨ ਓਨਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਅਲ੍ਲਮਨੁਸ੍ਸਚਮ੍ਮੇਨ ਓਨਦ੍ਧਂ। **ਸਹ ਵਤ੍ਥੇਭਿ ਸੋਭਤੀ**ਤਿ ਗਨ੍ਧਾਦੀਹਿ ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲੇਹਿ ਚ ਚਿਤ੍ਤਕਤਮ੍ਪਿ ਰੂਪਂ ਵਤ੍ਥੇਹਿ ਸਹੇਵ ਸੋਭਤਿ, ਵਿਨਾ ਵਤ੍ਥੇਹਿ ਜੇਗੁਚ੍ਛਂ ਹੋਤਿ ਅਨੋਲੋਕਨਕ੍ਖਮਂ।

ਅਲਤ੍ਤਕਕਤਾਤਿ ਅਲਤ੍ਤਕੇਨ ਰਞ੍ਜਿਤਾ। **ਚੁਣ੍ਣਕਮਕ੍ਖਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਸਪਕਕ੍ਕੇਨ ਮੁਖਪੀਲ਼ਕਾਦੀਨਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਦੁਟ੍ਠਲੋਹਿਤਂ ਵਿਲਿਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਲਪਿਟ੍ਠੇਨ ਲੋਹਿਤਂ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਹਲਿਦ੍ਦਿਯਾ ਵਣ੍ਣਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਚੁਣ੍ਣਕਗਣ੍ਡਿਕਾਯ ਮੁਖਂ ਪਹਰਨ੍ਤਿ, ਤੇਨੇਸ ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਰੋਚਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਅਟ੍ਠਾਪਦਕਤਾਤਿ ਰਸੋਦਕੇਨ ਮਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਨਲਾਟਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਆਵਤ੍ਤਨਪਰਿਵਤ੍ਤੇ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਪਦਕਰਚਨਾਯ ਰਚਿਤਾ। **ਅਞ੍ਜਨੀ**ਤਿ ਅਞ੍ਜਨਨਾਲ਼ਿਕਾ।

ਓਦਹੀਤਿ ਠਪੇਸਿ। **ਪਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਵਾਕਰਾਜਾਲਂ। **ਨਾਸਦਾ**ਤਿ ਨ ਘਟ੍ਟਯਿ। **ਨਿਵਾਪ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਵਾਪਸੁਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਨਿਵਾਪਤਿਣਸਦਿਸਭੋਜਨਂ। **ਕਨ੍ਦਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਵਿਰਵਮਾਨੇ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੇ। ਇਮਾਯ ਹਿ ਗਾਥਾਯ ਥੇਰੋ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਮਿਗਲੁਦ੍ਦਕੇ ਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਸਿ, ਅਵਸੇਸਞਾਤਕੇ ਮਿਗਲੁਦ੍ਦਕਪਰਿਸਂ ਵਿਯ, ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਂ ਵਾਕਰਾਜਾਲਂ ਵਿਯ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਭੁਤ੍ਤਭੋਜਨਂ ਨਿਵਾਪਤਿਣਂ ਵਿਯ, ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਮਹਾਮਿਗਂ ਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਮਹਾਮਿਗੋ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਨਿਵਾਪਤਿਣਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਗੀਵਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦਿਸਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਂ ਨਾਮ ਠਾਨਂ ਗਤਸ੍ਸ ਸੋਤ੍ਥਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਮਿਗਲੁਦ੍ਦਕਾਨਂ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤਾਨਂਯੇਵ ਵਾਕਰਂ ਅਘਟ੍ਟਯਮਾਨੋਵ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਘਨਚ੍ਛਾਯਸ੍ਸ ਛਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਯ ਗੁਮ੍ਬਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਮਨ੍ਦਮਨ੍ਦੇਨ ਵਾਤੇਨ ਬੀਜਯਮਾਨੋ ਆਗਤਮਗ੍ਗਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਥੇਰੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਿਗਚੀਰੇ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਸਿ।

ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਥੇਰੋ ਆਕਾਸੇਨ ਗਤੋਤਿ। ਪਿਤਾ ਕਿਰਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿ ਸਤ੍ਤਸੁ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇਸੁ ਅਗ੍ਗਲ਼ਂ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਲ੍ਲੇ ਆਣਾਪੇਸਿ – ‘‘ਸਚੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ , ਹਤ੍ਥਪਾਦੇਸੁ ਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਵੇਸਂ ਗਣ੍ਹਾਪੇਥਾ’’ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਥੇਰੋ – ‘‘ਏਤੇ ਮਾਦਿਸਂ ਮਹਾਖੀਣਾਸਵਂ ਹਤ੍ਥੇ ਵਾ ਪਾਦੇ ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਂ ਨੇਸਂ ਮਾ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਅਗਮਾਸਿ। ਪਰਸਮੁਦ੍ਦਵਾਸਿਤ੍ਥੇਰਾਨਂ ਪਨ – ‘‘ਠਿਤਕੋਵ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਕੋਰਬ੍ਯਸ੍ਸ ਮਿਗਚੀਰੇ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਸੀ’’ਤਿ ਅਯਂ ਵਾਚਨਾਮਗ੍ਗੋਯੇਵ।

੩੦੩. **ਮਿਗਵੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਸ੍ਸ ਨਾਮਂ। **ਸੋਧੇਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨਮਗ੍ਗਂ ਸਮਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਉਯ੍ਯਾਨੇ ਤਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਤਚ੍ਛਾਪੇਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਠਾਨਾਨਿ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਾਲੁਕਾਓਕਿਰਣ-ਪੁਪ੍ਫਵਿਕਿਰਣ-ਪੁਣ੍ਣਘਟਟ੍ਠਪਨ-ਕਦਲਿਕ੍ਖਨ੍ਧਠਪਨਾਦੀਨਿ ਚ ਕਰੋਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੇਨ ਰਾਜਾ ਕੋਰਬ੍ਯੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਾਜਾ ਸਦਾ ਇਮਸ੍ਸ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਸਿ, ਪਸ੍ਸਿਤੁਕਾਮੋ ਏਤਂ, ਆਗਤਭਾਵਂ ਪਨਸ੍ਸ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਮਹਾ ਖੋ ਪਨਾਯਂ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰੋ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਰਾਜਾ ਕੋਰਬ੍ਯੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ।

ਕਿਤ੍ਤਯਮਾਨੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਰਾਜਾ ਥੇਰਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਬਲਮਜ੍ਝੇਪਿ ਨਾਟਕਮਜ੍ਝੇਪਿ – ‘‘ਦੁਕ੍ਕਰਂ ਕਤਂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੇਨ ਤਾਵ ਮਹਨ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਨਪਲੋਕੇਨ੍ਤੇਨਾ’’ਤਿ ਗੁਣਂ ਕਥੇਸਿ, ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਯਂ ਏਵਮਾਹ। **ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਥਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਓਰੋਧਮਹਾਮਤ੍ਤਬਲਕਾਯਾਦੀਸੁ ਯਸ੍ਸ ਯਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਸ੍ਸਟਾਯ ਉਸ੍ਸਟਾਯਾ**ਤਿ ਉਸ੍ਸਿਤਾਯ ਉਸ੍ਸਿਤਾਯ, ਮਹਾਮਤ੍ਤਮਹਾਰਟ੍ਠਿਕਾਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਉਗ੍ਗਤੁਗ੍ਗਤਮੇਵ ਪਰਿਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਇਧ ਭਵਂ ਰਟ੍ਠਪਾਲੋ ਹਤ੍ਥਤ੍ਥਰੇ ਨਿਸੀਦਤੂ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਤ੍ਥਰੋ ਤਨੁਕੋ ਬਹਲਪੁਪ੍ਫਾਦਿਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਤੋ ਅਭਿਲਕ੍ਖਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਾਦਿਸੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਏਵਮਾਹ।

੩੦੪. **ਪਾਰਿਜੁਞ੍ਞਾਨੀ**ਤਿ ਪਾਰਿਜੁਞ੍ਞਭਾਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਯਾ। **ਜਿਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਜਰਾਜਿਣ੍ਣੋ। **ਵੁਡ੍ਢੋ**ਤਿ ਵਯੋਵੁਡ੍ਢੋ। **ਮਹਲ੍ਲਕੋ**ਤਿ ਜਾਤਿਮਹਲ੍ਲਕੋ। **ਅਦ੍ਧਗਤੋ**ਤਿ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। **ਵਯੋਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਪਚ੍ਛਿਮਵਯਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। **ਪਬ੍ਬਜਤੀ**ਤਿ ਧੁਰਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, – ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯਾ ਦਹਰਕਾਲੇ ਬਹੁਂ ਕੁਸਲਂ ਕਤਂ, ਇਦਾਨਿ ਮਹਲ੍ਲਕੋਮ੍ਹਿ, ਮਹਲ੍ਲਕਸ੍ਸ ਚੇਸਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਨਾਮ, ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਹਰਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪਬ੍ਬਾਜੇਥ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ,’’ਤਿ ਕਾਰੁਞ੍ਞਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੋ ਯਾਚਤਿ, ਥੇਰਾ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਪਬ੍ਬਾਜੇਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਦੁਤਿਯਵਾਰੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਅਪ੍ਪਾਬਾਧੋਤਿ ਅਰੋਗੋ। **ਅਪ੍ਪਾਤਙ੍ਕੋ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖੋ। **ਸਮਵੇਪਾਕਿਨਿਯਾ**ਤਿ ਸਮਵਿਪਾਚਨਿਯਾ। **ਗਹਣਿਯਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਜਤੇਜੋਧਾਤੁਯਾ। ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਸ ਭੁਤ੍ਤਭੁਤ੍ਤੋ ਆਹਾਰੋ ਜੀਰਤਿ, ਯਸ੍ਸ ਵਾ ਪਨ ਪੁਟਭਤ੍ਤੰ ਵਿਯ ਤਥੇਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਉਭੋਪੇਤੇ ਨ ਸਮਵੇਪਾਕਿਨਿਯਾ ਗਹਣਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਭੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਭਤ੍ਤਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੇਵ, ਅਯੰ ਸਮਵੇਪਾਕਿਨਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਨਾਤਿਸੀਤਾਯ ਨਚ੍ਚੁਣ੍ਹਾਯਾ**ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਕਾਰਣੇਨ ਨਾਤਿਸੀਤਾਯ ਨਚ੍ਚੁਣ੍ਹਾਯ। **ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨਾ**ਤਿ ਰਾਜਾਨੋ ਵਾ ਹਰਨ੍ਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ। ਦੁਤਿਯਵਾਰੇ ਰਾਜਭਯਚੋਰਭਯਛਾਤਕਭਯਾਦਿਨਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ।

੩੦੫. **ਧਮ੍ਮੁਦ੍ਦੇਸਾ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਨਿਦ੍ਦੇਸਾ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ। **ਉਪਨਿਯ੍ਯਤੀ**ਤਿ ਜਰਾਮਰਣਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਯੁਕ੍ਖਯੇਨ ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਯ੍ਯਤਿ। **ਅਦ੍ਧੁਵੋ**ਤਿ ਧੁਵਟ੍ਠਾਨਵਿਰਹਿਤੋ। **ਅਤਾਣੋ**ਤਿ ਤਾਯਿਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੇਨ ਵਿਰਹਿਤੋ। **ਅਨਭਿਸ੍ਸਰੋ**ਤਿ ਅਸਰਣੋ ਅਭਿਸਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੇਨ ਵਿਰਹਿਤੋ। **ਅਸ੍ਸਕੋ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਕੋ ਸਕਭਣ੍ਡਵਿਰਹਿਤੋ। **ਸਬ੍ਬੰ ਪਹਾਯ ਗਮਨੀਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਕਭਣ੍ਡਨ੍ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਿਤੰ ਸਬ੍ਬੰ ਪਹਾਯ ਲੋਕੇਨ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। **ਤਣ੍ਹਾਦਾਸੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਯ ਦਾਸੋ।

੩੦੬. **ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਸਿਪ੍ਪੇ। **ਕਤਾਵੀ**ਤਿ ਕਤਕਰਣੀਯੋ, ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖੋ ਪਗੁਣਸਿਪ੍ਪੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। **ਊਰੁਬਲੀ**ਤਿ ਊਰੁਬਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਯਸ੍ਸ ਹਿ ਫਲਕਞ੍ਚ ਆਵੁਧਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਸੇਨੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਨ੍ਨੰ ਭਿਨ੍ਦਤੋ ਭਿਨ੍ਨੰ ਸਨ੍ਧਾਰਯਤੋ ਪਰਹਤ੍ਥਗਤੰ ਰਜ੍ਜੰ ਆਹਰਿਤੁੰ ਊਰੁਬਲੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਯੰ ਊਰੁਬਲੀ ਨਾਮ। **ਬਾਹੁਬਲੀ**ਤਿ ਬਾਹੁਬਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਸੇਸੰ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ। **ਅਲਮਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਮਤ੍ਥਅਤ੍ਤਭਾਵੋ।

ਪਰਿਯੋਧਾਯ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਉਪ੍ਪਦ੍ਦਵੰ ਓਧਾਯ ਅਵਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਾ।

ਸੰਵਿਜ੍ਜਤਿ ਖੋ, ਭੋ ਰਟ੍ਠਪਾਲ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਰਾਜਕੁਲੇ ਪਹੂਤੰ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸੋ ਰਾਜਾ ਉਪਰਿ ਧਮ੍ਮੁਦ੍ਦੇਸਸ੍ਸ ਕਾਰਣੰ ਆਹਰਨ੍ਤੋ ਆਹ।

ਅਥਾਪਰੰ ਏਤਦਵੋਚਾਤਿ ਏਤੰ ''ਪਸ੍ਸਾਮਿ ਲੋਕੇ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਧਮ੍ਮੁਦ੍ਦੇਸਾਨੰ ਅਨੁਗੀਤਿੰ ਅਵੋਚ।

੩੦੭. ਤਤ੍ਥ **ਭਿਯ੍ਯੋਵ ਕਾਮੇ ਅਭਿਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਕੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋਤਿ ਏਵੰ ਉਤ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰਿ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਕਿਲੇਸਕਾਮੇ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤਿਯੇਵ।

ਪਸਯ੍ਹਾਤਿ ਸਪਤ੍ਤਗਣੰ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ। **ਸਸਾਗਰਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਾਗਰਨ੍ਤੇਨ। **ਓਰੰ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯੰ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਓਰਤੋ ਸਕਰਟ੍ਠੰ, ਤੇਨ ਅਤਿਤ੍ਤਰੂਪੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਹਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਨ ਹਿ ਅਤ੍ਥਿ।

ਅਹੋ ਵਤਾ ਨੋਤਿ ਅਹੋ ਵਤ ਨੁ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਅਮਰਾਤਿ ਚਾਹੂ**ਤਿ ਅਮਰੰ ਇਤਿ ਚ ਆਹੁ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਯੰ ਮਤੰ ਞਾਤੀ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਤੰ – ''ਅਹੋ ਵਤ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਾਤਾ ਮਤੋ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਮਤੋ''ਤਿਆਦੀਨਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਫੁਸਨ੍ਤਿ ਫਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਮਰਣਫਸ੍ਸੰ ਫੁਸਨ੍ਤਿ। **ਤਥੇਵ ਫੁਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਬਾਲੋ, ਧੀਰੋਪਿ ਤਥੇਵ ਮਰਣਫਸ੍ਸੇਨ ਫੁਟ੍ਠੋ, ਅਫੁਟ੍ਠੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਯੰ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ। **ਬਾਲੋ ਚ ਬਾਲ੍ਯਾ ਵਧਿਤੋਵ ਸੇਤੀ**ਤਿ ਬਾਲੋ ਬਾਲਭਾਵੇਨ ਮਰਣਫਸ੍ਸੰ ਆਗਮ੍ਮ ਵਧਿਤੋਵ ਸੇਤਿ ਅਭਿਹਤੋਵ ਸਯਤਿ। ਅਕਤੰ ਵਤ ਮੇ ਕਲ੍ਯਾਣਨ੍ਤਿਆਦਿਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਵਸੇਨ ਚਲਤਿ ਵੇਧਤਿ ਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਤਿ। **ਧੀਰੋ ਚ ਨ ਵੇਧਤੀ**ਤਿ ਧੀਰੋ ਸੁਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਨ ਵੇਧਤਿ ਨ ਚਲਤਿ।

ਯਾਯ ਵੋਸਾਨੰ ਇਧਾਧਿਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਯਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਲੋਕੇ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਵੋਸਾਨੰ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਅਧਿਗਚ੍ਛਤਿ, ਸਾਵ ਧਨਤੋ ਉਤ੍ਤਮਤਰਾ। **ਅਬ੍ਯੋਸਿਤਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਅਪਰਿਯੋਸਿਤਤ੍ਤਾ, ਅਰਹਤ੍ਤਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਅਭਾਵੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭਵਾਭਵੇਸੂ**ਤਿ ਹੀਨਪ੍ਪਣੀਤੇਸੁ ਭਵੇਸੁ।

ਉਪੇਤਿ ਗਬ੍ਭਞ੍ਚ ਪਰਞ੍ਚ ਲੋਕਨ੍ਤਿ ਤੇਸੁ ਪਾਪਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਸੁ ਯੋ ਕੋਚਿ ਸਤ੍ਤੋ ਪਰਮ੍ਪਰਾਯ ਸਂਸਾਰਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਗਬ੍ਭਞ੍ਚ ਪਰਞ੍ਚ ਲੋਕਂ ਉਪੇਤਿ। **ਤਸ੍ਸਪ੍ਪਪਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਪਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੋ ਅਪ੍ਪਪਞ੍ਞੋ ਅਭਿਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤੋ।

ਸਕਮ੍ਮੁਨਾ ਹਞ੍ਞਤੀਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ''ਕਸਾਹਿਪਿ ਤਾਲੇਤੀ''ਤਿਆਦੀਹਿ ਕਮ੍ਮਕਾਰਣਾਹਿ ਹਞ੍ਞਤਿ। **ਪੇਚ੍ਚ ਪਰਮ੍ਹਿ ਲੋਕੇ**ਤਿ ਇਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਮ੍ਹਿ ਅਪਾਯਲੋਕੇ।

ਵਿਰੂਪਰੂਪੇਨਾਤਿ ਵਿਵਿਧਰੂਪੇਨ, ਨਾਨਾਸਭਾਵੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਾਮਗੁਣੇਸੂ**ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕੇਸੁ ਸਬ੍ਬਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ। **ਦਹਰਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਕਲਲਮਤ੍ਤਭਾਵਂ ਉਪਾਦਾਯ ਤਰੁਣਾ। **ਵੁਡ੍ਢਾ**ਤਿ ਵਸ੍ਸਸਤਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ। **ਅਪਣ੍ਣਕਂ ਸਾਮਞ੍ਞਮੇਵ ਸੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਅਵਿਰੁਦ੍ਧਂ ਅਦ੍ਵੇਜ੍ਝਗਾਮਿਂ ਏਕਨ੍ਤਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਸਾਮਞ੍ਞਮੇਵ ''ਸੇਯ੍ਯੋ, ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਞ੍ਚ ਪਣੀਤਤਰਞ੍ਚਾ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਸ੍ਮਿ ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਦਸਿ – ''ਕਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਾ''ਤਿ, ਇਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਮਂ ਧਾਰੇਹੀਤਿ ਦੇਸਨਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸੀਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਰਟ੍ਠਪਾਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਮਘਦੇਵਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੦੮. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਮਘਦੇਵਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਮਘਦੇਵਅਮ੍ਬਵਨੇ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਘਦੇਵੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਤਂ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਰੋਪੇਸਿ। ਤੇਸੁ ਰੁਕ੍ਖੇਸੁ ਪਲੁਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਅਪਰਭਾਗੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਰਾਜਾਨੋ ਰੋਪੇਸੁਂਯੇਵ। ਤਂ ਪਨ ਪਠਮਵੋਹਾਰਵਸੇਨ ਮਘਦੇਵਮ੍ਬਵਨਨ੍ਤੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਂ। **ਸਿਤਂ ਪਾਤ੍ਵਾਕਾਸੀ**ਤਿ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਰਮਣੀਯਂ ਭੂਮਿਭਾਗਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਵਸਿਤਪੁਬ੍ਬਂ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਓਕਾਸੇ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜਨ੍ਤੋ – ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਹਂ ਮਘਦੇਵੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਰੋਪੇਸਿਂ, ਏਤ੍ਥੇਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂ। ਤਂ ਖੋ ਪਨੇਤਂ ਕਾਰਣਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਪਾਕਟਂ, ਪਾਕਟਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਗ੍ਗਗ੍ਗਦਨ੍ਤੇ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਸਿਤਂ ਪਾਤੁ ਅਕਾਸਿ।

ਧਮ੍ਮੋ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਧਮ੍ਮਿਕੋ**। ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਾਜਾ ਜਾਤੋਤਿ **ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ। ਧਮ੍ਮੇ ਠਿਤੋ**ਤਿ ਦਸਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਧਮ੍ਮੇ ਠਿਤੋ। **ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਤੀ**ਤਿ ਸਮਂ ਚਰਤਿ । ਤਤ੍ਰ **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕੇਸੂ**ਤਿ ਯੋਪਿ ਸੋ ਪੁਬ੍ਬਰਾਜੂਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਦਿਨ੍ਨਪਰਿਹਾਰੋ, ਤਂ ਅਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕਤਿਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਅਦਾਸਿ, ਤਥਾ ਗਹਪਤਿਕਾਨਂ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਪਕ੍ਖਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਾਟਿਹਾਰਿਕਪਕ੍ਖੋਪਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋ। ਅਟ੍ਠਮੀਉਪੋਸਥਸ੍ਸ ਹਿ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਾਨੁਗ੍ਗਮਨਵਸੇਨ ਸਤ੍ਤਮਿਯਞ੍ਚ ਨਵਮਿਯਞ੍ਚ, ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਪਨ੍ਨਰਸਾਨਂ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਾਨੁਗ੍ਗਮਨਵਸੇਨ ਤੇਰਸਿਯਞ੍ਚ ਪਾਟਿਪਦੇ ਚਾਤਿ ਇਮੇ ਦਿਵਸਾ **ਪਾਟਿਹਾਰਿਕਪਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤੇਸੁਪਿ ਉਪੋਸਥਂ ਉਪਵਸਿ।

੩੦੯. ਦੇਵਦੂਤਾਤਿ ਦੇਵੋਤਿ ਮਚ੍ਚੁ, ਤਸ੍ਸ ਦੂਤਾਤਿ ਦੇਵਦੂਤਾ। ਸਿਰਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਪਲਿਤੇਸੁ ਪਾਤੁਭੂਤੇਸੁ ਮਚ੍ਚੁਰਾਜਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਲਿਤਾਨਿ ਮਚ੍ਚੁਦੇਵਸ੍ਸ ਦੂਤਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਦੇਵਾ ਵਿਯ ਦੂਤਾਤਿਪਿ ਦੇਵਦੂਤਾ। ਯਥਾ ਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਅਸੁਕਦਿਵਸੇ ਮਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਂ ਤਥੇਵ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਪਲਿਤੇਸੁ ਪਾਤੁਭੂਤੇਸੁ ਦੇਵਤਾਬ੍ਯਾਕਰਣਸਦਿਸਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਲਿਤਾਨਿ ਦੇਵਸਦਿਸਾ ਦੂਤਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵਾਨਂ ਦੂਤਾਤਿਪਿ **ਦੇਵਦੂਤਾ**। ਸਬ੍ਬਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਹਿ ਜਿਣ੍ਣਬ੍ਯਾਧਿਤਮਤਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਸਂਵੇਗਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਿ। ਯਥਾਹ –

''ਜਿਣ੍ਣਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੁਖਿਤਞ੍ਚ ਬ੍ਯਾਧਿਤਂ,
ਮਤਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਤਮਾਯੁਸਙ੍ਖਯਂ।

ਕਾਸਾਯਵਤ੍ਥਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ,
ਤਸ੍ਮਾ ਅਹਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਮ੍ਹਿ ਰਾਜਾ''ਤਿ॥

ਇਮਿਨਾ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਪਲਿਤਾਨਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵਾਨਂ ਦੂਤਤ੍ਤਾ ਦੇਵਦੂਤਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

ਕਪ੍ਪਕਸ੍ਸ ਗਾਮਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾਤਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸੁਟ੍ਠਾਨਕਂ ਜੇਟ੍ਠਕਗਾਮਂ ਦਤ੍ਵਾ। ਕਸ੍ਮਾ ਅਦਾਸਿ? ਸਂਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਅਞ੍ਜਲਿਸ੍ਮਿਂ ਠਪਿਤਾਨਿ ਪਲਿਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਸਂਵੇਗੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਮਚ੍ਚੁਰਾਜਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤਂ ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਸਂਵਿਗ੍ਗੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਰੋਚੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਸਿਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਪਲਿਤਂ, ਮਘਦੇਵੋ ਦਿਸਮ੍ਪਤਿ।
ਸਂਵੇਗਂ ਅਲਭੀ ਧੀਰੋ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਸਮਰੋਚਯੀ''ਤਿ॥

ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗਰੁਹਾ ਮਯ੍ਹਂ, ਇਮੇ ਜਾਤਾ ਵਯੋਹਰਾ।
ਪਾਤੁਭੂਤਾ ਦੇਵਦੂਤਾ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਸਮਯੋ ਮਮਾ''ਤਿ॥

ਪੁਰਿਸਯੁਗੇਤਿ ਵਂਸਸਮ੍ਭਵੇ ਪੁਰਿਸੇ। **ਕੇਸਮਸ੍ਸੁਂ ਓਹਾਰੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਾਪਿ ਹਿ ਪਠਮਂ ਕੇਸਮਸ੍ਸੁਂ ਓਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵਡ੍ਢਿਤੇ ਕੇਸੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਜਟਾਕਲਾਪਧਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਪਨ ਅਨੇਸਨਂ ਅਨਨੁਯੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਗੇਹਤੋ ਆਹਟਭਿਕ੍ਖਾਯ ਯਾਪੇਨ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰਂ ਭਾਵੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ **ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੇਨਾ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਕੁਮਾਰਕੀਲ਼ਿਤਂ ਕੀਲ਼ੀਤਿ ਅਙ੍ਕੇਨ ਅਙ੍ਕਂ ਪਰਿਹਰਿਯਮਾਨੋ ਕੀਲ਼ਿ। ਮਾਲਾਕਲਾਪਂ ਵਿਯ ਹਿ ਨਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾਵ ਵਿਚਰਿਂਸੁ। **ਰਞ੍ਞੋ ਮਘਦੇਵਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਪਬ੍ਬਜੀ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜਿਤਦਿਵਸੇ ਪਞ੍ਚ ਮਙ੍ਗਲਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਮਘਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਮਤਕਭਤ੍ਤਂ, ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤਮਙ੍ਗਲਂ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਛਤ੍ਤੁਸ੍ਸਾਪਨਮਙ੍ਗਲਂ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਜ੍ਜਮਙ੍ਗਲਂ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਕਰਣਮਙ੍ਗਲਨ੍ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਚ ਮਙ੍ਗਲਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ, ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਤਲੇ ਉਨ੍ਨਙ੍ਗਲਮਹੋਸਿ।

੩੧੧. ਪੁਤ੍ਤਪਪੁਤ੍ਤਕਾਤਿ ਪੁਤ੍ਤਾ ਚ ਪੁਤ੍ਤਪੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿ ਏਵਂ ਪਵਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਪਰਮ੍ਪਰਾ। **ਪਚ੍ਛਿਮਕੋ ਅਹੋਸੀ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਪਚ੍ਛਿਮਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਿਰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ – ''ਪਵਤ੍ਤਤਿ ਨੁ ਖੋ ਤਂ ਮਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਨਿਹਤਂ ਕਲ੍ਯਾਣਵਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਵਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸ – ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਨ ਪਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਨ ਖੋ ਪਨਾਹਂ ਮਯ੍ਹਂ ਪਵੇਣਿਯਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿਤੁਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਂਸੇ ਜਾਤਰਞ੍ਞੋਯੇਵ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਂਸਸ੍ਸ ਨੇਮਿਂ ਘਟੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਤੇਨੇਵਸ੍ਸ ਨਿਮੀਤਿ ਨਾਮਂ ਅਹੋਸਿ। ਇਤਿ ਸੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤਰਾਜੂਨਂ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਿਮਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਤਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਪਚ੍ਛਿਮਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਗੁਣੇਹਿ ਪਨ ਅਤਿਰੇਕਤਰੋ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਸਬ੍ਬਰਾਜੂਹਿ ਅਤਿਰੇਕਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗੁਣਾ ਅਹੇਸੁਂ । ਚਤੂਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਸਿਕਂ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ, ਅਨੁਪੋਸਥਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦਸ੍ਸਨਂ ਨਿਵਾਰੇਸਿ। ਅਨੁਪੋਸਥਿਕੇਸੁ ਹਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਗਤੇਸੁ ਦੋਵਾਰਿਕੋ ਪੁਚ੍ਛਤਿ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਉਪੋਸਥਿਕਾ ਨੋ ਵਾ''ਤਿ। ਯੇ ਅਨੁਪੋਸਥਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਨਿਵਾਰੇਤਿ ''ਅਨੁਪੋਸਥਿਕਾਨਂ ਰਾਜਾ ਦਸ੍ਸਨਂ ਨ ਦੇਤੀ''ਤਿ। ''ਮਯਂ ਜਨਪਦਵਾਸਿਨੋ ਕਾਲੇ ਭੋਜਨਂ ਕੁਹਿਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿਪਿ ਤਤ੍ਥ ਵਚਨੋਕਾਸੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਚਤੂਸੁ ਹਿ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਚ ਅਨੇਕਾਨਿ ਭਤ੍ਤਚਾਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਟਿਯਤ੍ਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਹਾਜਨੋ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਮਸ੍ਸੁਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿਤਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਙ੍ਗਾਨਿ

ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਦੋਵਾਰਿਕੇਨ ‘‘ਉਪੋਸਥਿਕਾ ਤੁਮ੍ਹੇ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ‘‘ਆਮ ਆਮਾ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਆਗਚ੍ਛਥਾਤਿ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਇਤਿ ਇਮੇਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਅਤਿਰੇਕਤਰੋ ਅਹੋਸਿ।

੩੧੨. **ਦੇਵਾਨਂ ਤਾਵਤਿਂਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਾਨਂ। ਤੇ ਕਿਰ ਦੇਵਾ ਵਿਦੇਹਰਟ੍ਠੇ ਮਿਥਿਲਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਰਞ੍ਞੋ ਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਦੇਵਾਨਂ ਤਾਵਤਿਂਸਾਨ’’ਨ੍ਤਿ।

ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀਤਿ ਪਾਸਾਦਵਰਸ੍ਸ ਉਪਰਿਗਤੋ ਦਾਨਞ੍ਚ ਸੀਲਞ੍ਚ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਮਾਨੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ‘‘ਦਾਨਂ ਨੁ ਖੋ ਮਹਨ੍ਤਂ ਉਦਾਹੁ ਸੀਲਂ, ਯਦਿ ਦਾਨਂ ਮਹਨ੍ਤਂ, ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨਮੇਵ ਦਸ੍ਸਾਮਿ। ਅਥ ਸੀਲਂ, ਸੀਲਮੇਵ ਪੂਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ‘‘ਇਦਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਇਦਂ ਮਹਨ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਨਿਚ੍ਛਿਤ੍ਤਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਕ੍ਕੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਅਥ ਖੋ, ਆਨਨ੍ਦ,... ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮੁਖੇ ਪਾਤੁਰਹੋਸੀ**ਤਿ। ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ‘‘ਰਞ੍ਞੋ ਕਙ੍ਖਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਤਸ੍ਸ ਕਙ੍ਖਚ੍ਛੇਦਨਤ੍ਥਂ ਪਞ੍ਹਞ੍ਚ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਧਾਗਮਨਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਞ੍ਞਞ੍ਚ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ । ਤਸ੍ਮਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮੁਖੇ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਅਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਂ ਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭੀਤੋ ਅਹੋਸਿ ਲੋਮਹਟ੍ਠਜਾਤੋ। ਅਥ ਨਂ ਸਕ੍ਕੋ – ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛ, ਕਙ੍ਖਂ ਤੇ ਪਟਿਵਿਨੋਦੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ।

ਰਾਜਾ –

‘‘ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਮਹਾਰਾਜ, ਸਬ੍ਬਭੂਤਾਨਮਿਸ੍ਸਰ।
ਦਾਨਂ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਵਾ, ਕਤਮਂ ਸੁ ਮਹਪ੍ਫਲ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਕ੍ਕੋ – ‘‘ਦਾਨਂ ਨਾਮ ਕਿਂ, ਸੀਲਮੇਵ ਗੁਣਵਿਸਿਟ੍ਠਤਾਯ ਮਹਨ੍ਤਂ। ਅਹਞ੍ਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਦਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਸਨ੍ਨਂ ਜਟਿਲਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯਤੋ ਨ ਮੁਤ੍ਤੋ, ਸੀਲਵਨ੍ਤਾ ਪਨ ਮਯ੍ਹਂ ਦਾਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

‘‘ਹੀਨੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ, ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ।
ਮਜ੍ਝਿਮੇਨ ਚ ਦੇਵਤ੍ਤਂ, ਉਤ੍ਤਮੇਨ ਵਿਸੁਜ੍ਝਤਿ॥

ਨ ਹੇਤੇ ਸੁਲਭਾ ਕਾਯਾ, ਯਾਚਯੋਗੇਨ ਕੇਨਚਿ।
ਯੇ ਕਾਯੇ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਗਾਰਾ ਤਪਸ੍ਸਿਨੋ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੪੨੯-੪੩੦)।

ਏਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਕਙ੍ਖਂ ਵਿਨੋਦੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਗਮਨਾਯ ਪਟਿਞ੍ਞਾਗਹਣਤ੍ਥਂ **ਲਾਭਾ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਵਿਕਮ੍ਪਮਾਨੋ**ਤਿ ਅਭਾਯਮਾਨੋ। **ਅਧਿਵਾਸੇਸੀ**ਤਿ ਅਹਂ ਮਹਾਜਨਂ ਕੁਸਲੇ ਸਮਾਦਪੇਮਿ, ਪੁਞ੍ਞਵਨ੍ਤਾਨਂ ਪਨ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਗਤੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੇ ਸੁਖਂ ਕਥੇਤੁਂ ਹੋਤੀਤਿ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ।

੩੧੩. **ਏਵਂ ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੁ**ਵਾਤਿ ਏਵਂ ਹੋਤੁ ਭਦ੍ਦਕਂ ਤਵ ਵਚਨਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ। **ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਯੁਗੇ ਸਹਸ੍ਸਅਸ੍ਸਾਜਾਨੀਯੇ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ। ਤੇਸਂ ਪਨ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕਂ ਯੋਜਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਨਂ ਆਗਮ੍ਮ ਯੁਤ੍ਤਾਯੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਦਿਬ੍ਬਰਥੋ ਦਿਯਡ੍ਢਯੋਜਨਸਤਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਨਦ੍ਧਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰਥਸੀਸਂ ਪਞ੍ਞਾਸਯੋਜਨਾਨਿ, ਅਕ੍ਖਬਨ੍ਧੋ ਪਣ੍ਣਾਸਯੋਜਨਾਨਿ, ਅਕ੍ਖਬਨ੍ਧਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਚ੍ਛਾਭਾਗੋ ਪਣ੍ਣਾਸਯੋਜਨਾਨਿ, ਸਬ੍ਬੋ ਸਤ੍ਤਵਣ੍ਣਰਤਨਮਯੋ। ਦੇਵਲੋਕੋ ਨਾਮ ਉਦ੍ਧਂ, ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੋ ਅਧੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਹੇਟ੍ਠਾਮੁਖਂ ਰਥਂ ਪੇਸੇਸੀਤਿ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾ ਪਨ ਪਕਤਿਮਗ੍ਗਂ ਪੇਸੇਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਾਯਮਾਸਭਤ੍ਤੇ ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਚਨ੍ਦੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਗਨਦ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੇਸੇਸਿ, ਯਮਕਚਨ੍ਦਾ ਉਟ੍ਠਿਤਾ ਵਿਯ ਅਹੇਸੁਂ। ਮਹਾਜਨੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਯਮਕਚਨ੍ਦਾ ਉਗ੍ਗਤਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ

ਨ ਯਮਕਚਨ੍ਦਾ, ਏਕੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਨ ਵਿਮਾਨੰ, ਏਕੋ ਰਥੋਤਿ। ਰਥੋਪਿ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਕਤਿਰਥਪ੍ਪਮਾਣੋਵ, ਅਸ੍ਸਾਪਿ ਪਕਤਿਅਸ੍ਸਪ੍ਪਮਾਣਾਵ ਅਹੇਸੁਂ। ਏਵੰ ਰਥੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪਾਸਾਦੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਚੀਨਸੀਹਪਞ੍ਜਰਟ੍ਠਾਨੇ ਰਥੰ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਮਗ੍ਗਾਭਿਮੁਖੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰੇ ਠਤ੍ਵਾਵ ਆਰੋਹਨਸਜ੍ਜੰ ਠਪੇਸਿ।

ਅਭਿਰੁਹ ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ ਰਾਜਾ – ''ਦਿਬ੍ਬਯਾਨੰ ਮੇ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਤਾਵਦੇਵ ਅਭਿਰੁਹਿ, ਨਾਗਰਾਨੰ ਪਨ ਓਵਾਦੰ ਅਦਾਸਿ ''ਪਸ੍ਸਥ ਤਾਤਾ, ਯੰ ਮੇ ਸਕ੍ਕੇਨ ਦੇਵਰਞ੍ਞਾ ਦਿਬ੍ਬਰਥੋ ਪੇਸਿਤੋ, ਸੋ ਚ ਖੋ ਨ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤੰ ਵਾ ਕੁਲਪ੍ਪਦੇਸੰ ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪੇਸਿਤੋ, ਮਯ੍ਹੰ ਪਨ ਸੀਲਾਚਾਰਗੁਣੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪੇਸਿਤੋ। ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਸੀਲੰ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਥ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਪੇਸੇਸ੍ਸਤਿ, ਏਵੰ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤੰ ਨਾਮੇਤੰ ਸੀਲੰ। ਨਾਹੰ ਦੇਵਲੋਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਿਰਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਥਾ''ਤਿ ਮਹਾਜਨੰ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਥੰ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਤਤੋ ਮਾਤਲਿ ਸਙ੍ਗਾਹਕੋ ''ਅਹਮ੍ਪਿ ਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਮਮਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਕਾਸਮ੍ਹਿ ਦ੍ਵੇ ਮਗ੍ਗੇ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ **ਅਪਿਚ ਮਹਾਰਾਜਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਕਤਮੇਨਾ**ਤਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮੇਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਏਕੋ ਨਿਰਯੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਕੋ ਦੇਵਲੋਕੰ, ਤੇਸੁ ਤੰ ਕਤਮੇਨ ਨੇਮਿ। **ਯੇਨਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਪਾਪਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ ਪਾਪਕਾਨੰ ਕਮ੍ਮਾਨੰ ਵਿਪਾਕੰ ਪਟਿਸੰਵੇਦਿਯਨ੍ਤਿ, ਤੰ ਠਾਨੰ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਪਸ੍ਸਿਤੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦੁਤਿਯਪਦੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਜਾਤਕੇਪਿ –

> ''ਕੇਨ ਤੰ ਨੇਮਿ ਮਗ੍ਗੇਨ, ਰਾਜਸੇਟ੍ਠ ਦਿਸਮ੍ਪਤਿ।
> ਯੇਨ ਵਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ, ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਾ ਚ ਯੇ ਨਰਾ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੪੫੦) –

ਗਾਥਾਯ ਅਯਮੇਵਤ੍ਥੋ। ਤੇਨੇਵਾਹ –

> ''ਨਿਰਯੇ ਤਾਵ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਆਵਾਸੇ ਪਾਪਕਮ੍ਮਿਨੰ।
> ਠਾਨਾਨਿ ਲੁਦ੍ਦਕਮ੍ਮਾਨੰ, ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਨਞ੍ਚ ਯਾ ਗਤੀ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੪੫੧)।

ਉਭਯੇਨੇਵ ਮੰ ਮਾਤਲਿ ਨੇਹੀਤਿ ਮਾਤਲਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਮਗ੍ਗੇਹਿ ਮੰ ਨੇਹਿ, ਅਹੰ ਨਿਰਯੰ ਪਸ੍ਸਿਤੁਕਾਮੋ ਦੇਵਲੋਕਮ੍ਪੀਤਿ। ਪਠਮੰ ਕਤਮੇਨ ਨੇਮੀਤਿ। ਪਠਮੰ ਨਿਰਯਮਗ੍ਗੇਨ ਨੇਹੀਤਿ। ਤਤੋ ਮਾਤਲਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਰਾਜਾਨੰ ਪਞ੍ਚਦਸ ਮਹਾਨਿਰਯੇ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਵਿਤ੍ਥਾਰਕਥਾ ਪਨੇਤ੍ਥ –

> ''ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਮਾਤਲਿ ਰਞ੍ਞੋ, ਦੁਗ੍ਗੰ ਵੇਤਰਣਿੰ ਨਦਿੰ।
> ਕੁਥਿਤੰ ਖਾਰਸੰਯੁਤ੍ਤੰ, ਤਤ੍ਤੰ ਅਗ੍ਗਿਸਿਖੂਪਮ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੪੫੨) –

ਜਾਤਕੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਨਿਰਯੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਰਥੰ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਾਭਿਮੁਖੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੀਰਣੀਦੇਵਧੀਤਾਯ ਸੋਣਦਿਨ੍ਨਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਣਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਵਿਮਾਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਦੇਵਲੋਕੰ ਨੇਸਿ। ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰਕਥਾ –

> ''ਯਦਿ ਤੇ ਸੁਤਾ ਬੀਰਣੀ ਜੀਵਲੋਕੇ,
> ਆਮਾਯਦਾਸੀ ਅਹੁ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ।
> ਸਾ ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਅਤਿਥਿੰ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ,
> ਮਾਤਾਵ ਪੁਤ੍ਤੰ ਸਕਿਮਾਭਿਨਨ੍ਦੀ।
> ਸੰਯਮਾ ਸੰਵਿਭਾਗਾ ਚ,
> ਸਾ ਵਿਮਾਨਸ੍ਮਿ ਮੋਦਤੀ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੫੦੭) –

ਜਾਤਕੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਏਵਂ ਗਚ੍ਛਤੋ ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਰਥਨੇਮਿ ਵਟ੍ਟਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਉਮ੍ਮਾਰੇ ਪਹਤਮਤ੍ਤੇਵ ਦੇਵਨਗਰੇ ਕੋਲਾਹਲਂ ਅਹੋਸਿ। ਸਕ੍ਕਂ ਦੇਵਰਾਜਾਨਂ ਏਕਕਂਯੇਵ ਓਹਾਯ ਦੇਵਸਙ੍ਘੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਮਕਾਸਿ, ਤਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ਆਦਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ – ‘‘ਅਭਿਰਮ, ਮਹਾਰਾਜ, ਦੇਵੇਸੁ ਦੇਵਾਨੁਭਾਵੇਨਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ‘‘ਅਯਂ ਰਾਜਾ ਅਜ੍ਜ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਦੇਵਗਣਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਭਿਮੁਖਮਕਾਸਿ। ਸਚੇ ਏਕਂ ਦ੍ਵੇ ਦਿਵਸੇ ਵਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਮਂ ਦੇਵਾ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਉਸੂਯਮਾਨੋ, ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਲੋਕੇ ਵਸਿਤੁਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਵਸਾਹੀ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਏਵਮਾਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ – ‘‘ਨਾਸਕ੍ਖਿ ਜਰਸਕ੍ਕੋ ਮਨਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ, ਪਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਲਦ੍ਧਂ ਖੋ ਪਨ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਭਣ੍ਡਕਂ ਵਿਯ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ **ਅਲਂ ਮਾਰਿਸਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਜਾਤਕੇਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ –

‘‘ਯਥਾ ਯਾਚਿਤਕਂ ਯਾਨਂ, ਯਥਾ ਯਾਚਿਤਕਂ ਧਨਂ।
ਏਵਂਸਮ੍ਪਦਮੇਵੇਤਂ, ਯਂ ਪਰਤੋ ਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ।
ਨ ਚਾਹਮੇਤਮਿਚ੍ਛਾਮਿ, ਯਂ ਪਰਤੋ ਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੫੯੫-੫੯੬) –

ਸਬ੍ਬਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਕਤਿਵਾਰੇ ਦੇਵਲੋਕਂ ਗਤੋਤਿ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ – ਮਨ੍ਧਾਤੁਰਾਜਕਾਲੇ ਸਾਧਿਨਰਾਜਕਾਲੇ ਗੁਤ੍ਤਿਲਵੀਣਾਵਾਦਕਕਾਲੇ ਨਿਮਿਮਹਾਰਾਜਕਾਲੇਤਿ। ਸੋ ਮਨ੍ਧਾਤੁਕਾਲੇ ਦੇਵਲੋਕੇ ਅਸਙ੍ਖੇਯ੍ਯਂ ਕਾਲਂ ਵਸਿ, ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਵਸਮਾਨੇਯੇਵ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਸਕ੍ਕਾ ਚਵਿਂਸੁ। ਸਾਧਿਨਰਾਜਕਾਲੇ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵਸਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਗਣਨਾਯ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਗੁਤ੍ਤਿਲਵੀਣਾਵਾਦਕਕਾਲੇ ਚ ਨਿਮਿਰਾਜਕਾਲੇ ਚ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤਂ ਵਸਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਗਣਨਾਯ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ।

੩੧੪. **ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਿਥਿਲਂ ਪਟਿਨੇਸੀ**ਤਿ ਪਟਿਨੇਤ੍ਵਾ ਪਕਤਿਸਿਰਿਗਬ੍ਭੇਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ।

੩੧੫. **ਕਲ਼ਾਰਜਨਕੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ। ਕਲ਼ਾਰਦਨ੍ਤਤਾਯ ਪਨ ਕਲ਼ਾਰਜਨਕੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਨ ਸੋ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮਤ੍ਤਮੇਵ ਨ ਅਕਾਸਿ, ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਂ ਪਾਕਤਿਕਮੇਵ ਅਹੋਸਿ।

੩੧੬. **ਸਮੁਚ੍ਛੇਦੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਲ੍ਯਾਣਵਤ੍ਤਂ ਕੋ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ, ਕੇਨ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ, ਕੋ ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ, ਕੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਅਯਂ ਵਿਭਾਗੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਥ ਸੀਲਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ‘‘ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਲਦ੍ਧੁ’’ਨ੍ਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ। ਦੁਸ੍ਸੀਲੇਨ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸਤ੍ਤ ਸੇਖਾ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਿ। ਖੀਣਾਸਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਮਘਦੇਵਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਮਧੁਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੧੭. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਧੁਰਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਮਹਾਕਚ੍ਚਾਨੋ**ਤਿ ਗਿਹਿਕਾਲੇ ਉਜ੍ਜੇਨਿਕਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਅਭਿਰੂਪੋ ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਚ। **ਮਧੁਰਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਨਗਰੇ। **ਗੁਨ੍ਦਾਵਨੇ**ਤਿ ਕਣ੍ਹਕਗੁਨ੍ਦਾਵਨੇ । **ਅਵਨ੍ਤਿਪੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਵਨ੍ਤਿਰਟ੍ਠੇ ਰਞ੍ਞੋ ਧੀਤਾਯ ਪੁਤ੍ਤੋ। **ਵੁਦ੍ਧੋ ਚੇਵ ਅਰਹਾ ਚਾ**ਤਿ ਦਹਰਂ ਅਰਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਤਥਾ ਸਮ੍ਭਾਵੇਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਮਹਲ੍ਲਕਂ, ਥੇਰੋ ਪਨ ਵੁਦ੍ਧੋ ਚੇਵ ਅਹੋਸਿ ਅਰਹਾ ਚ। **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ, ਭੋ ਕਚ੍ਚਾਨਾ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਰਾਜਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਲਦ੍ਧਿਕੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਵ ਸੇਟ੍ਠੋ ਵਣ੍ਣੋ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪਨਟ੍ਠਾਨੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਵ ਸੇਟ੍ਠਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਹੀਨੋ ਅਞ੍ਞੋ ਵਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਇਤਰੇ ਤਯੋ ਵਣ੍ਣਾ ਹੀਨਾ ਲਾਮਕਾਤਿ ਵਦਤਿ।

ਸੁਕ੍ਕੋਤਿ ਪਣ੍ਡਰੋ। **ਕਣ੍ਹੋ**ਤਿ ਕਾਲ਼ਕੋ। **ਸੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਾਦਿਪਞ੍ਞਾਪਨਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਸੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਪੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਪੁਤ੍ਤਾ। **ਓਰਸਾ ਮੁਖਤੋ ਜਾਤਾ**ਤਿ ਉਰੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ, ਉਰੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸੰਵਦ੍ਧਿਤਾਤਿ ਵਾ ਓਰਸਾ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਜਾ**ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਤੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਨਿਮ੍ਮਿਤਾ**ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਾਯਾਦਾ**ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਦਾਯਾਦਾ। **ਘੋਸੋਯੇਵ ਖੋ ਏਸੋ**ਤਿ ਵੋਹਾਰਮਤ੍ਤਮੇਵੇਤੰ।

੩੧੮. **ਇਜ੍ਝੇਯਜਾ**ਤਿ ਸਮਿਜ੍ਝੇਯਜ, ਯਤ੍ਤਕਾਨਿ ਧਨਾਦੀਨਿ ਪਤ੍ਥੇਯਜ, ਤਤ੍ਤਕੇਹਿਸ੍ਸ ਮਨੋਰਥੋ ਪੂਰੇਯਜਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਖਤ੍ਤਿਯੋਪਿਸ੍ਸਾਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯੋਪਿ ਅਸ੍ਸ ਇਸ੍ਸਰਿਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬੁਟ੍ਠਾਯੀ ਅਸ੍ਸ। **ਨੇਸੰ ਏਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚੀ**ਤਿ ਨ ਏਤੇਸੰ ਏਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਿ।

੩੨੨. **ਆਸਨੇਨ ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਯਜਾਮਾ**ਤਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਸਨੰ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਇਧ ਨਿਸੀਦਾਤਿ ਵਦੇਯਜਾਮ। **ਅਭਿਨਿਮਨ੍ਤੇਯਜਾਮਪਿ ਨਨ੍ਤਿ** ਅਭਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਨਿਮਨ੍ਤੇਯਜਾਮ। ਤਤ੍ਥ ਦੁਵਿਧੋ ਅਭਿਹਾਰੋ ਵਾਚਾਯ ਚੇਵ ਕਾਯੇਨ ਚ। ''ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਕ੍ਖਣੇ ਮਮੰ ਚੀਵਰਾਦੀਹਿ ਵਦੇਯਜਾਥ ਯੇਨਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਹਿ ਵਾਚਾਯ ਅਭਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਿ ਨਾਮ। ਚੀਵਰਾਦਿਵੇਕਲ੍ਲੰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦੰ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਤਾਨਿ ਦੇਨ੍ਤੋ ਪਨ ਕਾਯੇਨ ਅਭਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਿ ਨਾਮ। ਤਦੁਭਯਮ੍ਪਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਅਭਿਨਿਮਨ੍ਤੇਯਜਾਮਪਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। **ਰਕ੍ਖਾਵਰਣਗੁਤ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਰਕ੍ਖਾਸਙ੍ਖਾਤਞ੍ਚੇਵ ਆਵਰਣਸਙ੍ਖਾਤਞ੍ਚ ਗੁਤ੍ਤਿੰ। ਯਾ ਪਨੇਸਾ ਆਵੁਧਹਤ੍ਥੇ ਪੁਰਿਸੇ ਠਪੇਨ੍ਤੇਨ ਰਕ੍ਖਾ, ਸਾ ਧਮ੍ਮਿਕਾ ਨਾਮ ਸੰਵਿਹਿਤਾ ਨ ਹੋਤਿ। ਯਥਾ ਪਨ ਅਵੇਲਾਯ ਕਟ੍ਠਹਾਰਿਕਾਪਣ੍ਣਹਾਰਿਕਾਦਯੋ ਵਿਹਾਰੰ ਨ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਮਿਗਲੁਦ੍ਦਕਾਦਯੋ ਵਿਹਾਰਸੀਮਾਯ ਮਿਗੇ ਵਾ ਮਚ੍ਛੇ ਵਾ ਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਏਵੰ ਸੰਵਿਦਹਨ੍ਤੇਨ ਧਮ੍ਮਿਕਾ ਨਾਮ ਸੰਵਿਹਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ ''ਧਮ੍ਮਿਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਤਿ ਏਵੰ ਚਤੁਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਵਣ੍ਣਾਨੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸਕ੍ਕਾਰੇਨ ਸਮੇ ਸਮਾਨੇ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਮਧੁਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਬੋਧਿਰਾਜਕੁਮਾਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੨੪. **ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਬੋਧਿਰਾਜਕੁਮਾਰਸੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਕੋਕਨਦੋ**ਤਿ ਕੋਕਨਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਦੁਮੰ। ਸੋ ਚ ਮਙ੍ਗਲਪਾਸਾਦੋ ਓਲੋਕਨਕਪਦੁਮੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਕਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਕੋਕਨਦੋਤਿ ਸਙ੍ਖੰ ਲਭਿ।

੩੨੫. **ਯਾਵ ਪਚ੍ਛਿਮਸੋਪਾਨਕਲ਼ੇਵਰਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਪਚ੍ਛਿਮਸੋਪਾਨਕਲ਼ੇਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਪਠਮੰ ਸੋਪਾਨਫਲਕੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ**ਤਿ ਓਲੋਕਨਤ੍ਥੰਯੇਵ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਿਤੋ ਅਦ੍ਦਸ। **ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸੀ**ਤਿ ''ਕਿਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਰਾਜਕੁਮਾਰੇਨ ਅਯੰ ਮਹਾਸਕ੍ਕਾਰੋ ਕਤੋ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਪਤ੍ਥਨਾਯ ਕਤਭਾਵੰ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਅਪੁਤ੍ਤਕੋ, ਸੁਤਞ੍ਚਾਨੇਨ ਅਹੋਸਿ – ''ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਕਿਰ ਅਧਿਕਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨਸਾ ਇਚ੍ਛਿਤੰ ਲਭਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਸੋ – ''ਸਚਾਹੰ ਪੁਤ੍ਤੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਮਮ ਚੇਲਪ੍ਪਟਿਕੰ ਅਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਨੋ ਚੇ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਅਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਤ੍ਥਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ''ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤਿ ਨੁ ਖੋ ਏਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ''ਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਦ੍ਦਸ।

ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਿਰ ਸੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਦੀਪੇ ਵਸਮਾਨੋ ਸਮਚ੍ਛਨ੍ਦੇਨ ਸਕੁਣਪੋਤਕੇ ਖਾਦਿ। ਸਚਸ੍ਸ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਅਞ੍ਞੋਵ ਭਵੇਯਜ, ਪੁਤ੍ਤੰ ਲਭੇਯਜ। ਉਭੋਹਿ ਪਨ ਸਮਾਨਚ੍ਛਨ੍ਦੇਹਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮੰ ਕਤੰ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਦੁਸ੍ਸੇ ਪਨ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤੇ – ''ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਅਧਿਕਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਥਿਤਪਤ੍ਥਿਤੰ ਲਭਨ੍ਤੀਤਿ ਲੋਕੇ ਅਨੁਸ੍ਸਵੋ, ਮਯਾ ਚ ਮਹਾਅਭਿਨੀਹਾਰੋ ਕਤੋ, ਨ ਚ ਪੁਤ੍ਤੰ ਲਭਾਮਿ, ਤੁਚ੍ਛੰ ਇਦੰ ਵਚਨ''ਨ੍ਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਗਹਣੰ ਗਣ੍ਹੇਯਜ। ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਪਿ – ''ਨਤ੍ਥਿ ਸਮਣਾਨੰ ਅਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਨਾਮ, ਚੇਲਪ੍ਪਟਿਕੰ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤਾ

ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਉਜ੍ਝਾਯੇਯ੍ਯੁਂ। ਏਤਰਹਿ ਚ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇਸੁ ਬਹੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਚਿਤ੍ਤਵਿਦੁਨੋ, ਤੇ ਭਬ੍ਬਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਭਬ੍ਬਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨ ਅਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਅਨਾਗਤੇ ਪਨ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਮਨ੍ਦੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਨਾਗਤਂ ਨ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇਸੁ ਸਚੇ ਪਤ੍ਥਿਤਂ ਇਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਇਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ, – ‘‘ਪੁਬ੍ਬੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਭਿਨੀਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਂ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਇਦਾਨਿ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਤੇਯੇਵ ਮਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਪੂਰਕਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਇਮੇ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਂ ਪੂਰੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਿਨੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਇਮੇਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਭਗਵਾ ਅਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੇਲਪ੍ਪਟਿਕਾ ਅਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਾ’’ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੬੮)। ਮਙ੍ਗਲਤ੍ਥਾਯ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਅਨਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇਸੁ ਪਨ ਅਕ੍ਕਮਨਤ੍ਥਾਯ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਠਪੇਸਿ – ‘‘ਗਿਹੀ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਙ੍ਗਲਿਕਾ, ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਹੀਨਂ ਮਙ੍ਗਲਤ੍ਥਾਯਾ’’ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੬੮)।

੩੨੬. **ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਜਨਤਂ ਤਥਾਗਤੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਇਦਂ ਥੇਰੋ ਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਕਾਰਣੇਸੁ ਤਤਿਯਂ ਕਾਰਣਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਨ ਖੋ ਸੁਖੇਨ ਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਆਹ? ਕਾਮਸੁਖਲ੍ਲਿਕਾਨੁਯੋਗਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਨ ਅਕ੍ਕਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਹਮ੍ਪਿ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਸਮਾਨਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਏਵਮਾਹ।

੩੨੭. **ਸੋ ਖੋ ਅਹ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ‘‘ਯਾਵ ਰਤ੍ତਿਯਾ ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਯਾਮੇ’’ਤਿ ਤਾਵ ਮਹਾਸਚ੍ਚਕੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੬੪ ਆਦਯੋ) ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਪਰਂ ਯਾਵ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਆਸਵਕ੍ਖਯਾ ਪਾਸਰਾਸਿਸੁਤ੍ਤੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੭੨ ਆਦਯੋ) ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

੩੪੩. **ਅਙ੍ਕੁਸਗਯ੍ਹੇ ਸਿਪ੍ਪੇ**ਤਿ ਅਙ੍ਕੁਸਗਹਣਸਿਪ੍ਪੇ। **ਕੁਸਲੋ ਅਹ**ਨ੍ਤਿ ਛੇਕੋ ਅਹਂ। ਕਸ੍ਸ ਪਨਾਯਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹੀਤਿ? ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ, ਪਿਤਾਪਿਸ੍ਸ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇਵ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਕਿਰ ਪਰਨ੍ਤਪਰਾਜਾ ਨਾਮ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਰਾਜਮਹੇਸੀ ਗਰੁਭਾਰਾ ਆਕਾਸਤਲੇ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬਾਲਾਤਪਂ ਤਪ੍ਪਮਾਨਾ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਹਤ੍ਥਿਲਿਙ੍ਗਸਕੁਣੋ ‘‘ਮਂਸਪੇਸੀ’’ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ। ਸਾ ‘‘ਛਡ੍ਡੇਯ੍ਯ ਮ’’ਨ੍ਤਿ ਭਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦਾ ਅਹੋਸਿ, ਸੋ ਤਂ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਰੁਕ੍ਖਵਿਟਪੇ ਠਪੇਸਿ। ਸਾ ਪਾਣਿਸ੍ਸਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਮਹਾਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ। ਸਕੁਣੋ ਪਲਾਯਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਗਬ੍ਭਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਅਹੋਸਿ। ਤਿਯਾਮਰਤ੍ਤਿਂ ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਕਮ੍ਬਲਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਤੋ ਚ ਅਵਿਦੂਰੇ ਤਾਪਸੋ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਦ੍ਦੇਨ ਅਰੁਣੇ ਉਗ੍ਗਤੇ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਆਗਤੋ ਜਾਤਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਂ ਪਾਯੇਸਿ। ਦਾਰਕਸ੍ਸ ਮੇਘਉਤੁਞ੍ਚ ਪਬ੍ਬਤਉਤੁਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਤ੍ਤਾ ਉਦੇਨੋਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਾਸਿ। ਤਾਪਸੋ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨੇ ਪੋਸੇਸਿ।

ਸਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਆਗਮਨਵੇਲਾਯ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਿਕੁਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਂ ਸੀਲਭੇਦਂ ਆਪਾਦੇਸਿ। ਤੇਸਂ ਏਕਤੋ ਵਸਨ੍ਤਾਨਂ ਕਾਲੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਪਰਨ੍ਤਪਰਾਜਾ ਕਾਲਂ ਅਕਾਸਿ। ਤਾਪਸੋ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਮਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ – ‘‘ਤੁਯ੍ਹਂ ਰਾਜਾ ਮਤੋ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਕਿਂ ਇਧ ਵਸਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਪੇਤ੍ତਿਕੇ ਰਜ੍ਜੇ ਛਤ੍ਤਂ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤਂ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤੁਕਾਮਤਞ੍ਚਸ੍ਸ ਞਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤਾਪਸੋ ਚ ਹਤ੍ਥਿਗਨ੍ਥਸਿਪ੍ਪਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਕੁਤੋਨੇਨ ਲਦ੍ਧਂ? ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਿਰਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕੋ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੇਨ ਕਿਲਮਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ‘‘ਹਤ੍ਥਿਪਰਿਸ੍ਸਯੋ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕੋ ਹਤ੍ਥਿਗਨ੍ਥਞ੍ਚੇਵ ਵੀਣਞ੍ਚ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਲਾਪੇਤੁਕਾਮਤਾਯ ਸਤਿ ਇਮਂ ਤਨ੍ਤਿਂ ਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਸਿਲੋਕਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਥ, ਪਕ੍ਕੋਸਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਸਤਿ ਇਮਂ ਸਿਲੋਕਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਤਾਪਸੋ ਤਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਏਕਂ ਵਟਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੀਸੁ ਆਗਤੇਸੁ ਤਨ੍ਤਿਂ ਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਿਲੋਕਂ ਵਦਤਿ, ਹਤ੍ਥੀ ਭੀਤਾ ਪਲਾਯਿਂਸੁ।

ਸੋ ਸਿਪ੍ਪਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਕ੍ਕੋਸਨਸਿਪ੍ਪਂ ਪਯੋਜੇਸਿ। ਜੇਟ੍ਠਕਹਤ੍ਥੀ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਂ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧਗਤੋ ਯੁਦ੍ਧਸਮਤ੍ਥੇ ਤਰੁਣਹਤ੍ਥੀ ਉਚ੍ਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਬਲਞ੍ਚ ਮੁਦ੍ਦਿਕਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਤਂ ਤਂ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਹਂ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਤ੍ਥਿਕਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਜਨਸਙ੍ਗਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ

ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਹਂ ਰਕ੍ਖੇ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਮਯ੍ਹਂ ਛਤ੍ਤਂ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਅਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤਾਨਂ ਕਮ੍ਬਲਞ੍ਚ ਮੁਦ੍ਦਿਕਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤਂ ਉਸ੍ਸਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਹਤ੍ਥਿਵਿਤ੍ਤਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਸੁਨ੍ਦਰੋ ਹਤ੍ਥੀ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਚਣ੍ਡਪਜ੍ਜੋਤੋ ‘‘ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਕਟ੍ਠਹਤ੍ਥਿਂ ਪਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਯੋਧੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਹਤ੍ਥਿਂ ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਧੀਤਰਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਸੋ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰਂਯੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਯਂ ਬੋਧਿਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿ।

੩੪੪. **ਪਧਾਨਿਯਙ੍ਗਾਨੀ**ਤਿ ਪਧਾਨਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਦਹਨਭਾਵੋ, ਪਧਾਨਮਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਪਧਾਨਿਯੋ। ਪਧਾਨਿਯਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਙ੍ਗਾਨੀਤਿ ਪਧਾਨਿਯਙ੍ਗਾਨਿ। **ਸਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਸਦ੍ਧਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਸਾ ਪਨੇਸਾ ਆਗਮਨਸਦ੍ਧਾ ਅਧਿਗਮਸਦ੍ਧਾ ਓਕਪ੍ਪਨਸਦ੍ਧਾ ਪਸਾਦਸਦ੍ਧਾਤਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾ। ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਦ੍ਧਾ ਅਭਿਨੀਹਾਰਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਆਗਤਤ੍ਤਾ **ਆਗਮਨਸਦ੍ਧਾ** ਨਾਮ। ਅਰਿਯਸਾਵਕਾਨਂ ਪਟਿਵੇਧੇਨ ਅਧਿਗਤਤ੍ਤਾ **ਅਧਿਗਮਸਦ੍ਧਾ** ਨਾਮ। ਬੁਦ੍ਧੋ ਧਮ੍ਮੋ ਸਙ੍ਘੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਅਚਲਭਾਵੇਨ ਓਕਪ੍ਪਨਂ **ਓਕਪ੍ਪਨਸਦ੍ਧਾ** ਨਾਮ। ਪਸਾਦੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ **ਪਸਾਦਸਦ੍ਧਾ** ਨਾਮ, ਇਧ ਪਨ ਓਕਪ੍ਪਨਸਦ੍ਧਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। **ਬੋਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਮਗ੍ਗਞਾਣਂ। ਤਂ ਸੁਪ੍ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਸਦ੍ਦਹਤਿ, ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਵ ਚੇਤਂ, ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਅਙ੍ਗੇਨ ਤੀਸੁਪਿ ਰਤਨੇਸੁ ਸਦ੍ਧਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਯਸ੍ਸ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਸੁ ਪਸਾਦੋ ਬਲਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਪਧਾਨਂ ਵੀਰਿਯਂ ਇਜ੍ਝਤਿ।

ਅਪ੍ਪਾਬਾਧੋਤਿ ਅਰੋਗੋ। **ਅਪ੍ਪਾਤਙ੍ਕੋ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖੋ। **ਸਮਵੇਪਾਕਿਨਿਯਾ**ਤਿ ਸਮਵਿਪਾਚਨਿਯਾ। **ਗਹਣਿਯਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਜਤੇਜੋਧਾਤੁਯਾ। **ਨਾਤਿਸੀਤਾਯ ਨਾਚ੍ਚੁਣ੍ਹਾਯਾ**ਤਿ ਅਤਿਸੀਤਗਹਣਿਕੋ ਹਿ ਸੀਤਭੀਰੁ ਹੋਤਿ, ਅਚ੍ਚੁਣ੍ਹਗਹਣਿਕੋ ਉਣ੍ਹਭੀਰੁ, ਤੇਸਂ ਪਧਾਨਂ ਨ ਇਜ੍ਝਤਿ। ਮਜ੍ਝਿਮਗਹਣਿਕਸ੍ਸ ਇਜ੍ਝਤਿ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਮਜ੍ਝਿਮਾਯ ਪਧਾਨਕ੍ਖਮਾਯਾ’’ਤਿ। **ਯਥਾਭੂਤਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਆਵਿਕਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਯਥਾਭੂਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਗੁਣਂ ਪਕਾਸੇਤਾ। **ਉਦਯਤ੍ਥਗਾਮਿਨਿਯਾ**ਤਿ ਉਦਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥਞ੍ਚ ਗਨ੍ਤੁਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾਯ, ਏਤੇਨ ਪਞ੍ਞਾਸਲਕ੍ਖਣਪਰਿਗ੍ਗਾਹਿਕਂ ਉਦਯਬ੍ਬਯਞਾਣਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਰਿਯਾਯਾ**ਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਯ। **ਨਿਬ੍ਬੇਧਿਕਾਯਾ**ਤਿ ਅਨਿਬ੍ਬਿਦ੍ਧਪੁਬ੍ਬੇ ਲੋਭਕ੍ਖਨ੍ਧਾਦਯੋ ਨਿਬ੍ਬਿਜ੍ਝਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾਯ। **ਸਮ੍ਮਾਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਯਗਾਮਿਨਿਯਾ**ਤਿ ਤਦਙ੍ਗਵਸੇਨ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ ਯਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਖੀਯਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਖਯਗਾਮਿਨਿਯਾ। ਇਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿਪਿ ਇਮੇਹਿ ਪਦੇਹਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਞ੍ਞਾਵ ਕਥਿਤਾ। ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞਸ੍ਸ ਹਿ ਪਧਾਨਂ ਨ ਇਜ੍ਝਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਚ ਪਞ੍ਚ ਪਧਾਨਿਯਙ੍ਗਾਨਿ ਲੋਕਿਯਾਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ।

੩੪੫. **ਸਾਯਮਨੁਸਿਟ੍ਠੋ ਪਾਤੋ ਵਿਸੇਸਂ ਅਧਿਗਮਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠੋ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨੇ ਵਿਸੇਸਂ ਅਧਿਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। **ਪਾਤਮਨੁਸਿਟ੍ਠੋ ਸਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨੇ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠੋ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯਂ। ਅਯਞ੍ਚ ਪਨ ਦੇਸਨਾ ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਦਨ੍ਧਪਞ੍ਞੋ ਹਿ ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਤ੍ਤਹਿ ਦਿਵਸੇਹਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞੋ ਏਕਦਿਵਸੇਨ, ਸੇਸਦਿਵਸੇ ਮਜ੍ਝਿਮਪਞ੍ਞਾਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਹੋ ਧਮ੍ਮੋ ਅਹੋ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤਤਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਲ਼ਾਰਤਾਯ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚ ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤਤਾਯ ਪਾਤੋ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਸਂਸਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। **ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਵਿਮ੍ਹਯਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ।

੩੪੬. **ਕੁਚ੍ਛਿਮਤੀ**ਤਿ ਆਪਨ੍ਨਸਤ੍ਤਾ। **ਯੋ ਮੇ ਅਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੁਚ੍ਛਿਗਤੋ**ਤਿ ਕਿਂ ਪਨੇਵਂ ਸਰਣਂ ਗਹਿਤਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਨ ਹੋਤਿ। ਅਚਿਤ੍ਤਕਸਰਣਗਮਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਆਰਕ੍ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੋਵ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਯਦਾ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ, – ‘‘ਤਾਤ, ਕੁਚ੍ਛਿਗਤਮੇਵ ਤਂ ਸਰਣਂ ਗਣ੍ਹਾਪਯਿਮ੍ਹਾ’’ਤਿ ਸਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਚ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਂ ਸਰਣਂ ਗਤੋ ਉਪਾਸਕੋ’’ਤਿ ਸਤਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਤਦਾ ਸਰਣਂ ਗਹਿਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਬੋਧਿਰਾਜਕੁਮਾਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੪੭. **ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲਸੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਅਙ੍ਗੁਲੀਨੰ ਮਾਲੰ ਧਾਰੇਤੀ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਧਾਰੇਤਿ? ਆਚਰਿਯਵਚਨੇਨ। ਤਤ੍ਰਾਯੰ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਾ –

ਅਯੰ ਕਿਰ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਮਨ੍ਤਾਣਿਯਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਗਬ੍ਭਵੁਟ੍ਠਾਨੰ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨਕਾਲੇ ਸਕਲਨਗਰੇ ਆਵੁਧਾਨਿ ਪਜ੍ਜਲਿਂਸੁ, ਰਞ੍ਞੋ ਮਙ੍ਗਲਸਕੁਣ੍ਤੋਪਿ ਸਿਰਿਸਯਨੇ ਠਪਿਤਾ ਅਸਿਲਟ੍ਠਿਪਿ ਪਜ੍ਜਲਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਚੋਰਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਜਾਤੋਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਖਸੇਯ੍ਯਭਾਵੰ ਪੁਚ੍ਛਿ।

ਰਾਜਾ ''ਕੁਤੋ, ਮੇ ਆਚਰਿਯ, ਸੁਖਸੇਯ੍ਯਾ? ਮਯ੍ਹਂ ਮਙ੍ਗਲਾਵੁਧਂ ਪਜ੍ਜਲਿ, ਰਜ੍ਜਸ੍ਸ ਵਾ ਜੀਵਿਤਸ੍ਸ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ। ਮਾ ਭਾਯਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯ੍ਹਂ ਘਰੇ ਕੁਮਾਰੋ ਜਾਤੋ, ਤਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਨ ਕੇਵਲਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਨਿਵੇਸਨੇ, ਸਕਲਨਗਰੇਪਿ ਆਵੁਧਾਨਿ ਪਜ੍ਜਲਿਤਾਨੀਤਿ। ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਆਚਰਿਯਾਤਿ? ਚੋਰੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਕਿਂ ਏਕਚੋਰਕੋ, ਉਦਾਹੁ ਰਜ੍ਜਦੂਸਕੋ ਚੋਰੋਤਿ? ਏਕਚੋਰਕੋ ਦੇਵਾਤਿ। ਏਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਰਞ੍ਞੋ ਮਨਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮੋ ਆਹ – ''ਮਾਰੇਥ ਨਂ ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਏਕਚੋਰਕੋ ਸਮਾਨੇ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ? ਕਰੀਸਸਹਸ੍ਸਖੇਤ੍ਤੇ ਏਕਸਾਲਿਸੀਸਂ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਜਗ੍ਗਥ ਨਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਸਯਨੇ ਠਪਿਤਮਙ੍ਗਲਅਸਿਲਟ੍ਠਿ, ਛਦਨੇ ਠਪਿਤਾ ਸਰਾ, ਕਪ੍ਪਾਸਪਿਚੁਮ੍ਹਿ ਠਪਿਤਂ ਤਾਲਵਣ੍ਟਕਰਣਸਤ੍ਥਕਨ੍ਤਿ ਏਤੇ ਪਜ੍ਜਲਨ੍ਤਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਹਿਂਸਿਂਸੁ, ਤਸ੍ਮਾ **ਅਹਿਂਸਕੋ**ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਂ ਸਿਪ੍ਪੁਗ੍ਗਹਣਕਾਲੇ ਤਕ੍ਕਸੀਲਂ ਪੇਸਯਿਂਸੁ।

ਸੋ ਧਮ੍ਮਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਕਿਂਕਾਰਪਟਿਸ੍ਸਾਵੀ ਮਨਾਪਚਾਰੀ ਪਿਯਵਾਦੀ ਅਹੋਸਿ। ਸੇਸਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਬਾਹਿਰਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇ – ''ਅਹਿਂਸਕਮਾਣਵਕਸ੍ਸ ਆਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਯਂ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਾਮ, ਕਥਂ ਨਂ ਭਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ? ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤਯਨ੍ਤਾ – ''ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਅਤਿਰੇਕਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞੋਤਿ। ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ, ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਦੁਬ੍ਬਤ੍ਤੋਤਿ। ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ, ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਦੁਜ੍ਜਾਤੋਤਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ? ਤਤੋ ਏਕਂ ਖਰਮਨ੍ਤਂ ਮਨ੍ਤਯਿਂਸੁ ''ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਂ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਯੋ ਰਾਸੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਏਕਚ੍ਚੇ ਆਚਰਿਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਕਿਂ ਤਾਤਾਤਿ? ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਏਕਾ ਕਥਾ ਸੁਯ੍ਯਤੀਤਿ। ਕਿਂ ਤਾਤਾਤਿ? ਅਹਿਂਸਕਮਾਣਵੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਦੁਬ੍ਭਤੀਤਿ ਮਞ੍ਞਾਮਾਤਿ। ਆਚਰਿਯੋ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ – ''ਗਚ੍ਛਥ ਵਸਲਾ, ਮਾ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪਰਿਭਿਨ੍ਦਥਾ''ਤਿ ਨਿਟ੍ਠੁਭਿ। ਤਤੋ ਇਤਰੇ, ਅਥ ਇਤਰੇਹਿ ਤਯੋਪਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਵਤ੍ਵਾ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤਾ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਜਾਨਾਥਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ।

ਆਚਰਿਯੋ ਸਿਨੇਹੇਨ ਵਦਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥਿ ਮਞ੍ਞੇ ਸਨ੍ਥਵੋ''ਤਿ ਪਰਿਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਘਾਤੇਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਚੇ ਘਾਤੇਸ੍ਸਾਮਿ 'ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਸਿਪ੍ਪੁਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥਂ ਆਗਤੇ ਮਾਣਵਕੇ ਦੋਸਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਤੀ'ਤਿ। ਪੁਨ ਕੋਚਿ ਸਿਪ੍ਪੁਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥਂ ਨ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵੰ ਮੇ ਲਾਭੋ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥ ਨਂ ਸਿਪ੍ਪਸ੍ਸ ਪਰਿਯੋਸਾਨੁਪਚਾਰੋਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਜਙ੍ਘਸਹਸ੍ਸਂ ਘਾਤੇਹੀਤਿ ਵਕ੍ਖਾਮਿ। ਅਵਸ੍ਸਂ ਏਤ੍ਥ ਏਕੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਤਂ ਘਾਤੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਆਹ – ''ਏਹਿ ਤਾਤ ਜਙ੍ਘਸਹਸ੍ਸਂ ਘਾਤੇਹਿ, ਏਵੰ ਤੇ ਸਿਪ੍ਪਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੋ ਕਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਮਯਂ ਅਹਿਂਸਕਕੁਲੇ ਜਾਤਾ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਆਚਰਿਯਾਤਿ। ਅਲਦ੍ਧੁਪਚਾਰਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਫਲਂ ਨ ਦੇਤਿ ਤਾਤਾਤਿ। ਸੋ ਪਞ੍ਚਾਵੁਧਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟਵਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ। ਅਟਵਿਂ ਪਵਿਸਨਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਅਟਵਿਮਜ੍ਝੇਪਿ ਅਟਵਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਠਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਘਾਤੇਤਿ। ਵਤ੍ਥਂ ਵਾ ਵੇਠਨਂ ਵਾ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਏਕੋ ਦ੍ਵੇਤਿ ਗਣਿਤਮਤ੍ਤਮੇਵ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਗਣਨਮ੍ਪਿ ਨ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਪਞ੍ਞਵਾ ਏਸ, ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਿਨੋ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਗਣਨਮ੍ਪਿ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿ, ਏਕੇਕਂ ਅਙ੍ਗੁਲਿਂ

ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤਿ। ਠਪਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਵਿਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗੁਲੀਨਂ ਮਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਧਾਰੇਸਿ, ਤੇਨੇਵ ਚਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲੋਤਿ ਸਙ੍ਖਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਸੋ ਸਬ੍ਬਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਨਿਸ੍ਸਞ੍ਚਾਰਮਕਾਸਿ, ਦਾਰੁਆਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ।

ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਅਨ੍ਤੋਗਾਮਮ੍ਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਉਗ੍ਘਾਤੇਤਿ। ਤਤੋ ਸਯਿਤੇਯੇਵ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਏਕੋ ਏਕੋਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਗਾਮੋ ਓਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਗਮੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਨਿਗਮੋ ਨਗਰੇ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਿਯੋਜਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਘਰਾਨਿ ਪਹਾਯ ਦਾਰਕੇ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਮ੍ਮ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਚੋਰੋ, ਤੇ ਦੇਵ, ਵਿਜਿਤੇ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲੋ ਨਾਮਾ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤਾ ਕਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। ਭਗ੍ਗਵੋ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਂ ਆਹ – ਭੋਤਿ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲੋ ਨਾਮ ਚੋਰੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਸੋ ਨ ਅਞ੍ਞੋ, ਤਵ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹਿਂਸਕਕੁਮਾਰੋ। ਇਦਾਨਿ ਰਾਜਾ ਤਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ? ਗਚ੍ਛ ਸਾਮਿ, ਪੁਤ੍ਤਂ ਮੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਹੀਤਿ। ਨਾਹਂ ਭਦ੍ਦੇ ਉਸ੍ਸਹਾਮਿ, ਚਤੂਸੁ ਹਿ ਜਨੇਸੁ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਚੋਰੋ ਮੇ ਪੁਰਾਣਸਹਾਯੋਤਿ ਅਵਿਸ੍ਸਾਸਨੀਯੋ, ਸਾਖਾ ਮੇ ਪੁਰਾਣਸਨ੍ਥਤਾਤਿ ਅਵਿਸ੍ਸਾਸਨੀਯਾ, ਰਾਜਾ ਮਂ ਪੂਜੇਤੀਤਿ ਅਵਿਸ੍ਸਾਸਨੀਯੋ, ਇਤ੍ਥੀ ਮੇ ਵਸਂ ਗਤਾਤਿ ਅਵਿਸ੍ਸਾਸਨੀਯਾਤਿ। ਮਾਤੁ ਹਦਯਂ ਪਨ ਮੁਦੁਕਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਹਂ ਪਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ।

ਤਂਦਿਵਸਞ੍ਚ ਭਗਵਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਲੋਕਂ ਵੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਮਯਿ ਗਤੇ ਏਤਸ੍ਸ ਸੋਤ੍ਥਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਗਾਮਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਠਿਤੋ ਚਤੁਪ੍ਪਦਿਕਂ ਗਾਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਛ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਸਚ੍ਛਿਕਰਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਨ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਾਤਰਿ ਅਪਰਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਦ੍ਧਰਣੀਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਤਂ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮੋ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ‘‘ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ’’ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੩੪੮. ਸਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾਤਿ ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਗ੍ਗਵਗ੍ਗਾ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਹਤ੍ਥਤ੍ਥਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਹਤ੍ਥੇ ਅਤ੍ਥਂ ਵਿਨਾਸਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਕਿਂ ਪਨ ਤੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾਤਿ? ਅਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਕਕੋਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਚੋਰੋਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਦੁਬ੍ਭੋਜਨੇਨ ਚ ਦੁਕ੍ਖਸੇਯ੍ਯਾਯ ਚ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਕਿਤ੍ਤਕਾ ਪਨਾਨੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਾਰਿਤਾਤਿ? ਏਕੇਨੂਨਸਹਸ੍ਸਂ। ਸੋ ਪਨ ਇਦਾਨਿ ਏਕਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਂ ਪੂਰੇਸ੍ਸਤੀਤਿ ਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯਮੇਵ ਪਠਮਂ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਂ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਗਣਨਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕੇਸਮਸ੍ਸੁਂ ਓਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਟਵਿਮਜ੍ਝਤੋ ਅਟਵਿਮੁਖਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤੋਵ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ‘‘ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ’’ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਇਦ੍ਧਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਂ ਅਭਿਸਙ੍ਖਾਸੀਤਿ ਮਹਾਪਥਵਿਂ ਉਮ੍ਮਿਯੋ ਉਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਅਕ੍ਕਮਤਿ, ਓਰਭਾਗੇ ਵਲਿਯੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲੋ ਸਰਕ੍ਖੇਪਮਤ੍ਤਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਭਗਵਾ ਪੁਰਤੋ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਙ੍ਗਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਮਜ੍ਝੇ ਹੋਤਿ, ਚੋਰੋ ਅਨ੍ਤੇ। ਸੋ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਨਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਬ੍ਬਥਾਮੇਨ ਧਾਵਤਿ। ਭਗਵਾ ਅਙ੍ਗਣਸ੍ਸ ਪਾਰਿਮਨ੍ਤੇ ਹੋਤਿ, ਚੋਰੋ ਮਜ੍ਝੇ। ਸੋ ‘‘ਏਤ੍ਥ ਨਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਧਾਵਤਿ। ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਮਾਤਿਕਂ ਵਾ ਥਲਂ ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਤੀਣਿ ਯੋਜਨਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਚੋਰੋ ਕਿਲਮਿ, ਮੁਖੇ ਖੇਲ਼ੋ ਸੁਸ੍ਸਿ, ਕਚ੍ਛੇਹਿ ਸੇਦਾ ਮੁਚ੍ਚਿਂਸੁ। ਅਥਸ੍ਸ ‘‘ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਵਤ ਭੋ’’ਤਿ ਏਤਦਹੋਸਿ। **ਮਿਗਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਮਿਗਂ ਕਸ੍ਮਾ ਗਣ੍ਹਾਤਿ? ਛਾਤਸਮਯੇ ਆਹਾਰਤ੍ਥਂ। ਸੋ ਕਿਰ ਏਕਂ ਗੁਮ੍ਬਂ ਘਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਮਿਗੇ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਤਤੋ ਚਿਤ੍ਤਰੁਚਿਯਂ ਮਿਗਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਨ੍ਤੋ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ। **ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਜ**ਨ੍ਤਿ ਯੇਨ ਕਾਰਣੇਨਾਯਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਵ ਠਿਤੋ ਨਾਮ , ਅਹਞ੍ਚ ਠਿਤੋਵ ਅਟ੍ਠਿਤੋ ਨਾਮ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਇਮਂ ਸਮਣਂ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਜਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੩੪੯. ਨਿਧਾਯਾਤਿ ਯੋ ਵਿਹਿਂਸਨਤ੍ਥਂ ਭੂਤੇਸੁ ਦਣ੍ਡੋ ਪਵਤ੍ਤਯਿਤਬ੍ਬੋ ਸਿਯਾ, ਤਂ ਨਿਧਾਯ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਯ ਅਵਿਹਿਂਸਾਯ ਸਾਰਣੀਯਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚ ਠਿਤੋ ਅਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੁਵਮਟ੍ਠਿਤੋਸੀ**ਤਿ ਪਾਣੇਸੁ ਅਸਞ੍ਞਤਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਤਕਾਨਿ ਪਾਣਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਘਾਤੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਵ ਮੇਤ੍ਤਾ ਵਾ ਖਨ੍ਤਿ ਵਾ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਵਾ ਅਵਿਹਿਂਸਾ ਵਾ ਸਾਰਣੀਯਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਵਂ

ਅਟ੍ਠਿਤੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਇਰਿਯਾਪਥੇਨ ਠਿਤੋਪਿ ਨਿਰਯੇ ਧਾਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਂ ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਅਸੁਰਕਾਯੇ ਵਾ ਧਾਵਿਸ੍ਸਸੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਤਤੋ ਚੋਰੋ – ''ਮਹਾ ਅਯਂ ਸੀਹਨਾਦੋ, ਮਹਨ੍ਤਂ ਗਜ੍ਜਿਤਂ, ਨ ਇਦਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਹਾਮਾਯਾਯ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਸ੍ਸ ਸਮਣਰਞ੍ਞੋ ਏਤਂ ਗਜ੍ਜਿਤਂ, ਦਿਟ੍ਠੋ ਵਤਮ੍ਹਿ ਮਞ੍ਞੇ ਤਿਖਿਣਚਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ, ਸਙ੍ਗਹਕਰਣਤ੍ਥਂ ਮੇ ਭਗਵਾ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ **ਚਿਰਸ੍ਸਂ ਵਤ ਮੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਮਹਿਤੋ**ਤਿ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਦੀਹਿ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਪੂਜਾਯ ਪੂਜਿਤੋ। **ਪਚ੍ਚੁਪਾਦੀ**ਤਿ ਚਿਰਸ੍ਸਂ ਕਾਲਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਮਯ੍ਹਂ ਸਙ੍ਗਹਤ੍ਥਾਯ ਇਮਂ ਮਹਾਵਨਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। **ਪਹਾਯ ਪਾਪ**ਨ੍ਤਿ ਪਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪਾਪਂ।

ਇਤ੍ਵੇਵਾਤਿ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾਯੇਵ। **ਆਵੁਧ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਾਵੁਧਂ। **ਸੋਬ੍ਭੇ**ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਛਿਨ੍ਨੇ। **ਪਪਾਤੇ**ਤਿ ਏਕਤੋ ਛਿਨ੍ਨੇ। **ਨਰਕੇ**ਤਿ ਫਲਿਤਟ੍ਠਾਨੇ। ਇਧ ਪਨ ਤੀਹਿਪਿ ਇਮੇਹਿ ਪਦੇਹਿ ਅਰਞ੍ਞਮੇਵ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਕਿਰੀ**ਤਿ ਖਿਪਿ ਛਡ੍ਡੇਸਿ।

ਤਮੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ ਤਦਾ ਅਵੋਚਾਤਿ ਭਗਵਤੋ ਇਮਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਨ੍ਤੋ ਕੁਹਿਂ ਸਤ੍ਥਕਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕੁਹਿਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯੇਸਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਮ੍ਮਂ ਪਨ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸੀਲਵਨ੍ਤਾਨਂ ਅਟ੍ਠਪਰਿਕ੍ਖਾਰਭਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ – ''ਏਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਚਰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਸਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਕਿਰਿਯਾਯਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਸਹ ਵਚਨੇਨੇਵ ਇਦ੍ਧਿਮਯਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਲਭਿ। ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਗਿਹਿਲਿਙ੍ਗਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ, ਸਮਣਲਿਙ੍ਗਂ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ।

''ਤਿਚੀਵਰਞ੍ਚ ਪਤ੍ਤੋ ਚ, ਵਾਸਿ ਸੂਚਿ ਚ ਬਨ੍ਧਨਂ।
ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨੇਨ ਅਟ੍ਠੇਤੇ, ਯੁਤ੍ਤਯੋਗਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ''ਤਿ॥ –

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾ ਅਟ੍ਠ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾ ਸਰੀਰਪਟਿਬਦ੍ਧਾਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ। **ਏਸੇਵ ਤਸ੍ਸ ਅਹੁ ਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੋ**ਤਿ ਏਸ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੋ ਤਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੋ ਅਹੋਸਿ, ਨ ਹਿ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਿਸੁਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ।

੩੫੦. **ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨਾ**ਤਿ ਭਣ੍ਡਗ੍ਗਾਹਕੇਨ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨ, ਤੇਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਮਾਤਾਪਿਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਉਸਭਮਤ੍ਤੇਨ ਠਾਨੇਨ ਅਨ੍ਤਰਿਤਾ, – ''ਤਾਤ, ਅਹਿਂਸਕ ਕਤ੍ਥ ਠਿਤੋਸਿ, ਕਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਸਿ, ਕੁਹਿਂ ਗਤੋਸਿ? ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨ ਕਥੇਸਿ ਤਾਤਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੀ ਆਹਿਣ੍ਡਿਤ੍ਵਾ ਅਪਸ੍ਸਮਾਨਾ ਏਤ੍ਤੋਵ ਗਤਾ।

ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਅਸ੍ਸਸਤੇਹੀਤਿ ਸਚੇ ਚੋਰਸ੍ਸ ਪਰਾਜਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਸਚੇ ਮਯ੍ਹਂ ਪਰਾਜਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਵੇਗੇਨ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਲ੍ਲਹੁਕੇਨ ਬਲੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ । **ਯੇਨ ਆਰਾਮੋ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਆਰਾਮਂ ਅਗਮਾਸਿ? ਸੋ ਕਿਰ ਚੋਰਸ੍ਸ ਭਾਯਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਗਰਹਾਭਯੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੋ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ 'ਕਸ੍ਮਾ ਬਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋਸੀ'ਤਿ। ਅਥਾਹਂ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਭਗਵਾ ਹਿ ਮਂ ਨ ਕੇਵਲਂ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕੇਨੇਵ ਅਤ੍ਥੇਨ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕੇਨਪਿ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿਯੇਵ। ਸੋ ਸਚੇ ਮਯ੍ਹਂ ਜਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਧਿਵਾਸੇਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਪਰਾਜਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ 'ਕਿਂ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਕਂ ਚੋਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਗਮਨੇਨਾ'ਤਿ ਵਕ੍ਖਤਿ। ਤਤੋ ਮਂ ਜਨੋ ਏਵਂ ਸਞ੍ਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ – 'ਰਾਜਾ ਚੋਰਂ ਗਹੇਤੁਂ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਪਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੋ'ਤਿ'' ਗਰਹਮੋਕ੍ਖਂ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨੋ ਅਗਮਾਸਿ।

ਕੁਤੋ ਪਨਸ੍ਸਾਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਆਹ? ਅਪਿ ਨਾਮ ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਯ੍ਯਾਤਿ ਭਗਵਤੋ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨਤ੍ਥਂ ਆਹ। **ਰਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਰਞ੍ਞੋਯੇਵ ਭਯਂ ਅਹੋਸਿ, ਅਵਸੇਸੋਪਿ ਮਹਾਜਨੋ ਭੀਤੋ ਫਲਕਾਵੁਧਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮੁਖਸਮ੍ਮੁਖਟ੍ਠਾਨੇਵ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਧਾਯ ਅਟ੍ਟਾਲਕੇ ਆਰੁਯ੍ਹ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਅਵੋਚ – ''ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲੋ 'ਰਾਜਾ ਮਯ੍ਹਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀ'ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਪਠਮਤਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਰਾਜਾ ਤੇਨ ਗਹਿਤੋ, ਮਯਂ

ਪਨ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਮੁਤ੍ਤਾ’’ਤਿ। **ਨਤ੍ਥਿ ਤੇ ਇਤੋ ਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਯਞ੍ਹਿ ਇਦਾਨਿ ਕੁਨ੍ਥਕਿਪਿਲ੍ਲਿਕਂ ਜੀਵਿਤਾ ਨ ਵੋਰੋਪੇਤਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੇ ਇਮਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਭਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਕਥਂ ਗੋਤ੍ਤੋਤਿ? ਕਸ੍ਮਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ? ਪਬ੍ਬਜਿਤਂ ਦਾਰੁਣਕਮ੍ਮੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਨਾਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵੋਹਰਿਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਗੋਤ੍ਤਵਸੇਨ ਨਂ ਸਮੁਦਾਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਪੁਚ੍ਛਿ। **ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਹਂ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਥੇਨ੍ਤੋਯੇਵ ਚ ਉਦਰੇ ਬਦ੍ਧਸਾਟਕਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਠਪੇਸਿ।

੩੫੧. ਆਰਞ੍ਞਿਕੋਤਿਆਦੀਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਧੁਤਙ੍ਗਾਨਿ ਪਾਲਿਯਂ ਆਗਤਾਨਿ। ਥੇਰੇਨ ਪਨ ਤੇਰਸਪਿ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਾਨੇਵ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਲਨ੍ਤਿ ਆਹ। **ਯਞ੍ਹਿ ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਕਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ? ‘‘ਹਤ੍ਥਿਮ੍ਪਿ ਧਾਵਨ੍ਤਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਮੀ’’ਤਿ ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਰਞ੍ਞਾ ਪੇਸਿਤਹਤ੍ਥਾਦਯੋ ਸੋ ਏਵਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਰਾਜਾਪਿ – ‘‘ਹਤ੍ਥੀਹਿਯੇਵ ਨਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਥ, ਅਸ੍ਸੇਹੇਵ, ਰਥੇਹੇਵਾ’’ਤਿ ਏਵਂ ਅਨੇਕਵਾਰਂ ਬਹੂ ਹਤ੍ਥਾਦਯੋ ਪੇਸੇਸਿ। ਏਵਂ ਗਤੇਸੁ ਪਨ ਤੇਸੁ – ‘‘ਅਹਂ ਅਰੇ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲੋ’’ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਟ੍ਠਾਯ ਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਏਕੋਪਿ ਆਵੁਧਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਸਬ੍ਬੇਵ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸਿ। ਹਤ੍ਥੀ ਅਰਞ੍ਞਹਤ੍ਥੀ, ਅਸ੍ਸਾ ਅਰਞ੍ਞਅਸ੍ਸਾ, ਰਥਾਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਰਾਜਾ ਏਵਂ ਵਦਤਿ।

ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸੀਤਿ ਨ ਇਦਂ ਪਠਮਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਇਤ੍ਥਿਦਸ੍ਸਨਦਿਵਸਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਪਨੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਦੇਵਸਿਕਮ੍ਪਿ ਪਨੇਸ ਪਵਿਸਤੇਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਸਨ੍ਤਿਪਿ ਪਲਾਯਨ੍ਤਿਪਿ ਦ੍ਵਾਰਮ੍ਪਿ ਥਕੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲੋਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਵਾ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਘਰਂ ਵਾ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਥਕੇਨ੍ਤਿ। ਪਲਾਯਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ । ਥੇਰੋ ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਯਾਗੁਮ੍ਪਿ ਕਟਚ੍ਛੁਭਿਕ੍ਖਮ੍ਪਿ ਨ ਲਭਤਿ, ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੇਨ ਕਿਲਮਤਿ। ਬਹਿ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਨਗਰਂ ਸਬ੍ਬਸਾਧਾਰਣਨ੍ਤਿ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਤਿ। ਯੇਨ ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਪਵਿਸਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲੋ ਆਗਤੋਤਿ ਕੂਟਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਭਿਜ੍ਜਨਕਾਰਣਂ ਹੋਤਿ। **ਏਤਦਹੋਸੀ**ਤਿ ਕਾਰੁਞ੍ਞਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਹੋਸਿ। ਏਕੇਨ ਊਨਮਨੁਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਂ ਘਾਤੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਕਾਰੁਞ੍ਞਂ ਨਾਹੋਸਿ, ਗਬ੍ਭਮੂਲ੍ਹਾਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਕਥਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ? ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਬਲੇਨ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਬਲਞ੍ਹਿ ਏਤਂ।

ਤੇਨ ਹੀਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਤੇ ਕਾਰੁਞ੍ਞਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਤਸ੍ਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਰਿਯਾਯ ਜਾਤਿਯਾ**ਤਿ, ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲ, ਏਤਂ ਤ੍ਵਂ ਮਾ ਗਣ੍ਹਿ, ਨੇਸਾ ਤਵ ਜਾਤਿ। ਗਿਹਿਕਾਲੋ ਏਸ, ਗਿਹੀ ਨਾਮ ਪਾਣਮ੍ਪਿ ਹਨਨ੍ਤਿ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾਦੀਨਿਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤੇ ਅਰਿਯਾ ਨਾਮ ਜਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ‘‘ਯਤੋ ਅਹਂ, ਭਗਿਨਿ, ਜਾਤੋ’’ਤਿ ਸਚੇ ਏਵਂ ਵਤ੍ਤੁਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਸਿ, ਤੇਨ ਹਿ ‘‘ਅਰਿਯਾਯ ਜਾਤਿਯਾ’’ਤਿ ਏਵਂ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵਦਾਹੀਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ।

ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਏਤਦਵੋਚਾਤਿ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਗਬ੍ਭਵੁਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪੁਰਿਸੇਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਂ। ਥੇਰੋ ਕਿਂ ਕਰੋਸੀਤਿ? ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲਤ੍ਥੇਰੋ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੋਤ੍ਥਿਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੋਤਿ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ। ਤਤੋ ਤੇ ਸਾਣਿਯਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਬਹਿਸਾਣਿਯਂ ਪੀਠਕਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਸੁਂ। ਥੇਰੋ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਯਤੋ ਅਹਂ ਭਗਿਨਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਰਿਯਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਜਾਤੋ’’ਤਿ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਂ ਅਕਾਸਿ, ਸਹ ਸਚ੍ਚਵਚਨੇਨੇਵ ਧਮਕਰਣਤੋ ਮੁਤ੍ਤਉਦਕਂ ਵਿਯ ਦਾਰਕੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਮਾਤਾਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਸੋਤ੍ਥਿ ਅਹੋਸਿ। ਇਮਞ੍ਚ ਪਨ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਰਿਸ੍ਸਯਂ ਨ ਮਦ੍ਦਤਿ, **ਮਹਾਪਰਿਤ੍ਤਂ** ਨਾਮੇਤਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਥੇਰੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਕਤਟ੍ਠਾਨੇ ਪੀਠਕਂ ਅਕਂਸੁ। ਗਬ੍ਭਮੂਲ੍ਹਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਿਤ੍ਥਿਮ੍ਪਿ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਜ੍ਜਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਸੁਖੇਨ ਗਬ੍ਭਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਯਾ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਹੋਤਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਆਨੇਤੁਂ, ਤਸ੍ਸਾ ਪੀਠਕਧੋਵਨਉਦਕਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸੇ ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤਙ੍ਖਣਂਯੇਵ ਗਬ੍ਭਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਰੋਗਂ ਵੂਪਸਮੇਤਿ। ਯਾਵ ਕਪ੍ਪਾ ਤਿਟ੍ਠਨਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਿਰੇਤਂ।

ਕਿਂ ਪਨ ਭਗਵਾ ਥੇਰਂ ਵੇਜ੍ਜਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰਾਪੇਸੀਤਿ? ਨ ਕਾਰਾਪੇਸਿ। ਥੇਰਞ੍ਹਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭੀਤਾ ਪਲਾਯਨ੍ਤਿ। ਥੇਰੋ ਭਿਕ੍ਖਾਹਾਰੇਨ ਕਿਲਮਤਿ, ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਗ੍ਗਹੇਨ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ –

‘‘ਇਦਾਨਿ ਕਿਰ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲਤ੍ਥੇਰੋ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੰ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵੰ ਕਰੋਤੀਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਥੇਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬੰ ਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਭਿਕ੍ਖਾਹਾਰੇਨ ਅਕਿਲਮਨ੍ਤੋ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਅਨੁਗ੍ਗਹੇਨ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਨ ਹਿ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਾ ਵੇਜ੍ਜਕਮ੍ਮੰ ਹੋਤਿ। ਥੇਰਸ੍ਸਾਪਿ ਚ ‘‘ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਮੂਲਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾਭਿਮੁਖੰ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਟਵਿਯੰ ਠਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਘਾਤਿਤਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਪਾਕਟੰ ਹੋਤਿ। ‘‘ਦੁਗ੍ਗਤੋਮ੍ਹਿ, ਖੁਦ੍ਦਕਪੁਤ੍ਤੋਮ੍ਹਿ, ਜੀਵਿਤੰ ਮੇ ਦੇਹਿ ਸਾਮੀਤਿ ਮਰਣਭੀਤਾਨੰ ਵਚਨਾਕਾਰੋ ਚ ਹਤ੍ਥਪਾਦਵਿਕਾਰੋ ਚ ਆਪਾਥੰ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਸੋ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤੋਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਤੰ ਜਾਤਿੰ ਅਬ੍ਬੋਹਾਰਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾਵਾਯੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਰਿਯਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯੰ ਕਾਰੇਸਿ। **ਏਕੋ ਵੂਪਕਟ੍ਠੋ**ਤਿਆਦਿ ਵਤ੍ਥਸੁਤ੍ਤੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੮੦) ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤੰ।

੩੫੨. **ਅਞ੍ਞੇਨਪਿ ਲੇਡ੍ਡੁ ਖਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਕਾਕਸੁਨਖਸੂਕਰਾਦੀਨੰ ਪਟਿਕ੍ਕਮਾਪਨਤ੍ਥਾਯ ਸਮਨ੍ਤਾ ਸਰਕ੍ਖੇਪਮਤ੍ਤੇ ਠਾਨੇ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਦਿਸਾਭਾਗੇਨ ਖਿਤ੍ਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸੇਵ ਕਾਯੇ ਪਤਤਿ। ਕਿਤ੍ਤਕੇ ਠਾਨੇ ਏਵੰ ਹੋਤਿ? ਗਣ੍ਠਿਕੰ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਗਣ੍ਠਿਕਪਟਿਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਾਨੰ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਾਵ ਹੋਤਿ। **ਭਿਨ੍ਨੇਨ ਸੀਸੇਨਾ**ਤਿ ਮਹਾਚਮ੍ਮੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਅਟ੍ਠਿਮਰਿਯਾਦਾ ਭਿਨ੍ਨੇਨ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਤਿ ਖੀਣਾਸਵਭਾਵੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਆਹ। **ਯਸ੍ਸ ਖੋ ਤ੍ਵੰ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕੇਨਾ**ਤਿ ਇਦੰ ਸਭਾਗਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਵੇਦਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਕਮ੍ਮਞ੍ਹਿ ਕਰਿਯਮਾਨਮੇਵ ਤਯੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਪੂਰੇਤਿ। ਸਤ੍ਤਸੁ ਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਕੁਸਲਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਵਾ ਪਠਮਜਵਨਚੇਤਨਾ **ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਵੇਦਨੀਯਕਮ੍ਮੰ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤੰ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਵਿਪਾਕੰ ਦੇਤਿ। ਤਥਾ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੰ ਅਹੋਸਿਕਮ੍ਮੰ, ਨਾਹੋਸਿ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕੋ, ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕੋਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਤਿਕਸ੍ਸ ਵਸੇਨ **ਅਹੋਸਿਕਮ੍ਮੰ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਅਤ੍ਥਸਾਧਿਕਾ ਸਤ੍ਤਮਜਵਨਚੇਤਨਾ **ਉਪਪਜ੍ਜਵੇਦਨੀਯਕਮ੍ਮੰ** ਨਾਮ। ਤੰ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਵਿਪਾਕੰ ਦੇਤਿ। ਤਥਾ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਤੰ ਅਹੋਸਿਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਉਭਿਨ੍ਨਮਨ੍ਤਰੇ ਪਞ੍ਚਜਵਨਚੇਤਨਾ **ਅਪਰਾਪਰਿਯਵੇਦਨੀਯਕਮ੍ਮੰ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤੰ ਅਨਾਗਤੇ ਯਦਾ ਓਕਾਸੰ ਲਭਤਿ, ਤਦਾ ਵਿਪਾਕੰ ਦੇਤਿ। ਸਤਿ ਸੰਸਾਰਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਅਹੋਸਿਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਨ ਉਪਪਜ੍ਜਵੇਦਨੀਯਞ੍ਚ ਅਪਰਾਪਰਿਯਵੇਦਨੀਯਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਮ੍ਮਕ੍ਖਯਕਰੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੇਨ ਸਮੁਗ੍ਘਾਟਿਤਾਨਿ, ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਵੇਦਨੀਯੰ ਅਤ੍ਥਿ । ਤੰ ਅਰਹਤ੍ਤਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਿਪਾਕੰ ਦੇਤਿਯੇਵ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਭਗਵਾ ‘‘ਯਸ੍ਸ ਖੋ ਤ੍ਵ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਸ੍ਮਾ **ਯਸ੍ਸ ਖੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਾਦਿਸਸ੍ਸ ਖੋ ਤ੍ਵੰ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕੇਨਾਤਿ ਏਵੰ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਅਬ੍ਭਾ ਮੁਤ੍ਤੋਤਿ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮਤ੍ਤਮੇਤੰ, ਅਬ੍ਭਾ ਮਹਿਕਾ ਧੂਮੋ ਰਜੋ ਰਾਹੂਤਿ ਇਮੇਹਿ ਪਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਮੁਤ੍ਤੋ ਚਨ੍ਦਿਮਾ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਏਵੰ ਨਿਰੁਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ ਚਨ੍ਦਿਮਾ ਲੋਕੰ ਪਭਾਸੇਤਿ, ਏਵੰ ਪਮਾਦਕਿਲੇਸਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਮੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਖਨ੍ਧਾਯਤਨਧਾਤੁਲੋਕੰ ਪਭਾਸੇਤਿ, ਵਿਹਤਕਿਲੇਸਨ੍ਧਕਾਰੰ ਕਰੋਤਿ।

ਕੁਸਲੇਨ ਪਿਧੀਯਤੀਤਿ ਮਗ੍ਗਕੁਸਲੇਨ ਪਿਧੀਯਤਿ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕੰ ਕਰੀਯਤਿ। **ਯੁਞ੍ਜਤਿ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ ਮਨਸਾ ਚ ਯੁਤ੍ਤਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤਿ। ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਉਦਾਨਗਾਥਾ ਨਾਮ।

ਦਿਸਾ ਹਿ ਮੇਤਿ ਇਦੰ ਕਿਰ ਥੇਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਤ੍ਤਾਣਾਕਾਰੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਦਿਸਾ ਹਿ ਮੇ**ਤਿ ਮਮ ਸਪਤ੍ਤਾ। ਯੇ ਮੰ ਏਵੰ ਉਪਵਦਨ੍ਤਿ – ‘‘ਯਥਾ ਮਯੰ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲੇਨ ਮਾਰਿਤਾਨੰ ਞਾਤਕਾਨੰ ਵਸੇਨ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਿਯਾਮ, ਏਵੰ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲੋਪਿ ਵੇਦਿਯਤੂ’’ਤਿ, ਤੇ ਮਯ੍ਹੰ ਦਿਸਾ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਕਥੰ ਸੁਣਨ੍ਤੁਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤੂ**ਤਿ ਕਾਯਵਾਚਾਮਨੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੁ। **ਯੇ ਧਮ੍ਮਮੇਵਾਦਪਯਨ੍ਤਿ**

ਸਨ੍ਤੋਤਿ ਯੇ ਸਨ੍ਤੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ ਧਮ੍ਮਂਯੇਵ ਆਦਪੇਨ੍ਤਿ ਸਮਾਦਪੇਨ੍ਤਿ ਗਣ੍ਹਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਮਨੁਜਾ ਮਯ੍ਹਂ ਸਪਤ੍ਤਾ ਭਜਨ੍ਤੁ ਸੇਵਨ੍ਤੁ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਵਿਰੋਧਪ੍ਪਸੰਸੀਨਨ੍ਤਿ ਅਵਿਰੋਧੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾ, ਮੇਤ੍ਤਾਪਸੰਸਕਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਧਮ੍ਮਂ ਕਾਲੇਨਾ**ਤਿ ਖਣੇ ਖਣੇ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਪਟਿਸਙ੍ਖਾਸਾਰਣੀਯਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤੁ। **ਤਞ੍ਚ ਅਨੁਵਿਧੀਯਨ੍ਤੂ**ਤਿ ਤਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਂ ਅਨੁਕਰੋਨ੍ਤੁ ਪੂਰੇਨ੍ਤੁ।

ਨ ਹਿ ਜਾਤੁ ਸੋ ਮਮਂ ਹਿਂਸੇਤਿ ਯੋ ਮਯ੍ਹਂ ਦਿਸੋ, ਸੋ ਮਂ ਏਕਂਸੇਨੇਵ ਨ ਹਿਂਸੇਯ੍ਯ। **ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਪਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਮਂ, ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਪਨ ਕਞ੍ਚਿ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਮਾ ਹਿਂਸਨ੍ਤੁ ਮਾ ਵਿਹੇਠੇਨ੍ਤੁ। **ਪਪ੍ਪੁਯ੍ਯ ਪਰਮਂ ਸਨ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਮਂ ਸਨ੍ਤਿਭੂਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ। **ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯ ਤਸਥਾਵਰੇ**ਤਿ **ਤਸਾ** ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸਤਣ੍ਹਾ, **ਥਾਵਰਾ** ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹਾ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਸੋ ਸਬ੍ਬਂ ਤਸਥਾਵਰਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਦਿਸਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੁ, ਏਵਂ ਮਂ ਏਕਂਸੇਨੇਵ ਨ ਹਿਂਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ ਆਹ।

ਇਦਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋਵ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਂ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ **ਉਦਕਞ੍ਹਿ ਨਯਨ੍ਤਿ ਨੇਤ੍ਤਿਕਾ**ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਨੇਤ੍ਤਿਕਾ**ਤਿ ਯੇ ਮਾਤਿਕਂ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਨਯਨ੍ਤਿ। **ਉਸੁਕਾਰਾ**ਤਿ ਉਸੁਕਾਰਕਾ। **ਨਮਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤੇਲਕਞ੍ਜਿਕੇਨ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਕੁਕ੍ਕੁਲੇ ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਨ੍ਨਤੁਨ੍ਨਤਟ੍ਠਾਨੇ ਨਮੇਨ੍ਤਾ ਉਜੁਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। **ਤੇਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਣ੍ਡਂ। ਤਞ੍ਹਿ ਇਸ੍ਸਾਸੋ ਤੇਜਂ ਕਰੋਤਿ, ਪਰਞ੍ਚ ਤਜ੍ਜੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਜਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਮਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਨੇਤ੍ਤਿਕਾ ਉਜੁਮਗ੍ਗੇਨ ਉਦਕਂ ਨਯਨ੍ਤਿ, ਉਸੁਕਾਰਾ ਤੇਜਨਂ, ਤਚ੍ਛਕਾ ਚ ਦਾਰੁਂ ਉਜੁਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਮੇਨ੍ਤਿ ਉਜੁਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ।

ਤਾਦਿਨਾਤਿ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਾਦੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬਿਕਾਰੇਨ – ‘‘ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ਭਗਵਾ ਤਾਦੀ, ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠੇ ਤਾਦੀ, ਵਨ੍ਤਾਵੀਤਿ ਤਾਦੀ, ਚਤ੍ਤਾਵੀਤਿ ਤਾਦੀ, ਤਿਣ੍ਣਾਵੀਤਿ ਤਾਦੀ, ਤਨ੍ਨਿਦ੍ਦੇਸਾਤਿ ਤਾਦੀ’’ਤਿ (ਮਹਾਨਿ॰ ੩੮; ੧੯੨) ਏਵਂ ਤਾਦਿਲਕ੍ਖਣਪ੍ਪਤ੍ਤੇਨ ਸਤ੍ਥਾਰਾ। **ਭਵਨੇਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਭਵਰਜ੍ਜੁ, ਤਣ੍ਹਾਯੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਤਾਯ ਹਿ ਗੋਣਾ ਵਿਯ ਗੀਵਾਯ ਰਜ੍ਜੁਯਾ, ਸਤ੍ਤਾ ਹਦਯੇ ਬਦ੍ਧਾ ਤਂ ਤਂ ਭਵਂ ਨੀਯਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਵਨੇਤ੍ਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਫੁਟ੍ਠੋ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕੇਨਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾਯ ਫੁਟ੍ਠੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਹਿ ਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾਯ ਕਮ੍ਮਂ ਪਚ੍ਚਤਿ ਵਿਪਚ੍ਚਤਿ ਡਯ੍ਹਤਿ, ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਾਯ ਹਿ ਫੁਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਏਸ **ਅਣਣੋ** ਨਿਕ੍ਕਿਲੇਸੋ ਜਾਤੋ, ਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਾਯ ਅਣਣੋ। **ਭੁਞ੍ਜਾਮੀ**ਤਿ ਚੇਤ੍ਥ ਥੇਯ੍ਯਪਰਿਭੋਗੋ ਇਣਪਰਿਭੋਗੋ ਦਾਯਜ੍ਜਪਰਿਭੋਗੋ ਸਾਮਿਪਰਿਭੋਗੋਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਰਿਭੋਗਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਥ ਦੁਸ੍ਸੀਲਸ੍ਸ ਪਰਿਭੋਗੋ ਥੇਯ੍ਯਪਰਿਭੋਗੋ ਨਾਮ। ਸੋ ਹਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਚ੍ਚਯੇ ਥੇਨੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ ‘‘ਥੇਯ੍ਯਾਯ ਵੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਟ੍ਠਪਿਣ੍ਡੋ ਭੁਤ੍ਤੋ’’ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੧੯੫)। ਸੀਲਵਤੋ ਪਨ ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਪਰਿਭੋਗੋ ਇਣਪਰਿਭੋਗੋ ਨਾਮ। ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਸੇਕ੍ਖਾਨਂ ਪਰਿਭੋਗੋ ਦਾਯਜ੍ਜਪਰਿਭੋਗੋ ਨਾਮ। ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਪਰਿਭੋਗੋ ਸਾਮਿਪਰਿਭੋਗੋ ਨਾਮ। ਇਧ ਕਿਲੇਸਇਣਾਨਂ ਅਭਾਵਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ‘‘ਅਣਣੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ‘‘ਅਨਿਣੋ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਸਾਮਿਪਰਿਭੋਗਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ‘‘ਭੁਞ੍ਜਾਮਿ ਭੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਕਾਮਰਤਿਸਨ੍ਥਵਨ੍ਤਿ ਦੁਵਿਧੇਸੁਪਿ ਕਾਮੇਸੁ ਤਣ੍ਹਾਰਤਿਸਨ੍ਥਵਂ ਮਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਥ ਮਾ ਕਰਿਤ੍ਥ। **ਨਯਿਦਂ ਦੁਮ੍ਮਨ੍ਤਿਤਂ ਮਮਾ**ਤਿ ਯਂ ਮਯਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਮਨ੍ਤਿਤਂ, ਤਂ ਮਮ ਮਨ੍ਤਿਤਂ ਨ ਦੁਮ੍ਮਨ੍ਤਿਤਂ। **ਸਂਵਿਭਤ੍ਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੂ**ਤਿ ਅਹਂ ਸਤ੍ਥਾਤਿ ਏਵਂ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਹਿ ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਂਵਿਭਤ੍ਤਾ, ਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਯਂ ਸੇਟ੍ਠਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ, ਤਦੇਵ ਅਹਂ ਉਪਗਮਂ ਉਪਗਤੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਯ੍ਹਂ ਇਦਂ ਆਗਮਨਂ ਸ੍ਵਾਗਤਂ ਨਾਮ ਗਤਨ੍ਤਿ। **ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਆਸਵਕ੍ਖਯਪਞ੍ਞਾ। **ਕਤਂ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਾਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਮਯਾ ਕਤਂ। ਤੀਹਿ ਵਿਜ੍ਜਾਹਿ ਨਵਹਿ ਚ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੇਹਿ ਦੇਸਨਂ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਾਪੇਸੀਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਪਿਯਜਾਤਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੫੩. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਿਯਜਾਤਿਕਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਨੇਵ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ ਪਟਿਭਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਪਟਿਭਨ੍ਤਿ, ਪਕਤਿਨਿਯਾਮੇਨ ਪਨ ਨ ਪਟਿਭਨ੍ਤਿ। ਦੁਤਿਯਪਦੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ **ਨ ਪਟਿਭਾਤੀ**ਤਿ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ। **ਆਲ਼ਾਹਨ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਸਾਨਂ। **ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਵਣ੍ਣਤਾਯ ਅਞ੍ਞਥਾਭਾਵੋ। **ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ** ਨਾਮ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਪਤਿਟ੍ਠੋਕਾਸਂ ਪਨ ਸਨ੍ਧਾਯ ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਪਿਯਜਾਤਿਕਾ**ਤਿ ਪਿਯਤੋ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। **ਪਿਯਪ੍ਪਭਾਵਿਕਾ**ਤਿ ਪਿਯਤੋ ਪਭਵਨ੍ਤਿ।

੩੫੫. **ਸਚੇ ਤਂ, ਮਹਾਰਾਜਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖਯਮਾਨਾਪਿ ਸਤ੍ਥਰਿ ਸਦ੍ਧਾਯ ਏਵਂ ਵਦਤਿ। **ਚਰ ਪਿਰੇ**ਤਿ ਅਪੇਹਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਰੇ, ਅਨਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਭੂਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ **ਚਰ ਪਿਰੇ**ਤਿ ਪਰਤੋ ਗਚ੍ਛ, ਮਾ ਇਧ ਤਿਟ੍ਠਾਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੩੫੬. **ਦ੍ਵਿਧਾ ਛੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਸਿਨਾ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ। **ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪ੍ਫਾਲੇਸੀ**ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਅਸਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਦਰਂ ਫਾਲੇਸਿ। ਯਦਿ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਸਾ ਅਪ੍ਪਿਯਾ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਂ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਨ ਘਾਤੇਯ੍ਯ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨਸ੍ਸ ਸਾ ਪਿਯਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਰਲੋਕੇਪਿ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮਙ੍ਗਿਭਾਵਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ ਏਵਮਕਾਸਿ।

੩੫੭. **ਪਿਯਾ ਤੇ ਵਜਿਰੀ**ਤਿ ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸਾ ਅਹੋਸਿ – ''ਸਚਾਹਂ, 'ਭੂਤਪੁਬ੍ਬਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਿਸ੍ਸਾਯੇਵ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਿਸ੍ਸਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ'ਤਿਆਦਿਕਥਂ ਕਥੇਯ੍ਯਂ, 'ਕੋ ਤੇ ਏਵਂ ਅਕਾਸਿ, ਅਪੇਹਿ ਨਤ੍ਥਿ ਏਤ'ਨ੍ਤਿ ਮਂ ਪਟਿਸੇਧੇਯ੍ਯ, ਵਤ੍ਤਮਾਨੇਨੇਵ ਨਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ। **ਵਿਪਰਿਣਾਮਞ੍ਞਥਾਭਾਵਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਮਰਣਵਸੇਨ ਵਿਪਰਿਣਾਮੋ, ਕੇਨਚਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਗਮਨਵਸੇਨ ਅਞ੍ਞਥਾਭਾਵੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਵਾਸਭਾਯਾਤਿ ਵਾਸਭਾ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਏਕਾ ਦੇਵੀ, ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ।

ਪਿਯਾ ਤੇ ਅਹਨ੍ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਾ ਆਹ? ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸਾ ਅਹੋਸਿ – ''ਅਯਂ ਰਾਜਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕੁਪਿਤੋ, ਸਚਾਹਂ ਸਬ੍ਬਪਠਮਂ 'ਪਿਯਾ ਤੇ ਅਹ'ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਂ, 'ਨ ਮੇ ਤ੍ਵਂ ਪਿਯਾ, ਚਰ ਪਿਰੇ'ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਕਥਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਕਥਾਯ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਤ੍ਥਂ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਾ ਪੁਚ੍ਛਿ। **ਕਾਸਿਕੋਸਲੇਸੁ** ਛਡ੍ਡਿਤਭਾਵੇਨ ਵਿਪਰਿਣਾਮੋ, ਪਟਿਰਾਜੂਨਂ ਹਤ੍ਥਗਮਨਵਸੇਨ ਅਞ੍ਞਥਾਭਾਵੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਆਚਮੇਹੀਤਿ ਆਚਮਨੋਦਕਂ ਦੇਹਿ। ਆਚਮਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਵਿਕ੍ਖਾਲੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਨਮਸ੍ਸਿਤੁਕਾਮੋ ਏਵਮਾਹ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਪਿਯਜਾਤਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਬਾਹਿਤਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੫੮. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਬਾਹਿਤਿਕਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਏਕਪੁਣ੍ਡਰੀਕਂ ਨਾਗ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕਂ ਹਤ੍ਥਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਫਾਸੁਕਾਨਂ ਉਪਰਿ ਤਾਲਫਲਮਤ੍ਤਂ ਪਣ੍ਡਰਟ੍ਠਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿ , ਤੇਨਸ੍ਸ ਏਕਪੁਣ੍ਡਰੀਕੋਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। **ਸਿਰਿਵਡ੍ਢਂ ਮਹਾਮਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਛੇਕਹਤ੍ਥਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ

ਕਥਾਫਾਸੁਕਤ੍ਥੰ ਸਦ੍ਧਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਏਵੰਨਾਮਕੰ ਮਹਾਮਤ੍ਤੰ। **ਆਯਸ੍ਮਾਨੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਨੋ**ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਾਯ ਨਿਪਾਤੋ। ਮਹਾਮਤ੍ਤੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਾਟਿਪਤ੍ਤਧਾਰਣਾਕਾਰੰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ''ਏਵੰ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਆਹ।

੩੫੯. **ਓਪਾਰਮ੍ਭੋ**ਤਿ ਉਪਾਰਮ੍ਭੰ ਦੋਸੰ ਆਰੋਪਨਾਰਹੋ। ਕਿੰ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀਤਿ ਰਾਜਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਸੁਨ੍ਹਰਿਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਮਿਦੰ ਸੁਤ੍ਤੰ, ਤੰ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਯਞ੍ਹਿ ਮਯੰ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯੰ ਮਯੰ ਵਿਞ੍ਞੂਹੀਤਿ ਇਦੰ ਪਦੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹੇਨ ਪਰਿਪੂਰੇਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿਮ੍ਹਾ, ਤੰ ਕਾਰਣੰ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਏਵੰ ਵਦਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਪੂਰਿਤੰ।

੩੬੦. **ਅਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਅਕੋਸਲ੍ਲਸਮ੍ਭੂਤੋ। **ਸਾਵਜ੍ਜੋ**ਤਿ ਸਦੋਸੋ। **ਸਬ੍ਯਾਬਜ੍ਝੋ**ਤਿ ਸਦੁਕ੍ਖੋ। **ਦੁਕ੍ਖਵਿਪਾਕੋ**ਤਿ ਇਧ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਵਿਪਾਕੋ ਕਥਿਤੋ। **ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਅਤ੍ਤਬ੍ਯਾਬਾਧਾਦੀਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯ ਪਵਤ੍ਤਕਾਯਸਮਾਚਾਰਸ੍ਸ।

ਸਬ੍ਬਾਕੁਸਲਧਮ੍ਮਪਹੀਨੋ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਤਥਾਗਤੋ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇਸੰਯੇਵ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨੰ ਵਣ੍ਣੇਤੀਤਿ। ਆਮ ਵਣ੍ਣੇਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਯਥਾ ਪੁਚ੍ਛਾ, ਤਥਾ ਅਤ੍ਥੋ ਵੁਤ੍ਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ। ਏਵੰ ਬ੍ਯਾਕਰਣੰ ਪਨ ਨ ਭਾਰਿਯੰ। ਅਪ੍ਪਹੀਨਅਕੁਸਲੋਪਿ ਹਿ ਪਹਾਨੰ ਵਣ੍ਣੇਯ੍ਯ, ਭਗਵਾ ਪਨ ਪਹੀਨਾਕੁਸਲਤਾਯ ਯਥਾਕਾਰੀ ਤਥਾਵਾਦੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਏਵੰ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

੩੬੨. **ਬਾਹਿਤਿਕਾ**ਤਿ ਬਾਹਿਤਿਰਟ੍ਠੇ ਉਟ੍ਠਿਤਵਤ੍ਥਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮੰ। **ਸੋਲ਼ਸਸਮਾ ਆਯਾਮੇਨਾ**ਤਿ ਆਯਾਮੇਨ ਸਮਸੋਲ਼ਸਹਤ੍ਥਾ। **ਅਟ੍ਠਸਮਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨਾ**ਤਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਸਮਅਟ੍ਠਹਤ੍ਥਾ।

੩੬੩. **ਭਗਵਤੋ ਪਾਦਾਸੀ**ਤਿ ਭਗਵਤੋ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਸਿ। ਦਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯੰ ਵਿਤਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਸੋਭਿ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਨ ਵਸੇਨ ਅਯੰ ਦੇਸਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਬਾਹਿਤਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਧਮ੍ਮਚੇਤਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੬੪. **ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਚੇਤਿਯਸੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਮੇਦਾਲੁਮ੍ਪ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਮੇਤੰ ਤਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਨਿਗਮਸ੍ਸ ਮੇਦਵਣ੍ਣਾ ਪਾਸਾਣਾ ਕਿਰੇਤ੍ਥ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਾ ਅਹੇਸੁੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਮੇਦਾਲੁਮ੍ਪਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖੰ ਗਤੰ। ਸੇਨਾਸਨੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਨਿਯਤੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਨਗਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰਨਾਮਕੰ ਸਕ੍ਯਾਨੰ ਨਿਗਮੰ। **ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨਾ**ਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਰਣੀਯੇਨ, ਅਯੰ ਪਨ ਬਨ੍ਧੁਲਸੇਨਾਪਤਿੰ ਸਦ੍ਧਿੰ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਾਯ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਗਣ੍ਹਥਾਤਿ ਆਣਾਪੇਸਿ, ਤੰਦਿਵਸਞ੍ਚ ਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾਯ ਮਲ੍ਲਿਕਾਯ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਭਗਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ, ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਘਰੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਮਤ੍ਤੇ ''ਸੇਨਾਪਤਿ ਕਾਲਙ੍ਕਤੋ''ਤਿ ਸਾਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਲ੍ਲਿਕਾਯ ਅਦੰਸੁ। ਸਾ ਪਣ੍ਣੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖਸਾਸਨੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਰਞ੍ਞਾ ਅਯ੍ਯੇ ਸੇਨਾਪਤਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਾਯ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਗਹਾਪਿਤੋ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਮਹਾਜਨਗਤੰ ਮਾ ਕਰਿਤ੍ਥਾਤਿ ਓਵਟ੍ਟਿਕਾਯ ਪਣ੍ਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਪਰਿਵਿਸਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਏਕਾ ਸਪ੍ਪਿਚਾਟਿ ਨੀਹਰਿਤਾ, ਸਾ ਉਮ੍ਮਾਰੇ ਆਹਚ੍ਚ ਭਿਨ੍ਨਾ, ਤੰ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਪਰਿਵਿਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਕਥਾਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨਤ੍ਥੰ – ''ਸਪ੍ਪਿਚਾਟਿਯਾ ਭਿਨ੍ਨਪਚ੍ਚਯਾ ਨ ਚਿਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮਲ੍ਲਿਕਾ ਪਣ੍ਣੰ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪੁਰਤੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ – ''ਭਗਵਾ ਇਮੰ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਾਯ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੇਨਾਪਤਿਨੋ ਮਤਸਾਸਨੰ, ਅਹੰ ਏਤਮ੍ਪਿ ਨ ਚਿਨ੍ਤਯਾਮਿ, ਸਪ੍ਪਿਚਾਟਿਪਚ੍ਚਯਾ ਕਿੰ ਚਿਨ੍ਤੇਯ੍ਯਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਭਗਵਾ – ''ਮਲ੍ਲਿਕੇ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸੰਸਾਰੇ

ਨਾਮ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਨੰ ਹੋਤਿ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਦਿਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੰ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਕਤ੍ਵ਼ਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਮਲ੍ਲਿਕਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਸੁਣਿਸਾਯੋ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਓਵ਼ਾਦੰ ਅਦਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਮਲ੍ਲਿਕੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ''ਸੇਨਾਪਤਿਨੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਭਿਨ੍ਨਦੋਸੋ ਅਤ੍ਥਿ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਨਤ੍ਥਿ ਸਾਮੀਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨੇਨ ਤਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦੋਸਭਾਵ਼ੰ ਞਤ੍ਵ਼ਾ ਵ਼ਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਬਲਵਦੋਮਨਸ੍ਸੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਸੋ – ''ਏਵਰੂਪੰ ਨਾਮ ਅਦੋਸਕਾਰਕੰ ਮੰ ਸਮ੍ਭਾਵਯਿਤ੍ਵ਼ਾ ਆਗਤੰ ਸਹਾਯਕੰ ਵ਼ਿਨਾਸੇਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਾਸਾਦੇ ਵ਼ਾ ਨਾਟਕੇਸੁ ਵ਼ਾ ਰਜ੍ਜਸੁਖੇਸੁ ਵ਼ਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਦੰ ਅਲਭਮਾਨੋ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵ਼ਿਚਰਿਤ੍ਤੁੰ ਆਰਦ੍ਧੋ। ਏਤਦੇਵ ਕਿਚ੍ਚੰ ਅਹੋਸਿ। ਇਦੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵ਼ੁਤ੍ਤੰ ''ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨਾ''ਤਿ।

ਦੀਘੰ ਕਾਰਾਯਨਨ੍ਤਿ ਦੀਘਕਾਰਾਯਨੋ ਨਾਮ ਬਨ੍ਧੁਲਸੇਨਾਪਤਿਸ੍ਸ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ ''ਏਤਸ੍ਸ ਮੇ ਮਾਤੁਲੋ ਅਦੋਸਕਾਰਕੋ ਨਿਕ੍ਕਾਰਣੇਨ ਘਾਤਿਤੋ''ਤਿ ਰਞ੍ਞਾ ਸੇਨਾਪਤਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪਿਤੋ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਵ਼ੁਤ੍ਤੰ। **ਮਹਚ੍ਚਾ ਰਾਜਾਨੁਭਾਵ਼ੇਨਾ**ਤਿ ਮਹਤਾ ਰਾਜਾਨੁਭਾਵ਼ੇਨ , ਧਰਣਿਤਲੰ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਵ਼ਿਯ ਸਾਗਰੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਵ਼ਿਯ ਵ਼ਿਚਿਤ੍ਤਵ਼ੇਸਸੋਭੇਨ ਮਹਤਾ ਬਲਕਾਯੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਾਸਾਦਿਕਾਨੀ**ਤਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨੇਵ ਸਹ ਰਞ੍ਜਨਕਾਨਿ। **ਪਸਾਦਨੀਯਾਨੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵ਼ੇਵਚਨੰ। ਅਥ ਵ਼ਾ **ਪਾਸਾਦਿਕਾਨੀ**ਤਿ ਪਸਾਦਜਨਕਾਨਿ। **ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਾਨੀ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦਾਨਿ। **ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੋਸਾਨੀ**ਤਿ ਅਵ਼ਿਭਾਵ਼ਿਤਤ੍ਥੇਨ ਨਿਗ੍ਘੋਸੇਨ ਰਹਿਤਾਨਿ। **ਵ਼ਿਜਨਵ਼ਾਤਾਨੀ**ਤਿ ਵ਼ਿਗਤਜਨਵ਼ਾਤਾਨਿ। **ਮਨੁਸ੍ਸਰਾਹਸ੍ਸੇਯ੍ਯਕਾਨੀ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਰਹਸ੍ਸਕਮ੍ਮਾਨੁਚ੍ਛਵ਼ਿਕਾਨਿ, ਰਹਸ੍ਸਮਨ੍ਤੰ ਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤਾਨੰ ਅਨੁਰੂਪਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਸਾਰੁਪ੍ਪਾਨੀ**ਤਿ ਨਿਲੀਯਨਭਾਵਸ੍ਸ ਏਕੀਭਾਵਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵ਼ਿਕਾਨਿ। **ਯਤ੍ਥ ਸੁਦੰ ਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਤੇਨ ਤਤ੍ਥ ਭਗਵ਼ਾ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤਪੁਬ੍ਬੋ, ਤਾਦਿਸੇਸੁ ਪਨ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤਪੁਬ੍ਬੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਯਾਦਿਸੇਸੁ ਸੁਦੰ ਮਯਨ੍ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਤ੍ਥਿ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਸੇਨਾਪਤਿ ''ਰਾਜਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਮਮਾਯਤੀ''ਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਸੋ ਸਚੇ ਮੰ ਰਾਜਾ ''ਕਹੰ ਭਗਵ਼ਾ''ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਅਦਨ੍ਧਾਯਨ੍ਤੇਨ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਚਰਪੁਰਿਸੇ ਪਯੋਜੇਤ੍ਵ਼ਾ ਭਗਵਤੋ ਨਿਵ਼ਾਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਞਤ੍ਵ਼ਾਵ ਵ਼ਿਹਰਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਆਰਾਮੰ ਪਾਵ਼ਿਸੀ**ਤਿ ਬਹਿਨਿਗਮੇ ਖਨ੍ਧਾਵ਼ਾਰੰ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਕਾਰਾਯਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਾਵ਼ਿਸਿ।

੩੬੬. **ਵ਼ਿਹਾਰੋ**ਤਿ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿੰ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹੰਸੁ। **ਆਲਿਨ੍ਦ**ਨ੍ਤਿ ਪਮੁਖੰ। **ਉਕ੍ਕਾਸਿਤ੍ਵ਼ਾ**ਤਿ ਉਕ੍ਕਾਸਿਤਸਦ੍ਦੰ ਕਤ੍ਵ਼ਾ। **ਅਗ੍ਗਲ**ਨ੍ਤਿ ਕਵ਼ਾਟੰ। **ਆਕੋਟੇਹੀ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਨਖੇਨ ਈਸਕੰ ਕੁਞ੍ਚਿਕਚ੍ਛਿਦ੍ਦਸਮੀਪੇ ਕੋਟੇਹੀਤਿ ਵ਼ੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਦ੍ਵ਼ਾਰੰ ਕਿਰ ਅਤਿਉਪਰਿ ਅਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਅਤਿਹੇਟ੍ਠਾ ਦੀਘਜਾਤਿਕਾ ਕੋਟੇਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਅਕੋਟੇਤ੍ਵ਼ਾ ਮਜ੍ਝੇ ਛਿਦ੍ਦਸਮੀਪੇ ਕੋਟੇਤਬ੍ਬੰ, ਇਦੰ ਦ੍ਵ਼ਾਰਕੋਟ੍ਟਕਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਾ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਤਤ੍ਥੇਵ਼ਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵ਼ੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ। **ਖਗ੍ਗਞ੍ਚ ਉਣ੍ਹੀਸਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਮਤ੍ਤਮੇਤੰ,

> ਵ਼ਾਲਬੀਜਨਿਮੁਣ੍ਹੀਸੰ, ਖਗ੍ਗੰ ਛਤ੍ਤਞ੍ਚੁਪਾਹਨੰ।
> ਓਰੁਯ੍ਹ ਰਾਜਾ ਯਾਨਮ੍ਹਾ, ਠਪਯਿਤ੍ਵ਼ਾ ਪਟਿਚ੍ਛਦਨ੍ਤਿ॥ –

ਆਗਤਾਨਿ ਪਨ ਪਞ੍ਚਪਿ ਰਾਜਕਕੁਧਭਣ੍ਡਾਨਿ ਅਦਾਸਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਅਦਾਸੀਤਿ। ਅਤਿਗਰੁਨੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਉਦ੍ਧਤਵ਼ੇਸੇਨ ਗਨ੍ਤੁੰ ਨ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਚ, ਏਕਕੋਵ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵ਼ਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਵਸੇਨ ਸਮ੍ਮੋਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਚਾਤਿ। ਪਞ੍ਚਸੁ ਹਿ ਰਾਜਕਕੁਧਭਣ੍ਡੇਸੁ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੇਸੁ ਤ੍ਵ਼ੰ ਨਿਵਤ੍ਤਾਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਨ ਹੋਤਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਸਯਮੇਵ ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਇਮੇਹਿ ਦ੍ਵ਼ੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਅਦਾਸਿ। **ਰਹਾਯਤੀ**ਤਿ ਰਹਸ੍ਸੰ ਕਰੋਤਿ ਨਿਗੂਹਤਿ। ਅਯੰ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਯੰ ਰਾਜਾ ਸਮਣੇਨ ਗੋਤਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਚਤੁਕ੍ਕਣ੍ਣਮਨ੍ਤੰ ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵ਼ਾ ਮਯ੍ਹੰ ਮਾਤੁਲੰ ਸਦ੍ਧਿੰ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਾਯ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿ, ਇਦਾਨਿਪਿ ਚਤੁਕ੍ਕਣ੍ਣਮਨ੍ਤੰ ਮਨ੍ਤੇਤੁਕਾਮੋ, ਕਚ੍ਚਿ ਨੁ ਖੋ ਮੰ ਗਣ੍ਹਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਏਵ਼ੰ ਕੋਪਵਸੇਨਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ।

ਵ਼ਿਵਰਿ ਭਗਵ਼ਾ ਦ੍ਵ਼ਾਰਨ੍ਤਿ ਨ ਭਗਵ਼ਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵ਼ਾਰੰ ਵ਼ਿਵਰਿ, ਵ਼ਿਵਰਤੂਤਿ ਪਨ ਹਤ੍ਥੰ ਪਸਾਰੇਸਿ। ਤਤੋ – ''ਭਗਵ਼ਾ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਅਨੇਕੇਸੁ ਕਪ੍ਪਕੋਟੀਸੁ ਦਾਨੰ ਦਦਮਾਨੇਹਿ ਨ ਸਹਤ੍ਥਾ ਦ੍ਵ਼ਾਰਵ਼ਿਵਰਣਕਮ੍ਮੰ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਸਯਮੇਵ ਦ੍ਵ਼ਾਰੰ ਵ਼ਿਵਟੰ। ਤੰ ਪਨ ਯਸ੍ਮਾ ਭਗਵਤੋ ਮਨੇਨ ਵ਼ਿਵਟੰ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਵ਼ਿਵਰਿ ਭਗਵ਼ਾ ਦ੍ਵ਼ਾਰ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਵ਼ਿਹਾਰੰ ਪਵ਼ਿਸਿਤ੍ਵ਼ਾ**ਤਿ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿੰ

ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਪਵਿਟ੍ਠਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਕਾਰਾਯਨੋ ਪਞ੍ਚ ਰਾਜਕਕੁਧਭਣ੍ਡਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਟਟੂਭਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਛਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਮ ਉਸ੍ਸਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਕਿਂ ਗਤੋਤਿ? ਪਿਤਰਂ ਮਾ ਪੁਚ੍ਛ, ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਨ ਉਸ੍ਸਾਪੇਸਿ, ਤਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਹਂ ਉਸ੍ਸਾਪੇਮੀਤਿ। ''ਉਸ੍ਸਾਪੇਮਿ ਸਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਕਾਰਾਯਨੋ ਰਞ੍ਞੋ ਏਕਂ ਅਸ੍ਸਞ੍ਚ ਅਸਿਞ੍ਚ ਏਕਮੇਵ ਚ ਪਰਿਚਾਰਿਕਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ – ''ਸਚੇ ਰਾਜਾ ਜੀਵਿਤੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕੋ, ਮਾ ਆਗਚ੍ਛਤੂ''ਤਿ ਵਿਟਟੂਭਸ੍ਸ ਛਤ੍ਤਂ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਮੇਵ ਗਤੋ।

੩੬੭. **ਧਮ੍ਮਨ੍ਵਯੋ**ਤਿ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਞਾਣਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨੁਨਯੋ ਅਨੁਮਾਨਂ, ਅਨੁਬੁਦ੍ਧੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਾਨਿ ਯੇਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਨ੍ਵਯੇਨ ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ''ਤਿਆਦਿ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਇਧ ਪਨਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਆਪਾਣਕੋਟਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਣੋਤਿ ਜੀਵਿਤਂ, ਤਂ ਮਰਿਯਾਦਂ ਅਨ੍ਤੋ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਮਰਣਸਮਯੇਪਿ ਚਰਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਤਂ ਨ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ''ਅਪਾਣਕੋਟਿਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਆਜੀਵਿਤਪਰਿਯਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਜੀਵਿਤਹੇਤੁ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਪਾਣਕੋਟਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤਿ, ਨ ਏਵਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਸੁਬੁਦ੍ਧਤਾਯ ਧਮ੍ਮਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤਤਾਯ ਸਙ੍ਘਸੁਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਤਾਯ ਚ ਏਤਂ ਏਵਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਞ੍ਹਿ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਂ ਭਗਵਤਿ ਧਮ੍ਮਨ੍ਵਯੋ ਹੋਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਏਸੇਵ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ।

੩੬੯. **ਨ ਵਿਯ ਮਞ੍ਞੇ ਚਕ੍ਖੁਂ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਂ ਅਬਨ੍ਧਨ੍ਤੇ ਵਿਯ। ਅਪਾਸਾਦਿਕਞ੍ਹਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਨ ਓਲੋਕਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਚਕ੍ਖੁਂ ਨ ਬਨ੍ਧਤਿ ਨਾਮ। ਪਾਸਾਦਿਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਓਲੋਕਨਕਿਚ੍ਚਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਚਕ੍ਖੁਂ ਬਨ੍ਧਤਿ ਨਾਮ। ਇਮੇ ਚ ਅਪਾਸਾਦਿਕਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਬਨ੍ਧੁਕਰੋਗੋ ਨੋ**ਤਿ ਕੁਲਰੋਗੋ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕੁਲੇ ਜਾਤਾ ਏਵਰੂਪਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਉਲ਼ਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਮਹੇਸਕ੍ਖਂ। **ਪੁਬ੍ਬੇਨਾਪਰ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਤੋ ਅਪਰਂ ਵਿਸੇਸਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਉਲ਼ਾਰਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਸੇਸਂ ਸਞ੍ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ, ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਪਦਟ੍ਠਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਉਲ਼ਾਰਂ ਪੁਬ੍ਬਤੋ ਅਪਰਂ ਵਿਸੇਸਂ ਸਞ੍ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ।

੩੭੦. **ਘਾਤੇਤਾਯਂ ਵਾ ਘਾਤੇਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਘਾਤੇਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਘਾਤੇਤੁਂ। **ਜਾਪੇਤਾਯਂ ਵਾ ਜਾਪੇਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਧਨੇਨ ਵਾ ਜਾਪੇਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਜਾਪੇਤੁਂ ਜਾਨਿਤੁਂ ਅਧਨਂ ਕਾਤੁਂ। **ਪਬ੍ਬਾਜੇਤਾਯਂ ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਰਟ੍ਠਤੋ ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤੁਂ।

੩੭੩. **ਇਸਿਦਤ੍ਤਪੁਰਾਣਾ**ਤਿ ਇਸਿਦਤ੍ਤੋ ਚ ਪੁਰਾਣੋ ਚ। ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀ, ਏਕੋ ਸਦਾਰਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋ। **ਮਮਭਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਮਮ ਸਨ੍ਤਕਂ ਭਤ੍ਤਂ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਮਮਭਤ੍ਤਾ। **ਮਮਯਾਨਾ**ਤਿ ਮਮ ਸਨ੍ਤਕਂ ਯਾਨਂ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਮਮਯਾਨਾ। **ਜੀਵਿਕਾਯ ਦਾਤਾ**ਤਿ ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿਂ ਦਾਤਾ। **ਵੀਮਂਸਮਾਨੋ**ਤਿ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਮਾਨੋ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਰਾਜਾ ਨਿਦ੍ਦਂ ਅਨੋਕ੍ਕਨ੍ਤੋਵ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਤੇ ਥਪਤਯੋ ''ਕਤਰਸ੍ਮਿਂ ਦਿਸਾਭਾਗੇ ਭਗਵਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤਯਿਂਸੁ – ''ਯੇਨ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਤੇਨ ਸੀਸੇ ਕਤੇ ਰਾਜਾ ਪਾਦਤੋ ਹੋਤਿ। ਯੇਨ ਰਾਜਾ, ਤੇਨ ਸੀਸੇ ਕਤੇ ਸਤ੍ਥਾ ਪਾਦਤੋ ਹੋਤਿ, ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ? ਤਤੋ ਨੇਸਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਰਾਜਾ ਕੁਪ੍ਪਮਾਨੋ ਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਤਿ, ਤਂ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ। ਨ ਖੋ ਪਨ ਮਯਂ ਸਕ੍ਕੋਮ ਜਾਨਮਾਨਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪਾਦਤੋ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪਾਦਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਅਯਂ ਰਾਜਾ ਏਵਮਾਹ।

੩੭੪. **ਪਕ੍ਕਾਮੀ**ਤਿ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਕਾਰਾਯਨਸ੍ਸ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਗਤੋ, ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਟ੍ਠਾਨਂ ਗਤੋ, ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਅਞ੍ਞਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਸਬ੍ਬਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਰਾਜਾ – ''ਨ ਇਦਾਨਿ ਮਯਾ ਏਕਕੇਨ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਰਾਜਗਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਰਾਜਗਹਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਕਣਾਜਕਭਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਭੁਞ੍ਜਿ, ਬਹਲਉਦਕਞ੍ਚ ਪਿਵਿ। ਤਸ੍ਸ ਸੁਖੁਮਾਲਪਕਤਿਕਸ੍ਸ ਆਹਾਰੋ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਪਰਿਣਾਮਿ। ਸੋ ਰਾਜਗਹਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੋਪਿ ਵਿਕਾਲੇ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਪਿਹਿਤੇਸੁ ਪਾਪੁਣਿ। ''ਅਜ੍ਜ ਸਾਲਾਯਂ ਸਯਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵੇ ਮਯ੍ਹਂ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬਹਿਨਗਰੇ ਸਾਲਾਯ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਸ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਉਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਿਂਸੁ, ਕਤਿਪਯਵਾਰੇ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਦਸਾ ਗਨ੍ਤੁਂ

ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਅਙ੍ਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਬਲਵਪਚ੍ਚੂਸੇ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਮਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ – ‘‘ਦ੍ਵੀਸੁ ਰਜ੍ਜੇਸੁ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਪਰਸ੍ਸ ਬਹਿਨਗਰੇ ਅਨਾਥਸਾਲਾਯ ਅਨਾਥਕਾਲਕਿਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਮਯ੍ਹਂ ਸਾਮਿ ਕੋਸਲਰਾਜਾ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਮਾਨਾ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦੇਨ ਪਰਿਦੇਵਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਰਿਹਾਰੇਨ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਵਿਟਟੂਭਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਲਕਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਸਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਪਾਦੇਸੁ ਪਤਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਸਚੇ, ਦੇਵ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਮਾਤੁਲੋ ਅਰੋਗੋ ਅਸ੍ਸ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਂ ਭਵੇਯਜ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਵਿਟਟੂਭੋਪਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਛਤ੍ਤਂ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤੁਂ ਅਰਹਤਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਰੇਸੁਂ।

ਧਮ੍ਮਚੇਤਿਯਾਨੀਤਿ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੀਕਾਰਵਚਨਾਨਿ। ਤੀਸੁ ਹਿ ਰਤਨੇਸੁ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਚਿਤ੍ਤੀਕਾਰੇ ਕਤੇ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਕਤੋਯੇਵ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਤਿ ਚਿਤ੍ਤੀਕਾਰੇ ਕਤੇ ਧਮ੍ਮੋਪਿ ਕਤੋਵ ਹੋਤੀਤਿ ਭਗਵਾ ‘‘ਧਮ੍ਮਚੇਤਿਯਾਨੀ’’ਤਿ ਆਹ। **ਆਦਿਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਕਾਨੀ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਆਦਿਭੂਤਾਨਿ, ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਪਟਿਪਤ੍ਤਿਭੂਤਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਧਮ੍ਮਚੇਤਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਕਣ੍ਣਕਤ੍ਥਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੭੫. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਕਣ੍ਣਕਤ੍ਥਲਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਉਰੁਞ੍ਞਾਯ**ਨ੍ਤਿ **ਉਰੁਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਰਟ੍ਠਸ੍ਸਪਿ ਨਗਰਸ੍ਸਪਿ ਏਤਦੇਵ ਨਾਮਂ, ਭਗਵਾ ਉਰੁਞ੍ਞਾਨਗਰਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਤਿ। **ਕਣ੍ਣਕਤ੍ਥਲੇ ਮਿਗਦਾਯੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਗਰਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਕਣ੍ਣਕਤ੍ਥਲਂ ਨਾਮ ਏਕੋ ਰਮਣੀਯੋ ਭੂਮਿਭਾਗੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਮਿਗਾਨਂ ਅਭਯਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਮਿਗਦਾਯੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਣ੍ਣਕਤ੍ਥਲੇ ਮਿਗਦਾਯੇ। **ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨਾ**ਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞੇਨ, ਅਨਨ੍ਤਰਸੁਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਕਰਣੀਯੇਨੇਵ। **ਸੋਮਾ ਚ ਭਗਿਨੀ ਸਕੁਲਾ ਚ ਭਗਿਨੀ**ਤਿ ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਭਗਿਨਿਯੋ ਰਞ੍ਞੋ ਪਜਾਪਤਿਯੋ। **ਭਤ੍ਤਾਭਿਹਾਰੇ**ਤਿ ਭਤ੍ਤਂ ਅਭਿਹਰਣਟ੍ਠਾਨੇ। ਰਞ੍ਞੋ ਭੁਞ੍ਜਨਟ੍ਠਾਨਞ੍ਹਿ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਓਰੋਧਾ ਕਟਚ੍ਛੁਆਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਾਤੁਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਾਪਿ ਤਥੇਵ ਅਗਮਂਸੁ।

੩੭੬. ਕਿਂ ਪਨ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ? ਰਞ੍ਞੋ ਗਰਹਪਰਿਮੋਚਨਤ੍ਥਂ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਪਰਿਸਾ ਚਿਨ੍ਤੇਯਜ – ‘‘ਅਯਂ ਰਾਜਾ ਆਗਚ੍ਛਮਾਨੋਵ ਮਾਤੁਗਾਮਾਨਂ ਸਾਸਨਂ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਮਯਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਟ੍ਠੁਂ ਆਗਤੋਤਿ ਮਞ੍ਞਾਮ, ਅਯਂ ਪਨ ਮਾਤੁਗਾਮਾਨਂ ਸਾਸਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ, ਮਾਤੁਗਾਮਦਾਸੋ ਮਞ੍ਞੇ, ਏਸ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਇਮਿਨਾਵ ਕਾਰਣੇਨ ਆਗਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ। ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਪਨ ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਮਨਕਾਰਣਂ ਕਥੇਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਅਯਂ ਗਰਹਾ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਗਰਹਮੋਚਨਤ੍ਥਂ ਏਵਮਾਹ।

੩੭੮. ਅਬ੍ਭੁਦਾਹਾਸੀਤਿ ਕਥੇਸਿ। **ਸਕਿਦੇਵ ਸਬ੍ਬਂ ਞਸ੍ਸਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਦਕ੍ਖਿਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਏਕਾਵਜ੍ਜਨੇਨ ਏਕਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਬ੍ਬਂ ਞਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਤਿ ਵਾ, ਸੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਕੇਨ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਤੀਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਆਵਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਪਿ ਅਤੀਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਜਾਨਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਏਕਦੇਸਮੇਵ ਜਾਨਾਤਿ। ਅਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪਨ ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਬ੍ਬੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਇਤਰੇਸੁ। ਏਵਂ ਏਕਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨਾਯਂ ਪਞ੍ਹੋ ਕਥਿਤੋ। **ਹੇਤੁਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਹੇਤੁਸਭਾਵਂ ਕਾਰਣਜਾਤਿਕਂ। **ਸਹੇਤੁਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਸਕਾਰਣਜਾਤਿਕਂ। **ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਰਾਯਗੁਣਂ ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ।

੩੭੯. ਪਞ੍ਚਿਮਾਨੀਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸੁਤ੍ਤੇ ਪਞ੍ਚ ਪਧਾਨਿਯਙ੍ਗਾਨਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਿਸ੍ਸਕਾਨਿ ਕਥਿਤਾਨਿ। ਕਥਿਨਙ੍ਗਣਵਾਸੀਚੂਲ਼ਸਮੁਦ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਪਨ ‘‘ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਿਂ ਰੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਨੇਵਾਤਿ ਰੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। **ਪਧਾਨਵੇਮਤ੍ਤਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਧਾਨਨਾਨਤ੍ਤਂ। ਅਞ੍ਞਾਦਿਸਮੇਵ ਹਿ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਪਧਾਨਂ, ਅਞ੍ਞਾਦਿਸਂ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਾਦਿਸਂ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਅਞ੍ਞਾਦਿਸਂ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ,

ਅਵ੍ਵਾਦਿਸੰ ਅਰਹਤੋ, ਅਵ੍ਵਾਦਿਸੰ ਅਸੀਤਿਮਹਾਸਾਵਕਾਨੰ, ਅਵ੍ਵਾਦਿਸੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾਨੰ, ਅਵ੍ਵਾਦਿਸੰ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨੰ, ਅਵ੍ਵਾਦਿਸੰ ਸਬ੍ਬਵ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾਨੰ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਪਧਾਨੰ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਧਾਨੰ ਨ ਪਾਪੁਣਾਤਿ...ਪੇ॰... ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਧਾਨੰ ਸਬ੍ਬਵ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਧਾਨੰ ਨ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਪਧਾਨਵੇਮਤ੍ਤਤੰ ਵਦਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। **ਦਨ੍ਤਕਾਰਣੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਯੰ ਅਕੂਟਕਰਣੰ, ਅਨਵਚ੍ਛਿਨ੍ਨਨੰ , ਧੁਰਸ੍ਸ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਨਨ੍ਤਿ ਦਨ੍ਤੇਸੁ ਕਾਰਣੰ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੰ ਕਾਰਣੰ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਨ੍ਤਭੂਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਭੂਮਿੰ। **ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸਕਦਾਗਾਮਿਅਨਾਗਾਮਿਨੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਨਾਮ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਹਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧੰ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤੋਤਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ, ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਸਕਦਾਗਾਮਿਸ੍ਸ, ਸਕਦਾਗਾਮੀ ਅਨਾਗਾਮਿਸ੍ਸ, ਅਨਾਗਾਮੀ ਅਰਹਤੋ ਸਦ੍ਧੰ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤੋਤਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ, ਆਬਾਧੋ ਅਰਹਤੋਪਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਪਿ **ਬਹ੍ਵਾਬਾਧਾ ਨਾਮ** ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਰਿਯਸਾਵਕਸ੍ਸ ਪਨ ਸਠੋ ਮਾਯਾਵੀਤਿ ਨਾਮੰ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਨੇਵ ਥੇਰੋ – ''ਪਞ੍ਚ ਪਧਾਨਿਯਙ੍ਗਾਨਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਨਿ ਕਥਿਤਾਨੀਤਿ ਮਯ੍ਹੰ ਰੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਸ੍ਸਖਲੁਙ੍ਕਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇ ਪਨ – ''ਤਯੋ ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸ੍ਸਖਲੁਙ੍ਕੇ ਤਯੋ ਚ ਪੁਰਿਸਖਲੁਙ੍ਕੇ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੪੧) ਏਤ੍ਥ ਅਰਿਯਸਾਵਕਸ੍ਸਾਪਿ ਸਮ੍ਬੋਧਿਨਾਮੰ ਆਗਤੰ , ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਿਸ੍ਸਕਾ ਕਥਿਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਪਨ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਵੀਰਿਯੰ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਨਾਗਾਮੀ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਵੀਰਿਯੰ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋਤਿ ਕੁਸੀਤੋਪਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਵਿਯ ਚਤ੍ਤਾਰੋਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞੋ।

ਏਵੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਓਪਮ੍ਮਸੰਸਨ੍ਦਨੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ – ਅਦਨ੍ਤਹਤ੍ਥਿਆਦਯੋ ਵਿਯ ਹਿ ਮਗ੍ਗਪਧਾਨਰਹਿਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ। ਦਨ੍ਤਹਤ੍ਥਿਆਦਯੋ ਵਿਯ ਮਗ੍ਗਪਧਾਨਵਾ। ਯਥਾ ਅਦਨ੍ਤਾ ਹਤ੍ਥਿਆਦਯੋ ਕੂਟਾਕਾਰੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਵਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਧੁਰੰ ਅਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤਗਮਨੰ ਵਾ ਗਨ੍ਤੁੰ ਦਨ੍ਤਭੂਮਿੰ ਵਾ ਪਤ੍ਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਏਵਮੇਵੰ ਮਗ੍ਗਪਧਾਨਰਹਿਤੋ ਮਗ੍ਗਪਧਾਨਵਤਾ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਪਾਪੁਣਿਤੁੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਬ੍ਬੰ ਗੁਣੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਯਥਾ ਪਨ ਦਨ੍ਤਹਤ੍ਥਿਆਦਯੋ ਕੂਟਾਕਾਰੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਵਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਧੁਰੰ ਅਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤਗਮਨੰ ਵਾ ਗਨ੍ਤੁੰ ਦਨ੍ਤਭੂਮਿੰ ਵਾ ਪਤ੍ਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ , ਏਵਮੇਵੰ ਮਗ੍ਗਪਧਾਨਵਾ ਮਗ੍ਗਪਧਾਨਵਤਾ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਪਾਪੁਣਿਤੁੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਬ੍ਬੰ ਗੁਣੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ''ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਪਧਾਨਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਪਧਾਨਵਤਾ ਪਤ੍ਤੋਕਾਸੰ ਪਾਪੁਣਿਤੁੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਬ੍ਬੰ ਗੁਣੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ... ਪੇ॰... ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਪਧਾਨਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਪਧਾਨਵਤਾ ਪਤ੍ਤੋਕਾਸੰ ਪਾਪੁਣਿਤੁੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਬ੍ਬੰ ਗੁਣੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤੀ''ਤਿ।

੩੮੦. ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾਤਿ ਮਗ੍ਗਪਧਾਨੇਨ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾ। **ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਾਨਾਕਰਣੰ ਵਦਾਮਿ ਯਦਿਦੰ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਯੰ ਏਕਸ੍ਸ ਫਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਇਤਰਸ੍ਸ ਫਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿੰ ਆਰਬ੍ਭ ਨਾਨਾਕਰਣੰ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਸਿਯਾ, ਤੰ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਦਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਚ੍ਚਿਯਾ ਵਾ ਅਚ੍ਚਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਚ੍ਚਿਯਾ ਵਾ ਅਚ੍ਚਿਮ੍ਹਿ। ਸੇਸਪਦਦ੍ਵਯੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ, ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਹਿ ਏਤੰ ਉਪਯੋਗਵਚਨੰ। **ਕਿੰ ਪਨ ਤ੍ਵੰ, ਮਹਾਰਾਜਾ**ਤਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਕਿੰ ਤ੍ਵੰ? ''ਸਨ੍ਤਿ ਦੇਵਾ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾ, ਸਨ੍ਤਿ ਦੇਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਾ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤਿ ਦੇਵਾ ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤਿਨੋ, ਸਨ੍ਤਿ ਦੇਵਾ ਤਤੁਤ੍ਤਰਿ''ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਦੇਵਾਨੰ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵੰ ਨ ਜਾਨਾਸਿ, ਯੇਨ ਏਵੰ ਵਦੇਸੀਤਿ। ਤਤੋ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵੰ ਜਾਨਾਮਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੰ ਪਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ **ਯਦਿ ਵਾ ਤੇ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਸਬ੍ਯਾਬਜ੍ਝਾ**ਤਿ ਸਦੁਕ੍ਖਾ, ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਪ੍ਪਹਾਨੇਨ ਅਪ੍ਪਹੀਨਚੇਤਸਿਕਦੁਕ੍ਖਾ। **ਆਗਨ੍ਤਾਰੋ**ਤਿ ਉਪਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਆਗਨ੍ਤਾਰੋ। **ਅਬ੍ਯਾਬਜ੍ਝਾ**ਤਿ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਦੁਕ੍ਖਾ। **ਅਨਾਗਨ੍ਤਾਰੋ**ਤਿ ਉਪਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਅਨਾਗਨ੍ਤਾਰੋ।

੩੮੧. ਪਹੋਤੀਤਿ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਰਾਜਾ ਹਿ ਪੁਞ੍ਞਵਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਯਥਾ ਨ ਕੋਚਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਤਿ, ਏਵੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤਮ੍ਹਾ ਠਾਨਾ ਚਾਵੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤੰ ਅਪੁਞ੍ਞਵਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਸਕਲਗਾਮੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤੰ ਅਲਭਨ੍ਤੰ ਯਥਾ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਵੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤਮ੍ਹਾ ਠਾਨਾ ਚਾਵੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਇਤ੍ਥੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸੀਲਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੇਨ੍ਤੋ ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਵਾ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਾਜੇਨ੍ਤੋ ਤਮ੍ਹਾ ਠਾਨਾ ਚਾਵੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਅਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਕਾਮਗੁਣੰ ਅਮਚ੍ਚੰ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੰ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥੀਨੰ ਮੁਖਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਿਤੁੰ ਅਦੇਨ੍ਤੋ ਤਮ੍ਹਾ ਠਾਨਾ ਚਾਵੇਤਿ ਨਾਮ। ਰਟ੍ਠਤੋ ਪਨ ਯੰ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤੰ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤਿ ਨਾਮ।

ਦਸ੍ਸਨਾਯਪਿ ਨਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ ਤਾਵ ਅਬਜਾਬਜ੍ਝੇ ਦੇਵੇ ਸਬਜਾਬਜ੍ਝਾ ਦੇਵਾ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਾਯਪਿ ਨਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਅਰਹਤੋ ਤਤ੍ਥ ਠਾਨਾਭਾਵਤੋ। ਰੂਪਾਵਚਰੇ ਪਨ ਏਕਵਿਮਾਨਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਚ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ ਚਾਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਾਯ ਪਹੋਨ੍ਤਿ, ਏਤੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਂ ਪਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਿਤਂ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਂ ਲਕ੍ਖਣਂ ਦਟ੍ਠੁਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਿਤੁਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ ਞਾਣਚਕ੍ਖੁਨਾ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਨਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤਿ, ਉਪਰਿਦੇਵੇ ਚ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਦਸ੍ਸਨੇਨਾਪੀਤਿ।

੩੮੨. ਕੋ ਨਾਮੋ ਅਯਂ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ ਰਾਜਾ ਥੇਰਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋਪਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਪਸਂਸਿਤੁਕਾਮਤਾਯ। **ਆਨਨ੍ਦਰੂਪੋ**ਤਿ ਆਨਨ੍ਦਸਭਾਵੋ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਪੁਚ੍ਛਾਪਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਅਥ ਖੋ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਪੁਰਿਸੋ**ਤਿ ਸਾ ਕਿਰ ਕਥਾ ਵਿਟਟੂਭੇਨੇਵ ਕਥਿਤਾ, ਤੇ ''ਤਯਾ ਕਥਿਤਾ, ਤਯਾ ਕਥਿਤਾ''ਤਿ ਕੁਪਿਤਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਕਾਯਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਲਹਮ੍ਪਿ ਕਰੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ ਨਿਵਾਰਣਤ੍ਥਂ ਸੋ ਰਾਜਪੁਰਿਸੋ ਏਤਦਵੋਚ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਅਯਂ ਪਨ ਦੇਸਨਾ ਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਕਣ੍ਣਕਤ੍ਥਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਚਤੁਤ੍ਥਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵਗ੍ਗੋ

੧. ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਯੁਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੮੩. **ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਯੁਸੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿ**ਨ੍ਤਿ **ਮਹਤਾ**ਤਿ ਗੁਣਮਹਤ੍ਤੇਨਪਿ ਮਹਤਾ, ਸਙ੍ਖ੍ਯਾਮਹਤ੍ਤੇਨਪਿ। ਸੋ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਗੁਣੇਹਿਪਿ ਮਹਾ ਅਹੋਸਿ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਦਿਗੁਣਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ, ਸਙ੍ਖ੍ਯਾਯਪਿ ਮਹਾ ਪਞ੍ਚਸਤਸਙ੍ਖ੍ਯਤ੍ਤਾ। ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਙ੍ਘੇਨ **ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ,** ਦਿਟ੍ਠਿਸੀਲਸਾਮਞ੍ਞਸਙ੍ਘਾਤਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਸਮਣਗਣੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਦ੍ਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ। **ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਮਤ੍ਤਾ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤਾਨਿ। ਮਤ੍ਤਾਤਿ ਪਮਾਣੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਯਥਾ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤੰ ਜਾਨਾਤਿ ਪਮਾਣੰ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਏਵਮਿਧਾਪਿ ਤੇਸੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨੰ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚਪਮਾਣਨ੍ਤਿ ਏਵਮਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਤਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ। ਤੇਹਿ **ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ**।

ਵੀਸਵਸ੍ਸਸਤਿਕੋਤਿ ਵੀਸਾਧਿਕਵਸ੍ਸਸਤਿਕੋ। **ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਰੁਵੇਦਯਜੁਵੇਦਸਾਮਵੇਦਾਨੰ। ਓਟ੍ਠਪਹਤਕਰਣਵਸੇਨ ਪਾਰੰ ਗਤੋਤਿ **ਪਾਰਗੂ**। ਸਹ ਨਿਘਣ੍ਡੁਨਾ ਚ ਕੇਟੁਭੇਨ ਚ **ਸਨਿਘਣ੍ਡੁਕੇਟੁਭਾਨੰ, ਨਿਘਣ੍ਡੂ**ਤਿ ਨਾਮਨਿਘਣ੍ਡੁਰੁਕ੍ਖਾਦੀਨੰ ਵੇਵਚਨਪ੍ਪਕਾਸਕੰ ਸਤ੍ਥੰ। **ਕੇਟੁਭ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਰਿਯਾਕਪ੍ਪਵਿਕਪ੍ਪੋ ਕਵੀਨੰ ਉਪਕਾਰਾਯ ਸਤ੍ਥੰ। ਸਹ ਅਕ੍ਖਰਪ੍ਪਭੇਦੇਨ **ਸਕ੍ਖਰਪ੍ਪਭੇਦਾਨੰ। ਅਕ੍ਖਰਪ੍ਪਭੇਦੋ**ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਚ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿ ਚ। **ਇਤਿਹਾਸਪਞ੍ਚਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਆਥਬ੍ਬਣਵੇਦੰ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ''ਇਤਿਹ ਆਸ ਇਤਿਹ ਆਸਾ''ਤਿ ਈਦਿਸਵਚਨਪ੍ਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਕਥਾਸਙ੍ਖਾਤੋ ਇਤਿਹਾਸੋ ਪਞ੍ਚਮੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਇਤਿਹਾਸਪਞ੍ਚਮਾ, ਤੇਸੰ **ਇਤਿਹਾਸਪਞ੍ਚਮਾਨੰ**। ਪਦਞ੍ਚ ਤਦਵਸੇਸਞ੍ਚ ਬ੍ਯਾਕਰਣੰ ਅਧੀਯਤਿ ਪਵੇਦੇਤਿ ਚਾਤਿ **ਪਦਕੋ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੋ। ਲੋਕਾਯਤੰ** ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਤਣ੍ਡਵਾਦਸਤ੍ਥੰ। **ਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸਾਨੰ ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਨੰ ਲਕ੍ਖਣਦੀਪਕੰ ਦ੍ਵਾਦਸਸਹਸ੍ਸਗਨ੍ਥਪ੍ਪਮਾਣੰ ਸਤ੍ਥੰ, ਯਤ੍ਥ ਸੋਲ਼ਸਸਹਸ੍ਸਗਾਥਾਪਰਿਮਾਣਾਯ **ਬੁਦ੍ਧਮਨ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਅਹੇਸੁੰ, ਯੇਸੰ ਵਸੇਨ ''ਇਮਿਨਾ ਲਕ੍ਖਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਅਸੀਤਿਮਹਾਸਾਵਕਾ, ਬੁਦ੍ਧਮਾਤਾ, ਬੁਦ੍ਧਪਿਤਾ, ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਾਯਿਕਾ, ਰਾਜਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਅਯੰ ਵਿਸੇਸੋ ਞਾਯਤਿ। **ਅਨਵਯੋ**ਤਿ ਇਮੇਸੁ ਲੋਕਾਯਤਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣੇਸੁ ਅਨੂਨੋ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀ, ਅਵਯੋ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਅਵਯੋ ਨਾਮ ਯੋ ਤਾਨਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਚ ਗਨ੍ਥਤੋ ਚ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। **ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਯੰ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਸਿਯਾ, ਤੰ ਸਾਲੇਯ੍ਯਕਸੁਤ੍ਤੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੪੩੯ ਆਦਯੋ) ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ।

੩੮੪. **ਅਯੰ ਤਾਤਾ**ਤਿ ਅਯੰ ਮਹਲ੍ਲਕਤਾਯ ਗਨ੍ਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਮਾਣਵੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ। ਅਪਿਚ ਏਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਲੋਕੇ 'ਅਹੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਹੰ ਬੁਦ੍ਧੋ'ਤਿ ਉਗ੍ਗਤਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਜਨਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਮੇ ਅਨੁਸ੍ਸਵਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤੰ। ਏਕਚ੍ਚਞ੍ਹਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਪਕ੍ਕਮਨਮ੍ਪਿ ਗਰੁ ਹੋਤਿ, ਅਨਤ੍ਥੋਪਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਯਂਨੂਨਾਹੰ ਮਮ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੰ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ 'ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਨੋ ਵਾ'ਤਿ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਮਾਣਵੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਤਾਤਾ''ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਤੰ ਭਵਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਭਵਤੋ। **ਤਥਾ ਸਨ੍ਤੰਯੇਵਾ**ਤਿ ਤਥਾ ਸਤੋਯੇਵ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਇਤ੍ਥਮ੍ਭੂਤਾਖ੍ਯਾਨਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨੰ। **ਯਥਾ ਕਥੰ ਪਨਾਹੰ, ਭੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਥੰ ਪਨਾਹੰ, ਭੋ, ਤੰ ਭਵਨ੍ਤੰ ਗੋਤਮੰ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਥਾ ਸਕ੍ਕਾ ਸੋ ਞਾਤੁੰ, ਤਥਾ ਮੇ ਆਚਿਕ੍ਖਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਥਾ**ਤਿ ਵਾ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਮੇਵੇਤੰ। **ਕਥ**ਨ੍ਤਿ ਅਯੰ ਆਕਾਰਪੁਚ੍ਛਾ, ਕੇਨਾਕਾਰੇਨਾਹੰ ਭਵਨ੍ਤੰ ਗੋਤਮੰ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇ ਕਿਰ ਨੰ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ – ''ਕਿੰ ਤ੍ਵੰ, ਤਾਤ, ਪਥਵਿਯੰ ਠਿਤੋ ਪਥਵਿੰ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵਿਯ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾਨੰ ਓਭਾਸੇ ਠਿਤੋ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯੇ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵਿਯ ਵਦਸੀ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਨਨਾਕਾਰੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਆਗਤਾਨਿ ਖੋ ਤਾਤਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਮਨ੍ਤੇਸੂ**ਤਿ ਵੇਦੇਸੁ। ਤਥਾਗਤੋ ਕਿਰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਪਟਿਕਚ੍ਚੇਵ ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸਾ ਦੇਵਾ ਵੇਦੇਸੁ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਬੁਦ੍ਧਮਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਏਤੇ''ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵੇਸੇਨ ਵੇਦੇ ਵਾਚੇਨ੍ਤਿ ''ਤਦਨੁਸਾਰੇਨ ਮਹੇਸਕ੍ਖਾ ਸਤ੍ਤਾ ਤਥਾਗਤੰ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਤੇਨ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਦੇਸੁ ਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਪਨ ਤਥਾਗਤੇ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ

ਅਨੁਰਧਾਯਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਏਤਰਹਿ ਨਤ੍ਥਿ। **ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਣਿਧਿਸਮਾਦਾਨਞਾਣਕਰੁਣਾਦਿਗੁਣਮਹਤੋ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ। **ਦ੍ਵੇਯੇਵ ਗਤਿਯੋ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਏਵ ਨਿਟ੍ਠਾ। ਕਾਮਞ੍ਚਾਯਂ ਗਤਿਸਦ੍ਦੋ – ''ਪਞ੍ਚ ਖੋ ਇਮਾ , ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਗਤਿਯੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੫੩) ਭਵਭੇਦੇ ਵਤ੍ਤਤਿ, ''ਗਤਿ ਮਿਗਾਨਂ ਪਵਨ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਰਿ॰ ੩੩੯) ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨੇ, ''ਏਵਂ ਅਧਿਮਤ੍ਤਗਤਿਮਨ੍ਤੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੬੧) ਪਞ੍ਞਾਯ, ''ਗਤਿਗਤ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਵਿਸਟਭਾਵੇ, ਇਧ ਪਨ ਨਿਟ੍ਠਾਯਂ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਯੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਰਾਜਾ ਹੋਤਿ, ਨ ਤੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ, ਜਾਤਿਸਾਮਞ੍ਞਤੋ ਪਨ ਤਾਨਿਯੇਵ ਤਾਨੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਯੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ। **ਸਚੇ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਤੀ**ਤਿ ਯਦਿ ਅਗਾਰੇ ਵਸਤਿ, ਰਾਜਾ ਹੋਤਿ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ। ਚਤੂਹਿ ਅਚ੍ਛਰਿਯਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਙ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਹਿ ਚ ਲੋਕਂ ਰਞ੍ਜਨਤੋ **ਰਾਜਾ**। ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਵਤ੍ਤੇਤਿ, ਚਤੂਹਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਚਕ੍ਕੇਹਿ ਵਤ੍ਤੇਤਿ, ਤੇਹਿ ਚ ਪਰਂ ਵਤ੍ਤੇਤਿ, ਪਰਹਿਤਾਯ ਚ ਇਰਿਯਾਪਥਚਕ੍ਕਾਨਂ ਵਤ੍ਤੋ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ**। ਏਤ੍ਥ ਚ ਰਾਜਾਤਿ ਸਾਮਞ੍ਞਂ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀਤਿ ਵਿਸੇਸਨਂ। ਧਮ੍ਮੇਨ ਚਰਤੀਤਿ **ਧਮ੍ਮਿਕੋ,** ਞਾਯੇਨ ਸਮੇਨ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਜਾਤੋਤਿ **ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ**। ਪਰਹਿਤਧਮ੍ਮਕਰਣੇਨ ਵਾ **ਧਮ੍ਮਿਕੋ,** ਅਤ੍ਤਹਿਤਧਮ੍ਮਕਰਣੇਨ **ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ**। ਚਤੁਰਨ੍ਤਾਯ ਇਸ੍ਸਰੋਤਿ **ਚਾਤੁਰਨ੍ਤੋ,** ਚਤੁਸਮੁਦ੍ਦਨ੍ਤਾਯ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਦੀਪਭੂਸਿਤਾਯ ਚ ਪਥਵਿਯਾ ਇਸ੍ਸਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਕੋਪਾਦਿਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੇ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਚ ਸਬ੍ਬਰਾਜਾਨੋ ਵਿਜੇਸੀਤਿ **ਵਿਜਿਤਾਵੀ। ਜਨਪਦਤ੍ਥਾਵਰਿਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਜਨਪਦੇ ਥਾਵਰਭਾਵਂ ਧੁਵਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕੇਨਚਿ ਚਾਲੇਤੁਂ, ਜਨਪਦੋ ਵਾ ਤਮ੍ਹਿ ਥਾਵਰਿਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਨੁਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਸਕਮ੍ਮਨਿਰਤੋ ਅਚਲੋ ਅਸਮ੍ਪਵੇਧੀਤਿ ਜਨਪਦਤ੍ਥਾਵਰਿਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। **ਸੇਯਜਥਿਦ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਤਾਨਿ ਕਤਮਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਕ੍ਕਰਤਨ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਚਕ੍ਕਞ੍ਚ ਤਂ ਰਤਿਜਨਨਟ੍ਠੇਨ ਰਤਨਞ੍ਚਾਤਿ **ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ**। ਏਸੇਵ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ।

ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਰਤਨੇਸੁ ਅਯਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਚਕ੍ਕਰਤਨੇਨ ਅਜਿਤਂ ਜਿਨਾਤਿ, ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਰਤਨੇਹਿ ਵਿਜਿਤੇ ਯਥਾਸੁਖਂ ਅਨੁਵਿਚਰਤਿ, ਪਰਿਣਾਯਕਰਤਨੇਨ ਵਿਜਿਤਮਨੁਰਕ੍ਖਤਿ, ਸੇਸੇਹਿ ਉਪਭੋਗਸੁਖਮਨੁਭਵਤਿ। ਪਠਮੇਨ ਚਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਾਹਸਤ੍ਤਿਯੋਗੋ, ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਗਹਪਤਿਰਤਨੇਹਿ ਪਭੁਸਤ੍ਤਿਯੋਗੋ, ਪਚ੍ਛਿਮੇਨ ਮਨ੍ਤਸਤ੍ਤਿਯੋਗੋ ਸੁਪਰਿਪੁਣ੍ਣੋ ਹੋਤਿ, ਇਤ੍ਥਿਮਣਿਰਤਨੇਹਿ ਤਿਵਿਧਸਤ੍ਤਿਯੋਗਫਲਂ। ਸੋ ਇਤ੍ਥਿਮਣਿਰਤਨੇਹਿ ਭੋਗਸੁਖਮਨੁਭਵਤਿ, ਸੇਸੇਹਿ ਇਸ੍ਸਰਿਯਸੁਖਂ। ਵਿਸੇਸਤੋ ਚਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਦੋਸਕੁਸਲਮੂਲਜਨਿਤਕਮ੍ਮਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਮਜ੍ਝਿਮਾਨਿ ਅਲੋਭਕੁਸਲਮੂਲਜਨਿਤਕਮ੍ਮਾਨੁਭਾਵੇਨ, ਪਚ੍ਛਿਮਮੇਕਂ ਅਮੋਹਕੁਸਲਮੂਲਜਨਿਤਕਮ੍ਮਾਨੁਭਾਵੇਨਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਂਯੁਤ੍ਤੇ ਰਤਨਸੁਤ੍ਤਸ੍ਸ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੨੨੨-੨੨੩) ਉਪਦੇਸਤੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਪਿਚ ਬਾਲਪਣ੍ਡਿਤਸੁਤ੍ਤੇਪਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੫੫) ਇਮੇਸਂ ਰਤਨਾਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕ੍ਕਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਣ੍ਣਨਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ।

ਪਰੋਸਹਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਤਿਰੇਕਸਹਸ੍ਸਂ। **ਸੂਰਾ**ਤਿ ਅਭੀਰੁਕਜਾਤਿਕਾ। **ਵੀਰਙ੍ਗਰੂਪਾ**ਤਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸਦਿਸਕਾਯਾ, ਏਵਂ ਤਾਵ ਏਕੇ ਵਣ੍ਣਯਨ੍ਤਿ, ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਭਾਵੋ – **ਵੀਰਾ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਸੂਰਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਵੀਰਾਨਂ ਅਙ੍ਗਂ ਵੀਰਙ੍ਗਂ, ਵੀਰਕਾਰਣਂ ਵੀਰਿਯਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਵੀਰਙ੍ਗਂ ਰੂਪਂ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਵੀਰਙ੍ਗਰੂਪਾ,** ਵੀਰਿਯਮਯਸਰੀਰਾ ਵਿਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਪਰਸੇਨਪ੍ਪਮਦ੍ਦਨਾ**ਤਿ ਸਚੇ ਪਟਿਮੁਖਂ ਤਿਟ੍ਠੇਯਜ ਪਰਸੇਨਾ, ਤਂ ਮਦ੍ਦਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਧਮ੍ਮੇਨਾ**ਤਿ ''ਪਾਣੋ ਨ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਪਞ੍ਚਸੀਲਧਮ੍ਮੇਨ।

ਅਰਹਂ ਹੋਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਵਿਵਟ੍ਟਚ੍ਛਦੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਰਾਗਦੋਸਮੋਹਮਾਨਦਿਟ੍ਠਿਅਵਿਜ੍ਜਾਦੁਚ੍ਚਰਿਤਛਦਨੇਹਿ ਸਤ੍ਤਹਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਕਿਲੇਸਨ੍ਧਕਾਰਲੋਕੇ ਤਂ ਛਦਨਂ ਵਿਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸਞ੍ਜਾਤਾਲੋਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋਤਿ **ਵਿਵਟ੍ਟਚ੍ਛਦੋ**। ਤਤ੍ਥ ਪਠਮੇਨ ਪਦੇਨ ਪੂਜਾਰਹਤਾ, ਦੁਤਿਯੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਹੇਤੁ ਯਸ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ, ਤਤਿਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਹੇਤੁਭੂਤਾ ਵਿਵਟ੍ਟਚ੍ਛਦਤਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਅਥ ਵਾ ਵਿਵਟ੍ਟੋ ਚ ਵਿਚ੍ਛਦੋ ਚਾਤਿ **ਵਿਵਟ੍ਟਚ੍ਛਦੋ,** ਵਟ੍ਟਰਹਿਤੋ ਛਦਨਰਹਿਤੋ ਚਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਅਰਹਂ ਵਟ੍ਟਾਭਾਵੇਨ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਛਦਨਾਭਾਵੇਨਾਤਿ ਏਵਂ ਪੁਰਿਮਪਦਦ੍ਵਯਸ੍ਸੇਵ ਹੇਤੁਦ੍ਵਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਦੁਤਿਯਵੇਸਾਰਜ੍ਜੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਸਿਦ੍ਧਿ, ਪਠਮੇਨ ਦੁਤਿਯਸਿਦ੍ਧਿ, ਤਤਿਯਚਤੁਤ੍ਥੇਹਿ ਤਤਿਯਸਿਦ੍ਧਿ ਹੋਤਿ। ਪੁਰਿਮਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁਂ, ਦੁਤਿਯਂ ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖੁਂ, ਤਤਿਯਂ ਸਮਨ੍ਤਚਕ੍ਖੁਂ ਸਾਧੇਤੀਤਿਪਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਤ੍ਵਂ ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾਸ੍ਸ ਸੂਰਭਾਵਂ ਜਨੇਤਿ।

੩੮੫. ਸੋਪਿ ਤਾਯ ਆਚਰਿਯਕਥਾਯ ਲਕ੍ਖਣੇਸੁ ਵਿਗਤਸਮ੍ਮੋਹੋ ਏਕੋਭਾਸਜਾਤੋ ਵਿਯ ਬੁਦ੍ਧਮਨ੍ਤੇ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨੋ **ਏਵਂ, ਭੋ**ਤਿ ਆਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਥਾ, ਭੋ, ਮਂ ਤ੍ਵਂ ਵਦਸਿ, ਏਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। **ਸਮਨ੍ਨੇਸੀ**ਤਿ ਗਵੇਸਿ, ਏਕਂ ਦ੍ਵੇਤਿ ਵਾ ਗਣਯਨ੍ਤੋ ਸਮਾਨਯਿ। **ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ**ਤਿ ਕਥਂ ਅਦ੍ਦਸ? ਬੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਹਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਕੋਚਿ ਲਕ੍ਖਣਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਠਿਤਾਨਂ ਪਨ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਾਨਂ ਵਾ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਲਕ੍ਖਣਪਰਿਯੇਸਨਤ੍ਥਂ ਆਗਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਂ ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਲਕ੍ਖਣਦਸ੍ਸਨਾਨੁਰੂਪੇ ਇਰਿਯਾਪਥੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨਸ੍ਸ ਅਦ੍ਦਸ। **ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨਾ**ਤਿ ਪਾਯੇਨ, ਬਹੁਕਾਨਿ ਅਦ੍ਦਸ, ਅਪ੍ਪਾਨਿ ਨ ਅਦ੍ਦਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤੋ ਯਾਨਿ ਨ ਅਦ੍ਦਸ, ਤੇਸਂ ਦੀਪਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ**ਤਿ। **ਕਙ੍ਖਤੀ**ਤਿ ''ਅਹੋ ਵਤ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਪਤ੍ਥਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ। **ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਤਤੋ ਤਤੋ ਤਾਨਿ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਕਿਚ੍ਛਤਿ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਦਟ੍ਠੁਂ। **ਨਾਧਿਮੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਤਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤੀ**ਤਿ ਤਤੋ ''ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਲਕ੍ਖਣੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਭਗਵਤਿ ਪਸਾਦਂ ਨਾਪਜ੍ਜਤਿ। ਕਙ੍ਖਾਯ ਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਵਿਮਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਮਜ੍ਝਿਮਾ, ਅਨਧਿਮੁਚ੍ਚਨਤਾਯ ਬਲਵਤੀ, ਅਸਮ੍ਪਸਾਦੇਨ ਤੇਹਿ ਤੀਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਲੁਸ੍ਸਿਯਭਾਵੋ। **ਕੋਸੋਹਿਤੇ**ਤਿ ਵਤ੍ਥਿਕੋਸੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ। **ਵਤ੍ਥਗੁਯ੍ਹੇ**ਤਿ ਅਙ੍ਗਜਾਤੇ। ਭਗਵਤੋ ਹਿ ਵਾਰਣਸ੍ਸੇਵ ਕੋਸੋਹਿਤਵਤ੍ਥਗੁਯ੍ਹਂ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਂ ਪਦੁਮਗਬ੍ਭਸਮਾਨਂ, ਤਂ ਸੋ ਵਤ੍ਥਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਤ੍ਤਾ, ਅਨ੍ਤੋਮੁਖਗਤਾਯ ਚ ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਪਹੂਤਭਾਵਂ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਨ੍ਤੋ ਤੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਲਕ੍ਖਣੇਸੁ ਕਙ੍ਖੀ ਅਹੋਸਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੀ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾਤਿ ਅਥ ਭਗਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਚਾਹਂ ਇਮਸ੍ਸ ਏਤਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਨ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖੋ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਤਸ੍ਸ ਕਙ੍ਖਾਯ ਸਤਿ ਆਚਰਿਯੋਪਿਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖੋ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥ ਮਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਨ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਨਾਗਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਨ ਸੋਸ੍ਸਤਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਅਸੁਣਨ੍ਤੋ ਤੀਣਿ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਾਨਿ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਰਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖੇ ਆਚਰਿਯੋਪਿਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖੋ ਮਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਾਨਿ ਸਚ੍ਛਿਕਰਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਤਦਤ੍ਥਂਯੇਵ ਚ ਮਯਾ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰਿਤਾ। ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮਿਸ੍ਸ ਤਾਨਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨੀ''ਤਿ।

ਤਥਾਰੂਪਂ ਇਦ੍ਧਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਮਕਾਸਿ। ਕਥਂਰੂਪਂ? ਕਿਮੇਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ? ਵੁਤ੍ਤਮੇਤਂ ਨਾਗਸੇਨਤ੍ਥੇਰੇਨੇਵ ਮਿਲਿਨ੍ਦਰਞ੍ਞਾ ਪੁਟ੍ਠੇਨ –

ਆਹ ਚ ਦੁਕ੍ਕਰਂ, ਭਨ੍ਤੇ ਨਾਗਸੇਨ, ਭਗਵਤਾ ਕਤਨ੍ਤਿ। ਕਿਂ ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ? ਮਹਾਜਨੇਨ ਹਿਰਿਕਰਣੋਕਾਸਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਯੁਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਚ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਉਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਚ ਬਾਵਰਿਯਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸੀਨਂ ਸੋਲ਼ਸਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਞ੍ਚ ਸੇਲਸ੍ਸ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸੀਨਂ ਤਿਸਤਮਾਣਵਾਨਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਸਿ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ਨ, ਮਹਾਰਾਜ, ਭਗਵਾ ਗੁਯ੍ਹਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਛਾਯਂ ਭਗਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸਨਨਿਵਤ੍ਥਂ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਬਦ੍ਧਂ ਚੀਵਰਪਾਰੁਤਂ ਛਾਯਾਰੂਪਕਮਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਛਾਯਂ ਦਿਟ੍ਠੇ ਸਤਿ ਦਿਟ੍ਠੋਯੇਵ। ਨਨੁ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ? ਤਿਟ੍ਠਤੇਤਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਹਦਯਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੁਜ੍ਝਨਕਸਤ੍ਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਹਦਯਮਂਸਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਯ੍ਯ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ। ਕਲ੍ਲੋਸਿ, ਭਨ੍ਤੇ ਨਾਗਸੇਨਾਤਿ।

ਨਿਨ੍ਨਾਮੇਤ੍ਵਾਤਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ। **ਅਨੁਮਸੀ**ਤਿ ਕਥਿਨਸੂਚਿਂ ਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮਜ੍ਜਿ। ਤਥਾ ਕਰਣੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਮੁਦੁਭਾਵੋ, ਕਣ੍ਣਸੋਤਾਨੁਮਸਨੇਨ ਦੀਘਭਾਵੋ, ਨਾਸਿਕਸੋਤਾਨੁਮਸਨੇਨ ਤਨੁਭਾਵੋ, ਨਲਾਟਚ੍ਛਾਦਨੇਨ ਪੁਥੁਲਭਾਵੋ ਪਕਾਸਿਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਉਭੋਪਿ ਕਣ੍ਣਸੋਤਾਨੀ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਚੇਤ੍ਥ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਕਣ੍ਣਸੋਤੇਸੁ ਮਲਂ ਵਾ ਜਲ੍ਲਿਕਾ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਰਜਤਪਨਾਲ਼ਿਕਾ ਵਿਯ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਨਾਸਿਕਸੋਤੇਸੁ, ਤਾਨਿਪਿ ਹਿ ਸੁਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਕਞ੍ਚਨਪਨਾਲ਼ਿਕਾ ਵਿਯ ਚ ਮਣਿਪਨਾਲ਼ਿਕਾ ਵਿਯ ਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਜਿਵ੍ਹਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਕਥਿਨਸੂਚਿਂ ਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ਮੁਖਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਉਪਸਂਹਰਨ੍ਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਕਣ੍ਣਸੋਤਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾਮਕਣ੍ਣਸੋਤਂ ਪਵੇਸੇਸਿ, ਤਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਨਾਸਿਕਸੋਤਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾਮਨਾਸਿਕਸੋਤਂ ਪਵੇਸੇਸਿ, ਤਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਥੁਲਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਰਤ੍ਤਵਲਾਹਕੇਨ ਅਡ੍ਢਚਨ੍ਦਂ ਵਿਯ ਚ ਸੁਵਣ੍ਣਪਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਚ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਪਟਲੇਨ ਵਿਜ੍ਜੁਜੋਤਸਦਿਸਾਯ ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਕੇਵਲਕਪ੍ਪਂ ਨਲਾਟਮਣ੍ਡਲਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਸਿ।

ਯੰਨੂਨਾਹਨ੍ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ? ਅਹਞ੍ਹਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਸਮਨ੍ਨੇਸਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ ''ਦਿਟ੍ਠਾਨਿ ਤੇ, ਤਾਤ, ਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾਨੀ''ਤਿ ਆਚਰਿਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ''ਆਮ, ਆਚਰਿਯਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਮਂ ''ਕਿਰਿਯਾਕਰਣਮਸ੍ਸ ਕੀਦਿਸ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ , ਤਂ ਵਤ੍ਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਜਾਨਾਮੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ਆਚਰਿਯੋ ਕੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ ''ਨਨੁ ਤ੍ਵਂ ਮਯਾ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪੇਤਂ ਜਾਨਨਤ੍ਥਾਯ ਪੇਸਿਤੋ, ਕਸ੍ਮਾ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਯਨ੍ਨੂਨਾਹਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ। ਭਗਵਾ ਨ੍ਹਾਨਟ੍ਠਾਨਂ ਮੁਖਧੋਵਨਟ੍ਠਾਨਂ ਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨਟ੍ਠਾਨਂ ਰਾਜਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਓਰੋਧੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਠਾਨਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਅਨੁਮਸੋ ਏਕਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯਮ੍ਪਿ ਓਕਾਸਮਕਾਸਿ।

ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ – ''ਅਯਂ ਕਿਰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਯੁਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਮਾਣਵੋ ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ 'ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਨੋ ਵਾ'ਤਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਵੀਮਂਸਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਵੀਮਂਸਕੋ ਨਾਮਾਯ''ਨ੍ਤਿ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਯਮ੍ਹਿ ਯਮ੍ਹਿ ਠਾਨੇ ਬੁਦ੍ਧਾ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਪਞ੍ਚ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾਨੇਵ । ਤਤ੍ਥ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੁੰ ਅਲਙ੍ਕਤਧਮ੍ਮਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤੁਖਚਿਤਂ ਚਿਤ੍ਤਬੀਜਨਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ ਭਗਵਤਿ ਉਤ੍ਤਰੋਪਿ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸੀਦਤਿ। ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਦ੍ਧਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਾਣਵਮ੍ਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਤਾਤ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਭਗਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹੇ ਭਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤਥਾਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਤਿ, ਉਤ੍ਤਰੋਪਿ ਪਦਵਾਰੇ ਪਦਵਾਰੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਪਦਾਨੁਪਦਿਕੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧਤਿ। ਕੁਲਗੇਹਂ ਪਵਿਟ੍ਠਕਾਲੇ ਦਕ੍ਖਿਣੋਦਕਗ੍ਗਹਣਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਤਿ। ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵਸਾਨੇ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਭੂਮਿਯਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕਾਲੇ ਮਾਣਵਕਸ੍ਸ ਪਾਤਰਾਸਭਤ੍ਤਂ ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਾਨੁਮੋਦਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਵਿਹਾਰਂ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨਂ ਆਗਮੇਨ੍ਤੋ ਗਨ੍ਧਮਣ੍ਡਲਮਾਲ਼ੇ ਨਿਸੀਦਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਆਗਮ੍ਮ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲੇ ਆਰੋਚਿਤੇ ਭਗਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਵਿਸਤਿ, ਮਾਣਵੋਪਿ ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਭਗਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪ੍ਪਮੁਖੇ ਠਿਤੋ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਵਿਸਤਿ, ਮਾਣਵੋਪਿ ਪਵਿਸਤਿ। ਭਗਵਾ ਖੁਦ੍ਦਕਮਞ੍ਚੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਮਾਣਵੋਪਿ ਅਵਿਦੂਰੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਤਿ। ਭਗਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸੋਕ੍ਕਮਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, – ''ਭੋਤੋ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਵੇਲਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਾਣਵੋ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਦਹਨ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸਾ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਉਪੋਸਥਙ੍ਗਾ ਸੁਦ੍ਧੁਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਾ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਾਦਿਹਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਵਿਹਾਰਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਨੋ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਟ੍ਠਾਨਂ ਵਿਯ ਹੋਤਿ।

ਭਗਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਸੀਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ। ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਆਗਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵੁਤੋ ਗਨ੍ਧਮਣ੍ਡਲਮਾਲ਼ਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨਗਤੋ ਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ। ਮਾਣਵੋਪਿ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਵਸੇਨ ਪਰਿਸਂ ਉਸ੍ਸਾਦੇਨ੍ਤੋ ਵਾ ਅਪਸਾਦੇਨ੍ਤੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਨੋ''ਤਿ ਅਕ੍ਖਰਕ੍ਖਰਂ ਪਦਂ ਪਦਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਭਗਵਾ ਤਥਾਵਿਧਂ ਕਥਂ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾਵ ਕਾਲਂ ਞਤ੍ਵਾ ਦੇਸਨਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਮਾਣਵੋ ਇਮਿਨਾ ਨਿਯਾਮੇਨ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤ ਮਾਸੇ ਏਕਤੋ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਾਦੀਸੁ ਅਣੁਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਵਕ੍ਖਲਿਤਂ ਨ ਅਦ੍ਦਸ। ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਞ੍ਚੇਤਂ, ਯਂ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ ਮਾਣਵੋ ਨ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਯਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਭੂਤਸ੍ਸ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਪਧਾਨਭੂਮਿਯਂ ਅਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ ਮਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਵਿਤਕ੍ਕਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤਂ ਏਕਸਂਵਚ੍ਛਰਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ –

''ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ, ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਂ ਪਦਾਪਦਂ।

ਓਤਾਰਂ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਂ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਤੀਮਤੋ''ਤਿ॥ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੪੪੮) –

ਆਦਿਗਾਥਾਯੋ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਤਤੋ ਮਾਣਵੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਹਂ ਭਵਨ੍ਤਂ ਗੋਤਮਂ ਸਤ੍ਤ ਮਾਸੇ ਅਨੁਬਨ੍ਧਮਾਨੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਜ੍ਜਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਸਚੇ ਪਨਾਹਂ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਸਤ੍ਤ ਮਾਸੇ ਸਤ੍ਤ ਵਾ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਵਾ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਂ ਵਾ ਅਨੁਬਨ੍ਧੇਯ੍ਯਂ, ਨੇਵਸ੍ਸ ਵਜ੍ਜਂ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਂ। ਆਚਰਿਯੋ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਮੇ ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਂ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਜਾਨਿਤੁਂ। ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਭਾਵਗੁਣੇਨੇਵ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ।

ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਞ੍ਚ ਪਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ''ਕਚ੍ਚਿ, ਤਾਤ ਉਤ੍ਤਰ, ਤਂ ਭਵਨ੍ਤਂ ਗੋਤਮਂ ਤਥਾਸਨ੍ਤਂਯੇਵ ਸਦ੍ਦੋ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ, ''ਆਚਰਿਯ, ਕਿਂ ਵਦੇਸਿ? ਚਕ੍ਕਵਾਲਂ ਅਤਿਸਮ੍ਬਾਧਂ, ਭਵਗ੍ਗਂ ਅਤਿਨੀਚਂ, ਤਸ੍ਸ ਹਿ, ਭੋਤੋ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਆਕਾਸਂ ਵਿਯ ਅਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਗੁਣਗਣੋ। ਤਥਾਸਨ੍ਤਂਯੇਵ, ਭੋ, ਤਂ ਭਵਨ੍ਤਂ ਗੋਤਮ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠਾਨਿ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਕਿਰਿਯਸਮਾਚਾਰਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਅਥ ਖੋ ਉਤ੍ਤਰੋ ਮਾਣਵੋ...ਪੇ॰... ਏਦਿਸੋ ਚ ਏਦਿਸੋ ਚ ਭਵਂ ਗੋਤਮੋ ਤਤੋ ਚ ਭਿਯ੍ਯੋ''ਤਿ।

੩੮੬. ਤਤ੍ਥ **ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਪਾਦੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਹਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਭੂਮਿਯਂ ਪਾਦਂ ਠਪੇਨ੍ਤਾਨਂ ਅਗ੍ਗਤਲਂ ਵਾ ਪਣ੍ਹਿ ਵਾ ਪਸ੍ਸਂ ਵਾ ਪਠਮਂ ਫੁਸਤਿ, ਵੇਮਜ੍ਝਂ ਵਾ ਪਨ ਛਿਦ੍ਦਂ ਹੋਤਿ, ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਅਗ੍ਗਤਲਾਦੀਸੁ ਏਕਕੋਟ੍ਠਾਸੋਵ ਪਠਮਂ ਉਟ੍ਠਹਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਦੁਕਤਲਂ ਵਿਯ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਸਕਲਂ ਪਾਦਤਲਂ ਭੂਮਿਂ ਫੁਸਤਿ, ਭੂਮਿਤੋ ਉਟ੍ਠਹਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਪਾਦੋ ਖੋ ਪਨ ਸੋ ਭਵਂ ਗੋਤਮੋ''ਤਿ ਵਦਤਿ।

ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਭਗਵਤੋ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਪਾਦਤਾਯ – ਸਚੇਪਿ ਹਿ ਭਗਵਾ ਅਨੇਕਸਤਪੋਰਿਸਂ ਨਰਕਂ ਅਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪਾਦਂ ਨੀਹਰਤਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਨਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਂ ਵਾਤਪੂਰਿਤਂ ਵਿਯ ਕਮ੍ਮਾਰਭਸ੍ਤਂ ਉਨ੍ਨਮਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵੀਸਮਂ ਹੋਤਿ, ਉਨ੍ਨਤਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵਿਸਤਿ। ਦੂਰੇ ਅਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਭਿਨੀਹਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਿਨੇਰੁਪ੍ਪਮਾਣੋਪਿ ਪਬ੍ਬਤੋ ਸੇਦਿਤਵੇਤ੍ਤਙ੍ਕੁਰੋ ਵਿਯ ਨਮਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਸਮੀਪਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਥਾ ਹਿਸ੍ਸ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯੁਗਨ੍ਧਰਪਬ੍ਬਤਂ ਅਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪਾਦੇ ਅਭਿਨੀਹਰਤੋ ਪਬ੍ਬਤੋ ਨਮਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਸਮੀਪਂ ਆਗਤੋ, ਸੋ ਤਂ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਪਾਦੇਨ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਅਕ੍ਕਮਿ। ਨ ਹਿ ਚਕ੍ਕਲਕ੍ਖਣੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਂ ਵਿਸਮਂ ਭਵਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਖਾਣੁ ਵਾ ਕਣ੍ਡਕੋ ਵਾ ਸਕ੍ਖਰਕਥਲਾ ਵਾ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵੋ ਵਾ ਖੇਲਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਾਦੀਨਿ ਵਾ ਪੁਰਿਮਤਰਾਵ ਅਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਚ ਪਥਵਿਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਹਿ ਸੀਲਤੇਜੇਨ ਪਞ੍ਞਾਤੇਜੇਨ ਧਮ੍ਮਤੇਜੇਨ ਦਸਨ੍ਨਂ ਪਾਰਮੀਨਂ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਅਯਂ ਮਹਾਪਥਵੀ ਸਮਾ ਮੁਦੁ ਪੁਪ੍ਫਾਭਿਕਿਣ੍ਣਾ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਰ ਤਥਾਗਤੋ ਸਮਂ ਪਾਦਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਸਮਂ ਉਦ੍ਧਰਤਿ, ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤੇਹਿ ਪਾਦਤਲੇਹਿ ਭੂਮਿਂ ਫੁਸਤਿ।

ਚਕ੍ਕਾਨੀਤਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਾਦੇਸੁ ਦ੍ਵੇ ਚਕ੍ਕਾਨਿ। ਤੇਸਂ ਅਰਾ ਚ ਨੇਮਿ ਚ ਨਾਭਿ ਚ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਾਵ। **ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਪਰਿਪੂਰਾਨੀ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਅਯਂ ਵਿਸੇਸੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ – ਤੇਸਂ ਕਿਰ ਚਕ੍ਕਾਨਂ ਪਾਦਤਲਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਨਾਭਿ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਾਭਿਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾ ਵਟ੍ਟਲੇਖਾ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਾਭਿਮੁਖਪਰਿਕ੍ਖੇਪਪਟ੍ਟੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਨਾਲ਼ਿਮੁਖਂ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਰਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਰੇਸੁ ਵਟ੍ਟਲੇਖਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨੇਮੀ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨੇਮਿਮਣਿਕਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ ਤਾਵ ਪਾਲ਼ਿਆਗਤਮੇਵ।

ਸਮ੍ਬਹੁਲਵਾਰੋ ਪਨ ਅਨਾਗਤੋ, ਸੋ ਏਵਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ – ਸਤ੍ਤਿ ਸਿਰਿ ਵਚ੍ਛੋ ਨਨ੍ਦਿ ਸੋਵਤ੍ਥਿਕੋ ਵਟਂਸਕੋ ਵਡ੍ਢਮਾਨਕਂ ਮਚ੍ਛਯੁਗਲਂ ਭਦ੍ਦਪੀਠਂ ਅਙ੍ਕੁਸਂ ਤੋਮਰੋ ਪਾਸਾਦੋ ਤੋਰਣਂ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਖਗ੍ਗੋ ਤਾਲਵਣ੍ਟਂ ਮੋਰਹਤ੍ਥਕੋ ਵਾਲਬੀਜਨੀ ਉਣ੍ਹੀਸਂ ਪਤ੍ਤੋ ਮਣਿ ਕੁਸੁਮਦਾਮਂ ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਂ ਰਤ੍ਤੁਪ੍ਪਲਂ ਸੇਤੁਪ੍ਪਲਂ ਪਦੁਮਂ ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਂ ਪੁਣ੍ਣਘਟੋ ਪੁਣ੍ਣਪਾਤਿ ਸਮੁਦ੍ਦੋ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੋ ਹਿਮਵਾ ਸਿਨੇਰੁ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਦੀਪਾ ਦ੍ਵੇਪਰਿਤ੍ਤਦੀਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਞ੍ਞੋ ਪਰਿਸਂ ਉਪਾਦਾਯ ਸਬ੍ਬੋ ਚਕ੍ਕਲਕ੍ਖਣਸ੍ਸੇਵ ਪਰਿਵਾਰੋ।

ਆਯਤਪਣ੍ਹੀਤਿ ਦੀਘਪਣ੍ਹਿ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਪਣ੍ਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਅਗ੍ਗਪਾਦੋ ਦੀਘੋ ਹੋਤਿ, ਪਣ੍ਹਿਮਤ੍ਥਕੇ ਜਙ੍ਘਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਪਣ੍ਹਿ ਤਚ੍ਛੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਾ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ । ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਚਤੂਸੁ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇਸੁ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ ਅਗ੍ਗਪਾਦੋ ਹੋਤਿ, ਤਤਿਯੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਜਙ੍ਘਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਆਰਗ੍ਗੇਨ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਾ ਵਿਯ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲੇ ਗੇਣ੍ਡੁਕਸਦਿਸਾ ਪਣ੍ਹਿ ਹੋਤਿ।

ਦੀਘਙ੍ਗੁਲੀਤਿ ਯਥਾ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਕਾਚਿ ਅਙ੍ਗੁਲਿ ਦੀਘਾ ਹੋਤਿ, ਕਾਚਿ ਰਸ੍ਸਾ, ਨ ਏਵਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਮਕ੍ਕਟਸ੍ਸੇਵ ਦੀਘਹਤ੍ਥਪਾਦਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਮੂਲੇ ਥੂਲਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗੇ ਤਨੁਕਾ ਨਿਯਜਾਸਤੇਲੇਨ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਟ੍ਟਿਤਹਰਿਤਾਲਵਟ੍ਟਿਸਦਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਦੀਘਙ੍ਗੁਲੀ''ਤਿ।

ਮੁਦੁਤਲੁਨਹਤ੍ਥਪਾਦੋਤਿ ਸਪ੍ਪਿਮਣ੍ਡੇ ਓਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਂ ਸਤਵਾਰਵਿਹਤਕਪ੍ਪਾਸਪਟਲਂ ਵਿਯ ਮੁਦੂ, ਜਾਤਮਤ੍ਤਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਵਿਯ ਚ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਤਲੁਨਾ ਚ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਮੁਦੁਤਲੁਨਹਤ੍ਥਪਾਦੋ।

ਜਾਲਹਤ੍ਥਪਾਦੋਤਿ ਨ ਚਮ੍ਮੇਨ ਪਟਿਬਦ੍ਧਅਙ੍ਗੁਲਨ੍ਤਰੋ। ਏਦਿਸੋ ਹਿ ਫਣਹਤ੍ਥਕੋ ਪੁਰਿਸਦੋਸੇਨ ਉਪਹਤੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਨ ਲਭਤਿ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਚਤਸ੍ਸੋ ਹਤ੍ਥਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਪਞ੍ਚਪਿ ਪਾਦਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਏਕਪ੍ਪਮਾਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਾਸਂ ਏਕਪ੍ਪਮਾਣਤ੍ਤਾਯ ਯਵਲਕ੍ਖਣਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾ ਕੁਸਲੇਨ ਵਡ੍ਢਕਿਨਾ ਯੋਜਿਤਜਾਲਵਾਤਪਾਨਸਦਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਜਾਲਹਤ੍ਥਪਾਦੋ''ਤਿ।

ਉਦ੍ਧਂ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਗੋਪ੍ਫਕਤ੍ਤਾ ਉਸ੍ਸਙ੍ਖਾ ਪਾਦਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਉਸ੍ਸਙ੍ਖਪਾਦੋ**। ਅਞ੍ਞੇਸਞ੍ਹਿ ਪਿਟ੍ਠਿਪਾਦੇ ਗੋਪ੍ਫਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਤੇਸਂ ਪਾਦਾ ਆਣਿਬਦ੍ਧਾ ਵਿਯ ਥਦ੍ਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਯਥਾਸੁਖਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਪਾਦਤਲਾਨਿ ਨ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ । ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਗੋਪ੍ਫਕਾ ਪਤਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਨਾਭਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪਰਿਮਕਾਯੋ ਨਾਵਾਯ ਠਪਿਤਸੁਵਣ੍ਣਪਟਿਮਾ ਵਿਯ ਨਿਚ੍ਚਲੋ ਹੋਤਿ, ਅਧੋਕਾਯੋਵ ਇਞ੍ਜਤਿ। ਸੁਖੇਨ ਪਾਦਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਉਭਯਪਸ੍ਸੇਸੁਪਿ ਠਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਂ ਪਾਦਤਲਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਹਤ੍ਥੀਨਂ ਵਿਯ ਪਚ੍ਛਤੋਯੇਵ।

ਏਣਿਜਙ੍ਘੋਤਿ ਏਣਿਮਿਗਸਦਿਸਜਙ੍ਘੋ ਮਂਸੁਸ੍ਸਦੇਨ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਜਙ੍ਘੋ, ਨ ਏਕਤੋ ਬਦ੍ਧਪਿਣ੍ਡਿਕਮਂਸੋ , ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸਮਸਣ੍ਠਿਤੇਨ ਮਂਸੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਹਿ ਸੁਵਟ੍ਟਿਤਾਹਿ ਸਾਲਿਗਬ੍ਭਸਦਿਸਾਹਿ ਜਙ੍ਘਾਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਨੋਨਮਨ੍ਤੋਤਿ ਅਨਮਨ੍ਤੋ। ਏਤੇਨਸ੍ਸ ਅਖੁਜ੍ਜਅਵਾਮਨਭਾਵੋ ਦੀਪਿਤੋ। ਅਵਸੇਸਜਨਾ ਹਿ ਖੁਜ੍ਜਾ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਵਾਮਨਾ ਵਾ, ਖੁਜ੍ਜਾਨਂ ਉਪਰਿਮਕਾਯੋ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣੋ ਹੋਤਿ, ਵਾਮਨਾਨਂ ਹੇਟ੍ਠਿਮਕਾਯੋ। ਤੇ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਕਾਯਤ੍ਤਾ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਅਨੋਨਮਨ੍ਤਾ ਜਣ੍ਣੁਕਾਨਿ ਪਰਿਮਜ੍ਜਿਤੁਂ। ਤਥਾਗਤੋ ਪਨ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਉਭਯਕਾਯਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਕੋਤਿ।

ਉਸਭਵਾਰਣਾਦੀਨਂ ਵਿਯ ਸੁਵਣ੍ਣਪਦੁਮਕਣ੍ਣਿਕਸਦਿਸੇ ਕੋਸੇ ਓਹਿਤਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਵਤ੍ਥਗੁਯ੍ਹਂ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਕੋਸੋਹਿਤਵਤ੍ਥਗੁਯ੍ਹੋ। ਵਤ੍ਥਗੁਯ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਥੇਨ ਗੂਹਿਤਬ੍ਬਂ ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋਤਿ ਜਾਤਿਹਿਙ੍ਗੁਲਕੇਨ ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਦੀਪਿਦਾਠਾਯ ਘਂਸਿਤ੍ਵਾ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਘਨਸੁਵਣ੍ਣਰੂਪਕਸਦਿਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤੇਨਸ੍ਸ ਘਨਸਿਨਿਦ੍ਧਸਣ੍ਹਸਰੀਰਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਛਵਿਵਣ੍ਣਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ **ਕਞ੍ਚਨਸਨ੍ਨਿਭਤ੍ਤਚੋ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਵਾ ਵੇਵਚਨਮੇਵ ਏਤਂ।

ਰਜੋਜਲ੍ਲਨ੍ਤਿ ਰਜੋ ਵਾ ਮਲਂ ਵਾ। **ਨ ਉਪਲਿਮ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਨ ਲਗ੍ਗਤਿ, ਪਦੁਮਪਲਾਸਤੋ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੁ ਵਿਯ ਵਿਵਟ੍ਟਤਿ। ਹਤ੍ਥਧੋਵਨਪਾਦਧੋਵਨਾਦੀਨਿ ਪਨ ਉਤੁਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਚੇਵ ਦਾਯਕਾਨਂ ਪੁਞ੍ਞਫਲਤ੍ਥਾਯ ਚ ਬੁਦ੍ਧਾ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਵਤ੍ਤਸੀਸੇਨਾਪਿ ਚ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯੇਵ।

ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇਨ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਮੇਤਂ।

ਉਦ੍ਧਗ੍ਗਲੋਮੋਤਿ ਆਵਟ੍ਟਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਦ੍ਧਗ੍ਗਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮੁਖਸੋਭਂ ਉਲ੍ਲੋਕਯਮਾਨਾਨਿ ਵਿਯ ਠਿਤਾਨਿ ਲੋਮਾਨਿ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਉਦ੍ਧਗ੍ਗਲੋਮੋ।

ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਜੁਗਤ੍ਤੋਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਵਿਯ ਉਜੁਗਤ੍ਤੋ, ਉਜੁਮੇਵ ਉਗ੍ਗਤਦੀਘਸਰੀਰੋ। ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਖਨ੍ਧੇ ਕਟਿਯਂ ਜਾਣੂਸੂਤਿ ਤੀਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਨਮਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਕਟਿਯਂ ਨਮਨ੍ਤਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਨਮਨ੍ਤਿ, ਇਤਰੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਪੁਰਤੋ। ਦੀਘਸਰੀਰਾ ਪਨੇਕੇ ਪਸ੍ਸਵਙ੍ਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਏਕੇ ਮੁਖਂ ਉਨ੍ਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਾਨਿ ਗਣਯਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਚਰਨ੍ਤਿ, ਏਕੇ ਅਪ੍ਪਮਂਸਲੋਹਿਤਾ ਸੂਲਸਦਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਪਵੇਧਮਾਨਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਥਾਗਤੋ ਪਨ ਉਜੁਮੇਵ ਉਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦੀਘਪ੍ਪਮਾਣੋ ਦੇਵਨਗਰੇ ਉਸ੍ਸਿਤਸੁਵਣ੍ਣਤੋਰਣਂ ਵਿਯ ਹੋਤਿ।

ਸਤ੍ਤੁਸ੍ਸਦੋਤਿ ਦ੍ਵੇ ਹਤ੍ਥਪਿਟ੍ਠਿਯੋ ਦ੍ਵੇ ਪਾਦਪਿਟ੍ਠਿਯੋ ਦ੍ਵੇ ਅਂਸਕੂਟਾਨਿ ਖਨ੍ਧੋਤਿ ਇਮੇਸੁ ਸਤ੍ਤਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਮਂਸੁਸ੍ਸਦੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਸਤ੍ਤੁਸ੍ਸਦੋ। ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਪਨ ਹਤ੍ਥਪਾਦਪਿਟ੍ਠੀਸੁ ਨ੍ਹਾਰੁਜਾਲਾ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਅਂਸਕੂਟਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਟ੍ਠਿਕੋਟਿਯੋ, ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਪੇਤਾ ਵਿਯ ਖਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਤਥਾਗਤੋ। ਤਥਾਗਤੋ ਪਨ ਸਤ੍ਤਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਮਂਸੁਸ੍ਸਦਤ੍ਤਾ ਨਿਗੂਲ੍ਹਨ੍ਹਾਰੁਜਾਲੇਹਿ ਹਤ੍ਥਪਿਟ੍ਠਾਦੀਹਿ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾਲਿਙ੍ਗਸਦਿਸੇਨ ਖਨ੍ਧੇਨ ਸਿਲਾਰੂਪਕਂ ਵਿਯ ਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਰੂਪਕਂ ਵਿਯ ਚ ਖਾਯਤਿ।

ਸੀਹਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਦ੍ਧਂ ਵਿਯ ਕਾਯੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਸੀਹਪੁਬ੍ਬਦ੍ਧਕਾਯੋ**। ਸੀਹਸ੍ਸ ਹਿ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਕਾਯੋਵ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੋ ਹੋਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮਕਾਯੋ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣੋ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸੀਹਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਦ੍ਧਕਾਯੋਵ ਸਬ੍ਬੋ ਕਾਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੋ। ਸੋਪਿ ਸੀਹਸ੍ਸੇਵ ਨ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਨਤੁਨ੍ਨਤਾਦਿਵਸੇਨ ਦੁਸ੍ਸਣ੍ਠਿਤਵਿਸਣ੍ਠਿਤੋ, ਦੀਘਯੁਤ੍ਤਠਾਨੇ ਪਨ ਦੀਘੋ, ਰਸ੍ਸਕਿਸਥੂਲਅਨੁਵਟ੍ਟਿਤਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਤਥਾਵਿਧੋਵ ਹੋਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ –

‘‘ਮਨਾਪਿਯੇ ਚ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕੇ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੇ ਯੇਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਦੀਘੇਹਿ ਸੋਭਤਿ, ਤਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਦੀਘਾਨਿ ਸਣ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਯੇਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਰਸ੍ਸੇਹਿ ਸੋਭਤਿ, ਤਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਰਸ੍ਸਾਨਿ ਸਣ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਯੇਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਥੂਲੇਹਿ ਸੋਭਤਿ, ਤਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਥੂਲਾਨਿ ਸਣ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਯੇਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਕਿਸੇਹਿ ਸੋਭਤਿ, ਤਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਕਿਸਾਨਿ ਸਣ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਯੇਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਵਟ੍ਟੇਹਿ ਸੋਭਤਿ, ਤਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਵਟ੍ਟਾਨਿ ਸਣ੍ਠਹਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

ਇਤਿ ਨਾਨਾਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪੁਞ੍ਞਚਿਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤਿਤੋ ਦਸਹਿ ਪਾਰਮੀਹਿ ਸਜ੍ਜਿਤੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ, ਤਸ੍ਸ ਲੋਕੇ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਿਨੋ ਵਾ ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤੋ ਵਾ ਪਟਿਰੂਪਕਮ੍ਪਿ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ।

ਚਿਤਨ੍ਤਰਂਸੋਤਿ ਅਨ੍ਤਰਂਸਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਕੋਟ੍ਟਾਨਮਨ੍ਤਰਂ, ਤਂ ਚਿਤਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਮਸ੍ਸਾਤਿ ਚਿਤਨ੍ਤਰਂਸੋ। ਅਞ੍ਞੇਸਞ੍ਹਿ ਤਂ ਠਾਨਂ ਨਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਪਿਟ੍ਠਿਕੋਟ੍ਟਾ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕਂ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਕਟਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਂਸਪਟਲਂ ਯਾਵ ਖਨ੍ਧਾ ਉਗ੍ਗਮ੍ਮ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਸੁਵਣ੍ਣਫਲਕਂ ਵਿਯ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਨਿਗ੍ਰੋਧਪਰਿਮਣ੍ਡਲੋਤਿ ਨਿਗ੍ਰੋਧੋ ਵਿਯ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲੋ। ਯਥਾ ਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥਤਾਯ ਵਾ ਸਤਹਤ੍ਥਤਾਯ ਵਾ ਸਮਕ੍ਖਨ੍ਧਸਾਖੋ ਨਿਗ੍ਰੋਧੋ ਦੀਘਤੋਪਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋਪਿ ਏਕਪ੍ਪਮਾਣੋਵ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਕਾਯਤੋਪਿ ਬ੍ਯਾਮਤੋਪਿ ਏਕਪ੍ਪਮਾਣੋ। ਯਥਾ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਕਾਯੋ ਵਾ ਦੀਘੋ ਹੋਤਿ ਬ੍ਯਾਮੋ ਵਾ, ਨ ਏਵਂ ਵਿਸਮਪ੍ਪਮਾਣੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨੇਵ ‘‘ਯਾਵਤਕ੍ਵਸ੍ਸ ਕਾਯੋ’’ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਕੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਯਾਵਤਕ੍ਵਸ੍ਸ**।

ਸਮਵਟ੍ਟਕ੍ਖਨ੍ਧੋਤਿ ਸਮਵਟ੍ਟਿਤਕ੍ਖਨ੍ਧੋ। ਯਥਾ ਏਕੇ ਕੋਞ੍ਚਾ ਵਿਯ ਬਕਾ ਵਿਯ ਵਰਾਹਾ ਵਿਯ ਚ ਦੀਘਗਲਾ ਵਙ੍ਕਗਲਾ ਪੁਥੁਲਗਲਾ ਚ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਕਥਨਕਾਲੇ ਸਿਰਾਜਾਲਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਮਨ੍ਦੋ ਸਰੋ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸੁਵਟ੍ਟਿਤਸੁਵਣ੍ਣਾਲਿਙ੍ਗਸਦਿਸੋ ਖਨ੍ਧੋ ਹੋਤਿ, ਕਥਨਕਾਲੇ ਸਿਰਾਜਾਲਂ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਮੇਘਸ੍ਸ ਵਿਯ ਗਜ੍ਜਤੋ ਸਰੋ ਮਹਾ ਹੋਤਿ।

ਰਸਗ੍ਗਸਗ੍ਗੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਰਸਂ ਗਸਨ੍ਤੀਤਿ ਰਸਗ੍ਗਸਾ , ਰਸਹਰਣੀਨਮੇਤਂ ਅਧਿᩅਚਨਂ, ਤਾ ਅਗ੍ਗਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਰਸਗ੍ਗਸਗ੍ਗੀ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਹਿ ਸਤ੍ਤ ਰਸਹਰਣਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਉਦ੍ਧਗ੍ਗਾਨਿ ਹੁਤ੍ᩅਾ ਗੀᩅਾਯਮੇᩅ ਪਟਿਮੁਕ੍ਕਾਨਿ। ਤਿਲਫਲਮਤ੍ਤੋਪਿ ਆਹਾਰੋ ਜਿᩅ੍ਹਗ੍ਗੇ ਠਪਿਤੋ ਸਬ੍ਬਂ ਕਾਯਂ ਅਨੁਫਰਤਿ, ਤੇਨੇᩅ ਮਹਾਪਧਾਨਂ ਪਦਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਹਿਪਿ ਕਾਲ਼ਾਯਯੂਸਪਸਤੇਨਾਪਿ ਕਾਯਸ੍ਸ ਯਾਪਨਂ ਅਹੋਸਿ। ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਪਨ ਤਥਾ ਅਭਾᩅਾ ਨ ਸਕਲਕਾਯਂ ਓਜਾ ਫਰਤਿ, ਤੇਨ ਤੇ ਬਹ੍ᩅਾਬਾਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ ਲਕ੍ਖਣਂ ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਤਾਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਫਲਸ੍ਸ ᩅਸੇਨ ਪਾਕਟਂ ਹੋਤਿ।

ਸੀਹਸ੍ਸੇᩅ ਹਨੁ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਸੀਹਹਨੁ**। ਤਤ੍ਥ ਸੀਹਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਿਮਹਨੁਮੇᩅ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਉਪਰਿਮਂ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸੀਹਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਿਮਂ ᩅਿਯ ਦ੍ᩅੇਪਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ ਦ੍ᩅਾਦਸਿਯਂ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚਨ੍ਦਸਦਿਸਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਦਨ੍ਤੋਤਿਆਦੀਸੁ ਉਪਰਿਮਹਨੁਕੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ᩅੀਸਤਿ, ਹੇਟ੍ਠਿਮੇ ᩅੀਸਤੀਤਿ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਦਨ੍ਤਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਦਨ੍ਤੋ। ਅਞ੍ਞੇਸਞ੍ਹਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦਨ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਦ੍ᩅਤ੍ਤਿਂਸ ਦਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਂ।

ਅਞ੍ਞੇਸਞ੍ਚ ਕੇਚਿ ਦਨ੍ਤਾ ਉਚ੍ਚਾ ਕੇਚਿ ਨੀਚਾਤਿ ᩅਿਸਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਅਯਪਟ੍ਟਛਿਨ੍ਨਸਙ੍ਖਪਟਲਂ ᩅਿਯ ਸਮਾ।

ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਕੁਮ੍ਭੀਲਾਨਂ ᩅਿਯ ਦਨ੍ਤਾ ᩅਿਰਲ਼ਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮਚ੍ਛਮਂਸਾਦੀਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤਾਨਂ ਦਨ੍ਤਨ੍ਤਰਂ ਪੂਰਤਿ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਕਨਕਲਤਾਯ ਸਮੁਸ੍ਸਾਪਿਤᩅਜਿਰਪਨ੍ਤਿ ᩅਿਯ ਅᩅਿਰਲ਼ਾ ਤੁਲਿਕਾਯ ਦਸ੍ਸਿਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦਾ ᩅਿਯ ਦਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਸੁਸੁਕ੍ਕਦਾਠੋਤਿ ਅਞ੍ਞੇਸਞ੍ਚ ਪੂਤਿਦਨ੍ਤਾ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਕਾਚਿ ਦਾਠਾ ਕਾਲ਼ਾਪਿ ᩅਿᩅਣ੍ਣਾਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾਗਤੋ ਸੁਸੁਕ੍ਕਦਾਠੋ ਓਸਧਿਤਾਰਕਮ੍ਪਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ᩅਿਰੋਚਮਾਨਾਯ ਪਭਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਦਾਠੋ, ਤੇਨ ᩅੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਸੁਸੁਕ੍ਕਦਾਠੋ’’ਤਿ।

ਪਹੂਤਜਿᩅ੍ਹੋਤਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਜਿᩅ੍ਹਾ ਥੂਲਾਪਿ ਹੋਤਿ ਕਿਸਾਪਿ ਰਸ੍ਸਾਪਿ ਥਦ੍ਧਾਪਿ ᩅਿਸਮਾਪਿ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਮੁਦੁ ਦੀਘਾ ਪੁਥੁਲਾ ᩅਣ੍ਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਲਕ੍ਖਣਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤੁਂ ਆਗਤਾਨਂ ਕਙ੍ਖਾᩅਿਨੋਦਨਤ੍ਥਂ ਮੁਦੁਕਤ੍ਤਾ ਤਂ ਜਿᩅ੍ਹਂ ਕਥਿਨਸੂਚਿਂ ᩅਿਯ ᩅਟ੍ਟਿਤ੍ᩅਾ ਉਭੋ ਨਾਸਿਕਸੋਤਾਨਿ ਪਰਾਮਸਤਿ, ਦੀਘਤ੍ਤਾ ਉਭੋ ਕਣ੍ਣਸੋਤਾਨਿ ਪਰਾਮਸਤਿ, ਪੁਥੁਲਤ੍ਤਾ ਕੇਸਨ੍ਤਪਰਿਯੋਸਾਨਂ ਕੇᩅਲਮ੍ਪਿ ਨਲਾਟਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਏᩅਂ ਤਸ੍ਸਾ ਮੁਦੁਦੀਘਪੁਥੁਲਭਾᩅਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਕਙ੍ਖਂ ᩅਿਨੋਦੇਤਿ। ਏᩅਂ ਤਿਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਜਿᩅ੍ਹਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ‘‘ਪਹੂਤਜਿᩅ੍ਹੋ’’ਤਿ ᩅੁਤ੍ਤਂ।

ਬ੍ਰਹ੍ਮਸ੍ਸਰੋਤਿ ਅਞ੍ਞੇ ਛਿਨ੍ਨਸ੍ਸਰਾਪਿ ਭਿਨ੍ਨਸ੍ਸਰਾਪਿ ਕਾਕਸ੍ਸਰਾਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਥਾਗਤੋ ਪਨ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਸਰਸਦਿਸੇਨ ਸਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਹਿ ਪਿਤ੍ਤਸੇਮ੍ਹੇਹਿ ਅਪਲਿਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਸਰੋ ᩅਿਸੁਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਤਥਾਗਤੇਨਾਪਿ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ᩅਤ੍ਥੁਂ ਸੋਧੇਤਿ, ᩅਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਸੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਨਾਭਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਮੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਸਰੋ ᩅਿਸੁਦ੍ਧੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋᩅ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਕਰᩅਿਕੋ ᩅਿਯ ਭਣਤੀਤਿ **ਕਰᩅਿਕਭਾਣੀ,** ਮਤ੍ਤਕਰᩅਿਕਰੁਤਮਞ੍ਜੁਘੋਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਕਰᩅਿਕਰੁਤਸ੍ਸ ਮਞ੍ਜੁਤਾਯ – ਕਰᩅਿਕਸਕੁਣੇ ਕਿਰ ਮਧੁਰਰਸਂ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਂ ਮੁਖਤੁਣ੍ਡਕੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ᩅਾ ਪਗ੍ਘਰਿਤਂ ਰਸਂ ਸਾਯਿਤ੍ᩅਾ ਪਕ੍ਖੇਨ ਤਾਲਂ ਦਤ੍ᩅਾ ᩅਿਕੂਜਮਾਨੇ ਚਤੁਪ੍ਪਦਾਦੀਨਿ ਮਤ੍ਤਾਨਿ ᩅਿਯ ਲਲ਼ਿਤੁਂ ਆਰਭਨ੍ਤਿ। ਗੋਚਰਪ੍ਪਸੁਤਾਪਿ ਚਤੁਪ੍ਪਦਾ ਮੁਖਗਤਾਨਿਪਿ ਤਿਣਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ᩅਾ ਤਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ᩅਾਲ਼ਮਿਗਾ ਖੁਦ੍ਦਕਮਿਗੇ ਅਨੁਬਨ੍ਧਮਾਨਾ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਪਾਦਂ ਅਨੁਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ᩅਾᩅ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਅਨੁਬਦ੍ਧਮਿਗਾਪਿ ਮਰਣਭਯਂ ਹਿਤ੍ᩅਾਪਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਆਕਾਸੇ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਪਕ੍ਖਿਨੋਪਿ ਪਕ੍ਖੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ᩅਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਉਦਕੇ ਮਚ੍ਛਾਪਿ ਕਣ੍ਣਪਟਲਂ ਅਪ੍ਫੋਟੇਨ੍ਤਾ ਤਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਣਮਾਨਾᩅ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ। ਏᩅਂ ਮਞ੍ਜੁਰੁਤਾ ਕਰᩅਿਕਾ।

ਅਸਨ੍ਧਿਮਿਤ੍ਤਾਪਿ ਧਮ੍ਮਾਸੋਕਸ੍ਸ ਦੇᩅੀ – ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਬੁਦ੍ਧਸਦ੍ਦੇਨ ਸਦਿਸੋ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਦ੍ਦੋ’’ਤਿ ਸਙ੍ਘਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਰᩅਿਕਸਕੁਣਸ੍ਸਾਤਿ। ਕੁਹਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਕੁਣਾਤਿ? ਹਿਮᩅਨ੍ਤੇਤਿ। ਸਾ ਰਾਜਾਨਂ ਆਹ, – ‘‘ਦੇᩅ, ਕਰᩅਿਕਸਕੁਣਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ

''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਜਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਰਵਿਕੋ ਆਗਚ੍ਛਤੂ''ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਪਞ੍ਜਰਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਪਞ੍ਜਰੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸ ਕਰਵਿਕਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ''ਰਾਜਾਣਾਯ ਆਗਤੋ ਪਞ੍ਜਰੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਗਨ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿ। ਪਞ੍ਜਰੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰਤੋਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਕਰਵਿਕਂ ਸਦ੍ਦਂ ਕਾਰਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਰਾਜਾ ''ਕਥਂ ਭਣੇ ਇਮੇ ਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹ? ਞਾਤਕੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੇਵਾਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ਆਦਾਸੇਹਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋਵ ਛਾਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਞਾਤਕਾ ਮੇ ਆਗਤਾ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਪਕ੍ਖੇਨ ਤਾਲ਼ਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਜੁਸ੍ਸਰੇਨ ਮਣਿਵਂਸਂ ਧਮਮਾਨੋ ਵਿਯ ਵਿਰਵਿ। ਸਕਲਨਗਰੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਤ੍ਤਾ ਵਿਯ ਲਲ਼ਿਂਸੁ। ਅਸਨ੍ਧਿਮਿਤ੍ਤਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮਸ੍ਸ ਤਾਵ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਸ੍ਸ ਏਵਂ ਮਧੁਰੋ ਸਦ੍ਦੋ, ਕੀਦਿਸੋ ਨੁ ਖੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਸਿਰਿਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਪੀਤਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੀਤਿਂ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਹਿ ਜਙ੍ਘਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਵਂ ਮਧੁਰੋ ਕਰਵਿਕਸਦ੍ਦੋ। ਤਤੋ ਸਤਭਾਗੇਨ ਸਹਸ੍ਸਭਾਗੇਨ ਚ ਮਧੁਰਤਰੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੋ, ਲੋਕੇ ਪਨ ਕਰਵਿਕਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਮਧੁਰਰਸ੍ਸ ਅਭਾਵਤੋ ''ਕਰਵਿਕਭਾਣੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਅਭਿਨੀਲਨੇਤ੍ਤੋਤਿ ਨ ਸਕਲਨੀਲਨੇਤ੍ਤੋਵ, ਨੀਲਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਪਨਸ੍ਸ ਉਮਾਪੁਪ੍ਫਸਦਿਸੇਨ ਅਤਿਵਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਨੀਲਵਣ੍ਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪੀਤਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਕਣਿਕਾਰਪੁਪ੍ਫਸਦਿਸੇਨ ਪੀਤਵਣ੍ਣੇਨ, ਲੋਹਿਤਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਬਨ੍ਧੁਜੀਵਕਪੁਪ੍ਫਸਦਿਸੇਨ ਲੋਹਿਤਵਣ੍ਣੇਨ, ਸੇਤਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਓਸਧਿਤਾਰਕਸਦਿਸੇਨ ਸੇਤਵਣ੍ਣੇਨ, ਕਾਲ਼ਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਅਦ੍ਦਾਰਿਟ੍ਠਕਸਦਿਸੇਨ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਨਿ ਸੁਵਣ੍ਣਵਿਮਾਨੇ ਉਗ੍ਘਾਟਿਤਮਣਿਸੀਹਪਞ੍ਜਰਸਦਿਸਾਨਿ ਖਾਯਨ੍ਤਿ।

ਗੋਪਖੁਮੋਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਪਖੁਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਕਲਂ ਚਕ੍ਖੁਭਣ੍ਡਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਤਂ ਕਾਲ਼ਵਚ੍ਛਕਸ੍ਸ ਬਹਲਧਾਤੁਕਂ ਹੋਤਿ, ਰਤ੍ਤਵਚ੍ਛਕਸ੍ਸ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਂ, ਤਂਮੁਹੁਤ੍ਤਜਾਤਰਤ੍ਤਵਚ੍ਛਸਦਿਸਚਕ੍ਖੁਭਣ੍ਡੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਞ੍ਞੇਸਞ੍ਹਿ ਅਕ੍ਖਿਭਣ੍ਡਾ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਹਤ੍ਥਿਮੂਸਿਕਕਾਕਾਦੀਨਂ ਅਕ੍ਖਿਸਦਿਸੇਹਿ ਵਿਨਿਗ੍ਗਤੇਹਿ ਗਮ੍ਭੀਰੇਹਿਪਿ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਮਣਿਗੁਲ਼ਿਕਾ ਵਿਯ ਮੁਦੁਸਿਨਿਦ੍ਧਨੀਲਸੁਖੁਮਪਖੁਮਾਚਿਤਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ।

ਉਣ੍ਣਾਤਿ ਉਣ੍ਣਲੋਮਂ। **ਭਮੁਕਨ੍ਤਰੇ**ਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਭਮੁਕਾਨਂ ਵੇਮਜ੍ਝੇ ਨਾਸਿਕਮਤ੍ਥਕੇਯੇਵ ਜਾਤਾ। ਉਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਨ ਨਲਾਟਮਜ੍ਝਜਾਤਾ। **ਓਦਾਤਾ**ਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ ਓਸਧਿਤਾਰਕਵਣ੍ਣਾ। **ਮੁਦੂ**ਤਿ ਸਪ੍ਪਿਮਣ੍ਡੇ ਓਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਸਤਵਾਰਵਿਹਤਕਪ੍ਪਾਸਪਟਲਸਦਿਸਾ। **ਤੂਲਸਨ੍ਨਿਭਾ**ਤਿ ਸਿਮ੍ਬਲਿਤੂਲਲਤਾਤੂਲਸਮਾਨਾ, ਅਯਮਸ੍ਸਾ ਓਦਾਤਤਾਯ ਉਪਮਾ। ਸਾ ਪਨੇਸਾ ਕੋਟਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਡ੍ਢਿਯਮਾਨਾ ਉਪਡ੍ਢਬਾਹੁਪ੍ਪਮਾਣਾ ਹੋਤਿ, ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾਵਟ੍ਟਵਸੇਨ ਆਵਟ੍ਟਿਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਗ੍ਗਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਸੁਵਣ੍ਣਫਲਕਮਜ੍ਝੇ ਠਪਿਤਰਜਤਪੁਪ੍ਫੁਲ਼ਕਾ ਵਿਯ ਸੁਵਣ੍ਣਘਟਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਮਾਨਾ ਖੀਰਧਾਰਾ ਵਿਯ ਅਰੁਣਪ੍ਪਭਾਰਞ੍ਜਿਤੇ ਗਮਨਤਲੇ ਓਸਧਿਤਾਰਕਾ ਵਿਯ ਚ ਅਤਿਮਨੋਹਰਾਯ ਸਿਰਿਯਾ ਵਿਰੋਚਤਿ।

ਉਣ੍ਹੀਸਸੀਸੋਤਿ ਇਦਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਨਲਾਟਤਞ੍ਚੇਵ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸੀਸਤਞ੍ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਟਿਚ੍ਚ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਹਿ ਦਕ੍ਖਿਣਕਣ੍ਣਚੂਲ਼ਿਕਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਂਸਪਟਲਂ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਸਕਲਂ ਨਲਾਟਂ ਛਾਦਯਮਾਨਂ ਪੂਰਯਮਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾਮਕਣ੍ਣਚੂਲ਼ਿਕਾਯ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਂ, ਰਞ੍ਞੋ ਬਦ੍ਧਉਣ੍ਹੀਸਪਟ੍ਟੋ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਤਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਭਵਿਕਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਕਿਰ ਇਮਂ ਲਕ੍ਖਣਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜੂਨਂ ਉਣ੍ਹੀਸਪਟ੍ਟਂ ਅਕਂਸੁ, ਅਯਂ ਤਾਵ ਏਕੋ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਞ੍ਞੇ ਪਨ ਜਨਾ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸੀਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਕੇਚਿ ਕਪ੍ਪਸੀਸਾ, ਕੇਚਿ ਫਲਸੀਸਾ, ਕੇਚਿ ਅਟ੍ਠਿਸੀਸਾ, ਕੇਚਿ ਤੁਮ੍ਬਸੀਸਾ, ਕੇਚਿ ਪਬ੍ਭਾਰਸੀਸਾ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਆਰਗ੍ਗੇਨ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਂ ਵਿਯ ਸੁਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਉਦਕਪੁਪ੍ਫੁਲ਼ਸਦਿਸਂ ਸੀਸਂ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨ ਉਣ੍ਹੀਸਵੇਠਿਤਸੀਸੋ ਵਿਯਾਤਿ ਉਣ੍ਹੀਸਸੀਸੋ। ਦੁਤਿਯਨਯੇਨ ਉਣ੍ਹੀਸਂ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਸੀਸੋਤਿ ਉਣ੍ਹੀਸਸੀਸੋ।

ਇਮਾਨਿ ਪਨ ਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਂ ਕਮ੍ਮਸਰਿਕ੍ਖਕਂ ਲਕ੍ਖਣਂ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿਸਂਸਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਲਕ੍ਖਣੇ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਕਥਿਤਾਨਿ ਸੁਕਥਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਤਾ ਲਕ੍ਖਣਸੁਤ੍ਤੇ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੦੦-੨੦੨) ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਇਮਾਨਿ

ਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤਬ੍ਬਾਨਿ । ਸੁਤ੍ਤਵਸੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇਨ **ਸੁਮਙ੍ਗਲਵਿਲਾਸਿਨਿਯਾ ਦੀਘਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ** ਤਸ੍ਸੇਵ ਸੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਨਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾਨਿ।

ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭੋ, ਸੋ ਭਵੰ ਗੋਤਮੋਤਿ, ਭੋ ਆਚਰਿਯ, ਇਮੇਹਿ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣੇਹਿ ਸੋ ਭਵੰ ਗੋਤਮੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਦੇਵਨਗਰੇ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਰਤਨਵਿਚਿਤ੍ਤੰ ਸੁਵਣ੍ਣਤੋਰਣੰ ਵਿਯ ਯੋਜਨਸਤੁਬ੍ਬੇਧੋ ਸਬ੍ਬਪਾਲਿਫੁਲ੍ਲੋ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕੋ ਵਿਯ ਸੇਲਨ੍ਤਰਮ੍ਹਿ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਸਾਲਰੁਕ੍ਖੋ ਵਿਯ ਤਾਰਾਗਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਗਗਨਤਲਮਿਵ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਿਰਿਵਿਭਵੇਨ ਲੋਕੰ ਆਲੋਕੰ ਕੁਰੁਮਾਨੋ ਵਿਯ ਚਰਤੀਤਿ ਇਮਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਦੀਪੇਤ੍ਵਾ ਕਿਰਿਯਾਚਾਰੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤੁੰ **ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਖੋ ਪਨਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

੩੮੭. **ਦਕ੍ਖਿਣੇਨਾ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਹਿ ਠਤ੍ਵਾ ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਗਮਨੰ ਅਭਿਨੀਹਰਨ੍ਤਾਨੰ ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦੋਵ ਪੁਰਤੋ ਹੋਤਿ। ਸਤਤਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਕਿਰੇਤੰ। **ਨਾਤਿਦੂਰੇ ਪਾਦੰ ਉਦ੍ਧਰਤੀ**ਤਿ ਤੰ ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦੰ ਨ ਅਤਿਦੂਰੇ ਠਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਉਦ੍ਧਰਤਿ। ਅਤਿਦੂਰਞ੍ਹਿ ਅਭਿਹਰਿਯਮਾਨੇ ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦੇਨ ਵਾਮਪਾਦੋ ਆਕਡ੍ਢਿਯਮਾਨੋ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦੋਪਿ ਦੂਰੰ ਗਨ੍ਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯ, ਆਸਨ੍ਨੇਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਹੇਯ੍ਯ, ਏਵੰ ਸਤਿ ਪਦਵਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦੇ ਪਨ ਪਮਾਣੇਨੇਵ ਉਦ੍ਧਤੇ ਵਾਮਪਾਦੋਪਿ ਪਮਾਣੇਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰਿਯਤਿ, ਪਮਾਣੇਨ ਉਦ੍ਧਤੋ ਪਤਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋਪਿ ਪਮਾਣੇਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ। ਏਵਮਨੇਨ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦਕਿਚ੍ਚੰ ਵਾਮਪਾਦੇਨ ਨਿਯਮਿਤੰ, ਵਾਮਪਾਦਕਿਚ੍ਚੰ ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦੇਨ ਨਿਯਮਿਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਨਾਤਿਸੀਘਨ੍ਤਿ ਦਿਵਾ ਵਿਹਾਰਭਤ੍ਤਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਯ ਨ ਅਤਿਸੀਘੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਨਾਤਿਸਣਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਓਕਾਸੰ ਨ ਲਭਤਿ, ਏਵੰ ਨ ਅਤਿਸਣਿਕੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਅਦ੍ਦੁਵੇਨ ਅਦ੍ਦੁ**ਵਨ੍ਤਿ ਜਣ੍ਣੁਕੇਨ ਜਣ੍ਣੁਕੰ, **ਨ ਸਤ੍ਥਿੰ ਉਨ੍ਨਾਮੇਤੀ**ਤਿ ਗਮ੍ਭੀਰੇ ਉਦਕੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨ ਊਰੁੰ ਉਨ੍ਨਾਮੇਤਿ। **ਨ ਓਨਾਮੇਤੀ**ਤਿ ਰੁਕ੍ਖਸਾਖਾਛੇਦਨਦਣ੍ਡਙ੍ਕੁਸਪਾਦੋ ਵਿਯ ਨ ਪਚ੍ਛਤੋ ਓਸਕ੍ਕਾਪੇਤਿ। **ਨ ਸਨ੍ਨਾਮੇਤੀ**ਤਿ ਓਬਦ੍ਧਾਨਾਬਦ੍ਧਟ੍ਠਾਨੇਹਿ ਪਾਦੰ ਕੋਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨ ਥਦ੍ਧੰ ਕਰੋਤਿ। **ਨ ਵਿਨਾਮੇਤੀ**ਤਿ ਯਨ੍ਤੁਰੂਪਕੰ ਕੀਲਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਚਾਲੇਤਿ। **ਅਧਰਕਾਯੋ**ਵਾਤਿ ਹੇਟ੍ਠਿਮਕਾਯੋਵ ਇਞ੍ਜਤਿ, ਉਪਰਿਮਕਾਯੋ ਨਾਵਾਯ ਠਪਿਤਸੁਵਣ੍ਣਪਟਿਮਾ ਵਿਯ ਨਿਚ੍ਚਲੋ ਹੋਤਿ। ਦੂਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਠਿਤਭਾਵੰ ਵਾ ਗਮਨਭਾਵੰ ਵਾ ਨ ਜਾਨਾਤਿ । **ਕਾਯਬਲੇਨਾ**ਤਿ ਬਾਹਾ ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਸਰੀਰਤੋ ਸੇਦੇਹਿ ਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤੇਹਿ ਨ ਕਾਯਬਲੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਸਬ੍ਬਕਾਯੇਨੇ**ਵਾਤਿ ਗੀਵੰ ਅਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਰਾਹੁਲੋਵਾਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਾਗਾਪਲੋਕਿਤਵਸੇਨੇਵ ਅਪਲੋਕੇਤਿ।

ਨ ਉਦ੍ਧਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਾਨਿ ਗਣੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨ ਉਦ੍ਧੰ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤਿ, ਨਟ੍ਠੰ ਕਾਕਣਿਕੰ ਵਾ ਮਾਸਕੰ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨ ਅਧੋ ਓਲੋਕੇਤਿ, ਨ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਾਦਯੋ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਵਿਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਯੁਗਮਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਵਵਿਦਤ੍ਥਿਮਤ੍ਤੇ ਚਕ੍ਖੂਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਯੁਗਮਤ੍ਤੰ ਪੇਕ੍ਖਤਿ ਨਾਮ, ਭਗਵਾਪਿ ਯੁਗੇ ਯੁਤ੍ਤੋ ਸੁਦਨ੍ਤਆਜਾਨੀਯੋ ਵਿਯ ਏਤ੍ਤਕੰ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਤਤੋ ਚਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰੀ**ਤਿ ਯੁਗਮਤ੍ਤਤੋ ਪਰੰ ਨ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਹਿ ਕੁਟ੍ਟੰ ਵਾ ਕਵਾਟੰ ਵਾ ਗਚ੍ਛੋ ਵਾ ਲਤਾ ਵਾ ਆਵਰਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਥ ਖ੍ਵਸ੍ਸ ਅਨਾਵਰਣਞਾਣਸ੍ਸ ਅਨੇਕਾਨਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਏਕਙ੍ਗਣਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਅਨ੍ਤਰਘਰ**ਨ੍ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਮਹਾਸਕੁਲੁਦਾਯਿਸੁਤ੍ਤੇ ਇਨ੍ਦਖੀਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੰ, ਇਧ ਘਰਉਮ੍ਮਾਰਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। **ਨ ਕਾਯ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਪਕਤਿਇਰਿਯਪਥੇਨੇਵ ਪਵਿਸਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਦਲਿਦ੍ਦਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਨੀਚਘਰਕੰ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋਪਿ ਹਿ ਤਥਾਗਤੇ ਛਦਨੰ ਵਾ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਥਵੀ ਵਾ ਓਗਚ੍ਛਤਿ, ਭਗਵਾ ਪਨ ਪਕਤਿਗਮਨੇਨੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਨਾਤਿਦੂਰੇ**ਤਿ ਅਤਿਦੂਰੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੇਨ ਹਿ ਏਕੰ ਦ੍ਵੇ ਪਦਵਾਰੇ ਪਿਟ੍ਠਿਭਾਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ ਹੋਤਿ। **ਨਾਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ**ਤਿ ਅਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੇਨ ਏਕੰ ਦ੍ਵੇ ਪਦਵਾਰੇ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਸ੍ਮਿੰ ਪਦਵਾਰੇ ਠਿਤੇਨ ਪੁਰਤੋ ਵਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਵਾ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਵਤ੍ਤਤਿ।

ਪਾਣਿਨਾਤਿ ਕਟਿਵਾਤਾਬਾਧਿਕੋ ਵਿਯ ਨ ਆਸਨੰ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਤਿ। **ਪਕ੍ਖਿਪਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਕਿਲਨ੍ਤੋ ਠਿਤਕੋਵ ਪਤਤਿ, ਯੋਪਿ ਓਰਿਮੰ ਅਙ੍ਗੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਘੰਸਨ੍ਤੋ ਯਾਵ ਪਾਰਿਮਙ੍ਗਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਾਰਿਮਙ੍ਗੰ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ

ਤਥੇਵ ਯਾਵ ਓਰਿਮਙ੍ਗਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਸਬ੍ਬੋ ਸੋ ਆਸਨੇ ਕਾਯਂ ਪਕ੍ਖਿਪਤਿ ਨਾਮ। ਭਗਵਾ ਪਨ ਏਵਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਆਸਨਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਓਲਮ੍ਬਕਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਤੂਲਪਿਚੁਂ ਠਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਣਿਕਂ ਨਿਸੀਦਤਿ। **ਹਤ੍ਥਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਪਤ੍ਤਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੁਠਪਨਂ ਮਕ੍ਖਿਕਬੀਜਨਿਯਾ ਪਣ੍ਣਚ੍ਛੇਦਨਫਾਲਨਾਦਿ ਹਤ੍ਥੇਨ ਅਸਂਯਤਕਰਣਂ। **ਪਾਦਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਦੇਨ ਭੂਮਿਘਂਸਨਾਦਿ ਅਸਂਯਤਕਰਣਂ।

ਨ ਛਮ੍ਭਤੀਤਿ ਨ ਭਾਯਤਿ। **ਨ ਕਮ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਨ ਓਸੀਦਤਿ। **ਨ ਵੇਧਤੀ**ਤਿ ਨ ਚਲਤਿ। **ਨ ਪਰਿਤਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਭਯਪਰਿਤਸ੍ਸਨਾਯਪਿ ਤਣ੍ਹਾਪਰਿਤਸ੍ਸਨਾਯਪਿ ਨ ਪਰਿਤਸ੍ਸਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੋ ਹਿ ਧਮ੍ਮਕਥਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇਸੁ ''ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨੁ ਖੋ ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾ ਕਥੇਤੁਂ, ਪਞ੍ਹਂ ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਂ, ਭਤ੍ਤਾਨੁਮੋਦਨਂ ਵਾ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਭਯਪਰਿਤਸ੍ਸਨਾਯ ਪਰਿਤਸ੍ਸਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੋ ''ਮਨਾਪਾ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਯਾਗੁ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਨਾਪਂ ਅਨ੍ਤੋਖਜ੍ਜਕ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਤਣ੍ਹਾਪਰਿਤਸ੍ਸਨਾਯ ਪਰਿਤਸ੍ਸਤਿ। ਤਦੁਭਯਮ੍ਪਿ ਤਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨ ਪਰਿਤਸ੍ਸਤਿ। **ਵਿਵੇਕਾਵਟ੍ਟੋ**ਤਿ ਵਿਵੇਕੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਆਵਟ੍ਟਮਾਨਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। ਵਿਵੇਕਵਤ੍ਤੋਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਵਿਵੇਕਵਤ੍ਤਯੁਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵਿਵੇਕਵਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰੇ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨ ਮੂਲਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਨਂ। ਏਵਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਹਿ ਇਰਿਯਾਪਥੋ ਉਪਸਨ੍ਤੋ ਹੋਤਿ।

ਨ ਪਤ੍ਤਂ ਉਨ੍ਨਾਮੇਤੀਤਿਆਦੀਸੁ ਏਕਚ੍ਚੋ ਪਤ੍ਤਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਾ ਉਦਕਦਾਨਂ ਆਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਤ੍ਤਂ ਉਨ੍ਨਾਮੇਤਿ, ਏਕੋ ਪਾਦਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਠਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਓਨਾਮੇਤਿ, ਏਕੋ ਬਦ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਏਕੋ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਫਨ੍ਦਾਪੇਤਿ, ਏਵਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਈਸਕਂ ਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਮੇਵ ਪਤ੍ਤਪਿਟ੍ਠਿਂ ਨ ਧੋਵਤਿ। **ਨਾਤਿਦੂਰੇ**ਤਿ ਯਥਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਸਨਤੋ ਦੂਰੇ ਪਤਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਛਡ੍ਡੇਤਿ। **ਨਾਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ**ਤਿ ਪਾਦਮੂਲੇਯੇਵ ਨ ਛਡ੍ਡੇਤਿ। **ਵਿਚ੍ਛਡ੍ਡਯਮਾਨੇ**ਤਿ ਵਿਕਿਰਨ੍ਤੋ, ਯਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਤੇਮਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਛਡ੍ਡੇਤਿ।

ਨਾਤਿਥੋਕਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਏਕਚ੍ਚੋ ਪਾਪਿਚ੍ਛੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਮੁਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤਮੇਵ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਨ ਏਵਂ। **ਅਤਿਬਹੁ**ਨ੍ਤਿ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਤੋ ਅਤਿਰੇਕਂ। **ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਮਤ੍ਤਾਯਾ**ਤਿ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸ੍ਸ ਮਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਓਦਨਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਭਾਗੋ। ਏਕਚ੍ਚੋ ਹਿ ਭਤ੍ਤੇ ਮਨਾਪੇ ਭਤ੍ਤਂ ਬਹੁਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇ ਮਨਾਪੇ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਬਹੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਤਥਾ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। **ਨ ਚ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇਨਾ**ਤਿ ਅਮਨਾਪਞ੍ਹਿ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਮੇਵ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ, ਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਮੇਵ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇਨ ਆਲੋਪਂ ਅਤਿਨਾਮੇਤਿ ਨਾਮ। ਸਤ੍ਥਾ ਏਕਨ੍ਤਰਿਕਂ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਮ੍ਪਿ ਏਕਤੋਵ ਨਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ। **ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਹਿ ਪੁਥੁਜਿਵ੍ਹਾਯ ਦਨ੍ਤਾਨਂ ਉਪਨੀਤਭੋਜਨਂ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਫੁਟ੍ਠਮਤ੍ਤਮੇਵ ਸਣ੍ਹਕਰਣੀਯਪਿਟ੍ਠਵਿਲੇਪਨਂ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਨ ਮੁਖੇ ਅਵਸਿਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਪੋਕ੍ਖਰਪਤ੍ਤੇ ਪਤਿਤਉਦਕਬਿਨ੍ਦੁ ਵਿਯ ਵਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਰਗਲਮੇਵ ਯਾਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਵਸਿਟ੍ਠਾ ਨ ਹੋਤਿ। **ਰਸਪਟਿਸਂਵੇਦੀ**ਤਿ ਮਧੁਰਤਿਤ੍ਤਕਟੁਕਾਦਿਰਸਂ ਜਾਨਾਤਿ। ਬੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਹਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਪਾਨੀਯੇਪਿ ਦਿਬ੍ਬੋਜਾ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਵ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਨੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥੇਵ ਰਸੋ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤਿ, ਰਸਗੇਧੋ ਪਨ ਨਤ੍ਥਿ।

ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਨ੍ਤਿ ''ਨੇਵ ਦਵਾਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ। **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ** ਪਨਸ੍ਸ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਆਗਤੋਤਿ ਸਬ੍ਬਾਸਵਸੁਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਤਂ। **ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਧੋਤੇਸੂ**ਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ਕਿਂ ਕਰੋਤਿ? ਪਠਮਂ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਹਣਟ੍ਠਾਨਂ ਧੋਵਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਖੁਮਜਾਲਹਤ੍ਥਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਾਰੇ ਸਞ੍ਚਾਰੇਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਪੋਕ੍ਖਰਪਤ੍ਤੇ ਪਤਿਤਉਦਕਂ ਵਿਯ ਵਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਨ ਚ ਅਨਤ੍ਥਿਕੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਏਕਚ੍ਚੋ ਪਤ੍ਤਂ ਆਧਾਰਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੇ ਉਦਕਂ ਨ ਪੁਞ੍ਛਤਿ, ਰਜੇ ਪਤਨ੍ਤੇ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਕਰੋਤਿ। **ਨ ਚ ਅਤਿਵੇਲਾਨੁਰਕ੍ਖੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਏਕਚ੍ਚੋ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਆਰਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਤ੍ਤੇ ਉਦਕਂ ਪੁਞ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਭੋਗਨ੍ਤਰਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਉਦਰੇਨ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਕਰੋਤਿ।

ਨ ਚ ਅਨੁਮੋਦਨਸ੍ਸਾਤਿ ਯੋ ਹਿ ਭੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੋਵ ਦਾਰਕੇਸੁ ਭਤ੍ਤਤ੍ਥਾਯ ਰੋਦਨ੍ਤੇਸੁ ਛਾਤਜ੍ਝਤ੍ਤੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨਾਗਤੇਸ੍ਵੇਵ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਆਰਭਤਿ, ਤਤੋ ਸਬ੍ਬਕਮ੍ਮਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਅਨਾਗਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਯਂ ਕਾਲਂ ਅਤਿਨਾਮੇਤਿ। ਯੋਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਤ੍ਥਾਯ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾਵ ''ਕਥਂ ਤਿਸ੍ਸ, ਕਥਂ ਫੁਸ੍ਸ, ਕਥਂ ਸੁਮਨ, ਕਥਂ ਤਿਸ੍ਸੇ, ਕਥਂ ਫੁਸ੍ਸੇ, ਕਥਂ ਸੁਮਨੇ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਅਰੋਗਾ, ਸਸ੍ਸਂ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਂ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਅਯਂ ਅਨੁਮੋਦਨਸ੍ਸ ਕਾਲਂ ਅਤਿਨਾਮੇਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਪਨ ਓਕਾਸਂ ਵਤ੍ਵਾ ਆਯਾਚਿਤਕਾਲੇ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨਾਤਿਨਾਮੇਤਿ ਨਾਮ, ਸਤ੍ਥਾ ਤਥਾ ਕਰੋਤਿ।

ਨ ਤਂ ਭਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਕਿਂ ਭਤ੍ਤਂ ਨਾਮੇਤਂ ਉਤ੍ਤਣ੍ਡੁਲਂ ਅਤਿਕਿਲਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨ ਗਰਹਤਿ। **ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਭਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸਾਯ ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਹਿ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਭਤ੍ਤਂ ਪਟਿਕਙ੍ਖਤਿ। ਯੋ ਵਾ – ''ਯਾਵ ਮਾਤੁਗਾਮਾਨਂ ਭਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤਿ, ਤਾਵ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਥ ਮੇ ਅਨੁਮੋਦਨਾਵਸਾਨੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਕ੍ਕਭਤ੍ਤਤੋਪਿ ਥੋਕਂ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਟਿਕਙ੍ਖਤਿ ਨਾਮ। ਸਤ੍ਥਾ ਨ ਏਵਂ ਕਰੋਤਿ। **ਨ ਚ ਮੁਚ੍ਚਿਤੁਕਾਮੋ**ਤਿ ਏਕਚ੍ਚੋ ਹਿ ਪਟਿਸਂਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਵੇਗੇਨ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਨ ਏਵਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਰਿਸਾਯ ਮਜ੍ਝੇ ਠਿਤੋਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਅਚ੍ਚੁਕ੍ਕਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਹਿ ਯਾਵ ਹਨੁਕਟ੍ਠਿਤੋ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰੁਪਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚੁਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਯਾਵ ਗੋਪ੍ਫਕਾ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾਵ ਪਾਰੁਪਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚੁਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ। ਯੋਪਿ ਉਭਤੋ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਦਰਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਤਿ, ਤਸ੍ਸਪਿ ਅਚ੍ਚੁਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਏਕਂਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਥਨਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਤਿ, ਤਸ੍ਸਪਿ ਅਚ੍ਚੁਕ੍ਕਟ੍ਠਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਨ ਕਰੋਤਿ।

ਅਲ੍ਲੀਨਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਸੇਦੇਨ ਤਿਨ੍ਤਂ ਅਲ੍ਲੀਯਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਸਤ੍ਥੁ। **ਅਪਕਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਖਲਿਸਾਟਕੋ ਵਿਯ ਕਾਯਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। **ਵਾਤੋ**ਤਿ ਵੇਰਮ੍ਭਵਾਤੋਪਿ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਚਾਲੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। **ਪਾਦਮਣ੍ਡਨਾਨੁਯੋਗ**ਨ੍ਤਿ ਇਟ੍ਠਕਾਯ ਘਂਸਨਾਦੀਹਿ ਪਾਦਸੋਭਾਨੁਯੋਗਂ। **ਪਕ੍ਖਾਲੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪਾਦੇਨੇਵ ਪਾਦਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ। **ਸੋ ਨੇਵ ਅਤ੍ਤਬ੍ਯਾਬਾਧਾਯਾ**ਤਿਆਦੀਨਿ ਨ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਚੇਤੋਪਰਿਯਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ਵਦਤਿ, ਇਰਿਯਾਪਥਸਨ੍ਤਂ ਪਨ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨੁਮਾਨੇਨ ਵਦਤਿ। **ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮਂ। **ਨ ਉਸ੍ਸਾਦੇਤੀ**ਤਿ ਕਿਂ ਮਹਾਰਟ੍ਠਿਕ, ਕਿਂ ਮਹਾਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਾਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਵਸੇਨ ਨ ਉਸ੍ਸਾਦੇਤਿ। **ਨ ਅਪਸਾਦੇਤੀ**ਤਿ ''ਕਿਂ, ਉਪਾਸਕ, ਕਥਂ ਤੇ ਵਿਹਾਰਮਗ੍ਗੋ ਞਾਤੋ? ਕਿਂ ਭਯੇਨ ਨਾਗਚ੍ਛਸਿ? ਨ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਮਾ ਭਾਯੀ''ਤਿ ਵਾ ''ਕਿਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਏਵਂ ਮਚ੍ਛਰਿਯਜੀਵਿਤਂ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵਾ ਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਪੇਮੇਨ ਨ ਅਪਸਾਦੇਤਿ।

ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋਤਿ ਸਿਨਿਦ੍ਧੋ ਅਪਲਿਬੁਦ੍ਧੋ। **ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨੀਯੋ ਪਾਕਟੋ, ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਤ੍ਤਾਯੇਵ ਚੇਸ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ ਹੋਤਿ। **ਮਞ੍ਜੂ**ਤਿ ਮਧੁਰੋ। **ਸਵਨੀਯੋ**ਤਿ ਸੋਤਸੁਖੋ, ਮਧੁਰਤ੍ਤਾਯੇਵ ਚੇਸ ਸਵਨੀਯੋ ਹੋਤਿ। **ਬਿਨ੍ਦੂ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਿਤੋ। **ਅਵਿਸਾਰੀ**ਤਿ ਅਵਿਸਟੋ, ਬਿਨ੍ਦੁਤ੍ਤਾਯੇਵ ਚੇਸ ਅਵਿਸਾਰੀ ਹੋਤਿ। **ਗਮ੍ਭੀਰੋ**ਤਿ ਗਮ੍ਭੀਰਸਮੁਟ੍ਠਿਤੋ। **ਨਿਨ੍ਨਾਦੀ**ਤਿ ਨਿਨ੍ਨਾਦਵਾ, ਗਮ੍ਭੀਰਤ੍ਤਾਯੇਵ ਚੇਸ ਨਿਨ੍ਨਾਦੀ ਹੋਤਿ। **ਯਥਾਪਰਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲਪਰਿਯਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਏਕਾਬਦ੍ਧਪਰਿਸਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ। **ਬਹਿਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਰਿਸਤੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ? ਸੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੋ ਅਕਾਰਣਾ ਮਾ ਨਸ੍ਸੀਤਿ। ਇਤਿ ਭਗਵਤੋ ਘੋਸੋ ਪਰਿਸਾਯ ਮਤ੍ਤਕੇਨੇਵ ਚਰਤਿ।

ਅਵਲੋਕਯਮਾਨਾਤਿ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾਵ ਪਚ੍ਚੋਸਕ੍ਕਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਨਵਿਜਹਨਟ੍ਠਾਨੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਅਵਿਜਹਿਤਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਯੋ ਹਿ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਾਦਿਕਂ ਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਸ ਸਭਾਵੇਨ ਵਿਜਹਤਿ ਨਾਮ। ਯੋ ਪਨ ਸੁਤਧਮ੍ਮਕਥਾਯ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋਵ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਯਂ ਨ ਵਿਜਹਤਿ ਨਾਮ, ਏਵਂ ਅਵਿਜਹਨ੍ਤਭਾਵੇਨ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। **ਗਚ੍ਛਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਰਜ੍ਜੁਯਨ੍ਤਵਸੇਨ ਰਤਨਸਤ੍ਤਬ੍ਬੇਧਂ ਸੁਵਣ੍ਣਗ੍ਘਿਕਂ ਵਿਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ। **ਅਦ੍ਦਸਾਮ ਠਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਕਞ੍ਚਨਪਬ੍ਬਤਂ ਵਿਯ ਠਿਤਂ **ਅਦ੍ਦਸਾਮ। ਤਤੋ ਚ ਭਿਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗੁਣੇ ਕਥੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਵਸੇਸੇ ਗੁਣੇ

ਸੰਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕਲਾਪੰ ਵਿਯ ਸੁਤ੍ਤਕਬਦ੍ਧੰ ਵਿਯ ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਮਯਾ ਕਥਿਤਗੁਣੇਹਿ ਅਕਥਿਤਾਵ ਬਹੁਤਰਾ। ਮਹਾਪਥਵਿਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਾਦਯੋ ਵਿਯ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਭੋਤੋ ਅਨਨ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯਾ ਗੁਣਾ ਆਕਾਸਮਿਵ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਤਿ।

੩੯੦. ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੋਤਿ ਅਵਿਞ੍ਞਾਤਆਗਮਨੋ। ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇਨ ਹਿ ਚੀਵਰਪਰਿਕਮ੍ਮਾਦਿਸਮਯੇ ਵਾ ਏਕੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਭਞ੍ਜਨਸਮਯੇ ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋਵ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬੰ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਯਤਿ। ਪੁਰੇਤਰੰ ਪਨ ਓਕਾਸੇ ਕਾਰਿਤੇ ਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨੰ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੰ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਵਿਤ੍ਤੇ ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਤੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨਪਿ ਪਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਜਾਯਤਿ, ਪਞ੍ਹਬ੍ਯਾਕਰਣੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਓਕਾਸੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਚ ਨੇਸੰ ਅਞ੍ਞਤਰੋ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ। **ਜਿਣ੍ਣੋ ਵੁਡ੍ਢੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਗ੍ਗਤਭਾਵਂ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ? ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਅਨੁਦ੍ਦਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮਹਲ੍ਲਕਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸੀਘੰ ਓਕਾਸੰ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਏਵਮਾਹ।

੩੯੧. ਓਰਮਿਯ ਓਕਾਸਮਕਾਸੀਤਿ ਵੇਗੇਨ ਉਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਓਕਾਸਮਕਾਸਿ।

ਯੇ ਮੇਤਿ ਯੇ ਮਯਾ। **ਨਾਰੀਸਮਾਨਸਵ੍ਹਯਾ**ਤਿ ਨਾਰੀਸਮਾਨਨਾਮਂ ਇਤ੍ਥਿਲਿਙ੍ਗਂ, ਤੇਨ ਅਵ੍ਹਾਤਬ੍ਬਾਤਿ ਨਾਰੀਸਮਾਨਸਵ੍ਹਯਾ, ਇਤ੍ਥਿਲਿਙ੍ਗੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਤਿ ਵੋਹਾਰਕੁਸਲਤਾਯ ਏਵਂ ਵਦਤਿ। **ਪਹੂਤਜਿਵ੍ਹੋ**ਤਿ ਪੁਥੁਲਜਿਵ੍ਹੋ। **ਨਿਨ੍ਨਾਮਯੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਨੀਹਰ ਏਤੰ।

੩੯੩. ਕੇਵਲੀਤਿ ਸਕਲਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ।

੩੯੪. ਪਚ੍ਚਭਾਸੀਤਿ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਅਟ੍ਠ ਪਞ੍ਹੇ ਬ੍ਯਾਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਤਿਅਭਾਸਿ। **ਯੋ ਵੇਦੀ**ਤਿ ਯੋ ਵਿਦਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਯਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸੋ ਪਾਕਟੋ। **ਸਗ੍ਗਾਪਾਯਞ੍ਚ ਪਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਞਾਣੰ ਕਥਿਤੰ। **ਜਾਤਿਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਤੋ। **ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਵੋਸਿਤੋ**ਤਿ ਤੰ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਅਭਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਵੋਸਿਤੋ ਵੋਸਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। **ਮੁਨੀ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਞਾਣਮੋਨੇਯ੍ਯੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ।

ਵਿਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਰੰ। **ਮੁਤ੍ਤੰ ਰਾਗੇਹੀ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਰਾਗੇਹਿ ਮੁਤ੍ਤੰ। **ਪਹੀਨਜਾਤਿਮਰਣੋ**ਤਿ ਜਾਤਿਕ੍ਖਯਪ੍ਪਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਪਹੀਨਜਾਤਿਕੋ, ਜਾਤਿਪਹਾਨੇਨੇਵ ਪਹੀਨਮਰਣੋ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕੇਵਲੀ**ਤਿ ਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕੇਵਲੀ ਸਕਲਭਾਵੋ, ਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ, ਸਕਲਚਤੁਮਗ੍ਗਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਾਰਗੂ ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਪਾਰੰ ਗਤੋ, ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇ ਅਭਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਾਰਗੂ**ਤਿ ਵਾ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਪਰਿਞ੍ਞਾਪਾਰਗੂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ, ਪਹਾਨਪਾਰਗੂ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸਾਨੰ , ਭਾਵਨਾਪਾਰਗੂ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਗ੍ਗਾਨੰ, ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਪਾਰਗੂ ਨਿਰੋਧਸ੍ਸ, ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਪਾਰਗੂ ਸਬ੍ਬਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨਨ੍ਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਪੁਨ **ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਰਗੂ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। **ਬੁਦ੍ਧੋ ਤਾਦੀ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਤਾਦਿਸੋ ਛਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਪਾਰੰ ਗਤੋ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਸਚ੍ਚਾਨੰ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

ਕਿੰ ਪਨ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਬ੍ਬੇ ਪਞ੍ਹਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ? ਆਮ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾ, ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਸੁਦ੍ਧੰ ਜਾਨਾਤਿ, ਮੁਤ੍ਤੰ ਰਾਗੇਹੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਤਾਵ ਬਾਹਿਤਪਾਪਤ੍ਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਤਿ ਪਠਮਪਞ੍ਹੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਪਾਰਗੂਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵੇਦੇਹਿ ਗਤਤ੍ਤਾ ਵੇਦਗੂਤਿ ਦੁਤਿਯਪਞ੍ਹੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਨ੍ਤਿਆਦੀਹਿ ਇਮਾਸੰ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨੰ ਵਿਜ੍ਜਾਨੰ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ਤੇਵਿਜ੍ਜੋਤਿ ਤਤਿਯਪਞ੍ਹੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਮੁਤ੍ਤੰ ਰਾਗੇਹਿ ਸਬ੍ਬਸੋਤਿ ਇਮਿਨਾਵ ਨਿਸ੍ਸਟਤ੍ਤਾ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸੋਤ੍ਤਿਯੋਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਪਞ੍ਹੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਜਾਤਿਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੋਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਅਰਹਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚਮਪਞ੍ਹੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਵੋਸਿਤੋਤਿ ਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕੇਵਲੀਤਿ ਚ ਇਮੇਹਿ ਛਟ੍ਠਪਞ੍ਹੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਵੋਸਿਤੋ ਮੁਨੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਤ੍ਤਮਪਞ੍ਹੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਪਾਰਗੂ ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਾਨੰ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਤਾਦੀ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਟ੍ਠਮਪਞ੍ਹੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੋ ਹੋਤਿ।

੩੯੫. **ਦਾਨਕਥ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਸੁਤ੍ਤੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਨੇਵ। **ਪਚ੍ਚੁਪਾਦੀ**ਤਿ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। **ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾਨੁਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸੁਤ੍ਤੇ ਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੋ, ਅਨੁਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾ ਤਯੋ ਮਗ੍ਗਾ ਤੀਣਿ ਚ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਾਨਿ, ਤਾਨਿ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਪਟਿਲਭੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਚ ਮਂ ਧਮ੍ਮਾਧਿਕਰਣਂ ਵਿਹੇਸੇਸੀ**ਤਿ ਮਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਕਾਰਣਾ ਨ ਕਿਲਮੇਸਿ, ਨ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਥਾਪੇਸੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। **ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀ**ਤਿ ਪਨ ਪਦੇਨ ਦੇਸਨਾਯ ਅਰਹਤ੍ਤੇਨੇਵ ਕੂਟਂ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਯੁਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਸੇਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੯੬. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਲਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਾਪੇਸੂ**ਤਿਆਦਿ ਪੋਤਲਿਯਸੁਤ੍ਤੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। **ਅਡ੍ਢਤੇਲ਼ਸੇਹੀ**ਤਿ ਅਡ੍ਢੇਨ ਤੇਲ਼ਸੇਹਿ, ਦ੍ਵਾਦਸਹਿ ਸਤੇਹਿ ਪਞ੍ਞਾਸਾਯ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਤੇ ਪਨ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਯੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਖੀਣਾਸਵਾ। **ਕੇਣਿਯੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ, **ਜਟਿਲੋ**ਤਿ ਤਾਪਸੋ। ਸੋ ਕਿਰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲੋ, ਧਨਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਾਯ ਪਨ ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਸਮਾਦਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਭਾਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਅਸ੍ਸਮਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਸਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਵਣਿਜ੍ਜਂ ਪਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਕੁਲਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਅਸ੍ਸਮੇਪਿ ਚਸ੍ਸ ਏਕੋ ਤਾਲਰੁਕ੍ਖੋ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਏਕਂ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ ਤਾਲਫਲਂ ਮੁਞ੍ਚਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਦਿਵਾ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਧਾਰੇਤਿ, ਜਟਾ ਚ ਬਨ੍ਧਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਕਾਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਤਿ। **ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯਾ**ਤਿ ਪਾਨਕਾਨਿਸਂਸਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾਯ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਕੇਣਿਯੋ ਤੁਚ੍ਛਹਤ੍ਥੋ ਭਗਵਤੋ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਨ੍ਤੁਂ ਲਜ੍ਜਾਯਮਾਨੋ – ''ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਾ ਵਿਰਤਾਨਮ੍ਪਿ ਪਾਨਕਂ ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸੁਸਙ੍ਖਤਬਦਰਪਾਨਂ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਾਜਸਤੇਹਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਏਵਂ ਗਤਭਾਵੋ ਚਸ੍ਸ – ''ਅਥ ਖੋ ਕੇਣਿਯਸ੍ਸ ਜਟਿਲਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਹਰਾਪੇਯਜ''ਨ੍ਤਿ ਭੇਸਜ੍ਜਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ (ਮਹਾਵ॰ ੩੦੦) ਪਾਲ਼ਿਆਰੁਲ਼੍ਹੋਯੇਵ।

ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਭਗਵਾਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ? ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪਪਸਨ੍ਨਤਾਯ, ਅਕਾਰਣਮੇਤਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਚ੍ਚਯਹੇਤੁ ਏਵਰੂਪਂ ਕੋਹਞ੍ਞਂ। ਅਯਂ ਪਨ ਅਡ੍ਢਤੇਲ਼ਸਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤ੍ਤਕਾਨਂਯੇਵ ਭਿਕ੍ਖਂ ਪਟਿਯਾਦੇਸ੍ਸਤਿ, ਸ੍ਵੇਵ ਸੇਲੋ ਤੀਹਿ ਪੁਰਿਸਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਖੋ ਪਨ ਨਵਕੇ ਅਞ੍ਞਤੋ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਇਮੇਹੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਨ੍ਤੁਂ, ਇਮੇ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤੋ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਨਵਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਨ੍ਤੁਂ। ਅਥਾਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਾਹਾਰੋ ਨਪ੍ਪਹੋਸ੍ਸਤਿ। ਤਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ – ''ਚਿਰਸ੍ਸਾਪਿ ਕੇਣਿਯੋ ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਂ ਦਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ, ਸਯਮ੍ਪਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੇ ਪਨ ਕਤੇ ''ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ 'ਤ੍ਵਞ੍ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਸੁ ਅਭਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ'ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਨਾਮਂ ਗਣ੍ਹਾਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਪਿ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤੁਕਾਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸ੍ਸਤਿ , ਤੇ ਤੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਵਮਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਾ ਅਨੁਰਕ੍ਖਿਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। **ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਖੋ, ਭੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਇਦਂ ਦੀਪੇਤਿ, – ''ਭੋ ਗੋਤਮ, ਕਿਂ ਜਾਤਂ ਯਦਿ ਅਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਸੁ ਅਭਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ, ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਭਵਂ ਗੋਤਮੋ, ਅਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਮ੍ਪਿ ਦਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪੀ''ਤਿ।

ਕਾਯਵੇਯਜਾਵਟਿਕਨ੍ਤਿ ਕਾਯਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਂ। **ਮਣ੍ਡਲਮਾਲ਼**ਨ੍ਤਿ ਦੁਸ੍ਸਮਣ੍ਡਪਂ।

੩੯੭. **ਆਵਾਹੋ**ਤਿ ਕਞ੍ਞਾਗਹਣਂ। **ਵਿਵਾਹੋ**ਤਿ ਕਞ੍ਞਾਦਾਨਂ। **ਸੋ ਮੇ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ**ਤਿ ਸੋ ਮਯਾ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ। ਅਥ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਰਿਪਕ੍ਕੋਪਨਿਸ੍ਸਯਤ੍ਤਾ ਬੁਦ੍ਧਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ਅਮਤੇਨੇਵਾਭਿਸਿਤ੍ਤੋ ਪਸਾਦਂ ਆਵਿਕਰੋਨ੍ਤੋ **ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ** , **ਭੋ ਕੇਣਿਯ,** **ਵਦੇਸੀ**ਤਿ ਆਹ।

ਕੇਣਿਯੋ ਯਥਾਭੂਤੰ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ **ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ, ਭੋ ਸੇਲ, ਵਦਾਮੀ**ਤਿ ਆਹ। ਤਤੋ ਨੰ ਪੁਨਪਿ ਦਲ੍ਹੀਕਰਣਤ੍ਥੰ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਇਤਰੋਪਿ ਤਥੇਵ ਆਰੋਚੇਸਿ।

੩੯੮. ਅਥਸ੍ਸ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿਪਿ ਬੁਦ੍ਧਸਦ੍ਦਸ੍ਸੇਵ ਦੁਲ੍ਲਭਭਾਵਂ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਤੋ। **ਏਤਦਹੋਸੀ**ਤਿ। ਏਤੰ ''ਘੋਸੋਪਿ ਖੋ''ਤਿਆਦਿ ਅਹੋਸਿ। **ਨੀਲਵਨਰਾਜੀ**ਤਿ ਨੀਲਵਣ੍ਣਰੁਕ੍ਖਪਨ੍ਤਿ। **ਪਦੇ ਪਦ**ਨ੍ਤਿ ਪਦਪ੍ਪਮਾਣੇ ਪਦੰ। ਅਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ ਹਿ ਅਤਿਦੂਰੇ ਵਾ ਪਾਦੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਮਾਨੇ ਸਦ੍ਦੋ ਉਟ੍ਠਾਤਿ, ਤੰ ਪਟਿਸੇਧੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। **ਸੀਹਾਵ ਏਕਚਰਾ**ਤਿ ਗਣਵਾਸੀ ਸੀਹੋ ਸੀਹਪੋਤਕਾਦੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਮਾਦੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਕਚਰੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਇਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਦਵਿਹਾਰੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਏਕਚਰਸੀਹੇਨ ਓਪਮ੍ਮੰ ਕਰੋਤਿ। **ਮਾ ਮੇ ਭੋਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਆਚਾਰੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤੋ ਆਹ। ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਥਾਵਾਰੰ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਕਥਾਯ ਅਨ੍ਤਰੇ ਕਥੰ ਪਵੇਸੇਸ੍ਸਥ, ''ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਮਯ੍ਹੰ ਗਰਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਓਕਾਸੰ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤੇਯ੍ਯਾਥਾਤਿ। **ਨੋ ਚ ਖੋ ਨੰ ਜਾਨਾਮੀ**ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸੀਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰਪਬ੍ਬਜਿਤਪਰਿਵਾਰੋ ਸਤ੍ਤ ਮਾਸਾਨਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਚਾਰਿਕੰ ਚਰਿ, ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਚਾਰਿਕੰ ਚਰਿ। ਏਵਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਰੀਰਲਕ੍ਖਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਪਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਨੋ ਚ ਖੋ ਨੰ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ।

੩੯੯. **ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਕਾਯੋ**ਤਿ ਲਕ੍ਖਣੇਹਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਤਾਯ ਅਹੀਨਙ੍ਗਤਾਯ ਚ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਰੀਰੋ। **ਸੁਰੁਚੀ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਸਰੀਰਪ੍ਪਭੋ। **ਸੁਜਾਤੋ**ਤਿ ਆਰੋਹਪਰਿਣਾਹਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਣ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਸੁਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। **ਚਾਰੁਦਸ੍ਸਨੋ**ਤਿ ਸੁਚਿਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਅਤਿਤ੍ତਿਜਨਕੋ ਮਨੋਹਰਦਸ੍ਸਨੋ। **ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਸਦਿਸਵਣ੍ਣੋ। **ਸੁਸੁਕ੍ਕਦਾਠੋ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸੁਕ੍ਕਦਾਠੋ। **ਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾ**ਤਿ ਪਠਮੰ ਵੁਤ੍ਤਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਨੇਵ ਵਚਨਨ੍ਤਰੇਨ ਨਿਗਮੇਨ੍ਤੋ ਆਹ।

ਇਦਾਨਿ ਤੇਸੁ ਲਕ੍ਖਣੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਰੁਚਿਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਥੋਮੇਨ੍ਤੋ **ਪਸਨ੍ਨਨੇਤ੍ਤੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਭਗਵਾ ਹਿ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਪਸਾਦਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ **ਪਸਨ੍ਨਨੇਤ੍ਤੋ**, ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਸਦਿਸਮੁਖਤਾਯ **ਸੁਮੁਖੋ**, ਆਰੋਹਪਰਿਣਾਹਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ **ਬ੍ਰਹਾ**, ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਜੁਗਤ੍ਤਤਾਯ **ਉਜੁ**, ਜੁਤਿਮਨ੍ਤਤਾਯ **ਪਤਾਪਵਾ**। ਯਮ੍ਪਿ ਚੇਤ੍ਥ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਤੰ ''ਮਜ੍ਝੇ ਸਮਣਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਥੋਮਯਤਾ ਪੁਨ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਦਿਸੋ ਹਿ ਏਵਂ ਵਿਰੋਚਤਿ। ਉਤ੍ਤਰਗਾਥਾਯਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਉਤ੍ਤਮਵਣ੍ਣੀਨੋ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ। **ਰਥੇਸਭੋ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਸਾਰਥਿ। **ਜਮ੍ਬੁਸਣ੍ਡਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਸ੍ਸ। ਪਾਕਟੇਨ ਇਸ੍ਸਰਿਯੰ ਇਸ੍ਸਰੋ ਹੋਤਿ।

ਖਤ੍ਤਿਯਾਤਿ ਜਾਤਿਖਤ੍ਤਿਯਾ। **ਭੋਗੀ**ਤਿ ਭੋਗਿਯਾ। **ਰਾਜਾਨੋ**ਤਿ ਯੇ ਕੇਚਿ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤਾ। **ਰਾਜਾਭਿਰਾਜਾ**ਤਿ ਰਾਜੂਨੰ ਪੂਜਨੀਯੋ, ਅਧਿਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਮਨੁਜਿਨ੍ਦੋ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਧਿਪਤਿ ਪਰਮਿਸ੍ਸਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਭਗਵਾ – ''ਯੇ ਤੇ ਭਵਨ੍ਤਿ ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ, ਤੇ ਸਕਵਣ੍ਣੇ ਭਞ੍ਞਮਾਨੇ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਪਾਤੁਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਇਮੰ ਸੇਲਸ੍ਸ ਮਨੋਰਥੰ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋ **ਰਾਜਾਹਮਸ੍ਮੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਰਾਯਮਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਯੰ ਮੰ ਤ੍ਵਂ ਸੇਲ ''ਰਾਜਾ ਅਰਹਸਿ ਭਵਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਯਾਚਸਿ, ਏਤ੍ਥ ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਹੋਤਿ **ਰਾਜਾਹਮਸ੍ਮਿ**। ਸਤਿ ਚ ਰਾਜਤ੍ਤੇ ਯਥਾ ਅਞ੍ਞੋ ਰਾਜਾ ਯੋਜਨਸਤੰ ਵਾ ਅਨੁਸਾਸਤਿ ਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸੰ ਵਾ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਹੁਤ੍ਵਾਪਿ ਚਤੁਦੀਪਪਰਿਯਨ੍ਤਮਤ੍ਤੰ ਵਾ, ਨਾਹਮੇਵਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਵਿਸਯੋ, ਅਹਞ੍ਹਿ **ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ** ਭਵਗ੍ਗਤੋ ਅਵੀਚਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਰਿਯੰ ਅਪ੍ਪਮਾਣਲੋਕਧਾਤੁਯੋ ਅਨੁਸਾਸਾਮਿ। ਯਾਵਤਾ ਹਿ ਅਪਦਦ੍ਵਿਪਦਾਦਿਭੇਦਾ ਸਤ੍ਤਾ, ਅਹੰ ਤੇਸੰ ਅਗ੍ਗੋ। ਨ ਹਿ ਮੇ ਕੋਚਿ ਸੀਲੇਨ ਵਾ…ਪੇ॰… ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨੇਨ ਵਾ ਪਟਿਭਾਗੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸ੍ਵਾਹੰ ਏਵਂ ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ ਅਨੁਤ੍ਤਰੇਨੇਵ ਚਤੁਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾਦਿਭੇਦੇਨ **ਧਮ੍ਮੇਨ ਚਕ੍ਕੰ ਵਤ੍ਤੇਮਿ**। ਇਦੰ ਪਜਹਥ, ਇਦੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਥਾਤਿ ਆਣਾਚਕ੍ਕੰ, ਇਦੰ ਖੋ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੇਨ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਮੇਵ ਵਾ। **ਚਕ੍ਕੰ ਅਪ੍ਪਟਿਵਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਯੰ ਚਕ੍ਕੰ ਅਪ੍ਪਟਿਵਤ੍ਤਿਯੰ ਹੋਤਿ ਸਮਣੇਨ ਵਾ…ਪੇ॰… ਕੇਨਚਿ ਵਾ ਲੋਕਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਆਵਿਕਰੋਨ੍ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤੋ ਸੇਲੋ ਪੁਨ ਦਲ੍ਹੀਕਰਣਤ੍ਥਂ **ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਪਟਿਜਾਨਾਸੀ**ਤਿ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕੋ ਨੁ ਸੇਨਾਪਤੀ**ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਭੋਤੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਤਸ੍ਸ ਚਕ੍ਕਸ੍ਸ ਅਨੁਪਵਤ੍ਤਕੋ ਸੇਨਾਪਤਿ ਕੋ ਨੂਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸੇ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਪੁਞ੍ਜੋ ਵਿਯ ਸਿਰਿਯਾ ਸੋਭਮਾਨੋ, ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਭਗਵਾ **ਮਯਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਨੁਜਾਤੋ ਤਥਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਂ ਹੇਤੁਂ ਅਨੁਜਾਤੋ, ਤਥਾਗਤੇਨ ਹੇਤੁਨਾ ਜਾਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਪਿਚ ਅਵਜਾਤੋ ਅਨੁਜਾਤੋ ਅਤਿਜਾਤੋਤਿ ਤਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤੇਸੁ ਅਵਜਾਤੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ, ਸੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ। ਅਤਿਜਾਤੋ ਨਾਮ ਪਿਤਰਾ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋ, ਤਾਦਿਸੋਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਏਕੋ ਅਨੁਜਾਤੋਵ ਪੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

ਏਵਂ ''ਕੋ ਨੁ ਸੇਨਾਪਤੀ''ਤਿ ਪਞ੍ਹਂ ਬ੍ਯਾਕਰਿਤ੍ਵਾ ਯਂ ਸੇਲੋ ਆਹ ''ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਪਟਿਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ, ਤਤ੍ਰ ਨਂ ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖਂ ਕਾਤੁਕਾਮੋ ''ਨਾਹਂ ਪਟਿਞ੍ਞਾਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਪਟਿਜਾਨਾਮਿ, ਅਪਿਚਾਹਂ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਞਾਪੇਤੁਂ **ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਰ **ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਜ੍ਜਾ ਚ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿ ਚ। **ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਂ** ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ। **ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ** ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ। ਹੇਤੁਵਚਨੇਨ ਪਨ ਫਲਸਿਦ੍ਧਿਤੋ ਤੇਸਂ ਫਲਾਨਿ ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਾਨਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ ਪਰਿਞ੍ਞਾਤਬ੍ਬਂ ਪਰਿਞ੍ਞਾਤਨ੍ਤਿ ਇਦਮ੍ਪੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਭਾਵਨਾਫਲਞ੍ਚ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ''ਬੁਜ੍ਝਿਤਬ੍ਬਂ ਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਜਾਤੋਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਹੇਤੁਨਾ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਸਾਧੇਤਿ।

ਏਵਂ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਆਵਿਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਿ ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਤ੍ਥਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਅਤਿਚਾਰਿਯਮਾਨੋ **ਵਿਨਯਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਗਾਥਤ੍ਤਯਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਲ੍ਲਕਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਰਾਗਾਦਿਸਲ੍ਲਕਨ੍ਤਨੋ। **ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਬਾਹਿਰਵੇਜ੍ਜੇਨ ਵੂਪਸਮਿਤਰੋਗੋ ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਞੇਵਤ੍ਤਭਾਵੇ ਕੁਪ੍ਪਤਿ, ਨ ਏਵਂ। ਮਯਾ ਵੂਪਸਮਿਤਸ੍ਸ ਪਨ ਰੋਗਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਰੇਪਿ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਹਂ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਭੂਤੋ**ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਭੂਤੋ। **ਅਤਿਤੁਲੋ**ਤਿ ਤੁਲਂ ਅਤੀਤੋ, ਨਿਰੁਪਮੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਾਰਸੇਨਪ੍ਪਮਦ੍ਦਨੋ**ਤਿ ਕਾਮਾ ਤੇ ਪਠਮਾ ਸੇਨਾਤਿ ਏਵਂ ਆਗਤਾਯ ਮਾਰਸੇਨਾਯ ਪਮਦ੍ਦਨੋ। **ਸਬ੍ਬਾਮਿਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਖਨ੍ਧਕਿਲੇਸਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਮਚ੍ਚੁਦੇਵਪੁਤ੍ਤਮਾਰਸਙ੍ਖਾਤੇ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੇ। **ਵਸੀਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ। **ਅਕੁਤੋਭਯੋ**ਤਿ ਕੁਤੋਚਿ ਅਭਯੋ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸੇਲੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਾਵਦੇਵ ਭਗਵਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਪਸਾਦੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਪੇਕ੍ਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ **ਇਮਂ ਭੋਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਗਾਥਤ੍ਤਯਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕਣ੍ਹਾਭਿਜਾਤਿਕੋ**ਤਿ ਚਣ੍ਡਾਲਾਦਿਨੀਚਕੁਲੇ ਜਾਤੋ। ਤਤੋ ਤੇਪਿ ਮਾਣਵਕਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਪੇਕ੍ਖਾ ਹੁਤ੍ਵਾ **ਏਵਞ੍ਚੇ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਭੋਤੋ**ਤਿ ਗਾਥਮਾਹਂਸੁ। ਅਥ ਸੇਲੋ ਤੇਸੁ ਮਾਣਵਕੇਸੁ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਤੇ ਚ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਨ੍ਤੋ "**ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ**"ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ।

ਤਤੋ ਭਗਵਾ ਯਸ੍ਮਾ ਸੇਲੋ ਅਤੀਤੇ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨੇ ਤੇਸਂਯੇਵ ਤਿਣ੍ਣਂ ਪੁਰਿਸਸਤਾਨਂ ਗਣਸੇਟ੍ਠੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਵੇਣਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਮਾਨੋ ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਭਵੇ ਤੇਸਂਯੇਵ ਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਤਞ੍ਚ ਤੇਸਂ ਕਮ੍ਮਂ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਪਰਿਪਾਕਾਯ ਪਰਿਪਕ੍ਕਂ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵਸ੍ਸ ਚ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਭੂਤਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਵ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਨ੍ਤੋ **ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤ**ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਯਮੇਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ। **ਅਕਾਲਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਾਨਨ੍ਤਰਫਲੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਤੋ ਨ ਕਾਲਨ੍ਤਰਂ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਫਲਂ। **ਯਤ੍ਥ ਅਮੋਘਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਿਕ੍ਖਤ੍ਤਯਪੂਰਣੇਨ ਸਿਕ੍ਖਤੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਅਮੋਘਾ ਹੋਤਿ, ਸਫਲਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਵਤ੍ਵਾ ''ਏਥ ਭਿਕ੍ਖਵੋ''ਤਿ ਭਗਵਾ ਅਵੋਚ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਧਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਸਤਿਕਤ੍ਥੇਰਾ ਵਿਯ ਸੁਵਿਨੀਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦਯਿਂਸੁ। ਏਵਮਿਮਂ ਤੇਸਂ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਅਲਤ੍ਥ ਖੋ ਸੇਲੋ''ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੪੦੦. ਇਮਾਹੀਤਿ ਇਮਾਹਿ ਕੇਣਿਯਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਕੂਲਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਗ੍ਗਿਪਰਿਚਰਿਯਂ ਵਿਨਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਯਞ੍ਞਾਭਾਵਤੋ ''ਅਗ੍ਗਿਹੁਤ੍ਤਮੁਖਾ ਯਞ੍ਞਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਗ੍ਗਿਹੁਤ੍ਤਸੇਟ੍ਠਾ ਅਗ੍ਗਿਜੁਹਨਪ੍ਪਧਾਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵੇਦੇ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੇਹਿ ਪਠਮਂ ਸਜ੍ਝਾਯਿਤਬ੍ਬਤੋ,

ਸਾਵਿਤ੍ਤੀ, ''ਛਨ੍ਦਸੋ ਮੁਖ''ਨ੍ਤਿ ਵੁੱਤੋ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸੇਟ੍ਠਤੋ ਰਾਜਾ ''ਮੁਖ''ਨ੍ਤਿ ਵੁੱਤੋ। ਨਦੀਨਂ ਆਧਾਰਤੋ ਪਟਿਸਰਣਤੋ ਚ ਸਾਗਰੋ ''ਮੁਖ''ਨ੍ਤਿ ਵੁੱਤੋ। ਚਨ੍ਦਯੋਗਵਸੇਨ ''ਅਜ੍ਜ ਕਤ੍ਤਿਕਾ ਅਜ੍ਜ ਰੋਹਿਣੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਣਤੋ ਆਲੋਕਕਰਣਤੋ ਸੋਮ੍ਮਭਾਵਤੋ ਚ ''ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਾਨਂ ਮੁਖਂ ਚਨ੍ਦੋ''ਤਿ ਵੁੱਤਂ। ਤਪਨ੍ਤਾਨਂ ਅਗ੍ਗਤ੍ਤਾ ਆਦਿਚ੍ਚੋ ''ਤਪਤਂ ਮੁਖ''ਨ੍ਤਿ ਵੁੱਤੋ। ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਾਨਂ ਪਨ ਅਗ੍ਗਤ੍ਤਾ ਵਿਸੇਸੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਪੁਞ੍ਞਂ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਾਨਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਵੇ ਯਜਤਂ ਮੁਖ''ਨ੍ਤਿ ਵੁੱਤਂ। ਤੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਯਮੁਖਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਯਂ ਤਂ **ਸਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਬ੍ਯਾਕਰਣਗਾਥਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਪਞ੍ਚਹਿ ਚਕ੍ਖੂਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ ਭਗਵਾ ਯਸ੍ਮਾ ਮਯਂ ਇਤੋ ਅਟ੍ਠਮੇ ਦਿਵਸੇ ਤਂ ਸਰਣਂ ਆਗਤਮ੍ਹਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਤਵ ਸਾਸਨੇ ਅਨੁਤ੍ਤਰੇਨ ਦਮਥੇਨ ਦਨ੍ਤਮ੍ਹਾ, ਅਹੋ ਤੇ ਸਰਣਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੋਤਿ।

ਤਤੋ ਪਰਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦ੍ਵੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਥੋਮੇਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਾਯ ਵਨ੍ਦਨਂ ਯਾਚਨ੍ਤੋ **ਭਿਕ੍ਖਵੋ ਤਿਸਤਾ ਇਮੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਸੇਲਸੁੱਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਅਸ੍ਸਲਾਯਨਸੁੱਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੦੧. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਅਸ੍ਸਲਾਯਨਸੁੱਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਨਾਨਾਵੇਰਜ੍ਜਕਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਙ੍ਗਮਗਧਾਦੀਹਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਵੇਰਜ੍ਜੇਹਿ ਆਗਤਾਨਂ, ਤੇਸੁ ਵਾ ਰਟ੍ਠੇਸੁ ਜਾਤਸਂਵਡ੍ਢਾਨਨ੍ਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕੇਨਚਿਦੇਵ**ਾਤਿ ਯਞ੍ਞੁਪਾਸਨਾਦਿਨਾ ਅਨਿਯਮਿਤਕਿਚ੍ਚੇਨ। **ਚਾਤੁਵਣ੍ਣਿ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਵਣ੍ਣਸਾਧਾਰਣਂ। ਮਯਂ ਪਨ ਨ੍ਹਾਨਸੁਦ੍ਧਿਯਾ ਭਾਵਨਾਸੁਦ੍ਧਿਯਾਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਵ ਸੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ ਵਦਾਮ, ਅਯੁੱਤਮ੍ਪਿ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਕਰੋਤੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੁ। **ਵੁੱਤਸਿਰੋ**ਤਿ ਵਾਪਿਤਸਿਰੋ।

ਧਮ੍ਮਵਾਦੀਤਿ ਸਭਾਵਵਾਦੀ। **ਦੁਪ੍ਪਟਿਮਨ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਦਿਸੇਹਿ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀਹਿ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਪਟਿਮਨ੍ਤਿਤਬ੍ਬਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਨਾਮ ਪਰਾਜਯੋ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਵਿਧਾਨਂ, ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਾ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਾ ਯੇਹਿ ਮਨ੍ਤੇਹਿ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਚ ਯੇ ਮਨ੍ਤੇ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤਿ, ਯਂ ਵਾ ਆਚਾਰਂ ਆਚਰਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਭੋਤਾ ਚਰਿਤਂ ਸਿਕ੍ਖਿਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਰਾਜਯੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਜਯੋਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ।

੪੦੨. **ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਖੋ ਪਨਾ**ਤਿਆਦਿ ਤੇਸਂ ਲਦ੍ਧਿਭਿਨ੍ਦਨਤ੍ਥਂ ਵੁੱਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯੋ**ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਪੁੱਤਪਟਿਲਾਭਤ੍ਥਾਯ ਆਵਾਹਵਿਵਾਹਵਸੇਨ ਕੁਲਾ ਆਨੀਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯੋ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ । ਤਾ ਖੋ ਪਨੇਤਾ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ **ਉਤੁਨਿਯੋਪਿ** ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਞ੍ਜਾਤਪੁਪ੍ਫਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਗਬ੍ਭਿਨਿਯੋ**ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਗਬ੍ਭਾ। **ਵਿਜਾਯਮਾਨਾ**ਤਿ ਪੁੱਤਧੀਤਰੋ ਜਨਯਮਾਨਾ। **ਪਾਯਮਾਨਾ**ਤਿ ਦਾਰਕੇ ਥਞ੍ਞਂ ਪਾਯਨ੍ਤਿਯੋ। **ਯੋਨਿਜਾਵ ਸਮਾਨਾ**ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀਨਂ ਪਸ੍ਸਾਵਮਗ੍ਗੇਨ ਜਾਤਾ ਸਮਾਨਾ। **ਏਵਮਾਹਂਸੂ**ਤਿ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਕਥਂ? **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਵ ਸੇਟ੍ਠੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰… ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਾਯਾਦਾ**ਤਿ। ਯਦਿ ਪਨ ਨੇਸਂ ਸਚ੍ਚਵਚਨਂ ਸਿਯਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀਨਂ ਕੁਚ੍ਛਿ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਉਰੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀਨਂ ਪਸ੍ਸਾਵਮਗ੍ਗੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਮੁਖਂ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ''ਮਯਂ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਉਰੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਮਾ ਲਭਨ੍ਤੂਤਿ ਅਯਂ ਮੁਖਤੋ ਜਾਤਚ੍ਛੇਦਕਵਾਦੋ ਵੁੱਤੋ।

੪੦੩. **ਅਯ੍ਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਾਸੋ ਹੋਤਿ, ਦਾਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਯ੍ਯੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਭਰਿਯੋ ਵਣਿਜ੍ਜਂ ਪਯੋਜੇਨ੍ਤੋ ਯੋਨਕਰਟ੍ਠਂ ਵਾ ਕਮ੍ਬੋਜਰਟ੍ਠਂ ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਾਲਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪੁੱਤੋ ਅਸਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਦਾਸੇਨ ਵਾ ਕਮ੍ਮਕਰੇਨ ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਦਾਰਕੇ ਜਾਤੇ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਦਾਸੋਵ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਦਾਰਕੋ ਪਨ ਦਾਯਜ੍ਜਸਾਮਿਕੋ ਹੋਤਿ। ਮਾਤਿਤੋ ਸੁਦ੍ਧੋ ਪਿਤਿਤੋ ਅਸੁਦ੍ਧੋ ਸੋ ਵਣਿਜ੍ਜਂ ਪਯੋਜੇਨ੍ਤੋ ਮਜ੍ਝਿਮਪਦੇਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਦਾਰਿਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪੁੱਤਂ ਪਟਿਲਭਤਿ,

ਸੋਪਿ ਮਾਤਿਤੋਵ ਸੁਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ ਪਿਤਿਤੋ ਅਸੁਦ੍ਧੋ। ਏਵਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਮਯਸ੍ਮਿਞ੍ਞੇਵ ਜਾਤਿਸਮ੍ਭੇਦੋ ਹੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਮੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਕਿਂ ਬਲਂ, ਕੋ ਅਸ੍ਸਾਸੋ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਾਸਾ ਹੋਨ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਦਾਸਾ ਹੋਥ, ਅਯ੍ਯਾ ਹੋਨ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਅਯ੍ਯਾ ਹੋਥ, ਏਤ੍ਥ ਵੋ ਕੋ ਥਾਮੋ, ਕੋ ਅਵਸ੍ਸਯੋ, ਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਵ ਸੇਟ੍ਠੋ ਵਣ੍ਣੋਤਿ ਵਦਥਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

੪੦੪. **ਖਤ੍ਤਿਯੇਵ ਨੁ ਖੋ**ਤਿਆਦਯੋ ਸੁਤ੍ਤੁਚ੍ਛੇਦਕਵਾਦਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ।

੪੦੮. ਇਦਾਨਿ ਚਾਤੁਵਣ੍ਣਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਇਧ ਰਾਜਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਸਾਪਾਨਦੋਣਿਯਾ**ਤਿ ਸੁਨਖਾਨਂ ਪਿਵਨਦੋਣਿਯਾ। **ਅਗ੍ਗਿਕਰਣੀਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਤਵਿਨੋਦਨਅਨ੍ਧਕਾਰਵਿਧਮਨਭਤ੍ਤਪਚਨਾਦਿ ਅਗ੍ਗਿਕਿਚ੍ਚਂ। **ਏਤ੍ਥ ਅਸ੍ਸਲਾਯਨਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਸ੍ਮਿਂ ਅਗ੍ਗਿਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ।

੪੦੯. ਇਦਾਨਿ ਯਦੇਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਚਾਤੁਵਣ੍ਣਿਸੁਦ੍ਧੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਚਾਤੁਵਣ੍ਣਾਤਿ ਨਿਯਮੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਪਞ੍ਚਮੋ ਹਿ ਪਾਦਸਿਕਵਣ੍ਣੋਪਿ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਤੇਸਂ ਵਾਦੇ ਦੋਸਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ **ਇਧ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਮਾਰੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਰ **ਅਮੁਤ੍ਰ ਚ ਪਨੇਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਮੁਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਨ ਪੁਰਿਮਨਯੇ ਏਤੇਸਂ ਮਾਣਵਕਾਨਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਾਨਾਕਰਣਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। ਨਾਨਾਕਰਣਂ ਪਨ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ। ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕਞ੍ਞਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਖਤ੍ਤਿਯਪਾਦਸਿਕੋ ਨਾਮ, ਇਤਰੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਪਾਦਸਿਕੋ ਨਾਮ, ਏਤੇ ਹੀਨਜਾਤਿਮਾਣਵਕਾ।

ਏਵਂ ਪਞ੍ਚਮਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ਚਾਤੁਵਣ੍ਣਿਸੁਦ੍ਧੀਤਿ ਏਤੇਸਂ ਵਾਦੇ ਦੋਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਪੁਨ ਚਾਤੁਵਣ੍ਣਿਸੁਦ੍ਧਿਯਂ ਓਵਦਨ੍ਤੋ **ਤਂ ਕਿਂ ਮਞ੍ਞਸੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਦ੍ਧੇ**ਤਿ ਮਤਕਭਤ੍ਤੇ। **ਥਾਲਿਪਾਕੇ**ਤਿ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰਭਤ੍ਤੇ। **ਯਞ੍ਞੇ**ਤਿ ਯਞ੍ਞਭਤ੍ਤੇ। **ਪਾਹੁਨੇ**ਤਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾਨਂ ਕਤਭਤ੍ਤੇ। **ਕਿਂ ਹੀ**ਤਿ ਕਿਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

੪੧੦. **ਭੂਤਪੁਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਅਸ੍ਸਲਾਯਨ ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਯਿ ਜਾਤਿਯਾ ਹੀਨਤਰੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸੇਟ੍ਠਤਰਾ ਸਮਾਨਾਪਿ ਮਯਾ ਜਾਤਿਵਾਦੇ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਤ੍ਥ, ਇਦਾਨਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਹੀਨਤਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਯਾ ਸੇਟ੍ਠਤਰੇਨ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਕੇ ਜਾਤਿਵਾਦਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਕਿਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਥ? ਨ ਏਤ੍ਥ ਚਿਨ੍ਤਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾਤਿ ਮਾਣਵਂ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ। ਤਤ੍ਥ **ਅਸਿਤੋ**ਤਿ ਕਾਲ਼ਕੋ। **ਦੇਵਲੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ, ਅਯਮੇਵ ਭਗਵਾ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ। **ਪਟਲਿਯੋ**ਤਿ ਗਣ੍ਠਿਕੂਪਾਹਨਾ। **ਪਣ੍ਣਕੁਟਿਲੇ**ਤਿ ਪਣ੍ਣਸਾਲਪਰਿਵੇਣੇ। **ਕੋ ਨੁ ਖੋ**ਤਿ ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ। **ਗਾਮਣ੍ਡਲਰੂਪੋ ਵਿਯਾ**ਤਿ ਗਾਮਦਾਰਕਰੂਪੋ ਵਿਯ। **ਸੋ ਖ੍ਵਾਹਂ, ਭੋ, ਹੋਮੀ**ਤਿ ਸੋ ਅਹਂ, ਭੋ, ਅਸਿਤਦੇਵਲੋ ਹੋਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਕੋਣ੍ਡਦਮਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਤਿ। **ਅਭਿਵਾਦੇਤੁਂ ਉਪਕ੍ਕਮਿਂਸੂ**ਤਿ ਵਨ੍ਦਿਤੁਂ ਉਪਕ੍ਕਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਿਕਤਾਪਸੋਪਿ ਤਦਹੁਜਾਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰਂ ਅਵਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਕੋਣ੍ਡਿਤੋ ਹੋਤਿ।

੪੧੧. **ਜਨਿਕਾ ਮਾਤਾ**ਤਿ ਯਾਯ ਤੁਮ੍ਹੇ ਜਨਿਤਾ, ਸਾ ਵੋ ਜਨਿਕਾ ਮਾਤਾ। **ਜਨਿਕਾਮਾਤੂ**ਤਿ ਜਨਿਕਾਯ ਮਾਤੁ। **ਯੋ ਜਨਕੋ**ਤਿ ਯੋ ਜਨਕੋ ਪਿਤਾ। ‘‘ਯੋ ਜਨਿਕੋ ਪਿਤਾਤੇਵ’’ ਵਾ ਪਾਠੋ।

ਅਸਿਤੇਨਾਤਿ ਪਞ੍ਞਾਭਿਞ੍ਞੇਨ ਅਸਿਤੇਨ ਦੇਵਲੇਨ ਇਸਿਨਾ ਇਮਂ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਨ ਸਮ੍ਪਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਯੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਯੇਸਂ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਇਸੀਨਂ। **ਨ ਪੁਣ੍ਣੋ ਦਬ੍ਬਿਗਾਹੋ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਇਸੀਨਂ ਦਬ੍ਬਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਦਾਯਕੋ ਪੁਣ੍ਣੋ ਨਾਮ ਏਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੋ ਦਬ੍ਬਿਗਹਣਸਿਪ੍ਪਂ ਜਾਨਾਤਿ। ਤ੍ਵਂ ਸਾਚਰਿਯਕੋ ਤੇਸਂ ਪੁਣ੍ਣੋਪਿ ਨ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਞਾਤਂ ਦਬ੍ਬਿਗਹਣਸਿਪ੍ਪਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਸੀਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਯਂ ਪਨ ਅਸ੍ਸਲਾਯਨੋ ਸਦ੍ਧੋ ਅਹੋਸਿ ਪਸਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨੇਯੇਵ ਚੇਤਿਯਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਯਾਵਜ੍ਜਦਿਵਸਾ ਅਸ੍ਸਲਾਯਨਵਂਸੇ ਜਾਤਾ ਨਿਵੇਸਨਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨੇ ਚੇਤਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਵਾਤਿ।

ਅਸ੍ਸਲਾਯਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਘੋਟਮੁਖਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੧੨. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਘੋਟਮੁਖਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਖੇਮਿਯਮ੍ਬਵਨੇ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਅਮ੍ਬਵਨੇ। **ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਪਰਿਬ੍ਬਜੋ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ। **ਅਦਸ੍ਸਨਾ**ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾਨਂ ਵਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਅਦਸ੍ਸਨੇਨ। **ਯੋ ਵਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਯੋ ਵਾ ਪਨ ਏਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮੋ ਸਭਾਵੋ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਵਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇਨ। ਇਮਿਨਾ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਥਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਧਮ੍ਮੋਵ ਪਮਾਣ’’ਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤੋ ਥੇਰੋ ‘‘ਨਵਉਪੋਸਥਾਗਾਰੇ ਵਿਯ ਬਹੁਨਾ ਕਮ੍ਮੇਨ ਇਧ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੪੧੩. **ਚਤ੍ਤਾਰੋਮੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ**ਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਿਰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਅਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ‘ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਉਪਗਤੋ ਸਮਣੋ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਾ ਨਤ੍ਥੀ’ਤਿ ਵਦਤਿ। ਇਮਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਦ੍ਵੇ ਚ ਪਰਿਸਾ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ‘ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਕਤਰਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਬਹੁਲਂ ਪਸ੍ਸਸੀ’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਜਾਨਮਾਨੋ ‘ਅਨਾਗਾਰਿਯਪਰਿਸਾਯ’ਨ੍ਤਿ ਵਕ੍ਖਤਿ। ਏਵਮੇਤਂ ਸਕਮੁਖੇਨੇਵ ‘ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਪਰਿਬ੍ਬਜੋ ਅਤ੍ਥੀ’ਤਿ ਵਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ।

੪੧੪. ਤਤ੍ਥ **ਸਾਰਤ੍ਤਰਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਤ੍ਤਰਤ੍ਤਾ। **ਸਾਨੁਗ੍ਗਹਾ ਵਾਚਾ ਭਾਸਿਤਾ** ਸਕਾਰਣਾ ਵਾਚਾ ਭਾਸਿਤਾ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ਮਯਾ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਥਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਧਮ੍ਮੋਵ ਪਮਾਣ’’ਨ੍ਤਿ।

੪੨੧. **ਕਿਂ ਪਨ ਤੇ**ਤਿ ਗਿਹਿ ਨਾਮ ਕਪ੍ਪਿਯਮ੍ਪਿ ਅਕਪ੍ਪਿਯਮ੍ਪਿ ਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਵਿਵੇਚਨਤ੍ਥਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। **ਕਾਰਾਪੇਸੀ**ਤਿ ਮਾਪੇਸਿ। ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਏਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਜਾਨਨਸਿਪ੍ਪੇ ਮਾਤਰਮ੍ਪਿ ਪਿਤਰਮ੍ਪਿ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਵ ਘਾਤੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਤਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਤਂ ਅਞ੍ਞੋ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਸ ਪਨ ਥੇਰਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪੁਞ੍ਞਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ‘‘ਕੇਨਾਹਂ ਕਮ੍ਮੇਨ ਇਧ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਜਿਣ੍ਣਾਯ ਭੋਜਨਸਾਲਾਯ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰਣਤ੍ਥਂ ਸਙ੍ਘੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਵੇਸੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਕਿਮਤ੍ਥਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੋ’’ਤਿ? ਭੋਜਨਸਾਲਾਯ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰਣਤ੍ਥਨ੍ਤਿ। ਕੇਨੇਸਾ ਕਾਰਿਤਾਤਿ? ਘੋਟਮੁਖੇਨਾਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਸੋ ਕੁਹਿਨ੍ਤਿ? ਕਾਲਙ੍ਕਤੋਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਨਸ੍ਸ ਕੋਚਿ ਞਾਤਕੋਤਿ? ਅਤ੍ਥਿ ਏਕਾ ਭਗਿਨੀਤਿ। ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਥ ਨਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਸੁਂ। ਸੋ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਹਂ, ਤਵ ਭਾਤਾ, ਘੋਟਮੁਖੋ ਨਾਮ ਇਮਂ ਸਾਲਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਅਸੁਕੇ ਚ ਅਸੁਕੇ ਚ ਠਾਨੇ ਮਯਾ ਠਪਿਤਂ ਧਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਮਞ੍ਚ ਭੋਜਨਸਾਲਂ ਕਾਰੇਹਿ, ਦਾਰਕੇ ਚ ਪੋਸੇਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵੇਹਾਸਂ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਘੋਟਮੁਖਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਚਙ੍ਕੀਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੨੨. **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਚਙ੍ਕੀਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਦੇਵਵਨੇ ਸਾਲਵਨੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਦੇਵਤਾਨਂ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੀਯਤਿ, ਤੇਨ ਤਂ ਦੇਵਵਨਨ੍ਤਿਪਿ ਸਾਲਵਨਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਓਪਾਸਾਦਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਤੀ**ਤਿ ਓਪਾਸਾਦਨਾਮਕੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੇ ਵਸਤਿ, ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਆਵਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਾਮੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯਾਯ ਮਰਿਯਾਦਾਯ ਤਤ੍ਥ ਵਸਿਤਬ੍ਬਂ, ਤਾਯ ਮਰਿਯਾਦਾਯ ਵਸਤਿ। ਉਪਸਗ੍ਗਵਸੇਨ ਪਨੇਤ੍ਥ ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਤਥਸ੍ਸ ਅਨੁਪ੍ਪਯੋਗਤ੍ਤਾਵ ਸੇਸਪਦੇਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਲਕ੍ਖਣਂ ਸਦ੍ਦਸਤ੍ਥਤੋ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬਂ। **ਸਤ੍ਤੁਸ੍ਸਦ**ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤੇਹਿ

ਉਸ੍ਸਦਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਂ, ਬਹੁਜਨਂ ਆਕਿਣ੍ਣਮਨੁਸ੍ਸਂ ਪੋਸਾਵਨਿਯਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਮੋਰਮਿਗਾਦਿਅਨੇਕਸਤ੍ਤਸਮਾਕਿਣ੍ਣਞ੍ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਸੋ ਗਾਮੋ ਬਹਿ ਆਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤੇਨ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਾਦੀਨਂ ਘਾਸਤਿਣੇਨ ਚੇਵ ਗੇਹਚ੍ਛਦਨਤਿਣੇਨ ਚ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤਥਾ ਦਾਰੁਕਟ੍ਠੇਹਿ ਚੇਵ ਗੇਹਸਮ੍ਭਾਰਕਟ੍ਠੇਹਿ ਚ, ਯਸ੍ਮਾ ਚਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਵਟ੍ਟਚਤੁਰਸ੍ਸਾਦਿਸਣ੍ਠਾਨਾ ਬਹੂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋ, ਜਲਜਕੁਸੁਮਵਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਚ ਬਹਿ ਅਨੇਕਾਨਿ ਤਲਾਕਾਨਿ ਵਾ ਉਦਕਸ੍ਸ ਨਿਚ੍ਚਭਰਿਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਸਤਿਣਕਟ੍ਠੋਦਕ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਸਹ ਧਞ੍ਞੇਨ **ਸਧਞ੍ਞਂ,** ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾਪਰਣ੍ਣਾਦਿਭੇਦਂ ਬਹੁਧਞ੍ਞਸਨ੍ਨਿਚਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਯਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਲੀਲਾਯ ਵਸਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਮਿਦ੍ਧਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਦੀਪਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਰਾਜਤੋ ਲਦ੍ਧਂ ਭੋਗ੍ਗਂ **ਰਾਜਭੋਗ੍ਗਂ**। ਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਚੇ, **ਰਞ੍ਞਾ ਪਸੇਨਦਿਨਾ ਕੋਸਲੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ**। **ਰਾਜਦਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਦਾਯਭੂਤਂ, ਦਾਯਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਦੇਯ੍ਯਂ, ਛਤ੍ਤਂ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਸਙ੍ਖੇਪੇਨ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ **ਰਾਜਭੋਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਛੇਜ੍ਜਭੇਜ੍ਜਂ ਅਨੁਸਾਸਨ੍ਤੇਨ ਤਿਤ੍ਥਪਬ੍ਬਤਾਦੀਸੁ ਸੁਙ੍ਕਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇਨ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ **ਰਞ੍ਞਾ ਪਸੇਨਦਿਨਾ ਕੋਸਲੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਰਾਜਦਾਯ**ਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਰਞ੍ਞਾ ਦਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਰਾਜਦਾਯਂ, ਦਾਯਕਰਾਜਦੀਪਨਤ੍ਥਂ ਪਨਸ੍ਸ ''ਰਞ੍ਞਾ ਪਸੇਨਦਿਨਾ ਕੋਸਲੇਨ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਦੇਯ੍ਯਂ, ਯਥਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਨ ਪੁਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਂ, ਏਵਂ ਦਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੪੨੩. ਬਹੂ ਬਹੂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਂਹਤਾਤਿ ਸਙ੍ਘਾ। ਏਕੇਕਿਸ੍ਸਾ ਦਿਸਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਏਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਸਙ੍ਘੀ**। ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਾਮਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਅਗਣਾ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਣਾ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ **ਗਣੀਭੂਤਾ**। **ਉਤ੍ਤਰੇਨਮੁਖਾ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਦਿਸਾਭਿਮੁਖਾ। **ਖਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸੀ**ਤਿ ਖਤ੍ਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਪਞ੍ਹਬ੍ਯਾਕਰਣਸਮਤ੍ਥੋ ਮਹਾਮਤ੍ਤੋ, ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ। **ਆਗਮੇਨ੍ਤੁ**ਤਿ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਪਟਿਮਾਨੇਨ੍ਤੁ, ਅਚ੍ਛਨ੍ਤੁਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੪੨੪. ਨਾਨਾਵੇਰਜ੍ਜਕਾਨਨ੍ਤਿ ਨਾਨਾਵਿਧੇਸੁ ਰਜ੍ਜੇਸੁ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਕਾਸਿਕੋਸਲਾਦੀਸੁ ਜਾਤਾ ਵਾ ਨਿਵਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਤਤੋ ਵਾ ਆਗਤਾਤਿ ਨਾਨਾਵੇਰਜ੍ਜਕਾ, ਤੇਸਂ ਨਾਨਾਵੇਰਜ੍ਜਕਾਨਂ। **ਕੇਨਚਿਦੇਵਾ**ਤਿ ਅਨਿਯਮਿਤੇਨ ਯਞ੍ਞੁਪਾਸਨਾਦਿਨਾ ਕੇਨਚਿ ਕਿਚ੍ਚੇਨ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਗਮਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸੁਂ – ''ਅਯਂ, ਚਙ੍ਕੀ, ਉਗ੍ਗਤਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਚ ਅਞ੍ਞੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਸਰਣਂ ਗਤਾ, ਅਯਮੇਵ ਨ ਗਤੋ। ਸ੍ਵਾਯਂ ਸਚੇ ਤਤ੍ਥ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਦ੍ਧਾ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਆਵਟ੍ਟਨਿਯਾ ਮਾਯਾਯ ਆਵਟ੍ਟਿਤੋ ਸਰਣਂ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਤੋ ਏਤਸ੍ਸਾਪਿ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਅਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਹਨ੍ਦਸ੍ਸ ਗਮਨਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਂਸੁ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ''ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ **ਉਭਤੋ**ਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਪਕ੍ਖੇਹਿ। **ਮਾਤਿਤੋ ਚ ਪਿਤਿਤੋ ਚਾ**ਤਿ, ਭੋਤੋ ਮਾਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ, ਮਾਤੁਮਾਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਮਾਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ। ਪਿਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ, ਪਿਤੁਪਿਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ, ਤਸ੍ਸਪਿ ਪਿਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਤਿ। ਏਵਂ ਭਵਂ ਉਭਤੋ ਸੁਜਾਤੋ, ਮਾਤਿਤੋ ਚ ਪਿਤਿਤੋ ਚ। **ਸਂਸੁਦ੍ਧਗਹਣਿਕੋ**ਤਿ ਸਂਸੁਦ੍ਧਾ ਤੇ ਮਾਤੁ ਗਹਣੀ, ਸਂਸੁਦ੍ਧਾ ਤੇ ਮਾਤੁ ਕੁਚ੍ਛੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਾ ਪਿਤਾਮਹਯੁਗਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਿਤੁ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਹੋ, ਪਿਤਾਮਹਸ੍ਸ ਯੁਗਂ ਪਿਤਾਮਹਯੁਗਂ। **ਯੁਗ**ਨ੍ਤਿ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਭਿਲਾਪਮਤ੍ਤਮੇਵ ਚੇਤਂ, ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ ਪਿਤਾਮਹੋਵ ਪਿਤਾਮਹਯੁਗਂ। ਤਤੋ ਉਦ੍ਧਂ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਪੁਬ੍ਬਪੁਰਿਸਾ ਪਿਤਾਮਹਗ੍ਗਹਣੇਨੇਵ ਗਹਿਤਾ। ਏਵਂ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮੋ ਪੁਰਿਸੋ, ਤਾਵ ਸਂਸੁਦ੍ਧਗਹਣਿਕੋ। ਅਥ ਵਾ ਅਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਅਨੁਪਕੁਟ੍ਠੋ ਜਾਤਿਵਾਦੇਨਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਅਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਪਨੇਥ ਏਤਂ, ਕਿਂ ਇਮਿਨਾਤਿ ਏਵਂ ਅਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਅਨਵਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। **ਅਨੁਪਕ੍ਕੁਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਨ ਉਪਕੁਟ੍ਠੋ, ਨ ਅਕ੍ਕੋਸਂ ਵਾ ਨਿਨ੍ਦਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਪੁਬ੍ਬੋ। ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨਾਤਿ। ਜਾਤਿਵਾਦੇਨ, ਇਤਿਪਿ ਹੀਨਜਾਤਿਕੋ ਏਸੋਤਿ ਏਵਰੂਪੇਨ ਵਚਨੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਇਮਿਨਾਪਙ੍ਗੇਨਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾਪਿ ਕਾਰਣੇਨ।

ਅਡ੍ਢੋਤਿ ਇਸ੍ਸਰੋ। **ਮਹਦ੍ਧਨੇ**ਤਿ ਮਹਤਾ ਧਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਭੋਤੋ ਹਿ ਗੇਹੇ ਪਥਵਿਯਂ ਪਂਸੁਵਾਲਿਕਾ ਵਿਯ ਬਹੁ ਧਨਂ, ਸਮਣੋ ਪਨ ਗੋਤਮੋ ਅਧਨੋ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਉਦਰਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਯਾਪੇਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ । **ਮਹਾਭੋਗੋ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਵਸੇਨ ਮਹਾਉਪਭੋਗੋ। ਏਵਂ ਯਂ ਯਂ ਗੁਣਂ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਪਕ੍ਖਵਸੇਨ ਭਗਵਤੋ ਅਗੁਣਂਯੇਵ ਦਸ੍ਸੇਮਾਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਅਭਿਰੂਪੋਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਅਧਿਕਰੂਪੋ। **ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ**ਤਿ ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਅਤਿਤ੍ਤਿਕਰਣਤੋ ਦਸ੍ਸਨਯੋਗ੍ਗੋ, ਦਸ੍ਸਨੇਨੇਵ ਚਿਤ੍ਤਪਸਾਦਜਨਨਤੋ **ਪਾਸਾਦਿਕੋ**। ਪੋਕ੍ਖਰਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਭਾਵੋ, ਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਪੋਕ੍ਖਰਤਾ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾ, ਤਾਯ **ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾਯ,** ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪੋਰਾਣਾ ਪਨ **ਪੋਕ੍ਖਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰੰ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਵਣ੍ਣੰ ਵਣ੍ਣਮੇਵ। ਤੇਸੰ ਮਤੇਨ ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਪੋਕ੍ਖਰਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਾਨਿ, ਤੇਸੰ ਭਾਵੋ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾ। ਇਤਿ **ਪਰਮਾਯ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾਯਾ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ ਚੇਵ ਸਰੀਰਸਣ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਣ੍ਣੀ**ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਵਣ੍ਣੀ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵਣ੍ਣੇਸੁਪਿ ਸੇਟ੍ਠੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੇਨੇਵ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਚ੍ਛਸੀ**ਤਿ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਸਰੀਰਸਦਿਸੇਨ ਸਰੀਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਅਖੁਦ੍ਦਾਵਕਾਸੋ ਦਸ੍ਸਨਾਯਾ**ਤਿ ਭੋਤੋ ਸਰੀਰੇ ਦਸ੍ਸਨਸ੍ਸ ਓਕਾਸੋ ਨ ਖੁਦ੍ਦਕੋ ਮਹਾ। ਸਬ੍ਬਾਨੇਵ ਤੇ ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਾਨਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾਨੇਵ, ਤਾਨਿ ਚਾਪਿ ਮਹਨ੍ਤਾਨੇਵਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਸੀਲਮਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਸੀਲਵਾ**। ਵੁਦ੍ਧੰ ਵਡ੍ਢਿਤੰ ਸੀਲਮਸ੍ਸਾਤਿ **ਵੁਦ੍ਧਸੀਲੀ।** **ਵੁਦ੍ਧਸੀਲੇਨਾ**ਤਿ ਵੁਦ੍ਧੇਨ ਵਡ੍ਢਿਤੇਨ ਸੀਲੇਨ। **ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ**ਤਿ ਯੁਤ੍ਤੋ, ਇਦੰ ਵੁਦ੍ਧਸੀਲੀਪਦਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨੰ। ਸਬ੍ਬਮੇਤੰ ਪਞ੍ਚਸੀਲਮਤ੍ਤਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਕਾਲਜਾਣਵਾਚੋਤਿਆਦੀਸੁ ਕਲਜਾਣਾ ਸੁਨ੍ਦਰਾ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਪਦਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾ ਵਾਚਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਕਲਜਾਣਵਾਚੋ। ਕਲਜਾਣੰ ਮਧੁਰੰ ਵਾਕ੍ਕਰਣੰ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਕਲਜਾਣਵਾਕ੍ਕਰਣੋ**। ਵਾਕ੍ਕਰਣਨ੍ਤਿ ਉਦਾਹਰਣਘੋਸੋ। ਗੁਣਪਰਿਪੁਣ੍ਣਭਾਵੇਨ ਪੁਰੇ ਭਵਾਤਿ **ਪੋਰੀ**। ਪੁਰੇ ਵਾ ਭਵਤ੍ਤਾ ਪੋਰੀ। ਨਾਗਰਿਕਿਤ੍ਥਿਯਾ ਸੁਖੁਮਾਲਤ੍ਤਨੇਨ ਸਦਿਸਾਤਿਪਿ ਪੋਰੀ। ਤਾਯ **ਪੋਰਿਯਾ।** **ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਾਯਾ**ਤਿ ਅਪਲਿਬੁਦ੍ਧਾਯ, ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਵਿਲਮ੍ਬਿਤਾਦਿਦੋਸਰਹਿਤਾਯ। **ਅਨੇਲਗਲਾਯਾ**ਤਿ ਏਲਗਲੇਨ ਵਿਰਹਿਤਾਯ। ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਹਿ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਲੰ ਗਲਤਿ, ਲਾਲਾ ਵਾ ਪਗ੍ਘਰਤਿ, ਖੇਲ਼ਫੁਸਿਤਾਨਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਵਾਚਾ ਏਲਗਲਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤਬ੍ਬਿਪਰਿਤਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਿਯਾ**ਤਿਆਦਿਮਜ੍ਝਪਰਿਯੋਸਾਨੰ ਪਾਕਟੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਾਸਿਤਤ੍ਥਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਮਤ੍ਥਾਯ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵਣ੍ਣੇ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

੪੨੫. ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇਤਿ ਏਵੰ ਤੇਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤੇ, ਚਙ੍ਕੀ, ''ਇਮੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਣ੍ਣੇ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇ ਅਤੁਸ੍ਸਨਕਸਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਵਣ੍ਣਮਸ੍ਸ ਭਣਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਜਾਤਿਆਦੀਹਿ ਮਮ ਵਣ੍ਣੰ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਨ ਖੋ ਪਨ ਮੇ ਯੁਤ੍ਤੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਣ੍ਣੇ ਰਜ੍ਜਿਤੁੰ। ਹਨ੍ਦਾਹੰ ਏਤੇਸੰ ਵਾਦੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਭਾਵੰ ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਤੇਸੰ ਤਤ੍ਥ ਗਮਨੰ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ **ਤੇਨ ਹਿ, ਭੋ, ਮਮਾਪਿ ਸੁਣਾਥਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਯੇਪਿ ''ਉਭਤੋ ਸੁਜਾਤੋ''ਤਿਆਦਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣੇਹਿ ਸਦਿਸਾ ਗੁਣਾ, ਤੇਪਿ ''ਕੋ ਚਾਹੰ, ਕੇ ਚ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਆਦਯੋ ਗੁਣਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣੇਹਿ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੇਯੇਵ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ, ਇਤਰੇ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤੇਨੇਵ ਭਗਵਤੋ ਮਹਨ੍ਤਭਾਵਦੀਪਨਤ੍ਥੰ ਪਕਾਸੇਤਿ। **ਮਯਮੇਵ ਅਰਹਾਮਾ**ਤਿ ਏਵੰ ਨਿਯਮੇਨ੍ਤੋ ਚੇਤ੍ਥ ਇਦੰ ਦੀਪੇਤਿ – ਯਦਿ ਗੁਣਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਯਥਾ ਸਿਨੇਰੁੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਸਾਸਪੋ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਗੋਪਦਕੰ, ਸਤ੍ਤਸੁ ਮਹਾਸਰੇਸੁ ਉਦਕੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਉਸ੍ਸਾਵਬਿਨ੍ਦੁ ਪਰਿਤ੍ਤੋ ਲਾਮਕੋ, ਏਵਮੇਵੰ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਆਦਯੋ ਗੁਣੇ ਉਪਨਿਧਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਗੁਣਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਲਾਮਕਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਯਮੇਵ ਅਰਹਾਮ ਤੰ ਭਵਨ੍ਤੰ ਗੋਤਮੰ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਨ੍ਤਿ।

ਭੂਮਿਗਤਞ੍ਚ ਵੇਹਾਸਟ੍ਠਞ੍ਚਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਚੇਵ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਚ ਸੁਧਾਮਟ੍ਠਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋ ਸਤ੍ਤਰਤਨਪੂਰਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਠਪਿਤੰ ਧਨੰ ਭੂਮਿਗਤੰ ਨਾਮ, ਪਾਸਾਦਨਿਯੂਹਾਦਯੋ ਪਨ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੰ ਵੇਹਾਸਟ੍ਠੰ ਨਾਮ। ਏਵੰ ਤਾਵ ਕੁਲਪਰਿਯਾਯੇਨ ਆਗਤੰ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਜਾਤਦਿਵਸੇਯੇਵ ਸਙ੍ਖੋ ਏਲੋ ਉਪ੍ਪਲੋ ਪੁਣ੍ਡਰੀਕੋਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਨਿਧਯੋ ਉਪਗਤਾ। ਤੇਸੁ ਸਙ੍ਖੋ ਗਾਵੁਤਿਕੋ, ਏਲੋ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨਿਕੋ, ਉਪ੍ਪਲੋ ਤਿਗਾਵੁਤਿਕੋ ਪੁਣ੍ਡਰੀਕੋ ਯੋਜਨਿਕੋਤਿ। ਤੇਸੁਪਿ ਗਹਿਤਗਹਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਪੂਰਤਿਯੇਵ। ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਪਹੂਤੰ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣੰ ਓਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਦਹਰੋ ਵਾ**ਤਿਆਦੀਨਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਨੇਵ।

ਅਖੁਦ੍ਦਾਵਕਾਸੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਭਗਵਤਿ ਅਪਰਿਮਾਣੋਯੇਵ ਦਸ੍ਸਨਾਵਕਾਸੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਰਿਦੰ ਵਤ੍ਥੁ – ਰਾਜਗਹੇ ਕਿਰ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਸਮਣਸ੍ਸ ਕਿਰ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਪਮਾਣੰ ਗਹੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਨਕਾਲੇ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥੰ ਵੇਲੁੰ

ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸ ਬਹਿ ਠਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਭਗਵਤਿ ਵੇਲੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮੀਪੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਵੇਲੁ ਭਗਵਤੋ ਜਾਣੁਮਤ੍ਤੁਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਦ੍ਵੇ ਵੇਲੂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਸਮੀਪੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ , ਭਗਵਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਵੇਲੂਨਂ ਉਪਰਿ ਦ੍ਵਿਵਿਣੁਮਤ੍ਤਮੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਮਾਨੋ, ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਿਂ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਆਹ? ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਮਾਣਂ ਗਣ੍ਹਾਮੀਤਿ। ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਸਚੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਸਕਲਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਗਬ੍ਭਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਵੇਲੁਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਸਿ, ਨੇਵ ਮੇ ਪਮਾਣਂ ਗਹੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ। ਨ ਹਿ ਮਯਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚ ਤਥਾ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰਿਤਾ, ਯਥਾ ਮੇ ਪਰੋ ਪਮਾਣਂ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਅਤੁਲੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਤਥਾਗਤੋ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਪਦੇ ਗਾਥਮਾਹ। ਗਾਥਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਪਾਣਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਮਤਂ ਪਿਵਿਂਸੁ।

ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਥੁ – ਰਾਹੁ ਕਿਰ ਅਸੁਰਿਨ੍ਦੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਚ ਯੋਜਨਸਤਾਨਿ ਉਚ੍ਚੋ, ਬਾਹਨ੍ਤਰਮਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਸਤਾਨਿ, ਹਤ੍ਥਤਲਪਾਦਤਲਾਨਂ ਪੁਥੁਲਤਾ ਤੀਣਿ ਯੋਜਨਸਤਾਨਿ, ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਬ੍ਬਾਨਿ ਪਣ੍ਣਾਸਯੋਜਨਾਨਿ , ਭਮੁਕਨ੍ਤਰਂ ਪਣ੍ਣਾਸਯੋਜਨਂ, ਨਲਾਟਂ ਤਿਯੋਜਨਸਤਂ, ਸੀਸਂ ਨਵਯੋਜਨਸਤਂ। ਸੋ – ''ਅਹਂ ਉਚ੍ਚੋਸ੍ਮਿ, ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਓਨਮਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਭਗਵਤੋ ਵਣ੍ਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਯਥਾ ਕਥਞ੍ਚ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਗਤੋ। ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ''ਚਤੂਸੁ ਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਕਤਰੇਨ ਦਸ੍ਸੇਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਠਿਤਕੋ ਨਾਮ ਨੀਚੋਪਿ ਉਚ੍ਚੋ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਨਿਪਨ੍ਨੋਵਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ, ''ਆਨਨ੍ਦ, ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪਰਿਵੇਣੇ ਮਞ੍ਚਕਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਸੀਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਰਾਹੁ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਗੀਵਂ ਉਨ੍ਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਨਭਮਜ੍ਝੇ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਂ ਵਿਯ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤਿ। ਕਿਮਿਦਂ ਅਸੁਰਿਨ੍ਦਾਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਓਨਮਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਨ ਗਚ੍ਛਿਨ੍ਤਿ। ਨ ਮਯਾ ਅਸੁਰਿਨ੍ਦ ਅਧੋਮੁਖੇਨ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰਿਤਾ, ਉਦ੍ਧਗ੍ਗਂ ਮੇ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿ। ਤਂਦਿਵਸਂ ਰਾਹੁ ਸਰਣਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਏਵਂ ਭਗਵਾ ਅਖੁਦ੍ਦਾਵਕਾਸੋ ਦਸ੍ਸਨਾਯ।

ਚਤੁਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲੇਨ **ਸੀਲਵਾ**। ਤਂ ਪਨ ਸੀਲਂ ਅਰਿਯਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ, ਤੇਨਾਹ **ਅਰਿਯਸੀਲੀ**ਤਿ। ਤਦੇਵ ਅਨਵਜ੍ਜਟ੍ਠੇਨ ਕੁਸਲਂ, ਤੇਨਾਹ **ਕੁਸਲਸੀਲੀ**ਤਿ। **ਕੁਸਲੇਨ ਸੀਲੇਨਾ**ਤਿ ਇਦਮਸ੍ਸ ਵੇਵਚਨਂ। **ਬਹੂਨਂ ਆਚਰਿਯਪਾਚਰਿਯੋ**ਤਿ ਭਗਵਤੋ ਏਕੇਕਾਯ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਪਾਣਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਪਿ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਗ੍ਗਫਲਾਮਤਂ ਪਿਵਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਬਹੂਨਂ ਆਚਰਿਯੋ, ਸਾਵਕਵਿਨੇਯ੍ਯਾਨਂ ਪਾਚਰਿਯੋਤਿ।

ਖੀਣਕਾਮਰਾਗੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਾਮਂ ਭਗਵਤੋ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਕਿਲੇਸਾ ਖੀਣਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਨ ਤੇ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਨਨਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਗੁਣਂ ਕਥੇਤਿ। **ਵਿਗਤਚਾਪਲ੍ਲੋ**ਤਿ ''ਪਤ੍ਤਮਣ੍ਡਨਾ ਚੀਵਰਮਣ੍ਡਨਾ ਸੇਨਾਸਨਮਣ੍ਡਨਾ ਇਮਸ੍ਸ ਵਾ ਪੂਤਿਕਾਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਕੇਲਨਾ ਪਟਿਕੇਲਨਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਚਾਪਲ੍ਯਵਿਰਹਿਤੋ।

ਅਪਾਪਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੋਤਿ ਅਪਾਪੇ ਨਵਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੇ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਤਿ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਞ੍ਞਾਯ ਪਜਾਯਾ**ਤਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਮਹਾਕਸ੍ਸਪਾਦਿਭੇਦਾਯ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਪਜਾਯ। (ਅਵਿਰੁਦ੍ਧੋ ਹਿ ਸੋ) ਏਤਿਸ੍ਸਾਯ ਪਜਾਯ ਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੋ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਪਜਾ ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਚਰਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਪਿਚ **ਅਪਾਪਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੋ**ਤਿ ਨ ਪਾਪੁਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੋ, ਨ ਪਾਪਂ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਚਰਤਿ, ਪਾਪਂ ਨ ਇਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਸ੍ਸ? **ਬ੍ਰਹ੍ਮਞ੍ਞਾਯ ਪਜਾਯ** ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਵਿਰੁਦ੍ਧਾਯਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਪਜਾਯ ਅਵਿਰੁਦ੍ਧੋ ਹਿਤਸੁਖਤ੍ਥਿਕੋਯੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਤਿਰੋਰਟ੍ਠਾਤਿ ਪਰਰਟ੍ਠਤੋ। **ਤਿਰੋਜਨਪਦਾ**ਤਿ ਪਰਜਨਪਦਤੋ। **ਸਂਪੁਚ੍ਛਿਤੁਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਪਣ੍ਡਿਤਾਦਯੋ ਚੇਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਨ੍ਧਬ੍ਬਾਦਯੋ ਚ ਪਞ੍ਹੇ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕੇਚਿ ਪੁਚ੍ਛਾਯ ਵਾ ਦੋਸਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨੇ ਵਾ ਅਸਮਤ੍ਥਤਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਵ ਤੁਣ੍ਹੀ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਕੇਚਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਭਗਵਾ ਪੁਚ੍ਛਾਯ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਿ। ਏਵਂ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਤੇਸਂ ਵਿਮਤਿਯੋ ਤੀਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਊਮਿਯੋ ਵਿਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾਵ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੇ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

ਅਤਿਥੀ ਨੇ ਤੇ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਨਵਕਾ ਪਾਹੁਨਕਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਿਯਾਪੁਣਾਮੀ**ਤਿ ਜਾਨਾਮਿ। **ਅਪਰਿਮਾਣਵਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਤਥਾਰੂਪੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਨਾਪਿ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯਵਣ੍ਣੋ, ਪਗੇਵ ਮਾਦਿਸੇਨਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

> ''ਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਣੇਯ੍ਯ ਵਣ੍ਣਂ,
> ਕਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਚੇ ਅਞ੍ਞਮਭਾਸਮਾਨੋ।
> ਖੀਯੇਥ ਕਪ੍ਪੋ ਚਿਰਦੀਘਮਨ੍ਤਰੇ,
> ਵਣ੍ਣੋ ਨ ਖੀਯੇਥ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ॥

ਇਮਂ ਪਨ ਗੁਣਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੁ ''ਯਥਾ, ਚਙ੍ਕੀ, ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਅਨੋਮਗੁਣੋ ਸੋ ਭਵਂ ਗੋਤਮੋ, ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ ਗੁਣੇ ਜਾਨਮਾਨੇਨ ਖੋ ਪਨ ਇਮਿਨਾ ਅਤਿਚਿਰਂ ਅਧਿਵਾਸਿਤਂ, ਹਨ੍ਦ ਨਂ ਅਨੁਵਤ੍ਤਾਮਾ''ਤਿ ਅਨੁਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭੋ''ਤਿਆਦਿਮਾਹਂਸੁ।

੪੨੬. ਓਪਾਤੇਤੀਤਿ ਪਵੇਸੇਤਿ। **ਸਂਪੁਰੇਕ੍ਖਰੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤਨਤ੍ਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਸਮਾਨਂ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ।

੪੨੭. ਮਨ੍ਤਪਦਨ੍ਤਿ ਮਨ੍ਤਾਯੇਵ ਮਨ੍ਤਪਦਂ, ਵੇਦੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਇਤਿਹਿਤਿਹ ਪਰਮ੍ਪਰਾਯਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਕਿਰ ਏਵਂ ਕਿਰਾਤਿ ਪਰਮ੍ਪਰਭਾਵੇਨ ਆਗਤਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਪਿਟਕਸਮ੍ਪਦਾਯਾ**ਤਿ ਪਾਵਚਨਸਙ੍ਖਾਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ। ਸਾਵਿਤ੍ਤਿਆਦੀਹਿ ਛਨ੍ਦਬਨ੍ਧੇਹਿ ਚ ਵਗ੍ਗਬਨ੍ਧੇਹਿ ਚ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਤਤ੍ਥ ਚਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਨ੍ਤਪਦੇ। **ਪਵਤ੍ਤਾਰੋ**ਤਿ ਪਵਤ੍ਤਯਿਤਾਰੋ। **ਯੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਯੇਸਂ ਸਨ੍ਤਕਂ। **ਮਨ੍ਤਪਦ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਦਸਙ੍ਖਾਤਂ ਮਨ੍ਤਮੇਵ। **ਗੀਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਾਦੀਹਿ ਦਸਹਿ ਪੋਰਾਣਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਪਦਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਸਜ੍ਝਾਯਿਤਂ। **ਪਵੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਵਾਚਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮਿਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਮੁਪਬ੍ਯੂਲ੍ਹਂ ਰਾਸਿਕਤਂ, ਪਿਣ੍ਡਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਦਨੁਗਾਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਤਰਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਤਂ ਤੇਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗੀਤਂ ਅਨੁਗਾਯਨ੍ਤਿ ਅਨੁਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਵਾਦੇਨ੍ਤਿ। **ਤਦਨੁਭਾਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤਂ ਅਨੁਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਇਦਂ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। **ਭਾਸਿਤਮਨੁਭਾਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤੇਹਿ ਭਾਸਿਤਂ ਸਜ੍ਝਾਯਿਤਂ ਅਨੁਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ। **ਵਾਚਿਤਮਨੁਵਾਚੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤੇਹਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਵਾਚਿਤਂ ਅਨੁਵਾਚੇਨ੍ਤਿ। **ਸੇਯ੍ਯਥਿਦ**ਨ੍ਤਿ ਤੇ ਕਤਮੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਟ੍ਠਕੋ**ਤਿਆਦੀਨਿ ਤੇਸਂ ਨਾਮਾਨਿ, ਤੇ ਕਿਰ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਪਰੂਪਘਾਤਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਾਵਚਨੇਨ ਸਹ ਸਂਸਨ੍ਦੇਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤੇ ਗਨ੍ਥੇਸੁਂ, ਅਪਰਾਪਰੇ ਪਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਨਿ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਰੁਦ੍ਧੇ ਅਕਂਸੁ।

੪੨੮. ਅਨ੍ਧਵੇਣੀਤਿ ਅਨ੍ਧਪਵੇਣੀ। ਏਕੇਨ ਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮਤਾ ਗਹਿਤਯਟ੍ਠਿਯਾ ਕੋਟਿਂ ਏਕੋ ਅਨ੍ਧੋ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤਂ ਅਨ੍ਧਂ ਅਞ੍ਞੋ, ਤਂ ਅਞ੍ਞੋਤਿ ਏਵਂ ਪਣ੍ਣਾਸ ਸਟ੍ਠਿ ਅਨ੍ਧਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਘਟਿਤਾ ਅਨ੍ਧਵੇਣੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਪਰਮ੍ਪਰਾਸਂਸਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਲਗ੍ਗਾ, ਯਟ੍ਠਿਗ੍ਗਾਹਕੇਨਪਿ ਚਕ੍ਖੁਮਤਾ ਵਿਰਹਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਕੋ ਕਿਰ ਧੁਤ੍ਤੋ ਅਨ੍ਧਗਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਗਾਮੇ ਖਜ੍ਜਭੋਜ੍ਜਂ ਸੁਲਭ''ਨ੍ਤਿ ਉਸ੍ਸਾਹੇਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ''ਤਤ੍ਥ ਨੋ ਸਾਮਿ ਨੇਹਿ, ਇਦਂ ਨਾਮ ਤੇ ਦੇਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਲਞ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਮਗ੍ਗਾ ਓਕ੍ਕਮ੍ਮ ਮਹਨ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਂ ਅਨੁਪਰਿਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਸ ਕਚ੍ਛਂ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਗਚ੍ਛਥ ਤਾਵ ਤੁਮ੍ਹੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਤੇ ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਅਵਿਨ੍ਦਮਾਨਾ ''ਕਹਂ, ਭੋ, ਚਕ੍ਖੁਮਾ ਕਹਂ ਮਗ੍ਗੋ''ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਅਵਿਨ੍ਦਮਾਨਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਰਿਂਸੁ। ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਪਰਮ੍ਪਰਾਸਂਸਤ੍ਤਾ''ਤਿ। **ਪੁਰਿਮੋਪੀ**ਤਿ ਪੁਰਿਮੇਸੁ ਦਸਸੁ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਸੁ ਏਕੋਪਿ। **ਮਜ੍ਝਿਮੋਪੀ**ਤਿ ਮਜ੍ਝੇ ਆਚਰਿਯਪਾਚਰਿਯੇਸੁ ਏਕੋਪਿ। **ਪਚ੍ਛਿਮੋਪੀ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਸੁ ਏਕੋਪਿ।

ਪਞ੍ਚ ਖੋਤਿ ਪਾਲਿਆਗਤੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਏਵਰੂਪੇ ਤਯੋ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਦਤਿ। **ਦ੍ਵੇਧਾਵਿਪਾਕਾ**ਤਿ ਭੂਤਵਿਪਾਕਾ ਵਾ ਅਭੂਤਵਿਪਾਕਾ ਵਾ। **ਨਾਲਮੇਤ੍ਥਾ**ਤਿ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ, ਸਚ੍ਚਂ ਅਨੁਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪਟਿਪਨ੍ਨੇਨ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ''ਯਂ ਮਯਾ ਗਹਿਤਂ, ਇਦਮੇਵ ਸਚ੍ਚਂ ਮੋਘਮਞ੍ਞ''ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਏਕਂਸੇਨੇਵ ਨਿਟ੍ਠਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨਾਲਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਉਪਰਿ ਪੁਚ੍ਛਾਯ ਮਗ੍ਗਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ।

੪੩੦. ਇਧ, ਭਾਰਦ੍ਵ◌ਾਜ, ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ ਜੀਵਕਸੁਤ੍ਤੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੫੧ ਆਦਯੋ) ਵ◌ਿਯ ਮਹਾਵਚ੍ਛਸੁਤ੍ਤੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੧੯੩ ਆਦਯੋ) ਵ◌ਿਯ ਚ ਅਤ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਲੋਭਨੀਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੂ**ਤਿ ਲੋਭਧਮ੍ਮੇਸੁ। ਸੇਸਪਦਦ੍ਵਯੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

੪੩੨. ਸਦ੍ਧੰ ਨਿਵ◌ੇਸੇਤੀਤਿ ਓਕਪ੍ਪਨਿਯਸਦ੍ਧੰ ਨਿਵ◌ੇਸੇਤਿ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮਤੀ**ਤਿ ਉਪਗਚ੍ਛਤਿ। **ਪਯਿਰੁਪਾਸਤੀ**ਤਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸੀਦਤਿ। **ਸੋਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਸਾਦਸੋਤੰ ਓਦਹਤਿ। **ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਸਨਾਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਾਤਿ। **ਧਾਰੇਤੀ**ਤਿ ਪਗੁਣੰ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਧਾਰੇਤਿ। **ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਚ ਕਾਰਣਤੋ ਚ ਵ◌ੀਮੰਸਤਿ। **ਨਿਜ੍ਝਾਨੰ ਖਮਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਓਲੋਕਨੰ ਖਮਨ੍ਤਿ, ਇਧ ਸੀਲੰ ਕਥਿਤੰ, ਇਧ ਸਮਾਧੀਤਿ ਏਵ◌ੰ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਛਨ੍ਦੋ**ਤਿ ਕਤ੍ਤੁਕਮਜਤਾ ਛਨ੍ਦੋ। **ਉਸ੍ਸਹਤੀ**ਤਿ ਵ◌ਾਯਮਤਿ। **ਤੁਲੇਤੀ**ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਾਦਿਵਸੇਨ ਤੀਰੇਤਿ। **ਪਦਹਤੀ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਪਧਾਨੰ ਪਦਹਤਿ। **ਕਾਯੇਨ ਚੇ**ਵ **ਪਰਮਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਸਹਜਾਤਨਾਮਕਾਯੇਨ ਚ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਰੋਤਿ, ਪਞ੍ਞਾਯ ਚ ਕਿਲੇਸੇ ਨਿਬ੍ਬਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵ◌ਾ ਤਦੇਵ ਵ◌ਿਭੂਤੰ ਪਾਕਟੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ।

੪੩੩. ਸਚ੍ਚਾਨੁਬੋਧੋਤਿ ਮਗ੍ਗਾਨੁਬੋਧੋ। **ਸਚ੍ਚਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ। **ਤੇਸੰਯੇਵ**◌ਾਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾਨੰ ਦ੍ਵ◌ਾਦਸਨ੍ਨੰ, ਏਵ◌ੰ ਦੀਘੰ ਮਗ੍ਗਵ◌ਾਦੰ ਅਨੁਲੋਮੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਾਯਮਤ੍ਥੋ। ਅਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – **ਤੇਸੰਯੇਵ**◌ਾਤਿ ਤੇਸੰ ਮਗ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾਨੰ। **ਪਧਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਪਧਾਨੰ। ਤਞ੍ਹਿ ਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਸਚ੍ਚਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਬਹੁਕਾਰੰ, ਮਗ੍ਗੇ ਅਸਤਿ ਫਲਾਭਾਵਤੋਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਬ੍ਬਪਦੇਸੁ ਅਤ੍ਥੋ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ◌ਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਚਙ੍ਕੀਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਏਸੁਕਾਰੀਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੩੭. ਏਵ◌ੰ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਏਸੁਕਾਰੀਸੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਬਿਲੰ ਓਲਗ੍ਗੇਯਜੁ**ਨ੍ਤਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸੰ ਲਗ੍ਗਾਪੇਯਜੁੰ, ਇਮਿਨਾ ਸਤ੍ਥਧਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਸਤ੍ਥਵ◌ਾਹੋ ਕਿਰ ਮਹਾਕਨ੍ਤਾਰਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਗੋਣੇ ਮਤੇ ਮੰਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਸਤ੍ਥਿਕਾਨੰ ''ਇਦੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵ◌ਾ ਏਤ੍ਤਕੰ ਮੂਲੰ ਦਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸੰ ਓਲਗ੍ਗੇਤਿ, ਗੋਣਮੰਸੰ ਨਾਮ ਖਾਦਨ੍ਤਾਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਅਖਾਦਨ੍ਤਾਪਿ, ਮੂਲੰ ਦਾਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾਪਿ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾਪਿ। ਸਤ੍ਥਵ◌ਾਹੋ ਯੇਨ ਮੂਲੇਨ ਗੋਣੋ ਗਹਿਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਮਨਤ੍ਥੰ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਕੋਟ੍ਠਾਸੰ ਦਤ੍ਵ◌ਾ ਮੂਲੰ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਅਯੰ ਸਤ੍ਥਧਮ੍ਮੋ। ਏਵਮੇਵ◌ੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਪਿ ਲੋਕਸ੍ਸ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਤ੍ਤਨੋਵ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਾਰਿਚਰਿਯਾ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਏਵਮੇਵ ਖੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਪਾਪਿਯੋ ਅਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਾਪੰ ਅਸ੍ਸ। **ਸੇਯਜੋ ਅਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਹਿਤੰ ਅਸ੍ਸ। ਅਥ ਵ◌ਾ **ਪਾਪਿਯੋ**ਤਿ ਪਾਪਕੋ ਲਾਮਕੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵ◌ੋ ਅਸ੍ਸ। **ਸੇਯਜੋ**ਤਿ ਸੇਟ੍ਠੋ ਉਤ੍ਤਮੋ। **ਸੇਯਜੰਸੋ**ਤਿ ਸੇਯਜੋ। **ਉਚ੍ਚਾਕੁਲੀਨਤਾ**ਤਿ ਉਚ੍ਚਾਕੁਲੀਨਤ੍ਤੇਨ ਸੇਯਜੋ। **ਪਾਪਿਯੰਸੋ**ਤਿ ਪਾਪਿਯੋ। ਉਚ੍ਚਾਕੁਲੀਨਤਾ ਚ ਦ੍ਵ◌ੀਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਵਡ੍ਢੇਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਚ, ਉਲ਼ਾਰਵਣ੍ਣਤਾ ਤੀਸੁ। ਵ◌ੇਸ੍ਸੋਪਿ ਹਿ ਉਲ਼ਾਰਵਣ੍ਣੋ ਹੋਤਿ। ਉਲ਼ਾਰਭੋਗਤਾ ਚਤੂਸੁਪਿ। ਸੁਦ੍ਦੋਪਿ ਹਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਚਣ੍ਡਾਲੋਪਿ ਉਲ਼ਾਰਭੋਗੋ ਹੋਤਿਯੇਵ।

੪੪੦. ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਨ੍ਤਿ ਕੋਟਿਧਨੇਨਪਿ ਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਭਿਕ੍ਖਾ ਚਰਿਤਬ੍ਬਾਵ, ਪੋਰਾਣਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਧਨਾਪਿ ਏਕਵ◌ੇਲੰ ਭਿਕ੍ਖੰ ਚਰਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਦੁਗ੍ਗਤਕਾਲੇ ਚਰਨ੍ਤਾਨੰ ਇਦਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੰ ਚਰਿਤੁੰ ਆਰਦ੍ਧਾਤਿ ਗਰਹਾ ਨ ਭਵ◌ਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। **ਅਤਿਮਞ੍ਞਮਾਨੋ**ਤਿ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਵ◌ੰਸੰ ਹਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਸਤ੍ਤੁਜੀਵਕਸਿਕਮ੍ਮਵਣਿਜ੍ਜਾਦੀਹਿ ਜੀਵ◌ਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਅਯੰ ਅਤਿਮਞ੍ਞਤਿ ਨਾਮ। **ਗੋਪੋ** ਵ◌ਾਤਿ ਯਥਾ ਗੋਪਕੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਰਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੰ ਭਣ੍ਡੰ ਥੇਨੇਨ੍ਤੋ ਅਕਿਚ੍ਚਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਏਵਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਬ੍ਬਵ◌ਾਰੇਸੁ ਅਤ੍ਥੋ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਅਸਿਤਬਜਾਭਙ੍ਗਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਣਲਾਯਨਅਸਿਤਞ੍ਚੇਵ ਕਾਜਞ੍ਚ। **ਅਨੁਸ੍ਸਰਤੋ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਜਾਤੋ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਪੋਰਾਣੇ ਮਾਤਾਪੇਤ੍ਤਿਕੇ ਕੁਲਵ◌ੰਸੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਯਮਾਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ◌ਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਏਸੁਕਾਰੀਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਧਨਞ੍ਜਾਨਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੪੫. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਧਨਞ੍ਜਾਨਿਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਦਕ੍ਖਿਣਾਗਿਰਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਗਿਰੀ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਤੋ, ਰਾਜਗਹਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਪਬ੍ਬਤਸ੍ਸ ਦਕ੍ਖਿਣਦਿਸਾਭਾਗੇ ਜਨਪਦਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। **ਤਣ੍ਡੁਲਪਾਲਿਦ੍ਵਾਰਾਯਾ**ਤਿ ਰਾਜਗਹਸ੍ਸ ਕਿਰ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਖੁਦ੍ਦਕਦ੍ਵਾਰਾਨਿ, ਤੇਸੁ ਏਕਂ ਤਣ੍ਡੁਲਪਾਲਿਦ੍ਵਾਰਂ ਨਾਮ, ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਵਮਾਹ। **ਰਾਜਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯਾ**ਤਿ ''ਗਚ੍ਛ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਅਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਸਸ੍ਸਭਾਗਂ ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞਾ ਪੇਸਿਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਮੇਵ ਸਸ੍ਸਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ''ਮਾ ਨੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਾਸੇਹੀ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ – ''ਰਾਜਕੁਲੇ ਵੁਤ੍ਤਂ ਮਨ੍ਤਂ, ਅਹਂ ਰਞ੍ਞਾ ਆਗਮਨਕਾਲੇਯੇਵ ਏਵਂ ਆਣਤ੍ਤੋ, ਮਾ ਕਨ੍ਦਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਰਾਜਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕੇ ਵਿਲੁਮ੍ਪਤਿ। ਧਞ੍ਞਂ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਕਂ ਰਾਜਕੁਲੇ ਪਵੇਸੇਤਿ। ਕਿਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਨਂ ਨ ਪੀਲਂ ਅਕਾਸੀਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੋ – ''ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਾਰੇ ਖੇਤ੍ਤਾਨਿ ਮਨ੍ਦਸਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਪੀਲੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਗਣ੍ਹਤੋ ਨ ਬਹੁਂ ਜਾਤ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਰਾਜਾਨਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਤਿ।

੪੪੬. ਪਯੋ ਪੀਯਤਨ੍ਤਿ ਤਰੁਣਖੀਰਂ ਪਿਵਤੁ। **ਤਾਵ ਭਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯਾਵ ਖੀਰਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਥ, ਤਾਵਦੇਵ ਭਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਲੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਧੇਵ ਹਿ ਨੋ ਪਾਤਰਾਸਭਤ੍ਤਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਮਹਲ੍ਲਕਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਮੁਦੁਕਾਨਿ ਅਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਾਨਿ ਸੁਖੁਮਾਨਿ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਮਧੁਰਭੋਜਨਂ ਸੁਗਨ੍ਧਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਨਿ ਚ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਪੋਸੇਤਬ੍ਬਾ। ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਨਂ ਨਾਮਕਰਣਮਙ੍ਗਲਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋ ਪੋਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਅਕਰਿਯਮਾਨੇ ਗਰਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

੪੪੭. ਅਧਮ੍ਮਚਾਰੀਤਿ ਪਞ੍ਚ ਦੁਸ੍ਸੀਲਜਕਮ੍ਮਾਨਿ ਵਾ ਦਸ ਦੁਸ੍ਸੀਲਜਕਮ੍ਮਾਨਿ ਵਾ ਇਧ ਅਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ। **ਉਪਕਡ੍ਢੇਯ੍ਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਧਬਨ੍ਧਨਾਦਿਕਮ੍ਮਕਰਣਤ੍ਥਂ ਤਂ ਤਂ ਨਿਰਯਂ ਕਡ੍ਢੇਯ੍ਯੁਂ।

੪੪੮. ਧਮ੍ਮਚਾਰੀਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕਸਿਵਵਿਜ੍ਜਾਦਿਕਮ੍ਮਕਾਰੀ। **ਪਟਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਓਸਰਨ੍ਤਿ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ। **ਅਭਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਭਿਸਰਨ੍ਤਿ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ। **ਸੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਵਰਤਰਂ। **ਹੀਨੇ**ਤਿ ਨਿਹੀਨੇ ਲਾਮਕੇ। **ਕਾਲਙ੍ਕਤੋ ਚ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਭਗਵਾ ''ਤਤ੍ਰਸ੍ਸ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਹੀ''ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਥੇਰਮਾਹ। ਥੇਰੋਪਿ ਤਂਖਣਂਯੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚਾਤੁਪ੍ਪਦਿਕਂ ਗਾਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋਪਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਨ ਕਥੇਸੀਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਧਨਞ੍ਜਾਨਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਵਾਸੇਟ੍ਠਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੫੪. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਵਾਸੇਟ੍ਠਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਇਚ੍ਛਾਨਙ੍ਗਲਵਨਸਣ੍ਡੇ**ਤਿ ਇਚ੍ਛਾਨਙ੍ਗਲਗਾਮਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਵਨਸਣ੍ਡੇ। **ਚਙ੍ਕੀ**ਤਿ ਆਦਯੋ ਪਞ੍ਚਪਿ ਜਨਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪਸੇਨਦਿਸ੍ਸ ਕੋਸਲਸ੍ਸ ਪੁਰੋਹਿਤਾ ਏਵ। **ਅਞ੍ਞੇ ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇ ਚ ਬਹੂ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ। ਤੇ ਕਿਰ ਛਟ੍ਠੇ ਛਟ੍ਠੇ ਮਾਸੇ ਦ੍ਵੀਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਸਨ੍ਨਿਪਤਨ੍ਤਿ। ਯਦਾ ਜਾਤਿਂ ਸੋਧੇਤੁਕਾਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਪੋਕ੍ਖਰਸਾਤਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਜਾਤਿਸੋਧਨਤ੍ਥਂ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਾਯ ਸਨ੍ਨਿਪਤਨ੍ਤਿ। ਯਦਾ ਮਨ੍ਤੇ ਸੋਧੇਤੁਕਾਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਇਚ੍ਛਾਨਙ੍ਗਲੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਨ੍ਤਿ।

ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਮਨੁਸੋਧਨਤ੍ਥਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ। **ਅਯਮਨੁਰਾ ਕਥਾ**ਤਿ ਯਂ ਅਤੁਨੋ ਸਹਾਯਕਭਾਵਾਨੁਰੂਪਂ ਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਅਨੁਵਿਚਰਿਂਸੁ, ਤਸ੍ਸਾ ਕਥਾਯ ਅਨੁਰਾ ਅਯਮਵ੍ਵਾ ਕਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। **ਸੀਲਵਾ**ਤਿ ਗੁਣਵਾ। **ਵਤੁਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ।

੪੫੫. **ਅਨੁਵ੍ਵਾਤਪਟਿਵ੍ਵਾਤਾ**ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤਾ ਤੁਮ੍ਹੇਤਿ ਏਵਂ ਆਚਰਿਯੇਹਿ ਅਨੁਵ੍ਵਾਤਾ, ਆਮ ਆਚਰਿਯ ਸਿਕ੍ਖਿਤਮ੍ਹਾਤਿ ਏਵਂ ਸਯਞ੍ਚ ਪਟਿਵ੍ਵਾਤਾ। **ਅਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਭਵਾਮ। **ਅਹਂ ਪੋਕ੍ਖਰਸਾਤਿਸ੍ਸ, ਤਾਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸਾਯਂ ਮਾਣਵੋ**ਤਿ ਅਹਂ ਪੋਕ੍ਖਰਸਾਤਿਸ੍ਸ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸੀ ਅਗ੍ਗਸਿਸ੍ਸੋ, ਅਯਂ ਤਾਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਤੇਵਿਜ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਤਿਵੇਦਾਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ। **ਯਦਕ੍ਖਾਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਅਤ੍ਥਤੋ ਚ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਤੋ ਚ ਏਕਂ ਪਦਮ੍ਪਿ ਅਕ੍ਖਾਤਂ। **ਤਤ੍ਰ ਕੇਵਲਿਨੋਸ੍ਮਸੇ**ਤਿ ਤਂ ਸਕਲਂ ਜਾਨਨਤੋ ਤਤ੍ਥ ਨਿਟ੍ਠਾਗਤਮ੍ਹਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਕੇਵਲਿਭਾਵਂ ਆਵਿਕਰੋਨ੍ਤੋ **ਪਦਕਸ੍ਮਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਜਪ੍ਪੇ ਆਚਰਿਯਸਾਦਿਸਾ**ਤਿ ਕਥਨਟ੍ਠਾਨੇ ਮਯਂ ਆਚਰਿਯਸਦਿਸਾਯੇਵ।

ਕਮ੍ਮੁਨਾਤਿ ਦਸਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਕਮ੍ਮੁਨਾ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਵਿਧਂ ਕਾਯਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ‘‘ਯਤੋ ਖੋ, ਭੋ, ਸੀਲਵਾ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਆਹ, ਤਿਵਿਧਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ‘‘ਵਤੁਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ। ਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹਿ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। **ਚਕ੍ਖੁਮਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚਕ੍ਖੂਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮਨ੍ਤਭਾਵੇਨ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਆਲਪਤਿ।

ਖਯਾਤੀਤਨ੍ਤਿ ਊਨਭਾਵਂ ਅਤੀਤਂ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੇਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। **ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨਮੋ ਕਰੋਨ੍ਤਿ।

ਚਕ੍ਖੁਂ ਲੋਕੇ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਨ੍ਧਕਾਰੇ ਲੋਕੇ ਤਂ ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਲੋਕਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਾਦਿਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸਨੇਨ ਚਕ੍ਖੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ।

੪੫੬. ਏਵਂ ਵਾਸੇਟ੍ਠੇਨ ਥੋਮੇਤ੍ਵਾ ਯਾਚਿਤੋ ਭਗਵਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨੇ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ **ਤੇਸਂ ਵੋ ਅਹਂ ਬ੍ਯਕ੍ਖਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਬ੍ਯਕ੍ਖਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਅਨੁਪੁਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਤਾਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਚਿਨ੍ਤਾ, ਤਿਣਰੁਕ੍ਖਕੀਟਪਟਙ੍ਗਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨੁਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਾਤਿਵਿਭਙ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਜਾਤਿਵਿਤ੍ਥਾਰਂ। **ਅਵ੍ਵਮਵ੍ਵਾ ਹਿ ਜਾਤਿਯੋ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਪਾਣਾਨਂ ਜਾਤਿਯੋ ਅਵ੍ਵਮਵ੍ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਿਣਰੁਕ੍ਖੇਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਕਜਾਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਕਜਾਤਿਂ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਿਭੇਦੋ ਪਾਕਟੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ। ਮਹਾਸੀਵਤ੍ਥੇਰੋ ਪਨ ‘‘ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਕਂ ਬੀਜਨਾਨਤਾਯ ਨਾਨਂ, ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ ਕਮ੍ਮਨਾਨਤਾਯਾਤਿ? ਏਵਂ ਵਤ੍ਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਆਮ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਕਮ੍ਮਞ੍ਹਿ ਯੋਨਿਯਂ ਖਿਪਤਿ। ਯੋਨਿਸਿਦ੍ਧਾ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। **ਤਿਣਰੁਕ੍ਖੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਨ੍ਤੋਫੇਗ੍ਗੁ ਬਹਿਸਾਰਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਾਲਨਾਲ਼ਿਕੇਰਾਦਯੋਪਿ ਤਿਣਾਨੇਵ, ਅਨ੍ਤੋਸਾਰਾ ਪਨ ਬਹਿਫੇਗ੍ਗੁ ਸਬ੍ਬੇ ਰੁਕ੍ਖਾ ਨਾਮ। **ਨ ਚਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਰੇ**ਤਿ ਮਯਂ ਤਿਣਾ ਮਯਂ ਰੁਕ੍ਖਾਤਿ ਵਾ, ਅਹਂ ਤਿਣਂ, ਅਹਂ ਰੁਕ੍ਖੋਤਿ ਵਾ ਏਵਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਲਿਙ੍ਗਂ ਜਾਤਿਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਚ ਤੇਸਂ ਜਾਤਿਮਯਮੇਵ ਸਣ੍ਠਾਨਂ ਅਤੁਨੋ ਮੂਲਭੂਤਤਿਣਾਦਿਸਦਿਸਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ? **ਅਵ੍ਵਮਵ੍ਵਾ ਹਿ ਜਾਤਿਯੋ**। ਯਸ੍ਮਾ ਅਵ੍ਵਾ ਤਿਣਜਾਤਿ, ਅਵ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਜਾਤਿ। ਤਿਣੇਸੁਪਿ ਅਵ੍ਵਾ ਤਾਲਜਾਤਿ, ਅਵ੍ਵਾ ਨਾਲ਼ਿਕੇਰਜਾਤਿ, ਏਵਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਇਮਿਨਾ ਇਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਯਂ ਜਾਤਿਵਸੇਨ ਨਾਨਾ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਅਤੁਨੋ ਪਟਿਵ੍ਵਂ ਪਰੇਸਂ ਵਾ ਉਪਦੇਸਂ ਵਿਨਾਪਿ ਅਵ੍ਵਜਾਤਿਤੋ ਵਿਸੇਸੇਨ ਗਯ੍ਹਤਿ। ਯਦਿ ਚ ਜਾਤਿਯਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਸੋਪਿ ਅਤੁਨੋ ਪਟਿਵ੍ਵਂ ਪਰੇਸਂ ਵਾ ਉਪਦੇਸਂ ਵਿਨਾ ਖਤ੍ਤਿਯਤੋ ਵੇਸ੍ਸਤੋ ਸੁਦ੍ਦਤੋ ਵਾ ਵਿਸੇਸੇਨ ਗਯ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਨ ਚ ਗਯ੍ਹਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਜਾਤਿਯਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਤਿ। ਪਰਤੋ ਪਨ ‘‘ਯਥਾ ਏਤਾਸੁ ਜਾਤੀਸੂ’’ਤਿ ਗਾਥਾਯ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਚੀਭੇਦੇਨੇਵ ਆਵਿਕਰਿਸ੍ਸਤਿ।

ਏਵਂ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਕੇਸੁ ਜਾਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਕੇਸੁ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਤਤੋ ਕੀਟੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਯਾਵ ਕੁਨ੍ਥਕਿਪਿਲ੍ਲਿਕੇ**ਤਿ ਕੁਨ੍ਥਕਿਪਿਲ੍ਲਿਕਂ ਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਯੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਪਟਙ੍ਗਾ ਨਾਮ। **ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਾ ਹਿ ਜਾਤਿਯੋ**ਤਿ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਨੀਲਰਤ੍ਤਾਦਿਵਣ੍ਣਵਸੇਨ ਜਾਤਿਯੋ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਖੁਦ੍ਦਕੇਤਿ ਕਾਲ਼ਕਾਦਯੋ। **ਮਹਲ੍ਲਕੇ**ਤਿ ਸਸਬਿਲ਼ਾਰਾਦਯੋ।

ਪਾਦੂਦਰੇਤਿ ਉਦਰਪਾਦੇ, ਉਦਰਂਯੇਵ ਨੇਸਂ ਪਾਦਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਦੀਘਪਿਟ੍ਠਿਕੇ**ਤਿ ਸਪ੍ਪਾਨਞ੍ਹਿ ਸੀਸਤੋ ਯਾਵ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਾ ਪਿਟ੍ਠਿਯੇਵ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਤੇ ''ਦੀਘਪਿਟ੍ਠਿਕਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

ਉਦਕੇਤਿ ਓਦਕੇ, ਉਦਕਮ੍ਹਿ ਜਾਤੇ।

ਪਕ੍ਖੀਤਿ ਸਕੁਣੇ। ਤੇ ਹਿ ਪਤ੍ਤੇਹਿ ਯਨ੍ਤੀਤਿ **ਪਤ੍ਤਯਾਨਾ,** ਵੇਹਾਸਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ **ਵਿਹਙ੍ਗਮਾ**।

ਏਵਂ ਥਲਜਲਾਕਾਸਗੋਚਰਾਨਂ ਪਾਣਾਨਂ ਜਾਤਿਭੇਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਯੇਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਤਂ ਆਵਿਕਰੋਨ੍ਤੋ ਯਥਾ ਏਤਾਸੂਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਸਙ੍ਖੇਪੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋਵ। ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਯਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਸਯਮੇਵ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਨ ਕੇਸੇਹੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਯੋਜਨਾ – ਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਨਤ੍ਥਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਲਿਙ੍ਗਜਾਤਿਮਯਂ ਪੁਥੂ''ਤਿ, ਤਂ ਏਵਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ? **ਨ ਕੇਸੇਹੀ**ਤਿ। ਨ ਹਿ – ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਏਦਿਸਾ ਕੇਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਖਤ੍ਤਿਯਾਨਂ ਏਦਿਸਾ''ਤਿ ਨਿਯਮੋ ਅਤ੍ਥਿ ਯਥਾ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਮਿਗਾਦੀਨਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ।

ਲਿਙ੍ਗਂ ਜਾਤਿਮਯਂ ਨੇਵ, ਯਥਾ ਅਞ੍ਞਾਸੁ ਜਾਤਿਸੂਤਿ ਇਦਂ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵਤ੍ਥਸ੍ਸ ਨਿਗਮਨਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਸ੍ਸਾਯਂ ਯੋਜਨਾ – ਏਵਂ ਯਸ੍ਮਾ ਇਮੇਹਿ ਕੇਸਾਦੀਹਿ ਨਤ੍ਥਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਲਿਙ੍ਗਂ ਜਾਤਿਮਯਂ ਪੁਥੁ, ਤਸ੍ਮਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਮੇਤਂ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਦਿਭੇਦੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਲਿਙ੍ਗਂ ਜਾਤਿਮਯਂ ਨੇਵ, ਯਥਾ ਅਞ੍ਞਾਸੁ ਜਾਤਿਸੂ''ਤਿ।

੪੫੭. ਇਦਾਨਿ ਏਵਂ ਜਾਤਿਭੇਦੇ ਅਸਤਿਪਿ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ''ਤਿ ਇਦਂ ਨਾਨਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਜਾਤਂ , ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਪਚ੍ਚਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਵੋਕਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਨਤ੍ਤਂ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਯਥਾ ਹਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਨਂ ਯੋਨਿਸਿਦ੍ਧਮੇਵ ਕੇਸਾਦਿਸਣ੍ਠਾਨੇਨ ਨਾਨਤ੍ਤਂ, ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰੇ ਤਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਯਦੇਤਂ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ''ਤਿ ਵੋਕਾਰਂ, ਤਂ ਵੋਕਾਰਞ੍ਚ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਸਮਞ੍ਞਾਯ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਵੋਹਾਰਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਭਗਵਾ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜਸ੍ਸ ਵਾਦਂ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਯਦਿ ਜਾਤਿਯਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਆਜੀਵਸੀਲਾਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਵੇਯ੍ਯ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਪੋਰਾਣਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਭਾਵਂ ਨ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਲੋਕੇ ਚ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਾਸੇਟ੍ਠਸ੍ਸ ਵਾਦਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ **ਯੋ ਹਿ ਕੋਚਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੂ**ਤਿ ਅਟ੍ਠ ਗਾਥਾ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਗੋਰਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਖੇਤ੍ਤਰਕ੍ਖਂ, ਕਸਿਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਗੋ**ਤਿ ਹਿ ਪਥਵਿਯਾ ਨਾਮਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਪੁਥੁਸਿਪ੍ਪੇਨਾ**ਤਿ ਤਨ੍ਤਵਾਯਕਮ੍ਮਾਦਿਨਾਨਾਸਿਪ੍ਪੇਨ। **ਵੋਹਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਵਣਿਜ੍ਜਂ। **ਪਰਪੇਸ੍ਸੇਨਾ**ਤਿ ਪਰੇਸਂ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਮ੍ਮੇਨ। **ਇਸ੍ਸਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਆਵੁਧਜੀਵਿਕਂ, ਉਸੁਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤਿਂ ਚਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਪੋਰੋਹਿਚ੍ਚੇਨਾ**ਤਿ ਪੁਰੋਹਿਤਕਮ੍ਮੇਨ।

ਏਵਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਮਯੇਨ ਚ ਲੋਕਵੋਹਾਰੇਨ ਚ ਆਜੀਵਸੀਲਾਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਭਾਵਂ ਸਾਧੇਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਨ ਜਾਤਿਯਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ, ਗੁਣੇਹਿ ਪਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਕੁਲੇ ਜਾਤੋ ਯੋ ਗੁਣਵਾ, ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ, ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਞਾਯੋਤਿ ਏਵਮੇਤਂ ਞਾਯਂ ਅਤ੍ਥਤੋ ਆਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਨਂ ਵਚੀਭੇਦੇਨ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ **ਨ ਚਾਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਹਞ੍ਹਿ ਯ੍ਵਾਯਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਯੋਨੀਨਂ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਜਾਤੋ, ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਵਿਸੇਸੇਨ ਯੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਂਵਣ੍ਣਿਤਾਯ ਮਾਤਰਿ ਸਮ੍ਭੂਤੋ, ਤਂ **ਯੋਨਿਜਂ ਮਤ੍ਤਿਸਮ੍ਭਵਂ**, ਯਾ

ਚਾਯੰ ਉਭਤੋ ਸੁਜਾਤੋਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਾ ਯੋਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਸੰਸੁਦ੍ਧਗਹਣਿਕੋਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਮਾਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਤਤੋਪਿ ਜਾਤਸਮ੍ਭੂਤਤ੍ਤਾ ਯੋਨਿਜੋ ਮਤ੍ਤਿਸਮ੍ਭਵੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤੰ **ਯੋਨਿਜੰ ਮਤ੍ਤਿਸਮ੍ਭਵੰ** ਇਮਿਨਾ ਚ ਯੋਨਿਜਮਤ੍ਤਿਸਮ੍ਭਵਮਤ੍ਤੇਨ ਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਬ੍ਰੂਮਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਯਸ੍ਮਾ, ਭੋ ਭੋਤਿ, ਵਚਨਮਤ੍ਤੇਨ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਸਕਿਞ੍ਚਨੇਹਿ ਵਿਸਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ **ਭੋਵਾਦਿ ਨਾਮ ਸੋ ਹੋਤਿ, ਸਚੇ ਹੋਤਿ ਸਕਿਞ੍ਚਨੋ** ਸਪਲਿਬੋਧੋ। ਯੋ ਪਨਾਯੰ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਜਾਤੋਪਿ ਰਾਗਾਦਿਕਿਞ੍ਚਨਾਭਾਵੇਨ ਅਕਿਞ੍ਚਨੋ, ਸਬ੍ਬਗਹਣਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇਨ ਅਨਾਦਾਨੋ, **ਅਕਿਞ੍ਚਨੰ ਅਨਾਦਾਨੰ, ਤਮਹੰ ਬ੍ਰੂਮਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ।** ਕਸ੍ਮਾ? ਯਸ੍ਮਾ ਬਾਹਿਤਪਾਪੋਤਿ।

੪੫੮. ਕਿਞ੍ਚਭਿਯਜੋ ਸਬ੍ਬਸੰਯੋਜਨੰ ਛੇਤ੍ਵਾਤਿਆਦਿ ਸਤ੍ਤਵੀਸਤਿ ਗਾਥਾ। ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਸੰਯੋਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਦਸਵਿਧਸੰਯੋਜਨੰ। **ਨ ਪਰਿਤਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਪਰਿਤਸ੍ਸਨਾਯ ਨ ਪਰਿਤਸ੍ਸਤਿ। **ਸਙ੍ਗਾਤਿਗ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਗਸਙ੍ਗਾਦਯੋ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ। **ਵਿਸੰਯੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੂਹਿ ਯੋਨੀਹਿ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸੇਹਿ ਵਾ ਵਿਸੰਯੁਤ੍ਤੰ।

ਨਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਉਪਨਾਹੰ। **ਵਰਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਣ੍ਹੰ। **ਸਨ੍ਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਪਾਸੰ, ਦਿਟ੍ਠਿਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸੇਤੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। **ਸਹਨੁਕ੍ਕਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਕ੍ਕਮੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਾਸੇ ਪਵੇਸਨਗਣ੍ਠਿ, ਦਿਟ੍ਠਾਨੁਸਯਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮੰ। **ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਪਲਿਘ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਲਿਘੋਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ। **ਬੁਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਬੁਦ੍ਧੰ। **ਤਿਤਿਕ੍ਖਤੀ**ਤਿ ਖਮਤਿ।

ਖਨ੍ਤਿਬਲਨ੍ਤਿ ਅਧਿਵਾਸਨਖਨ੍ਤਿਬਲੰ। ਸਾ ਪਨ ਸਕਿੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਬਲਾਨੀਕੰ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਨ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ **ਬਲਾਨੀਕੰ**।

ਵਤਵਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਧੁਤਙ੍ਗਵਨ੍ਤੰ। **ਸੀਲਵਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਗੁਣਵਨ੍ਤੰ। **ਅਨੁਸ੍ਸਦ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਗਾਦਿਉਸ੍ਸਦਵਿਰਹਿਤੰ। ''ਅਨੁਸ੍ਸੁਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਨਵਸ੍ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨੰ।

ਨ ਲਿਮ੍ਪਤੀਤਿ ਨ ਅਲ੍ਲੀਯਤਿ। **ਕਾਮੇਸੂ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਕਾਮਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇਸੁ।

ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਧੇਵ ਖਯਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੰ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਯੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ। **ਪਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਅਧਿਗਮਵਸੇਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਪਨ੍ਨਭਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਓਹਿਤਭਾਰੰ, ਖਨ੍ਧਕਿਲੇਸਅਭਿਸਙ੍ਖਾਰਕਾਮਗੁਣਭਾਰੇ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੰ। ਵਿਸੰਯੁਤ੍ਤਪਦੰ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵ।

ਗਮ੍ਭੀਰਪਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਗਮ੍ਭੀਰੇਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਪਞ੍ਞੰ। **ਮੇਧਾਵਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਕਤਿਪਞ੍ਞਾਯ ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤੰ।

ਅਨਾਗਾਰੇਹਿ ਚੂਭਯਨ੍ਤਿ ਅਨਾਗਾਰੇਹਿ ਚ ਵਿਸੰਸਟ੍ਠੰ ਉਭਯਞ੍ਚ, ਦ੍ਵੀਹਿਪਿ ਚੇਤੇਹਿ ਵਿਸੰਸਟ੍ਠਮੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨੋਕਸਾਰਿ**ਨ੍ਤਿ ਓਕੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਾਲਯੋ, ਤੰ ਅਨਲ੍ਲੀਯਮਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਛੰ।

ਤਸੇਸੂਤਿ ਸਤਣ੍ਹੇਸੁ। **ਥਾਵਰੇਸੂ**ਤਿ ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹੇਸੁ।

ਅਤ੍ਤਦਣ੍ਡੇਸੂਤਿ ਗਹਿਤਦਣ੍ਡੇਸੁ। **ਨਿਬ੍ਬੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਨਿਬ੍ਬੁਤੰ। **ਸਾਦਾਨੇਸੂ**ਤਿ ਸਉਪਾਦਾਨੇਸੁ।

ਓਹਿਤੋਤਿ ਪਤਿਤੋ।

੪੫੯. ਅਕਕ੍ਕਸਨ੍ਤਿ ਨਿਦ੍ਦੋਸੰ। ਸਦੋਸੋ ਹਿ ਰੁਕ੍ਖੋਪਿ ਸਕਕ੍ਕਸੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਵਿਞ੍ਞਾਪਨਿਕੰ। **ਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਅਵਿਸੰਵਾਦਿਕੰ। **ਉਦੀਰਯੇ**ਤਿ ਭਣਤਿ। **ਯਾਯ ਨਾਭਿਸਜ੍ਜੇ**ਤਿ ਯਾਯ ਗਿਰਾਯ ਪਰਸ੍ਸ ਸਜ੍ਜਨੰ ਵਾ ਲਗ੍ਗਨੰ ਵਾ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਤਾਦਿਸੰ ਅਫਰੁਸੰ ਗਿਰੰ ਭਾਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਦੀਘਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਤਾਰੁਲ਼੍ਹਭਣ੍ਡਂ। **ਰਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਭਣ੍ਡਂ। **ਅਣੁ**ਨ੍ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਂ। **ਥੂਲ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਂ। **ਸੁਭਾਸੁਭ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਾਸੁਨ੍ਦਰਂ। ਦੀਘਭਣ੍ਡਞ੍ਹਿ ਅਪ੍ਪਗ੍ਘਮ੍ਪਿ ਹੋਤਿ ਮਹਗ੍ਘਮ੍ਪਿ। ਰਸ੍ਸਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਇਤਿ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨ ਸਬ੍ਬਂ ਪਰਿਯਾਦਿਣ੍ਣਂ, ''ਸੁਭਾਸੁਭ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਪਰਿਯਾਦਿਣ੍ਣਂ ਹੋਤਿ।

ਨਿਰਾਸਯਨ੍ਤਿ ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹਂ।

ਆਲਯਾਤਿ ਤਣ੍ਹਾਲਯਾ। **ਅਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਅਮਤੋਗਧ**ਨ੍ਤਿ ਅਮਤਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ। **ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪਵਿਟ੍ਠਂ।

ਉਭੋ ਸਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਉਭਯਮ੍ਪੇਤਂ ਸਙ੍ਗਂ। ਪੁਞ੍ਞਞ੍ਹਿ ਸਗ੍ਗੇ ਲਗ੍ਗਾਪੇਤਿ, ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਅਪਾਯੇ, ਤਸ੍ਮਾ ਉਭਯਮ੍ਪੇਤਂ ਸਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਆਹ। **ਉਪਚ੍ਚਗਾ**ਤਿ ਅਤੀਤੋ।

ਅਨਾਵਿਲਨ੍ਤਿ ਆਵਿਲਕਰਣਕਿਲੇਸਵਿਰਹਿਤਂ। **ਨਨ੍ਦੀਭਵਪਰਿਕ੍ਖੀਣ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਨਨ੍ਦਿਂ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਭਵਂ।

''ਯੋ ਇਮ''ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਾਯ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯੇਵ ਵਿਸੰਵਾਦਕਟ੍ਠੇਨ **ਪਲਿਪਥੋ,** ਮਹਾਵਿਦੁਗ੍ਗਤਾਯ **ਦੁਗ੍ਗਂ,** ਸਂਸਰਣਟ੍ਠੇਨ **ਸਂਸਾਰੋ,** ਮੋਹਨਟ੍ਠੇਨ **ਮੋਹੋ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਤਿਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਚਤੁਰੋਘਤਿਣ੍ਣੋ। **ਪਾਰਙ੍ਗਤੋ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਗਤੋ। **ਝਾਯੀ**ਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਲਕ੍ਖਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨਵਸੇਨ ਝਾਯੀ। **ਅਨੇਜੋ**ਤਿ ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹੋ। **ਅਨੁਪਾਦਾਯ ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ**ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਗਹਣਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ।

ਕਾਮੇਤਿ ਦੁਵਿਧੇਪਿ ਕਾਮੇ। **ਅਨਾਗਾਰੋ**ਤਿ ਅਨਾਗਾਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਪਰਿਬ੍ਬਜੇ**ਤਿ ਪਰਿਬ੍ਬਜਤਿ। **ਕਾਮਭਵਪਰਿਕ੍ਖੀਣ**ਨ੍ਤਿ ਖੀਣਕਾਮਂ ਖੀਣਭਵਂ।

ਮਾਨੁਸਕਂ ਯੋਗਨ੍ਤਿ ਮਾਨੁਸਕਂ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਯੋਗਂ। **ਦਿਬ੍ਬਂ ਯੋਗ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਂ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਯੋਗਂ। **ਸਬ੍ਬਯੋਗਵਿਸਂਯੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸਯੋਗਵਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ।

ਰਤਿਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਰਤਿਂ। **ਅਰਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਸਲਭਾਵਨਾਯ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਂ। **ਵੀਰ**ਨ੍ਤਿ ਵੀਰਿਯਵਨ੍ਤਂ।

ਸੁਗਤਨ੍ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਂ ਠਾਨਂ ਗਤਂ, ਸੁਨ੍ਦਰਾਯ ਵਾ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਗਤਂ।

ਗਤਿਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂ। **ਪੁਰੇ**ਤਿ ਅਤੀਤੇ। **ਪਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਅਨਾਗਤੇ। **ਮਜ੍ਝੇ**ਤਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ। **ਕਿਞ੍ਚਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਨਕਾਰਕੋ ਕਿਲੇਸੋ।

ਮਹੇਸਿਨ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇ ਗੁਣੇ ਪਰਿਯੇਸਨਟ੍ਠੇਨ ਮਹੇਸਿਂ। **ਵਿਜਿਤਾਵਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਜਿਤਵਿਜਯਂ।

੪੬੦. ਏਵਂ ਭਗਵਾ ਗੁਣਤੋ ਖੀਣਾਸਵਂਯੇਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਯੇ ਜਾਤਿਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਤਿ ਅਭਿਨਿਵੇਸਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਇਦਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ, ਸਾਵ ਨੇਸਂ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦੁਦ੍ਦਿਟ੍ਠੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਸਮਞ੍ਞਾ ਹੇਸਾ**ਤਿ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਦਿਦਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਵਾਸੇਟ੍ਠੋਤਿ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਂ ਪਕਪ੍ਪਿਤਂ ਕਤਂ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤਂ, ਸਮਞ੍ਞਾ ਹੇਸਾ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ, ਵੋਹਾਰਮਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਸ੍ਮਾ? ਯਸ੍ਮਾ **ਸਮੁਚ੍ਚਾ ਸਮੁਦਾਗਤਂ** ਸਮਞ੍ਞਾਯ ਆਗਤਂ। ਏਤਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਜਾਤਕਾਲੇਯੇਵਸ੍ਸ ਞਾਤਿਸਾਲੋਹਿਤੇਹਿ ਪਕਪ੍ਪਿਤਂ ਕਤਂ। ਨੋ ਚੇ ਨਂ ਏਵਂ ਪਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯੁਂ, ਨ ਕੋਚਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਤਿ ਵਾ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋਤਿ ਵਾ ਜਾਨੇਯ੍ਯ। ਏਵਂ ਪਕਪ੍ਪਿਤਂ ਪੇਤਂ **ਦੀਘਰਤ੍ਤਾਨੁਸਯਿਤਂ, ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਮਜਾਨਤਂ,** ਤਂ ਪਕਪ੍ਪਿਤਂ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਂ ''ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਮਤ੍ਤਮੇਤਂ, ਵੋਹਾਰਤ੍ਥਂ ਪਕਪ੍ਪਿਤ''ਨ੍ਤਿ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਹਦਯੇ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਮਨੁਸਯਿਤਂ। ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਸਯਿਤਤ੍ਤਾ ਤਂ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਂ **ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਨੋ ਪਬ੍ਰੁਨ੍ਤਿ,** ''ਜਾਤਿਯਾ ਹੋਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ''ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾਵ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਏਵਂ ''ਯੇ 'ਜਾਤਿਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ'ਤਿ ਅਭਿਨਿਵੇਸਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਇਦਂ ਵੋਹਾਰਮਤ੍ਤਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ, ਸਾਵ ਨੇਸਂ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦੁਦ੍ਦਿਟ੍ਠੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯਮੇਵ ਜਾਤਿਵਾਦਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਕਮ੍ਮਵਾਦਞ੍ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤੋ **ਨ ਜਚ੍ਚਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ''ਕਮ੍ਮੁਨਾ''ਤਿ ਉਪਡ੍ਢਗਾਥਾਯ ਵਿਤ੍ਥਾਰਣਤ੍ਥਂ **ਕਸ੍ਸਕੋ ਕਮ੍ਮੁਨਾ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਕਮ੍ਮੁਨਾ**ਤਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਕਸਿਕਮ੍ਮਾਦਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਚੇਤਨਾਕਮ੍ਮੁਨਾ।

ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਦਸ੍ਸਾਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਚ੍ਚਯੇਨ ਏਵਂ ਹੋਤੀਤਿ ਏਵਂ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਦਸ੍ਸਾਵਿਨੋ। **ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਕੋਵਿਦਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾਨਾਵਮਾਨਾਰਹਕੁਲੇ ਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਹੀਨਪਣੀਤਤਾ ਹੀਨਪਣੀਤੇ ਕਮ੍ਮੇ ਵਿਪਚ੍ਚਮਾਨੇ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਵਂ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਕੁਸਲਾ।

ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਗਾਥਾਯ ਪਨ ਲੋਕੋਤਿ ਵਾ ਪਜਾਤਿ ਵਾ ਸਤ੍ਤੋਤਿ ਵਾ ਏਕੋਯੇਵਤ੍ਥੋ, ਵਚਨਮਤ੍ਤਭੇਦੋ। ਪੁਰਿਮਪਦੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ''ਅਤ੍ਥਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਸੇਟ੍ਠੋ ਸਜਿਤਾ''ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਪਟਿਸੇਧੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਹਿ ਤਾਸੁ ਤਾਸੁ ਗਤੀਸੁ ਵਤ੍ਤਤਿ ਲੋਕੋ, ਤਸ੍ਸ ਕੋ ਸਜਿਤਾਤਿ। ਦੁਤਿਯਪਦੇਨ ''ਏਵਂ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋਪਿ ਚ ਪਵਤ੍ਤੋਪਿ ਅਤੀਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੇਦੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਨਿ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਨ੍ਤੋ ਹੀਨਪਣੀਤਾਦਿਭੇਦਞ੍ਚ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਪਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤਿਯੇਨ ਤਮੇਵਤ੍ਥਂ ਨਿਗਮੇਤਿ ''ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਕਮ੍ਮਨਿਬਨ੍ਧਨਾ ਸਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮੇਨੇਵ ਬਦ੍ਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞਥਾ''ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਤਮੇਤ੍ਥਂ ਉਪਮਾਯ ਵਿਭਾਵੇਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਰਥਸ੍ਸ ਯਾਯਤੋ ਆਣਿ ਨਿਬਨ੍ਧਨਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਾਯ ਅਨਿਬਦ੍ਧੋ ਯਾਤਿ, ਏਵਂ ਲੋਕਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤੋ ਚ ਪਵਤ੍ਤਤੋ ਚ ਕਮ੍ਮਂ ਨਿਬਨ੍ਧਨਂ, ਨ ਤੇਨ ਅਨਿਬਦ੍ਧੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ ਨ ਪਵਤ੍ਤਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਯਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਕਮ੍ਮਨਿਬਨ੍ਧਨੋ ਲੋਕੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੇਟ੍ਠੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਸੇਟ੍ਠਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਤਪੇਨਾ**ਤਿ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਤਪੇਨਾ**ਤਿ ਧੁਤਙ੍ਗਤਪੇਨ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨਾ**ਤਿ ਮੇਥੁਨਵਿਰਤਿਯਾ। **ਸਂਯਮੇਨਾ**ਤਿ ਸੀਲੇਨ । **ਦਮੇਨਾ**ਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਦਮੇਨ। **ਏਤੇਨਾ**ਤਿ ਏਤੇਨ ਸੇਟ੍ਠੇਨ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਭੂਤੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਯਸ੍ਮਾ **ਏਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮੁਤ੍ਤਮਂ,** ਯਸ੍ਮਾ ਏਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਉਤ੍ਤਮੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗੁਣੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ''ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵਚਨਤ੍ਥੋ – ਬ੍ਰਹ੍ਮਂ ਆਨੇਤੀਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਭਾਵਂ ਆਵਹਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਯ **ਸਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਨ੍ਤਕਿਲੇਸੋ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਸਕ੍ਕੋ**ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਚ ਸਕ੍ਕੋ ਚ, ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ, ਸੋ ਨ ਕੇਵਲਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ, ਅਥ ਖੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਚ ਸਕ੍ਕੋ ਚ ਸੋ ਵਿਜਾਨਤਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ, ਏਵਂ ਵਾਸੇਟ੍ਠ, ਜਾਨਾਹੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਵਾਸੇਟ੍ਠਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਸੁਭਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੬੨. ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਸੁਭਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਤੋਦੇਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਤੁਦਿਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਤੋਦੇਯ੍ਯਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ। **ਆਰਾਧਕੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਾਦਕੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਪੂਰਕੋ। **ਞਾਯਂ ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰਣਧਮ੍ਮਂ। **ਕੁਸਲ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਵਜ੍ਜਂ।

੪੬੩. ਮਿਚ੍ਛਾਪਟਿਪਤ੍ਤਿਨ੍ਤਿ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਕੁਸਲਪਟਿਪਦਂ। **ਸਮ੍ਮਾਪਟਿਪਤ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਕੁਸਲਪਟਿਪਦਂ।

ਮਹਟ੍ਠਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਮਹਨ੍ਤੇਹਿ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰੇਹਿ ਵਾ ਉਪਕਰਣੇਹਿ ਵਾ ਬਹੂਹਿ ਅਤ੍ਥੋ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਮਹਟ੍ਠਂ**। ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਮਙ੍ਗਲਾਦੀਨਿ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਮਹਾਕਿਚ੍ਚਂ**। ਇਦਂ ਅਜ੍ਜ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਇਦਂ ਸ੍ਵੇਤਿ ਏਵਂ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਅਧਿਕਾਰਸਙ੍ਖਾਤਾਨਿ

ਅਧਿਕਰਣਾਨਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਮਹਾਧਿਕਰਣੰ**। ਬਹੂਨੰ ਕਮ੍ਮੇ ਯੁਤ੍ਤਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਤਾਵਸੇਨ ਪੀਲ਼ਾਸਙ੍ਖਾਤੋ ਮਹਾਸਮਾਰਮ੍ਭੋ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਮਹਾਸਮਾਰਮ੍ਭੰ।** **ਘਰਾਵਾਸਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਘਰਾਵਾਸਕਮ੍ਮੰ। ਏਵੰ ਸਬ੍ਬਵਾਰੇਸੁ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਕਸਿਕਮ੍ਮੇ ਚੇਤ੍ਥ ਨਙ੍ਗਲਕੋਟਿੰ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਕਰਣਾਨੰ ਪਰਿਯੇਸਨਵਸੇਨ ਮਹਟ੍ਠਤਾ, ਵਣਿਜ੍ਜਾਯ ਯਥਾਠਿਤੰਯੇਵ ਭਣ੍ਡੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨਵਸੇਨ ਅਪ੍ਪਟ੍ਠਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਵਿਪਜ੍ਜਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਵੁਟ੍ਠਿਅਤਿਵੁਟ੍ਠਿਆਦੀਹਿ ਕਸਿਕਮ੍ਮੰ, ਮਣਿਸੁਵਣ੍ਣਾਦੀਸੁ ਅਚ੍ਛੇਕਤਾਦੀਹਿ ਚ ਵਣਿਜ੍ਜਕਮ੍ਮੰ ਅਪ੍ਪਫਲੰ ਹੋਤਿ, ਮੂਲਚ੍ਛੇਦਮ੍ਪਿ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਵਿਪਰਿਯਾਯੇਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੰ ਮਹਪ੍ਫਲੰ ਚੂਲ਼ਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਵਿਯ।

੪੬੪. ਏਵਮੇਵ ਖੋਤਿ ਯਥਾ ਕਸਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਵਿਪਜ੍ਜਮਾਨੰ ਅਪ੍ਪਫਲੰ ਹੋਤਿ, ਏਵੰ ਘਰਾਵਾਸਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ। ਅਕਤਕਲਜਾਣੋ ਹਿ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ। ਮਹਾਦਤ੍ਤਸੇਨਾਪਤਿ ਨਾਮ ਕਿਰੇਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਭਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਮਰਣਸਮਯੇ ਨਿਰਯੋ ਉਪਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ''ਕਿੰ ਪਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ? ਲੋਹਿਤਘਰਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੋ ਭੋ ਏਸੋਤਿ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੋ ਨਾਮ ਭੋ ਕਹਨ੍ਤਿ? ਉਪਰੀਤਿ। ਮਯ੍ਹੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਉਪਟ੍ਠਾਤੀਤਿ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ , ਤਥਾਪਿ ਉਪਰੀਤਿ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ''ਇਮਿਨਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਯਞ੍ਞੇ ਦੋਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਸਹਸ੍ਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਤੁੰ ਅਦੰਸੁ। ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੰ ਪਨ ਮਹਪ੍ਫਲੰ ਹੋਤਿ। ਕਤਕਲਜਾਣੋ ਹਿ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ। ਸਕਲਾਯ ਗੁਤ੍ਤਿਲਵਿਮਾਨਕਥਾਯ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਯਥਾ ਪਨ ਤੰ ਵਣਿਜ੍ਜਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਵਿਪਜ੍ਜਮਾਨੰ ਅਪ੍ਪਫਲੰ ਹੋਤਿ, ਏਵੰ ਸੀਲੇਸੁ ਅਪਰਿਪੂਰਕਾਰਿਨੋ ਅਨੇਸਨਾਯ ਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ। ਏਵਰੂਪਾ ਹਿ ਨੇਵ ਝਾਨਾਦਿਸੁਖੰ ਨ ਸਗ੍ਗਮੋਕ੍ਖੰ ਲਭਤਿ। ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੰ ਪਨ ਮਹਪ੍ਫਲੰ ਹੋਤਿ। ਸੀਲਾਨਿ ਹਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਵਡ੍ਢੇਨ੍ਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਾਪੁਣਾਤਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ, ਭੋ ਗੋਤਮੋਤਿ ਇਧ ਕਿੰ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ? ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਪੂਰੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਗਹਟ੍ਠੋਵ ਪੂਰੇਤੀ''ਤਿ। ਸਮਣੋ ਪਨ ਗੋਤਮੋ – ''ਗਿਹਿਸ੍ਸ ਵਾ ਅਹੰ ਮਾਣਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਵਾ''ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਵਦਤਿ, ਨੇਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤੰ ਮੁਞ੍ਚਤਿ, ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਪੁਚ੍ਛੰ ਮਞ੍ਞੇ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤੀਤਿ ਚਾਗਸੀਸੇਨ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਸਚੇ ਤੇ ਅਗਰੂ**ਤਿ ਸਚੇ ਤੁਯ੍ਹੰ ਯਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਇਧ ਭਾਸਿਤੁੰ ਭਾਰਿਯੰ ਨ ਹੋਤਿ, ਯਦਿ ਨ ਕੋਚਿ ਅਫਾਸੁਕਭਾਵੋ ਹੋਤਿ, ਭਾਸਸ੍ਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਖੋ ਮੇ, ਭੋ**ਤਿ ਕਿੰ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ? ਪਣ੍ਡਿਤਪਟਿਰੂਪਕਾਨਞ੍ਹਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਥੇਤੁੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਹੋਤਿ, ਤੇ ਪਦੇ ਪਦੇ ਅਕ੍ਖਰੇ ਅਕ੍ਖਰੇ ਦੋਸਮੇਵ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਏਕਨ੍ਤਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪਨ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੁਕਥਿਤੰ ਪਸੰਸਨ੍ਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਥਿਤੇ ਪਾਲ਼ਿਪਦਅਤ੍ਥਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇਸੁ ਯੰ ਯੰ ਵਿਰੁਜ੍ਝਤਿ, ਤੰ ਤੰ ਉਜੁੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤਾ ਚ ਸਦਿਸੋ ਏਕਨ੍ਤਪਣ੍ਡਿਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇਨਾਹ ''ਨ ਖੋ ਮੇ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਗਰੁ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਵਨ੍ਤੋ ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭਵਨ੍ਤਰੂਪੋ ਵਾ''ਤਿ। **ਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਵਚੀਸਚ੍ਚੰ। **ਤਪ**ਨ੍ਤਿ ਤਪਚਰਿਯੰ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਮੇਥੁਨਵਿਰਤਿੰ। **ਅਜ੍ਝੇਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਨ੍ਤਗਹਣੰ। **ਚਾਗ**ਨ੍ਤਿ ਆਮਿਸਪਰਿਚ੍ਚਾਗੰ।

੪੬੬. ਪਾਪਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਅਜਾਨਨਭਾਵੰ ਪਾਪਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। **ਏਤਦਵੋਚਾ**ਤਿ ਭਗਵਤਾ ਅਨ੍ਧਵੇਣੂਪਮਾਯ ਨਿਗ੍ਗਹਿਤੋ ਤੰ ਪਚ੍ਚਾਹਰਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਯਥਾ ਨਾਮ ਦੁਬ੍ਬਲਸੁਨਖੋ ਮਿਗੰ ਉਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਅਭਿਮੁਖੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਅਪਸਕ੍ਕਤਿ, ਏਵਮੇਵੰ ਆਚਰਿਯੰ ਅਪਦਿਸਨ੍ਤੋ ਏਵੰ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ''ਤਿਆਦਿਵਚਨੰ ਅਵੋਚ। ਤਤ੍ਥ **ਪੋਕ੍ਖਰਸਾਤੀ**ਤਿ ਇਦੰ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮੰ, ''ਪੋਕ੍ਖਰਸਾਯੀ''ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਕਾਯੋ ਸੇਤਪੋਕ੍ਖਰਸਦਿਸੋ ਦੇਵਨਗਰੇ ਉਸ੍ਸਾਪਿਤਰਜਤਤੋਰਣੰ ਵਿਯ ਸੋਭਤਿ, ਸੀਸੰ ਪਨਸ੍ਸ ਕਾਲਵਣ੍ਣਇਨ੍ਦਨੀਲਮਯੰ ਵਿਯ, ਮਸ੍ਸੁਪਿ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲੇ ਕਾਲਮੇਘਰਾਜਿ ਵਿਯ ਖਾਯਤਿ, ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਸਦਿਸਾਨਿ, ਨਾਸਾ ਰਜਤਪਨਾਲ਼ਿਕਾ ਵਿਯ ਸੁਵਟ੍ਟਿਤਾ ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਹਤ੍ਥਪਾਦਤਲਾਨਿ ਚੇਵ ਮੁਖਞ੍ਚ ਕਤਲਾਖਾਰਸਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਵਿਯ ਸੋਭਤਿ। ਅਤਿਵਿਯ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ। ਅਰਾਜਕੇ ਠਾਨੇ ਰਾਜਾਨੰ ਕਾਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤਮਿਮੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ, ਏਵਮੇਸ ਸਸ੍ਸਿਰਿਕੋ, ਇਤਿ ਨੰ ਪੋਕ੍ਖਰਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ''ਪੋਕ੍ਖਰਸਾਤੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਪੋਕ੍ਖਰੇ ਪਨ ਸੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਨ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯਨ੍ਤਿ ਇਤਿ ਨੰ ਪੋਕ੍ਖਰੇ ਸਯਿਤਤ੍ਤਾ ''ਪੋਕ੍ਖਰਸਾਯੀ''ਤਿਪਿ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਓਪਮਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਉਪਮਞ੍ਞਗੋਤ੍ਤੋ। **ਸੁਭਗਵਨਿਕੋ**ਤਿ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਾਯ ਸੁਭਗਵਨਸ੍ਸ ਇਸ੍ਸਰੋ। **ਹਸ੍ਸਕੰਯੇਵਾ**ਤਿ ਹਸਿਤਬ੍ਬਕਞ੍ਞੇਵ। **ਨਾਮਕੰਯੇਵਾ**ਤਿ ਲਾਮਕੰਯੇਵ। ਤਦੇਵ ਤੰ ਅਤ੍ਥਾਭਾਵੇਨ **ਰਿਤ੍ਤਕੰ**। ਰਿਤ੍ਤਕਤ੍ਤਾ ਚ **ਤੁਚ੍ਛਕੰ**। ਇਦਾਨਿ ਨੰ ਭਗਵਾ ਸਾਚਰਿਯਕੰ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ **ਕਿੰ ਪਨ ਮਾਣਵਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

੪੬੭. ਤਤ੍ਥ **ਕਤਮਾ ਨੇਸਂ ਸੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਕਤਮਾ ਵਾਚਾ ਤੇਸਂ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਪਾਸਂਸਤਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮ੍ਮੁਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਲੋਕਵੋਹਾਰੇਨ। **ਮਨ੍ਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤੁਲਯਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ। **ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਯਾ**ਤਿ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਅਤ੍ਥਸਂਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰਣਨਿਸ੍ਸਿਤਂ। **ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਲੋਕਵੋਹਾਰਂ ਅਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤੁਲਯਿਤ੍ਵਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਕਾਰਣਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਥਿਤਾਯ ਸੇਯ੍ਯਭਾਵੇ ਸਤਿ। **ਆਵੁਤੋ**ਤਿ ਆਵਰਿਤੋ। **ਨਿਵੁਤੋ**ਤਿ ਨਿਵਾਰਿਤੋ। **ਓਫੁਟੋ**ਤਿ ਓਨਦ੍ਧੋ। **ਪਰਿਯੋਨਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਪਲਿਵੇਠਿਤੋ।

੪੬੮. **ਗਧਿਤੋ**ਤਿਆਦੀਨਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾਨੇਵ। **ਸਚੇ ਤਂ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਚੇ ਏਤਂ ਕਾਰਣਮਤ੍ਥਿ। **ਸ੍ਵਾਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਧੂਮਛਾਰਿਕਾਦੀਨਂ ਅਭਾਵੇਨ ਸੋ ਅਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਿ ਅਚ੍ਚਿਮਾ ਚ ਵਣ੍ਣਿਮਾ ਚ ਪਭਸ੍ਸਰੋ ਚਾਤਿ। **ਤਥੂਪਮਾਹਂ ਮਾਣਵਾ**ਤਿ ਤਪ੍ਪਟਿਭਾਗਂ ਅਹਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥੇਵ ਹਿ ਤਿਣਕਟ੍ਠੁਪਾਦਾਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਜਲਮਾਨੋ ਅਗ੍ਗਿ ਧੂਮਛਾਰਿਕਙ੍ਗਾਰਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ਸਦੋਸੋ ਹੋਤਿ , ਏਵਮੇਵਂ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੇ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪੀਤਿ ਜਾਤਿਜਰਾਬ੍ਯਾਧਿਮਰਣਸੋਕਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ਸਦੋਸਾ। ਯਥਾ ਪਨ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਤਿਣਕਟ੍ਠੁਪਾਦਾਨੋ ਧੂਮਾਦੀਨਂ ਅਭਾਵੇਨ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ, ਏਵਮੇਵਂ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਜ੍ਝਾਨਦ੍ਵਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪੀਤਿ ਜਾਤਿਆਦੀਨਂ ਅਭਾਵੇਨ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੪੬੯. ਇਦਾਨਿ ਯੇ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਚਾਗਸੀਸੇਨ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ, ਤੇਪਿ ਯਸ੍ਮਾ ਪਞ੍ਚੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਨਿਚ੍ਚਲਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਜਾਤਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਛ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਦੋਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਯੇ ਤੇ ਮਾਣਵਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਜਾਤਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਸਭਾਵਂ।

ਕਤ੍ਥ ਬਹੁਲਂ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਸੀਤਿ ਇਦਂ ਭਗਵਾ ਯਸ੍ਮਾ – ‘‘ਏਸ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਪਰਿਪੂਰੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਗਹਟ੍ਠੋ ਪਰਿਪੂਰੇਤੀ’’ਤਿ ਆਹ, ਤਸ੍ਮਾ – ‘‘ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਵ ਇਮੇ ਪੂਰੇਤਿ, ਗਹਟ੍ਠੋ ਪੂਰੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਮੁਖੇਨ ਭਣਾਪੇਤੁਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਨ ਸਤਤਂ ਸਮਿਤਂ ਸਚ੍ਚਵਾਦੀਤਿਆਦੀਸੁ ਗਹਟ੍ਠੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਅਸਤਿ ਵਲਞ੍ਜਨਕਮੁਸਾਵਾਦਮ੍ਪਿ ਕਰੋਤਿਯੇਵ, ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਅਸਿਨਾ ਸੀਸੇ ਛਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇਪਿ ਦ੍ਵੇ ਕਥਾ ਨ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। ਗਹਟ੍ਠੋ ਚ ਅਨ੍ਤੋਤੇਮਾਸਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਨਿਚ੍ਚਮੇਵ ਤਪਸ੍ਸੀ ਸੀਲਵਾ ਤਪਨਿਸ੍ਸਿਤਕੋ ਹੋਤਿ। ਗਹਟ੍ਠੋ ਮਾਸਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਦਿਵਸਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਗਹਟ੍ਠੋ ਰਤਨਸੁਤ੍ਤਮਙ੍ਗਲਸੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪੋਤ੍ਥਕੇ ਲਿਖਿਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਨਿਚ੍ਚਂ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ। ਗਹਟ੍ਠੋ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਖਣ੍ਡਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਅਸਤਿ ਕਾਕਸੁਨਖਾਦੀਨਮ੍ਪਿ ਪਿਣ੍ਡਂ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਭਣ੍ਡਗ੍ਗਾਹਕਦਹਰਸ੍ਸਪਿ ਪਤ੍ਤੇ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਵਾਤਿ ਏਵਮਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਹਮੇਤੇ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਂ ਏਤੇ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰੇ ਵਦਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੪੭੦. **ਜਾਤਵਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਜਾਤੋ ਚ ਵਡ੍ਢਿਤੋ ਚ। ਯੋ ਹਿ ਕੇਵਲਂ ਤਤ੍ਥ ਜਾਤੋਵ ਹੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਵਡ੍ਢਿਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਾ ਗਾਮਮਗ੍ਗਾ ਨ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਜਾਤਵਦ੍ਧੋਤਿ ਆਹ। ਜਾਤਵਦ੍ਧੋਪਿ ਹਿ ਯੋ ਚਿਰਂ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਨ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਤਾਵਦੇਵ ਅਵਸਟ**ਨ੍ਤਿ ਆਹ, ਤਂਖਣਮੇਵ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਨ੍ਧਾਯਿਤਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਅਯਂ ਨੁ ਖੋ ਮਗ੍ਗੋ ਅਯਂ ਨ ਨੁ ਖੋ’’ਤਿ ਕਙ੍ਖਾਵਸੇਨ ਚਿਰਾਯਿਤਤ੍ਤਂ। **ਵਿਤ੍ਥਾਯਿਤਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਸੁਖੁਮਂ ਅਤ੍ਥਜਾਤਂ ਸਹਸਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਰੀਰਂ ਥਦ੍ਧਭਾਵਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਏਵਂ ਥਦ੍ਧਭਾਵਗਹਣਂ। **ਨਤ੍ਵੇਵਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਟਿਹਤਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਮਾਰਾਵਟ੍ਟਨਾਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਸਿਯਾ ਞਾਣਸ੍ਸ ਪਟਿਘਾਤੋ, ਤੇਨ ਸੋ ਦਨ੍ਧਾਯੇਯ੍ਯ ਵਾ ਵਿਤ੍ਥਾਯੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਨ ਅਪ੍ਪਟਿਹਤਂ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਸ੍ਸ ਕੇਨਚਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਕਾਤੁਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਮਾਣਵ ਬਲਵਾ ਸਙ੍ਖਧਮੋਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਬਲਵਾ**ਤਿ ਬਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਸਙ੍ਖਧਮੋ**ਤਿ ਸਙ੍ਖਧਮਕੋ। **ਅਪ੍ਪਕਸਿਰੇਨਾ**ਤਿ ਅਕਿਚ੍ਛੇਨ ਅਦੁਕ੍ਖੇਨ। ਦੁਬ੍ਬਲੋ ਹਿ ਸਙ੍ਖਧਮਕੋ ਸਙ੍ਖਂ ਧਮਨ੍ਤੋਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਦਿਸਾ ਸਰੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ, ਨਾਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਸਦ੍ਦੋ ਸਬ੍ਬਸੋ ਫਰਿ। ਬਲਵਤੋ ਪਨ ਵਿਪ੍ਫਾਰਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਬਲਵਾਤਿ ਆਹ। **ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਮੇਤ੍ਤਾਯਾ**ਤਿ

ਵੁੱਤੇ ਉਪਚਾਰੋਪਿ ਅਪ੍ਪਨਾਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, **ਚੇਤੋਵਿਮੁੱਤਿਯਾ**ਤਿ ਵੁੱਤੇ ਪਨ ਅਪ੍ਪਨਾਵ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਯੰ ਪਮਾਣਕਤੰ ਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਪਮਾਣਕਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਵੁੱਚਤਿ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਕਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਰੂਪਾਰੂਪਾਵਚਰੰ। ਤੇਸੁਪਿ ਇਧ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰਕਮ੍ਮਞ੍ਞੇਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ। ਤਞ੍ਹਿ ਪਮਾਣੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਓਧਿਸਕਅਨੋਧਿਸਕ ਦਿਸਾਫਰਣਵਸੇਨ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਕਤਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਕਤਨ੍ਤਿ ਵੁੱਚਤਿ। **ਨ ਤੰ ਤਤ੍ਰਾਵਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਤੰ ਤਤ੍ਰਾਵਤਿਟ੍ਠਤੀ**ਤਿ ਤੰ ਕਾਮਾਵਚਰਕਮ੍ਮੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਰੂਪਾਰੂਪਾਵਚਰਕਮ੍ਮੇ ਨ ਓਹੀਯਤਿ ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਕਿੰ ਵੁੱਤੰ ਹੋਤਿ? ਕਾਮਾਵਚਰਕਮ੍ਮੰ ਤਸ੍ਸ ਰੂਪਾਰੂਪਾਵਚਰਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾ ਲਗ੍ਗਿਤੁੰ ਵਾ ਠਾਤੁੰ ਵਾ ਰੂਪਾਰੂਪਾਵਚਰਕਮ੍ਮੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਅੱਤਨੋ ਓਕਾਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁੰ ਵਾ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਥ ਖੋ ਰੂਪਾਰੂਪਾਵਚਰਕਮ੍ਮਮੇਵ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਮਹੋਘੋ ਵਿਯ ਪਰਿੱਤੁਉਦਕੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਅੱਤਨੋ ਓਕਾਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕੰ ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਨੇਤੀਤਿ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉੱਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਸੁਭਸੁੱਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਸਙ੍ਗਾਰਵਸੁੱਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੭੩. ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਗਾਰਵਸੁੱਤੰ। ਤੱਥ **ਚਞ੍ਚਲਿਕਪ੍ਪੇ**ਤਿ ਏਵੰਨਾਮਕੇ ਗਾਮੇ। **ਅਭਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਅਵੇੱਚਪ੍ਪਸਾਦਵਸੇਨ ਪਸਨ੍ਨਾ। ਸਾ ਕਿਰ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਰਿਯਸਾਵਿਕਾ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜਗੋੱਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ। ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਾਲੇਨ ਕਾਲੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਸਕ੍ਕਾਰੰ ਕਰੋਤਿ। ਇਮੰ ਪਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿੰ ਘਰੰ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਰੂਪਾਯ ਮਹਾਕੁਲਾਯ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਚਿੱਤੰ ਕੋਪੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨੰ ਸਕ੍ਕਾਰੰ ਕਾਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਅਥ ਨੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨੇ – ''ਨਯਿਦਾਨਿ ਤ੍ਵੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਲਦ੍ਧਿਕੋ, ਏਕਾਹਮ੍ਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨੰ ਸਕ੍ਕਾਰੰ ਨ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਘਰੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਤਮੱਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ – ''ਸਚੇ, ਭੋਤਿ ਏਕਦਿਵਸੰ ਮੁਖੰ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨੰ ਏਕਦਿਵਸੰ ਭਿਕ੍ਖੰ ਦਦੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤੁਯ੍ਹੰ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੰ ਰੁੱਚਨਕਟ੍ਠਾਨੇ ਦੇਹਿ, ਕਿੰ ਮਯ੍ਹੰ ਏੱਥਾਤਿ। ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪੋਦਕੰ ਪਾਯਾਸੰ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਘਰਞ੍ਚ ਸੁਜਞ੍ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਸਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਮਹਾਸਾਟਕੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਟਚ੍ਛੁੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਿਸਨ੍ਤੀ ਦੁਸ੍ਸਕਣ੍ਣਕੇ ਪਕ੍ਖਲਿਤ੍ਵਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪਰਿਵਿਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਕਤ੍ਵਾ ਆਸੇਵਨਵਸੇਨ ਸਹਸਾ ਸੱਥਾਰਮੇਵ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਸਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਉਦਾਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਉਭਤੋਪਕ੍ਖਿਕੋ ਏਸ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਹਾਯੋ, ਨਾਸ੍ਸ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਕੁਪਿਤਾ ਭੋਜਨਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿੰਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ – ''ਨਨੁ ਪਠਮੰਯੇਵ ਤੰ ਅਵਚੰ 'ਅੱਜੇਕਦਿਵਸੰ ਮੁਖੰ ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾਸੀ'ਤਿ, ਏੱਤਕੰ ਤੇ ਖੀਰਞ੍ਚ ਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਨਿ ਚ ਨਾਸਿਤਾਨੀ''ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਕੋਪਵਸੰ ਉਪਗਤੋ – ''ਏਵਮੇਵ ਪਨਾਯੰ ਵਸਲੀ ਯਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮੁਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਸਮਣਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੰ ਭਾਸਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਤ੍ਯਾਹੰ ਵਸਲਿ ਤਸ੍ਸ ਸੱਥੁਨੋ ਵਾਦੰ ਆਰੋਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ''ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵੰ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਜਾਨਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਨ ਖ੍ਵਾਹੰ ਤੰ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਪਸ੍ਸਾਮਿ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਵਾਦੰ ਆਰੋਪੇਯ੍ਯਾ''ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਸੋ ਸੱਥਾਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ –

> ''ਕਿੰਸੁ ਛੇਤ੍ਵਾ ਸੁਖੰ ਸੇਤਿ, ਕਿੰਸੁ ਛੇਤ੍ਵਾ ਨ ਸੋਚਤਿ।
> ਕਿਸ੍ਸਸ੍ਸੁ ਏਕਧਮ੍ਮਸ੍ਸ, ਵਧੰ ਰੋਚੇਸਿ ਗੋਤਮਾ''ਤਿ॥ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੮੭) –

ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੱਥਾ ਆਹ –

‘‘ਕੋਧਂ ਛੇਤ੍ਵਾ ਸੁਖਂ ਸੇਤਿ, ਕੋਧਂ ਛੇਤ੍ਵਾ ਨ ਸੋਚਤਿ।
ਕੋਧਸ੍ਸ ਵਿਸਮੂਲਸ੍ਸ, ਮਧੁਰਗ੍ਗਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ।
ਵਧਂ ਅਰਿਯਾ ਪਸਂਸਨ੍ਤਿ, ਤਞ੍ਹਿ ਛੇਤ੍ਵਾ ਨ ਸੋਚਤੀ’’ਤਿ॥ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੮੭) –

ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾ ਅਕ੍ਕੋਸਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਨਾਮ ‘‘ਭਾਤਾ ਮੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਾ ਵਿਨੀਤੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਅਪਰੋ ਤਸ੍ਸ ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਸੁਨ੍ਦਰਿਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਨਾਮ। ਸੋਪਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਅਪਰੋ ਤਸ੍ਸ ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਪਿਙ੍ਗਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਨਾਮ। ਸੋ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹਬ੍ਯਾਕਰਣਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ। **ਸਙ੍ਗਾਰਵੋ ਮਾਣਵੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਤੇਸਂ ਸਬ੍ਬਕਨਿਟ੍ਠੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ। **ਅਵਭੂਤਾਵਾ**ਤਿ ਅਵਡ੍ਢਿਭੂਤਾ ਅਵਮਙ੍ਗਲਭੂਤਾਯੇਵ। **ਪਰਭੂਤਾਵਾ**ਤਿ ਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਤਾਯੇਵ। **ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ। **ਸੀਲਪਞ੍ਞਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਞ੍ਚ ਞਾਣਞ੍ਚ ਨ ਜਾਨਾਸਿ।

੪੭੪. **ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਾਭਿਞ੍ਞਾਵੋਸਾਨਪਾਰਮਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੇ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤੇ ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਞੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਅਭਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਵੋਸਿਤਵੋਸਾਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਾਰਮੀਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਾਰਭੂਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਤ੍ਤਾ ਮਯਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਆਦਿਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਦਿਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਆਦਿਭੂਤਾ ਉਪ੍ਪਾਦਕਾ ਜਨਕਾਤਿ ਏਵਂ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਤਕ੍ਕੀ**ਤਿ ਤਕ੍ਕਗਾਹੀ। **ਵੀਮਂਸੀ**ਤਿ ਵੀਮਂਸਕੋ, ਪਞ੍ਞਾਚਾਰਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਵਂਵਾਦੀ। **ਤੇਸਾਹਮਸ੍ਮੀ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਅਹਮਸ੍ਮਿ ਅਞ੍ਞਤਰੋ।

੪੮੫. **ਅਟ੍ਠਿਤਵਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਿਤਤਪਂ, ਅਸ੍ਸ ਪਧਾਨਪਦੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ, ਤਥਾ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਪਦਸ੍ਸ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਭੋਤੋ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਿਤਪਧਾਨਵਤਂ ਅਹੋਸਿ, ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਪਧਾਨਵਤਂ ਅਹੋਸੀਤਿ। **ਅਤ੍ਥਿ ਦੇਵਾਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ਸਮਾਨੋ**ਤਿ ਇਦਂ ਮਾਣਵੋ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋਵ ਪਕਾਸੇਸੀ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਆਹ। **ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਜਾਨਨਭਾਵੇ ਸਨ੍ਤੇ। **ਤੁਚ੍ਛਂ ਮੁਸਾ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਥਾ ਅਫਲਾ ਨਿਪ੍ਫਲਾ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਮਾਣਵੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਮੁਸਾਵਾਦੇਨ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਨਾਮ। **ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਪੁਰਿਸੇਨਾ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸੇਨ। ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਅਵਿਞ੍ਞੁਤਾਯ ਮਯਾ ਬ੍ਯਾਕਤਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਸੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਉਚ੍ਚੇਨ ਸਮ੍ਮਤ**ਨ੍ਤਿ ਉਚ੍ਚੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਸਮ੍ਮਤਂ ਪਾਕਟਂ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ। **ਅਧਿਦੇਵਾ**ਤਿ ਸੁਸੁਦਾਰਕਾਪਿ ਹਿ ਦੇਵਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਦੇਵਿਯੋ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ ਦੇਵਾ ਪਨ ਅਧਿਦੇਵਾ ਨਾਮ, ਲੋਕੇ ਦੇਵੋ ਦੇਵੀਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਅਧਿਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਸਙ੍ਗਾਰਵਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਞ੍ਚਮਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਮਜ੍ਝਿਮਪਣ੍ਣਾਸ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।